

T.C
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ
TÜRK TARİHİ ANABİLİM DALI
YENİÇAĞ TARİHİ BİLİM DALI

18 NUMARALI MÜHİMME ZEYLİ DEFTERİ (H.1013-1015/M.1604-1607)
(vr.1-130)
(İnceleme- Metin-İndeks)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Yeliz KARATAŞ

İSTANBUL-2017

T.C
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ
TÜRK TARİHİ ANABİLİM DALI
YENİÇAĞ TARİHİ BİLİM DALI

18 NUMARALI MÜHİMME ZEYLİ DEFTERİ (H.1013-1015/M.1604-1607)
(vr.1-130)
(İnceleme- Metin-İndeks)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Yeliz KARATAŞ

TEZ DANIŞMANI: PROF. DR. AHMET ŞİMŞİRGİL

İSTANBUL-2017



MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ


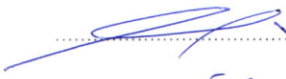

Yüksek lisans öğrencisi Yeliz KARATAŞ'ın "18 Numaralı Mühimme Zeyli Defteri (H.1013-1015/M.1604-1607)(vr.1-130) (İnceleme, Metin, İndeks)" konulu tez çalışması jürimiz tarafından Türk Tarihi Anabilim Dalı, Yeniçağ Tarihi Bilim Dalı yüksek lisans tezi olarak oy birliği / oy çokluğu ile başarılı bulunmuştur.

İmza

Tez Danışmanı : Prof. Dr. Ahmet ŞİMŞİRGİL
Üniversitesi : Marmara Üniversitesi

Üye : Yrd. Doç. Dr. Recep AHİSHALI
Üniversitesi : Marmara Üniversitesi

Üye : Prof. Dr. Bilgin AYDIN
Üniversitesi : İstanbul Medeniyet Üniversitesi

ONAY

Yukarıdaki jüri kararı Enstitü Yönetim Kurulu'nun 29 / 05 / 2017 tarih ve 247/10-06 sayılı kararıyla onaylanmıştır.


Prof. Dr. Okan YESİLCİT
Müdür


İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	I
ÖNSÖZ	II
ÖZET	IV
ABSTRACT	V
KISALTMALAR	VI
MÜHİMME VE MÜHİMME ZEYLİ DEFTERLERİ	1
18 NUMARALI MÜHİMME ZEYLİ DEFTERİNİN İNCELENMESİ	5
1. ŞEKİL ÖZELLİKLERİ	6
1.1.Deferin Fiziki Durumu	6
1.2.Deferin Diplomatik ve Teknik Özellikleri	6
1.3 Deferin Tarihlendirilmesi	7
1.4.Deferin Dil Özellikleri	7
2. MUHTEVÂ ÖZELLİKLERİ	9
2.1.Hicri 1013-1015 Yıllarına Genel Bakış.....	9
2.2.Devlet ve Halkın Malının Korunması ile ilgili Hükümler	15
2.3.Atamalar ve Tevcihatla İlgili Hükümler	15
2.4. Sefer Hazırlıkları ile İlgili Hükümler	15
2.5. Düşmandan Korunmak İçin Alınan Tedbirler ile İlgili Hükümler.....	16
2.6. Celali Eşkiyası ve Bireysel Suçlar ile İlgili Hükümler.....	16
2.7.İaşe ve Diğer Malzemelerin Temini, Kalitesi ve Nakli ile İlgili Hükümler	17
2.8. Görevin İhmali ve Kötüye Kullanılması ile İlgili Hükümler	17
2.9. Bayındırlık Faaliyetleri ile İlgili Hükümler.....	18
2.10. Vergiler ile İlgili Hükümler.....	18
2.11.Tereke ile İlgili Hükümler.....	18
2.12. Devlet Görevlilerinin Ulaşımı ve Yol Güvenliği ile İlgili Hükümler	18
2.13. Muhtelif Hükümler.....	19
HÜKÜMLERİN KONULARA GÖRE TASNİFİ	20
18 NUMARALI MÜHİMME ZEYLİ DEFTERİ HÜKÜM ÖZETLERİ	23
18 NUMARALI MÜHİMME ZEYLİ DEFTERİ TRANSKRİPSİYONU ..	101
KAYNAKÇA	526
TIPKI BASIM	530

ÖNSÖZ

Tarihte büyük iz bırakmış olan Osmanlı Devleti'nin, araştırılıp incelenmesi ve gelecek nesillere tanıtılması açısından mühimme defterleri büyük önem arz etmektedir.

Altı asır boyunca dünya tarihine yön vermiş olan Osmanlı Devleti üç kıta ve yedi denizde varlığını sürdürmüş Türk, Arap, Arnavut, Ermeni, Macar, Bulgar, Rum, Leh, Boşnak, Sırp, Gürcü, gibi pek çok ırk; Müslüman, Hristiyan, Yahudî, Süryani, Nusayri gibi değişik din ve mezheplere mensup insanları adaletle idare etmiştir.

Bu kadar geniş coğrafyada pek çok ırk ve çeşitli dinlere ev sahipliği yapmış olması hasebiyle sadece Türk bilim insanları değil; Osmanlı çatısı altında kalan otuza yakın ülkenin bilim insanları da tarihlerini daha iyi öğrenebilmek amacıyla siyasi, kültürel, ekonomik ve sosyal açıdan Osmanlı tarihini araştırmaktadır. Bu alanda çalışmalarını sürdüren araştırmacıların da en büyük başvuru kaynaklarından biri de mühimme defterleri ve mühimme zeyli defterleridir.

Çalışmamın konusunu oluşturan 18 numaralı mühimme zeyli defteri H. 1013-1015 / M. 1604-1607 yılları arasını ihtiva etmekte ve 260 varaktan oluşmaktadır. 1-130 varakları arasını incelediğim tezimin konusu içerisinde, yoğun olarak celali ayaklanmaları ve bireysel eşkiyalık faaliyetleri ile ilgili hükümler bulunmakta, bunların yanı sıra İstanbul iaşesi, bayındırlık faaliyetleri, sefer hazırlıkları, vakıflar ve vergiler gibi pek çok alanda da yazılmış hükümler mevcuttur. Tez, özet, inceleme ve metin olmak üzere üç kısımdan oluşmaktadır.

Özet kısmında araştırmacıların işini kolaylaştırmak amacıyla tablo hâlinde hüküm numarası, varsa hicri tarihi, kime gönderildiği ve hükmün özeti yer almaktadır.

İnceleme kısmı şekil ve muhtevâ olmak üzere iki ayrı biçimde ele alınmış; şekil kısmında defterin fiziki durumu, diplomatik, teknik, dil ve tarih özellikleri incelenmiştir. Muhtevâ kısmında ise defter konularına göre sınıflandırılarak kısaca bilgi verilmiştir.

18 numaralı mühimme zeylinin orijinal metninden günümüz Latin alfabesine çevrilmiş hâli ise metin kısmını oluşturmaktadır. Orijinal metin günümüz alfabesine

çevirilirken o günün telaffuzu dikkate alınarak, kelimeler *idüp, gidüp, varup, itdürdüğü, virdüğü, alduğı* şeklinde yazılmış; ayrıca Arapça kelimelerde ki uzatmalar *vusûl, münâsib, vilâyet* kelimelerinde olduğu gibi şapkalı olarak gösterilmiştir. Arapça Ğ ve  harflerinden sonra gelen uzun ünlülerin üzerine *kâdî ve sâbıkâ* kelimelerinde olduğu gibi düz çizgi konulmuştur.

Zaman içerisinde deformasyona uğrayarak hayli yıpranmış olan 18 numaralı mühimme zeyli defterinde okunamayacak kadar silinmiş olan kısımlar (...), tamamen yıpranmış ve yok olmuş kısımlar [...], okunamayan kelimeler ise (...?) ile belirtilmiş, tamamlanan kelimeler köşeli parantez içerisinde gösterilmiştir.

I. Ahmed döneminin ilk yıllarına ışık tutacağına inandığım tezimin hazırlanması aşamasında yardımlarını esirgemeyen tez danışmanım değerli hocam Prof. Dr. Ahmet ŞİMŞİRGİL'e, tezimi hazırlarken kıymetli vakitlerini bana ayıran hocam Doç. Dr. Recep AHİSHALI'ya, ders ve tez aşamasında bilgi ve tecrübelerinden faydalandığım kıymetli hocalarım Prof. Dr. Erhan AFYONCU'ya, Prof. Dr. Muzaffer DOĞAN'a, Yrd.Doç. Dr. Mehmet TAŞTEMİR'e, Doç. Dr.Murat ULUSKAN'a, Doç.Dr. Uğur DEMİR'e, Dr.Fatih GÜRCAN'a, Dr. Ercan ALAN'a; ayrıca çalışmam sırasında desteklerini esirgemeyen arkadaşlarım Derya ELVAN'a ve Kevser SARIKAYA'ya, maddi-manevi destek ve anlayışlarından dolayı eşim Zeki KARATAŞ'a, çocuklarım Melike Sena KARATAŞ ve Kağan KARATAŞ'a teşekkürlerimi sunuyorum.

Yeliz KARATAŞ

ÖZET

Osmanlı Devleti'nin en önemli kaynaklarından olan mühimme defterleri Divân-ı Hümâyûn'da alınan kararları ihtiva etmekte ve siyasi, sosyal, ekonomik, kültürel pek çok alanla ilgili birinci elden kaynak olma özelliği taşımaktadır. Bu yönüyle de pek çok araştırmacıyı kendisine çekmektedir.

Bu çalışmada, 260 varaktan oluşmuş olan 18 numaralı mühimme zeyli defterinin 1-130 varakları arası incelenmiştir. Latin harfleriyle yapılan çevirinin ardından çalışmanın sonuna araştırmacılara kolaylık sağlaması amacıyla orijinal metnin resimleri eklenmiştir. Defter H.1013-1015/M.1604-1607 yılları arasını kapsamaktadır. Avusturya-İran savaşlarının devam ettiği, celali isyanlarının ve bireysel eşkiyalık faaliyetlerinin had safhaya ulaştığı bu dönem I. Ahmed dönemine tekabül etmektedir. Babası III. Mehmed'in ölümü üzerine çocuk denebilecek yaşta tahta çıkan I.Ahmed'in olaylara vakıf oluşu ve çözümü için verdiği emirler dikkate şâyândır.

Ticari faaliyetler, devletlerarası ilişkiler, İstanbul'un et ve zahîre sıkıntısı yaşamaması için alınan tedbirler, celali eşkiyalarıyla yapılan mücadeleler ve eşkiyalık faaliyetlerinden dolayı vatanını terk eden halkın geri dönmesi için gösterilen gayret, bu defterde yer alan önemli konulardan bazılarıdır.

Osmanlı Devleti'nde, en üst karar merci' diyebileceğimiz Divân-ı Hümâyûn'da görüşülüp ilgililere gönderilen belgelerin yazıldığı bu defterlerden bir tanesi daha, gün yüzüne çıkarılarak araştırmacıların hizmetine sunulmuştur. Bu çalışma, Osmanlı Devleti'nin XVII.yy siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel yapısı ile ilgili, özellikle de celali isyanları ve alınan tedbirler konusunda araştırmacılara büyük katkı sağlayacaktır.

Anahtar kelimeler: 18 numaralı mühimme zeyli defteri, I. Ahmed, celali isyanları.

ABSTRACT

Mühimme books are the most important sources that contain taken decisions in Supreme Court in Ottoman Empire. They have the characteristics of first hand source related to political, social, economical and cultural domains. On that sense, they excite attention of countless researchers.

This study was conducted on 1 to 130 leaves of number eighteen zeyli book. Original leaf number is 260 leaves. Translation was done in Latin characters and original text pictures were added for providing convenience to researchers. The book contains those years according to the hegira calendar 1013-1015/according to Gregorian Era 1604- 1606. This period in which Austrian-Iranian wars continue, Jelali revolts and the activities of individual banditries had reached to advanced stage corresponds to the period of I. Ahmed. I. Ahmed who comes to throne after his father III. Mehmed 's death was a child. However, the orders that were given by I. Ahmed for the solution of the events are remarkable.

Some of the important issues in this book are the commercial activities, interstate relations, the measures taken not to come through troubles of meat and cereal to Istanbul and the efforts made to enable the return of the people who abandoned their country due to the struggles made with Jelali revolts and their banditry activities.

Record book of Imperial Council that was highest concil of decision making in Ottoman Empire was found and put into service of the researchers. This book contains topics that were discussed in Imperial Council and documents that were sent to those concerned. This study will hugely contribute to the researchers about 17th century Ottoman Empire's political, social, economical and cultural structure and especially about Jelali revolts and precautions that were taken.

Key Words: Number eighteen mühimme zeyli book, I. Ahmed, Jelali Revolts.

KISALTMALAR

a.g.e.	Adı geçen eser
AÜDTCF	Ankara Üniversitesi Dil-Tarih-Coğrafya Fakültesi
B	Receb
Bkz.	Bakınız
bs.	Baskı
C.	Cilt
C	Cemâziye'l-Âhir
Ca	Cemâziye'l-Evvel
DİA	Diyanet İslâm Ansiklopedisi
haz.	Hazırlayan
H.	Hüküm
İA	Milli Eğitim Bakanlığı İslâm Ansiklopedisi
M	Muharrem
N	Ramazân
nr.	Numara
R	Rebîü'l -Âhir
Ra	Rebîü'l-Evvel
S.	Sayfa
S	Safer
Ş	Şabân
TED	Tarih Enstitüsü Dergisi
TİSAV	Türkiye ve Türk Dünyası İktisadi ve Sosyal Araştırmalar Vakfı
TTK	Türk Tarih Kurumu
Yy.	Yüzyıl
Z	Zi'l-hicce
Za	Zi'l-ka'de

MÜHİMME VE MÜHİMME ZEYLİ DEFTERLERİ

Osmanlı Devleti, ilk Türk devletlerinin aksine kayıtlara büyük önem vermiş ve bu kayıtlara "sened, sağlam delil" mânasına gelen vesika demiş bu vesikaları sakladığı yere de hazîne-i evrak adını vermiştir¹. Divân-ı hümâyûn sicilleri de denilen mühimme defterleri bu vesikalar içerisinde büyük bir öneme hâizdir.

Osmanlı Devleti'nde iç ve dış meselelere ait; önemli her türlü siyasi, askeri, sosyal ve ekonomik konular Divân-ı hümâyûn'da görüşülür ve karara bağlanırdı. Karara bağlanan bu meseleler de mühimme defterlerine kaydedilirdi. Osmanlı arşivinde 961-1333/1553-1915 tarihleri arasında tutulmuş 419 adet mühimme defteri bulunmaktadır.² Mühimme zeyli defterleri ise mühimme defterleri tasnif edildikten sonra yanlışlıkla başka defterler arasına karışmış, mühimme defteri oldukları sonradan anlaşılmış olan defterlerdir. Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde bu şekilde sonradan mühimme defteri olduğu anlaşılan 17 adet mühimme zeyli defteri bulunmaktadır. Bu çalışmanın konusu olan 18 numaralı mühimme zeyli defteri de bu defterlerden bir tanesidir ve H.1013-1015/M.1604- 1607 yılları arasını kapsamaktadır.

Divân-ı hümâyûn'da, ilk dönemlerde tutulan kayıtlarda ihtisaslaşma görülmezken, zamanla kayıtların kalem olarak anılan ve ihtisaslaşmış kâtipler grubu tarafından ayrı ayrı tutulduğu görülmektedir. Genel olarak tımar işlemleriyle uğraşanlar genellikle tahvil hükümleri verdiği için tahvil tarafını, ta'yîn ve maaş için gerekli olan ru'ûs belgelerinin tutulduğu tarafa ru'ûs tarafı, Divân-ı Hümâyûn'un asıl unsuru olup defterdarın görevleri dışında kalan dışişleriyle ilgili yazışmaların düzenlenmesi saklanması ve Divân-ı hümâyûn tarafından verilen beratların tanzimi ile ilgili işlerle ilgilenen tarafa da divan ya da beylik tarafı denilmeye başlanmıştır.³

Mühimme defterlerini bu kalemlerden biri olan beylikçi kalemine bağlı mühimmenüvisler tutardı. Divân-ı hümâyûn'da alınan kararları kayda geçiren bu kişiler büyük bir titizlikle seçilirlerdi. Bu kişilerin bilgili ve anlayışlı, sır saklar, namuslu kimselerden olmasına dikkat edilir ve gizli yazıları bu kişiler yazardı. Çok gizli olan

¹ Mübahat S. Kütükoğlu, *Osmanlı Belgelerinin Dili*, Kubbealtı Akademisi Kültür ve Sanat Vakfı Yayınları, İstanbul, 1998,s.1

² *Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi*, Başbakanlık Basımevi, İstanbul, 2010,s.7

³ Recep Ahışahı, *Osmanlı Devlet Teşkilatında Re'isü'l-küttâblık (XVIII. Yüzyıl)*. Tarih ve Tabiat Vakfı, İstanbul,2001,s.72

bilgiler ise beğlikçi tarafından bi'z-zât yazılırdı. Tüm devlet sırları bu kalemede tutulduğu için kâtiplerin seçimine büyük önem verilir, çoğunluklarda daha önceden burada görev yapmış olan katiplerin çocukları arasından seçilirdi.⁴ 1211/1796-1797 yıllarında ise mühimme kalemi kurularak bu belgeleri yazan katiplerle diğer kâtipler ayrılmış ve gizliliği olan bu belgelerin korunması amaçlanmıştır.⁵

Mühimme defterlerinin ilk olarak ne zaman tutulmaya başlandığı kesin olarak bilinmemekle beraber Başbakanlık Osmanlı Arşivinde tasnif edilen defterler içerisinde en eski defter olarak 1553 - 1554 yılları arasında tutulan defter görülmektedir.

Mühimme defterleri hükümlerin ortaya çıkış şekline göre mühimme defterleri, rikâb mühimmesi, ordu mühimmesi, kaymakamlık mühimmesi, mektum mühimme ve Mısır mühimmesi gibi isimlerle anılmıştır. Mühimme defterleri, padişah payitahtta iken sadrâzam tarafından toplanan Divân-ı hümâyûn'da alınan kararların tutulduğu defterleri; rikâb mühimmesi, sadrâzam sefer veya başka bir nedenle payitahttan ayrıldığında yerine bakan rikâb veya sadâret kaymakamı başkanlığında toplanan divanda alınan kararları ihtiva etmektedir. Ordu mühimmesi, sadrâzamin seferde topladığı divanda alınan kararları, kaymakamlık mühimmesi, padişah ve sadrâzamin aynı anda seferde olduğu sırada payitahtta bırakılan kaymakam başkanlığında toplanan divanda alınan kararları kapsamaktadır.⁶ Bunların dışında, çok gizli olarak yazılan hüküm ve fermân sûretlerinin kaydedildiği mektum mühimmeler ile Mısır Divanında kaydedilen hükümlerin yer aldığı Mısır Mühimmesi bulunmaktadır.

Mühimme defterleri, padişahın onayından sonra mahalline gönderilen fermânların birer suretidir. İlk dönem mühimme defterleri içerisinde farklı konular bulunurken zamanla sadece divan-ı hümayunda alınan kararların kaydedildiği görülmektedir. Divân-ı hümâyûn'da görüşülen meseleler, alınan kararlar fermân şeklinde hazırlanmadan önce bu defterlere kaydedilir ve böylece kesinlik kazanmış olurdu.

⁴ Mithat Sertoğlu, *Osmanlı Tarih Lügati*, Enderûn Kitabevi, İstanbul, 1986,s.43

⁵ Muzaffer Doğan, “*Osmanlı Merkez Bürokrasisinde H.1211/1796-1797 Tarihli Düzenlemeler*”, Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi, S 2,TİSAV, İstanbul, 2000,s.76-77

⁶ *Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi*, Başbakanlık Basımevi, İstanbul, 2010,s.7

Mühimme defterlerinin bazı diplomatik özellikleri bulunmaktadır. Ferman ve beratların birer sureti olduklarından fermân ve beratlarda bulunan tuğra, dua ve elkab gibi rükünler mühimme defterlerinde bulunmaz, direk konu özetlenirdi. Her hükmün başında, hükmü kayda geçiren kâtibin rumuzu “*bâ-hatt-ı ۞ Efendi, bâ-hatt-ı ۞ Efendi*” şeklinde kaydedilmiştir. Bu kayıtlardan haftanın hangi gününde hangi kâtibin nöbetçi olduğu anlaşılmakta ve katiblerin isimleri öğrenilmektedir.⁷ Suistimale açık olan bu kalemlerde, katiplerin rumuzu yazılarak denetim altında tutulmuş ve görevlerini kötüye kullanmaları engellenmiştir.⁸

İlk dönem mühimme defterlerinin başlık taşımadığı, başlık yerine tarih atıldığı görülmektedir. Arapça ay, gün ve yıl şeklinde atılan tarihler zamanla, katiplerin nadiren de olsa hata yapmalarından dolayı onar günlük dilimler hâlinde yani “*evail, evasit, evahir*” şeklinde belirtilmiştir. Mühimme defterlerinde ferman olarak yazılan hükümlerin sağ üst köşesinde “*yazıldı*” ifadesi bulunmaktadır. Ayrıca fermanın kime verildiği de “*.....kethüdâsına virildi,çavuşa virildi*” şeklinde belirtilmektedir. Hükmün hangi makama veya kişiye yazıldığı hükmün başında ifade edilmekte ve hitap kısmı “*....hüküm ki*” şeklinde bitmektedir. Bu kısımda kişilerin elkabları yazılmayarak, konu özetlenmiş, “*buyurdum ki*” kelimesinden sonra padişahın verdiği emir kaydedilmiştir. Karar kısmı olan bu kısım genel de “*vusûl buldukda, vardukda*” şeklinde başlamış, “*ihmâl ü müsaheleden hazer idesiz, ihtiyad idesiz*” gibi te’kîd cümlesi ile sonlanmışdır. Hüküm başka yerlere de gönderilecekse “*bir sûreti*” yazılarak, gönderilecek mahal veya makam belirtilmiştir. Hükümler de adı geçen kişilere makamlarına göre kısaca “*edâmallahü te’âlâ ,dâme uluvvuhü*” gibi dua cümleleri yazılmıştır. Hükümlerin önemlerine göre bazılarında padişahın hatt-ı hümayûnu bulunmaktadır ve bu durum “*bâ-hatt-ı hümayûn*” şeklinde hükümlerin üst kısmında belirtilmiştir.

⁷ Mübahat S.Kütükoğlu, “Mühimme Defteri”, *DİA*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayın., İstanbul, 2006, s.522-523

⁸ Feridun Emecen, *Osmanlı klasik çağında hanedan devlet ve toplum*, Timaş yay., s.163

Mühimme defterleri, Osmanlı Devleti'nin en üst adli ve idari organı olduğundan dolayı dâimâ birinci elden kaynak olmuş ve XVI-XVII. yüzyıllara ışık tutmuştur.⁹

⁹ Mübahat S.Kütükoğlu, “Mühimme Defteri”, *DİA*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayın., İstanbul, 2006, s.522-523

18 NUMARALI MÜHİMME ZEYLİ DEFTERİNİN İNCELENMESİ

Çalışmamızın bu bölümünde, 18 numaralı mühimme zeyli defterinin şekil ve muhtevâ açısından incelemesi yapılacaktır.

Şekil özelliklerinde 18 numaralı mühimme defterinin fiziki durumu, diplomatik ve teknik özellikleri, dili ve tarihi ile ilgili kısaca bilgi verilecektir.

Muhtevâ açısından incelenmesinde ise H.1013-1015 yılları ve kısaca I. Ahmed dönemi hakkında genel bilgi verildikten sonra hükümlerin içeriklerine göre yapılmış olan dağılım hakkında bilgi verilecektir. İçeriklerine göre hükümler genel olarak şu başlıklar altında toplanmıştır:

- 1-Devletin ve halkın malının korunması ile ilgili hükümler
- 2-Atamalar ile ilgili hükümler
- 3-Sefer hazırlıkları ile ilgili hükümler
- 4-Düşmandan korunmak için alınan tedbirler ile ilgili hükümler
- 5-Celali eşkiyası ve bireysel eşkiyalık faaliyetleri ile ilgili hükümler
- 6- İaşe ve diğer malzemelerin temini, kalitesi ve nakli ile ilgili hükümler
- 7-Görevin ihmali ve kötüye kullanılması ile ilgili hükümler
- 8-Bayındırlık faaliyetleri ile ilgili hükümler
- 9-Vergiler ile ilgili hükümler
- 10-Tereke ile ilgili hükümler
- 11-Devlet görevlilerinin ulaşımı ve yol güvenliği ile ilgili hükümler
- 12-Diğer konular

1. ŞEKİL ÖZELLİKLERİ

1.1.Deferin Fiziki Durumu

18 numaralı mühimme zeyli defteri Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde A.DVNS.MHM.ZYL.d kodu ve 018 sıra numarasında kayıtlıdır. Dışı ebrusuz ve ciltsiz 29x21 ebadında bir defterdir. Numaralama usulü varak olup toplam varak sayısı 260'tır. Divani kırma denilen yazı türü ile yazılmıştır. Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde dijital görüntüsü mevcut olan defter zaman içerisinde özellikle kenar kısımlarından yıpranmış ve tahrip olmuştur. Yer yer hükümlerin tamamen silindiği görülmektedir. Yıpranmayan kısımların yazısı okunaklıdır. Hükümlerin yazı tipine ve rumuzlara bakıldığında birden fazla kâtip tarafından tutulduğu anlaşılmaktadır.

Dijital görüntüsü alınırken hükümlere tek tek numara verilmediği için araştırmacılara kolaylık sağlaması açısından her sayfada tekrar 1'den başlanarak numaralandırılmıştır . 1-130 varakları arası incelenen bu çalışmada 695 hüküm mevcuttur. Bu hükümlerden bir tanesi yarım bırakılmış diğerleri tamamlanmıştır. Defter içerisinde bir tane iptal edilen hüküm mevcuttur. Defterin ilk sayfalarında tahribat daha fazla iken ilerleyen varaklarda tahribatın azaldığı gözlenmektedir. Genel olarak dili anlaşılır olan defter de yer yer anlaşılması zor olan ifadelere de rastlanmaktadır.

1.2.Deferin Diplomatik ve Teknik Özellikleri

Osmanlı Devleti'nde, yazılan evrakların belli diplomatik kuralları vardır. Mühimme defterleri ve mühimme zeyli defterleri de Divân-ı hümâyûn'da alınan kararların kaydedildiği birer defter olmaları hasebiyle belli diplomatik kurallar içermektedir. Bu kayıtlar birer fermân ve berât suretidir ancak berât ve fermanlarda var olan dua, elkab, tuğra vb. kurallar olmamakla beraber mühimme defterlerinin kendilerine özgü bazı kuralları vardır.

Çalışmanın konusu olan, 1-130 varakları arası icelenen 18 numaralı mühimme zeyli defterinde bazı hükümlerin üst kısmına, tarih kaydedildikten sonra her hükmün sol üst köşesinde kâtibin adı yada rumuzu (*mim Efendi hattıyla ,bâ hatt-ı Esad Efendi, Rıdvan Efendi hattıyla vb.*) yazılmıştır. Daha sonra hükmün muhatabı (*Mısır muhâfazasında olan Vezir Mehmed Paşa'ya hüküm ki, Piriştine Kādîsına hüküm ki,*

Burusa Kādīsına hüküm ki, Kocaili Sancakbeyine ve İznik Kādīsına hüküm ki) belirtilmiştir. Mühimme defterlerinde genel olarak elkab bulunmaz ancak defterin bazı hükümlerin de muhatabın elkabı (*Düstur-ı Ekrem müş'ir-i efhâm nizâmü'l-âlem Vezîr-i a'zamım*) yazılmıştır. Hükümlerde isimleri geçen kişiler için makamlarına göre “*dâme izzühû, dâme ikbâluhû, zîde takvâhû, zîde mecduhû*” gibi dua ifadeleri kullanılmıştır.

Muhatab belirtildikten sonra hükmün yazılmasına neden olan olay özetlenerek *buyurdum ki* ifadesinden sonra verilen karar belirtilmiştir. Verilen emirlerin uygulanması hususunda sıkıntı yaşanmaması için hükümlerin sonunda “*ihmâl ü müsâhâleden hazer üzere olasın, rencîde vü remîde itmekden hazer idesiz, gaflet ile zarar u gezend irüşdürmekden ziyâde ihtirâz idesin, mansıbınız alınmağla konılmayup hakkınızdan gelinür şöyle bilesiz*” şeklinde te'kîd ve te'dîb cümleleri yazılmıştır.

Hükmün suretleri birden fazla yere gönderildiğinde, hükmün alt kısmında *bir sureti* şeklinde belirtilerek yazılmıştır. Defterde, bu şekilde birden fazla yere gönderilen hükümler mevcuttur.

1.3 Defterin Tarihlendirilmesi

18 numaralı mühimme zeyli defteri H.1013-1015/M.1604-1607 tarihleri arasında kaydedilmiştir. Hükümlerin pek çoğunda tarih belirtilmemekle beraber tarihlerin genellikle Arapça gün ve ayı ifade eden kısaltma ve sene şeklinde yazıldığı görülmektedir.

Tarihler“*yevmü'l-ahad 8 fi selh Şevval sene 13 ,yevmî's-sebt fi 9 Zilka'de sene 14*” şeklinde ayın tam adı yazıldığı gibi ,“*yevmü'l-isneyn fi 14 Ra sene 1013, yevmî's-sebt fi 22 Ra sene 13*” tarihlerinde olduğu gibi ayın kısaltılarak yazıldığı ifadelerde mevcuttur.

1.4. Defterin Dil Özellikleri

17.yüzyılın ilk yıllarında yazılan defter, günümüz halk nazarında anlaşılması zor Arapça ve Farsça kelimelerin fazlaca kullanıldığı izlenimini uyandırabilir; ancak bu alanda çalışma yapan araştırmacıların defteri dil yönünden anlaşılır bulacağı muhakkaktır.

Defterde İstanbul için “*Âsitâne-i sa‘âdet, Dergâh-ı mu‘allâ, südde-i sa‘âdet*”; Mekke için “*Haremeynü’ş-Şerifeyn*” ifadeleri kullanılmıştır. Muhatablar için sık sık mevkilerine göre “*dâme ikbâluhû, zîde fazluhû*” gibi dua cümleleri bulunmaktadır.

Arapça kelimeler içerisinde “*emr-i şerif, dahl u ta‘arruz, fesâd ü şenâ‘at, hüsn-i tedbîr ü tedâriük, bi-inâyeti’llahi te‘âlâ, def‘ ü ref‘ , emvâl ü erzâk, hilâf-ı şer‘-i mazhar, muktezây-ı şer‘-i kavîm, mahall-i mezbûr, husûs-ı mezbûr, ber-vech-i isiti‘câl, hilâf-ı emr, vech-i meşrûh*” gibi kelimeler sıklıkla kullanılmıştır.

2. MUHTEVÂ ÖZELLİKLERİ

2.1.Hicri 1013-1015 Yıllarına Genel Bakış

Çalışmamızın konusu olan 18 numaralı mühimme zeyli defteri, I. Ahmed döneminin ilk yıllarında tutulmuştur. 22 Aralık 1603 cumartesi günü III. Mehmed'in ölümü üzerine tek şehzade olarak, on dört yaşında tahta çıkan I. Ahmed, hayatta olan tek kardeşi Mustafa'nın hayatını bağışlamış ve halkın sevgisini kazanmıştır. Kardeşinin canını bağışlaması iki şekilde yorumlanmaktadır. Birincisi çocuk yaşta tahta çıkan I. Ahmed'in henüz bir çocuğunun olmamasından dolayı tahtın varissiz kalması endişesi, ikincisi ise babası III. Mehmed'in tahta çıktığında on dokuz kardeşini öldürmesinin halkta uyandırdığı derin üzüntü. Bu durum Osmanlı verâset sisteminde o güne kadar uygulanan teamüllerin dışına çıkıldığını, ilerde uygulanacak olan ekberiyet ve erşediyet sisteminin temellerinin atıldığının göstergesidir.¹⁰

III. Mehmed'in erken yaşta ölmesi üzerine tahtın tek vârisi olarak küçük yaşta tahta çıkan I. Ahmed, büyük bir şaşkınlık yaşamasına rağmen zekâsı sayesinde olaylara çabucak vakıf oldu.¹¹ Dedesi III. Murad (1574-1595) ve babası III. Mehmed (1595-1603) dönemleri devlet düzeninde ve toplumda derin değişimlere sahne olmuştu. Lüksün, ihtişamın, sanatın had safhaya çıktığı bu dönemde saray erkânının, görülmemiş bir zenginlik çerisinde yaşarken aynı zamanda Kanuni Sultan Süleyman döneminde ki dünya devleti durumunu kaybettiği, hızla gelişmekte olan Avrupa karşısında bir Ortaçağ devleti durumuna düştüğü bir gerçektir.¹² I. Ahmed böyle bir dönemde tahta çıkmış ve yapmış olduğu ıslâhât girişimleriyle geçicide olsa önemli işler başarmıştır. Robert Mantran bu durumu şöyle ifade etmektedir: “I. Ahmed'in tahta gelişi, özellikle istikrar konusunda kimi iyileşmeler getirmişe benzer; çünkü 1617'ye değin, arka arkaya sadece altı vezir-i âzam gelir göreve ve onlardan da yalnız üçü dört yıl, üç yıl ve iki yıldan fazla kalır makamında Sultan'ın kendisi de pek dindar bir insandır; şiirden anlar ve dışarıda olduğu gibi içerde de barış hüküm sürsün ister. İstanbul'da, adını taşıyan, daha çok Mavi Cami diye tanınan büyük camiyi O yaptırır; bir çok vakıf kurar ve Kabe'yi güzelleştirir; ayrıca, imparatorlukta kimi idari ve ticari düzenlemeleri saptamak üzere

¹⁰ Ahmet Şimşirgil, *Kayı-V*, Timaş yayınları, İstanbul,2013,s.236

¹¹ Şimşirgil, a.g.e.,s.235

¹² Hâilî İnalçık, *Devlet-i Aliyye Osmanlı İmparatorluğu üzerine Araştırmalar II*, Türkiye İş Bankası Yayınları, İstanbul, 2014, s.162

kanunnameler yayımlar. İktidara fazla düşkün olmasa da veziriazamları ve devletin yüksek görevlilerini seçmesini bilir; o kadar ki, Osmanlı İmparatorluğu'nun tarihinde, bir bütün olarak, oldukça iyi bir dönem oluşturur hükümdarlığı.¹³

I. Ahmed dönemi olaylarına bakıldığında genel olarak ; Osmanlı-İran savaşları, Osmanlı- Avusturya savaşları ve Zitvatorok Antlaşması, Celali isyanları ve Kuyucu Murad Paşa'nın faaliyetleri, Kazak eşkiyalarıyla mücadele, yapmış olduğu ıslahatlar ve verâset sisteminde meydana gelen değişiklikler ana başlıkları altında toplandığı görülmektedir.

Osmanlı Devleti'nin Avusturya Savaşları ve celali isyanlarıyla fazlasıyla meşgul olmasını fırsat bilen Safevi Devleti, yaptığı anlaşmayı bozarak 1603'te Tebriz'e girdi ve kısa sürede Şirvan, Revan, Gence, Derbend, Nahcivan gibi merkezleri ele geçirdi. Bunun üzerine Sultan I. Ahmed, Ciğalazade Sinan Paşa'yı İran üzerine gönderdi.¹⁴ Aralıklarla 1612 yılına kadar devam eden Osmanlı-İran savaşları sonunda Nasuh Paşa Antlaşması imzalandı; ancak tehlike olmaktan çıkmadı ve ilerleyen yıllarda Osmanlı-İran savaşları devam etti.

I. Ahmed tahta çıktığında, Avusturyalılar ile savaşlar devam etmekte idi ve Avusturyalılar 1593'ten 1606'ya kadar süren harpleri uzun Türk savaşları, uzun savaşlar veya ilk çatışmalar 1591'de başladığı için on beş yıl harpleri olarak adlandırmışlardır.¹⁵ Osmanlı Devleti'ni uzun süre uğraştıran bu savaşlar III. Murad zamanında başlamış aralıklarla I. Ahmed dönemine kadar devam etmiştir. I. Ahmed döneminde de devam eden savaşlarda Estergon ve Vişegrad'ın fethi gibi önemli başarılarla elde edilmiştir; ancak İran sınırında savaş ihtimalinin çıkması üzerine üstün durumda olan Osmanlı Devleti, hakimiyeti altındaki Macar topraklarında isyanlarla uğraşan Avusturya'nın barış teklifini kabul etti. 11 Kasım 1606'da Zitvatorok'ta antlaşma imzalanarak, savaşa son verildi. Anlaşmaya göre; Avusturya, hakimiyeti altındaki Macar toprakları için verdiği vergiyi son defa verecek ve yazışmalarda Osmanlı Padişahı ile Avusturya hükümdarı denk sayılacaktı.¹⁶

¹³ Robert Mantran, *Osmanlı İmparatorluğu Tarihi I*, s.283

¹⁴ Erhan Afyoncu, *Sorularla Osmanlı İmparatorluğu*, Yeditepe Yayınevi, İstanbul 2012, s.241

¹⁵ Afyoncu, a.g.e., s.251

¹⁶ Afyoncu a.g.e.,s.257

Kanuni'den itibaren devam eden Avrupa karşısında ki üstünlüğün, sona ermesi olarak yorumlanan Zıtvatorok Antlaşması'nın imzalanmasında Anadolu'da had safhaya çıkan celali isyanlarının da büyük rolü vardır. Bu isyanlar nedeniyle tımar sisteminde sıkıntılar yaşanmış, siyasi, sosyal ve ekonomik yönden Osmanlı Devleti olumsuz etkilenmiştir. Ayrıca İran cephesinde savaşların devam etmesi, halk arasında hoşnutsuzlukların çıkması Avusturya ile yapılan savaşların Zıtvatorok Antlaşması ile sonuçlanmasına neden olmuştur. Antlaşmanın imzalanmasında etkili olan Kuyucu Murad Paşa Avusturya ile sulh imzalandıktan sonra 1016 yılında Derviş Paşa'nın idam edilmesiyle veziriazamlığa getirilmiş ve tüm gücünü Anadolu'yu celali eşkiyalarından temizlemeye sarfetmiştir.

Bu dönemde, Osmanlı Devleti'ni uzun süre uğraştıran ve Anadolu'yu yıllar boyunca kasıp kavuran en önemli olaylardan birisi de celali isyanlarıdır. Yavuz Sultan Selim döneminde isyan çıkaran Bozoklu Celâl'den dolayı, Anadolu'da çıkan tüm isyanlar bu isimle anılsa da celali isyanları adıyla anılan asıl eşkiyalık faaliyetleri 1596-1610 yılları arasında meydana gelen isyanlardır.¹⁷

Bu isyanların çıkmasındaki en önemli faktörlerden biri de uzun yıllar süren Avusturya Savaşlarından dolayı tımar sisteminin ve istikrarın bozulmasıdır. 1593-1606 yılları arasında Avusturya ile yapılan uzun savaş döneminde Avusturya askerleri daha etkin silahlar –çelik zırhı delen uzun menzilli yivli tüfek- kullanırken Osmanlı timarlı sipahisi ok ve yayla etkisiz duruma düşmeye başlamış ve tımar sistemi eski önemini kaybetmeye başlamıştır. Devletçe başvurulacak yollardan biride halktan tüfekli asker yazılmasıdır. Her tarafta silâh yapan işyerleri faaliyete geçtiği gibi re'âyânın ateşli silâh kullanması yasağı kaldırılmıştır. Bu dönemde yeniçeri ocağından bir subay Anadolu'ya gönderilerek işsiz gençlerden elli, yüz kişilik bir sekban-sarıca bölüğü oluşturulmakta ve cepheye sevkedilmekteydi. Sefere gitmediklerinde maaşları kesilen bu tüfekli başıbozuk asker bölükleri, vilâyetlerde halka zulmetmekteydi. Bir çoğu, tehlikeli Avusturya savaş cephesine gidecek yerde eşkiyalığa sapıyor, köyleri ve şehirleri basıyor,

¹⁷ Şimşirgil,a.g.e.,s.211

haraca kesiyorlardı. Sekban-sarıcalar, özellikle Anadolu'yu kasıp kavuran celali eşkiyası olarak tarihe geçmiştir.¹⁸

Celali isyanlarından dolayı 1603-1610 yılları arası yaşanan büyük kaçgunda halkın ekserisi köylerini terk etmiş, çok sayıda köy harâp olmuştur. Çalışmamızda, bu konuda Südde-i sa'âdete pek çok şikâyetin gönderildiği tespit edilmiş halkın sekban ve sarıcalardan dolayı büyük sıkıntı yaşadığı görülmüştür. *“Birkaç senedir vilâyet-i Anadolu'de celâlî ve hâlâ ashâb-ı zorbadan eşkiyânın galebesi olup köyler ve kendler ihrâk ve emvâl-i müslimîn nehb ü gâret ve re'âyânın ekseri kılıçdan geçüp bakıyyetü's-süyûf olan fukarâ ve züefânın meskeni ve arpa ve buğdayları ve çavdarı olmayup vilâyet-i mezbûr kaht u galâ olmağla ekseri çarşu ve yollar başında yalıncaclıktan helâk olup def'ine mümkün olmamağla hayatını gice vü gündüz kelbler yiyüp ba'zısı bî-ihiyâr kelb ve atı ekl ve dağlarda ot otlayup ve kimi dahi celâ-yı vatan idüp ve bi'l-cümle re'âyâ vü berâyâ ve fukarâ ve züefânın ahvâlleri hüccet olmuşdur eşkiyânın itdüğü zulm ü ta'addî hadden bîrûndur eğer bu def'a dahi haklarından gelinmez ise vilâyet bi'l-küllîye elden çıkup harâb ve yebâb olduğu i'lâm olunmağın şimdiden sonra her kim zorbalar ile gezüp vilâyete zulm ü ta'addî ve fesâd ü şenâ'at iderse kulum değıldür.”*¹⁹ 18 numaralı Mühimme Zeyli Defteri içerisinde yer alan bu hüküm o dönem Anadolu coğrafyasında celali eşkiyasının ne kadar büyük bir sıkıntı olduğunu gözler önüne sermektedir.

Karayazıcı, Canbolatoğlu, Kalenderoğlu Mehmed, Muslu, Deli Hasan, Kara Said, Saçlı, Uzun Hâlil ve Tavi Ahmed, bu dönemin önde gelen celali liderleri arasında yer almaktadır. Bu isyancı liderlerinin, kimi beylerbeyi kimi subaşı kimi muhassıl, çavuş ve kethudâ olmak üzere çeşitli devlet görevlerinde bulunmuş kişiler idi.

İlerlemiş yaşına rağmen veziriazamlığa getirilen Kuyucu Murad Paşa Anadolu'da ki celali isyanlarını bastırması, elebaşlarını cezalandırarak Osmanlı'yı uzun süredir meşgul eden, halkın iflahını kesen büyük bir isyan dalgasını sona erdirmiştir. Murat Paşa için Peçevi Tarihi'nde;

¹⁸ İncalcık, a.g.e.,s.6

¹⁹ H.126a/1

“Cesaretli, gayretli, saltanatın namusunu korumakta çok dikkatli bir devlet sahibiydi. Bir defa celali etiketini bir kimse aldıktan sonra (cehut imana gelmez, merd-i mülhid tövbekar olmaz) tabirine inanarak, onun imanına, tövbesine hiç i'timâd etmez ve öldürmesinden başka bir şey onun hakkından gelmezdi”²⁰ denilmektedir.

Tarihlerin kayıtlarına göre Kuyucu Murad Paşa'nın üç sene süren temizleme faaliyeti neticesinde; Canboladoğlu, Kalenderoğlu ve Tavail kardeşi Meymun kuvvetlerinden otuz bin kadar kişi temizlendiği gibi yüz, bin, üç biner kişilik kuvvetlerle isyan çıkaran kırk sekiz çeteci kuvvetlerinden yirmi beş bin kişi öldürülmüştür. Bunların hâricinde diri olarak ele geçirilip katledilenlerinde on bin kadar olduğu tahakkuk etmiştir ki tamamının atmış beş bin civarında olduğu yazılmaktadır.²¹

Bu dönemde Anadolu'da yaşanan önemli sıkıntılardan bir diğeri de merkezden gönderilen görevlilerin -kādî, nâ'ib vb.- halka zulmetmesi ve kanunsuz vergi toplaması şeklinde görevlerini kötüye kullanmalarıdır. Halk nazarında ümerânın celalilerden farkı kalmamış ve hattâ bazan kendilerine eşkiyâ teftişi emri verildiği zaman, köylerde ve kasabalarda büyük panik yaratmışlar, "Celâlîler bunların yaptığını yapmadı" diye feryat eden halk İstanbul'a şikâyetçi heyetler yollamışlardır.²² Anadolu'da isyanların çoğalması üzerine halkın ekserisi köylerini terk etmiş, çok sayıda köy harap olmuş ve ba'zı askeri sınıflar, halkı dağılmış olan köyleri kendi mülkleri gibi tasarrufları altına almışlardı. Bu yüzden hazine nüzül ve avâız vergilerinden mahrum kalmıştı. Halkı ehl-i örfün zulmünden kurtarmak ve olayları yerinde tespit edip çözümlenmek amacıyla mehayıf müfettişleri²³ görevlendirilmiş, 30 Eylül 1609'da adaletname çıkarılarak terk edilen köylerin tekrar iskânına çalışılmıştır.²⁴

I. Ahmed döneminde, Karadeniz'in kuzeyinde faaliyet gösteren kazak eşkiyalarıyla da mücadele edilerek Osmanlı sahilleri korunmaya çalışılmış bu bağlamda donanmaya büyük önem verilmiştir. Çalışmamız içerisinde kazak eşkiyalarının faaliyetleri ve bu faaliyetlere karşı alınması gereken tedbirlerle ilgili pek çok hüküm mevcuttur.

²⁰ İbrahim Peçevi, *Peçevi Tarihi*, haz. Murat Uraz, C. II s. 439

²¹ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Büyük Osmanlı Tarihi*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, 6.Baskı c.3 s.113

²² Mustafa Akdağ, “Celali Fetretî”, *DTCF Dergisi*, C.16, sayı 1,2 1958,s.106

²³ H.60b/2

²⁴ Mücteba İlgürel, “I. Ahmed”, *DİA*, C.II, Türkiye Diyanet Vakfı Yayın Matbaacılık, İstanbul, 1989, s.31

I. Ahmed, ticari hayatı canlı tutmak adına İngiltere, Fransa ve Venedik'le ticari anlaşmaları yenileyerek Hollandalılarla da ilk defa olarak ticaret anlaşması imzalamıştır. Naima Tarihi'nde bu konuyla alakalı şöyle bilgi verilmiştir:

“Bu vech üzere ki Venediklü ve İngilterelü tâifesinden mâ'adâ Ceneviz ve Portakal ve Katalan tüccarı, Çiçilya ve Ankona ve İspanya ve Floransiya'dan França padişahı nâmı ve sancağı ile Memâlik-i mahrûse padişahı nâmı ve sancağı ile Memâlik-i mahrûse'ye gelip-gitmeğe ruhsat verilenler kemâ-kân gelip-gidip França padişahı sancağını nasb eyleye.”²⁵

I. Ahmed, klasik kanunnamelere göre devlet düzenini canlandırmaya çalışmış, eski yeniçeri kanunlarını özetleyen Kavânîn-i yeniçeriyan onun emriyle yazılmıştır. Ayrıca Kanunnâme-i cedîd adında yeni bir kanunname hazırlayarak mevcut örfî kanunları şerî esaslara göre fetvalarla açıklamıştır.²⁶

İmar faaliyetlerine de önem veren I. Ahmed'in bıraktığı en önemli eser, Sultan Ahmed Camii'dir. 1609 da Mimar Sinan'ın en gözde öğrencilerinden olan Sedefkar Mehmed Ağa tarafından, yapımına başlanan camii yedi buçuk yılda tamamlanmıştır. O döneme kadar Kabenin Kahire'den gönderilen iç örtüleri ve Hz. Peygamberin Ravza'sının örtüleri Sultan Ahmed döneminden başlamak üzere uzun yıllar İstanbul'da dokunarak gönderilmiştir. Bu bölgede bulunan vakıflara da özel ilgi gösterdiği çalışmamız içerisinde mevcuttur.

Celali isyanlarının Anadolu'yu kasıp kavurması nedeniyle sancağa çıkamayan I. Ahmed, on dört yaşında babasının ölümü üzerine tahta çıkmış ve 14 yıl tahtta kaldıktan sonra elli bir gün süren bir mide hastalığı sonucunda 22 Kasım 1617'de yirmi sekiz yaşında vefat etmiştir. Zevk ü sefaya kapılmadığı, dindar ve hayır sahibi bir padişah olduğu için halkın güvenini kazanmıştı. Sert mizaclı idi ve ihanet edenleri affetmezdi. Ava ve cirit oyununa meraklı olan I.Ahmed ayrıca Bahtî mahlasıyla şiirler yazmıştır ve küçük bir divanı bulunmaktadır.(Millet ktp.,Ali Emîrî, manzum, nr.53).²⁷

I.Ahmed'in vefatıyla verâset sisteminde önemli değişiklik yaşanmıştır. Türk hanedanlarında verâset kanununun olmaması, Türk devletlerini yıkılışa götüren en

²⁵ Naima Mustafa Efendi,“*Tarih-i Naima*”, haz.Mehmet İpşirli, Ankara, 2007,C.I,s.378

²⁶ İncalcık, a.g.e

²⁷ Mücteba İlgürel a.g.e.,s.31

önemli etkenlerden biriydi; çünkü Türk devletlerinde hükümdarın oğullarından hangisinin tahta geçeceğinin belirsiz olması taht mücadelelerinin yaşanmasına neden olurdu. Fatih Kanunamesi'nde kardeş katlinin yer alması anarşiyi önlemek ve devletin ebed-müddet yaşaması için devlet büyükleri ve halk tarafından doğal karşılanmıştır. Henüz çocuğu olmayan I. Ahmed kardeşi Mustafa'yı öldürtmemiş, ilk defa kardeş katli uygulanmamıştır. Öldüğünde hayatta oğulları olduğu hâlde kardeşi tahta çıkarılarak ekber ve erşed sisteminin yani hanedanın en büyük ferdinin tahta geçmesi usulü benimsenmiş öteki şehzadeler şimşirlik denen sarayın özel bir yerinde kafes ardında tutulmuştur.

2.2.Devlet ve Halkın Malının Korunması ile ilgili Hükümler

Devlet ve halkın mallarının korunması ile ilgili hükümler de genel olarak; yapılan şikâyet üzerine halkın malına zarar veren kişilerin cezalandırılması ve halkın zararının giderilmesi ile ilgili hükümler olduğu gibi devlet malının korunması, taşrada devlete ait olan vergilerin toplanması, arazilerin zarar görmemesi, ürünlerin zarar görmeden toplanması, top tüfek gibi savaş techizatının zarar görmeden vaktinde ulaştırılması gibi hükümler de yer almaktadır.²⁸

2.3.Atamalar ve Tevcihatla İlgili Hükümler

Atamalar ve tevcihatla ilgili hükümler içerisinde dirliklerin dağıtımı, dirlikleri haksız olarak ellerinden alınanlara dirliklerinin geri verilmesi, görevi üzerinde kalmak üzere sancakbeyi vb. kişilerin farklı görevlere tayin edilmesi, voyvoda, başbuğ, beylerbeyi atamaları, halkın şikâyetini olay yerinde incelemek üzere mübâşir görevlendirilmesi, kâdîları tefîş etmek amacıyla mehayif müfettişi tayin edilmesi, eşkiyâ defî için yapılan görevlendirmeler ve haksız yere görevinden alınanların görevlerine iade edilmesi gibi hükümler yer almaktadır.²⁹

2.4. Sefer Hazırlıkları ile İlgili Hükümler

Sefer hazırlıkları ile ilgili hükümler de genel olarak Şark ve Üngürüs seferleri ile kazak eşkiyalarının defî için gerekli olan hazırlıkların yapılması, yiyecek, silâh ve

²⁸ H.2b/2, 55a/1, 91b/2

²⁹ H.2b/3, 4a/3, 11b/2, 13b/2, 19b/1, 25a/1, 40a/1, 104b/2

asker tedarik edilmesi ile ilgili hükümlerin yer aldığı görülmektedir. Mesala; Üngürüs seferi için lâzım olan barutun tedariki ve acilen ulaştırılması, Özi muhâfazası için çekdirir gemiden başka üç parça şayka donatılması, düşmana karşı il erleri ve sancakbeylerinin beraber hareket etmelerinin istenmesi, din düşmanlarından korunmak amacıyla muaf olanların hâricinde her beş haneden birer tüfengci alınması, Kazak eşkiyasını def etmek amacıyla Boğdan'a bağlı köy ve kasabalardan tüfengci alınıp donanmaya konulması, yörük eşkincilerinden sefer için adam alınması, Üngürüs ve Şark seferleri için halkdan istenen mükellefiyetler gibi hükümler yer almaktadır.³⁰

2.5. Düşmandan Korunmak İçin Alınan Tedbirler ile İlgili Hükümler

Düşmandan korunmak amacıyla alınan tedbirler içerisinde kale yapımı, kalelerde bulunan neferlerin sayısının artırılması, halkın düşmandan korunmak amacıyla kale ve hisar yapmak için izin istemesi gibi hükümler mevcuttur.³¹

2.6. Celali Eşkiyası ve Bireysel Suçlar ile İlgili Hükümler

Bu dönemde, Anadolu'yu celali eşkiyasının kasıp kavurduğu ve bireysel eşkiyalık faaliyetlerinin had safhaya çıktığı göz önünde bulundurulduğunda defterde en fazla hükmün bu konularla ilgili olduğu görülecektir. Bu eşkiyalık faaliyetlerinin sadece Anadolu topraklarında değil Rumeli topraklarında da oldukça fazla olduğu ve halkın bundan dolayı köylerini terk ettiği, hükümler içerisinde yer almaktadır. Defterde yer alan hükümler içerisinde, eşkiya yüzünden halkın dağlara çıktığı, celalilerin köyleri basıp halkın malını mülkünü aldığı, kız ve avratlarını kaçırdığı, kız ve avratları kefereye sattığı, köyleri yaktığı, mahsullerini zorla aldığı, yeniçeri namında olan yasakçılı ve yeniçeri çavuşunun “safa geldin” adı altında halkdan usulsüz vergi aldığı gibi pek çok eşkiyalık faaliyeti zikredilmektedir. Bu eşkiyalık faaliyetlerini yapanlar içerisinde taşrada bulunan yeniçeri namında kişilerin fazlalığı dikkat çekmekte, ehl-i fesâd kişiler arasında beylerbeyi payesinde kişilerinde olduğu görülmektedir.³²

³⁰ H.1a/1, 6b/2, 7b/2, 23b/1, 24b/1, 28b/1, 85a/1

³¹ H.2a/1, 19a/1, 38b/2, 53b/2, 77a/2, 197a/1

³² H.44b/1, 49b/3, 61a/1, 81b/2, 115b/2, 126b/2, 127b/1, 128a/1

2.7.İaşe ve Diğer Malzemelerin Temini, Kalitesi ve Nakli ile İlgili

Hükümler

Bu dönemde, İstanbul'da zahîre temini konusunda sıkıntı yaşandığı ve bu sıkıntının giderilmesi için tedbirler alındığı görülmektedir. Defterde, İstanbul'a zahîre getirmesi gereken tüccarın başka diyarlarda ürünleri fahiş fiyatla satmaları ve bu durumdan men edilmeleri, fahiş fiyatla ürün satışının yasaklanması, Tersâne-i âmire için lâzım olan malların zamanında ve eksiksiz tedarik edilmesi, Anadolu'da celaliler ile mücadele edilmesi için güherçile tedarik edilmesi, gibi hükümler mevcuttur.³³

2.8. Görevin İhmali ve Kötüye Kullanılması ile İlgili Hükümler

Görevin ihmali ve kötüye kullanılması ile ilgili hükümler genellikle kadı, mübâşir, voyvoda gibi orta dereceli devlet görevlileri ile alâkalı olmakla beraber beylerbeyi ve sancakbeylerinin de görevlerini ihmâl ettikleri ya da kötüye kullanıp halka zulmettikleri, haksız kazanç elde ettikleri görülmektedir.

Celali isyanlarından dolayı halkın çektiği sıkıntıların yanı sıra ehl-i örfünde bu tür faaliyetlerde bulunması, isyanı bastırması gerekirken isyancılarla beraber olması bu dönemde sıkça rastlanan olaylardandır.

Defterde bu konuyla ilgili pek çok hüküm mevcuttur. Meselâ; Yanboli sancakbeyleri, kethudâ ve voyvodaların halkdan usulsüz vergi alması, Ohri darbhane mültezimlerinin kalb akça basmaları, bazı vilâyetlerde bulunan yeniçerilerin görevlerini ihmâl ederek sefere gitmemeleri, Kıbrıs beylerbeyinin halkdan haksız vergi alması, bazı kale neferlerinin kalelerinde bulunmaları gerekirken bulunmayıp haksız ulûfe almaları, bazı kadıların görevlerini ihmâl etmeleri, bu hükümlere örnektir. Bundan dolayı yöneticilerin azarlandıkları ve görevlerini hakkınca yerine getirmeleri konusunda uyarıldıkları görülmektedir.³⁴

³³ H.2a/3, 5b/2, 8a/1, 22a/1, 35a/2, 48b/1, 99b/1

³⁴ H.23a/1, 27a/1, 34a/1, 47b/3, 49a/1, 130b/1

2.9. Bayındırlık Faaliyetleri ile İlgili Hükümler

Defterde, bayındırlık hizmetleri ile ilgili hükümler çok fazla bulunmamaktadır. Bayındırlık faaliyetleri ile ilgili hükümler içerisinde bazı yöre halkının hafta pazarı kurmak için izin istemesi, Tahtelkale yakınlarında bulunan dükkânların tamir edilerek kiraya verilmesi, Halep'te bulunan Saray-ı âmirenin tamir edilmesi, cami yapımı veya tamiri için izin istenmesi gibi hükümler yer almaktadır.³⁵

2.10. Vergiler ile İlgili Hükümler

Vergiler ile hükümler içerisinde bazen alınması gereken vergi miktarı belirtilirken bazen de halkdan fazla alınan vergilerin iptali söz konusudur. Defterde o dönemde devletin topladığı vergi çeşitleri ve vergi miktarı ile ilgili bilgi edinilmektedir.

Üstüb halkından fazla rusûm alınmasının men edilmesi, sürsat zamanı olmadığı hâlde halkdan fazla sürsat alınmasının yasaklanması, Derviş Paşa'ya ait olan rüsumun usulünce verilmesi, vakıf köylerinden öşürlerin toplanması, hamr ile gelen gemilerden alınacak vergilerin miktarı gibi hükümler defterde bulunan vergilerle ilgili hükümlerden bazılarıdır.³⁶

2.11. Tereke ile İlgili Hükümler

Ölen kişinin geride bıraktığı her türlü eşyaya tereke denilmektedir. Defterde eski Halep Beylerbeyi Mahmud'un ölümü üzerine terekesinin mühürlenerek Âsitâne-i sa'âdete gönderilmesi, muhassıl-ı emvâl iken vefat eden Üveys Paşa oğlu Mehmed Paşa'nın emvâl ve emlakının tespiti, Karaman Beylerbeyi iken İçil'de katledilen Mustafa Bey'in bıraktığı mal ve mülkün tespiti gibi hükümler yer almaktadır.³⁷

2.12. Devlet Görevlilerinin Ulaşımı ve Yol Güvenliği ile İlgili Hükümler

Devletin bazı hizmetler için görevlendirdiği kişilerin varacakları yere güvenli bir şekilde ulaşması bu dönemde oldukça büyük sorunlardan birini teşkil etmekteydi; zira Anadolu'da celali isyanları ve eşkiyalık faaliyetleri yoğun olarak devam etmekteydi.

³⁵ H.9b/2, 36a/3, 45b/2, 97a/3, 107b/3, 113a/1, 120b/2

³⁶ H.12a/3, 31b/2, 36b/1, 74a/1, 82a/2

³⁷ H. 20a/1, 70b/1, 94a/2

Bu hükümler içerisinde, Trablus ve Kıbrıs'a gönderilen Dergâh-ı mu'allâ çavuşlarından olan Mehmed Çavuş'un güvenli bir şekilde ulaşımının sağlanması, Temür Çavuş ile Mahmud Bey'in mülklerinin korunması hizmetinde bulunan Abdüllatif Bey'in acilen südde-i sa'âdete gönderilmesi, önemli bir görev ile Dadyan'a gönderilen Dadyan elçisinin adamlarının yol güvenliğinin sağlanması gibi hükümler yer almaktadır.³⁸

2.13. Muhtelif Hükümler

Muhtelif hükümler içerisinde yukarıda belirlenen tasniflendirmeye girmeyen veya defterin yıpranmasından dolayı kesik olup tam olarak okunamayan hükümler yer almaktadır.

Bu hükümler içerisinde iftiraya uğrayan devlet görevlilerinin bildirilmesi, bazı devlet görevlilerinin taltif edilmesi, zımmilerin taciz edilmemesi, vakfedilen kitapların müderris ve vaizler tarafından okunduktan sonra yerine bırakılması, yeniçerilerin yoklanması, kasapların oğlak derilerini ayırırken uyması gereken kurallar, bazı yerlerde kilise yapımının yasak olması ve para ayarı ile hükümler yer almaktadır.³⁹

³⁸ H. 33b/2, 50a/1, 67b/3, 109b/2, 115b/3, 123b/1

³⁹ H. 13a/1, 14b/2, 27b/2, 34b/2, 42a/2, 46b/1, 85a/2, 111b/2, 116b/1, 128b/3, 130a/2

HÜKÜMLERİN KONULARA GÖRE TASNİFİ

KONULAR	İLGİLİ HÜKÜMLER
Devlet ve halkın malının korunması ile ilgili hükümler	2b/2, 24b/2, 31a/2, 31a/3, 34a/2, 38a/1, 47b/2, 52a/1, 55a/1, 56b/2, 63b/3, 71a/2, 79b/3, 86a/2, 89a/3, 91b/2, 93a/3, 93a/4, 93b/1, 96a/1, 98b/1, 98b/3, 102a/3, 108b/3, 109a/3,
Atamalar ve tevcihat ile ilgili hükümler	2b/3, 4a/1, 6a/1, 10a/2, 11b/2, 13b/2, 15a/1, 15a/2, 19b/1, 25a/2, 26a/2, 30a/1, 31a/1, 32a/2, 32b/2, 35a/1, 36b/2, 39b/1, 40a/1, 46b/2, 48b/4, 49a/1, 51b/3, 52a/2, 55b/1, 56b/3, 58b/1, 59a/1, 59a/2, 61b/2, 64a/1, 65b/2, 66a/2, 67a/2, 67b/2, 68b/3, 71b/2, 72a/1, 73a/1, 73b/2, 75b/1, 78a/3, 81a/3, 82a/1, 82b/2, 87a/2, 88a/1, 92a/2, 92b/1, 93a/2, 99a/1, 99b/2, 99b/3, 100a/1, 100b/1, 102a/1, 102b/1, 102b/2, 103a/2, 103a/3, 104b/1, 104b/2, 105b/1, 105b/2, 106b/2, 107a/2, 108b/1, 108b/2, 111a/1, 112b/2, 117a/2, 119b/2, 120a/2, 120b/1, 121b/2, 123a/1, 124a/2, 126b/1, 129a/3
Sefer hazırlıkları ile ilgili hükümler	1a/1, 6b/2, 7a/1, 7b/1, 7b/2, 9a/3, 23b/1, 24a/3, 24b/1, 26a/1, 28b/1, 38b/1, 39b/3, 42b/1, 43a/2, 44a/2, 54a/1, 54b/3, 61b/1, 64b/3, 66b/1, 77b/2, 80b/3, 85a/1, 88a/3, 93a/1, 101a/1, 114a/1, 118b/1, 121a/1
Düşmandan korunmak için alınan tedbirler ile ilgili hükümler	2a/1, 4b/1, 19a/1, 21b/2, 22a/3, 34a/3, 36a/1, 38b/2, 53b/2, 55b/2, 65a/1, 65a/2, 69a/3, 77a/2, 82b/3, 84a/1, 98b/2, 107a/1,
Celali eşkiyası ve bireysel eşkiyalık faaliyetleri ile ilgili hükümler	1a/2, 1b/1, 3b/1, 3b/2, 4b/2, 5a/1, 5a/2, 5a/3, 6a/2, 6b/1, 7a/2, 10a/1, 10b/1, 11a/1, 11a/2, 11b/1, 12a/1, 12b/1, 12b/2, 13a/2, 14a/1, 14b/1, 15b/1, 16a/1, 16b/2, 17a/1, 18a/1, 18a/2, 18b/1, 19a/2, 19b/2, 20b/1, 21a/1, 22a/3, 22b/1, 22b/2, 23a/2, 23b/2, 23b/3, 24a/1, 24a/2, 25a/1, 25b/1, 25b/2, 27a/2, 28a/1, 28b/2, 29a/1, 29a/2, 30a/2, 30b/1, 30b/2, 32a/1, 33a/1, 33a/4, 33b/3,

	34b/1, 35b/3, 37b/1, 37b/2, 41b/3, 42b/2, 43b/3, 44a/3, 44b/1, 45a/2, 45b/1, 46a/1, 47b/2, 49b/2, 49b/3, 50a/2, 50b/1, 50b/2, 51a/1, 51a/2, 51b/1, 52b/2, 52b/3, 53a/3, 54b/2, 55a/2, 55b/4, 56a/2, 57a/2, 57b/1, 57b/2, 59b/1, 59b/2, 60a/2, 60b/1, 60b/2, 61a/1, 61a/2, 62a/1, 62b/4, 63a/3, 63b/1, 67a/1, 69b/2, 70a/1, 70a/2, 70b/2, 72a/2, 72b/1, 72b/2, 73a/3, 74a/2, 74b/1, 74b/2, 75a/1, 75b/2, 77a/1, 77a/3, 77b/1, 78b/2, 79a/2, 79a/3, 80a/2, 80b/1, 81b/1, 81b/2, 82a/3, 82b/1, 83a/1, 83b/1, 83b/2, 84a/3, 84b/1, 84b/5, 85b/1, 85b/2, 86a/1, 87a/1, 87b/3, 88b/1, 88b/2, 89a/2, 89b/2, 90a/2, 90b/2, 91a/1, 91b/3, 92a/1, 92b/2, 92b/3, 94a/1, 94b/1, 95a/1, 95a/2, 95b/1, 96a/1, 97a/1, 97a/2, 97b/2, 98a/1, 99a/2, 100a/2, 100a/3, 100b/2, 100b/3, 101b/1, 101b/3, 103a/1, 104a/1, 105a/1, 105a/2, 105b/3, 106a/1, 106a/2, 106b/1, 107b/2, 108a/1, 108a/2, 108a/3, 109a/1, 109a/2, 109b/1, 110a/2, 110b/1, 111b/1, 112b/1, 113b/1, 114b/1, 114b/2, 115a/2, 116b/1, 116b/3, 117a/1, 117b/2, 118a/1, 118a/2, 118b/2, 119a/1, 119a/2, 119b/1, 119b/2, 121a/2, 121b/1, 122a/1, 122a/2, 122b/2, 123a/3, 123b/2, 124a/1, 124a/3, 124b/1, 124b/2, 125a/1, 125a/2, 125a/3, 125b/1, 125b/3, 126a/1, 126b/2, 127a/2, 127b/1, 127b/2, 128a/1, 128b/2, 129b/1, 130a/1,
İaşe ve diğer malzemelerin temini, kalitesi ve nakli ile ilgili hükümler	2a/3, 5b/2, 8a/1, 8b/2, 12a/2, 13b/1, 15b/2, 15b/3, 16a/1, 22a/1, 26b/1, 26a/3, 27b/2, 35a/2, 41b/1, 41b/2, 43b/1, 46a/2, 48b/1, 52b/1, 67b/1, 69a/1, 71a/1, 76b/3, 78a/2, 96a/2, 99b/1, 102a/3,
Görevin ihmali ve kötüye kullanılması ile ilgili hükümler	9a/1, 9b/1, 17b/2, 18b/2, 19b/3, 23a/1, 26b/2, 27a/1, 31b/2, 32b/1, 32b/3, 33a/3, 34a/1, 39a/1, 39a/2, 40a/1, 40b/2, 40b/3, 41a/1, 41a/2, 42b/3, 43a/1, 43b/2, 45b/3, 47b/3, 49a/2, 49b/1, 51b/2, 53a/1, 54b/1, 55a/3, 55b/3, 56a/1, 56a/3, 56b/1, 58b/2,

	60a/1, 62b/1, 63a/1, 63b/2, 64a/3, 64b/2, 65b/1, 66b/2, 67b/4, 68a/2, 68a/3, 68b/1, 69a/2, 69b/1, 73a/2, 73b/1, 76a/1, 79b/1, 79b/2, 80a/1, 82b/4, 84b/2, 86b/2, 86b/3, 87b/1, 87b/2, 89b/3, 90a/1, 90a/3, 90b/1, 91a/2, 91b/1, 93b/2, 95b/2, 97b/1, 98a/2, 103b/1, 103b/2, 104a/2, 110b/2, 110b/3, 111a/2, 112a/1, 114a/2, 115b/1, 115b/2, 116b/2, 122b/1, 127a/1, 129a/2, 130b/1
Bayındırlık faaliyetleri ile ilgili hükümler	9b/2, 29b/1, 36a/3, 45a/1, 45b/2, 53a/2, 97a/3, 107b/3, 113a/1, 120b/2
Vergiler ile ilgili hükümler	12a/3, 31b/2, 36b/1, 74a/1, 78a/1, 82a/2, 129b/2
Tereke ile ilgili hükümler	20a/1, 27b/1, 48a/2, 58a/1, 70b/1, 94a/2, 107b/1
Devlet görevlilerinin ulaşımı ve yol güvenliği ile ilgili hükümler	33b/2, 37a/1, 37a/2, 37a/3, 37a/4, 50a/1, 67b/3, 81a/2, 109b/2, 115b/3, 123b/1, 128a/2, 129a/1
Muhtelif konular	10b/2, 13a/1, 14b/2, 27b/2, 28a/2, 34b/2, 41a/3, 42a/2, 44a/1, 46b/1, 47b/1, 48a/1, 52a/3, 53b/1, 57a/1, 57b/3, 58a/2, 62b/2, 64a/2, 66a/1, 71b/1, 76a/2, 77b/3, 81a/1, 85a/2, 89a/1, 91a/3, 94b/2, 101b/2, 111b/2, 116b/1, 117b/1, 117b/3, 126a/2, 128b/1, 128b/3, 130a/2

18 NUMARALI MÜHİMME ZEYLİ DEFTERİ HÜKÜM ÖZETLERİ

Sayfa/hüküm	Hicri tarih	Kime Gönderildiği	Özet
1a/1	-	Mısır muhafazasında olan Vezir Mehmed Paşa'ya	Üngürüs seferi için lâzım olan barutun Dimyad Sancakbeyi olan Ali'nin kadırgasına yükletilip yetecek kadar gemi ile beraber acilen ulaştırılması.
1a/2	-	Karlıl Kadısına	Eşkîyâ korkusundan halkın hisar yapmak istemesi.
1a/3	-	-	Kesik ve silik hüküm okunamadı.
1b/1	-	Priştine Kadısına	Priştine'de oturan Hasan'ın, Mehmed adlı kişiyi katletmesinden dolayı hakkında lâzım gelen cezanın verilmesi.
2a/1	-	İzmir Kadısına	İzmir'de, deniz kıyısında olan halkın sık sık saldıran küffârdan korunmak amacıyla kendi malları ile burc binâ etmek istemeleri ve bunun için merkezden izin istemeleri .
2a/2	-	İstanbul'dan Boğdan'a varınca yol üzerinde vakı' olan kadılara	Boğdan'da ortaya çıkan fitne ile alâkalı.
2a/3	-	[...]	Peksimed tedariki ile alâkalı
2b/1	-	[...]	(kesik hüküm)
2b/2	-	Vilâyetde müfettiş-i emvâl ve kâdî olan Mevlânâ Mustafa'ya	Mal-ı mirinin acele toplanmasının emredilmesi.
2b/3	-	Semendire Sancakbeyine ve Semendire Kalesi dizdarına	Dirlikleri haksız olarak alınanların dirliklerinin geri verilmesi.

3a/1	Yevmü'l-ehad 8 fi selh Şevval sene 13	Yenice Kadısına	Paşa sancağında zeameti olan Dergâh-ı mualla çavuşlarından Zünnun Çavuş'un muharebeden firar etmesi ve Yenice halkını ihtilâl etmesi.
3a/2	-	(...) sancakbeyine ve kadısına	Kesik hüküm.
3b/1	-	Kesik	Zikredilen kazâ halkının evlerinin basılması ve perîşân olmaları.
3b/2	-	Sâbık Tımışvar Beylerbeyi olup Avlonya Sancağına mutasarrıf olan Ali'ye ve Kesriyye Kadısına	Kesriye Kazâsı ulema, suleha ve a'yân ile eşrâfının südde-i saadete mahzar gönderüp zikredilen kazada oturan, timardan azledilen Ahmed bin Kurd'un evinde eşkıyâ toplayıp içki içtiği ev basıp başkalarının hatunlarını ve nakidlerini aldığını bildirmeleri.
4a/1	-	Akkirman Beyi Hüsrev Bey'e	Zikredilen livanın Hüsrev Bey üzerinde olduğu ve kendi gemisiyle buz çözülmeyen Özi muhafazasına varmasının emredilmesi.
4a/2	-	Babadağı Bey'i İskender Bey'e	Zikredilen livanın İskender Bey üzerinde olduğu ve buz çözülmeyen Özi Kalesine varmasının emredilmesi.
4a/3	-	Biga Sancakbeyi'ne	Kesik hüküm
4b/1	-	Kesik	Hisar yapmak için izin istenmesi.
4b/2	-	Edirne, Çorlu, Burganis, Köprü ve civarında olan kadılara	Zikredilen yerlerde görülen eşkiyanın def edilmesi.
5a/1	-	Karahisar-ı Sâhib Kādısına	Cemiyet üzere olan sohtaları dağıtmak amacıyla İstanbul'dan kemerbaşlarının gönderilmesi.
5a/2	-	Karahisar-ı Sâhib Kādısına ve kalesi dizdarına	Karahisar-ı Sâhib Kalesi'nde bölük halkından ve sohtalardan kimsenin bırakılmayıp kalenin hıfzedilmesi.

5a/3	-	Dergâh-ı âlî çavuşlarından Ali Çavuş'a	Eşkiyalık faaliyetleri ile ilgili.
5b/1	-	Kesik	Mora'da meydana gelen eşkiyalık olayları ile ilgili.
5b/2	-	Yanboli Kadısına ve Karınabad ve Hatunili ve Rusikasrı ve Aydos ve Ahyoli kadılarına	İstanbul zahîre taşıyan gemi reisleri tarafından Dergâh-ı muallaya arzuhâl sunularak bazı muhtekirlerin fahiş fiyatla küffara ve gayrı etrafa satış yaptıklarının bildirilmesi.
6a/1	-	Mısır Beylerbeyine	Üngürüs Seferi için lâzım olan barut-ı siyahın getirilmesi konusunda Dimyad Sancakbeyi ve hâssa kapudanlarından Küçük Memi'nin tayin olduğu ve kendilerine adet üzere verilmesi gereken peksimedini verilmesinin emredilmesi.
6a/2	-	Şam Beylerbeyi Osman'a	Şam'a mutasarrıf tayin edilen Vezir Sinan Paşa'nın oğlu Mehmed Paşa'nın Şam'ın şeker hazinesini cülus-ı hümayûn pişkeş kethüdası Bekir kethüdâ ile Dergâh-ı muallaya gönderdiği ancak Bekir Kethüdanın Humus Sancağına geldiğinde pişkeşi zorla aldığı ve zikredilen yerin kethüdasını habse atıp eşinin malını kabzettiğinin bildirilmesi.
6b/1	-	Kesik	Kastamonu'da meydana gelen eşkiyalık faaliyeti ile ilgili.
6b/2	-	Akkirman Sancakbeyi Hüsrev'e	Akkirman Sancakbeyi Hüsrev'in Özi muhafazasına memur olması ve çekdirir gemiden başka üç parça şayka donatmasının istenmesi.
6b/3	-	Akkirman Kadısına	Bir sureti.
7a/1	-	Bender ve Kili Sancakbeyi Abdi'ye ve Kili Kadısına	Özi Kalesi muhafazası için Kili Kazâsında üç parça şayka donatması ve buz çözülmeden Özi'ye ulaştırmasının emredilmesi.
7a/2	-	Özi mukâta'âtı müfettişi Mevlânâ Hüsrev	Eğribucak Kazâsı ahâlisinden haksız olarak koyun talep edilmesi.

		ve Serfice ve Eğribudak kadılarına ve dergah-ı muallam çavuşlarından Ali Çavuş'a	
7b/1	-	Rodos Beyi Mustafa'ya	Donanma-i Hümâyûn'un deryâ yüzüne çıkması ve Sakız'da toplanmasının emredilmesi.
7b/2	-	Sakız Beyi Memi Bey'e	Küffarın kaliteler ve gemiler donatarak deryâ yüzüne çıkması, Rodos ve İskenderiye boğazları ile Anadolu taraflarını tehdit etmesi ve Suğla, Teke, Magosa, Yafa, Girit, Dimyad ve İskenderiye sancakbeylerinin il erleri ile beraber düşmana karşı birleşerek hareket etmeleri .
7b/3	-	Suğla Beyi Mustafa Paşa'ya	Bir sureti.
7b/4	-	Teke Sancağına arpalık tarikiyle mutasarrıf olan Memi Paşa'ya	Bir sureti.
7b/5	-	Magosa Beyi Mustafa Bey'e	Bir sureti.
7b/6	-	Yafa Beyi Dilaver Bey'e	Bir sureti.
7b/7	-	Girit Beyi Şa'bân Bey'e	Bir sureti.
7b/8	-	Dimyad Sancakbeyi Ali Bey'e	Bir sureti.
7b/9	-	İskenderiye Beyi Mehmed Bey'e	Bir sureti.
8a/1	-	Selanik ve Koloz ve sâir İstanbul' a zahîre getüren Akdeniz yalılarında	İstanbul'da zahîre konusunda sıkıntı yaşanması ve bazı kimselerin İstanbul'a göndermeleri gereken zahireyi gelen gemicilere satmayıp küffara satması.

		vâkı‘ olan kadılara	
8a/2	-	Kocaili Sancakbeyine ve İznik Kadısına	Kesik hüküm.
8b/1	-	Kesik	Kesik hüküm (Kastamonu ile ilgili)
8b/2	-	Kefe Beylerbeyine ve Kadısına ve iskele eminlerine	Muhtekirlerin İstanbul'a zahîre getirmek için gelen gemicilere engel olmaları.
9a/1	Yevmü'l-isneyn fi 14 Ra sene 1013	Trablusşam Kadısına ve Trablusşam Kalesi dizdarına	Zikredilen kale neferlerinin isimleri olduğu hâlde kendilerinin kalede bulunmadıkları ve bunların isimlerinin tespit edilerek bildirilmesi.
9a/2	Yevmü'l-isneyn fi 14 Ra sene 1013	Şam Beylerbeyine ve Kadısına ve Şam Kalesi dizdarına	Bir sureti.
9a/3	-	Kefe Beylerbeyi Memi Paşa'ya	Karadeniz muhafazasına tayin olunan gemilerin Azak muhafazasına gönderilmesi ve Kefe Beylerbeyininde acil olarak Kefe'ye varması ve yarar adamlarıyla muhafazasında bulunmasının emredilmesi.
9b/1	-	Mora ve Mizistre [...]	Mora ve Mizistre sancaklarındaki kalelerin neferlerinin heva ve heveslerinde olmaları.
9b/2	-	Foça Kadısına	Foça halkının mahzar gönderüp kazâlarında ki caminin tamir edilmesini istemeleri.
10a/1	-	Sâbıkan Karaman Beylerbeyi olup hâlâ Adana hâkimi olan Mehmed Paşa'ya	A‘yân-ı vilâyet mahzar göndererek celali firkasından Tavil Bölükbaşı ve Sarı Kasım ve Kör Hasan ve Hüseyin ve Fezaliyaş isimli bölükbaşılardan yanlarına dört binden fazla eşkiyâ alarak Meys isimli kasaba üzerine varıp hisarlarını muhasara etmeleri ve etrafi yakıp yıkmaları.
10a/2	-	Kesik	Akhisar'da maktûl Kasım Paşa'nın tımarının mukarrer olması.

10b/1	-	Anadolu Beylerbeyine [...]	Yüz yetmiş yedinci bölükde olduğunu söyleyen bir kişinin ehl-i fesâd olması ve bölük halkından olmadığının anlaşılması.
10b/2	-	Manastır Kadısına	Fatıma Sultan'ın başmaklık yoluyla mutasarrıf olduğu yerin abd memluku Hasan tarafından kabz edilmesi ve mahsulünün Fatıma Sultan'a verilmemesi.
11a/1	-	Pirizren ve Altunili Kadılarına	Sâbık...ağası olan Ali'nin, Hasan Çavuş adlı kimseyle kızını nikahladığı sırada çiftliğinin yarısını uygun fiyata verdiğini ancak hiç para alamadığını ve kızının fevt olduğunu Hasan Çavuşunda çiftliğin yarısını geri vermediğini ve mahkemeye de karşı çıktığını bildirmesi.
11a/2	-	İskenderiye Sancakbeyi ve zikredilen yerde olan kadılara	Zikredilen yerlerde meydana gelen eşkiyalık olaylarının giderilmesi
11b/1	-	İskenderiye Beyine [...]	Zikredilen yerde meydana gelen eşkiyalık olaylarıyla malların yağmalandığı ve yolların kesildiğinin bildirilmesi.
11b/2	-	Rumili Beylerbeyine ve Anadolu'da perâkende hasları [...] kadılara	Zikredilen hasların voyvodalığının ebna-i sipahiyandan Bekir'e verilmesi.
12a/1	Yevmî's-sebt Fi 22 Ra sene 13	İzmir Kadısına ve Suğla Beyi'ne	Trablusgarb ahâlisi tarafından sunulan arzuhâlde Trablus halkından Güdük Musa adlı kişinin etrafına pek çok eşkiyâ topladığı Müslümanları öldürdüğü salgın saldığı İngiliz barçalarını basıp içindikileri esir ettiği ve halkın elinde ki mal ve mülkünü aldığının bildirilmesi
12a/2	-	İznikmid Kadısına	Kiler-i âmirede soğana ziyâde ihtiyaç duyulması ve bu ihtiyacın giderilmesinin istenmesi.

12a/3	-	Üstüb Kadısına	Üstüb halkının fazla rusûm alınmasına dair şikâyetlerini südde-i saadete mahzarla bildirmeleri.
12b/1	-	Karahisar-ı sâhib [...]	Zikredilen kazada meydana gelen eşkiyalık faaliyetlerinin giderilmemesi durumunda halkın yurtlarını terk edeceklerinin bildirilmesi.
12b/2	-	Tırnovi ve Binoyalıç ve Yanboli kadılarına	Yeniçeri ve acemioğlanı namında gezip halka zulmedenlerin hakkından gelinmesi.
13a/1	-	Sâbikan Hüdavendigâr Sancakbeyi olan Tâhir Bey'e, Çorum ve İskilip ve Osmancık kadılarına	Fevt olan Çorum Beylerbeyi Mehmed'in adamlarının hiç bir zulm ve taaddileri olmadığı hâlde rencîde edilmeleri
13a/2	-	Sâbikan (boş) beylerbeyi olup Giresun'da sâkin sâbık Mehmed Paşa'ya	Kethudâ Pervez'in iki yüzden fazla eşkiyâ ile Giresun'a gelip salgın salması, halkın mal ve mülkünü yağmalaması, kaleyi muhasara edip dizdarı yaralayıp pazarı yağmalaması üzerine halkın şikayetçi olması.
13b/1	-	Rodosmik Kadısına	İstanbul'a gelen zahîre ile ilgili.

13b/2	-	Kavala Kapudanına	Frenk kalyonlarının buğday yüklü Müslüman gemilerini aldığı ve Kavala Kalesi'ne zarar vermek istediklerinin Kavala Kadısı tarafından bildirilmesi üzerine Memi'nin başbuğ tayin edilmesi ve kapudanın yardımcı olmasının istenmesi.
13b/3	-	Müşârun-ileyh Memi'ye	Bir sureti.
14a/1	-	Karaman Beylerbeyi'ne	Türkmen tâifesinden bir kısmın Karaman civarına gelip burada eşkiyalık yapması, seferden dönen askerlere zarar vermesi ve toprak kadılarıyla beraber bunların icabına bakılmasının emredilmesi.
14a/2	-	[...] Mevlana Ahmed'e	Kesik hüküm.
14b/1	-	Karaman Beylerbeyi'ne	İmidşah ve eşkiyasının Karaman civarında eşkiyalık yapması ve toprak kadılarıyla beraber bunların hakkından gelinmesinin emredilmesi.
14b/2	-	Saruhan Sancakbeyi ve Karakoca Kalesi Dizdarına	Zikredilen kale mustahfizlerinin azillerine gerek olmadığı hâlde birilerinin kendi heva ve hevesleriyle dizdar ve sancakbeyi arzı olmadan bu kişileri azlettiğinin bildirilmesi.

15a/1	-	Sis ve Tarsus ve Alaiye sancakbeylerine	Daha önce gönderilen emr-i şerif mûcebince önceki Karaman Beylerbeyi Mustafa ile beraber memur oldukları hizmete gitmelerinin emredilmesi.
15a/2	-	Sâbikan Tırhala Sancakbeyi Ömer'e	Serhadde kışlayan Tırhala Sancakbeyinin, eşkiyalık faaliyetlerinin olduğu İzdin taraflarına gönderilmesi.
15b/1	-	Selanik Kadısına	Keferenin ticaret bahanesiyle karışıklık çıkarması.
15b/2	-	Karadeniz yalısında vâkı' olan kadılara	Bazı kazalarda yüksek fiyatla satmak için ürünlerin saklanması ve bu durumun İstanbul zahiresini sıkıntıya sokması.
15b/3	-	Kocaili Sancakbeyi Mehmed'e	Tersâne-i âmire'nin ihtiyacı olan kerestenin tedarik edilmesi ve sıkıntı çekilmesinin önlenmesi.
16a/1	-	Tırhala ve Velestin ve Çanakça ve Urmiye ve İzdin kadılarına	Galoş İskelesinde zahîre alımı için görevlendirilen Hüseyin Subaşının bu görevden alındığı ve yerine Mehmed Çavuş'un tayin edildiğinin bildirilip burada işleyen gemi reislerinin İstanbul zahiresi için yükledikleri zahireyi başka diyarlara götürdüklerinin tespit edilmesi üzerine gereğinin yapılmasının emredilmesi.

16a/1	-	İskenderiye Sancakbeyine ve iki kadısına	Zikredilen livada otuz iki bin akça zeameti olan Cafer Çavuş'un topladığı adamlarla Kaçnak, Üsküp, Yenipazar, Priştine ve Bosna yollarında eşkiyalık yapması.
16b/1	-	Mizistre Beyine ve Kadısına	Eşkiyalık faaliyetleri ile ilgili.
16b/2	-	Mahrûse-i Manisa Kadısına	Manisa'da meydana gelen eşkiyalık olaylarının defedilmesi.
17a/1	Yevmü'l-hamis fi 3 R sene 1013	Vezir Nasuh Paşa'ya	Karahisar'da oturan bazı zorbabaşlarının etraflarına topladıkları üç bin kadar eşkıyâ ile müslüman halka zarar vermesi.
17a/2	-	Anadolu Beylerbeyine ve sâbıkan Anadolu Beylerbeyi olan müşârun-ileyhe	Bir sureti.
17a/3	-	Sipâhîoğlanlarım Ağası olan Ahmed'e	Ulûfe verilmesi ile ilgili.

17a/4	-	Haslar Kadısına	Kesik hüküm.
17b/1	-	Sâbikan Kefe Beylerbeyi [...]	Kesik hüküm.
17b/2	-	İstanbul Kadısına ve Tercüman evkâfi üzerine nâzır olan [...]	Tercüman evkafına tâlib olan üç neferin vakfi harabeye çevirmesi.
18a/1	-	Mora ve Mizistre sancakbeylerine	Sâbık Sancakbeyi Mehmed'in Mizistre Kalesi'nin hisarlarını ihdâs edip yanına aldığı kimselerle ehl-i islam'ı dışarı çıkartmadığı ve çıkanları öldürdüğünün bildirilmesi üzerine olayın incelenip toprak kadılarıyla beraber hakkından gelinmesinin emredilmesi.
18a/2	-	Konrapa Kadısına	Sâbikan Şam muhafazasında olan Vezir Mehmed Paşa'nın kethüdası olan Yûsuf Kethudâ'nın Amasya'daki zeametinin hâsılâtını almakla görevlendirdiği Musalli'nin Bolu üzerine gelen eşkiyâ tarafından öldürülmesi üzerine üç yüz binden ziyâde akçasının Musalli'nin kayınatasında kalması ve geri alınmasının sağlanması.
18a/3	-	-	Kesik hüküm.
18b/1	-	Samako Kadısına	Çiftlik basılıp sahibinin öldürülmesi ile ilgili.
18b/2	-	Ruscuk Kadısına [...] müteferrika Ali'ye	Yeniçeri ocağından bazı kimselerin ocakla alakalarının ve ulufelerinin kesilmesinin emredilmesi.

19a/1	-	Günyüzü Kadısına	Zikredilen kazâ halkının, mallarını alan ve kendilerini öldüren eşkiyadan korunmak amacıyla kale yapmak için izin istemesi.
19a/2	-	Sarıçayırı ve Göynük Kazâsında muhassıl olan Mevlânâ Musa'ya	Zikredilen kazada halkdan haksız akçe talep edilmesinin men edilmesi.
19b/1	-	Burusa Kadısına	Yeniçeri zâbiti yayabaşının görevinden alınıp yerine Anadolu Ağası Ahmed'in getirilip yeniçeri taifesini sefere, korucu ve oturakları odalarına göndermesi ve yeniçeri namında gezip halka zulmedenlerin de cezalandırılmasının emredilmesi.
19b/2	-	Yenişehir, Karasu, Gümölcine, Taşözü, Drama, Ahi Hâlil, Piregoşna, Çağlayık, Örfine ve Zihne kadılarına	Oturakların odalarına gönderilip yeniçeri ve acemioğlanı namında gezip halka zulmedenlerin ve sefere gitmeyenlerin cezalandırılmasının emredilmesi.
19b/3	-	Haslar Kadısına	İstanbul'da Mustafa isimli kişinin vakıf malından zimmetine mal geçirdiğinin bildirilmesi.
20a/1	-	Mısır muhafazasında olan Vezir Mehmed Paşa'ya	Sâbıkan Habeş Beylerbeyi olup vefat eden Mahmud'un terekesinin mühürlenip Âsitâne-i saadete gönderilmesi.
20a/3	-	Kesik	Kesik hüküm.
20b/1	-	Karesi Sancakbeyine ve livâ-i mezbûrda [...]	Karesi'de ortaya çıkan eşkiyanın korunmayıp ele verilmesi, ele vermeyenlerin cezalandırılmasının emredilmesi.
21a/1	Yevmü's-sebt fi 7 R sene 1014	Trablusşam Beylerbeyi Seyf oğlu Yusuf Paşa'ya	Zülfikâr ve Sarı Kasım adlı eşkiyaların yanlarına aldıkları piyade ve atlı şakîler ile Haleb ve Maraş vilayetlerini harâb etmeleri, ardından Hama'ya gelip halkın pek çoğunu katletmeleri ve buralar

			bize şark serdari tarafından verildi diyerek halka zulmetleri üzerine haklarından gelinmesinin emredilmesi.
21a/2	-	Habeş Beylerbeyine	Kesik hüküm.
21a/3	-	Kesik	Kesik hüküm.
21b/1		Silistre ve Yanboli sancakları [...]	Mürde timarla ilgili.
21b/2		Rum Beylerbeyine	Eşkiyadan korunmak amacıyla kendi mallarıyla kale yaptıklarının ancak mustahfize ihtiyac duyulduğundan Pazar boyahane ve kapandan bir kısım verginin kullanılabilmesi için izin istendiğinin Ladik Kadısı tarafından bildirilmesi.
22a/1	-	Yenişehir Kadısına	Galos ,Urmiye ve buralara yakın olan iskelelerde buğday yükleyen zahîre gemileri, iskele eminleri, tüccar ve erbab-ı timardan kimsenin küffara ve ellerinde emr-i şerif olmayanlara ürün satmamaları defalarca emredilmesine rağmen satanların olması ve bundan dolayı İstanbul'da sıkıntı yaşandığından suçluların cezalandırılmasının emredilmesi.
22a/3	-	Kütahya Kadısına	Gedüs Nâhiyesi halkının eşkiyâ korkusundan dağlara kaçtığı ve eşkiyadan korunmak için gönderilecek iki neferle kale yapmak istediklerinin bildirilmesi ancak bölük halkının sefere memur olmasından dolayı bevvâb Hüseyin'le beraber halkın kendi mallarıyla yapmalarına izin verilmesi.
22a/3	-	Boğdan Voyvodası Armiya Voyvoda'ya	Voyvodanın isyan olan mahallere düzenlediği sefer için Hazîne-i âmireden talepte bulunması.
22b/1	-	Anadolu Beylerbeyine	Ramazan adlı şakînin hakkından gelinmesi.
22b/2	-	Üstüb Kadısına	Emr-i şerif olduğu hâlde hayvanlarını başkalarının bahçelerine koyup zarar verenlerin cezalandırılması.

23a/1	-	Sâbikan Silisre Beylerbeyi olup Tuna yalıları muhafazasında olan Ahmed'e ve Trablus Kadısı olup müfettiş-i emvâl olan Mehmed'e ve Yanboli'de vâkı' olan kadılara	Yanboli sancakbeyleri, kethudâ ve voyvodaların ziyâde atlı ile çıkıp halkdan came baha adıyla aldıkları vergilerin defalarca yasaklanmasına rağmen hâlâ zikredilen liva beyi Ali Bey'in kâimmakâmı Bekir Çavuş'un halkdan akça toplaması ve bu kişinin cezalandırılmasının emredilmesi.
23a/2	-	Karahisar-ı şarki Sancakbeyi muharririne ve katibine	Muharririn kendisine tımar kaydetmesi ve burası vezir hası olmuştur diyerek yağma yapması bundan dolayı halkın perîşân olması.
23b/1	-	Babadağı muhafazasında olan Ramazan [...]	Din düşmanlarından korunmak için muaf olanların dışında kalanlardan her beş haneden birer tüfengci alınması.
23b/2	-	Kâim müşârun-ileyhe	Kazak eşkiyasından korunmak için kazalarından zeâmet ve timardan mazûl eşkinci, yağcı, küreci, doğancı ve il eri ihrac edilmesinin emredilmesi.
23b/3	-	Müşârun-ileyhime	Kazak eşkiyasından korunmak için kazanızda bulunan cebelü tatar taifesinin sefere gönderilmesi.
23b/4	-	Müşârun-ileyhime	Kazak eşkiyasının defî için Hersek'ten Karadeniz'e varınca Tuna yalılarında olan karyelerden kürecilerin ihrac olunması ve eskiden olduğu gibi donanma hazırlanmasının emredilmesi.
24a/1	-	İsmailgeçidi Kadısına ve mütevellisine	Kazak ve sâir eşkiyanın kötülüklerini defetmek için İsmailgeçidi halkına kırk elli pare Tuna gemisi donatdırıp yeteri kadar tüfengci konulması.
24a/2	-	Tulca Kadısına	Zikredilen kazâya bağlı olan Başdepesi karye halkının martalos olmasından başka Tuna boğazlarında ve deniz ağzında kazak eşkiyası ortaya çıktığında ihmâl etmeden haber vermek ve zarar gelirse tazmin etmek şartıyla avâriz-ı divaniyeden muaf oldukları ancak bu görevlerini yerine getirmediğinden dolayı uyarılmaları ve

			bir mahalle zarar gelirse haklarından gelinmesi.
24a/3	-	Hersek Kadısı ve Hersek Kalesi Dizdarına	Kazak eşkiyasına karşı barut ve kurşun tedarik edilmesi.
24a/4	-	Kesik hüküm.
24b/1	-	Boğdan Beyi'ne	Kazak eşkiyasını defetmek için Boğdan'a bağlı kasabalardan ve köylerden yeteri kadar tüfengci alıp Tuna yalılarında tedarik edilen donanmaya konulması.
24b/2	-	Belgrad'da olan Defterdâr Mehmed'e	Belgrad'da muhafaza edilen defterhane sandıklarının acele südde-i saadete gönderilmesi.
25a/1	Yevmî'l-hamis fi 19 R sene 14	Dukakin Beyine ve Altunili Kadısına	Zağorya'da oturan Dergâh-ı mualla müteferrikalarından Mehmed'in timarı olan Bitoli köyü halkı ve haslardan Hasan ve mezbûr karyeden Selim ve ona tâbi' eşkiyâ ile gece köylere gelip evleri bastıkları hayvanları çaldıklarına dair Şişan köyü halkı tarafından Dergâh-ı muallaya arzuhâl sunulması.
25a/2	-	Karahisar-ı Şarki Kadısına	Karahisar-ı Şarki'nin önceden muhafazasına memur olan Hüseyin'den halkın memnun olduğu celali ve eşkiyadan koruduğu ve yurtlarını terk edenlerin onun sayesinde geri geldiğinin bildirilip Hüseyin'in tekrar göreve getirilmesinin istenmesi.
25b/1	-	Edirne Kadısına	Mehmed adlı kişinin bir dükkanın kilidini bozarken yakalanması ve bunu adet edindiğinden dolayı cezalandırılmasının istenmesi.
25b/2	-	Malkara cânibinde eşkiyâ def'ine memur olan kapucıbaşı Sefer Ağa'ya	Memur olduğu civarda yakaladığı eşkiyalarla beraber sicil suretlerini südde-i saadete göndermesinin istenmesi.
26a/1	-	Akkirman Beyi'ne	Kazak eşkiyalarının Özi Kalesi etrafına gelmesi nedeniyle acilen Akkirman neferleri ile beraber kayıklarla muhâfazaya gidilmesi ve ihmâl edilmemesi.

26a/2	-	Biga ve İnebahtı ve Karlıil ve Ağrıboz sancaklarında olan kadılara	Önceden Kıbrıs Beylerbeyi olan Şabân'a hükm-i hümâyûn ve defter mûcebince maliye tarafından verilen hasların, adamlarına zabt ettirilmesi.
26a/3	-	Galata Kadısına	Keçi kılı tedariki ile ilgili.
26b/1	-	Üsküdar Kadısına	Debbağ dükkanlarına lâzım olan deri, ırgad ve kerestenin tedarik edilmesi ile ilgili.
26b/2	-	Yörükleri olan yerlerin kadılarına	Bazı yörüklerin hizmetlerine gitmediklerinin ve ellerinde ki mal-ı miriyi geçimlik diye vermeyip yörük beylerine itaat etmediklerinin yörük beyi Hasan tarafından bildirilmesi.
27a/1	-	Ohri Kadısına ve İlbasan Kazasından munfasıl olan Abdü'l-kerim Efendi'ye	Ohri darphanesinin mültezimleri olan Zahriya, Pasine, Kadınca isimli zimmîlerin kıllab olup ellerinde kalb sikke bulunduğunun tespit edilmesi ve haklarından gelinmesinin istenmesi.
27a/2	-	Sâbıkan Üsküb Sancakbeyi olan Ahmed Bey'e ve Pirispe ve Behlişte kadılarına	Behlişte ve Pirispe'de oturan bazı kişilerin yaralanması, eşyalarının çalınması, bazılarının eşlerinin kaçırılmasına karışan otuzdan fazla zimmînin yakalanarak haklarından gelinmesinin emredilmesi.
27b/1	-	Mısır muhafazasında olan Hasan [...]	Mısır muhafazasında iken ölen babasından kalan veresenin alınması. [...]
27b/2	-	Menemen ve Kulhisar ve Bergama ve Tevahi Bergama kadılarına	Menemen, Güzelcehisar ve Bergama kazâlarında küffara yasak olan malların satılması ve bundan dolayı haklarından gelinmesinin istenmesi.
28a/1	-	Zihne ve Siroz kadılarına	Zihne halkının, Dergâh-ı muallaya gelerek yeniçerilerden olan Papazoğlu'nun halka zulmettiğini şikâyet etmeleri ve hakkında lâzım gelenin yapılmasını istemeleri.
28a/2	-	Sefer-i hisar Kadısına	Handan Sultan'ın hasları ile ilgili.

28b/1	-	Yanboli ve Bozoba tatarı ve topuz [...]	Yörük eşkıncilerinden eskiden olduğu gibi sefer için adam alınması ve noksan olmamasının istenmesi.
28b/2	-	İlbasan Beyi'ne ve (boş) kadısına	Dergâh-ı mualla kapıcılarından Mehmed'in ailesi ile beraber çiftliğine girerken silahdarlardan olan Mehmed tarafından yollarının kesilip altmış bin akçalık esbâbının alınması ayrıca Mehmed'in eşkıyâ ile birlikte hareket edip halka zulmetmesi ve İstanbul'da bulunan mîrlivâ ve kaimmakamlar adına müzevver arzlar düzenleyip kale ağalarının ve neferatlarının dirliklerini aldırması üzerine hakkından gelinmesinin istenmesi.
29a/1	-	Akkirman Beyi'ne ve Kili ve Bender'de olan tatar ağalarına ve ol canibde olan neferâta	Önceden Akkirman Beyi olan Kemerli Abdi Bey'den şikayetçi olunması.
29a/2	-	Şam Beylerbeyine ve Kadısına ve Defterdarına	Vezir Mehmed Paşa'nın Şam'dan Âsitâne-i saadete giderken Şam Kalesi'nde bıraktığı yetmiş altı parça zırh, sekiz adet tolga, yüz adet zırh, külah ve on çift dizlik ile oğluna ait hint işi hırkaya el konulup verilmek istenmemesi.
29a/3	-	[...] eminlerine	Kesik hüküm
29b/1	-	Aksaray Beyi'ne ve Kadısına	Sarayın tamiri için kalenin yakınında olan evlerin yıkılmasına emr-i şerif verilmesi ve buna mâni olanların isim ve resimleriyle bildirilmesi .
29a/2	-	Sâbikan Vize Sancakbeyi olan Mehmed'e	Ohri ve Dukakin sancaklarında eskiden isyan üzere toplanan Arnavut eşkiyalarının bir yere toplanıp bayrak kaldırıp Diri Nâhiyesi'ne saldırıp mallarını alıp nicesini katletmesi ve beyin seferde olmasından dolayı halkın kendini koruyamayıp vatanlarını terk etmesi üzerine önceden Vize Sancakbeyi olan Mehmed'in zikredilen livanın muhafazasına tayin edilmesi.
30a/1	-	Kastamonu Sancağında olan	Dergâh-ı mualla yeniçerilerinden korucu olan Mehmed'in kendisinden memnun olunması

		kadırlara	üzerine serdârlığının eskiden olduğu gibi devam ettiğinin bildirilmesi ve kendisinden yeniçerileri kontrol altında tutması, sefere memur olanları göndermesi ve fesadı engellemesinin istenmesi.
30a/2	-	Menlik ve Hayrabolu kadırlara	Otuz yedinci bölümde bulunan Hüseyin bin Mehmed'in şakî ve ehli fesâd olmasından dolayı ulufesinin kesilip yeniçeri ocağından çıkarılması ve hakkında gelinmesinin emredilmesi.
30a/3	-	Baba Kadısına	Kesik hüküm.
30b/1	-	Yanya Kadısına	Eşkiyâ olaylarının def edilmesi ve ehl-i fesâd olanların ele getirilmesi.
30b/2	-	Kirmasti Kadısına	Kirmasti'den Burusa'ya ve Balıkesir'e giden yollar üzerinde bulunan derbendlerde eşkiyaların toplanıp yolları kesmesi, halkın mallarını çalıp evlerini basması üzerine haklarından gelinmesinin istenmesi.
31a/1	Yevmü'l-ehad fi 9 Ra sene 1014 Konstantiniye	Öte yakada eşkiyâ define memur olan Vezirim Nasuh Paşa'ya	Vezer Nasuh Paşa'nın öte yakada ortaya çıkan eşkiyâ defi için görevlendirilmesi.
31a/2	-	Ruscuk'dan Varna İskelesine varınca yol üzerinde vâkı' olan kadırlara	Âsitâne-i saadete gelmesi gereken topların yeteri miktarda arabalar ile emniyetli bir şekilde gönderilmesinin emredilmesi.
31a/3	-	Varna [...]	Topların zarara uğramadan gemilerle nakledilmesi ile ilgili.
31b/1	-	Karaman Beylerbeyine	Kesik hüküm.
31b/2	-	Kudüs-i Şerif Kadısına ve Beyine	Kudüs-i Şerif'de taraflar arasında yaşanan temessukat sıkıntısının giderilmesi.
31b/2	-	Karaman Beylerbeyi ve Kayseriyye	Sürsat zamanı olmadığı hâlde halkdan sürsat teklif edenlerin men edilmesi.

		vilâyetinde olan kadılara	
32a/1	-	Tarsus Beyine ve livâ-i mezbûrda vâkı‘ olan kadılara	Adana hâkimi Mehmed Bey'in kethüdası namına gezen Cemşid ve adamlarının etraflarına topladıkları dört bin kadar eşkiyâ ile halkın mal ve mülkünü alıp evlerini yakması üzerine Tarsus Sancakbeyi Mehmed'in askerleriyle gelip olayı bastırıp suçluları cezalandırmasının ardından sohtalardan dört beş bin civarı eşkiyanın tekrar saldırması ve bu eşkiyaların haklarından gelinmesinin emredilmesi.
32a/2	-	İstanbul Kadısına	İstanbul zahiresi üzerine nâzır olan Mustafa'nın sığır kasabları kethüdası olan Hüseyin'in, müflis ve medyûn olmasından dolayı görevinden alınarak yerine meydan kasabı olan Ahmed'in getirilmesinin istenmesi.
32a/3	-	Kesik	Kesik hüküm.
32b/1	-	Vize Sancakbeyi'ne ve Burgas Kadısına	İnatlı Köy halkının, karısını yaralayan Yûsuf'dan şikayetçi olmaları ve ulufesinin kesilmesini istemeleri.
32b/2	-	Diyarbakir muhafazasında olan Vezir Mahmud Paşa'ya	Mahmut Paşa'nın hizmetlerinden memnun kalınması üzerine şark seferine görevlendirilmesi.
32b/3	-	Tırnovi Kadısına	Önceden Rumili eyaletinde mutasarrıf olan Vezir-i âzâmın voyvodası olan Dergâh-ı mualla çavuşlarından Ali Çavuş'un veziriazâmın haslarının gelirlerini alması ve vermek istememesi.
33a/1	-	Tigre Beyine ve livâ-i mezbûrda vâkı‘ olan kadılara	Kayseri sâkinlerinden Fazlullah'ın şakî ve ehl-i fesâd olması nedeniyle şikâyet edilmesi ve hakkından gelinmesi için emir verilmesi.
33a/2	-	Kayseri Kadısına ve Beyine ve livâ-i mezburda vâkı‘ olan kadılara	Bir sureti.

33a/3	-	Yanya Beyine ve Kadısına	Mezbûr kazâya tâbi' olan Rağorya Nâhiyesinde ve Rence isimli köylerde pek çok tekâüd hası bulunan Vezir Mehmed Paşa'nın haslarının mutasarrıfı Bali'nin, buralar bana verilmiştir diye fesâd çıkarması.
33a/4	-	Rodos ve Menteşe sancakbeylerine ve (...) ve İstanköy kadılarına	Eşkiyalık yapıp ehl-i fesâd levendlerle işbirliği içinde olup halka zulmeden Hacı Yunus'dan şikayetçi olunması.
33b/1	-	Diyarbakir ve Haleb ve Şehrizol Beylerbeyine ve Cezire Hakimine ve Musul sancak [...]	Kesik hüküm.
33b/2	-	Trablusşam'a ve Kıbrıs'a varınca yol üzerinde kadılara	Bazı önemli işler için Trablusşam ve Kıbrıs'a gönderilen Dergâh-ı mualla çavuşlarından Mehmed Çavuş'un güvenli bir şekilde zikr olunan yerlere ulaştırılması.
33b/3	-	Edirne, Harmanlu ve Uzuncaova kadılarına	Uzuncaova sâkinlerinden olan Hâlil ve Hâlil'in oğulları ile kardeşlerinin eşkiyalık yapıp halkı öldürmeleri, yolları kesip mal ve mülklerini almaları nedeniyle kendilerinden şikayetçi olunması.
34a/1	-	Yanboli Kadısına	Vilayetde bulunan yeniçerilerin sefer zamanı sefere gitmeyip halka zulmetmesi mallarını ve yiyeceklerini alması üzerine ahâlinin şikayetçi olması.
34a/2	-	Kilide'l-bahr ve Sultaniye kadılarına ve dizdarlarına	Zikredilen kalelerde ne kadar güherçile varsa varan kimselere eksiksiz teslim edilmesi.
34a/3	-	Kesik	Halkın kendi mallarıyla kale yapmak istemeleri ile ilgili.
34b/1	-	Sultanönü Beyi'ne ve livâ-i	Sekban namında iki yüz kadar kimsenin halkın yollarını kesip mal ve mülklerini alması, halkı

		mezbûrda vâkı' olan [...]	katletmesi, ayrıca kendilerini koruyanların olmasından dolayı fesadlarının günden güne artması üzerine halkın şikayetçi olması.
34b/2	-	[...] sâbıkân Midilli Kadısı olan Seyyid Mehmed'e	Önceden Midilli etrafında kâimmakâm olan Dergâh-ı mualla çavuşlarından Hüseyin Çavuş'un işini çok iyi yaptığı, gece ve gündüz çalıştığı hâlde iftiraya uğradığının bildirilmesi ve halkın bu durumun araştırılmasını istemesi.
35a/1	-	Yenişehir Kadısına ve Tırhala Kadısına	Voyvodalık hizmetinde olan Mehmed Çavuş'un Tırhala nâhiyesinin ve Mişgalod panayırının mehayif müfettişliğinin her sene voyvodalara verildiğini bildirip bu sene de kendisinin mehayif müfettişi olarak tayin edilmesini istemesi.
35a/2	-	Rodoscuk Kadısına	İstanbul'un çoğu zahiresinin Rodoscuk'dan geldiği ancak bazı rençber gemilerinin İstanbul'a gelmeyip başka yerlerde satması nedeniyle İstanbul'da sıkıntı yaşandığının ve bu konuyla ilgilenmesi için Mehmed Çavuş'un mübâşir tayin edildiğinin bildirilmesi.
35b/1	-	Kili karibine göçüp gelen tatar mirzalarına [...]	Kesik hüküm.
35b/2	-	Kesik	Mülâzemet için acilen Âsitâne-i saadete gelinmesi ile ilgili.
35b/3	-	Akkirman Sancakbeyi olan Ramazan'a	Akkirman müfettişinin üzerine eşkiyâ gönderilmesi nedeniyle evinden çıkamaması ve buna sebep olanların cezalandırılması.
36a/1	-	Akkirman Sancakbeyi olan Ramazan'a	Etrafı Nogay, Kırım, Özi kazağı Liye, Boğdan ve Eflak kaleleri ile çevrili olan Kili ve Akkirman ve Bender kalelerine düşman geldiği takdirde Bender Bey'inin askerleriyle korumaya görevli olduğu ve ona yardım amacıyla adam gönderilmesinin emredilmesi.
36a/2	-	Bender Sancakbeyine	Bir sureti.
36a/3	-	Tanta Kadısına	Merhûm Vâlide Sultan'ın zikredilen kazada bulunan paşmaklık haslarından Kılapot ve Gali adlı köylerin sınırında Dergâh-ı mualla çavuşlarından Hüseyin Çavuş'un yeni bir çiftlik

			yapması üzerine halkın bu çiftliği zararlı bularak kaleye çevrilmesini istemesi.
36a/4	-	Rumili Kadısına [...]	Kesik hüküm.
36b/1	-	Galata Kadısına	Derviş Paşa'ya ait olan rüsumun verilmeyip başkalarının dâhil olması üzerine rüsumun usulüne uygun olarak verilmesinin emredilmesi.
36b/2	-	Bolu Beyi'ne	Eşkîyâ üzerine yaptığı başarılı faaliyetlerinden dolayı Bolu Beyi'ne eskiden olduğu gibi sancağının üzerinde kaldığının bildirilmesi ve sefer-i hümâyûna hâzır olmasının emredilmesi.
37a/1	-	Sâbikan Kıbrıs Eyaletiyle Vezirim olan Ferhad Paşa'ya	Ferhad Paşa'nın âcilen Kıbrıs'dan Anadolu'ya geçip Âsitâne-i saadete gelmesinin emredilmesi.
37a/2	-	Kıbrıs Beylerbeyi Cafer'e	Ferhad Paşa'nın âcilen Anadolu'ya geçmesi hususunda gerekenin yapılması.
37a/3	-	Sâbikan beylerbeyi olup hâlâ ber-vech-i arpalık Karesi Sancağında mutasarrıf olan Hüseyin Paşa'ya	Hüseyin Paşa'nın Âsitâne-i saadete gelmesinin çok önemli olduğunun vurgulanarak acele etmesinin istenmesi.
37a/4	-	Rodos Beyi'ne	Önemli işler için Kıbrıs'a gitmesi gereken Mahmud Çavuş'un güvenli bir şekilde Kıbrıs'a geçirilmesinin emredilmesi.
37b/1	-	Kesriye Kadısına	Konstantin adlı zimmînin yaptıklarından halkın şikayetçi olması.
37b/2	-	Şam Beylerbeyine ve Kadısına	Kudüs-i Şerif'in Said kasabasından Şam'a giden Kayer Mersek adlı Yahudînin mal-ı miriye zarar vermesi ve söylediği yalanlarla Müslümanları rencide etmesi üzerine halkın şikayetçi olması. Bundan dolayı Âsitâne-i saadete gönderilmesinin emredilmesi.
38a/1	-	Mekke-i mükerrerme şerifine name-i	Memleketin korunması ve halkın refahının sağlanmasının emredilmesi.

		hümâyûn	
38b/1	-	Kıbrıs Beylerbeyi Cafer [...]	Üngürüs ve şark seferleri için halkdan her bir haneden bir zahîre karşılığında birer sikke altun toplanmasının emredilmesi.
38b/2	-	Mihaliç Kadısına	Mihaliç halkının eşkiyadan korunmak amacıyla kale yapmak istemeleri.
39a/1	Yevmü'l-hamis fi 2 R sene 14	Manastır Kadısına	Manastır sâkinlerinden olup önceden timar sahibi iken sefere gitmemek için timarını bırakıp eşkiyaya başbuğ olan Şahsuvar'ın Dergâh-ı mualla müteferrikalarından Mehmed'in yanına koyularak Âsitâne-i saadete gönderilmesinin emredilmesi.
39a/2	-	Südde-i saadetinden Ağrıboz'a varınca yol üzerinde vâkı' olan kadılara	Ağrıboz haslarını zabt eden Ramazan Çavuş'un muhasebesini verecekken kaçması ve kimin kazâsında ise yakalanarak Âsitâne-i saadete gönderilmesinin istenmesi.
39a/2	-	Kesik	Kesik hüküm.
39b/1	-	Yenişehir Kadısına Horpeşte ve Usturumça [...] kadılarına	Usturumça'da tüccar gemileri ve pazarın teftişi için her sene olduğu gibi Ramazan subaşının zâbit tayin edilmesi.
39a/2	-	Südde-i saadetinden şark serhaddine varınca yol üzerinde vâkı' olan sancakbeylerine ve kadılara	Mühim ve acil iş için görevlendirilen Cafer'in geçtiği yollarda kendisine, adamlarına ve davarlarına lâzım olan ihtiyaçlarının uygun fiyatla verilmesi ve sıkıntı çekdirilmemesi.
39b/3	-	Edirne Kadısına	Eskiden sefer-i hümâyûn için orduyu ihrâc etme görevinin Dergâh-ı mualla kapucularından (boş) verildiği ve bu emir gereğince ordunun mükemmel bir şekilde âcilen Üngürüs'e gönderilmesinin emredilmesi.

39b/4	-	Burusa Kadısına	Bir sureti.
40a/1	-	Yenişehir Kadısına	Çardak karye sâkinlerinden yeniçeri Hasan'ın ölümünden sonra muhallefâtının yeniçeri serdari olan bölükbaşının kabz etmesi nedeniyle olayı yerinde incelemek için Mumcu Ali, İlyas ve İskender adlı kişilerin mübâşir tayin edilmesi.
40a/2	-	Delvine ve Avlonya Beyine ve Piremedi ve Kolonya kadılarına	Zikredilen kazaya bağlı Binholince karyesinde derbendci olan halkdan mehayif müfettişi olarak gelen Üsküp Sancakbeyi Ahmed'in haksız olarak elli bin akça alıp geri vermemek için kaleyi bastınız diye iftira etmesi.
40a/3	-	(...) kadısına	Kesik hüküm.
40b/1	-	Menlik Kadısına	Kesik hüküm.
40b/2	-	Menlik Kadısına	Menlik kazâsı halkının, gelen yeniçeri çorbacıları ve sâir yeniçeri ve sipâhilerinin zorbalık yapmak, içki içmek ve yiyeceklerini almak gibi pek çok zulümlerinin olduğunu bildimesi.
40b/3	-	Rodocuk Kadısına	Rodocuk sâkinlerinden olan Dergâh-ı mualla yeniçerilerinden günlük üç akça ulufeye oturak ta'yîn edilen Müfid oğlu Mustafa'nın ehl-i fesâd olmasından dolayı ulufesinin kesilmesi.
41a/1	Yevmi's-sebt fi 9 şehr-i Zilka'de sene 14	Karahisar-ı Şarki Kadısına	Karahisar-ı Şarki sâkinlerinden olup Dergâh-ı mualla yeniçerilerinden iken eşkiya olması nedeniyle dört sene önce ulufesi kesilen Kalcıklı Hüseyin'in tekrar etrafına zorba toplayıp yeniçeri nâmiyla halka zulmetmesi.
41a/2	-	Trablusşam Beylerbeyine	Bağdat tarafından gelen Mehmed ve Atık adlı kişiler ile Rumeli taraflarından Rûfaizade adlı kişinin sahte sâdât hüccetleri yazdığının nakîbü'l-eşrâf tarafından bildirilmesi.
41a/3	-	İstanbul Kadısına ve hâssa-i zergirlerim başı olan Cafer'e	Herkese istediği yerde dükkân açtırılmasıyla ilgili.
41b/1	-	Burusa Kadısına	Yüksek fiyatla ürün satanların cezalandırılması.

41b/2	-	Burgaz ve Balçık ve Varna ve Malkayna ve Karaçirmen kadılarına	İstanbul'da sıkıntı yaşanması nedeniyle başka diyarlara satış yapanların engellenmesi.
41b/3	-	İlbasan Beyi'ne ve İlbasan ve Üstüb kadılarına	Önceden Vize Sancakbeyi olan Hasan'ın adamlarının ve bazı eşkiyaların insanların evlerini ve yollarını kesip oğullarını ve hanımlarını kaçırmaları gibi türlü eşkiyalıkları, İlbasan muhafazasına memur olan Mustafa'nın meclis-i şer'a şikâyet etmesi.
42a/1	-	Kudüs-i şerif Kadısına ve Sancakbeyine	Hz. İsa'nın eşyalarının bulunduğu yerin anahtarlarının eskiden olduğu gibi Gürciyan tairesinde kalmasının emredilmesi.
42a/2	-	Cezayir-i Garbde arap şeyhlerinden Şeyh Abbas'a	Şeyh Abbas'ın hizmetlerinden memnun olunması.
42a/3	-	Kesik	Silik hüküm okunamadı.
42b/1	-	Akkirman ve Kili ve İsmail ve İsakça kadılarına	Şark seferi için mühimmât ve asker tayininin yapılması.
42b/2	-	Şam Beylerbeyine ve Kadısına	Kötülükleriyle bilinen Avraham isimli Yahudînin cezalandırılması için defalarca fermân verildiği hâlde her seferinde kurtularak kötülüklerine devam ettiği ve Safed Kasabası'nda yaşadığının öğrenilmesi üzerine hakkından gelinmesinin emredilmesi.
42b/3	-	Manyas ve Edincik kadılarına	Manyas kazâsı sâkinlerinden Yeniçeri Mehmed Abdi ve Edincik sâkinlerinden yeniçeri Ali Mustafa'nın eşkiyâ olmalarından dolayı ihrâc edilip ulufelerinin kesilmesi.
43a/1	-	Bursa Kadısına ve Hüdavendigâr Sancakbeyine	Dergâh-ı mualla çavuşu Ahmed'in halka zulmetmesi ve nasihatlerden anlamayıp kötülüklerine devam etmesi üzerine hakkından gelinmesinin istenmesi.
43a/2	-	Bursa ve İzmir ve Tire ve Manisa ve Urla	Bu sene Şark ve deryada büyük seferler yapılacağı için kazâlarında bulunan yeniçeri, oturak ve korucuların Muharrem ayının ilk günü Âsîâne-i

		kadılarına ve Midilli ve Sakız ve Aydın ve Saruhan sancaklarında olan kadılara	saadete gelip odalarında hâzır olmalarının emredilmesi, gelmeyenlerin ise cezalandırılacağı bildirilmesi.
43a/3	-	Karaman Beylerbeyliğinde olan kadılara	Bir sureti.
43a/4	-	Erzurum ve Batum beylerbeyliğinde olan kadılara	Bir sureti.
43a/5	-	Rumeli'nin sağ [...] kadılara	Bir sureti.
43a/6	-	Kesik	Bir sureti.
43a/7	-	Kesik	Bir sureti.
43a/8	-	Anadolu Beylerbeyliğinde olan kadılara	Bir sureti.
43b/1	-	Rodocuk Kadısı olan Mevlânâ Abdullah'a	İstanbul'a gelecek olan zahirenin başka diyarlara gönderilmemesi.
43b/2	-	Kayseriye Kadısına	Nasuh Paşa'nın halktan sürsat ve tımar sahiplerinden bedel akçası almasının yasaklanması.
43b/3	-	İstanbul Kadısına	Feth-i hakaniden beri işledikleri mumları hasbahçe bostancılarına veren Kumkapısı mumcularının yeniçeriler meydanına mum veren mumculardan şikayetçi olmaları.
44a/1	-	Azak Sancakbeyi'ne ve Kadısı'na ve Azak muhafazasında olan Dergâh-ı mualla	Zikredilen Kale'de tespit edilen mühürlü mahzenin incelenerek bilgi verilmesi.

		yeniçerileri zâbiti ve Azak Kale'si Dizdarı ve sâir neferât ağalarına	
44a/2	-	Mısır Sancakbeyi Maanoğlu'a	Bu sene yapılacak deniz seferi için iki mükemmel gemi hazırlanmasının istenmesi.
44a/3	-	Üsküb Kadısına	Çopoğlu Kulak İbrahim'in yaptığı kötülüklerin defedilmesi.
44b/1	-	Şark cânibine serdâr olan Vezir Nasuh Paşa'ya	Eşkîyâ yüzünden halkın dağlara kaçması ve bu sorunun giderilmesinin istenmesi.
44b/2	-	Sâbıkan Üsküb Sancakbeyi ve Mehayif müfettişi Ahmed Bey'e ve Görice ve Behlişte ve Horpeşte ve Kesriye kadılarına	Zikredilen kadılıkların mehayif müfettişi olan Ahmed'in daha önce Horpeşte kazâsında iken evini basıp oğlunu öldüren katiller ile Bihlişte Kazâsında cizye toplarken öldürülen Cafer'in katillerinin bulunmasının emredilmesi.
45a/1	-	Varna Kadısına	Varna Kalesinin deniz tarafına yeniden yapılacak olan duvar için mîrîden verilen akçenin yetmemesi üzerine keferenin nuzûl ve avâızları karşılığında yapacaklarını söylemelerine rağmen dört beş senedir nuzûl ve avâızlarını vermedikleri gibi duvar için de çok az bir para sarfetmeleri üzerine mübâşir tayîn edilmesi.
45a/2	-	Günyüzü Kadısına	Eşkiyaya karşı kale yapıp malını, mülkünü ve ailesini koruyan halkın rencîde edilmemesi.
45b/1	-	Küre Kadısına	Kādînın kardeşini katledip bir kadının kollarını kesenlerin şer'le haklarından gelinmesinin emredilmesi.
45b/2	-	Ayasofya-i Kebîr Evkâfî Mütevellisine	Tahtelkale yakınlarında zindan altında kalan beş dükkanın tamir edilip para karşılığında kiraya verilmesi.
45b/3	-	Rusikasrı Kadısına	Vezir olduğu zamanlarda seferle görevlendirilen Mahmud Paşa'nın tasarrufunda olan haslarının gelirlerini tahsîl etmekle görevlendirilen Mehmed adlı yeniçerinin hasların mahsulüne el koyması.

46a/1	-	Hamid Beyi'ne, Isparta ve Pavlu kadılarına	Pavlu sâkinlerinden Mehemmed Can ve tımar ehlerinden Cafer, Mehmed, Hüseyin, Abdi ve Osman Çelebilerin eşkiyâ olup tutuklandıktan sonra kaçıp halkın malını mülkünü alıp evlerini yakması üzerine haklarından gelinmesinin emredilmesi.
46a/2	-	Tosya Kadısına	Muhayyer işleyenlerin eksik işlememeleri konusunda uyarılması.
46b/1	-	Midilli Sancakbeyi ve Kadısına	Zimmîlerin taciz edilmemesi ile ilgili.
46b/2	-	Mısır Beylerbeyine ve Defterdarına	Gazze yakınlarında Han Yûsuf adlı mahalde bir kale olmamasından dolayı gelen geçen eşkiyanın zarar vermesi ve bu durumun giderilmesi için kırk neferin tayin edilmesi.
46b/3	-	Rumeli Kadıaskerine	
47a/1	-	-	Kesik hüküm.
47a/2	-	Yenişehir Kadısına ve Dergâh-ı mualla yayabaşlarından Bektaş Subaşıya	Tuğcubaşı Mustafa ile bir gemi yapan Memi'nin yola çıkıp Galata yakınlarında tuğcubaşı Mustafa'nın oğlu Şa'bân'ı öldürüp gemiyi çalması.
47b/1	-	Malkara Kadısına	Süleyman Paşa Evkâfının ne şartla vakfedildiyse o şartlara uyulmasının emredilmesi.
47b/2	-	Canik Beyi Osman Bey'e	Tersane-i âmireye ait olan aletlerin hiç geciktirilmeden ulaştırılması.
47b/3	-	Sâbikan Kıbrıs eyaletiyle Vezirim olan Ferhad Paşa'ya ve Kıbrıs'da mal defterdarına	Hâlâ Kıbrıs Beylerbeyi olan Cafer'in halktan haksız yere aldığı cizyelerin geri alınması.
48a/1	-	Bağdad'ın kuloğulları ağalarına ve yayabaşlarına ve kul kethudâlarına	Sadakat ve istikamet üzere, Bağdat'a müstevlî olan Kızılbaşlara karşı gösterdikleri gayretlerden ve sekban muharebelerinde yaptıkları hizmetlerden dolayı zikredilen kişilerden memnun kalınması.

		ve sürme ve çavuşlarına ve sâir kul tâifesinin ihtiyârlarına	
48a/2	-	Kesik	Ölen kişinin altınlarının eksiksiz verilmesi ile ilgili.
48b/1	-	Üsküdar Kadısına	İstanbul'a gelen meyvelerin bozulması ve belirlenen fiyata göre satılmaması.
48b/2	-	İstanbul Kadısına ve Muhtesibe	Bir sureti.
48b/3	-	Galata Kadısına	Bir sureti.
48b/4	-	Şehremini Kalender Çavuş'a	Hüdavendigâr zamanından beri olageldiği gibi muvahhidler kethüdalığının ve bölükbaşılığın Yedikule'nin hisar erlerine verilmesi, başkasının dâhil edilmemesi.
49a/1	Fi 3 R erba'â aşer ve elf	Şark cânibine serdâr olan Vezir Nasuh Paşa'ya	Maraş Beylerbeyiliğinin önceki Malatya Sancakbeyine verilmesine rağmen hâlâ Sefer Paşa'ya tâbi' olunmasından dolayı sıkıntı yaşanması.
49a/2	-	Manastır Kadısına ve sâbıkan Manastır Kadısı [...] Mustafa'ya	Hacı Mahmud Bey vakfının mütevellîsinin kanuna aykırı akçe alması.
49b/1	-	Haleb Beylerbeyine ve Kadısına [...]	Vezir-i âzam Mehmed Paşa'nın zimmetine vakıf malı geçirdiğinin söylenmesi ve olayın araştırılmasının istenmesi.
49b/2	-	Trablusşam Beylerbeyine ve Kadısına	Ölen Mehmed Paşa'nın oğlunun, babasından kalanların teslim edildiğini ve Karayazıcı Yunus'un vakıf karyelerden haksız kazanç elde ettiğini bildirmesi.
49b/3	-	Şam Beylerbeyine ve Kadısına ve Hama Kadısına	Ölen Mehmed Paşa'nın Haleb'de olan evkafına kâtip olan Karayazıcı ve oğlu Yunus'un zimmetlerinde Hama evkâfi mahsulünden hayli malın olması ve vermekte zorluk çıkarması üzerine hakkından gelinmesinin emredilmesi.
50a/1	-	Üsküdar'dan şark serhaddine	Seferi hümâyûna asker göndermesi ve serhadde yardım etmesi amacıyla kürdistan hakimine

		varınca yol üzerinde vâkı' olan sancakbeylerine ve Kürdistan hakimlerine ve kadılara ve kale dizdarlarına	gönderilen hediyelerin emin ve sâlim bir şekilde âcilen ulaştırılması.
50a/2	-	Midilli Beyine ve Kadısına	Midilli Adası sâkinlerinden olan Pir Ahmed'in halka zulmetmesi ve bundan dolayı hakkından gelinmesinin istenmesi.
50b/1	-	Hâlâ Dukakin Beyine ve sâbıkan Dukakin [...]	Altunili kazâsında yaşanan eşkiyalık olaylarının giderilmesi ve eşkiyaların hakkından gelinmesinin istenmesi.
50b/2	-	Prizrin ve Üsküb ve Dukakin sancakbeylerine ve Vize Kadısına	Prizrin Kazâsına tâbi' köy sakinlerinden İlyas adlı kişinin Arnavud eşkiyası ve asileriyle beraber olup Üsküb, Kalkandil ve Kırcık kazâlarında halkın evlerini basıp çoğunu öldürüp çocuklarını frengistan keferesine vermesi üzerine halkın vatanlarını terk etmesi.
51a/1	-	Sâbıkan Üsküb Sancakbeyi Ahmed'e ve Behlişte ve Görice ve Kesriye kadılarına	Zikredilen kadılıkların mehayif müfettişliğine tayin edilen Ahmed'in evinin basılıp oğlunun öldürülmesi, Behlişte keferesinin cizyesini toplamakla görevli Cafer'in oğlunun öldürülmesi olaylarını yapan eşkiyanın toplanma yerinin Kolonya kazâsı olması ve bunların hakkından gelinmesinin emredilmesi.
51a/2	-	Kesik	Celali eşkiyası ile ilgili.
51b/1	-	Kara (...) Kadısına	Eşkiyadan korunmak amacıyla halkın kendi mallarıyla kaleyi tamir etmek istemesi.
51b/2	-	Yanboli Beyi'ne ve Ruscuk Kadısına	Evkâf mütevellîsi olan Hasan Çavuş'un, müderris ve sâir görevlilerinin vazifelerini vermeyip zimmetinde vakıf malı toplaması üzerine hakkından gelinmesinin emredilmesi.
51b/3	-	Logça Kadısına	Logça sâkinlerinden Kara Ali Çavuş'un tımar sahibi olan Ahmed'in fuzulen tımarını alması üzerine tımarın Kara Ali'den alınarak Ahmed'e geri verilmesinin emredilmesi.

52a/1	-	Defter-i hākānî katiblerinden olup Karahisar-ı Şarki'nin defterlerini tashihe memur olan Kadri'ye	Eskiden Trabzon Beylerbeyliği tahrir olunduğunda defter-i hakaniden verilen defterler ile yeni tahrir olan defterlerin Âsitâne-i saadete gönderilmemesi ve muharririn ölmesi üzerine bu defterlerin bulunarak Âsitâne-i saadete gönderilmesi.
52a/2	-	Basra Beylerbeyi olan Piyale Paşa'ya	Vezir Yûsuf Paşa'nın tavsiyesi ile Basra Beylerbeyliğinin Piyale Paşa'ya verilmesi ve görevini iyi yapmasının istenmesi.
52a/3	-	Belgrad'dan Âsitâne-i sa'âdete gelinceye [...]	Veziriazamın esbâblarının emin bir şekilde ulaştırılması ile ilgili.
52b/1	-	Lapseki Kadısına	Tesane-i âmire için lâzım olan mühimmatın belirlenmesi.
52b/2	-	Lapseki Kadısına	Zikredilen yerde ortaya çıkan eşkiyaların defedilmesi.
52b/3	-	Midilli Sancakbeyine ve Kadısına	İnce oğlu Hüseyin'in halka zulmetmesi nedeniyle Kıbrıs'a sürgün edilmesi ve âcilen Midilli'den Âsitâne-i saadete gönderilmesi.
53a/1	Yevm'ül-ehad fi 22 R sene 1014	Batum Beylerbeyine ve Kadısına	Dergâh-ı mualla mutasarrıflarından Trabzon sancağında zeameti olan Memi'nin ze'âmet mahsulünü, iki senedir deryâ seferinde olmasını fırsat bilen Kâtib Mustafa'nın alması.
53a/2	-	Yenişehir Kadısına	Her hafta Pazar kurmak için izin istenmesi.
53a/3	-	Bursa ve Kirmasti kadılarına	Pirinccilerden Bostancı Yûsuf ve Korucu Hasan'ın kırk bin akçe sermayesi olan Pirinccilerden Abdi'yi ayartmaları üzerine Abdi, Yûsuf ve Hasan'ın bulunmasının emredilmesi.
53a/4	-	Bursa Kadısına [...]	Kesik hüküm.
53b/1	-	Yanboliyörüklerinin sâkin olduğu [...] kadılarına	İzinsiz başka dirliğe giden yörüklerin, yörüklükden halas olmadıklarının ve hizmetlerinin devam ettiğinin bildirilmesi.
53b/2	-	Avlonya Beyine ve Kadısına	Kalenin muhafazasının ziyâde önemli olmasından dolayı kale neferâtının başka yere gönderilmeyip

			nöbetçi sayısının artırılmasının talep edilmesi.
54a/1	-	Burusa ve Karesi ve Biga ve Saruhan ve Mentеше ve Teke ve Sığla sancaklarında vâkı‘ olan kadılara	Bu sene şark tarafına sefer düzenleneceğinden kazâlarında bulunan oturak ve korucuların silahlarıyla hâzır bulunmalarının istenmesi, bulunmayanların ise cezalandırılıp ulufelerinin kesileceğinin bildirilmesi.
54a/2	-	Eyalet-i Karaman ve Sivas'da vâkı‘ olan kadılara	Bir sureti.
54a/3	-	Rumeli [...]	Bir sureti.
54b/1	-	Vezir Davud Paşa'ya ve Eyüp Kadısına	Eyüp Ensari evkâfı mütevellilerinden Ali ve İbrahim'in haksız para alıp zimmelerinde mal biriktirdiklerinin şikâyet edilmesi üzerine görevlerinden alınmaları ve yerine Hüseyin'in nâzır yapılması.
54b/2	-	Kengiri ve Gümüş ayancık Kadısına	Celali eşkiyasından korunmak amacıyla halkın kendi mallarıyla imece usulü ile kale yapmak için izin istemeleri.
54b/3	-	Akkirman ve Özi sancakları beylerine	Karadeniz'e gidecek olan kalitelere ne kadar cengci ve kürekcinin olduğunun bildirilmesinin emredilmesi.
55a/1	-	Kesik	Mîrî malın tahsilinin önemli olması ve ziyan edenlerin cezalandırılacağı bildirilmesi.
55a/2	-	Atina kul Kadısına	Eşkîyalardan şikayetçi olan halkın şikayetlerinin giderilmesinin istenmesi.
55a/3	-	Karahisar-ı Şarkî Beyine ve Kadısına	Karahisar-ı Şarkî dizdarlarından Ömer'in halkdan haksız para toplaması ayrıca haddinden fazla odun ve otluk koyduğu kalenin yanarak tahrip olması üzerine halkın şikayetçi olması.
55b/1	-	Sâbikan Kıbrıs eyaletine mutasarrıf olan Vezirim [...]	Acilen gelip eski hizmetinde bulunmasının emredilmesi.

55b/2	-	Avlonya Beyine ve Kadısına	Nevi Kalesi muhafazasında bulunan Dergâh-ı mualla yayabaşlarından İbrahim'e neferât ve zahîre bakımından sıkıntı çekdirilmemesinin emredilmesi.
55b/3	-	Rumeli eyaletinde başdefterdar olan Ahmed Paşa'ya	Sancağında zeameti olan Pervez'in şirret ve şeka olmasından dolayı zeametinin alınması.
55b/4	-	Midilli Beyine ve Midilli ve Radovin Kadısı Mehmed'e ve sâbıkan Limne Kadısı Mevlânâ Hüsrev'e	İnceoğlu olarak bilinen Hüseyin Çavuş'un halka zulmetmesi üzerine hakkından gelinmesinin emredilmesi.
56a/1	Yevmî'l-cum'a fi 9 Şevval sene erba'a	Atina Kadısına ve Dizdarına	Atina Kalesi dizdarı iken hıyanetinden dolayı görevinden alınan Ali'nin kabz eylediği silâhların tespit edilip kendisinden tahsîl edilmesinin istenmesi.
56a/2	-	Kocaeli Sancağında vâkı' olan kadılara	Zikredilen yerlerde ortaya çıkan eşkiyanın başka karyelere ve vakıflara gitmesinden dolayı yakalanamaması nedeniyle fesadlarının günden güne artmasından şikayetçi olunup yardım istenmesi.
56a/3	-	Kesik	Halka salgun yoluyla zulmedilmesinin yasaklanması.
56b/1	-	Kastamonu Sancakbeyine ve Sinop Kadısına	Niyâbet görevinde olan kişinin kötülük üzere olmasından dolayı görevinden alınıp Kıbrıs veya Cezayir'e sürülmesinin emredilmesi.
56b/2	-	Haslar Kadısına	Mîrî korulara koyunların girip kışladığının ve zarar verdiğinin Çekmece halkı tarafından şikâyet edilmesi.
56b/3	-	Hersek Kadısına	Silistre Sancağında bulunan merhûme Asiye Sultan evkâfından olan Daye adlı köy ve nevahinin zabıtları için Dergâh-ı mualla bevvablarından Kapucı İsmail ve (boş) tayin edilmesi.
56b/4	-	Batum beylerine	Zikredilen yerde ölen timar ve ze'âmet sahiblerinin timar ve zeametlerinin hak eden

			kişilere verilmesi.
57a/1	-	İstanbul Kadısına	İstanbul'da kemerin önünde işleyen at hamallarının fırınlara ve Bursa civarından kiler-i âmireye gelen ürünleri ücretsiz taşıma karşılığında ulağa tutulmamayı istemesi.
57a/2	Fi 17 R sene 14	Kayseriyye Beyi Mehmed'e ve kadısına	Ereğli kazâsında medfûn olan Şeyh Abdülhay'ın oğlu mesabesinde olup yerine vâris olarak bıraktığı kişinin eşkiyâ zümresiyle gezip usulsüzlük yaptığıının şikâyet edilmesi.
57b/1	-	Tuçane Kadısına	Zikredilen yerde ortaya çıkan çoban grubundan olan eşkiyanın fesadlarının günden güne artması ve halkın bu durumdan şikayetçi olması.
57b/2	-	İzmir Kadısına	Divane Hızır adlı kişinin halkın elinden haksızlıkla akçelerini alması.
57b/3	-	Sâbikân Bolu Sancakbeyi olup [...] muhâfazasında olan Mehmed'e	Mehmed Bey'in Âsitâne-i saadete gelmek için izin istemesi ve kendisine iznin verilmesi.
57b/4	-	Hamid Bey'i Mustafa Bey'e	Bir sureti.
57b/5	-	Sâbikan Saruhan Sancağına mutasarrıf olup muhafazada olan Kurd Paşa'ya	Bir sureti.
58a/1	-	Sâbikan Maraş Beylerbeyi olup hâlâ Ayıntab Sancağında mutasarrıf olan Ömer Paşa'ya	Ölen Sefer Paşa'nın Ayıntab ve Maraş'da olan tüm mal ve mülkünün tespit edilerek defter edilmesi.
58a/2	-	Babadağı Beyine ve İsakcı ve Maçin ve Tulca kadılarına	Yoklanmamak için İsakcı, Maçin ve Tulca iskelelerinden geçen Boğdan, Liye ve Erdel bezirganlarının yanlarına katılan kişilerin, toprak kâdîları tarafından yoklanmasının istenmesi.
58b/1	-	Mizistre Sancakbeyine ve	Kalede der-mahzen olanların tayini için Bekir Çavuş'un görevlendirilmesi.

		Kadısına	
58b/2	-	Saruhan Beyine ve Gördük ve Akhisar kadılarına	Akhisar kazâsında mutasarrıf olan Mahmud'un, Gördük ve Akhisar kadılarının haberi olmadan onlar adına müzevver arzlar yazdığı ve halka zulmettiğinin anlaşılması üzerine görevden alınması ve hakkından gelinmesinin emredilmesi.
59a/1	Yevmî'l-isneyn fi 25 L sene 14	Tunus Beylerbeyi Mustafa Paşa'ya	Hâlâ Cezayir-i garb kapudanı olan Murad'ın Cezayir ve Tunus gemilerini yanına alıp donanma-i hümâyûna katılmasının ardından Mustafa Paşa'nın vilâyeti korumasının istenmesi.
59a/2	-	Şehriloy Kādısına	Vezir Hasan Paşa'nın mezbûr kazada bulunan haslarının voyvodası olan Kerim'in görevinden alınıp yerine silahdarlardan Ahmed'in getirilmesi.
59a/3	-	Dergâh-ı mualla kapucubaşlarında n olup Kastamonu'da muhassıl-ı emvâl olan Davud Ağa'ya	Kesik hüküm.
59a/4	-	Kesik	Kesik hüküm.
59b/1	-	Avlonya Beyi'ne ve livâ-i mezbûrda vâkı' olan kadılara ve ol canibde Dergâh-ı âlî yeniçerileri serdarı olan [...]	Avlonya, Delvine, Yanya, İlbasan ve Karlil sancaklarının eşkiyâ definde tereddüt etmemelerinin ve ihtimâm göstermelerinin istenmesi.
59b/2	-	Delvine Sancakbeyi olan Osman Bey'e	İsyan ve tuğyan üzere olup yollar basıp köylüye zarar veren Yûsuf'un hakkından gelinmesinin emredilmesi.
60a/1	-	Delvine Sancakbeyi ve südde-i saadetde kapucubaşı olan Ali Ağa'ya ve sâbık Avlonya	Avlonya nezaretinin çoğu mukataatını elinde bulunduran Kanyaluoğulları demekle meşhur olan Ali ve Sinan çavuşlar ile vefat eden kardeşleri İskender Bey'in Avlonya ve Rüstem Paşa haslarının gelirlerini topladıkları, on beş yıldan beri ellerinde bulundurdukları zift mukataatından

		kadısı olup müfettiş-i emvâl olan Mevlânâ Muslihiddin'e	ödemeleri gereken bedeli ödemedikleri ve mahkeme bastıklarının bildirilmesi.
60a/2	-	Muhassıl-ı emvâl olup Delvine Sancakbeyi olan Osman ve livâ-i mezbûrda vâkı' olan kadılara	Delvine sâkinlerinden Yarenzâde denilen kişinin eşkiyalık yapması, has, ze'âmet ve tımar arazilerde istediği gibi ziraat yapması, halkın yolunu kesip mallarını alması üzerine hakkından gelinmesinin emredilmesi.
60b/1	-	Delvine Sancakbeyi olup ol cânibinde muhassıl-ı emvâl [...] Osman Bey'e ve livâ-i mezbûrda vâkı' olan kadılara	Kanyaluoğulları demekle meşhur olan Ali ve Sinan kardeşlerin zikredilen yerde izinsiz kale yapmaları ve etrafında üç yüzden fazla eşkiyâ toplamaları üzerine haklarından gelinmesinin emredilmesi.
60b/2		Delvine Beyi olup muhassıl-ı emvâl olan Osman Bey'e ve südde-i saadetde kapucıbaşı olup mehayif müfettişi olan Ali Ağa'ya	Kanyalu kardeşlerin yaptıkları eşkiyalıkların artması, istediklerini kâdî ve müfettiş tayin etmeleri, halkın yolunu kesip mal ve mülklerini almaları nedeniyle il erleriyle üzerlerine gidilip haklarından gelinmesinin emredilmesi.
61a/1	Yevmî's-sebt fi 24 L sene 14	Kastamonu Beyine ve Küre ve Devrekani kadılarına	Zikredilen kazâ sâkinlerinden olan Deli Yahya'nın fakir iken eşkiyaya baş olup halkın mal ve mülkünü alması başkalarının kız ve avratlarını zorla alıp başkasına satmasından dolayı bir kaç senede zenginleştiğinin ve fesadının günden güne arttığı şikâyet edilmesi.
61a/2	Fi 5 M	Dergâh-ı mualla kapucıbaşlarında n Sefer Ağa'ya	Zikredilen karyede koyun çobanı nâmına levendat toplanarak eşkiyalık yapılması üzerine halkın şikâyetde bulunması.
61b/1	-	Sâbikan Karaman Beylerbeyi olup	Rûz-i Hızır'a kadar kadırgaların hazırlanarak âcilen Âsitâne-i saadete gönderilmesinin istenmesi ve halkdan ziyâde nesne alınmasının

		hâlâ Kastamonu Sancağına [...]	yasaklanması.
61b/2	-	Delvine Beyi Osman Bey'e ve livâ-i mezbûrda ve Avlonya Sancağında vâkı' olan kadılara ve müfettişe	Delvine Bey'i Osman Bey'e Avlonya, Delvine, Yanya, İlbasan, Kavala, ve Karlılı sancaklarının mal tahsili görevinin verilmesi ve bu görev için Avlonya'ya vardığında etrafına eşkiyâ toplayıp halka zulmeden, yirmi yıldan beri Avlonya ve çevresinin mukataatını toplayıp beratsız elinde bulunduran, küffara satılması yasak olan zifti küffara satarak güçlenmesini sağlayan Kanyalu demekle bilinen Ali ve Sinan Çavuş kardeşlerin zimmetinde bulunan devlet malının alınıp haklarından gelinmesinin emredilmesi.
62a/1	-	İlbasan Beyi'ne ve Kadısına	Diri'de halka zulmeden etrafına beş yüzden fazla atlı ve tüfekli ve piyade toplayıp evler basan İbrahim Çavuş ve kardeşi Mehmed Çavuş ve Kādî Ahmed ve Kapucı Mustafa adlı kişilerin hakkından gelinmesi.
62a/2	-	Kesik	Kesik hüküm.
62b/1	-	Kıbrıs Beylerbeyine ve Dizdarına	Yalan emirler hazırlayarak Girne Bey'i oldum diyen kişinin hakkından gelinmesi.
62b/2	-	Dulkadriye Beylerbeyi Veli'ye	Yaptığı faydalı işlerden ve mükemmel hayatından dolayı Dulkadriye Beyi Veli'ye hilat gönderilerek taltif edilmesi.
62b/3	-	Dimetoka ve Ergene ve Malkara kadılarına	Eskiden beri korunup ağaç kesilmesi yasak olan korularda ağaç kesenlerin cezalandırılması.
62b/4	-	Kıbrıs Beylerbeyine ve Kadısına	Semaniye müderrislerinden Mevlânâ Mehmed'in tezkire göndererek zikredilen kazâya bağlı Yalı adlı köyde mîrî mîrân subaşılının, sancakbeyi adamlarının, züema ve gayriden kimselerin halkdan şer-i şerife aykırı olarak vergi toplamasından dolayı halkın perîşân olup yerlerini terk ettiklerini bildirmesi.
63a/1	-	Selanik Kadısına	Zulüm ve fesadlarından dolayı ulufeleri kesilen Dergâh-ı mualla yeniçerilerinden Ali oğlu Kara Mehmed ile Mehmed bin Temur'un zulümlerinin

			daha çok artması.
63a/2	-	Dergâh-ı mualla kapucubaşlarında n Cafer'e	Ölen Mehmed Paşa'nın mallarının miriye kabz olunmasının emredilmesi.
63a/3	-	Kesik	Eşkîyânın ele geçirilmesi ile ilgili.
63b/1	Yevmü'l-selase fi 4 Zilka'de sene 14	Karahisar-ı Şarki Beyine ve Kadısına	Zikredilen yerde hisar eri nâmına bazı eşkiyaların ortaya çıkıp kılıç, gülbeng, kalkan ve tüfengle gezmesi ve halkın bu durumdan rahatsız olması.
63b/2	-	Manyas ve Gönen kadılarına	Yeniçeri zümerasından olup Gönen Kazâsına tâbi' Tuzakçı Karye sâkinlerinden Şa'bân Mehmed ve karındaşı Arslan ve acemi oğlanı nâmına karındaşı İbrahim ve karındaşı Hüseyin ve Mehmed ve karındaşı Yûsuf'un eşkiyalık yapıp insanlara zulmetmesi.
64a/1		Ol hâkime	Hizmetlerinden memnun olunan Pervez'in kethüdalık hizmetine tayin edilmesi ve Pervez'den başkasının kethudâ tayin edilmemesi.
64a/2	-	Müşârun-ileyhe	Kethudâ ve subaşılara tenbîh edilerek halkın zulümden ve ehl-i fesaddan korunması için elden gelenin yapılması.
64a/3	-	Geliboli Kadısına	Zikredilen kazâ sâkinlerinden Ömer'in Dergâh-ı mualla yeniçerisi tarafından katledilmesi.
64b/1	Yevmü's-sebt fi 9 Ra sene 14	Tanta Kadısına	Paşmaklık haslarının teftişi için Süleyman Çavuş'un tayin edilmesi ve başkasının teftişe karıştırılmamasının emredilmesi.
64b/2	-	Öte yakada eşkiyâ def'inde memur olan Vezir Nasuh Paşa'ya	Ulûfe defterlerinin incelenmek üzere katiblerle beraber âcilen südde-i sa'âdete gönderilmesi ve fazla ulûfe alanların tespit edilmesi.
64b/3	-	Sâbikan Tunus Beylerbeyi olup fevt olan Hüseyin Bey'in oğlu olup (boş) sancakbeyi olan (boş)	Deryâ yüzüne çıkacak olan Derviş Paşa'ya, mükemmel kadırgasıyla katılmasının ve ihmâl etmemesinin emredilmesi ile daha önce yaptığı işlerden dolayı takdir edilmesi.

64b/4	-	Sâbıkan (boş) Sancakbeyi olan Mehmed'e	Bir sureti.
65a/1	-	Sâbıkan Yemen Beylerbeyi olup hâlâ Dimyad Sancağına mutasarrıf olan Ali'ye ve İskenderiye Sancakbeyi Behram'a	İskenderiye'ye varıp yüklenen kalyon, karamürsel ve londos gemilerinin reislerinin o tarafa yöneldiklerinde beraber gitmeyip tek tek gitmelerinden dolayı zarara uğramaları ve beraber gitmelerinin emredilmesi.
65a/2	-	Kıbrıs Beylerbeyine	Kıbrıs'da ze'âmet, tımar ve ulufeye mutasarrıf olanların başka yerlerde sâkin olmalarından dolayı düşman geldiğinde def etmek zor olacağından bu kişilerin adada yaşamalarının emredilmesi ve emre uymayanların görevlerinin başkalarına verileceğinin bildirilmesi.
65b/1	Yevm [...] fi 14 [...]	Mısır muhafazasında olan Vezir Hasan Paşa'ya	Mısır'da var olan Haremeynü'ş-Şerifeyn evkaflarının ve Sultan Gavri ve Sultan Kayıtbay vakıflarının reayasının önceden korunduğu ancak bazı kaşifler, düNDAR ve naiblerin varmasıyla olagelenden farklı akçe almalarından dolayı ulema, suleha ve fukaranın sıkıntı çektiğinin bildirilmesi ve bu durumun düzeltilmesinin emredilmesi.
65b/2	-	Kefe Beylerbeyi Memi'ye	Yağ hususunun başkasına sipariş verilmesinden dolayı kendisinin iki kıta kadırğa ile Azak Sancakbeyi Ali'ye katılıp o tarafların korunmasında görevlendirildiğinin bildirilmesi.
66a/1	Fi 15 Ra sene erba'a aşere ve elf	Canca Kadısına	Zikredilen yerde elde edilen mahsullerin Mustafa Paşa'nın vakfına tahsîl edilmesinin emredilmesi.
66a/2	-	Burusa Kadısına	Müflis olanların orducu tayin edilmeyip sözünde duran ve dürüst olanların orducu tayin edilmesinin emredilmesi.
66a/3	-	Kesik	Silik hüküm okunamadı.
66b/1	-	Boğdan Voyvodası	Rûz-ı hızırda yapılacak şark seferi için zahîre tedarik edilmesi.

		Armiye Voyvodaya	
66b/2	-	Dergâh-ı mualla kapıcıbaşlarından olup Edirne etrafında mehayif teftişine memur olan Sefer'e	Malkara'da oturan Dergâh-ı mualla çavuşlarından Ali'nin ehl-i fesâd olmasından dolayı Âsitâne-i saadete gönderilmesi.
67a/1	Yevmü's-sebt fi 18 Ra sene erba'a aşere ve elf	Kengiri Beyine ve Tosya ve Çerkeş ve Kengiri sancağında vâkı' olan kadılara	Üngürüs, şark ve celali seferlerinde hizmet eden liva halkının, köy ve mezralarına eşkiyâ musallat olduğu için seferlere gidecek kudretleri olmadığını bildirip kendilerinden bedel akçası alınmamasını istemeleri.
67a/2	-	Özi Sancakbeyi olan Seydi Bey'e	Özi Kalesi'nin kazak eşkiyalarına karşı korunması çok önemli iken başka yere giden Seydi Bey'in âcilen yanındaki gemilerle Özi'ye dönüp kale ve etrafını muhafaza etmesinin emredilmesi.
67a/3	-	Kesik	Kesik hüküm.
67b/1	-	Anadolu Beylerbeyine	Anadolu'da celali eşkiyası ortaya çıktığı için güherçile tedarik edilmesinin emredilmesi.
67b/2	-	Müşârun-ileyhe	Beylerbeyiliğinin başkasına verildiği haberi üzerine ihtilâl üzere olan Anadolu Beylerbeyine, başkasına verilmediğinin bildirilip eyaletine sâhib çıkmasının emredilmesi.
67b/3	-	Mısır muhafazasında olan Vezir Hasan Paşa'ya	Önceden Habeş defterdarı olan Vechi'nin ve mukaddemâ Habeş Beylerbeyi olan Mahmud Bey'in kethüdası olan Temür Çavuş ile ölen Mahmut Bey'in mülklerinin korunması hizmetinde olan Abdüllatif'in âcilen südde-i saadete gönderilmesi.
67b/4	-	Rodoscuk Kadısına	Celeb koyunu tahririnde üzerlerine sekiz koyun yazılan Yeniköy halkından, yeni gelen derbendcinin fazla koyun talep etmesi.
68a/1	-	Mısır Beylerbeyine ve Kadısına	Mısır'daki deşîşe evkâfının mal ve galatından pek çok kişinin zimmetinde bulunması ve geri alınmasının emredilmesi.

68a/2	-	Baba Kadısına	Bayezid Han'ın câmi'-i şerif evkâfının tevliyetinin Mustafa adlı kişi üzerinde iken Baba sâkinlerinden Hasan Çavuş'un uydurma berât ile kendi üzerinde olduğunu söylemesi ve ikisinde temessükleriyle beraber südde-i saadete gönderilmesinin emredilmesi.
68a/3	-	Sâbikan Akkirman Sancakbeyi olan Kaya'ya	Zikredilen livanın Ramazan üzerinde olduğu hâlde Kaya tarafından dahl edilmesi ve üzerinde sancak olmadığının Kaya'ya bildirilerek südde-i saadete çağırılması.
68b/1	-	Eşkişehir Kadısına	Eşkiyalık yapan sohtaların hakkından gelinmesi.
68b/2	-	Diyâr-ı şarka serdâr olan Vezir Nasuh Paşa'ya	Önceden Anadolu Beylerbeyi olan Yahya'nın mükemmel hizmetlerinden dolayı tekrar beylerbeyi olarak görevlendirilmesi.
68b/3	-	Sâbikan Anadolu Beylerbeyi Yahya'ya	Kendisine Beylerbeyilik tevcih edildiğinin bildirilmesi.
69a/1	-	Rodoscuk Kadısına	İstanbul'a zahîre taşıyan gemilerin Rodoscuk'a yanaştırılmaması.
69a/2	Fi 23 Ra sene 14	Menlik Kadısına ve sipahiler kethüdasına	Menlik'de bulunan Sultan Murad Han evkâfi re'âyâsından olan zimmîlerin eşkiyalık yapan Dergâh-ı mualla silahdarlarından şikayetçi olması.
69a/3	Fi 23 Ra sen 1014	Tuna Defterdarına ve Varna Kadısına	Halkın deryâ tarafına kale duvarı yapması ve mîrî akçanın yetmemesinden dolayı yardımlaşması.
69b/1	-	Midilli Sancakbeyi ve Kadısına	Halka zulmeden Ali Çavuş'un Kıbrıs'a sürülmesi.
69b/2	-	Bulak Kadısına ve Bulak Kalesi dizdarına	Sekban tâifesinden olup topluca silahla gezip Müslüman halka zulmedenlerin yakalanıp hakkından gelinmesi.
70a/1	-	Midilli Beyi'ne ve Kadısına	Midilli sâkinlerinden Kurd Reîs'in halka zulmetmesi ve hakkından gelinmesinin emredilmesi.
70a/2	-	Yanya Kadısına	Yanya sâkinlerinden Kayınzade Ali hakkında şikâyet.
70a/3	-	Galata Kadısına	Kesik hüküm

70b/1	-	Sâbikan Çıldır Beylerbeyi olup ber-vech-i arpalık iden sancak [...]	Muhassıl-ı emvâl iken vefat eden Üveys Paşa oğlu Mehmed Paşa'nın emvâl ve emlakının tespit edilmesi.
70b/2	-	...kadılarına	Zikredilen kazalarda ortaya çıkan eşkiyanın def edilmesi.
71a/1	Zilhicce sene 14	Darıca ve Tuzla ve Kazıklı ve Kara Mersin ve Kumla ve Gemlik ve Mudanya ve Mihaliç ve Esirali Adası ve Tekirdağ ve Araklı ve Silivri ve Çekmece iskeleleri kadılarına	İstanbul'a zahîre getiren gemilerin zikredilen kazalarda yüklerini boşaltmasından dolayı sıkıntı yaşanması ve bu gemilerin bu kazalara yanaştırılmayıp İstanbul'a gönderilmesi.
71a/2	-	Çorlu Kadısına	Zikredilen kazada bazı kimselerin su yolları üzerine bağ yapması ve su sıkıntısı yaşanması üzerine bağ yapanların tespit edilmesinin emredilmesi.
71b/1	-	Kıbrıs Beylerbeyi [...]	Zikredilen ada ümerasının çekdirir, başarda ve kalitelerinin masraflarını karşılamasının emredilmesi.
71b/2	-	Rumeli'nin sağ kolunda olan kadılara ve mukâta'ât müfettişlerine	Berâtı olmayanlara veya yeni berât almayanlara tımar ve ze'âmet verilmemesinin emredilmesi.
71b/3	-	Rumeli'nin sol kolunda vâkı' olan kadılara	Bir sureti.
71b/4	-	Karaman ve Rum defterdarına ve Anadolu ve Karaman ve Rum	Bir sureti.

		ve Dulkadriyye Beylerbeyiliklerinde vâkı' olan müfettişlere ve kadılara	
71b/5	-	Şam ve Haleb kadılarına ve defterdarlarına ve Haleb ve Şam Beylerbeyiliklerinde vâkı' olan kadılara	Bir sureti.
71b/6	-	Amed Kadısı ve Diyarbekir Defterdarına ve Diyarbekir ve Rakka Beylerbeyiliklerinde vâkı' olan kadılara	Bir sureti.
71b/7	-	Budun ve Burusa defterdarlarına Burusa ve Budun Beylerbeyiliklerinde vâkı' olan kadılara	Bir sureti.
71b/8	-	Erzurum Kadısı ve Defterdarına ve Erzurum (...) Beylerbeyiliklerinde olan kadılara	Bir sureti.
72a/1	-	Galata Kadısına	İskender Paşa evkafından Büyükdere denilen yerdeki çayırın mukâta'asının her sene Şehzade Mehmed Vakfına verildiği bu konuda Sultan Süleyman'ın dahi hattı hümâyûnunun olduğu ancak çıkan yangında bu hattı hümâyûn ve evâmiri Şerifelerin yanmasından dolayı başkasına verilmeyip kânûn-ı kadime uygun olarak yine Şehzade Mehmed Vakfına verilmesinin emredilmesi.

72a/2	-	Burusa Kadısına ve Beyine [...]	Hırsızlık ve eşkiyalık olaylarının artmasından şikâyet edilmesi .
72b/1	-	Göynük Kadısına ve sâbıkan Ağros Kadısı olan Mevlânâ Sefer'e	Zikredilen kazâ sâkinlerinden Hüsrev'in Hüsam'dan üç yüz filori koyun akçası hakkını alamayınca uydurma hüccetle on iki bin akça hakkım var demesi üzerine ikisinde Âsitâne-i saadete gönderilmesinin emredilmesi.
72b/2	-	Menlik Kadısına	Üskülad Karye sakinlerinden Mehmed adlı sipâhînin şakî olup daima fakir halka zulmetmesi bağ ve tarlalarını çekip alması.
72b/3	-	Memâlik-i mahrusede olan kadılara	Kesik hüküm.
73a/1	-	Sâbıkan Cezayir-i Garbi Beylerbeyi olup hâlâ Selanik Sancağına mutasarrıf olan Süleyman'a	Zikredilen yerlerin hâlâ üzerinde olmasından dolayı adaları yoklayıp zahîre gemilerinin emin bir şekilde İstanbul'a ulaştırılmasının istenmesi.
73a/2	-	Hersek Beyi'ne	Bu ana kadar elçi hapsedilmediği hâlde Hersek Beyi'nin elçi habsetmesi ve bu durumu telafi etmesinin istenmesi.
73a/3	-	Kayseriye Kadısına	Eşkiyadan korunmak amacıyla palanga yapmak isteyen halka kendi malları ile yapmak şartıyla izin verilmesi.
73a/4	-	Kesik	Kesik hüküm.
73b/1	-	Mora Beyi'ne ve Gördes ve Konya kadılarına	Yeniçeri namında gezerek ev basıp halkın akçalarını alıp eşkiyalık yapan Yunus oğlu Zülfikâr ve Kemal Hoca nâm kimselerin hakkından gelinmesi.
73b/2	-	Kayseriye Kadısına	Zikredilen yerde yeniçeri zâbiti olan Ali'nin görevinden alınarak yerine otuz dördüncü cemaatden Mahmud'un getirilmesi ve ona itâ'at edilmesinin emredilmesi.
74a/1	-	Yanboli Kadısına	Vakıf köylerinde ziraat edip öşrlerini vermeyenlerin öşürlerinin alınması, inad edenlerin cezalandırılması.

74a/2	-	Anadolu Beylerbeyine ve Mihaliçcik Kadısına	Önceden Bozkır Kadısı olan Mesud'un kendi evinde mahkeme kurup dâvalara bakması ve halkı mahkemeye gitmeyin diye tehdit etmesi üzerine hakkından gelinmesinin emredilmesi.
74b/1	-	Mora ve Mizistre sancakbeylerine ve Kılarta Kadısına	Zikredilen yerde var olan eşkiyanın hakkından gelinmesi.
74b/2	-	Günyüzü Kadısına	Birkaç seneden beri zikredilen yerde eşkiyanın ortaya çıkıp halka zulmedip mallarını ve yiyeceklerini alması, bu durumdan dolayı halkın perîşân olup vatanlarını terk etmeye başlaması üzerine harabe olan kalenin tamir edilip silâh konulmasının emredilmesi; ancak bazı sipahilerin ve kimselerin zorla silahlarını aldığı ve zulmettiğinin öğrenilmesi üzerine haklarından gelinmesinin emredilmesi.
75a/1	-	Ebu Race Kadısına	Dukakin nâm karyede bulunan Yori Dergan isimli papazın halka zulmetmesi şeri ve mîrî işleri engellemesi üzerine kazasker emriyle gelen adamı dövüp yaralaması
75b/1	-	Uslub Kadısına	Pervez'in cabi olarak tayin edilmesi ve bu göreve başkasının karıştırılmaması.
75b/2	-	Mora Beyine ve Arhos Kadısına ve Gördes Kazasından munfasıl Emrullah ve Tırboliçe Kazasından munfasıl Arzzade Mevlânâ (boş)	Arhos sâkinlerinden bazı kimselerin yine Arhos sâkinlerinden olan Dergâh-ı mualla yeniçerilerinden Yûsuf oğlu Ahmed'in evini basıp yaralamaları ve evinde bulunan bütün mal ve mülkünü almaları üzerine haklarından gelinmesinin emredilmesi.
76a/1	-	Kapudan Paşa'ya	Mısır'dan Selanik taraflarına fülful, şeker, mihek, aspir çiçeği, çivit, pirinç gibi ürünleri getiren geminin fırtına nedeniyle Limni yakınlarına gelmesi ve Limni Hisarı dizdarının ürünlere ve neferlere el koyması üzerine incelemek için gelen müfettişe kötü davranması ve hakkından gelinmesinin emredilmesi.

76a/2	-	Edirne Kadısı [...]	Kesik hüküm.
76b/1	-	Ümeradan ze'âmet ile mütekâ'id olan Mustafa Bey'e	Kesik hüküm.
76b/2	-	Rumeli eyaletine mutasarrıf olan Vezir Hasan Paşa'ya	Önceden Tımışvar Beylerbeyi olan Hasan Paşa'nın mahfûz olan cevahir ve kıymetli eşyalarının âcilen Âsitâne-i saadete gönderilmesi.
76b/3	-	Ahyoli, Misivri, Rusikasrı, Yanboli, Nevâhî Yanboli, Karinabad, Zağre-i atîk ve cedîd kadılarına	İstanbul'da et sıkıntısı olduğundan dolayı bin on dört senesine has olmak üzere rûz-ı hızırdan sonra gelecek bahar koyunların âcilen Âsitâne-i saadete gönderilmesi.
76b/4	-	Bir sureti.
77a/1	-	Mısır Beylerbeyine ve Kadısına	Divân-ı Mısır'ın çavuşlar kethüdası olan Ali Halali'nin önceden Mısır ümerasından iken ölen Ebu Seyfettin'in tereke, esbâb ve erzaklarına el koyup kızına vermemesi.
77a/2	-	Rumeli Beylerbeyine	Zikredilen karyede virane olan kalenin eşkiyadan korunmak amacıyla halkın ittifaki ile yapılmasına izin verilmesi.
77a/3	-	Babadağı Sancakbeyi ramazan [...]	Kazak eşkiyasından korunmak amacıyla Karazemin ve Kanlubucak nâm mahallere yarar yiğitler tayin edilip yanlarına atlı ve piyadeler verilmesi.
77b/1	Fi 28 şehri Zilhicce-i şerife sene 14	Belgrad bölük halkına zâbit olan Geyvan Kethudâ'ya	Ehl-i fesâd olan Zühemansız Mustafa'nın âcilen yakalanarak Dergâh-ı muallaya gönderilmesi.
77b/2	-	Sofya'dan Belgrad'a varınca yol üzerlerinde ve etraflarında vâkı' olan	Tuna'nın karşı yakasından küffarın geçebileceğinin bildirilip bunlarla mücadele edilmesinin bir an bile geciktirilmemesinin emredilmesi.

		kadırlara ve beylerbeyi ve sancakbeyleri kâimmakâm ve müslimanlarına ve sâir vilâyet zabitlerine ve kılâ' dizdarlarına ve neferât ve bârgîr ağalarına	
77b/3	-	[...] Sancağında vâkı' olan kadıya	Çorum Sancağı alaybeyinin muhafaza hizmetinde olmak için her sene alçak halli otuz nefer istemesi.
78a/1	-	Şam Beylerbeyine	Zikredilen eyaletin mahsulünden berât mücebince tahvil ve tarihine düşen kısmının serdâr Sinan Paşa tarafından alınmasının emredilmesi.
78a/2	-	Gemlik Kadısına	Eskiden olduğu gibi hâssa kayıkları için lâzım olan küreklerin Kumla'dan getirilmesi.
78a/3	-	Bardacık Kadısına	Ayişe Sultanın voyvodası olan Kurd'un ölümü üzerine voyvodalığın başkasına verilmesi.
78b/1	-	Bursa Kadısına	Şurbacılar ile ilgili.
78b/2	-	Delvine Beyi Hüsman Bey'e	Zikredilen yerde ortaya çıkan eşkiyanın, sefer bittikten sonra def edilmesinin emredilmesi.
79a/1	-	Yenişehir ve Fener Kadısına ve İnebahtı Beyi'ne ve levendat [...]	Fesâd ehli ile ilgili.
79a/2	-	Bolu Beyi'ne ve Kadısına Zihne Kazasından munfasıl Mevlânâ (boş) ve sâbikan Drama Kadısı olan Murad'a	Bolu Sancağı sâkinlerinden Kara Hasan ve oğullarının yalan şehâdet ile tanındıkları ayrıca Kara Hasan'ın kendi karısını öldürdüğü oğlu Muzaffer'e Musa adlı kişinin karısını zorla aldığı ve oğlu Mehemmed'e de bakire bir kızı zorla aldığı bildirilmesi ve bu kişilerin hakkından gelinerek küreğe konulmalarının emredilmesi.
79a/3	-	Kesik	Zikredilen şakinin defterleriyle beraber âcilen Âsitâne-i saadete gönderilmesi.

79b/1	-	Edirne'de hâssa bostancıbaşım olan Ahmed'e	Bostancıbaşı olanların emre muhâlefet etmemelerinin emredilmesi.
79b/2	-	Kocaeli Beyi'ne ve İznik Kadısına	Sipâhî nâmına gezip yanına eşkiyâ toplayıp müslümanların mal ve mülklerini alıp insanları öldüren Sinan'ın hakkından gelinmesi.
79b/3	-	Mudanya Kadısına	Zikredilen kazada mîrî bahçe ve çiftlikde yetişen sebze ve sâir mahsulatın eskiden olduğu gibi önce dükkanlara satılması, haricden kimseye satılmaması.
80a/1	-	Ohri Beyi'ne ve Kadısına	Dergâh-ı mualla yeniçerilerinden olup zikredilen kazada yeniçeriler üzerine zâbit olan Mehmed oğlu Mustafa'nın şakî ve ehli fesâd olmasından dolayı tımarının alınıp hakkından gelinmesi.
80a/2	-	Soma Kadısına	Zikredilen kazâ sakinlerinin celali eşkiyasından korunmak için yerlerinin olmaması nedeniyle yakınlarında bulunan bir kaleyi kendi mallarıyla tamir etmek istemeleri.
80a/3	-	Mihaliç ve Gönen ve Edincik [...]	Kesik hüküm.
80b/1	-	Mihaliç Kadısına	Zikredilen yerde eşkiyâ hareketliliğinin ortaya çıkması üzerine il erleri yardımı ile ele getirilmelerinin emredilmesi.
80b/3	-	Akkirman Beyi Seydi Bey'e	Akkirman civarında bazı yerlerin kazak eşkiyası tarafından yağma edilmesinden dolayı Tulca, İsmail ve Kili tarafından otuz parça şayka tedarik edilerek korunmasının emredilmesi.
81a/1	-	Sâbikan Lahsa Beylerbeyi olup hâlâ Karesi Sancağına mutasarrıf olan muhassıl Hüseyin'e	Acele ile ıyd-i şerifden önce südde-i saadete gelmesinin emredilmesi.
81a/2	-	Selanik Kadısına	Üzerinde mîrî mal olduğu için Selanik Kalesi'nde habs olan Selanik Tuzla Nâzırı ve çuka emini Ağazade Mustafa'nın südde-i saadete gönderilmesi.

81a/3	-	Anadolu Beylerbeyine ve Kütahya Müfettişine	Mevlana Fazıl Ali'nin Kütahya Kadısı iken ölen oğlu Şah Mehmed'in muhalefatının gönderilmesi için Mülâzım Mevlânâ Osman ile Mehmed'in görevlendirilmesi.
81b/1	-	Kapudan Paşa hazretlerine ve Midilli Kadısına	Halkın kendilerine zulmeden Hüseyin Çavuş'dan şikayetçi olması üzerine ona bağlı kişilerin halkı taşlamaları bağ ve bahçelerini harâb etmeleri.
81b/2	-	Eskişehir Kadısına ve livâ-i mezbûrda vâkı' olan kadılara	Celali eşkiyasından olan Köse Mahmud'dan halkın şikayetçi olması.
82a/1	-	Karaman Beylerbeyine ve Eskiil Kadısına	Sultan Selim Han'ın Sultaniye'de bulunan camisi ve imaretinin evkâf mütevellisi Piyale'nin işini çok iyi yapmasından dolayı zikredilen yerde yapılacak olan kaleye de mübâşir tayin edilmesi ve kimsenin işine karışmamasının emredilmesi.
82a/2	-	Galata Kadısına	Hamr ile gelen gemilerden alınacak vergilerin miktarı ile ilgili.
82a/3	-	Kesik	Eşkiyâ ile mücadele edilmesi.
82b/1	-	Yanya Sancakbeyi ve Kadısına	Yanya Sancağında silahdarlardan iken ölen Hacı Ali'nin boş kalan zeametinin eşkiyâ eline geçmesinin önlenmesi.
82b/2	-	Kapudan Paşa'ya	Cezayir'de bazı çavuş, züema ve erbabı timarın ze'âmet ve timar alması ve aldıkları ze'âmet ve timarın kimin üzerinde olduğunun bilinmemesi nedeniyle bu kişilerin altı aya kadar beratlarını kaydettirmelerinin emredilmesi.
82b/3	-	Haleb ve Trablusşam beylerbeylerine	Trablusşam'da iken deryâ yüzünün emniyetinin sağlanması ve korsan gemilerinin yavaştırlmamasının emredilmesi.
82b/4	-	Selanik Kadısına	Selanik Kalesinde habs olan tuzla nâzırı ve çuka emini Ağazâde Mustafa'nın Âsitâne-i saadete gönderilmesi ve kabz ettiği mîrî malların hesabını vermesinin istenmesi.
83a/1	-	Sâbikan Ohri Beyi olup mütekâ'id olan	Ohri Sancağına tâbi' olan Selena, Ekmeli, Lora, Gora ve Evlaşah nâm asi karyelerin Arnavud asilerle birleşerek halkı öldürmesi mal ve

		Kacnaklı oğlu Mehmed'e	mülklerini ellerinden alması üzerine halkın çoğunun vatanlarını terk etmesi ve bundan dolayı kalenin tamir edilmesinin ve eşkiyanın hakkından gelinmesinin emredilmesi.
83b/1	Yevmül ahad fi selh R sene 14	Geyve Kadısına	Zikredilen yerde ortaya çıkan eşkiyanın hakkından gelinmesi.
83b/2	-	Yanboli Beyine ve Kadısına	Zikredilen kazâ sâkinlerinden olan silahdarlardan Salih'in ehl-i fesâd olup eşkiyadan yanına topladığı adamlarla karye karye gezip halkın hayvanlarını sürüp oğullarını ve kızlarını alıp halka zulmetmesi üzerine ulufesinin kesilip tımarının alınmasının emredilmesi.
84a/1	-	Haleb Beylerine	Bundan önce Trablusşam'da olan iskelenin Haleb'e uzak olmasından dolayı İskenderun'a iskele yapıldığı ve vergide verildiği hâlde bazı kâfir gemilerinin yanaşarak zarar vermesi, halkı esir etmesi ve top çıkararak kale yapmaları üzerine şikâyet edilmeleri ve yaptıkları kalelerin yıkılmasının emredilmesi.
84a/2	-	Trablusşam beylerine	Bir sureti.
84a/3	-	Ankara Kadısına	Zikredilen yerde bulunan eşkiyaların hakkından gelinmesi.
84b/1	-	Bender Sancakbeyine	Boğdan Vilâyetinde bulunan arabaları kırıp türlü zulümler yapan kişilerin hakkından gelinmesi.
84b/2	-	Akkirman Beyine	Bir sureti.
84b/3	-	İsmail Geçidi arabaları ağasına	Bir sureti.
84b/4	-	Kayseriyye Kadısına	Zikredilen yerdeki yeniçeri yoldaşlarından kırkbeşinci bölükde bulunan Osman Yûsuf nâm kişinin şakî olmasından dolayı yeniçerilikten çıkarılarak ulufesinin kesilmesi.
84b/5	-	(boş) Sancakbeyine ve Engilikası Kadısına	Anatolkor karye sâkinlerinden olan bazı zimmîlerin ehli fesâd olması ve hakkından gelinmesinin emredilmesi.

85a/1	-	Kıbrıs Beylerbeyine ve Kıbrıs'da hazine defterdarına ve cezîre-i mezbûrede olan kadılara	Şimdiye değin Üngürüs ve Şark seferleri için halkdan tahammüllerine göre nice mükellefiyetler alınmasına rağmen Kıbrıs halkın'dan alınmadığı ancak bundan sonra şark seferi için İstanbul'a un ve arpa göndermelerinin istenmesi; zor geldiği takdirde her bir neferden zahîre karşılığında bir sikke filori alınmasının emredilmesi.
85a/2	-	Akkirman ve Özi beylerine	Gelip giden asker miktarının bilinmesi için o civarlara yaşanan kaliteleredeki yeniçeri ve kürekçilerin yoklanarak âcilen Âsitâne-i saadete gönderilmesi.
85b/1	-	Burusa Kadısına	Ehl-i fesâd olan Dergâh-ı mualla yeniçerilerinin haklarından gelinmesinin emredilmesi.
85b/2	-	Ladik Kadısına	Eşkiyâ korkusundan dolayı vatanlarını terk edenlerin geri dönmesi için alınacak tedbirlerin bildirilmesi.
86a/1	-	Anadolu Beylerbeyine ve Kütahya Kadısına	Üzerinde ve tasarrufunda timarı olduğu hâlde Dergâh-ı mualla silahdarlarındanım diyerek yanına pek çok eşkiyayı toplayıp halka zarar veren Kütahya sâkinlerinden Dilaramzade demekle meşhur olan Ahmed'in hakkından gelinmesi.
86a/2	-	Yalakabad Kadısına	Doğancı ve Koz iskelelerinde eskiden Tersâne-i âmire'de olan kadirgaların kalafatı ve sâir mühimmatı için zift odunu kesili gelmiş iken ölen eski vezir-i âzam İbrahim Paşa'nın zikr olunan iskeleyi kendi üzerine geçirmesinden dolayı sıkıntı yaşanması ve eskiden olduğu gibi bu iskelerin zabt edilmesinin emredilmesi.
86b/1	-	Yenişehir ve Fener Kadısına ve İnebahtı Sancakbeyi olup muhassıl [...]	Kesik hüküm.
86b/2	-	Samako Kadısına	Bolu Sancakbeyi'nin kethüdası olan Davud'un halkdan keyfince akça, koyun, öküz, yağ, bal, pirinç, arpa vs alıp halkı zor durumda bırakması evlerini basıp yaralaması üzerine hakkından gelinmesinin emredilmesi.
86b/3	-	Mora	Halomiç Kalesi Dizdarı Mustafa'nın kale dâhilinde

		Sancakbeyine	bulunan barut, tüfek ve erzakı kendine tâbi olanlara vermesi, içki içmesi, gece ve gündüz zamansız kaleyi açık bırakıp çıkması, neferlerin timar mahsullerini alması nedeniyle hakkında şikâyetlerin olması ve görevinden alınarak görevin hak eden birine verilmesinin emredilmesi.
87a/1	-	Dupniçe Kadısına	Haydar Çavuş'un çoban kethüdası olan otuz yedinci bölükden Arnavud Mehmed'in ehl-i fesâd olduğu ile ilgili şikâyetler gelmesi üzerine olayın incelenmesinin istenmesi.
87a/2	-	Kili ve Akkirman Sancakbeyi olan Seydi'ye	Kili ve Akkirman Sancakbeyi olan Seydi'nin o tarafları korumakla görevli olan yedi parça kalite reisleri üzerine başbuğ tayin edilmesi.
87a/3	-	Kefe Beylerbeyine [...]	Kesik hüküm.
87b/1	-	Vize yörükleri ve çingane müsellemleri olan [...]	Sefere gitmeyenlerin sefere gitmelerinin sağlanması.
87b/2	-	Zeytun (...) kadılara	Zeytünözü nâm karyede bazı ehl-i fesâd olan kimselerin kalb akça kestiklerinin şikâyet edilmesi üzerine bu kişilerin hakkından gelinmesinin emredilmesi.
87b/3	-	Bayburd ve Karaman Kadısına	Çaygözü nâm karye halkının celali eşkiyasından korunmak amacıyla kendi paralarıyla Ak Ali denilen karyede bir kale yapmak istemeleri.
88a/1	Yevmil erba'a fi 3 muharremül hârâm sene 1015	Silisre Kadısına	Dâimâ o bölgelerde bulunan kasaba ve köylere zarar veren kazak eşkiyasının defî için Babadağ Sancakbeyi olan Ramazan 'ın görevlendirilmesi ve Silisre iskelesinden iki parça kapudan geminin martaloz ve muaf karyelerden yeteri kadar kürekçi ve cenkci ile donatılması.
88a/2	-	Hersek Kadısına	Bir sureti.
88a/3	-	Karasu Kadısına ve Boğaz nâm vakıf karye mütevellisine ve zabitlerine	Kazak eşkiyasına karşı mücadele etmenin önemli olmasından dolayı zikredilen karyelerin rûz-ı hızırdan bir ay önce üç parça gemiyi kürekçisi ve cengcisi ile beraber donatarak Babadağı Sancakbeyi Ramazan'a ulaştırmalarının istenmesi.

88a/4	-	(boş) Kādîsına ve Kırilat? ve Rasaklet? nâm vakıf karyeler mütevellîlerine ve zâbitlerine	Bir sureti.
88a/5	-	(boş) Tanya nâm karye mütevellisine ve zabitlerine	Bir sureti.
88a/6	-	Kesik	Bir sureti.
88a/7	-	İsmailgeçidi Kadısına ve mütevellisine ve zabitlerine	Bir sureti.
88a/8	-	Kili Kadısına ve Kii Kalesinde [...]	Bir sûreti.
88b/1	-	Canik Beyine ve Haymana ve Erciyes kadılarına	Erciyes ahâlisinin meclis-i şer'â gelip Milas Kazâsı'ndan bazı kimselerin kendilerine zarar verdiğini bildirmesi.
88b/2	-	Burusa Kadısına	Şimdi İstanbul Kadısı olan Mevlânâ Hüseyin'in Burusa'da kadılık yaptığı sırada İbrahim bin Oruç adlı şakînin bir alay eşkıyâ ile Salcık Köyü'nde Davud Hocanın evini basıp ailesiyle beraber hocayı öldürüp kaçtığıının ve tekrar zikredilen İbrahim'in ortaya çıktığıının bildirilmesi.
89a/1	-	Mimarbaşı olan Ahmed'e	Âcilen Âsitâne-i saadete çağırılan Mimarbaşı Ahmed'in gelmeyip görevinde kalmasının emredilmesi.
89a/2	-	Yarhisar ve Yenişehir kadılarına	Eski Anadolu Beylerbeyi Yahya'nın birkaç adamının Akbıyık derbendi ile Bazarcık derbendi arasında öldürülmesinden dolayı zikredilen Yahya'nın adamının gelip hilaf-ı şer derbencileri alıp bazılarını öldürmesi üzerine derbencilerin kaçması ve bu derbencilerin yerli yerine gelmesinin sağlanması.

89a/3	-	Burgas Kadısına	Vakti geçmeden çayırların toplatılıp deranbar edilmesi.
89b/1	-	Olgundiyar Kadısına	Alınan vergi ile ilgili.
89b/2	-	Varna, Köstence, Karazemin, Balçık, Egerte, Tulca, İsakçı, Mangalya, Maçın, Baba ve Hersek kadılarına	Kazalarında bulunan bütün yasakçıların görevinden alınarak bunlardan eşkiyalık yapanların haklarından gelinmesinin emredilmesi.
89b/3	-	Trablusşam Beylerbeyine ve Kadısına	Trablusşam'da bulunan haremeyn evkâfına cabi olan Abdülbaki'nin hıyanetinden dolayı görevinden alınıp yerine Musa'nın cabi tayin edilmesine rağmen emre aykırı olarak Zini adlı kişinin görevlendirilmesi ve bu kişinin hemen görevden alınarak zimmetlerine geçirdikleri paraların alınmasının emredilmesi.
90a/1	-	Şam ve Trablusşam Beylerbeyine ve Şam ve Hama Kadılarına	Hama'da bulunan Haremeyn evkafından hâsıl olan mahsulatın Şam'da bulunan Haremeyn evkafına verilmiş olmasına rağmen zikr olunan evkâfın mütevellîsi Seyyid Kemal'in bu mahsulâtı kendine alması ve bu durumun düzeltilmesinin emredilmesi.
90a/2	-	Sofya ve südde-i saadetden Sofya'ya varınca yol üzerinde vâkı' olan kadılarına	Sofya'da adet-i ağnâm toplamakla görevli olan Dergâh-ı mualla sipâhî oğlanlarından Hüseyin'in İstanbul'dan mütevaffâ Süleyman oğlu Ahmed'i götürüp zulmetmesi üzerine hakkından gelinmesinin emredilmesi.
90a/3	-	Kesik	Memur oldukları hâlde sefere katılmayanların cezalandırılması.
90b/1	-	Ahyoli ve Misivri ve Pravedi ve Aydos ve Karinabad ve Hatunili ve ...ve Şumnı kadılarına	Kazalarında bulunan yasakçı ve zâbit olan yeniçerilerin hepsinin görevinden alınıp yerine Osman subaşının tayin edilmesi ve bütün yeniçerilerin sefere memur edildiğinin bildirilmesi.
90b/2	-	Alaiye Bey'ine ve	Halkın celali eşkiyasından korunmak amacıyla

		Birgi Kadısına	kasabalarında bulunan kaleyi kendi mallarıyla tamir etmek için izin istemeleri.
91a/1	Yevmü's-sebt fi 3 Zilka'de sene 14	Sâbikan Lahse Beylerbeyi olup Karesi'de muhassıl-ı emvâl olan Hüseyin Paşa'ya ve Mihaliç Kadısı olup müfettiş olan Mevlânâ Abdullah ve Kepsud Kadısına	Önceden Kepsud Kadısı olan Karga Muhyiddin'in şirret ve ehli fesâd olduğunun bildirilmesi üzerine Kıbrıs'a sürülmesinin emredilmesi.
91a/2	-	Karahisar-ı Şarki Beyine ve Kadısına	Önceden Karahisar-ı Şarki dizdarı olan Anaçoğlu Hasan'ın dizdarlığı zamanında kâtib ile beraber olup Şıryan ve Alucare'nin mîrî terekelerini alıp zimmetlerine geçirdiklerinin tespit edilmesi üzerine haklarından gelinerek zimmetlerinde olan mîrî malın geri alınmasının emredilmesi.
91a/3	-	Mezkurlara	Haksız olarak alınan malın tespitinin yapılması.
91b/1	-	Karahisar-ı Şarki Beyine ve Kadısına	Karahisar-ı Şarki Kalesi'nde iken ölen Divane Ali'nin zimmetine hazineye kadife, sabun, demir, nal ve mih aldığı darı yerine anbara arpa koydurduğunun tespit edilmesi üzerine zikredilen kişinin terekelerinden zararlarının ödenmesinin emredilmesi.
91b/2	-	[...] kadısına	Tersâne-i âmire mühimmatı için lâzım olan küreklerin olageldiği üzere gönderilmesinin sağlanması.
91b/3	-	Milas Kadısına	Celali eşkiyasından korunmak amacıyla halkın kendi mallarıyla kale yapmak için izin istemeleri.
92a/1	-	Mora Beyine ve Kalavarta Kadısına	Zikredilen yerde yaşayan Duran Hızır oğlu Ahmed Çavuş ve karındaşı Gazi ve babası Hızır adlı kişilerin halka zulmetmeleri ve haklarından gelinmesinin emredilmesi.
92a/2	Fi 4 RL sene erba'a aşere ve elf	Tunus Beylerbeyi Mustafa Paşa'ya ve Tunus	Denizde küffarın tüccarlara ve ehl-i selama saldırması nedeniyle büyük bir donanmayla bu sene üzerlerine gidileceğinin ve Murad Paşa'nın tayin edildiğinin bildirilmesi.

		yeniçerileri ağasına ve	
92/3	-	Kesik	Bir sureti.
92b/1	Yevmî's-sebt fi 8 Zilka'de	Burusa Kadısına	Kılıççıların tayin edilmesi.
92b/2	-	Sâbikan Karasu Yenicesi Kadısı olup Samako mukâta'âtı müfettişi ve bedel-i nüzul ve adet-i ağnâm ve hane tahririnde memur olan [...] Kadısına	Ahiçelebi kazâsına tâbi' Kitanlık köyü halkının fermân olunan bedel-i nüzul ve maktû' vergileri biz muafız diyerek vermek istememeleri ve bazı kişilerin etraflarına topladıkları adamlarla dağlarda silahlarla durması.
92b/3	-	Gelibolu Kadısına	Zikredilen kazada bulunan Dergah-ı mualla yeniçerilerinden Süleyman Tacî'nin ehl-i fesad olup zikredilen kazada sakin olan Ömer'i öldürdüğünün sabit olması üzerine hakkından gelinmesinin emredilmesi.
93a/1	-	Trablusşam Beylerbeyine	Şarka yapılacak sefer için Trablusşam'da bulunan barut ile ilgili.
93a/2	-	Mısır muhafazasında olan Vezir Hasan Paşa'ya	Merusa'ya mutasarrıf ve deşîşe evkafına ceraye ve vakfin malını tahsil etmek için tayin edilen Mehemmed'in alınıp yerine dergah-ı mualla kapıcılarından Hasan'ın ta'yîn edilmesi.
93a/3	-	Anadolu Beylerbeyine ve Karahisar-ı Sahib Beyine	Karahisar-ı Sahib Kalesi'nde ve civarında olan barutun acilen südde-i saadete ulaştırılması.
93a/4	-	Karaman Beylerbeyine	O civarda bulunan güherçile ve barutun acilen südde-i saadete ulaştırılması.
93a/5	-	Galata Kadısına	Tayin işlerinin olageldiği gibi yapılması.
93b/1	-	Mısır muhafazasında olan Hasan Paşa'ya	O tarafda bulunan hazinenin emin ve salim Âsitane-i saadete ulaştırılması.

93b/2	-	Müşarun-ileyhe	Mısır civarında bazı kişilerin menasib, dirlik, haksız emeklilik ve ceraye elde ettiğinin bildirilmesi ve Mısır hazinesinin korunmasının emredilmesi.
94a/1	-	Müşarun-ileyhe	Yemen taraflarında asiler ve ehli fesad ortaya çıkmasından dolayı yardım edilmesinin emredilmesi.
94a/2	-	Karaman'da Vezir Nasuh Paşa'ya	Karaman Beylerbeyi iken İçil'de katledilen Mustafa Bey'in bıraktığı mal ve mülkün durumunun araştırılması.
94a/3	-	Kesik	Kesik hüküm.
94b/1	-	Sabıkan Lahsa Beylerbeyi olup Karesi'de muhassıl-ı emval olan [...]	Zikredilen yerde ortaya çıkan evamir-i şerifeleri uydurma diyerek çiğneyen ve halka zulmeden şakilerin haklarından gelinmesinin emredilmesi.
94b/2	-	Anadolu Beylerbeyi Yahya Paşa'ya	Müteveffa Üvez Paşa'nın muhallefati üzerine varmasına kesinlikle izin verilmediğinin bildirilmesi.
95a/1	-	Şark canibine serdar olan Vezir Nasuh Paşa'ya	Kaledibi nam karyede yaşayan Müezzinzade Ali Bali'nin eşkiyadan olup etrafına pek çok kişiyi toplayıp halka zulmettiğinin bildirilmesi ve toprak kadısı aracılığıyla hakkından gelinmesinin emredilmesi.
95a/2	-	Mora Beyine ve Kalavarta Kadısına	Kalavarta'da yaşayan Hızır Ağa ve oğulları Ahmed Çavuş ve Gazi adlı sipahinin eşkiyadan olup halka zulmetmesi nedeniyle hakkından gelinmesinin emredilmesi.
95a/3	-	Kesik	Ulufelerin kesilmesi ile ilgili hüküm.
95b/1	Yevmü'l-ehad fi 3 muharremü'l-haram sene 14	Milas Kadısına ve Dizdarına	Zikredilen kazada yeniçeri olmadıkları halde sekban namında bazı eşkiyaların tüfekte gezip halka zulmetmesi üzerine haklarından gelinmesinin emredilmesi.
95b/2	-	Bender, Kili ve Samako kadılarına	Bektaş adlı kimsenin seferde olan dergah-ı mualla çavuşlarından Ahmed Çavuş'un timar mahsullerini mektup peyda ederek alması ve geri vermemesi

			üzerine kendisinden eksiksiz olarak alınmasının emredilmesi.
96a/1	-	Kıbrıs Beylerbeyine ve Hazine Defterdarına	Kıbrıs Adası'ndan tahsil olunan hazine ve mukataat akçelerinin oyalanmadan asitane-i saadete ulaştırılması.
96a/2	-	Yenişehir Kadısı olup müfettiş olan Mevlânâ (boş) ve Tırhala Beyi olup muhassıl-ı emvâl olan Muharrem'e	Donanma-i hümâyûn mühimmatı için lâzım olan peksimed'in tedarik edilmesi.
96b/1	-	İnebahtı Beyi olup muhassıl-ı emvâl olan Ali Bey'e ve Atina Kadısına	Zikredilen kazada ortaya çıkan ve halktan usulsüz akça toplayan şakî ve yanındakilerin yakalanarak hakkından gelinmesi.
97a/1	-	Sâbikan Ürgüb Beyi olup Gürce caniblerinde muhafazada olan Ahmed Bey' ve Kolonya kadılarına	Gürce ve Kolonya ahâlisinin eşkiyalık yapan Kolonya Kazâsı sâkinlerinden Arık Hasan'dan şikayetçi olması ve hakkından gelinmesinin emredilmesi.
97a/2	-	Tohat Kadısına	Eşkiyadan korunmak amacıyla zikredilen kazâ halkının kendi mallarıyla yüksek bir yerde kale yapmak istemeleri.
97a/3	-	Kesik	Kale yapmak ve hafta pazarı açmak için izin istenmesi.
97b/1	-	Mora Beyine ve Halomiç Kadısına	Kale dizdarı Mustafa'nın barutu kendi adamlarına vermesi, kimini satması, kale kapıları açık gece gündüz dışarı çıkması ve içki içmesi nedeniyle görevinden alınarak dizdarlığın hak eden birine verilmesinin emredilmesi.
97b/2	-	Dergâh-ı mualla kapıcıbaşlarından olup Malkara caniblerinde eşkiyâ cânibinde	Zikredilen yerlerde bazı kişilerin ortaya çıkıp yeniçeri namında gezerek halka zulmetmesi, teber taşıyıp yollarını kesmesi, hayvanlarını salıvermesi, bağlarını basması ve insanları öldürmesi üzerine bu kişilerin yakalanarak haklarından gelinmesinin

		olan Sefer Ağa'ya	emredilmesi.
98a/1	Yevmî's-sebt fi 21 R sene 14	Sâbikan Karahisar-ı Şarki Beylerbeyi olup hâlâ Karahisar-ı Şarki Sancağına mutasarrıf olan Seyyid Mehmed'e ve Karahisar-ı Şarki Kadısına	Zikredilen kazada kaleyi kırk gün muhasara edip suyunu kesen, halkı katleden, buğday yığınlarını yakan eşkiyanın hakkından gelinmesi.
98a/2	-	Yanboli Sancakbeyi ve Ruscuk Kadısına	Vakıf muhasebesini gördürmeyip zimmetine geçiren kişinin hakkından gelinmesinin emredilmesi.
98b/1	Fi 28 R sene 14	Edirne Kadısına mahmiye-i mezbûre sipâhî oğlanlarına kethüdaları olan Ramazan'a	Edirne yakınlarında bulunan mîrî çayırlara atlarını bağlayıp telef ve zâyi' edenlerin men edilmesi men olmayanların isim ve resimleriyle bildirilmesi.
98b/2	-	Taşoz ve Kavala kadılarında ve Kavala Kapudanına	Zikredilen adaya harbi küffâr gemilerinin saldırması ve halka zarar vermesi.
98b/3	-	[...] beylerbeyine	Trabzon ve Bayburd'da bulunan top arabalarının âcilen Bilahorya'ya nakledilmesi.
99a/1	-	Hâlâ El-aziz ve Kilis ve Aziz sancakbeyleri olan Canbulad oğlu Ali'ye	Zikredilen sancakların mukaddemâ şark serdari olan Ciflizade'ye verilmiş iken Canbulad oğlu Ali'ye tevcih edildiğinin bildirilmesi.
99a/2	-	Tarsus Sancakbeyine ve livâ-i mezbûrda vâkı' olan kadılara	Başkasına ait olan zeametın Şa'bân ve Ali nâm kimseler tarafından zabt edilmesi.
99b/1	-	Burusa Kadısına	Burusa'da pirincin eskiden beri İstanbul'dan iki akça ziyadesiyle satıldığı ve daha fazla fiyata satılmasının yasak olduğunun bildirilmesi.

99b/2	-	Pirevişte ve Kavala ve Vulçin ve Drama kadılarına	Dergâh-ı mualla yeniçerilerinden bazılarının levendât, yeniçeri ve acemi oğlanı namında gezip halka zulmetmeleri üzerine def etmek için Dergâh-ı mualla yeniçerilerinden Gönderci Ahmed'in tayin edilmesi.
99b/3	-	Üsküb Kadısına	Zikredilen kazada bulunan yasakçı yeniçerilerin görevlerinden alınarak yerlerine kırk ikinci bölükden Mehmed, elli yedinci bölükden Derviş, seksen beşinci cemaatden Süleyman, beşinci bölükden Sinan, kırk beşinci bölükden Sefer ve on ikinci bölükden Hasan adlı yeniçerilerin tayin edilmesi.
100a/1	-	Sâbikan Cezayir-i Garb Beylerbeyi olan hâliyâ Teke Sancağına mutasarrıf olan Memi'ye	Adalar arasında dolaşıp ehl-i İslâm gemilerine zarar veren küffâra karşı mücadele etmek ve deryâ yüzünün muhafazasını sağlamak için Memi'nin başbuğ tayin edilmesi.
100a/2	-	Edirne Kadısına	Kırkkilise adlı karye halkından Nasuh'un koyunlarını sürüp zulm eden ve şer'-i şerife dâvet edildiği hâlde itâ'at etmeyen silahdarlar sınıfından Mustafa'nın hakkından gelinmesinin emredilmesi.
100a/3	-	İlbasan Beyine ve Dukakin [...]	Halka zulmedip koyunlarını alıp pek çok zimmî çobanı katleden kişinin hakkından gelinmesinin emredilmesi.
100b/1	-	Mısır'a varınca yol üzerinde olan beylerbeyilere ve beylere ve kadılara	Bölükbaşı Sefer'in ulağıyla Mısır'a gönderildiğinin bildirilmesi ve bârgîr, adam ve gemi lâzım olduğunda geciktirmeden temin edilmesinin istenmesi.
100b/2	-	Antalya Beyine ve Kadısına	Dereköy halkının, barut-ı siyah yapıp halkın yem ve yiyeceklerini alıp çeşitli zulümler yapan Boz Receb adlı kişiden şikayetçi olması.
100b/3	-	Dergâh-ı mualla kapıcıbaşlarından olup Malkara caniblerinde eşkiyâ define memur olan	Zikredilen kazâya bağlı olan Banados karye sâkinlerinden Korucu Cafer oğlu Receb, Solak Hasan oğlu Mehmed, Bekir, Katırcı Ali oğlu Süleyman ve Şirvani Hasan adlı kişilerin eşkiyadan olup önceki şehremini Ahmed'i yaralayıp katletmeleri üzerine haklarından

		Sefer'e ve Rodoscuk Kadısına	gelinmesinin emredilmesi.
101a/1	-	İnebahtı Sancakbeyine	Deryâ yüzüne yapılacak sefer nedeniyle Cezayir eyaletinden olan sancakbeyleri ve zikredilen livada ze'âmet ve timar tasarruf eden alaybeyleri ve çeribaşlarının hâzır bulunmalarının emredilmesi.
101a/2	-	Mizistre Beyine	Bir sureti.
101a/3	-	Karlılı Sancakbeyine	Bir sureti.
101a/4	-	Ağrıboz [...]	Bir sureti.
101a/5	-	Midilli Beyine	Bir sureti.
101a/6	-	Gelibolu Beyine	Bir sureti.
101a/7	-	Yanya Beyine	Bir sureti.
101a/8	-	Suğla Beyine	Bir sureti.
101b/1	-	Filorina Kadısı olup Ohri mukâta'âtı müfettişi olan Mevlânâ Hüsrev'e ve [...] hasları voyvodası olan Mustafa'ya	Haslarda ortaya çıkan ehl-i fesadın hakkından gelinmesi ile ilgili.
101b/2	-	Amasra Kadısına	Vezer Nasuh Paşa'nın eskiden beri kereste yüklenen Amasra İskelesinden, kendisinin kalyon reisi olan Murad Reîs'inde akça ile kereste yükletmesi için izin istemesi.
101b/3	-	Bolu Sancağında vâkı' olan kâdî ve mîrlivâ kâimmakâm olan Ali'ye	Önceki mîrlivâ olan Abdurrahman'ın adamlarınız diyerek toplanan pek çok eşkiyanın halka zulmetmesi üzerine Konrapa Kadısının südde-i saadete arz göndermesi.

102a/1	-	Karaman Beylerbeyine ve Konya Kadısına	Konya'da olan Sultan Selim Han'ın evkâf tevliyetinin Dergâh-ı mualla kapıcılarından Kasım'a verilmesi ve başkasına verilmemesinin istenmesi.
102a/2	-	Gemlik Kadısına	Zikredilen kazâya bağlı olan Kapaklı, Anarlı ve Karacaali adlı karye halklarının yüz yıldan beri hâssa kayıkları mühimmatı için lâzım olan küreği tedarik ettiklerinden avâriz-ı divaniye, nüzul, sürsat ve sâir tekâlîf-i örfiyeden muaf oldukları hâlde bazı kişiler tarafından bu muafiyetlerinin ellerinden alındığının bildirilmesi.
102a/3	-	Üsküdar Kadısına	Sefer-i hümâyûna teveccüh olunmak niyeti ile ocak halkına verilecek ziyafet için altı yüz adet tavuğa ihtiyac duyulması ve halka zarar verilmeden fiyatı ile toplanması.
102b/1	Yevmü'l-cumafi 19 M sene hamse ve aşere ve elf	Selanik Kadısına	Yeniçeriler tarafından işlenmesi lâzım olan çukanın yahudiler ile birlikte işlenmesinden dolayı alçak işlendiği ve teftişi için baş yayabaşı olan Ramazan'ın tayin edildiğinin bildirilmesi.
102b/2	-	Rodoscuk Kadısına	Zikredilen kasabada ve etrafında yaptığı hizmetlerden dolayı yeniçeriler çavuşluğundan emekli olan Ali'nin mehayif müfettişliğine tayin edilmesi.
103a/1	Yevmü'l-hamis fi 9 S sene 1015	Traboliçe Kadısına	Traboliçe'de bulunan yasakçıların halka zulmetmesinden dolayı kaldırılması ve yasakçı tayin edilmemesi.
103a/2	-	Şark cânibine serdâr olan Vezir Ferhad Paşa'ya	Divân-ı âlî katiblerinden Kâtib Yunus'un sefer-i hümayunda Ferhad Paşa yanında baş tezkireci tayin edilmesi.
103a/3	-	Kapudan Paşa'ya	Gelibolu Sancağının tahririnin yapılp timar ve zeametlerin dağıtılması.
103b/1	-	Kesik	Halka zulmeden Arabgir kethüdası Haydar'ın kaydu bend ile Âsitâne-i saadete gönderilmesi.
103b/2	-	Kıbrıs Beylerbeyi Memi Paşa'ya	Uzun zaman önce deryâ muhâfazası için gönderilen Memi Paşa'nın hizmetde bulunmaması nedeniyle küffâr barçalarının deryâ yüzüne çıkması ve bundan dolayı Memi Paşa'nın uyarılması.

104a/1	-	(boş) kadısına	Celali eşkiyasından dolayı halkın eskiden hisar yeri olan Sarıkaya'da kendi mallarıyla kale yapmak için izin istemesi.
104a/2	-	Kengiri Sancakbeyine ve kale (...) ve kadısına	Kalecik Kalesine sekbanlardan pekçok sipah ve yeniçeri hizmetkarlarından ve başka yerlerden kişilerin gelerek burada yaşayan halka zulmettiği konusunda Kalecik Dizdarı Hızır'ın şikayetinde bulunması nedeniyle sekbanlardan kefilleri olmayanların kaleden ihrâc edilmesinin emredilmesi.
104a/3	-	[...] südde-i saadetimde kapalı emini olan [...] İsakçı Kadısına	Kesik hüküm.
104b/1	Yevmü'l-ahad fi 22 M sene 15	Atina, Mora, Köse, Revnuz, Livadya, İstefe, Talanra, Ağrıboz ve Gördes kadılarına	Zikredilen kazalarda bulunan yasakçıların görevlerinden alınarak yerlerine yeniçeri çavuşu Ahmed'in yasakçıbaş, yeniçeri zâbiti ve beytölmâlcı tayin edilmesi.
104b/2	-	Kastamonu Beyliği müsellemine	Zikredilen yerdeki eşkiyanın def edilmesi için urgancı oğlanın tayin edilmesi ve kendisine yardımcı olunmasının emredilmesi.
105a/1	-	Dergâh-ı mualla yeniçeriler korucularından olan Urgancı oğlanı Mehmed'e	Kastamonu Sancağı civarında ortaya çıkan eşkiyanın def için görevlendirilen müselleme mukayyed olup il erleri ve yarar adamlarıyla beraber eşkiyanın hakkından gelinmesi.
105a/2	-	Akkirman Beyi Seydi Bey'e ve Tunus Kadısı olup müfettişi emvâl olan Çatalzade'ye ve Kili Kadısına	Tuna taraflarında bulunan ve daha önce fesadlarından dolayı ulufeleri kesilen Abdi, Haydar oğlu Mustafa, Karamanlu Ahmed, Dikici oğlu Musalli, Hacı Receb oğlu Musalli, Dizdar Mehmed, Hacı Kurd, Ali ve Kör Mustafa adlı kişilerin halka zulmetmeleri ve Kili Beyine sancağını zabt ettirmemeleri nedeniyle haklarından gelinmesinin emredilmesi.
105b/1	-	Sipâhî oğlanlarından olup Macar Kralı	Başbuğ tayin edilen Murad'ın acele ile düşmanı defetmek üzere hareket etmesinin emredilmesi.

		olan [...]	
105b/2	-	Trabzon Beylerbeyine ve Kadısına	Yeniçeriler zümerasından olan Mehmed'in cürmünün zâhir olup ulufesinin kesilmesi ve teftişi için Sinan'ın subaşı ta'yîn edilmesi.
105b/3	-	Mora Beyine ve livâ-i mezbûrda olan kadılara	Kavitena Kazâsına bağlı olan Mavlina karyesi sâkinlerinden Memi, oğlu Turali, Zülfikâr, Mustafa ve Hasan adlı kişilerin evleri basıp kadın ve kızları kaçırmaları mal ve mülklerini alması ve nice zulümler yapması üzerine yakalanmalarının emredilmesine rağmen ele getirilemediklerinin ve zulümlerinin arttığı bildirilmesi nedeniyle haklarından gelinmesinin emredilmesi.
106a/1	-	Çorum ve Amasya ve Kengiri sancakları beylerine	Sefere giden Tavil Mehmed'in kethüdası olan Hasan Bey'in Çorum ve Amasya'yı geçtikten sonra beş yüz atlı ile ayrılıp Kara Said adlı eşkiyâ ile beraber olması.
106a/2	-	Sâbikan [...] beylerbeyisi olup hâlâ ber-vech-i arpalık Çorum Sancağına mutasarrıf olan Mehmed ve Livâ-i mezbûr kadılarına	İskilib'de Hâil Bey denilen şakînin yanına aldığı Sürmebaşı Mustafa ve Bölükbaşı Ali adlı kişilerle beraber halka zarar vermeleri ve haklarından gelinmesinin emredilmesi.
106a/3	-	Kesik	Kesik hüküm.
106b/1	-	Adana Kadısı olan Mevlânâ Mîr Mehmed'e	Şark seferi mühimmatı için toplanan sürsat zahiresinin Danişmendli karyesinden Divane İbrahim, Serseri Hâil ve Körpe Şakird'in etraflarına topladıkları eşkiyalarla birlikte yağma edilmesi.
106b/2	-	Yenişehir Sancağında vâkı' olan kadılara	Zikredilen livanın alçak hallülerinden otuz nefer ve beş binliden birinin başbuğ tayin edilmesi.
107a/1	-	Rodos Beyine ve Rodos Kalesi'nin	Rodos kadırgalarına muhafaza için her sene kale neferatından üç nöbet asker alınırken kış aylarında

		ve sâir kılâ'nın neferâtı ağalarına ve dizdarlarına	küffarın hareketi olmadığı için muhafaza teklif edilmezken birkaç seneden beri küffarın kış aylarında hareketi görüldüğü için kale neferatından nefer talep edilmesi.
107a/2	-	Kapudan Paşa'ya	Cezayir'de ze'âmet ve timara mutasarrıf olanlar ve kale hizmetlerinde mukim olmayıp heva ve hevesinde gezenlerden timar ve zeametinde mevcut olmayanların dirliklerinin hak edene verilmesinin emredilmesi.
107b/1	Yevmü'l-ahad fi 9 RL sene	Balyabadra Kadısına	Vefat eden babanın terekesi ile ilgili.
107b/2	-	Canik Beyi Osman Bey'e Amasya ve Samsun kadılarına	Habil, Musa, Hızır, Moğac Mustafa ve Ziya adlı kişilerin ehli fesâd olup müderrislerden Mevlânâ Habib'in kardeşi ve Mevlânâ Seyyid Mehmed'in babası Hasan'ı katletmeleri ve haklarından gelinmesinin emredilmesi.
107b/3	-	Haleb Beylerbeyine ve Defterdarına	Haleb'de bulunan saray-ı âmirenin tamir edilmesi.
107b/4	-	Anadolu Beylerbeyine	Bir sureti.
107b/5	-	Amed Beylerbeyine	Bir sureti.
108a/1	-	Sâbikan (boş) beylerbeyi olup hala Hamid Sancağı Mutasarrıfına	İl erleri ile birlikte zikredilen yerde ortaya çıkan eşkiyanın hakkından gelinmesi.
108a/2	-	Cezayir Beylerbeyi olup kapudan olan Cafer'e	Menteşe Sancağının mukarrer name-i hümayûn ile Mehmed'e verildiği hâlde zabtına ve mahsulünü almasına mâni' olunduğunun bildirilip toprak kadılarıyla beraber haklarından gelinmesinin emredilmesi.
108a/3	-	Sis Sancakbeyi olan Ebu Reyş [...] Ahmed'e	Diyarbakir'e tâbi' olan Nusaybin'de eşkiyanın ortaya çıkması ve halka zulmetmesi nedeniyle haklarından gelinmesinin emredilmesi.
108b/1	-	Kapudan Paşa'ya	Sefere memur oldukları hâlde sefere gitmeyip bedellerini de ödemeyenlerin bedellerinin toplanması ve timarlarının alınıp hak edene

			verilmesi.
108b/2	-	Kapudan Paşa'ya	Hâlâ Ağrıboz Sancakbeyi olan İbrahim'in Ağrıboz, İnebahtı ve Karlıil sancaklarının yeniden tahririni yapmak üzere görevlendirilmesi ve yerine kâimmakâm tayin edilmesi.
108b/3	-	Müşârunileyhe	Mükemmel ve müretteb kadırgayla Kıbrıs'a varıp Âsitâne-i saadete gelecek olan otuz bin sikke altın hazine ve şekerin Âsitâne-i saadete getirilmesi.
109a/1	-	Kesik	Tatar eşkiyasının hakkından gelinmesi.
109a/2	-	Dergâh-ı mualla çavuşlarından olup İsakçı İskelesi emini olan Mustafa Çavuş'a	İsakçı İskelesi'nde ortaya çıkan eşkiyanın Boğdan taraflarından koyun getiren celeblerin ve sâir rençberlerin yollarını kesip müslüman ve zimmilerden nicesini öldürmesi üzerine hakkından gelinmesinin emredilmesi.
109a/3	-	Kıbrıs Beylerbeyine ve Dizdarlarına	Kıbrıs'da bulunan otuz bin sikke altın ve Âsitâne-i saadete gönderilmesi lâzım olan şekerin kadırgaya yüklenip âcilen Âsitâne-i saadete gönderilmesi.
109b/1	Yevmü's-selâse fi 6 Ra sene 1015	Suğla Beyine ve Sakız Müfettişine ve Çeşme Kadısına	Evleri basıp kadın ve kızları kaçıran halkın mal ve mülkünü alan celali eşkiyasıyla beraber olup dâimâ suç işleyen Çeşme Kazâsı'ndan Mahmud adlı kişinin hakkından gelinmesinin emredilmesi.
109b/2	-	Südde-i saadetden Dadyan Vilâyetine varınca yol üzerinde ve tuz yalılarında vâkı' olan kadılara	Önemli bir görev ile Dadyan'a gönderilen Dadyan elçisinin ve adamlarının her türlü ihtiyaçlarının karşılanarak emin ve sâlim Dadyan'a ulaştırılması.
110a/1	-	Kesik	Halka zulmeden eşkiyanın hakkından gelinmesi.
110a/2	-	Südde-i saadetden Yanboli'ye varınca yol	Beytü'l-mâl kabzına memur olan yeniçeri zabıtlarının görevlerinden alınıp yerine Pervane'nin getirilmesi ve ölen yeniçeri ve acemi oğlanlarının muhalledatının zabt edilerek keselenip

		üzerinde vâkı' olan kadınlara	müfredât defterleriyle beraber Pervane'ye teslim edilmesi.
110b/1	-	Dadyan Melikine	Harem-i Muharrem hizmetinde bulunan Memi'nin Karabey adlı mürted tarafından kaçırılıp Dadyan Vilâyetine götürülmesi ve âcilen Memi'nin kardeşinin bulunmasının emredilmesi.
110b/2	-	Üngürüs cânibinde serdâr olan Vezir Murad Paşa'ya	Muayyen hasları olduğu hâlde Üngürüs serhaddinde bulunan beylerbeyleri ve sancakbeylerinin küffâr tahrib etti, hasların hâsılâtı yok diyerek salyane istemeleri üzerine hazineye zarar verilmesi nedeniyle kalelerinde bulunmayan neferlerin ulufelerinin kesilip salyane verilmemesinin emredilmesi.
110b/3	-	İsakçı Kadısına	Boğdan civarına her iki koyundan mîrî için bir akçe alınırken zikredilen yerde bac ve iskele emini olan Mustafa Çavuş'un kanuna aykırı olarak her sürüden birer ikişer baş koyun istemesi sonucunda halkın taciz olması.
111a/1	-	Kesik	Önceden Şam Beylerbeyi olup şimdi Kastamonu Sancağına mutasarrıf olan Mustafa ile beraber sancağına varıp eşkiyâ define memur olması.
111a/2	-	Şam ve Trablusşam beylerbeylerine	Haremeynü'-ş-şerifeyn'de oturmadığı hâlde hisse alanların hissesinin iptal edilmesi.
111b/1	-	Sâbikan Lahsa Beylerbeyi olup hâlâ Karesi'de muhasıl-ı emvâl olan Hüseyin'e ve Mihaliç ve Kepsud Kadısına	Kepsud Kazâsı'na tâbi' Bey Karyesi sâkinlerinden önceden Biga Kadısı olan Karga Kādî demekle meşhur Mehmed adlı azledilen kadının şirret üzere olduğu kadınlara kadılık emrettiği mîrî hususların toplanmasına engel olduğu sâbit olup Kıbrıs Adası'na sürgün edilmesinin emredilmesi.
111b/2	-	Edirne Kadısına ve Edirne'de merhûm ceddin Sultan Selim Han câmi'-i şerîfinin mütevellisine	Vakfedilen tefsir, hadis ve gayri kitabların müderrisler ve vaizler tarafından kullanıldıktan sonra geri bırakılması.
112a/1	-	[...] vâkı' olan kadınlara	Emirleri altındaki kazalarda bulunan yeniçerilerin âcilen sefere dâhil olmak için hareket etmelerinin

			ve sefere gitmeyenlerin de ulufelerinin kesilmesinin emredilmesi.
112a/2	-	Rumeli'nin sol kanadında vâkı' olan kadılarına	Bir sureti.
112a/3	-	Rumeli'nin sağ kanadında vâkı' olan kadılarına	Bir sureti.
112b/1	-	Gümölcine ve Karasu Yenicesi ve Çağlayık ve Sultanyeri ve Ahırçelebi ve Mekri ve Karacık kadılarına	Zikredilen yerlerde zuhûr eden eşkiyanın hakkından gelinmesi.
112b/2	-	Kirmasti ve Mihaliç ve Manyas kadılarına	Zikredilen yerlerde ortaya çıkan eşkiyanın yeniçeri ve bölük halkı namında gezip halkın mal ve mülkünü alması üzerine haklarından gelinmek için sipâhîlerden Mustafa'nın mübâşir tayin edilmesi.
113a/1	-	Kesik	Ayasofya yakınlarında bulunan Hersek Boduru Deresi'nin suyu hâssa bağ, bahçe, çeşme ve köşklere aktığı hâlde burada bulunan binaların her birinin bahçesinde bir yada iki kuyu olduğu sakaların buralardan su alıp başka yerlere götürdüğünden su sıkıntısı yaşandığı kuyu ağzının yere yakın olmasından dolayı temiz olmadığı bildirilmesi üzerine bu kuyuların eskiden olduğu gibi düzenlenmesinin emredilmesi.
113a/2	-	Defterdarlıktan mütekâ'id olup Filipe'de sâkin olan Mehmed'e	Ağrıboz, İnebahtı ve Karlıil sancaklarının tahriri görevine Vezir-i âzam Ferhat Paşa'nın kardeşinin tayin edilmesi.
113b/1	-	Canık Sancakbeyine ve Samsun Kadısına	Samsun sâkinlerinden Sinan Beyzade denilen eski sipâhî oğlanlarından Mustafa Trabzoni adlı şakînin Karayazıcı namında olan eşkiyanın adamlarından olup hakkından gelinmesinin emredilmesi.
114a/1	-	[...] Yenişehir sancaklarında	Şark seferine serdâr tayin edilen Vezir Ferhad Paşa ile beraber yeniçeriler kethüdası ve tüm

		vâkı‘ olan kadılara	yenicherilerin sefere katılması emredildiği hâlde katılmayan yenicherilerin olması ve bunların tespit edilmesinin emredilmesi.
114a/2	-	Bayburd Kadısına	Bayburd sâkinlerinden Biti adlı kişinin önceden niyâbet hizmetinde bulunurken insanların sicillerini ele geçirip uygunsuz nikâh yaptığı Müslümanlara pek çok zararlar verdiği tespit edilerek görevinden atıldığı ancak tekrar nâ’ib olup aynı zulümleri yaptığının şikâyet edilmesi.
114b/1	-	Bolaman Kadısına	Celali eşkiyasından korunmak amacıyla Ordu, Bolaman ve Yakubbey halkının Hama'da virane olan kaleyi kendi mallarıyla tamir etmek istemeleri.
114b/2	-	Çorum Sancakbeyi Mehmed'e ve Osmancık Kadısı Hüseyin'e	Osmancık Kazâsına tâbi‘ Pelitbükü nâhiyesinde bulunan Kızıltepe halkı eskiden beri belirlenen ölçüde öşürlerini verirken bazı ehl-i fesâd insanların kışkırtmasıyla öşürlerini azaltmışlardır bundan dolayı kışkırtan insanların hakkından gelinmesinin emredilmesi.
115a/1	-	Kesik	Yapılan hırsızlığın çözülmesi ile ilgili.
115a/2	-	Midilli Kadısı olup müfettiş-i emvâl olan Mehmed ve sâbıkan Limni Kadısı olan Mevlânâ Hüsrev'e	Gemisine tuz yükletip Limnos'dan kalkan Yorgi Veled adlı kişinin gemisine küffarın saldırması adamlarından bir kısmını esir etmesi ve Midilli Adası'na vardıklarında da eskiden mukata emini olan Civan Nikola adlı kişinin gemiye el koyması nedeniyle bu kişilerin haklarından gelinmesinin emredilmesi.
115b/1	-	Atina Kadısına	Zikredilen kazada yenicheri namında olan yasakçılı ve yenicheri çavuşunun halkdan safa geldin adı altında fazla akça alması.
115b/2	-	Anadolu Beylerbeyine	Eskişehir ve Karacaşehir kadılıklarından ümera ile sürsat zahiresi toplamaya mübâşir tayin edilen Mahmud'un zahîre ihracında iken silahdarlardan olan Ramazan'ın evleri basıp halkın mal ve mülkünü aldığı, pekçok zulümler yaptığını bildirmesi.
115b/3	-	Manisa Beyi Mehmed'e ve	İdil Sancağı ve civarında muhasıl-ı emvâl olan Yûsuf'un mal tahsili için gönderdiği adamlara

		livâ-i mezbûrda vâkı‘ olan kadılarına	yardım edilmesi.
116a/1	-	Kesik	Zikredilen yerde bulunan eşkiyanın ele getirilmesi ve sahip çıkanların cezalandırılması.
116a/2	-	Manisa Kadısına	Hâssa çizmeleri için toplanan dericilerin başına eskiden olduğu gibi yine Ahmed'in tayin olması.
116b/1	Yevmî's-sebt fi 18 S sene 1015	Manisa Kadısına	Kasabların oğlak derilerini bıçak ile değil yumruk ile çıkartıp toplanan derileri Âsitâne-i saadete göndermelerinin emredilmesi.
116b/2	-	Gelibolu ve Sultaniye kadılarına	Sultaniye Kalesi'nde habs olan Boğdan beyzadesinin firar etmesine yardımcı olanların âcilen yakalanması.
116b/3	-	Haslar Kadısına	Hırsızlık yapıp firar eden kişinin yakalanıp cezalandırılması.
117a/1	Yevmü'l-ahad [...] S sene 1015	[...] Kavala, Drama, Vize (...) Pirevişte, Çağlayık, Nevrekop, Razlık, Serez, Zihne ve Rabçoz kadılarına	Kazâlarında ortaya çıkan eşkiyanın hakkından gelinmesi.
117a/2	-	Veziriazama	Sağ araba kethüdası olan Mehmed'in görevi uhdesinde kalmak şartıyla sefere memur olan askeri götürmesi ve gelene kadar kimsenin onun görevine tayin edilmemesi.
117b/1	-	Baba Kadısına	Vezer-i âzam iken vefat eden Ali Paşa'nın cedîd evkâfının hâlinin harâb olduğunun bildirilmesi üzerine durumun incelenmesinin emredilmesi.
117b/2	-	Sâbıkan Çıldır Beylerbeyi olup İdil Sancağına mutasarrıf olup muhasıl-ı emvâl olan Yûsuf'a	Menteşe Sancağına tâbi‘ olan Köyceğiz, Pınaz ve Mekri etrafında bulunan kadılıkların bin on dört yılı avarızlarını toplamaya giden Müsliman Ali ile Mevlânâ Mustafa'ya zikredilen kazâ sâkinlerinden bazılarının il eri ve levendât toplayarak karşı çıkması ve bu kişilerin haklarından gelinmesinin emredilmesi.
117b/3	-	Gence beylerine	Revan ve Köprü Kalesi'nden çıkartılan Gence gönüllülerinin Korucubaşı, Hüseyin Han ve Emir

			Güne'ye karşı yapmış oldukları mücadelelerden dolayı zikredilen kaleden çıkartılmamalarının emredilmesi.
118a/1	-	Selanik Kadısına	Mîrî madene köprücü olan ahalinin maden hizmetlerinin bazı yeniçeriler tarafından cebren alındığının bildirilmesi üzerine yeniçerilerin haklarından gelinmesinin emredilmesi.
118a/2	-	Sâbikan Lahsa Beylerbeyi olup Karesi Sancağında muhassıl-ı emvâl olan Hüseyin Paşa'ya	Tırhala Kazâsı'ndan Piyalelü Ahmed adlı sohtanın etrafına topladığı eşkiyâ ile insanları katletmesi mal ve mülklerine el koyması ve gece gündüz fesadlarının artmasından dolayı haklarından gelinmesinin emredilmesi.
118b/1	-	Kapudan Cafer Paşa'ya	Sefer mühimmatı için çok fazla akçe lâzım olduğundan Kıbrıs Adası'nda bulunan bütün akçelerin keselere konularak âcilen Dergâh-ı muallaya gönderilmesi.
118b/2	-	Âsitâne-i saadetden İlyakorna nâm mahalle varınca yol üzerinde vâkı' olan sancakbeylerine ve kadılarına ve dizdarlarına	Sâbikan Rumeli Kazaskeri olup ölen Yahya'nın kızının ve nice müslümanların Duka Frenc nâm küffara esir olması ve Sakızpazar taraflarından Markandun adlı zimmînin esirleri kurtarmak için görevlendirilmesi.
119a/1	-	Kesik	Zikredilen liva ahâlisinin, ze'âmet ve timarlarının harâb olduğunu ve bir akça dahi hâsıl olmadığını celali eşkiyasının kendilerine zarar verdiğini bildirmeleri.
119a/2	-	Anadolu Beylerbeyine ve Sücüllü Kadısına	Soma Kazâsından olan Mevlânâ Ali'nin zorba eşkiyası tarafından esbâb ve erzaklarının alınıp katledilmek istenmesi, bedel-i nüzul toplamaya gittiğinde yüz elli nefer eşkiyâ tarafından basılıp habs edilmesi.
119b/1	-	Sâbikan Silistre Beylerbeyi olup Tuna yalıları muhafazasına	O taraflarda yeniçeri ve acemi oğlanlarından bazı eşkiyâ ve ehl-i fesadın ortaya çıkıp müslümanların mal ve mülklerini alıp insanları öldürmesi üzerine bunların haklarından gelinmesinin emredilmesi.

		tayin olunan Ahmed'e	
119b/2	-	Gelibolu ve Şehirköy ve Evreşe ve Malkara kadılarına	Zikredilen kazalarda bulunan yasadıkların görevlerinden alınarak yerlerine Ali Subaşının tayin edilmesi.
119b/2	-	[...] kadısına	Zikredilen vilâyet de birkaç seneden beri eşkiyanın ortaya çıkıp insanların mal ve mülkünü alması güherçile işlenen kovanları gülbenk ve nacak ile kırmaları nedeniyle halkın Lepsehisar denilen karyede harâb olmuş olan kaleyi kendi mallarıyla tamir etmek istemeleri.
120a/1	-	Kesik	Halep vilâyetinde bulunan mîrî malın korunması ile ilgili.
120a/2	-	Hâlâ Ağrazkili ve Aziz sancakları beyi olan Canbuladoğlu Ali'ye	Haleb Eyaletinin Hasan'a verildiğinin bildirilmesi ve zikredilen yerin korunması için o tarafa gittiğinde Canbuladoğlu Ali'nin de sancakların muhafazasına gidip beylerbeyinin hizmetine girmesinin emredilmesi.
120b/1	-	Silistre ve Hacıoğlubazarı veve Beypazarı ve İslimiye ve Ruscuk ve Cem'i tatarları ve Hezargırad kadılarına	Kazâlarında bulunan yasadıkların görevlerinden alınarak yerlerine Ali'nin subaşı tayin edilmesi.
120b/2	-	İstanbul Kadısına	Tahtelkale tarafında Ayasofya evkafından olan zindana sonradan eklenmiş olan beş adet dükkânın durumunun kötü olduğunun ve zindana zarar verdiğinin bildirilmesi ve dükkânların âcilen kiraya verilmesinin istenmesi.
121a/1	-	Ab-1 Sâfi Kadısına	Şark seferine gidecek olan ordunun sürsat zahiresi için gönderilecek olan ürünlerin halkın verme gücüne göre belirlenip gönderilmesi.
121a/2	-	Canik Sancakbeyine	Erim, Terme ve Akçay'da bulunan insanların eşkiyadan korunmak amacıyla bir kale yapmak istemeleri.

121b/1	-	Burusa Kadısına ve Hüdavendigâr Sancağında vâkı' olan kadılara	Zikredilen yerlerde halkın yollarını kesip zarar veren eşkiyanın vakıf karyelerinin zabıtları tarafından korunup ele verilmemesi ve bunları koruyanların hakkından gelinmesinin emredilmesi.
121b/2	-	(...) sancaklarında vâkı' olan kadılara	Zikredilen yerlerdeki dağlar reayasının yollara inip iskeleleri kapattığının Podgorica Kadısı tarafından bildirilmesi ve bu zulmü yapanların haklarından gelinmesi için zeametden azledilen ve dirliği olmayan Podgorica sâkinlerinden Mehmed'in görevlendirilmesi.
122a/1	-	Prevadi Kadısına	Edirne'de Sultan Selim Han'ın câmi'-i şerif evkafından olan yerlerin tahririnde muharrirî karşı çıkıp buraların zâbiti biziz diyenlerin haklarından gelinmesi.
122a/2	-	(boş) beyine ve livâ-i mezbûrda vâkı' olan kadılara	Anadolu Kalesi'nde toplanıp halka zulmeden eşkiyanın hakkından gelinmesi.
122b/1	-	Mora Beyine ve Traboliçe Kadısına	Haramzade ve yol kesici olan yeniçerilerden Ömer İlyas ve Hüseyin İlyas'ın ulufelerinin kesilip haklarından gelinmesinin emredilmesi.
122b/2	-	Delvine Beyi'ne (boş) Kadısına	Derviş Paşa'nın haslarında ve Irgad adlı karyede bulunanların haramcılar nedeniyle vatanlarını terk etmek üzere olduklarının bildirilmesi.
123a/1	-	Trabzon Beylerbeyi Bali Paşa'ya	Sefere çıkacak olan ordunun zahîre ihtiyacını karşılamak üzere Bali Paşa'nın tayin edilmesi ve bu süre içerisinde beylerbeyliğinin üzerinde kalacağının bildirilmesi.
123a/2	-	Sâbikan (boş) beylerbeyi olup Karahisar-ı Şarki Sancağına mutasarrıf olan Mehmed Paşa'ya	Bir sureti.
123a/3	-	Anadolu Beylerbeyine	Soma Kazâsı ahâlisinin birkaç bin atlı ile gelip eşkiyalık yapan Celil oğlundan şikayetçi olması.
123b/1	Fi 21 M sene [...]	Südde-i saadetden	Dadyan elçisinin emin ve sâlim ulaştırılması.

		Dadyan mülküne varınca yol üzerinde vâkı' [...]	
123b/2	-	İnebahı Beyine ve livâ-i mezbûrda vâkı' olan kadılara	Etraflarında topladıkları eşkiyalar ile insanları öldürüp mal ve mülklerini alan türlü türlü zulümler yapan Hayati oğlu Derviş ve baş eşkiyâ olan kardeşi Süleyman ve Mahmud adlı kişilerin haklarından gelinmesi.
124a/1	-	Trabzon Beylerbeyine ve Kadısına ve Kürtün Kadısına	Önceden Erzurum defterdarı olan İbrahim'in Vezir Mustafa Paşa'nın zikredilen yerde bulunan haslarının kendi zeameti olduğunu söyleyip yirmi otuz atlı ve sekban ile voyvoda Mehmed'e saldırıp hayvanlarını alıp tekrar Behram adlı şakî ile saldırması ve Mehmed Voyvodayı öldürmeye çalışması üzerine haklarından gelinmesinin emredilmesi.
124a/2	-	Erzincan Kadısına	Zikredilen kazada sâkin olup ölen Dergâh-ı mu'allâ yeniçerilerinden Pehlivan'ın vârisleri olmadığı için beytûlmala kalan mallarının zabtına Mustafa adlı yeniçerinin tayin edilmesi.
124a/3	-	Saruhan Sancakbeyine ve Foçalar ve Güzelcehisar ve Menemen kadılarına	Zikredilen yerde ortaya çıkıp halka zulmeden eşkiyanın haklarından gelinmesinin emredilmesi.
124b/1	-	Çerçiçe Kadısına	Zikredilen yerde ortaya çıkan eşkiyanın def edilmesi.
124b/2	Fi 2 şehr-i safer sene 1015	Dukakin Sancakbeyi olan İbahim'e	Dukakin dağlarında saklanan eşkiyanın Dukakin, Prizren ve Vulçitrin sancaklarına inip evler basıp yağma ve talan yapması.
124b/3	-	Budin Kadısına	Bir sureti.
125a/1	-	Rodoscuk, Edincik, Malkara, Keşan, Hayrabolu, Evreşe, İpsala, Aynoz,	Zikredilen yerlerde eşkiyaların çoğalıp yollara inip halka zulmetmesi üzerine Dergâh-ı mualla müteferrikalarından mütekâ'id Ali mübâşeretiyle ele getirilmesinin emredilmesi.

		Dimetoka, Mekri, Karacık, Burgas, Köprü, Çorlu, Erikli ve Dağardı kadılarına	
125a/2	-	Aksaray Beyine ve Kadısına	Aksaray'a bağlı Asma Köyü ahâlisinin eşkiyadan korunmak için zikredilen yerdeki iki kaleyi kendi mallarıyla tamir etmek için izin istemeleri.
125a/3	-	Kesik	Eşkîyâ defî ile ilgili.
125b/1	-	Sultaniye Kadısına ve	Sultaniye Kalesi'nde habs edilmiş olan kafirin kaçmasına yardım edenlerin bulunmasının emredilmesi.
125b/2	-	Dizdara	Bir sureti.
125b/3	-	Anadolu Beylerbeyi ve Saruhan Sancağına ber- vech-i arpalık mutasarrıf olan Kurd'un kaimmakamına	Zikredilen yerlerde ki eşkiyanın def edilmesi.
126a/1	Yevmü's-sebt fi 12 S 1015	Anadolu Beylerbeyi ve Kütahya Kadısına	Birkaç seneden beri Anadolu'da ortaya çıkan celali eşkiyasından dolayı halkın yollara düşüp aç susuz kalıp köpek ve at eti yiyerek hayatlarını devam ettirmeye çalışmaları ve bu eşkiyaların haklarından gelinmesinin emredilmesi.
126a/2	-	Gence Beylerbeyine	Gence gönüllülerinin Kars fethinden sonra Kars Kalesi, Nahcivan ve Gence'ye ihrâc olundukları ve Özi'ye gitmeyeceklerine dair ellerinde emri şerîflerin bulunduğu bildirilmesi.
126b/1	-	Bi'l-fi'il Tuna aklamı defterdarı olan Mehmed'e ve Tuna yalıları [...]	Beylerbeyilik payesinde olan Kâtip Mahmud ve oğlu Ahmed'in halka zulmetmeleri nedeniyle muhassıllıklarının kaldırılması ve halktan haksız aldıkları malların geri verilip Âsitâne-i saadete gönderilmelerinin emredilmesi.
126b/2	-	Vize Kadısına	Önemli işler için Âsitâne-i saadete gelen Boğdan voyvodasının iki atını alan Vize kadısından atları

			geri alıp olayın sebebini hakikati ile yazmasının istenmesi.
126b/3	-	Burusa mutasarrıf Kadısına	Bir sureti.
127a/1	-	Dadyan Melikine	Dadyan Melikinın babasının Rayiye adlı kadından ödünç istediği atmış bin akçayı teslim etmek için alan Zaveyan adlı elçinin melikin babasının ölümü üzerine atmış bin akçayı zimmetine geçirmesi.
127a/2	-	Prevadi Kadısına	Leh Kralı Vladi'nin Prevadi'den geçerken yollarının kesilip mal ve yiyeceklerinin alınması.
127a/3	-	Kesik	Ehli fesâd ile ilgili.
127b/1	-	Anadolu Beylerbeyine	O civarlarda ortaya çıkan eşkiyanın hakkında gelinmesi.
127b/2	-	İskenderiye Beyine ve livâ-i mezbûrda vâkı' olan kadılara ve kılâ' ağalarına	Kalelerden alınan neferlerle beraber, halka zulmeden Arnavud eşkiyasının hakkında gelinmesi.
128a/1	-	İzmir ve Tire kadılarına	Eşkîyâ ile birlik olan Tire sâkinlerinden Tanburacı Hasan'ın hakkında gelinmesi.
128a/2	-	Südde-i saadetden Eflak'a varınca yol üzerinde olan kadılara	İstanbul'dan bazı esbâbı alıp Eflak'a dönen Eflak Voyvodasının Kethüdası Konstantin'e dokunulmaması.
128a/3	-	Erzurum [...]	Verese ile ilgili.
128b/1	-	İstanbul Kadısına	İki saraya odun getiren dolabcıların yanaşdığı Unkapanı'nda iskele yakınındaki cami etrafında meyhanelerin ortaya çıkması ve bu konuda sıkıntı yaşanması.
128b/2	-	Rodoscuk Kadısına	Dergâh-ı mualla müteferrikalarından Ali Ağa'nın hizmetinde olan Bekir adlı yeniçerinin kardeşi Yûsuf'un, Rodoscuk'da Helalci Mehemed, Başçı Veli'nin oğlu Mustafa ve zindancının oğlu Hasan adlı şakiler tarafından öldürülmesi.

128b/3	-	Kalonya Kadısına	Midilli Adası kadılığına bağlı olan Ahronsa halkının İslam memleketlerinde yeni kilise yapmak yasak olduğu hâlde Ahronsa'da keferenin yeni kilise binâ ettiğini bildirmesi.
129a/1	-	Üsküp, Kratova, Ayoranya, İştib, Tikveş, Köprülü, Pirlepe, Kalkandelen ve Usturumca kadılarına	Zikredilen yerlerde kışlayan Vezir-i âzam Derviş Paşa'nın develerinin ihtiyaçlarının akça ile karşılanıp sıkıntı çektilmemesi.
129a/2	-	Mahrûse-i İstanbul'da nakibül eşrâf olan Mevlânâ Seyyid Ali'ye	Hz Peygamberin soyundan gelmediği hâlde vergiden muaf olmak için sahte sâdât belgesi düzenleyenlerin cezalandırılması.
129a/3	-	Kapudan Paşa'ya	Donanmayla sefere çıkanlara timar ve ze'âmet verilmesi ile ilgili.
129b/1	-	Silistre Kadısına	Zikredilen kazada bulunan kişinin ev binâ edip eşkiyâ ve haramzadeyi saklayıp insanlara zarar vermesi ve halkı kaçırması üzerine hakkından gelinmesinin emredilmesi.
129b/2	-	Manisa Kadısına ve Saruhan Beyine ve Gürdün ve mezbûr kadılarına	Hane başına üçer yüz akça alınan avarızın bu sene Kādî Mevlânâ Mehmed'in emr-i şerife muhalif olarak ikişer yüz akça fazla alması ayrıca bazılarının inek, merkeb, köle ve kızını da alması üzerine halkın şikayetçi olması.
130a/1	-	Konya Kadısına	Çoruh nehrinin öte yakasında bulunan Konya Kalesi'nde kurulan Bazar ve çarşının bazı zimmî ve müslümanlar tarafından zarar uğratılması.
130a/2	-	Gence Beylerbeyine ve Defterdarına	Gence'de selimi akçanın on üçer buçuk karaddan kesilmesi nedeniyle Şirvan ve civarı yerlerde akça onar karad olduğu için başka yerlerden insanların Gence'den akça alması nedeniyle sıkıntı yaşanması ve Gence'de akçanın on karad kesilmesinin emredilmesi.
130b/1	-	Ağrıboz ve İnebahti ve	Bazı kale neferlerinin kalelerinde olmamasından dolayı ulufelerinin kesilmesi.

		Karlil sancaklarda vâkı‘ olan kadılara	
--	--	---	--

18 NUMARALI MÜHİMME ZEYLİ DEFTERİ TRANSKRİPSİYONU

/1a/

Hüküm:1a/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ۞ Efendi

Mısır muhâfazasında olan Vezîr Mehmed Paşa'ya hükm ki:

Hâlâ Üngürüs seferine barut lâzım olmağla mu'accelen irsâl olınmak [...] birkaç def'a evâmirine [...] idi imdi sefer zamânı karîb olmağla ol cânibde îsâl-i fermân olınan barutı Dimyad Sancakbeyi olan kıdvetü'l-ümerâ'i'l-kirâm Ali -*dâme izzuhû-* nün kadırgasına tahmîl itdürüp ve yanınca kifâyet mikdârı gemiler ta'yîn eyleyüp dahi (...) me'mûr olan mahalle mu'accelen irsâl eylemek emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu husûsa bi'z-zât mukayyed olup sefer-i hümâyûnum mühimmâtiyçün ol cânibden îsâli (...) mîr-i mûmâ-ileyhin [...] yanınca kifâyet mikdârı kadırğa ile mu'accelen me'mûr olınan mahalle irsâl eyleyesin husûs [...] ne mertebe mühimmâtdan olduğu ma'lûmdur sâir umûra kıyâs itmeyüp sefer zamânı [...] itmeğe envâ'-ı sa'y ü ikdâm eyleyesin.

/1a/

Hüküm:1a/2

Karlılı Kādîsına hükm ki:

Mektûb gönderüp [...] Ok nâm karyede eşkıyâ havfindan kadîmden hisâr [...] murâd idinüp arz [...] buyurdum ki:

Binâ itdürüp [...]

/1a/

Hüküm:1a/3

[...] (...)

/1b/

Hüküm:1b/1

[...] ve ahâli-i vilâyetin [...] cem' idüp [...] oğulları dimekle [...] hâlî olmayup [...] mücebince amel olunmak [...] mezbûrları meclis-i şer'a ihzâr [...] hakk üzere teftîş idüp göresin.[...] haklarını hükm idüp bî-kusûr ashâbına alıvirdükden [...] şer'le haklarında lâzım geleni icrâ [...] ve ehl-i fesâda himâyet olunmakdan be-gâyet hazer idüp câdde-i hakkdan [...]

/1b/

Hüküm:1b/2

Yazıldı.

Piriştine Kādîsına hükm ki:

Kazâ-i mezbûrda sâkin Hasan Çavuş kendü hâlinde olmayup Dergâh-ı mu'allâm [...] mezbûr Hasan Çavuş'u şer'-i şerîfe da'vet eylediği mahkeme yanında mezbûr Mehmed'i hançer ile urup katl ve [...] idüp [...] Âstâne-i sa'âdetimde yeniçerilerim ağası olan [...] iftihâru'l-ümerâ ve'l-ekârim Hüseyin *-dâme uluvvühû-* tarafından şer'le görilmek üzere [...] amel olunmak fermânım olmuştur buyurdum ki:

Vardukda müşârün-ileyh tarafından virilen mektûb mücebince mezbûr Hasan Çavuş [...] ve husamâlarıyla berâber idüp bir def'a şer'le görilüp fasl olmayup on beş yıl mürûr itmiş değilse hakk üzere teftîş ü tefahhus idüp göresin i'lâm olunduğu üzere fesâd u şenâ'at eylediği vakı' ise ba'de's-sübût şer'le müteveccih olan haklarını hükm idüp alıvirdükden sonra mezbûr muhtâc-ı arz olanlardan ise hakkında sübût bulan mevâddın sûret-i sicilleriyle yazup arz eylesin, değilse şer'le hakkında lâzım geleni icrâ idüp hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye iş itdürmeyesin ammâ hakk üzere olup garaz u ta'assubdan ve tezvîr ü telbîsden ve şuhûd-ı zûrdan ve kaziyyede medhali olmayanları dahl itdürdükden ve hilâf-ı vâkı' kaziyye i'lâmından be-gâyet ihtiyât eylesin.

/2a/

Hüküm:2a/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı پير بك

Kendü mâlları ile binâ eyleyeler deyü.

İzmir Kādîsına hükm ki:

Na'ibin Mevlânâ Osmân südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp mahmiye-i İzmir deryâ kenârında vâkı' olup küffâr elinde esîr iken halâs olup gelen müslimânlar haber virdüklerinden gayrı nice bî-garaz kimesneler ol serdârlardan mektûblar gönderilüp küffâr-ı hâksâr ol cânibde müstevlî olup zarar u gezend kasdındadır gaflet üzere olmayup basîret üzere olup İzmir etrâfını hıfz u hirâsetinden hâlî olmayasın deyu tenbîh olinmağla kazâ-i mezbûrda olan a'yân u eşrâfa ve re'âyâ vü berâyâ ve sâir fakîr ü ganîye ziyâde havf târî olmağla cemm-i gafîr kendüye varup İzmir karîbinde Sancakburnı dimekle ma'rûf mevzî'de bir eyüce burc binâ olınsa vilâyet hıfzı içün enfâ vü evlâ idi ve ol burc binâ olduğını küffâr haberdâr oldukda bu etrâfda müstevlî olmakdan ferâgat ider idi deyü vilâyet halkı ittifâk idüp südde-i sa'âdetimden emr-i şerîf vârid olup binâsına izn-i hümâyûn olursa mahall-i mezbûrda kendü mâlımız ile metânet-i istihkâm üzere bir burc binâ idelüm deyü izn-i şerîf recâsına arz itmeğın kendü mâllarıyla binâ eyleyeler deyü fermân-ı âlî-şânım sâdir olmağın buyurdum ki:

Vusûl buldukda göresin fi'l-vâkı' vilâyet halkı mevzi'-i mezbûrda kendü mâllarıyla burc binâ eylemek murâd iderlerse binâ itdüresin ammâ bu bahâne ile medhali olmayan re'âyâ vü berâyâyâ ve sâir fukarâyâ siz dahi mu'âvenet itdinüz deyü rencide vü remîde itmekden hazer idesiz.

/2a/

Hüküm:2a/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı محمد Çelebi

İstanbul'dan Boğdan'a varınca yol üzerinde vâkı' kâdıllara ve iskele emînlerine hükm ki:

Fermân-ı şerîfime ve rızâ-yı hümâyûnuma muhâlif [...] re'âyâsını esîr idüp ihtilâle ba'is olmağla her fitne o makûle Boğdan re'âyâsı bulunursa alâsız deyü fermân-ı âlî-şânım sâdır olmağla [...] zıkr olınan re'âyâdan Gorgoliçi ve Yuvenesko ve Mihayil ve Karaço ve Nolado ve İstefan ve diğêr İstefan ve diğêr Yuvenesko [...] ve Çıtıko nâm erkek re'âyâ ve Derağna ve Maryenelika ve Maryeluya Kostatin diğêr Kostatin Merika diğêr Merika [...], Mağzelina nâm dişi re'âyâyı ba'zı kimesnelerde bulup teslîm olup on beş nefer Boğdanlı ile [...] dâhil olurlar ise merâhil ü menâzilde iskelelerde kendülerinden [...] mezkûrlar her kangınız taht-ı kazâsına dâhil [...] birbirünüze emîn ü sâlim ulaşıdır [...]

/2a/

Hüküm:2a/3

Mısır'da Vezîr Mehmed Paşa'ya ve Mısır Defterdârına [...] zâhire içün altı bin kantâr peksimad [...] buyurdum ki:

Vardukda [...] (...) olunduğı mahallerde (...) ve ihzâr itdürüp [...]

/2b/

Hüküm:2b/1

[...] iktidârı olmayup ve mukâbelelerinde [...] ol makûle firâra mecâlleri olmayup [...] (...?) üzere fermân [...] Vusûl buldukda taht-ı kazânuзда [...] fermân itdürüp [...] îsâl ü müsâhele eylemeyesin deyü merhûm [...] eyledükleri ecluden buyurdum ki:

Amel idüp hilâfına cevâz göstermeyesin.

/2b/

Hüküm:2b/2

Vilâyetde müfettiş-i emvâl ve kâdî olan Mevlânâ Mustafa'ya hükm ki:

Hâlâ müfettişliğin ve kâdîlığın âhara virilmiş olmayup bi'l-fi'l [...] olup dahi ol câniblerde tahsîl-i fermân olunan mâl-ı mîrîyi viren bâkî kullarım ile mu'accelen tahsîl ve Âstâne-i sa'âdetime irsâl [...]

Vusûl buldukda fermân-ı hümâyûnum mücebince kemâ-kân zikr olunan müfettişiliğin ve kâdîlığın hizmetinde olup âharı [...] ol câniblerden tahsîl-i fermân olunan mâl-ı mîrî viren bâkî kullarım ile mu'accelen tahsîl ve Âstâne-i sa'âdetime irsâl ü irsâl [...] virilmişdür deyü ta'allül ve bahâne itmekden ihtirâz eylesin. Hemân mu'accelen tahsîl eylediği mâlımı bî-kusûr lâ-kusûr Dergâh-ı mu'allâma irsâl [...] hizmetin meşkûr olur ana göre mukayyed olup vâfir ve müstevfi hazîneye göndermeği ikdâm ü ihtimâm olasın.

/2b/

Hüküm:2b/3

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı   Efendi

Semendire Sancakbeyine ve Semendire Kal'ası Dizdârına hükm ki:

Semendire Kal'asında cebeciler ağası Mehmed südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp kal'a-i mezbûrenin cebecilerinden ba'zısı müslimânlardan ve ba'zısı zimmîlerden olagelüp ve bu vechile hidemât-ı kal'a görölüp her yerde me'mûr oldukları hizmetlerinde iki hâlde ba'zı sipâh ve yeniçerilerden zimmetinde pâdişâh dirliği neyler deyü ağaların arz yoğ iken beylerbeyiler tarafından cebeciliği berât ibrâz idüp ve bu makûleler hizmetlerinde olmayup ihtilâle bâ'is olurlar deyü min-ba'd ağaları arz ile olmayup âhar tarikle dirlikleri alınanların dirlikleri ibkâ olmak bâbında hükm-i şerîfim recâsına arz itmeğin buyurdum ki:

Vardukda bu husûsa onat mukayyed olup hizmetlerinde kâ'im olup azli icâb ider halleri yoğ iken dirlikleri alınanların dirliklerini girü ibkâ idüp min-ba'd ağaları arz itmeyince kimesnenün dirliğine dahl itdürmeyesiz.

/3a/

Hüküm:3a/1

[Yev]mü'l-ahad 8

Fi selh Şevvâl sene [10]13

Bâ-hatt-ı hümayûn

Yenice Kādîsına hüküm ki:

Paşa Sancağı'nda taht-ı kazâna tâbi' ze'âmeti olan Dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından Zünnûn Çavuş mukaddemâ Tabur Muhârebesi'nden firâr idüp bin akça kuvvetiyle ze'âmete müteveccih idüp dâima fesâd ü şenâ'at ile meşhûr olduğundan gayrı bin altı tarihinde nüzûl ihrâcına man'î olup kazây-ı mezbûre re'âyâsını dahi ihtilâl itmekle nüzûl ihrâcına gelen sağ gurebâ ağası Osmân Ağa mezbûrın ve şekâvet ile meşhûr olan Kurd nâm kimesnenün ahvâllerine vukûf olmak için gıbel-i şer'den dört nefer sipâhiler gönderüp mezbûr Zünnûn Çavuş'un re'âyâsından emre itâ'at eylemedüklerine sebep nedür deyü suâl eyledüklerinde mezbûrın havfindan neferlerimizi edâya kâdir değiller varmağa mâni' olur deyü cevâb virdüklerinde sipâhiler gelüp haber virüp ve mezbûrların Zünnûn Çavuş'u Kurd dâima tekâlifi vâkı' oldukda re'âyâyı ihlâl idüp benim re'âyâmda kimesnenün medhâli yokdur deyü cevâb ile veya sicill olunup ve hâlâ dahi nüzûl getürmeğe [...] nüzûllerinde getürmedüklerinde dahi tekrâr sicill olunup mezbûrın fesâd ü şenâ'at mukarrer olup her vechile hakkında [...] i'lâm olunmağın mezbûrın şer'le hakkından gelmek bâbında hatt-ı hümayûn-ı sa'âdet-makrûnumla fermân-ı âlî-şânım sâdır olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda mezbûrın fesâd ü şenâ'ati şer'le [...] ve zâhir olup hucdet-i şer'le [...] emân ü zamân virilüp fermân-ı şerîfim üzere mezbûrın şer'le hakkından gelesiz [...]

/3a/

Hüküm:3a/2

(...) Sancakbeyine ve [...] Kādîsına hükm ki:

[...] (...) emînler ve voyvodalar [...] birer gurus itmeyince kimesnenün [...] istediği kimesnelere nizâ' itdürüp [...] vardukda mezbûrı meclîs-i şer'-i şerîfe ihzâr [...] muvâcehesinde şer'le hakk üzere mukayyed olup arz [...] icrâ eyleyesin muhtâc-ı arz [...]

/3b/

Hüküm:3b/1

[...] ve müteferrika ve çavuş [...] sekbân ile kazâ-i mezbûre [...] hizmetkâr akçası nâmına nice [...] evleri basup [...] olmağla [...] cümle re'âyâ perâkende vü perîşân [...] arz eyledükleri ecluden bu bâbda [...] Hüseyin Ağa -*dâme uluvvuhû*- ve bölük ağa[...]

Vusûl buldukda bu bâbda müşârün-ileyhimâ tarafından virilen mektûb mûcebince [...] tâifesini meclîs-i şer'a ihzâr idüp dahi da'vâ-yı hakk üzere [...] fasl olmayan husûslarını onat vechile şer'le hakk üzere [...] ba'de's-sübût [...] haklarını hükm idüp alıvirüp min-ba'd eyyâm-ı adâletimde bir ferde zulm ü ta'addî itdürmeysesiz eğer [...] üzere zulm ü ta'addî ideler ol makûleri il eri ittifâkıyla ele getirüp dahi muhkem habs [...] üzere südde-i sa'âdetime arz eyleyesin ki sonra haklarında ne vechile emrim sâdır olur ise [...]

/3b/

Hüküm:3b/2

Yazıldı.

Sâbıkâ Tımışvar Beylerbeyi olup ber-vech-i arpalık Avlonya Sancağına mutasarrıf olan Ali -*dâme ikbâluhü*- ye ve Kesriye Kādîsına hükm ki:

Kazâ-i Kesriye'nin ulemâ ve sulehâ ve sâir a'yân ü eşrâfî südde-i sa'âdetime mahzar gönderüp kazâ-i mezbûre tevâbi'inden Zağorilçe nâm karyede sâkin olup tîmârdan ma'zûl olan Ahmed bin Kurd şakî ve ehl-i fesâd olup eşkıyâyı evinde cem' idüp tabl ve nakkâre ile evinde şurb-ı hamr idüp bir gün ahşam ve günde zikr olınan eşkıyâ ile ve kendünün mâbeynleri Oruc ve Sinân ve hizmetkârı Mustafa ile

Dergâh-ı mu‘allâm yeniçerilerinden Hüseyin’in evin basup kendüsini ve hatunını kayd u bend idüp cem‘i emvâl ü erzâkını hatununın hilyesini ve yirmi bin sekiz yüz nukûd akçasını alup küllî zulm ü hayf itmişdür deyü i‘lâm eyledükleri ecden buyurdum ki:

Vardukda mezbûrları hüsn-i tedbîr ü tedârûkle ele götürüp gaybet iderlerse şer‘le buldurması lâzım olan kefillerine buldurup getürdüp husûs-ı mezbûr bir def‘a şer‘le görilüp fasl olmayup üzerinden on beş yıl mürûr itmiş fasl ise husamâ muvâcehesinde onat vechile hakk üzere teftîş ü tefahhus itdürüp göresiz arz eyledükleri gibi ise ba‘de’s-sübût mezbûrın hakkın şer‘le hükm idüp bî-kusûr alıvirdükden sonra bu fesâdı idenler muhtâc-ı arz olanlardan ise muhkem habs ve arz eyleyesin değiller ise haklarında şer‘le lâzım geleni eyleyesin ammâ tamâm-ı hakk üzere olup tezvîr ü telbîsden ve celb ü ahz sebebi ile ehl-i fesâda himâyet itmekden be-gâyet ihzâr eyleyesin

/4a/

Hüküm:4a/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı محمد Efendi

Akkirman Beyi Hüsrev Bey'e hükm ki:

Livâ-i mezbûre senin üzerindedir kemâ-kân zabt idüp ve mukaddemâ vârid olan emr-i şerîfim mücebince sen baş u buğum olup kendü geminle ve şaykalar ile buz çözülmenden kalkup Özi muhâfazasına varup hıfz u hirâsetinde olman emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda te'hîr ü terâhi eylemeyüp sâbıkân vârid olan hükm-i hümayûnum mücebince sâir ümerâ üzerine baş u buğum olup kendü geminle ve şaykalarıyla buz çözülmenden kalkup mu‘accelen Özi Kal‘ası muhâfazasına varup hüsn-i ittifâk ve ittihâdla kal‘a-i mezbûre ve ol etrâfin hıfz u hirâsetinde olup bir ferde zarar u gezend irüşdürmeyüp a‘dây-ı bed re’y tarafında gaflet ile zarar u gezend irüşdürmekden ziyâde ihtirâz idesin.

/4a/

Hüküm:4a/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ۞ Efendi

Babadağı Beyi İskender Bey'e hüküm ki:

Livâ-i mezbûr Âstâne-i sa'âdetimden kimesneye virülmeyüp bi'l-fi'l üzerinde kemâ-kân zabt idüp ve mukaddemâ irsâl olunan hüküm-i hümâyûnum mûcebince şaykalarıyla derin idüp buz çözüldüğü gibi bilâ-te'hîr Özi Kal'asına varup hıfz u hirâsetinde olmanı emridüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda te'hîr ü terâhi eylemeyüp sâbıkân vârid olan fermân-ı celîlü'l-kadrim mûcebince şaykalar ile dernek idüp dâhi buz çözüldükden sonra Özi Kal'asına varup a'dâ-yı bed-re'y kal'a-i mezbûreyi gereği gibi hıfz u hirâset idüp [...] irüşdürmeyesin iyâzen bi'llahi te'âlâ gaflet-i sebep ile a'dâ tarafından bir mahalle zarar irüşdürmekden ziyâde ihtirâz eyleyesin [...] ve gice varmakdan ziyâde ihtiyât eyleyesiz.

/4a/

Hüküm:4a/3

Yazıldı.

Biğa Sancakbeyine hüküm ki:

Livâ-i mezbûrda olan fukarâ [...] tarafından şöyle arz olındı ki [...] mütezaccir iken sen ziyâde atlu ile [...] alman emrim [...] ve yimekleri alınup ta'addî [...] birkaç [...] kaht u galâ olmağla re'âyâ fakîr [...] oturdup fukarâyı ta'cîz eylemeyesin be-gâyet ehli [...] gelesin şöyle ki bu emr-i şerîfim [...] sonra girü [...]

/4b/

Hüküm:4b/1

[...] ticâret [...] ve hasarât itmek kasdında oldukları [...] itmeğe izn-i hümâyûnum virilmek recâ [...] hıfz için bir hisâr yapmak istediklerinde [...] emrim üzere kasaba-i mezbûr [...] mahalde bir hisâr yapmak istedikleri [...] salgun saldırmaktan ve emrimce [...] ta'addî vü tecâvüz [...] tahassün idecekleri mîkdârı bir hisâr binâ itdüresin.

/4b/

Hüküm:4b/2

Edirne ve Çorlu ve Burğanis ve Köprü ve ol etrâfda olan kâdîlara hüküm ki:

[...] bostâncılar [...] şeklinde üç dört nefer şakî gice ile evinde yaturken evini basup katl idüp ve esbâb ü erzâkını gâret ü hasâret [...] câniblere firâr itmekle zikr olunan şakîler her ne vechile olursa ele getirilüp haklarından gelinmek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olup bu bâbda [...] iftihâru'l-emâcid ve'l-ekârim yeniçerilerim ağası Hüseyin ve bostâncılarımbaşî Derviş *-dâme uluvvuhümâ-* mührlü mektûb virmeğin buyurdum ki:

Vusûl buldukda mûmâ-ileyhimânın mektûbları mücebince bu bâbda [...] şakîler her kangınızın taht-ı kazâsında bulunursa bi-eyyi vechin kâne ele getirüp dahi mukayyed ü mahbûs-ı vilâyete âdemler koşup südde-i [...] gönderesin husûs-ı mezbûr ziyâde mühimmât dandır müşârün-ileyhimâ virdüğü mektûba muhâlif iş olınmakdan ziyâde ihtiyât eylesin.

/5a/

Hüküm:5a/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı hazret-i efendi

Karahisâr-ı Sâhib Kâdîsına hüküm ki:

Hâlâ Anadolu'da cem'iyet üzere olan suhte tâifesi kendü hallerinde olup ders ve şugllerinde olmaları için tâife-i mezbûreden kemerbaşlarından İstanbul'dan on nefer kemerbaşı gönderilmişdür buyurdum ki:

Vardukda bu bâbda mukayyed olup irsâl olunan kemerbaşları mübâşeretiyle cem'iyet üzere olan suhte tâifesinin cem'iyetlerini dağıtup kendü hallerinde ders ve şugllerinde olup cem'iyet idüp fesâddan el çekeler şöyle ki emr-i şerîfime muhâlif ders ve şugllerinde olmayup fesâd üzere olalar Anadolu beylerbeyine emr-i şerîfim gönderilmişdür haklarından gelinür ana göre her birlerine tefhîm varan kemerbaşları ma'rifetleri ile cem'iyetlerün dağıtup ders ve şugllerinde olmalarına sa'y u ikdâm eylesin.

/5a/

Hüküm:5a/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ۞ Efendi

Karahisâr-ı Sâhib Kâdîsına ve Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Hâlâ Karahisâr-ı Sâhib Kal'ası'nda bölük halkından ve sùhte tâifesinden bir ferd komayup kal'ayı hıfz eylemek fermânım olmuşdur buyurdum ki:

[Vardukda bu bâb da] [...] onat vechile mukayyed olup kal'a-i mezbûrede bölük halkından ve suhte tâifesinden min-ba'd kimesne komayup senki dizdârsın [...] gice ve gündüz muhkem hıfz u hırâset idüp zarar u gezend irüşdürmekden ziyâde [...] üzere [...] olasın başın gider bilmedim işitmedim demeyesin.

/5a/

Hüküm:5a/3

Dergâh-ı âli çavuşlarından Ali Çavuş'a hüküm ki:

Kazâ-i [...] sâkin Beyzâde Mehmed [...] olmayup yanına nice eşkıyâ ve ehl-i fesâd cem' idüp (...) gâret ü emvâl [...] fi'l-i şeni' idüp envâ'ı ta'addî ve fesâdı olmağla mukaddemâ mübâşir [...] olunmağla günden güne zulm ü ta'addî ve fesâd ü şenâ'atı izdiyâd [...] virilmeğın mücebince amel olunmak fermânım olmışdur. [...] mezbûrı hüsn-i tedârük ile ele getirüp [...] bilâ te'hir hakkından gelüp [...]

/5b/

Hüküm:5b/1

Mora [...] ber-vech-i ihtirâm nâzır [...] çavuş akça alup bir def'a emr ile taleb [...] eşkıyâ ile firkataya girüp etrâf [...] olmayup isyân u tuğyan üzere olmağın emlâk [...] ve sâir hevâsına tâbi' eşkıyâ ile [...] mezkûrun emlâk u erzâkı [...] mâl-ı mîrî (...) kalduğın arz [...] vech-i meşrûh üzere Mâliye tarafından emr [...] fûrûht olup mîrîye alâka [...] şer'le hakkından gelinmek [...]

Vusûl buldukda mâliye tarafından virilen emir mücebince mezkûr ahz olunur [...] kalmadukdan sonra şer'le hakkından gelesin sen ki müfettişsin mezkûrın emlâk u [...] kalduğın vukû'ı üzere yazup arz eyleyüp emr-i hümâyûnuma muhâlif [...]

/5b/

Hüküm:5b/2

Yazıldı.

Yanboli Kādîsına ve Karinabâd ve Hatunili ve Rusikasrı ve Aydos ve Ahyoli kādîlarına hüküm ki:

İstanbul zahîresiyçün ol [...] gemi reîsleri tarafından Dergâh-ı mu'allâma arzuhâl sunulup kādîlıklarınızda ba'zı muhtekirler küllî tereke ve âlât alup der-anbâr [...] küffâr gemilerine ve gayrı etrâf u cevânibe ziyâde bahâ ile virüp narh-ı rûzî üzere bunlara virmedükleri i'lâm olundu imdi mahrûse-i İstanbul'da hâlâ tereke ve âlât husûsında müzâyaka idesiz min-ba'd emr-i şerîfimle varasız gemi reîslerinden gayrı etrâf u cevânibe tereke ve sâir âlât virmeyüp ancak emr-i şerîfimle varan gemi reîslerine narh-ı rûzî üzere bey' itdürmek emr idüp buyurdum ki:

Vardukda bu husûsda her birünüz müstakilen onat mütenebbih ve mukayyed olup fermân-ı celîlü'l-kadrim üzere min-ba'd kâdîlıklarınızda eğer muhtekirler ve eğer gayrıda der-anbâr olan tereke ve sâir âlâtı hârice virdürmeyüp emr-i şerîfime zâhire için varan gemi re'îslerine narh-ı rûzî üzere bey' itdüresiz şöyle ki kâdîlıklarınızda emr-i şerîfime muhâlif küffâr gemilerine ve gayre hafıyyeten ve alâniyeten tereke virüldüğü arz olına mansıbınız alınmağla konılmayüp hakkınızdan gelinür şöyle bilesiz.

/6a/

Hüküm:6a/1

Yazıldı.

Mısır Beylerbeyine hüküm ki:

Üngürüs Seferi mühimmâtıyçün Mısır cânibinden barut-ı siyah getirilmek lâzım olmağla Dimyâd Sancakbeyi Ali -*dâme izzühû*- ile hâssa kapudanlarından Küçük Memi ta'yîn olunup mahall-i mezbûre îsâl eylemeleri fermânım olmuş idi lâkin mezbûr mûmâ kapudana Âstâne-i sa'âdetimden olıgeldüğü üzere peksimad virilmeyüp müzâyaka olmağla virilügelen peksimad İskenderiye dâhil oldukda ol cânibden tedârük olunup virilmek iktizâ itmeğın virilmek emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda barut hizmetine tâyîn olınan kadırgalar İskenderiye'ye dâhil oldukda mezbûr Memi kâpudanun gemisine kadîmü'l-eyyâmdan virilügelüğü mikdâr peksimad tedârük idüp teslîm eyleyüp mahall-i mezbûre irsâl ü îsâl idüp avk u te'hir ve ihmâl ü müsâhele eylemeyesin.

/6a/

Hüküm:6a/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı hümayûn

Şam Beylerbeyi Osmân -*dâme ikbâluhû*- ye hüküm ki:

Düstûr-ı mükerrem müş'ir ü müfahham nizâmü'l-âlem mukaddemâ Şam eyâletine mutasarrıf olan Vezîrim Sinân Paşa oğlu Mehmed Paşa Şam'ın şeker hazînesiyle kendünün cülûs-ı hümayûnum Pişkeş kethudâsı Bekir Kethudâ ile Dergâh-ı mu'allâma gönderüp Hums Sancağına geldükde [...] olan serdâr-ı zafer-şi'ârım tarafından Şam beylerbeyiliği sana tevcîh olunmasıyla [...] mezbûr Bekir Kethudâ mahall-i mezbûrda mülâkî olduğında şeker hazînesinde zikr olunan pişkeşi cebren çeküp alup Şam'a varduğında müşârün-ileyhi [...] ve kethudâsını kal'ada haps ve mûmâ-ileyhin ve zevcesi olup seyyidetü'l-muhâzerât...[...] kızı olan hanım zidet affuhânın cümle emvâl ü erzâkı ahz ü kabz eyledüğinden gayrı mûmâ-ileyhâyı [...] eyledüğün sem'-i hümayûnuma vusûl buldukda bu husûs vâkı' ise rızâ-yı hümayûnuma muğâyir olmağla [...] bâ'is ne olmuşdur bu husûsı hakîkati üzere yoklayup müşârün-ileyhi ve zevcesini umûr-ı erzâkıyla [...] Dergâh-ı mu'allâm kapucu başlarından iftihâru'l-emâcidü ve'l-ekâbir *-dâme muhibbuhû-* [...] itlâk u irsâl olunmâları bâbında hatt-ı hümayûn-ı sa'âdet-makrûnumla fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur [...] aslâ te'hîr u terâhi itmeyüp fermân-ı celîlü'l-kadrim mücebince müşârün-ileyh ne mikdâr emvâl [...] bi't-tamâm zikr olunan emvâl ü erzâkı [...] mûmâ-ileyhin ve fukarânın bir habbe mâllarını alıkoydurmayup cümlesin [...] südde-i sa'âdetime [...]

/6b/

Hüküm:6b/1

Kastamoni beyine [...] fesâd ü şenâ'at [...] ve bir kelâm-şerîf [...] ziyâde ta'addî eylemekle şer'-i şerîfe (...) eyledükde bunu [...] kitâbet tarîkıyla Borlu'da Hacı Bazar nâm zimmîye [...] gitmeyüp ismi mevcûd bulunmaduğına ağaları mektûb [...] ve Mevlânâ-yı mezbûr mezkûr Receb için icâbet-i şer' eylemeyüp fesâd u [...] ziyâde olup vilâyetin harâb olmasına [...] olacağına [...] ol diyârda [...] ma'rûf Mehmed nâm yeniçeri mübâşeretiyle mezbûr ele getirilüp elinde olan huccet-i şer'iyeye ve fetvây-ı şerîfe mücebince [...]

Vusûl buldukda bu bâbda onat vechile mukayyed [...] ve Mevlânâ-yı mezbûr ile muvâcehe idüp bir def'a şer'le görilmeyüp on beş yıl mürûr itmeyen husûslarını hakk üzere teftîş idüp [...] üzere mezbûrın fesâd ü şenâ'ati vâkı' ise ba'de's-sübût şer'le müteveccih olan hakkı hükm idüp [...] yazup bu bâbda olan huccetin mazmûnı muvafik-

ı şer‘-i şerîf olup a‘lâ vechi [...] emân ü zamân virmeyüp bir vechile şer‘le hakkından gelesin ki sâir eşkıyâya mûcib-i ibret ve bâ‘is-i nasîhat [...]

/6b/

Hüküm:6b/2

Yazıldı.

Akkirman Sancakbeyi Hüsrev -*dâme izzuhû*-ye hükm ki:

Sen yarar ve şecâ‘at-şî‘ar ve uğûr-ı hümâyûnumda sarf-ı iktidâr itmiş emekdâr [...] olmağla Özi muhâfazasına me‘mûr olan askere baş u buğ ta‘yîn olınmışındur imdi tasarrufunda olan çekdürür gemiden mâ‘adâ [...] üç pâre şayka donadup mu‘accelen Özi muhâfazasına varup erişmek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmağın buyurdum ki:

Vusûl buldukda bir ân ve bir sâ‘at te‘hîr ü terâhi itmeyüp emr-i celîlü’l-kadrim mûcebince çekdürür geminden mâ‘adâ Akkirman’dan dahi olıgeldüğü üzere [...] mükemmel yat ü yarak hüsn-i ittifâk ile varup irişüp me‘mûr olan asker ile uğûr-ı hümâyûnumda hidmette bulunup kazak eşkıyâsından vesâir a‘dây-ı [...] Özi Kal‘asına ve sâir ol mahallerde olan memâlik-i mahrûseme zarar u gezend irüşdürmekden be-gâyet hazer idesin muhâfaza-i mezbûreye me‘mûr olan eğer Sancakbeyleri ve eğer sâir asâkir-i fevz-me‘âsirimdir cümlesine sen baş u buğ olmağla ve muhâfazaya müte‘allık umûrdan her biri emrine râm ve hüsn-i tedbîrine kıyâm gösterüp hüsn-i ittifâk ve itthâdla bi-inâyeti’llâhi te‘âlâ ol boğazları hıfz u hirâset idüp hidmette bulunanlar arz defterin mûcebince me‘mûlleri üzere dirlik ve terfî ile ze‘âmet [...] üzere olanlara ihânet ve hakâret olunur ve bi’l cümle bu bâbda şükür ve şikâyetin müsemmer ve mü’esserdir ana göre mukayyed olup ihmâl ü müsâhele veyâ sû’-i tedbîr ile el-iyâzü bi’llâhi te‘âlâ kal‘aya ve ol mahallerden bir yere zarar u gezend irüşmekden be-gâyet hazer idesin ve ol câniblerin ahvâllerini muttasıl yazup bildürmekden hâlî olmayasın.

/6b/

Hüküm:6b/3

Bir sûreti

Akkirman kâdîsına ve zikr olınan üç kıt'a şaykayı mu'accelen ihrâc idüp Özi muhâfazasına mîr-imüşârün-ileyh ale't-ta'cîl gönderesin deyü tasarruf eyle.

/7a/

Hüküm:7a/1

Yazıldı.

Bender ve Kili Sancakbeyi Abdi -*dâme izzuhû-* ye ve Kili Kâdîsına hükm ki:

Özi Kal'ası muhâfazası mühimmâtdan olmağın Kili kazâsında üç pâre şayka donatdurup sen ki mîrî müşârün-ileyhsin zikr olınan şaykaları Özi'ye iledüp muhâfazada olman emrim olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda te'hîr itmeyüp emrim üzere kazâ-i mezbûrdan zikr olınan üç pâre şaykâyı olıgeldüğü üzere yarar cengci ve zâd u zevâdeleri ile ihrâc idüp sen ki mîrî müşârün-ileyhsin Özi Kal'ası'na iledüp Akkirmân sancakbeyi olup muhâfaza-i mezbûreye baş u buğ ta'yîn olınan Hüsrev -*dâme izzuhû-* ile vech-i münâsib görüldüğü üzere muhâfazada olup uğûr-ı hümayûnumda hizmetde bulunasın ammâ şayka tedârük ve ihrâcında tamâm-ı istikâmet üzere hareket idüp zinhâr bu bahâne ile re'âyâ vü berâyâdan ahz u celb olunup zulm ü ta'addîden be-gâyet hazer idesin ve sen ki mîrî müşârün-ileyhsin senün çekdürür gemin olmamağla beş yüz nefer yarar tüfeng-endâz âdemlerinle varup muhâfazada olman emrim olmışdur şöyle ki mu'accelen buz çözülmeyen vakti ile varup ol mikdâr âdemlerin ile erişüp muhâfazada olasın sancağın alınmağla konılmayup [...] gelinür ana göre mukayyed olup ihmâl ü müsâheleden be-gâyet hazer idesin.

/7a/

Hüküm:7a/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ۞ Efendi

Özi Mukāta‘âtı Müfettişi Mevlânâ Hüsrev ve Serfice ve Eğribucak kâdîlarına ve Dergâh-ı mu‘allâm çavuşlarından olup fırsat mevsimi ağnâmını sürmeye me‘mûr olan Ali Çavuş'a hükm ki:

Özi Mukāta‘âtı [...] südde-i sa‘âdetime mektûblar gönderüp bundan akdem beş guruş ulûfesine senin fırsat mevsimi ağnâmını [...] vardukda Eğribucak Kazâsı ahâlisine zimmetlerine lâzım gelen koyunu mezbûrların taleb olup cem‘ine [...] eylemek istedikde mezbûrlar itâ‘at-i emr itmeyüp zimmetimde der‘uhde olunan koyunlarımızı [...] hâlimiz i‘lâm eyleriz deyü ta‘yîn eylemeleriyle ol câniblerde küllî [...] kazâ-i mezbûr ahâlisi zimmetlerine der‘uhde olunan [...] mücebince [...] senki mezbûr Ali Çavuş'sun mübâşeretiyle gönderilmesin emr idüp buyurdum ki:

[...] bu bâbda sâdır olan emrim mücebince kazâ-i mezbûr ahâlisinin zimmetine der‘uhde olunan [...] defter mücebince cem‘ ü tahsîl idüp mûmâ-ileyh çavuşumun mübâşeretiyle mu‘accelen irsâl eylesin [...] bu bâbda ihmâl ü müsâheleden ve defterde maktû‘ [...] göndermekden [...] idenleri isim ü resmleriyle yazup [...] haklarında ne vechile emrim [...]

/7b/

Hüküm:7b/1

Rodos Beyi Mustafa'ya hükm ki:

[...] deryâ yüzüne çıkup Rodos ve İskenderiye [...] ihtimâli vardur ve Donanma-i hümâyûnum çıkınca [...] yerleri hıfz [...] sen yarar ve Âstâne-i sa‘âdetimin emekdârı olup tedbîr ü tedârükünle i‘timâd-ı hümâyûnum [...] gemileri olmağın mefâhirü'l-ümerâi'l-kirâm Sığla ve Teke ve Sakız ve Magusa ve Baf ve [...] *-dâme izzuhüm-* ve donanma-i hümâyûnum deryâ yüzüne çıkınca her biri sancakları sipâhîleriyle Sakız'da cem‘ olup [...] emirü'l-ümerâi'l-kirâm Şa‘bân *-dâme ikbâluhû-* varınca üzerlerine baş u buğ olup zikr olunan [...] emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celîlü'l-kadrim mücebince asla te‘hîr [...] sancakbeyleri ile haberleşüp dahi üzerlerine sen baş u buğ olup gemilerin [...] donadup [...] varınca zikr olunan yerleri hıfz u hırâset eylesin [...] muktezâsınca

memâlik-i mahrûsemi hıfz u hirâsetde sarf-ı makdûr eylesin şöyle ki [...] deryâ [...] veya memâlik-i mahrûsemde ol câniblerden bir mahalle zarar u gezend irüşdür [...] olup mes'ûl ve mu'ateb olursun ana göre basîret ve tedârük üzere olup ihmâlden be-gâyet hazer idesiz.

/7b/

Hüküm:7b/2

Yazıldı.

Sakız Beyi Memi Bey'e hükm ki:

Küffâr-ı hâksâr hazelehümu'llahi te'âlâ ilâ yevmi'l-karâr tarafından kaliteler ve ba'zı gemiler donatup donanma-i hümâyûnum deryâ yüzüne [...] Rodos ve İskenderiye boğazlarını ve adalar aralarını ve Anadolu câniblerini ve sâir memâlik-i mahrûseme deryâ yüzünde [...] gemilere zarar [...] kasdında oldukları sem'-i hümâyûnuma ilkâ olunmağın ol câniblerin hıfz u hirâset olunmaları mühimmât-ı din ü devletden [...] donanma-i hümâyûnum ile [...] deryâ üzerinde serdârım olan emirü'l-ümerâi'l-kirâm Şa'bân -*dâme ikbaluhû*- varınca Suğla ve Teke ve Magusa ve Yafa ve Girit ve Dimyad ve İskenderiye sancağı beyleri ve il erleri sipâhîleriyle cem'iyet idüp dahi Rodos Sancakbeyi kıdvetü'l-ümerâi'l-kirâm Mustafa -*dâme izzuhû*- baş u buğ ta'yîn olunmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bir ân te'hîr ü terâhi eylemeyüp mûmâ-ileyh ile haberleşüp dahi vech ü münâsib gördüğü üzere donanma-i hümâyûnum çıkınca ol cânibleri ittifâk u ittihâd ile hıfz u hirâsetinde dakîka fevt eylemeyesin el-iyâz-u bi'llâhi te'âlâ (...) ile küffâr tarafından memâlik-i mahrûsemden bir mahalle veyâhûd deryâ yüzünde bulunan gemiler zarar u gezend irüşdürmediği memnû'-ı hümâyûnum ile aslâ beyân olunacak özrün makbûl-ı hümâyûnum olmayup mansıbın alınmağla konılmayup vâkî' olan zarar tazmîn olunur küllî mukarrerdür ana göre mukayyed olup bâb-ı muhâfazada sarf-ı makdûr eylesin ve mûmâ-ileyh edâ itmek birinüz yanına kim varmakdan ve ihmâl ü müsâheleden ziyâde ihtiyât idesin.

/7b/

Hüküm:7b/3

Bir sûreti

Sığla Beyi Mustafa Paşa'ya

/7b/

Hüküm:7b/4

Bir sûreti

Teke Sancağına arpalık tarîkıyla mutasarrıf olan Memi Paşa'ya

/7b/

Hüküm:7b/5

Bir sûreti

Magusa Beyi Mustafa Bey'e

/7b/

Hüküm:7b/6

Bir sûreti

Yafa Beyi Dilaver Bey'e

/7b/

Hüküm:7b/7

Bir sûreti

Girit Beyi Şa'bân Bey'e

/7b/

Hüküm:7b/8

Bir sûreti

Dimyâd Beyi Ali Bey'e

/7b/

Hüküm:7b/9

Bir sûreti

İskenderiye Beyi Mehmed Bey'e Birgi ile

/8a/

Hüküm:8a/1

Yazıldı.

Selanik ve Koloz ve sâir İstanbul'a zâhire gelüp Akdeniz yalılarında vâkı' olan kâdîlara hüküm ki:

Hâlâ İstanbul'da zâhire bâbında ziyâde muzâyaka olup kaht u galâ iken taht-ı kazânuzda ba'zı kimesneler hâsıl olan terekeyi alup der-mahzen idüp İstanbul zahîresiyçün varan gemicilere narh-ı câri üzere bey' itmeyüp harbî küffâr tarafından gelen küffâr gemilerine ziyâde bey' idüp ve Selânik kazâsına tâbi' Aynaros keşişliği dimekle ma'rûf harbî halk dâimâ harbî küffâr ile muâmele idüp ol câniblerde hâsıl olan terekeyi alup ziyâde bahâ ile küffâr tarafına bey' idüp ve sâir memnû'atı dahi irsâl itmekden hâlî olmadıkları i'lâm olundu imdi küffâra ve hârice tereke virüldüğü sizün âdem-i takayyüdünüzden nâşîdir, azl değil envâ'-ı itâb u ikâba müstahıkk olmuşsuzdur. Küffâra tereke virenler men' olunup İstanbul'a zâhire sürmek için Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından kıdvetü'l-emâcid ve'l-ekârim Davud -*dâme mecdühû*- ta'yîn olunup irsâl olunmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda her biriniz taht-ı kazânuzda bi'z-zât mukayyed olup o makûle İstanbul zahîresiyçün varan gemilere der-mahzen olan terekelerinde narh-ı câri üzere bey' itmede ta'allül [...] muhtekirler her kimden olursa olsun muharrîri üzere varup açdırup müşârün-ileyh kapucubaşım ma'rifetiyle narh-ı câri üzere gemicilere bey'

itdürüp ve gemilerine tahmîl itdürüp doğru İstanbul'a irsâl ü îsâl eylesin ve cezîre-i mezbûre halkından ve gayrıdan harbî küffâr tarafına tereke virenleri dahi müşârün-ileyh ma'rifetiyle tefîş ü tefahhus idüp emr-i şerîfime muhâlif min-ba'd tereke virdürmeyesin emrle memnû' olmayup itâ'at-i emr-i hümâyûn [...] muhtâc-ı arz olanlardan ise [...] habs idüp arz eylesin ki haklarından gelinmek için emr-i şerîfim gönderile değıllerse muhkem şer'le hakkından gelesin ki sâirlerine sebep-i nasihât vakı' [...] zahîre husûs-ı mühimmât dandır ihmâl ü müsâhaleden ziyâde hazer idesin.

/8a/

Hüküm:8a/2

Kocaili Sancakbeyine ve İznik Kādîsına hüküm ki:

Sen ki mîrlivâsın südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp kazâ-i mezbûr [...] Etrâk ve Ermeni tâifesi gelüp kazâ-i mezbûreye dolup kefilleri olmamağla bunlara havf virüp andan mâ'adâ iktizâ [...] serdârı olanlar re'âyâyâ ba'zı tekâlîf gösterüp ve hayli ta'addîden hâlî olmadıklarını bildürüp arz [...] buyurdum ki:

Vardukda fi'l-vâkı' zikr olınan [...] gelüp bunlara muzâyaka ve zararları var ise ol aslları birbirlerine kefile virüp kefilî olmayanları [...] kefilleme deyü bir akça bir habbelerin aldirmayasın [...] ve yeniçeri serdârlarına dahi muhkem tenbîh ü te'kîd [...] re'âyâ vü berâyâyâ ta'addî vü tecâvüz eylemeyüp aslâ ve kat'â [...]

/8b/

Hüküm:8b/1

Kastamoni [...] umûmen şark seferine ta'yîn [...] gönderüp sen ki Nâzır Memi Çavuşsun [...] şark cânibine serdârım tarafına [...] bundan evvel ve sonra ahkâm vârid ise te'hîr idüp müfettiş ile yek-dil ü yek-cihet olup [...] mâliye tarafından hüküm-i şerîfim virilmeğın mücebince amel olunacak fermânım olmuşdur [...] Mâliye tarafından virilen hüküm-i hümâyûnum mücebince vech-i meşrûh üzere hareket idüp min-ba'd hilâfına cevâz göstermeyesin.]

/8b/

Hüküm:8b/2

Yazıldı.

Keefe Beylerbeyine ve Kādîsına ve iskele eminlerine hüküm ki:

Hâliyâ İstanbul'da buğday [...] İstanbul'a getirilmek için varan gemicilere zahîre virmeği mâni' oldukları i'lâm [...]

Vusûl buldukda bu bâbda bi'z-zât mukayyed olup dahi İstanbul zahîresiyçün varan gemilere [...] olan muhtekirlerden ve sâir yerden müstevlî zahîre tedârük ve gemilerine tahmîl idüp irsâl olasin [...] bâbında ziyâde müzâyaka vardır ol vechile mâni' olduklarına rızâ-yı hümâyûnum yokdur ol makûle zahîre [...] olanların ism ü resmleriyle yazup arz eylesesin ihmâl ü müsâheleden ziyâde hazer eylesesin şöyle ki bu def'a dahi husûs-ı mezbûr için şikâyet olına, asla özrinüz makbûl olmayup küllî mu'ateb olursun bilmiş olasin ana göre zâhire husûsunda bâb-ı ikdâm ü ihtimâmda dakîka fevt eylemeyesin.

/9a/

Hüküm:9a/1

[Yev]mü'l-isneyn

Fi 14 Ra sene 1013

Bâ-hatt-ı اسعد Efendi

Trablusşam Kādîsına ve Trablusşam Kal'ası Dizdârına hüküm ki:

Hâlâ kal'a-i mezbûre neferâtı kal'ada sâkin olmayup ve kimi dahi ba'zı kimesnelerün yanına isnâd itmekle hizmetleri hâlî ve mu'ateb olup ekserinin ismi mevcûd ve kendüleri nâ-mevcûd oldukları i'lâm olundu imdi o makûle nâ-mevcûd olan neferât yoklanup defter olunup defterleri Südde-i sa'adetime irsâl olunması lâzım ve mühim olmağla Dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ali Çavuş -zîde kadruhû- mübâşeretiyile görilmeğün fermânım olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda bi'z-zât mukayyed olup mezbûr mübâşeretiyle kal'a-i mezbûrenin neferâtını yoklayup hizmetde olup mevcûd olanları başka ve nâ-mevcûd olanları başka defter idüp mühürleyüp bir sûretini kal'a-i mezbûrede hıfz idüp bir sûretini dahi südde-i sa'âdetime i'lâm ü irsâl eylesin ki nâ-mevcûd olanların gedikleri hizmete kâdir müstehak olanlara tevcîh olına ammâ onat mukayyed olup nâ-mevcûd mevcûd yazmakdan ve hizmetde mevcûd olanlardan arz u tafsîl ile gadr olmakdan ziyâde hazer eylesin ve sen ki mezbûr çavuşumsun sen dahi onat mukayyed olup vech-i meşrûh üzere amel idüp emr-i şerîfûme muhâlif vaz' eylemekden be-gâyet ihtirâz eylesin ammâ bu bahâne ile neferâtdan (...?) alınmaktan ziyâde hazer idesin.

/9a/

Hüküm:9a/2

Bir sûreti

Şam Beylerbeyine ve Kādîsına ve Şam Kal'ası Dizdârına [...]

/9a/

Hüküm:9a/3

Kefe Beylerbeyi Memi Paşa'ya hüküm ki:

Karadeniz muhâfazasına ta'yîn olunan gemiler [...] (...) Azak muhâfazasına gönderüp ve sen dahi mu'accelen kalkup Kefe'ye varup yarar âdemlerinle muhâfazasında olmak [...]

Vardukda onat [...] fermân-ı celîlü'l-kadrim üzere mu'accelen uzak [...] kaliteyi sen kendün donadup müretteb ü mükemmel [...] muhâfazada olasin şöyle ki uzak muhâfazasına [...] memâlik-i mahrûseme [...]

/9b/

Hüküm:9b/1

Mora ve Mizistre sancaklarında vâkı' olan [...] kal'aların neferâtı hevâ ü heveslerinde olup ve kal'a [...] kalup el-iyâzü bi'llâhi te'âlâ küffâr-ı hâksâr [...] bir mahallde zarar irüşdürmek [...] zikr olunan kal'aların neferâtı ve cebehâne ve sâir yat u yarağı yerlü yerinde [...] ve telef olanları yerlerine getürüp ve neferâtdan [...] hârici yerde [...] olınmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda fermân-ı âlî-şânım üzere [...] mübâşeretiyle zikr olunan kal'aların cebehâne ve tereke [...] yat u yarağın [...] olanları her kimde zuhûr iderse alup yerine koyup ve neferâtdan bir ferd [...] kal'aları gereği gibi hıfz u hirâset eyleyeler ammâ mukayyed [...] mevcûd olan tereke ve sâir yat u yarak zâyî' vü telef [...]

/9b/

Hüküm:9b/2

Kādî-ı mezbûr zikr olunan bir buçuk yük akça hazîneye kalmak üzere kendü mâlıyla ağac damı divân ile binâyâ ta'ahhüd idüp müddet-i örfiyesine zeyl-i zamîme olunup kādî-asker mektûbı mücebince emr yazılmışdır ve emr-i şerife dahi şerh virilmişdir

Foça Kādîsı'na hükm ki:

Kazâ-i mezbûr ahâlisi südde-i sa'âdetime mahzar gönderüp Foça-i Cedîd Kal'ası'nı merhûm ve mağfûrun-leh ceddîm Sultân Mehmed Han *-tâbe serâhû-* feth-i [...] binâ itmedüğü câmi'-i şerîf murûrâtıyla hedâye-i şerîf olup cemâ't-i müslimeynin edâ-i salvetde havf idüp ziyâde mütezemmir olmağla zikr olunan câmi'-i mücerred [...] kârgîr ve kubbe olması lâzım olmağın ehl-i vukûf (...?) ile üzerine varılıp hakk kararıyla ancak iki yük akça ile itmâm olduğu tahmîn [...] hâlâ kādîları olan Mevlânâ İbrahim *-zîde fazlûhû-* nün müddetine bir yıl dahi zemm olunursa anun mu'âveneti ile kazâ-i mezbûrın iskelelerinde dahi bir buçuk yük akça fermân olunur [...] Mevlânâ mezbûrın sa'y ü ikdâmı ile cami'-i mezbûr vech-i meşrûh üzerine ber-vech-i istihkâm binâ olınmak mümkündür deyü hükm-i hümâyûnum recâsına i'lâm eyledükleri ecluden vech-i meşrûh üzere amel olınmak emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda onat vechile mukayyed olup arz olunduğı üzere zikr olunan câmi'î fermân-ı celîlü'l-kadrim mücebince ber-vech-i istihkâm binâ eyleyesin ammâ bu bahâne hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye ta'addî olınmakdan be-gâyet ihtiyât eyleyesin.

/10a/

Hüküm:10a/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ۞ Efendi

Sâbıkân Karaman Beylerbeyisi olup hâlâ Adana Hâkimi olan Mehmed Paşa'ya hüküm ki:

Südde-i sa'âdetime mektûb ve a'yân-ı vilâyet mahzar gönderüp celâli firkasından Taviil Bölükbaşı ve Sarı Kasım ve Kôr Hasan ve Hüseyin ve Fezaliyaş nâm bölükbaşılar yanlarına dört binden mütecâviz eşkiyâ cem' idüp Meys nâm kasaba üzerine müstevlî olup hisârını muhâsara idüp nice günler etrâf u eknâfını yakup yıkup harâb itdükden sonra Meys nâm köprüyü ihâta idüp âyende vü revendenin yollarını kesüp tüccâr ve karbânun emvâl ü esbâbını gâret ve nicesini katl ve nicesini habs idüp ve bahâneyle kesüp envâ'-ı ta'addî ve fesâd eyledüklerinden sonra hâlâ Adana üzerine gelüp Köpri başına metrisler kurup fesâd ü şenâ'at üzere olmağla tevâbi ü levâhık ve sâir ocak erleri mevcûd olan ümerâ ve müteferrika ve çavuş ve zu'amâ ve erbâb-ı tîmâr ile üzerlerine varup muhârebe ve mukâtele idüp bi-avni'llâhi te'âlâ nicesinün başlarını kesüp def' eyledüğün ecluden halâs olup firâr idenler etrâfda biriküp hevâlarına tâbi' nice eşkiyâ ile haberleşüp cem'îyyet üzere olup el-iyâzü bi'llâhi fikirdaşları evvelkinden ziyâde fitne ve fesâda müteheyâ olduklarını i'lâm eyledüğün ecluden kendü tevâbi' ve âdemlerinle ve il erleri mu'âveneti ile ol makûle zuhûr iden eşkiyâ üzerine varup men ü def' eylemek bâbında sa'y ü ikdâm eylemek emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda [...] onat vechile mukayyed olup tevâbi' ve âdemlerinle ve il erleri mu'âveneti ile ol makûle fesâd ü şenâ'at üzere olan eşkiyânın [...] üzerine varup hüsn-i tedbîr ü tedârükle bir vechile haklarından gelesin ki sâir eşkiyâya

mûcib-i ibret ve bâ'is-i nasîhat [...] kendü hallerinde olanlara zulm ü ta'addî ve celb ü ahz sebebi ile ehl-i fesâda himâyet [...]

/10a/

Hüküm:10a/2

[...] Akhisâr [...] kazânuzda olan [...] mukaddemâ maktûl Kasım Paşa'nın âdemi [...] re'âyânın müft ü meccânen yem ve yemeklerini [...] olduğundan gayrı [...] hilâf-ı şer' [...] (...) olup a'yân-ı vilâyetden mahzar gelmeğle (...) [...] arz olındukda tîmârı alınıp kendünün (...) [...] Kâtib Ömer ve Ali nâm kimesnelere virilüp zabt [...] itdükleri [...] aldım deyü tekrâr tîmârına dahl itmekle girü mezbûrın ol vechile fesâd [...] tîmârına dahl itdürmeyüp tîmâr-ı mezbûrî mezkûrlara mukarrer olup kendünün [...] telhîs olındukda vech-i meşrûh üzere [...]

Vusûl buldukda [...] tîmâr-ı mezbûrî fermân-ı âlî-şânım [...] mezbûr kâtibe zabt itdürüp emrime muhâlefet iderlerse [...] mûcib-i ibret için hakkından gelesin.

/10b/

Hüküm:10b/1

Anadolu Beylerbeyine [...] bu def'a İstanbul'a gelüp ol cânibe vardukda [...] Süleymân mübâşeretiyle meclis-i şer'a ihzâr olunup suâl [...] yüz yetmiş yedinci bölükde yevmi [...] fesâd ü şenâ'atden hâlî değıldür deyü i'lâm olunmağın mu'âmele-i deftere mürâca'at olındukda [...] bölük halkından olmaduğına ağaları tarafından mührlü [mektûb] [...] şer'le hakkında lâzım [...] fermânım olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda [...] berâber idüp bir def'a şer'le görilmeyüp on beş yıl mürûr itmeyen husûsları [...] mezbûrın fesâd ü şenâ'atı vâkı' ise ba'de's-sübût erbâb-ı hukûkın şer'le müteveccih [...] ağaları mektûbı mücebince şer'le hakkında lâzım geleni icrâ [...] zulm olmakdan ve ehl-i fesâda himâyet olınmakdan be-gâyet ihtiyât eylesin.

/10b/

Hüküm:10b/2

Yazıldı.

Manastır Kādîsına hükm ki:

Seyyidetü'l-muhadderât eklîletü'l muhasseñât tâcü'l-mestûrât zâtü'l-ulâ ve's-sâdât [...] halâtım Fâtıma Sultân –*dâmet ismetühâ*- tarafından südde-i sa'âdetime arzuhâl sunulup başmâklık tarîki ile mutasarrıfa olduğı (...) [...] abd-i memlûki olan Hasan yedi seneden beri zabt ü kabz eyledüğü mahsûli götürüp teslîm itmeyüp hâlâ Manastır Kazâsı'nda sâkin olup Âstâne-i sa'âdet'ime gelmesi lâzım idüğü i'lâm olunmağın kayd u bend ile irsâl olunmak fermânım olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda mezbûr Hasan'ı fermân-ı celîlü'l-kadrim mücebince kayd u bend ile mu'accelen Âstâne-i sa'âdetime gönderesin avk u tehîrden ve ihmâl ü müsâhale olunmakdan be-gâyet ihtiyât eyleyesin.

/11a/

Hüküm:11a/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد/Efendi

Pirizren ve Altunili kādîlarına hükm ki:

Sen ki Altunili kādîsısın südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp sâbıkân Rense Kal'ası ağası olan Ali Hasan Çavuş nâm kimesneye kızını akd-i nikâh mahallinde muvâza'a tarîkıyla altmış bin akça kıymetlü bir çiftliğün nısfını yirmi bin akçaya bey' eyledim deyü kâdî huzûrında ihzâr idüp lakin bir akça almayup hâlâ mezbûre kızı fevt olmağla zikr olunan çiftliğı kemâ-kân zabt eylemek istedikde mezbûr Hasan Çavuş ol çiftliğin nısfını bana bey' eyledün olmaz hucceti vardur deyü dahl itmekle emr ile görilmek üzere ilkin mezbûr Hasan Çavuş hevâsına tâbi' eşkiyâ ile Pirizren mahkemesine varup cebren murâdı üzere huccet olmağla mezbûr Ali'ye çiftliğini dahl itdürmeyüp zulm ü ta'addî eyledüğünü i'lâm eyledükden gayrı şer'-i şerîfe adem-i itâ'ati olup izâlesi lazımdur deyü düstûr-ı mükerrerem Vezîrim Sinân Paşa –*edâma'llâhü te'âlâ iclâluhü*- Dîvân-ı hümâyûn da haber virdüğünde buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda onat vechile mukayyed olup mezbûr Hasan Çâvuş'u meclis-i şer' a ihzâr idüp hakk üzere göresin arz olunduğı üzere şer' -i şerîfe adem-i itâ'ati vâkı' ise muhtâc-ı arz ise mahkeme habs idüp arz eylesin değılse şer'le hakkında lâzım geleni icrâ idüp hilâf-ı şer' -i şerîf kimesneye iş itdürmeyesin ammâ hakk üzere olup garaz ve ta'assubdan ve kendü hâlinde olana zulm olmakdan [...] ehl-i fesâda himâyet olunmakdan be-gâyet ihtiyât eylesin.

/11a/

Hüküm:11a/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد/Efendi

İskenderiye Sancakbeyi ve livâ-i mezbûrda vâkı' olan kâdîlara hüküm ki:

Sen ki mîrlivâsın mektûb [...] haklarından gelinmek fermân olup lâkin usât-ı mezbûr vilâyet eşkıyâsıyla [...] güz faslında mezbûrlara tevzi' idüp kendüleride hayli yollara bellere inüp [...] haber virmekle tedârük üzere olup ol vechile haklarından gelinmek mümkün olmayup şöyle ki [...] hıfz idenlerin emvâl ü erzâkını alup [...] ecluden buyurdum ki:

Vusûl buldukda [...] bi'z-zât mukayyed olup bu husûsı [...] göresin mezbûrların vech-i meşrûh üzere ve esbâb u erzâk ve davarlarını hıfz idenler kimlerdir ve fî'l-vâkı' [...] mezbûrlar ile ittifâk u ittihâdları var mıdur [...] itdükden sonra vukû'ı üzere yazup arz idesin ki [...] bu bâbda [...] mukayyed [...] ahz u celb sebebi [...] i'lâmından [...]

/11b/

Hüküm:11b/1

İskenderiye Beyi'ne [...] sen ki [...] vilâyet-i mezbûrede şer ve fesâd üzere olup kazâ-i [...] mîrlivâ sefer-i hümâyûna eyledükde müsellemler âsileriyle yek-dil ve yek-cihet [...] nehb ü gâret ve katl-i nufûs idüp esbâb u erzâkları gâret [...] olındukda itâ'at-i şer' -i

şerîf itmeyüp firâr [...] ahvâllerini tefahhus eyledükde [...] gelinmeye usat-ı vilâyetimiz harâbe virüp ihrâk itmeleri mukarrerdür deyü haber virdükleri [...] buyurdum ki:

Vusûl buldukda [...] vechin kân ele getürüp [...] mâdde iden husamâlarıyla berâber idüp bir def`a şer`le fasl olmayup üzerinden on beş yıl mürûr itmeyen hakk u adl üzere tefahhus idüp göresin vech-i meşrûh üzere fesâd ü şenâ`atlerine [...] hukûka bî-kusûr haklarını alıvirdükden sonra ehl-i fesâd muhtâc-ı arz olanlardan ise üzerlerine [...] sûret-i sicillerini yazup arz eylesin değıllerse şer`le haklarında lâzım geleni [...] hakk üzere olup ahz u celb sebebi ile ehl-i fesâda himâyet ve kendü [...] hazer idesin.

/11b/

Hüküm:11b/2

Yazıldı.

Mektûb mücebince Bâ-hatt-ı ρ Efendi [...]mektûb [...]

Rûmili Beylerbeyine Anadolu`da vâkı` perâkende hasları ve [...] kâdıllara hüküm ki:

Bundan akdem zikr olınan hasların voyvodalığı (...?) [...] Şa`bânın on beşinci gününde ebnâ-i sipâhîyandan Bekir *-zîde kadruhû-* ye tevcîh ü ta`yîn idüp mektûbı mücebince emr-i şerîf virülüp ba`de beylerbeyilik âhara virülüp müşârün-ileyh Budun'da muhâfazada olmak Rûmilinde mezbûre şehir ve müşârün-ileyhe tevcîh olunmağla zikr olınan voyvodalık gerü mezbûr Bekir'e tevcîh ü ta`yîn olup hâliyâ müşârün-ileyhin kapu kethudâsı tarafından mektûb virilmeğın buyurdum ki:

Vusûl buldukda zikr olınan perâkende hasların müşârün-ileyhin ve kethudâsının mektûbı mücebince tarih-i mezburda kemâ-kân mezbûre zabt itdüresin min-ba`d âhardan bir ferdi dahl ü ta`arruz itdürmeysin ve müşârün-ileyhin hasları min külli'l-vucûh serbestdir rüsûm-ı serbestisine dahi hâricden bir ferdi dahl itdürmeysin voyvodasına zabt u kabz itdüresin.

/12a/

Hüküm:12a/1

[Yev]mi's-sebt

Fi 22 Ra sene [10]13

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد/Efendi

İzmir Kādîsına ve Suğla Beyi'ne hükm ki:

Trablusgarb ahâlisi tarafından Dergâh-ı mu'allâma arzuhal sunulup nefsi-i Trablus'da sâkin Güdük Mûsâ dimekle ma'rûf nâm kimesne kendü hevâsına tâbi' nice eşkiyâyı yanına cem' idüp kendü zorbabaşı olup a'yân-ı vilâyetden on beş nefer müslimânları katl idüp emvâl ü erzâklarını nehb ü gâret idüp ve her hâne başına iki yüz altun salgun idüp ve Trablusgarb limanında İngiliz barçaları yaturken basup cem'i içinde olan emvâl ü erzâklarını nehb ü gâret idüp ve içinde olan yoldaşlarını esîr idüp bende esîr deyü bey' idüp bu makûle fesâd ü şenâ'atin nihâyeti olmamağla ahâli-i vilâyetden nicesi celâ-yı vatan idüp ele getirilmek sadedinde iken gaybet idüp hâlâ izmir'e gelüp celâlîye karışmak için Anadolu semtine gitmek murâd idündüğü i'lâm olunmağın bi-eyyi tarîkin kâne ele getirilüp kayd u bend ile Âstâne-i sa'âdetime irsâl ü îsâl olunmasın emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda mezkûr vech-i meşrûh üzere her ne tarîkla mümkün ise ele getirüp dahi kayd u bend ile Âstâne-i sa'âdetime getürmek [...] çavuşuma teslîm eyleyesin ammâ bu husûsa onat vechile mukayyed olup ihmâl ü müsâhalenüz sebebi ile ele getürmeyüp gaybet itdürmekden ziyâde hazer idesin ve koşup getürdüğün âdemlerin dahi muhkem tenbîh ü te'kîd eyleyesin gaflet ile yolda gelürken gaybet itmek ihtimâli olmaya.

/12a/

Hüküm:12a/2

Yazıldı.

İznikmid Kādîsına hükm ki:

Hâliyâ Kilâr-ı âmiremde revgan-ı sâdeye ve soğana ziyâde muzâyaka olmağın mu‘accelen akça ile tedârük olunup [...] fermân-ı şerîfim üzere mukayyed olup behemehâl narh-ı rûzî üzere revgan-ı sâde ve soğan tedârük [...] def‘-i muzâyaka eyleyesin husûs-ı mezbûr mühimmâtındandır avk u te’hîrden ve ihmâl ü müsâhaleden be-gâyet hazer eyleyesin.

/12a/

Hüküm:12a/3

Yazıldı.

Üstüb Kādîsına hükm ki:

Üstüb re‘âyâsı mahzar gönderüp Üstüb kazâsına tâbi‘ (...) sipâhîsi olan Ahmed ve babası [...] yetmiş ve seksen akça ispenç alup ve sâir ağa [...] rüsûmda [...] mütecâviz idüp sefer-i hümayûndan gelen [...] yem ve yemeklerini ahâli-i karyeden müft ü meccânen aldıklarından gayrı kendüleri [...] ve yollar basup âdemler katl idüp (...) [...]

/12b/

Hüküm:12b/1

Karahisâr-ı Sâhib Sancağı [...] katl idüp zulm ü ta‘addîlerinden ekser re‘âyâ perâkende vü perîşân [...] tarîkıyla emr idüp haklarından gelmezler ise bi'l-küllîye fukarâ celâ-yı vatan idüp [...] erken il eri mu‘âvenetiyle def‘ine sa‘y [...]

Vardukda bu bâbda her birinüz onat vechile mukayyed olduğu vilâyet-i mezbûre [...] üzere olanları hüsn-i tedbîr ve il eri [...] idüp bir def‘a görülüp fasl olmayup on beş [...] hakk üzere görüp [...] ashâbına hükm idüp alıvirdükden sonra ehl-i fesâd muhtâc- arz [...] sâir ehl-i fesâda mûcib-i ibret ve sebep-i nasîhat vâkı‘ ola ammâ mukayyed olasin ki [...] fukarâya ta‘addî ve tecâvüz olınmakdan hazer üzere olasin.

/12b/

Hüküm:12b/2

Yazıldı.

Tırnovi ve Binoyaliç ve Yanboli kâdîlarına hükm ki:

Taht-ı kazânuzda yeniçeri ve acemi oğlanı nâmında ba'zı [...] (...) ve yasakçı nâmında olanların cümlesi sefer-i hümâyûnuma emr olup yasaklılıkları ref' olup yerlerine bir zâbit lâzım [...] üzere olanları şer'le men' eylemek için Dergâh-ı mu'allâm yeniçeri bölükbaşlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân kırk yedinci Hüseyin Subaşı [...] ol makûle yeniçeri ve acemi oğlanı nâmında gezüp [...] iş'âr ve yakalu dolama ve yağmurluk giyüp fukarâya zulm ü ta'addî üzere olan eşkıyâyı [...] def' eylemek bâbında Âstâne-i sa'âdetimde yeniçerilerim ağası olan iftihâru'l-ümerâ ve'l-ekâbir Hüseyin - *dâme uluvvühû*- tarafından mührlü mektûb virilmeğin mücebince amel olunmak fermânım olmuştur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda müşârün-ileyh tarafından virilen mektûb mücebince amel idüp ol makûle yeniçeri ve acemi oğlanı nâmında gezüp burma iş'âr ve yakalu dolama ve yağmurluk giyüp fukarâya ta'addî üzere olanları mezkûr Hüseyin subaşı mübâşeretiyle meclis-i şer'a ihzar ve da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâdde iden husamâlarıyla berâber idüp bir def'a şer'le görilmeyüp on beş yıl mürûr itmeyen husûsları hakk üzere tefîş idüp bi'l-fi'l erbâb-ı hukûkın şer'le müteveccih olan haklarını ashâbına hükm idüp alıvirdükden sonra ehl-i fesâd yeniçeri tâifesinden ise ism ü resmleri ve bölükleriyle yazup arz eylesin olmayanlara emân u zamân virmeyüp şer'le haklarında lâzım geleni icrâ eylesin ammâ hakk üzere olup bu bahâne ile kendü halinde olana zulm ü ta'addî olmakdan ve celb ü ahz sebebi ile ehl-i fesâda himâyet olınmakdan be-gâyet hazer idesin câdde-i hakdan udûl ve inhirâf göstermeyesin ve yeniçeri tâifesine muhkem tenbîh eylesin ki yat u yaraklarıyla sefer-i hümâyûnuma hâzır olup her biri me'mûr oldukları üzere varup hizmetlerinde bulunalar ve korucu ve oturak olanlara dahi tenbîh eylesin ki Âstâne-i sa'âdetime gelüp odalarında mevcûd bulunalar.

/13a/

Hüküm:13a/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد/Efendi

Sâbıkân Hüdavendigâr Sancakbeyi olan Tâhir Bey'e Çorum ve İskilip ve Osmâncık kâdîlarına hükm ki:

Sen ki Çorum kâdîsısın südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp Hâilil Çavuş ve Hasan ve Ali ve Ahmed ve Mustafa nâm kimesneler meclis-i şer'a gelüp mukaddemâ Çorum Beyi iken fevt olan Mehmed'in hizmetinde olmağla hâlâ mîrlivâ olanlar ve vilâyet halkından ba'zı kimesneler mücerred celb ü ahz için siz mezkûr Mehmed Bey'in âdemlerindsiz deyü bunlar kendü hallerinde olup hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye ta'addîleri yoğken rencîde vü remîdeden hâlî değıllerdür ol vechile dâhil bir ehl-i vukûf mübâşeretiyile şer'le görölüp hilâf-ı şer'-i şerîf rencîde olunmaman bâbında sen ki müşârün-ileyh Tâhir'sin senin için diyârımızın ehl-i vukûfudur ol vechile dahl olındukda senin mübâşeretinle şer'le görölmek recâ eyledükleri ecluden buyurdum ki:

Vusûl buldukda mezkûrlar ol vechile dahl iderlerse husamâyı berâber idüp bir def'a şer'le fasl olmyan husûslarını hakk üzere teftîş idüp göresin arz olunduğı üzere ol bâbda müktezây-ı şer'-i kavîm her ne ise icrâ eyleyüp hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye iş itdürmeyesin ammâ hakk üzere olup kendü hallerinde olanlara zulm ü ta'addî olmakdan ve fesâd ü şenâ'ati zâhir olanlara celb ü ahz sebebi ile himâyet olunmaktan be-gâyet ihtiyât [...] câdde-i hakdan udûl ve inhirâf göstermeyesin.

/13a/

Hüküm:13a/2

Sâbıkân (boş) beylerbeyisi olup hâlâ Giresun'da sâkin sâbık Mehmed Paşa'ya hükm ki:

Giresun halkı tarafından [...] Ali'nin kethudâsı olan Perviz iki yüzden mütecâviz eşkiyâ ile Giresun'a gelüp iki [...] kısmından yoldaşlarını aldıklarından gayrı on altı bin guruşa salgun idüp şöyle [...] ve emvâl ü erzâklarını yağma ve talan ideriz diyüp mezkûrlara dahi (...) guruşu [...] kal'a-yı muhâsara idüp dizdârı urup mecrûh

eyleyüp [...] ve Ramazân Reîs'i ve bir çavuşı ve diğerleri [...] mecrûh idüp ziyâde ta'addî ve fesâd eyleyüp ve bâzârı yağma idüp [...] hâlâ hevâsına tâbî' nice eşkıyâ cem' eyledükleri ecluden buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda [...] fesâd ü şenâ'atine mübâşeret iderse hüsn-i tedbîr [...] mübâşeretiyle [...] eşkıyâya mûcib-i ibret ve bâ'is-i nasîhat vâkı' [...] (...)

/13b/

Hüküm:13b/1

Rodoscuk Kādîsına hükm ki:

Merhum mağfûrun-leh [...] Misivri ve Dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından kıdvetü'l-emâsil [...] ol cânibden İstanbul'a gelen zehâyir üzere [...] virilmek recâsına arz itmeğin buyurdum ki:

Vusûl buldukda [...] arz olunduğı [...] olup hilâf-ı emr-i şerîf kimesneye ta'allül ve nizâ' itdürmeyesin.

/13b/

Hüküm:13b/2

Yazıldı.

Kavala Kapudanına hükm ki:

Kavala Kādîsı Mevlânâ Hüsrev'in *-zîde fazluhû-* südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp bundan [...] buğday ile memlû olan dört kıt'a müslimân gemilerini alup ba'dehû Cezîre-i Taş üzerine [...] üç pâre Frenk kalyonu olup her birinün yanına iki yüz kıt'a kalitesi dahi olmağla [...] top yetişmez yerlerden geçüp işbu mâh-ı Zi'lka'de nin on beşinci günü Lefte nâm karye [...] zehâyir gemilerini çıkartmayup fikr ü fesâdları Kal'a Kavala'sına zarar irüşdürmekdir deyü bildirdüğü ecluden bu bâbda muhâfazaya baş u buğ [...] Memi *-dâme ikbâluhû-* ye mü'ekked emr-i şerîfim gönderilüp ol câniblerin muhâfazası bâbında ihtimâm eylemesi emrim olmışdur buyurdum ki:

[...] sen dahi gereği gibi mukayyed olup müşârün-ileyh Memi -*dâme ikbâluhû*- ye mülâkî olup vech-i mukâbil gördüğü üzere ol cânibleri hıfz u [...] küffâr-ı hâksardan memâlik-i mahrûseme zarar u gezend irüşdürmekden hazer eylesesin şöyle ki ihmâl ü müsâhele ve mâsivâyı [...] bir mahalle [...] asla öZRÜN makbûl olmayup gereği gibi hakkından gelinür sonra bilmedim işitmedim dimeyesin.

/13b/

Hüküm:13b/3

Bir sûreti

Müşârün-ileyh Memi -*dâme ikbâluhû*- ye hüküm ki:

(boş) İli (boş) bildürdüğü ecluden yanında muhâfazaya me'mûr olan ümerâ ve sâir askeriyle ol cânibleri hıfz u hırâset itmek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bir ân tehîr ü terâhi itmeyüp makeddemâ gönderilen evâmir-i şerîfe mücebince muhâfazaya me'mûr olan umerâ ve sâir asker ve Kavala Kapudanı ile ol cânibleri onat vechile muhâfaza idüp zikr olunan küffâr-ı haksâr gemilerinden ve sâir eşkıyâdan memâlik-i mahrûsemenden bir mahalle zarar u gezend irüşdürmemeğe sa'y ü ihtimâm eylesesin, şöyle ki gaflet ve ihmâl ve sû-i tedbîr sebebi ile iyâzen bi'llâhi te'âlâ ol câniblerden bir mahalle zarar u gezend irişe aslâ beyân olınacak öZRÜN makbûl olmayup muhkem hakkından gelinür başın sana gerek ise ana göre mukayyed olup fermân-ı şerîfimin icrâsına vardukda yazup hemân getüresin.

/14a/

Hüküm:14a/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد Çelebi

Karaman Beylerbeyi'ne hüküm ki:

Mektûb gönderüp Türkmen tâifesinden Cirid-i Şarkıyân ulusu Karaman eyâletine tâbi‘ Kırışözi nâhiyesinde kışlayup etrâfında olan nevâhiyelere urup küllî zulm ü ta‘addî itdüklerinden mâ‘adâ sefer-i hümâyûndan zebûn gelen askeri yollarda soyup katl idüp bunların fesâd ü ta‘addîlerinden Şam ve Halep taraflarından tüccâr gelmekden kalup ve kendü mâbeynlerinde ceng ü kıtâl olmağla da‘vâcılarını sana gelüp tazallum eyledüklerinde şer‘le ahvâlleri görilmek için gibel-i şer‘den bir nâ‘ib Dergah-ı mu‘allâm çavuşlarından Mustafa Çavuş mübâşeretiyle alınup getirildükde tâife-i mezbûre Kara Ferahşiler dimekle ma‘rûf şakî ile itâ‘at şeklinde gelüp gönderilen âdemlerden kimini katl ve kimini mecrûh ve şikâyete gelenlerden on sekiz nefer âdemleri dahi katl idüp ve yanlarına nice eşkıyâ cem‘ eyleyüp günden güne isyân u tuğyan üzere olmağla haklarından gelinmesi elzemdür deyü arz eyledüğün ecden husûs-ı mezbûr şer‘-i şerîf üzere görilmek fermânım olmışdur buyurdum ki:

Vardukda tâife-i mezbûreden şakî ve ehl-i fesâd olanları hüsn-i tedârükle ele getirüp dahi da‘vâ-yı hakk ve ta‘yîn-i mâdde iden husamâları muvâcehesinde toprak kâdîları ma‘rifetiyle ahvâlden hakk üzere teftîş ü tefahhus idüp göresin fi'l-vâkı‘ şakî ve ehl-i fesâd ve katl-i nefis eyledükleri [...] şer‘-i şerîf üzerlerine sâbit ü zâhir olur ise sicill itdürüp dahi muhtâc-ı arz olanlardan ise muhkem habs idüp arz eylesin değil ise şer‘le haklarında lâzım geleni icrâ idüp ehl-i fesâda himâyet ve kendü hallerinde olanlara vech-i ta‘arruz itdürmeyesin [...] cümlesinin üzerine varup kendü hallerinde olanlara mücerred celb ü ahz için [...] eyleyüp câdde-i hakdan udûl itmeyesin.

/14a/

Hüküm:14a/2

[...] Mevlânâ Ahmed'e hükm ki:

[...] eğer bedel-i nüzul ve eğer [...] ve İzmir'den [...] kemâ-kân mukarrer kılınmışdur [...] donanama-i hümâyûn [...] hâzır-ı müheyya eyledükde ihmâl ü [...] ziyâde ihtiyât eylesin [...]

/14b/

Hüküm:14b/1

Karaman Beylerbeyi'ne hükm ki:

[...] kâ'im makam nasb idüp derbederden ziyâde işlü [...] salgun salup küllî zulm ü ta'addî urup [...] evvelkinden ziyâde eşkiyâ cem' eyleyüp müslimânların emvâl ü erzâklarını gâret ve katl [...] geldikde mezbûr İmidşah ile eşkiyâsının hevâsına tâbi' olup livâ-i mezbûr Âstâne-i sa'âdetimde [...] itmeyüp re'âyâya küllî zulm itmekle men'î için âdemler gönderüp varan âdemleri katl eyleyüp günden güne [...] ziyâde olmaktadır deyü arz eylediğin eelden buyurdum ki:

[...] ele getirüp dahi âdemlerini toprak kâdîları ma'rifetiyle hakk üzere teftîş ü tefahhus [...] bi-hasebi'ş-şer'-i şerîf üzere sâbit olursa sicill itdürüp muhtâc-ı arz [...] şer'le haklarında lâzım geleni icrâ eyleyüp hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye iş itdürmeyesin ammâ [...] olup ehl-i fesâda himâyet ve kendü hallerinde olanlara mücerred celb ü ahz için ta'addî vü tecâvüz olmakdan [...] câdde-i hakdan udûl itmeyesin

/14b/

Hüküm:14b/2

Yazıldı.

Saruhan Sancakbeyi ve kıdvetü'l-müstahfizîn Kal'a-i Karacakoca dizdârı *-zide kadruhû-* sen ki dizdârsın südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp kal'a-i mezbûr müstahfizleri gelüp bunlar hizmetlerinde kâ'im olup azillerinde icâb ider halleri yoğken ba'zı kimesneler dizdâr ve sancakbeyi arzı yok iken kimesne kendü hevâsında ve kimesne fevt oldı deyü girü geldükde birer tarikle almağla ahvâlleri mûcib ü müşevveş olup kal'a hâlî kalmışdur anun gibi sancakbeyi ve dizdârı arz olmadınız gedüklerinde olanlara zabt itdürilmek bâbında inâyet recâsı [...] arz eylemeğin buyurdum ki:

Bunlardan birisinin gedüğü virilmek lâzım geldükde arz olunduğı üzere dizdâr ve sancakbeyi arz olmadın elinde dahl itdürmeyesin.

/15a/

Hüküm:15a/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد /Efendi

Sis ve Tarsus ve Alâiye Sancakbeylerine hükm ki:

Bundan akdem irsâl olınan emr-i şerîfim mücebince sâbık Karaman beylerbeyi olan ümerâi'l-kirâm Mustafa *-dâme ikbaluhû-* ile me'mûr olduğunuz hidmete varup hidmette olmanız fermânım olmuştur buyurdum ki:

Vusûl buldukda müşârün-ileyh Mustafa *-dâme ikbaluhû-* den sana âdem mektûb gelüp taleb eyledükde aslâ te'hîr ü tevakkuf itmeyüp kalkup müşârün-ileyhin yanına varup andan me'mûr olduğunuz mîrîden olan şöyle ki müşârün-ileyhden size âdem vardukda me'mûr olduğunuz muhâfaza hidmetinde mu'accelen kalkup gelmeniz tenbîh eyleye ol husûsda ihmâl idüp gice kalkup emrime mûmâ-ileyhin sefer zamânı muhâlefet eyledüğün i'lâm ile sancaklarınız alınmasın ki elinde olunmayup haklarından gelinür ana göre mukayyed olasın mu'accelen varup muhâfaza hidmetinde olasız.

/15a/

Hüküm:15a/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı م Efendi

Sâbıkân (...) Sancakbeyi olan Ömer *-dâme izzühû-* ye hükm ki:

Yenişehir kâdîsı olan Mevlânâ Şecaeddin südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp Tırhala Sancakbeyi serhadde kışlayup ol diyârda muhâfazada bir yarar zamândar kimesne olmağla (...) nice eşkıyâ [...] zuhûr eyleyüp icrây-ı ahkâm-ı şer'iyeye ve mâl-ı mîrî tahsiline tâbi' olduklarından gayrı ol diyârda [...] harbî küffâr gemileri gelüp dolaşup ve Ezdin İskelesi'ne varup nice [...] muhâfazası mühimmâtdan olmağın senin için yarar ve şecâ'at-şi'ar olup [...] ol câniblerde hidmet-i muhâfazada olman recâsına arz itmeğın buyurdum ki:

[...] vech-i meşrûh üzere yarar âdemlerinle bu sene-i mübarekde ol câniblerin muhâfaza [...] olup [...] gereği gibi hıfz u hırâset eyleyüp (...) zarar u gezend irişdürülmekden ziyâde [...]

/15b/

Hüküm:15b/1

Selanik Kādîsına hükm ki:

[...] ticaret bahânesiyle [...] için el-iyâzu bi'llah [...] ihtilâd eyleyen keferetâifesi kal'a-i [...] olınmak için [...] kimesneye ta'addî olunmamak emr idüp buyurdum ki:

[...] teftîş ü tefahhus eyleyüp gönderesin i'lâm olınuğı üzere [...] ol makûle bunda eşkiyâyı [...] ammâ tamâm-ı hakk üzere olup ahz u celb ve garaz u nisbet ile hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye ta'addî olmayasın [...] üzere arz eyleyesin.

/15b/

Hüküm:15b/2

Karadeniz yalısında vâkı' olan kādîlara hükm ki:

Taht-ı kazânuzda ba'zı kimesneler zeminden mukaddem [...] her biri evlerinde gayrı yerlerde hıfz idüp narh-ı cârî üzere fûrûht eylemekle kanâ'at [...] küffâra ve gayrı diyâra ziyâde bahâ ile virüp İstanbul zahîresine muzâyakaya sebep oldukları i'lâm olundu imdi [...] aslâ bir ferd ol vechile zahîreyi re'âyâdan selim nâmı ile alup saklayup muhtekirlik eyledüğüne rızâ-yı şerîfim yokdur men'ü [...] ism ü resmi ile arz olınmak emrim buyurdum ki:

Vusûl buldukda fermân-ı şerîfim muktezâsınca herbiriniz onat mukayyed olup taht-ı kazâ [...] hıfz idenler eğer yeniçeri ve eğer solak ve sipâhî ve gayrı her biri olursa olsun İstanbul zahîresi için emr-i şerîfimle varan gemicilere mevcûd olan tereke ile [...] rûzî üzere verdirüp bir vechile ta'allül ve bahâne itdürmeyesin ve muhkem tenbîh ü te'kîd eyleyesin ki ol vechile selim nâmı ile zahîreyi kimesne [...] eylemeyesin ba'de't-

tenbîh islemeyenleri isim ve resmleri ile yazup arz eylesin ve selim nâmı ile akça alup zahîre viren eğer re‘âyâ ve eğer gayrıdır sâkin oldukları karyeyi ism ü resmleriyle yazup defter idüp arz eylesin ki Südde-i sa‘âdetimden kapucılar gönderilüp ahz olunup gönderilüp donanma-i hümâyûnum gemilerine küreğe konıla siz ki kâdîlarsız şöyle ki âdem-i takayyüd sebebi ile bundan sonra her kangınızun taht-ı kazâsında selim nâmı ile akça virilüp zahîre alındığı istimâ‘ olına bilâ-tevakkuf mansıbı alınıp âhara virilmek mukarrerdür bilmiş olasız.

/15b/

Hüküm:15b/3

Bâ-hatt-ı [...] Efendi 23[...]

Kocaili Sancakbeyi Mehmed-*dâme izzühû*-ye hüküm ki:

Tersâne-i âmireme vâfir ü müstevfî kereste tedârüki lâzım u mühim olmağla sen bu sene vâkı‘ olan donanma-i hümâyûnuma varmayup zikr olunan keresteyi vâfir ü müstevfî tedârük idüp ol bâbda müzâyaka çekdirmemek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı şerîfim mücebince amel idüp bu sene vâkı‘ olan donanma-i hümâyûnuma varmayup Tersâne-i âmireme lâzım olan kereste-i vâfir ü müstevfî tedârük idüp ol bâbda müzâyaka çekdirmeyüp kereste husûsunda ihmâl ü müsâhaleden ziyâde hazer eylesin şöyle ki kereste husûsunda müzâyaka çekdiresin küllî be-gâyet olunmak mukarrerdir ana göre ikdâm ü ihtimâm eylesin.

/16a/

Hüküm:16a/1

Yazıldı.

Mahzar (...?)

Bâ-hatt-ı اسعد

Tırhala ve Velestin ve Çanakça ve Urmiye ve İzdin kâdîlarına hükm ki:

Dergâh-ı mu'allâm yayabaşlarından olup Galoş iskelesinde zahîre üzerine ta'yîn olınan Hüseyin subaşı hizmet-i mezbûreden ve Urmiye Kazâsında Hamak Şüvezli? ve Yulatanos ve Abdi Kulak nâmında olan karyelerin hizmetinden ref' olup yerine Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri çavuşlarından Mehmed Çavuş ta'yîn olup ve mezbûr iskeleye işleyen gemi reîslerinin ekseri yeniçeri ve acemioğlanı olmağla İstanbul zahîresiyçün gemilerine tahmîl eyledikleri buğdayı ve arpa ve sâir zehâyiri İstanbul'a götürmeyüp âhar diyâra alup gitmeğın hâlâ o makûle reîslerin gemilerine zahîre konıldukda isim ve resmleriyle ve bölükleriyle yazılup ve her birinin gemisine ne mikdâr zahîre tahmîl ve neye göre salundukları defter olup bir sûreti Âstâne-i sa'âdetime irsâl olunmak ve taht-ı kazânuzda olan yeniçerilere zâbitleri mübâşeretiyile muhkem tenbîh ü nizâ' olup korucu ve oturak ve sâir sefer-i hümâyûna me'mûr olanlar aslâ te'hîr itmeyüp her biri odalu odalarına gelüp korucu ve oturak olanlar odalarında sâkin olup ve sefer-i hümâyûnuma me'mûr olanlar mu'accelen ağaları yanuna varup hizmetinde olup mukayyed oluna ol câniblerde kendü hevâlarında kalanların ulûfeleri kat' olunmak için südde-i sa'âdetimde yeniçerilerim ağası olan iftihârü'l-ümerâ ve'l-ekâbir *-dâme uluvvuhû-* tarafından mühürlenüp virilmeğın buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda müşârün-ileyh ağalar tarafından virilen mühürlü mektûb mücebince amel idüp fermân-ı celîlü'l-kadrim üzere (...) [...]

/16a/

Hüküm:16a/2

Yazıldı.

İskenderiye Sancakbeyine ve iki kâdîsına hükm ki:

Sen ki kâdîsın mektûb gönderüp kazâ-i [...] livâ-i mezbûrede otuz iki bin akça ze'âmeti olan Dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından Ca'fer Çavuş [...] Hevâsına nice eşkıyâ ile Kaçnak ve Üsküb ve Yenipazar ve Priştine ve Bosna yollarına [...] basup katl-i nüfûs

ve gâret-i emvâl idüp kuttâ'u't-tarîk [...] bi'l-küllîye vilâyeti harâbe varması [...] fi'l-vâkı' fesâdı [...] sâdır olmuşdur [...] ve ta'yîn [...] ba'de's-sûret ashâba [...] olup [...]

/16b/

Hüküm:16b/1

Mizistre Beyi'ne ve Kādîsına hüküm ki:

[...] nice eşkıyâyı cem' idüp (...) [...] zindana habs idüp bir gün bir gice salıvirmeyüp [...] esbâb u erzâkını nehb ü gâret idüp [...] şer'le görüle deyü fermân-ı şerîfim sâdır olmuşdur [...]

Vardukda mezbûreyi şer'-i şerîfe ihzâr idüp da'vâcılarını [...] ecluden [...] ba'de's-sübût şer'le müteveccih olan hukûkî ashâbına hüküm idüp alıvirdükden sonra arza muhtâc olanlardan [...] hakkında şer'le lâzım geleni icrâ eyleyesin.

/16b/

Hüküm:16b/2

(...)

Mahrûse-i Manisa Kādîsına hüküm ki:

Ahâli-i Manisa tarafından südde-i sa'âdetime arzuhâl sunulup [...] ve zorbaya baş u buğ olup vilâyet halkına envâ'-ı zulm ve ta'addîleri olduğundan [...] katl-i nüfûs [...] gelüp cümlesi bir hâneye girüp fırsat bulduklarınca hânedan çıkup Manisa'da sâkin olan a'yânın ve sâir [...] çıkup tasarruf itmeğe tasmîm-i niyyet itdükleri Manisa halkı vâkıf olduklarından def'ü's-sâil vâcib fehvâsınca etrâfda [...] idüp kendüler dahi cem'iyet üzere olup hanın kapusunu salıncak ağaçları ile muhkem yer girdüklerinden sonra hanın duvarları [...] yukarı çıkup tüfenkle ve sâir yat u yarağla cümlesin girüp levs-i fesâdlarından vilâyet-i tadhîr itdüklerin bildirüp lâkin bu makûle eşkıyânın gayrısın çeker ba'zı ehl-i fesâd olup siz bizim yoldaşlarımızsız deyü üzerimize gelmeleri muhtemeldir oluk gibi cem'iyet ü ittifâk idüp gelürler ise ve mâlları heder olmak üzere izâle ve ta'allülleri için emr-i hümâyûnum talep eyledükleri ecluden bu

makûle eşkiyânın sâ'y [...] olanların ve mâlları heder olmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda sen ki kâdîsın cümle Manisa ahâlisini ve talebeyi getürdüp emr-i celîlü'l-kadrimi mezbûrlara i'lâm u ilân eyleyüp anun gibi katl-i nüfûs ve gâret-i envâl kasdi ile girü Manisa üzerine gelürler ise ve mâlları hederdür cümle ahâli-i memleket zikr olunan talebe tâifesi ile ve sâir yarar kimesneler ile yek-dil ve yek-cihet olup hüsn-i ittifâk ve ittihâdla fırsat elvirüp mahall-i iktizâ itdüğine göre bi-avni'llâhi te'âlâ mu'âvenet eyleyüp aslâ emân ü zamân virmeyüp cümlesin kılıcdan geçirüp vücudunu (...?) sahife-i alemden (...?) itmelerine han veyahud itmelerine tergîb u tahrîz idüp envâ'-ı istimâlet virüp memleket ü vilâyetin şer ü fesâdlarından tahlîsi bâbında sa'y ü ihtimâm eylesin ve ne makûle ehl-i fesâdın hakkından gelündükde ism ü resmiyle yazup bildüresin [...] bu husûsda dergah-ı mu'allâm müteferrikalarından ulûfelü Mehmed baş u buğ ta'yîn olınup dahi bunca Dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından olan Mehmed mu'âvenet eylemek fermânım olmışdur bu husûs mûmâ-ileyhimânın ma'rifetiyle görüp emr-i hümâyûnumun icrâsında aslâ dakîka fevt itmeyesin

/17a/

Hüküm:17a/1

[Yev]mü'l hâmis

Fi 3 R sene 1013

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد/Efendi

Vezîr Nasuh Paşa'ya hüküm ki:

Karahisâr Kâdîsı südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp nefsi-i Karahisâr'da sâkin Dindar Mustafa ve Arnavud Hüseyin Maralbaş Mehmed ve Maralbaş Hüseyin Gedüse Ali ve Köse Mahmud veya Rumoğlu Seferşah ve Yıldızlı İbrahim ve Şeytanoğlu İbrahim ve Kara Süleymân ve ba'zı zorbabaşı nâmında üçbin mikdârı eşkiyâ ile mâh-ı şevvalin on yedinci gününde Karahisâr'ı muhâta idüp birkaç yüz müslimânı

bi-gayrı hakk katlı idüp ve esbâb u erzâklarını nehb ü gâret ve evlerini ihrâk idüp ve şehir içine girdüklerinde Dergâh-ı mu‘allâm çavuşlarından Gelizâde Mehmed Çavuş'un şark seferinden gelmişken ahırında otuz re's devesini alup küllî ta‘addî itdüklerini arz itmeğin buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda bi'z-zât mukayyed olup mezbûrları bi-eyyi vech-i kân ele götürüp gaybet iderler ise şer‘le buldurması lâzım olan kefillerine buldurup getürdüp dahi da‘vâ-yı hakk ve ta‘yîn-i mâdde iden husamâlarıyla berâber idüp bir def‘a şer‘le fasl olmayup üzerinden on beş yıl mürûr itmeyen da‘vâlarını onat vechile hakk üzere teftîş ü tefahhus idüp ba‘de's-sübût ashâb-ı hukûka (...) bî-kusûr haklarını alıvirdükden sonra ehl-i fesâda aslâ himâyet ü sıyânet eylemeyüp bir vechile haklarından gelesin ki sâir eşkıyâya mûcib-i ibret ve bâ‘is ü nasîhat vâkı‘ ola ammâ bu bâbda onat mukayyed olup ehl-i fesâda himâyet ve kendü hallerinde olanlara gadr ü havf olmakdan ziyâde hazer eylesin.

/17a/

Hüküm:7a/2

Bir sûreti

Anadolu Beylerbeyine ve sâbıkân Anadolu Beylerbeyi olan Müşârün-ileyhe

/17a/

Hüküm:17a/3

Sipâhî oğlanlarım ağası olan Ahmed -*dâme muhibbuhû*- ye hükm ki:

Sâbıkân sipâhî oğlanlarım ağası olan Hüsrev-*dâme muhibbuhû*- nün zümerâ-i mezbûreye mükerrer virdüğü ulûfe akçasından yüz atmış bin akça zuhûr idüp mu‘accelen tahsîl-i mühimmâtdan olmağın buyurdum ki:

[...] zikr olunan yüz atmış bin akçayı müşârün-ileyhin emvâl ü erzâklarından [...] olan [...] ve sâir [...] ihmâl ü müsâhaleyi ve avk u te’hîr itmeyesin şöyle ki mu‘accelen tahsîl eylesin sende [...]

/17a/

Hüküm:17a/4

Haslar Kādîsına hükm ki:

[...] Kādî Mustafa evkâf [...] Dergâh-ı mu'allâma arzuhâl [...] piyale vakf akça [...] üç [...] kasabada ihtika [...] eylediği eelden buyurdum ki:

[...] ele getirüp dahi varan kulum ile [...] mukayyed olup bir tarafa dahi gaybet [...]

/17b/

Hüküm:17b/1

Sâbıkân Kefe Beylerbeyi [...] olan Kıdvetü'l-ümerâ'i'l-kirâm [...] kendü gemisine girmeğe teklîf idüp [...] sancağı [...] olunmağla meclis-i kazâda livâ-i mezbûrın züema erbâbı [...] gidüp hizmet idegelmişdür deyü haber virdüklerin [...] gemisini kendü âdemleriyle donadup sipâhîler sen ta'yîn itdüğün gemiye girüp[...] olıgeldüğü [...]

Vusûl buldukda husûs-ı mezbûre bi'z-zât mukayyed olup bu bâbda sâdır [...] gemisini kendü âdemleriyle donadup dahi livâ-i mezbûrın sipâhîlerinin cümlesine alaybeyleriyle bir gemi ta'yîn idüp [...] hümayûnda olıgeldüğü üzere bayrakları altında istihdâm eylesin mezbûrları ol vechile sancakbeylerine rencîde itdürmeyüp [...] kimesneye iş itdürmeyesin.

/17b/

Hüküm:17b/2

İstanbul Kādîsına ve Tercüman Evkâfı üzerine nâzır olan [...] Şeyh Ömer *-zîde takvâluhû* - zikr olunan tercüman evkâfının tevliyetine iki üç nefer kimesne tâlib olup [...] münâza'ât kişi vâkı' olmağla vakfı harâbe itdükleri i'lâm olunmağın sen ki kādîsın bu husûsa bi'z-zât mukayyed olup Şeyh Maşaallah mağrifeti ile (...?) tevliyet husûsında vakfa (...?) olur ise tevliyet hizmetinde ol istihdâm olunmasını emr idüp buyurdum ki:

Vardukda fermân-ı hümâyûnum üzere bu husûsa bi'z-zât sen mukayyed olup nâzır müşârün-ileyh mağrifeti ile (...?) ittifâkı ile tevliyetime tâlib olan mollalardan [...] ola (...?) ise işi istihdâm itdürüp ahiri dahl itdürmeyüp zıkr olunan tevliyet husûsunda min-ba'd bu emr-i celîlül-kadrim mücebince amel eyleyesin emr-i şerîfime muhâlif bir ferde ta'allül ve nizâ' itdürmeyesin (...?) bu hükmü (...?) nâzır müşârün-ileyh (...?) ellerinde iş idesin

/18a/

Hüküm:18a/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد/Efendi

Mora ve Mizistre sancakları beylerine hükm ki:

Livâ-i Mizistre a'yân u eşrâfı Dergâh-ı mu'allâma mahzar gönderüp sâbıkân sancakbeyi olup hâlâ Mizistre'de sâkin olan Mehmed Kal'a-i Mizistre mukâbelesinde hisârı ihdâs idüp nice tûfeng-endâz kimesneleri yanına alup ehl-i İslâm'ı dışarı çıkartmayup ve çıkanların ekserini katl idüp ve zahîresini cebren alup ve kâdîlara icrây-ı ahkâm-ı şer'îye itdürmeyüp ve bi'l-cümle celâlî ve asi olmuşdur deyü bildürdükleri eelden buyurdum ki:

Vardukda ikinüz dahi bu husûsda mukayyed olup göresiz arz olınuğu gibi ise mezbûrı elbette ele getirüp dahi zıkr olunan husûslar bir def'a şer'le görölüp on beş yıl mürûr itmeyen husûsları husamâları mevâciblerinde toprak kâdîları ma'rifetiyle şer'le tefâtîş ü tefahhus idüp üzerine sübût bulan hukûku hükm idüp ashâbinâ alıvirdükden sonra şer'le hakkından gelesin.

/18a/

Hüküm:18a/2

Bâ-hatt-ı اسعد/Efendi

Konrapa Kâdîsına hükm ki:

Dergâh-ı mu‘allâm müteferrikalarından olup sâbıkân Şam Muhâfazasında olan Düstûr-ı mükerrerem Vezîrim Mehmed Paşa *-edâma'llâhu te‘âlâ iclâluhû-* nün Kethudâsı olan Yûsuf Kethudâ Dergâh-ı mu‘allâma âdem gönderüp bundan akdem Amasya sancağında vâkı‘ olan ze‘âmetin zabtına Musalli nâm âdemini gönderüp mezbûr Musalli'den ze‘âmet-i mezbûreyi zabt idüp dört beş senenin hâsıl olan akçası ile Âstâne-i Sa‘âdetime giderken mezbûr Musalli kadîmi Düzce bazar sâkinlerinden olmağla ol diyâra geldükde Bolu üzerine gelen eşkiyâ muhârebesinde katl olunup mezbûr Yûsuf kethudânın üç yüz binden ziyâde mahsûl akçası mezbûr Musalli'nin kayın atası olan (boş) nâm kimesne ve sâir akrabâsı zimmetlerinde kalup şer‘le alıvirilmesi bâbında emri şerîfim recâ olmayup buyurdum ki:

Vardukda husûs-ı mezbûrı merkûm mübâşeretiyile hakk üzere görüp fi'l-vâkı‘ mezbûr Musalli müşârün-ileyhin ze‘âmet mahsûlünden her ne kabz itmiş ise getirüp teslîm itmeyüp [...] sâbit olursa bi-kusûr hükm idüp varan âdemine alıviresin ammâ hakk [...] akçası zâyi‘ olmakdan hilâf-ı şer‘-i şerîfim kimesneye ta‘addî vü tecâvüz [...]

/18a/

Hüküm:18a/3

[...] oğlı ve (...) nâm [...] basup [...] arz olındukda hakkından gelinmek [...] huccet virmeyüp (...) ba‘zı kimesne [...] huccet-i şer‘iyye mücebince mezbûr şâkilerin [...] mukarrer olup huccet-i şer‘iyye virilmiş [...] hukûku ashâbinâ hükm idüp bî-kusûr [...] sâbit olursa şer‘le haklarından gelüp [...] sebebi ile ehl-i fesâdı himâyetden ziyâde hazer [...]

/18b/

Hüküm:18b/1

Yazıldı.

Samako Kādîsına hükm ki:

Ol cânibin sâkinlerinden olup [...] Pupu nâm karyede vâkı‘ çiftliğinde arpa ve buğday [...] yine zümerâ-i mezbûreden yeniçeri Hızır ve Hoytab oğlu [...] çiftliğini basup mezbûrı katl idüp şer‘le görülüp icrây-ı hakk üzere [...] ...Hüseyin -*dâme uluvvuhû*- tarafından Mumcu Ali nâm yeniçeri mübâşir ta‘yîn olunursa mektûb [...]

Vusûl buldukda bu fesâdı idenleri mûmâ-ileyh ağaları mektûbu mûcebince merkûm Mumcu Ali mübâşeretiyle [...] ma‘lûm olduktan sonra muhtâc-ı arz olanlardan olmıyanların şer‘le haklarından gelesin yeniçeri tâifesinden ise [...] sonradan hakkında ne vechile emrim sâdır olursa mûcebi ile amel eylesin.

/18b/

Hüküm:18b/2

Ruscuk Kādîsına [...] müteferrikaAli Ağa'ya hükm ki:

Ol cânib[...] sâkinlerinden Mevlânâ Ahmed atmış birinci cema‘atden dokuzlu [...] Mehmed Hasan [...] yedili Bekir Osmân ve Katırcı Ali'nin oğlu Süleymân nâm yeniçeriler ve elli yedinci bölükden yevmî on dokuz akça ulûfesi katl kasdına [...] ve sâir tarîkıyla ellerinden halâs olup haklarında sicill ü huccet vârid olmağla mezbûrların ulûfeleri kat‘ olunup yeniçeri zümerasında alakaları kalmayup [...] şer‘le haklarından gelinmek için Dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan iftihârü'l-ümerâi'l-ekâbir Hüseyin -*dâme uluvvuhû*- İle gurebâ-i âmire ağası Sinân -*zîde mecdühû*- tarafından mektûblar virilüp mûcebince emr-i şerîfim taleb olunmağın buyurdum ki:

Vusûl buldukda mezkûrları müşârün-ileyh [...] ağaları mektûbu mûcebince ol cânibde yeniçeriler zâbiti olan yeniçeri Mustafa ve kethüdaları mübâşeretiyle hüsn-i tedbîr ü tedârükle ele götürüp dahi hakk u adl üzere teftîş idüp zulm ü ta‘addîleri sâbit ü zâhir olursa merkûm zabitleri mübâşeretiyle şer‘le haklarından gelesin ve Çerkes Hasan nâm kimesne dahi ol cânibde yeniçeri nâmında mürûr itmeyenlerinden ahz itdürüp fesâd ü şenâ‘atı sabit ve zâhir olursa anun dahi merkûm zâbit mübâşeretiyle hakkından gelesin muhtâc-ı arz olanlardan ise üzerlerine şer‘le sâbit olan mevâddın sûret-i sicilleriyle südde-i sa‘âdetime arz eylesin ki sonradan haklarında ne vechile emrim sâdır olursa mûceb ile amel eylesin.

/19a/

Hüküm:19a/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ۞ Efendi

Günyüzü Kādîsına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûr ahâlisi tarafından şöyle arz olundu ki birkaç seneden berü ol etrâfda eşkiyâ zuhûr itmekle re‘âyâ vü berâyânun emvâl ü erzâkını gâret ve kendülerinide katl idüp envâ‘-ı fesâd üzere oldukları eclden durmağa iktidârları olmayup hâliyâ kazâ-i mezbûrda vâkı‘ Tutlu nâm karyede bir kâfir kal‘a olmağla mazarrat-ı eşkiyâdan tahassün itmek için kendü mâllarıyla binâ itmek bâbında emr-i şerîf recâ eyledükleri eclden buyurdum ki:

Vusûl buldukda zikr olunan kal‘ayı re‘âyâ kendü mâllarıyla binâ itmeği murâd iderlerse kendü mâllarıyla ta‘mir itdürüp hilâf-ı şer‘-i şerîf bir ferdi dahl itdürmeyesin ammâ bahâne ile re‘âyâdan ahz u celb olunmaktan ziyâde hazer eyleyesin.

/19a/

Hüküm:19a/2

Sarıçayırı ve Göynük Kazâsında muhassıl olan Mevlânâ Musa'ya hüküm ki:

Bundan akdem Sarıçayırı Kazâsı halkı tarafından südde-i sa‘âdetime arzuhâl sunulup düstûr-ı mükerrerem Vezîrim Nasuh Paşa *-edemâllahü te‘âlâ iclalehü-* ile olan askere sürsat zahîresi için serdâr-ı müşârün-ileyh tarafından on beş bin akça virüp Mehmed nâm âdemden temessük aldük deyü Mehmed nâmına bir mührlü temessük ile kazâ-i mezbûrdan Muttalib oğlu Hüseyin ve Abdurrahman oğlu İbrahim ve Seydi oğlu diğer İbrahim ve İshak oğlu Agâh nâm kimesneler kazâ-i mezbûrda olan re‘âyâ vü berâyâda ol akçayı sizün için muâmele ile aldük deyü otuz binden ziyâde akça talep idüp ta‘addî eyleyüp me‘a hüdâ ol mikdâr akça teslîm olduğına mezbûr müşârün-ileyh tarafından elden mührlü temessük ve akça bozmak için Âstâne-i sa‘âdetimden ellerinde

emr-i şerîf yoğken sen ki kâdîsın mezbûr ile müttefik olup mücerred celb ü ahz için re'âyâdan akça taleb ve ta'addî itdüğün i'lâm olındı imdi südde-i sa'âdetime iki kıt'a emr-i şerîf sûreti gönderüp nazar olındukda ikisin dahi Bargı ve İznikmid nâm kazâda yazıldığı muvaffak olup lâkin zehâyirin birinde Sarı nâm mahalle [...] nâm mahalle (...) emr olunduğı mastûr olduğundan gayrı bu husûsa mugâyir olan Hasan nâm kimesne olduğı gönderdüğün sûret-i emr ile sûret-i sicillere mastûr iken mezbûrların teslîm itdük deyü ibrâz itdükleri sûret-i temessük Mehmed nâmına olup cümlesi senün imzan ile mübeyyez iken birbirlerine mugâyir bir mu'âvız olması bu bâbda senün mezburlar [...] ittifâk iden re'âyâdan ahz u celb olduğu muhavvel olmağla küllî mesûl [...] müşârün-ileyh [...] mîrîyede mührlü mektûbla amel olınmak bâbında emr-i hümâyûnum gönderilüp muhkem tenbîh olınmağın [...] ta'addî vü tecâvüz itdürdüğüne i'timâd-ı hümâyûnum yokdur bu makûle bennâklık emirleri [...] ve min-ba'd ol vechile re'âyâ vü berâyâdan bir akçe ve bir habbe taleb ve ta'addî itdürilmemek emr idüp buyurdum ki:

[...] zikr olınan emirleri ve mezbûrların ibrâz itdükleri temessük ile der-kîse idüp mühürleyüp [...] ve bir habbe taleb ü mu'addî itdürmeysin şöyle ki bu def'a gayrı memnû' olmayup (...) bildüresin ki kayd u bend ile südde-i sa'âdetime getürdilüp emrime (...?) itdürüp (...) mukayyed olup emrime mugâyir (...?) hazer idesin.

/19b/

Hüküm:19b/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı   Efendi

Ağa mektubu üzerinedir

Bursa Kâdîsına hüküm ki:

Taht-ı kazânuzda yeniçeri zâbiti olan yayabaşı ref' olup yerine hâlâ Anadolu ağası olan kıdvetü'l-emâcid ve'l-ekârim Ahmed -zîde mecdühû- ta'yîn olup umûmen yeniçeri tâifesini sefere korucu ve oturakları odalarına ihrâc itdürüp ve yeniçeri nâmına [...] fukarâyâ zulm ü ta'addî idenlerin şer'le haklarından gelinüp ve bi'l-cümle zabt u

kayd memlekete müte'allık olan mezbûr husûslarda istihdâm olmak bâbında yeniçerilerim ağası olan iftihâru'l-emâcid ve'l-ekârim Hüseyin Ağa -*dâme uluvvuhû*- tarafından mührlü mektûb virilmeğin mücebiyle amel olunmak emrim olmuştur buyurdum ki:

Vardukda müşârün-ileyh mektûbu mücebince amel idüp yeniçeri tâifesini umûmen sefere ihrâc ve korucu ve oturakları odalarına irsâl itdürüp ve fukarâya zulm ü ta'addî iden eşkıyânın mûmâ-ileyh mübâşeretiyle şer'le haklarından gelesin ve yeniçeri ve acemi oğlanı tâifesinden fevt olanların muhallefâtını mezbûra zabt u kayd itdüresin ve sefere gitmiyen yeniçeri tâifesini ism ü resmleriyle yazup arz eyleyesin.

/19b/

Hüküm:19b/2

Yazıldı.

Yenişehir ve Karasu ve Gümölcine ve Taş Özi ve Drama ve Ahi Hâlil ve Piregoşna ve Çağlayık ve Örfine ve Zihne kâdîlarına hüküm ki:

[...] olan [...] ref' olup yerine kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mehmed bölükbaşı ta'yîn olup [...] oturaklar odalarına irsâl olunmak ve yeniçeri ve acemi oğlanı nâmına fukarâya [...] mübâşeretiyle haklarından gelinmek bâbında hâlâ yeniçerilerim ağası olan iftihâru'l-ümerâ ve'l-ekâbir Hüseyin Ağa -*dâme uluvvuhû*- [...]

[...] vardukda mûmâ-ileyhin mektûbı mücebince taht-ı kazânuzda vakı' olan [...] ihrâc korucu ve oturakları odalarına irsâl idüp sefere gitmeyenleri ism ü resmleriyle yazup arz eyleyesin [...] zabt u kabz idesin

/19b/

Hüküm:19b/3

Bâ-hatt-ı اسعد Çelebi

Haslar Kâdîsına hüküm ki:

Mahrûse-i İstanbul'da Mustafa (...) evkâfına sâbıkân mütevellî olan Piyale nâm kimesne mâl-ı vakıfdan üç yüz bin akça zimemden kaldırıp ekl ü bel' idüp hâlâ taht-ı kazânda [...] olup ihzâr olinmağla [...] görölüp mâl-ı vakıfda tahsîl [...] emr idüp buyurdum ki:[...]

/20a/

Hüküm:20a/1

Yazıldı.

(...)

Mısır muhâfazasında olan Vezîr Mehmed Paşa'ya hüküm ki:

Sâbıkân Habeş Beylerbeyi olup vefât iden Mahmud'un esbâb u eşkâli Mısır'a gelüp dâhil oldukda cümle muhallefâtını alup kabz idüp dahi mühürleyüp Âstâne-i sa'âdetime defteriyle gönderesin emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda mukayyed olup mütevaffâ müşârün-ileyhin esbâb u eşkâli mahrûse-i Mısır'a dâhil oldukda cümle muhallefâtını alup kabz idüp dahi defteriyle emrim üzere Âstâne-i sa'âdetime gönderesin [...] gönderdüğün kimesnelere tenbîh eylesin ki bu bâbda gereği gibi hıfz idüp bir habbe [...]

/20a/

Hüküm:20a/3

[...] makeddemâ gönderilen [...] olınan gemiler ile bir kaç isti'cal[...] emr idüp buyurdum ki:

[...] ve hatt-ı hümayûnum mücebince fermân olınan [...] itdürüp dahi birkaç isti'câl [...] mühimmât-ı umûrdandur ihmâl ü müsâhaleden [...] ve noksan üzere gönderilmekten ziyâde hazer [...] gelicek hazîneyi dahi mu'accelen gönderilmek üzere olasın [...] husûsı mühimmâtdandır bi'z-zât mukayyed olup [...] (...) dakîka fevt itmeyesin.

/20b/

Hüküm:20b/1

Karesi Sancakbeyine ve livâ-i mezbûrda [...] livâ-i mezbûrda ba'zı eşkıyâ zuhûr [...] gâret idüp fesâd ü şena'ât üzere [...] âdem gönderilüp şer'-i şerîf [...] ve evkâf-ı selâtîn ve nice serbest karyelere varup [...] itmekle karyelere [...] eşkıyâyı ele virmeyüp mâni' olmakla fesâd ü şena'âtleri [...] ve i'lâm eyledüğün ecluden zikr olunan eşkıyâ her kimin karyelerine varup tahassün ider [...] şer'le haklarından gelinmek emrim olmışdur buyurdum ki:

Vardukda sen ki [...] ve kâdîlar her zikr olunan eşkıyâ her kangnuzun taht-ı hükûmetine varup tahassün [...] bir ferde ta'allül ve nizâ' itdürmeyüp her karyenün zâbitleriyle zikr olunan eşkıyâyı hüsn-i tedbîr [...] ahvâllerini a'yân-ı vilâyetden ba'zı müslimânlardan hakk üzere teftîş ü tefahhus idüp göresin [...] şer'le sâbit ü zâhir olur ise ashâb-ı hukûka şer'le müteveccih idüp haklarını hüküm idüp alıvirdükden sonra ehl-i fesâd [...] muhtâc-ı arz olanlardan ise muhkem habs idüp haklarında vâkî' olan mevâddın sûret-i sicilleri ile ahvâllerini yazup südde-i sa'âdetime arz eylesin değil ise ehl-i fesâda aslâ himâyet itmeyüp gereği gibi şer'le haklarından gelesin ki sâirlere mûcib-i ibret ola şöyle ki zikr olunan eşkıyâyı bizim karyeler (...?) deyü ele virmeğe mâni' olursa ol makûleler her kim olursa olsun yazup vukû'ı üzere yazup südde-i sa'âdetime arz eylesin sonra haklarında ne vechile emrim sâdır olursa mûcebince amel eylesin ammâ bu bahâne ile kendü hallerinde olanlara dahl olunmaktan ve celb ü ahz sebebi ile ehl-i fesâda himâyetden be-gâyet hazer idüp ehl-i fesâdın gereği gibi hakkından şer'le gelinüp [...] re'âyâ vü berâyâdan bir ferde zulm ü ta'addî olmakdan hazer eylesin.

/21a/

Hüküm:21a/1

[Yev]mü's-sebt

Fi 7 R sene 1014

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı hümayûn

Trablusşam Beylerbeyi Seyf oğlu Yûsuf Paşa'ya hükm ki:

Südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp Halep ve Maraş vilayetlerinin harâb olmasına bâ'is olup eşkıyâdan olan Zülfikâr ve Sarı Kasım nâm şakîler altı yüz piyâde dört yüzden ziyâde atlu sekban eşkıyâsı ile Hama Sancağına gelüp livâ-i mezbûr için şark serdârı tarafından bize virilmişdür deyü nefsi-i kasaba ahâlisini evleri içine koyup nice tekâlif eyledüklerinden gayrı ehl ü iyâllerine envâ'-ı ta'addî ve nicesinün katline mübâşeret eyledükleri sana i'lâm olındukda üzerlerine [...] âdem getürüp zıkr olınan eşkıyânın ekseri kılıcdan geçirilüp mezbûr Sarı Kasım diri tutulup siyâset olunup ve bey nâmında [...] bir mikdâr âdem ile firâr idüp şimdiki hâlde ahâli-i memleket âsûde-hâl ve huccâc müslimân mesârifâtına on bin altun virilmek bâbında serdâr tarafından emr-i şerîf vârid olmağla zıkr olınan altunı dahi gönderüp huccac-ı müslimîn refâhati üzere tevcîh eyledüklerini i'lâm eyledüğün pâye-i serîr-i a'lâma arz olındukda ma'lûm-ı hümayûnum olup senden dahi bu makûle hidmete me'mûl idüğü husûsa (...) min-ba'd dahi ol câniblerde eşkıyâdan bir ferde ruhsat virmeyüp gereği gibi hıfz u hirâset ve re'âyâ vü berâyâyı sıyânet eylemek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermânım üzere min-ba'd ol câniblerin gereği gibi hıfz u hirâsetinde ve zabt u sıyânetinde olup eşkıyâdan bir ferde ruhsat virmeyüp lâzımu'l-arz olan husûsları (...) arz-ı i'lâmdan hâlî olmayasın.

/21a/

Hüküm:21a/2

Yazıldı.

سعد

Habeş Beylerbeyine hükm ki:

Sen yarar ve umûr-ı din olduğundan gayrı ol cânibe vardukdan berü hıfz u hirâset-i memleket ve zabt u sıyânet-i ra'ıyyet bâbında mücerred ü sa'y olduğun

mesâmi‘i aliyye-i hüsrevâneme [...] olinmağın hidmetin [...] vilâyetin hıfz u hirâsetinde olmak bâbında fermân-ı hümâyûnum sadır olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda fermân-ı celîlü’l-kadrim mücebince hüsn-i tedbîr ü tedârük üzere emr idüp [...] muktezâsınca hıfz u hirâset-i memleket ve zabt u sıyânet-i ra‘iyyet eylemek bâbında var kuvveti pazuya [...] nâ-mahsûr eyleyesin inşâ’a’llahu'l-melîkü'l-müte'al vücûda gelen hidmetin mukâbelesinde [...] mukarrerdür ana göre ol basîret üzere [...] ol cânibin emvâlleri [...]

/21a/

Hüküm:21a/3

[...] buyurdum ki:

Vusûl buldukda [...] iştigâl idüp [...] min-ba‘d vilâyetin hıfz u hirâseti [...] zabt u sıyânetinde mücidd u sâ‘î [...] devletime lâyük hizmetler zuhûra getürmeği [...] üzere olasın.

/21b/

Hüküm:21b/1

Silistre ve Yanboli sancakları [...] ehl-i fesâd olup Dergâh-ı mu‘allâm kapucularından [...] olunup mürde tîmâr olmağla hukûk-ı şer‘iye mücebince hakkından [...]

Vusûl buldukda mezbûr şakî her kangınuzun taht-ı hükûmetinde [...] üzerine şer‘le üzerine sâbit olup virilen huccetin (...) muvâfik-ı şer‘ olup bi-hasebi’ş-şer‘ [...] muhkem hakkından gelesin tamâm-ı hakk üzere olup celb ü ahz sebebi ile ehl-i fesâdı himâyet [...] olasın.

/21b/

Hüküm:21b/2

Yazıldı.

Rum Beylerbeyine hükm ki:

Ladik kâdîsı südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp bundan akdem kazâ-i mezbûre tâbi' Boğaz nâm [...] eşkıyâdan tahassün itmek için kendü mâlları ile bir kal'a binâ itmek için emr-i şerîf virilmeğin kal'a-i mezbûre fermân [...] binâ olunup lâkin mustahfiz lâzım olmağın karye-i mezbûrede heftada bazar durup ve boyahane ve kapan olup kimesneye hâsılı fedâ olmamakla bâc-ı bazar ve rüsûm-ı boyahane ve kapandan hâsılı olan mahsûl ile kal'a-i mezbûreye mustahfiz ta'yîn olunmak recâsını arz itmeğin bu def'a havâs-ı hümâyûna zararı olmayup kimesnenin (...?) değil ise zikr olunan ikişer akça ile on nefer hisâleri ta'yîn olunmak emrim olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda zikr olunan bazar ve boyahane ve kapan kimesnenin (...?) olmayup kazâ ve havâs-ı hümâyûna zararı yoğsa kânûn üzere hâsılı olan mahsûlünden yevmî ikişer akça ile on nefer hisâleri ta'yîn ü tevcîh idüp yerlerinde koyasın.

/22a/

Hüküm:22a/1

Yenişehir Kâdîsına hükm ki:

Taht-ı kazânda vâkı' Galos ve Urmiye ve sâir onlara karîb olan iskelelere varup buğday tahmîl iden zahîre gemileri ve iskele eminleri ve tüccâr ve zu'amâ ve erbâb-ı tîmârdan ol etrâfda buğday alup satanlar her kim olursa olsun küffâr-ı hâksâra ve ellerinde emr-i şerîfim olmıyan kimesnelere buğday satılmaya deyü defa'atle ahkâm-ı hümâyûnum gönderilüp tenbîh ü te'kîd olunmuşken İstanbul'a gelecek buğday ve sâir tereke küffâra satılmağla İstanbul'a zahîre gelmemeğin küllî muzâyaka çekilmişdür imdi zikr olunan iskelelerden ellerinde emri olmıyan kimesnelere ve küffâr-ı hâksâra buğday ve sâir memnû' olan tereke satdırılmayup iskeleler zabt olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu husûsda bi'z-zât mukayyed olup Galos ve Urmiye ve sâir ol etrâf [...] karîb olan iskele eminlerine ve sâir erbâb-ı tîmâra ve tüccâr tâifesine tenbîh ü te'kîd eylesin ki ellerinde emr-i şerîfim olmıyan kimesnelere [...] ve küffâr gemilere buğday ve zâhire satılmayup İstanbul'dan emr-i şerîfimle varan gemilere tahmîl idüp

irsâl eyleyeler bu emr-i şerîfiden sonra [...] olmayup küffâr-ı hâksâra ve ellerinde emri olmayan kimesnelere zâhire ve buğday satanları muhkem teftîş ü tefahhus eyleyüp muhtâc-ı arz olanlardan ise habs ve arz eyleyesin değiller ise aslâ emân vormeyüp haklarından gelesin ki sâirlere mûcib-i ibret ola.

/22a/

Hüküm:22a/2

Yazıldı.

سعد/hattı

Kütahya Kādîsına hükm ki:

Südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp taht-ı kazânda olan Gedüs Nâhiyesi ahâlisi meclis-i şer'â varup eşkiyâ teğallübünden her biri dağda firâr idüp perâkende olmağla tahassün idecek bir kal'aya ihtiyâcları olup ve kasaba-i Gedüs karîbinde mürûr-ı eyyâm ile harâb olmuş bir kal'a olmağla kendü mâlları ile tamir ve tahassün itmeğe izn-i hümâyûnum recâ itdüklerini bildirüp bölük halkından iki nefer kimesne mübâşeretiyle ta'mîr olunmak recâsına arz eylemişsin imdi bölük halkı sefere me'mûr olmağla husûs-ı mezbûre mübâşir olduklarına rızay-ı şerîfim yokdur ahâli-i vilâyet kendü rızâları ve mâl ve ricâlleri ile ta'mîr iderlerse bu bahâne ile re'âyâdan celb ü ahz ve zulm ü ta'addî olunmamak üzere Dergâh-ı mu'allâm bevvâblarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Hüseyin *-zîde kadruhû-* mübâşeretiyle ta'mîr olunmasını emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda te'hîr itmeyüp ol celîlü'l-kadrim üzere bu husûsa gereği gibi mukayyed olup vech-i meşrûh üzere kal'a-i mezbûreyi ta'mîre rızâ ve ittifâkları var ise mâlları ile mezbûr Hüseyin mübâşeretiyle ta'mîr ü termîm itmek istedüklerinde [...] kimesneye emrime mugâyir ta'allül ü nizâ' itdürmeyesin ammâ bu bahâne ile re'âyâdan akça ahz u celb olunup zulm ü ta'addî olunmaktan ziyâde hazer idesin.

/22a/

Hüküm:22a/3

Yazıldı.

Boğdan Voyvodası Armiya Voyvoda'ya hükm ki:

Senin tarafından südde-i sa'âdetime şöyle arz olundu mukaddemâ [...] isyân eyleyen mahallerde fa'al üzerine eyledüğün sefer mühimmâtı için Hazîne-i âmireme [...] senden talep olunmamak bâbında sanki babam Hüdavendigâr –*tâbe serâhû*- zamânında hatt-ı hümâyûn mücebince divan [...] makeddemâ Hazîne-i âmiremden aldığın on bin sekiz [...] cânibine olacak sefer-i hümâyûnuma me'mûr olan asâkir nefer [...] divan-ı hümâyûnuma dahi virilmeğün [...]

Sayfa22b

Hüküm:22b/1

Anadolu Beylerbeyi'ne hükm ki:

Sen ki [...] eşkiyâdan âmil Ramazân nâm kimesne şakî [...] gâret ü hasâret ve ehl ü iyâllerine ta'addî [...] ve (...?) isteyen gelsün deyü nidâ itdürüp mezbûr [...] kirâm Hüseyin -*dâme ikbaluhû*- a'yân-ı memleket [...] mûmâ-ileyh ile ceng ü cidâl ve harb ü kîtâl itdürüp [...] görildükde üzerine nice [...] olunmuşdur şöyle ki [...] mukarrerdür deyü bildirdükleri ecluden şer'le hakkından [...] hakkında[...]

Vusûl buldukda bu husûsa bi'z-zât mukayyed olup mezbûrı meclis-i şer'a [...] mürûr itmeyen ahvâli at vechile tefîş ü tefahhus idüp dahi ashâb-ı hukûka ba'de's-sübût [...] gereği gibi hakkından gelesin ki sâir eşkiyâyâ mucib-i ibret ve sebeb-i nasîhat ola ammâ [...] ehl-i fesâda himâyet olunmaktan mugâyir hazer idüp Cenâb-ı Hak'dan adl ü inâyet [...]

/22b/

Hüküm:22b/2

Yazıldı.

Üstüb Kādîsına hükm ki:

Dergâh-ı mu‘allâma mektûb gönderüp kasaba-i mezbûre ahâlisi meclis-i şer‘a gelüp zikr olınan kasaba [...] kimesneler koyunlarını ve keçilerini ve sâir hayvanâtını koyup çobanları ve her keçileri meyve ağaçların kat‘ idüp envâ‘-ı ta‘addî [...] itmeleriyle ahvâlleri südde-i sa‘âdetime arz olındukda me‘n olunmâlarıyçün def‘atle mü‘ekked evâmir-i şerîfe vârid olmışken [...] itâ‘at itmeyüp davarlarını bağlarına koyup meyve ağaçlarını kat‘ itdürmeleriyle envâ‘-i ta‘addî vü tecâvüz iderler deyü tazallüm [...] i‘lâm eyledüğün eclden buyurdum ki:

Vusûl bulduk da bu bâbda bi'z-zât mukayyed olup kasaba-i mezbûrede müslimânların [...] bağlarına koyunlarını ve davarlarını koyup ol vechile ta‘addî vü tecâvüz idenleri meclis-i şer‘a ihzâr idüp da‘vâ-yı hakk ve ta‘yîn-i mâdde iden husamâlarıyla berâber idüp bir def‘a şer‘le fasl ve on beş yıl mürûr itmeyen husûslarını hakk üzere teftîş ü tefahhus eyleyüp göresin arz olındığı gibi ise ashâb-ı hukûka ba‘de's-sübût hakları alıvırıldükden sonra ol makûlelere muhkem tenbîh eyleyesin ki min-ba‘d kendü hallerinde olup müslimânlara ta‘addî vü tecâvüz itmeyeler ba‘de't-tenbîh eslemeyüp yine ol vechile fesâdları zâhir olursa muhtâc-ı arz olanlardan değilse şer‘le haklarından gelesin muhtâc-ı arz olanlardan ise muhkem habs idüp arz eyleyesin ki emr-i şerîfim gönderilüp haklarından geline ammâ bu bâbda gereği gibi mukayyed olup celb ü ahz sebebi ile ehl-i fesâda himâyetden ve arz u ta‘assubla hilâf-ı vâkı‘ kaziyye i‘lâmından hazer idüp câdde-i hakdan udûl ve inhirâf eylemeyesin

/23a/

Hüküm:23a/1

Bâ-hatt-ı اسعد/Çelebi

Sâbıkân Silistre Beylerbeyi olup Tuna yalıları muhâfazasında olan Ahmed -*dâme ikbâluhû*–ye ve Trablus kâdîsı olup müfettiş-i emvâl olan Mehmed'e ve Yanboli'de vâkı‘ olan kâdîlara hükm ki:

Sen ki Mevlânâ-yı müşârün-ileyhsin mektûb gönderüp Yanboli sancakbeyleri kethudâ ve voyvodaları re‘âyâ üzerine ziyâde atlu ile çıkup câme bahâ nâmıyla ziyâde akça almağla me‘n olınmak bâbında def‘atle südde-i sa‘âdetimden evâmir-i şerîfe gönderilmişken memnû‘ olmayup hâlâ livâ-i mezbûr beyi Ali -*dâme izzuhû*- nün

kâimmakamı olan Bekir Çavuş iki yüzden ziyâde atlu her üç ayda iki def'a re'âyâ üzerine çıkup dolaşup havâs-ı hümâyûnum ve vüzerâ-ı a'zam ve evkâf-ı selâtın karyelerine serbest ze'âmet ve tîmârlara ve gayrı re'âyâyâ salgun salup mugâyir hakk ve hilâf-ı şer'-i şerîf otuz bin akçalarını alup ve nice fukarâyı bî-günah habs ü katl idüp memlekete hadden mütecâviz ta'addî üzere olduklarını ahâli-i vilâyetin talebi ile arz u i'lâm eylemişsin imdi eyyâm-ı adâlet-encâmımda (...?) zulm olduğına kat'â rızâ-yı şerîfim yokdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda gereği gibi mukayyed olup dahi mezbûr kâimmakama ve sâir voyvodalara her biriniz muhkem tenbîh eyleyesiz ki min-ba'd ziyâde atlu ile il üzerine çıkmayup müft ü meccânen yem ve yemeklerine ve sâir zâd ü zevâde eyleyüp ve câme bahâ deyü hilâf-ı şer' ve kânûn bir nesnelere aldurmayasız ve şimdiye dek ol vechile hilâf-ı şer' ve kânûn her ne itmişler ise ba'de's-sübût bî-kusûr ashâbına alıvirdükden sonra bi-gayrı hakk katl-i nüfûs ve gâret ü emvâl iden her müfettişi ise aslâ ta'allül itdürmeyüp sûret-i sicilleri ile mukayyed ve mahbûs yarar âdemlere koşup südde-i sa'âdetime göndermeyüp gaybet ve firâr itdürmekden be-gâyet hazer idesin ve bi'l-cümle bu bâbda gereği gibi mukayyed olup ahz u celb sebebi ile ehl-i fesâda himâyet ü sıyânet olınmaktan ve bu bahâne ile kendü hâlinde olanlara hilâf-ı şer'-i şerîf dahl ü ta'addîden hazer idüp câdde-i hakdan udûl eylemeyesin.

/23a/

Hüküm:23a/2

Yazıldı.

Karahisâr-ı Şarkî Sancakbeyi Muharririne ve Kâtibine hükm ki:

[...] kâdî Mevlânâ Seyyid Derviş Mehmed *-zîde fazluhû-* südde-i sa'âdet [...] sulehâ ve fukarâ ve züefa mahzar gönderüp kasaba-i mezbûr [...] Temzire Vezîri nâm karyeler ahâlileri meclis-i şer'a [...] berü sancakbeyleri hasları alup temerrüde beş yüz [...] miriye küllî harâc ve avâriz dahl olur iken Dal Mehmed [...] sebab-i ile zikr olunan karyeleri kendüye tîmâr kayd idüp sancak [...] Vezîr hası olmuşdur deyü beş altı yüz atlu eşkiyâ ile voyvoda nâmında [...] nevâhîde olan kurâyı gâret ü yağma itmeğle zikr olunan karyelerde ancak [...] mîriye ziyâde özr olmuşdur deyü zikr olunan karyeler uslûb-ı sâbık

üzere [...] cümlesi perâkende vü perîşan olmak mukarrerdir ahvâlimizi der-devlete arz eyleriz deyü [...] zikr olınan karyeleri mîrlivâyâya has olmak emr idüp buyurdum ki:

Vusûl [buldukda] [...] has iken muharrir-i sâbık kendüye tîmâr kayd eylediği vâkı' ise uslûb-ı sâbık üzere [...]

/23b/

Hüküm:23b/1

Babadağı muhâfazasında olan Ramazân [...]

[...] ve sâir a'dây-ı dinden hıfz u hirâseti ve re'âyâ [...] vâkı' tekâlîfden mu'af olup serbest olan [...] birer tüfenkçi ihrâc idüp muhâfazada olmâlarını emr idüp [...] sâdır olan fermân-ı şerîfim mücebince zikr olınan kâdîlıklarda vâkı' tekâlîfden mu'af [...] hânesinden birer tüfengci ve sâir re'âyâ hânelerinden her beş hâneden birer tüfengci ihrâc idüp ol [...] a'dâ-yı bed-re'yden hıfz u hirâseti ve re'âyâ vü berâyâyı sıyânet idüp iyâzen bi'llâhi te'âlâ gaflet ile [...] irüşdürmekden hazer idesin ammâ bu bahâne ile re'âyâ vü berâyâdan ve sâir fukarâdan ahz u celb olınmakdan [...]

/23b/

Hüküm:23b/2

Yazıldı.

Kâ'im müşârün-ileyhime hüküm ki:

Ol etrâf-ı cevânibin kazak eşkıyâsından ve sâir a'dâ-yı bed-re'yden hıfz u hirâset olınmak [...] olmağın siz ki kâdîlarsız her birinüz taht-ı kazâsında vâkı' akıncı tâifesi Mihâl oğlu ile Üngürüs seferine varup geçenlerden mâ'adâ ze'âmet ve tîmârdan ma'zûl (...?) ve eşkinci ve yağcı ve küreci [...] ve doğancı (...?) kadar il erini ihrâc idüp ol etrâfı kazak ve sâir eşkıyâdan hıfz u hirâset itdürilmek [...] buyurdum ki:

Vusûl buldukda aslâ te'hîr ü terâhî eylemeyüp her birinüz bu bâbda yek-dil ve yek-cihet olup ittifâk u ittihâdla siz ki kadı[larsız] [...] taht-ı kazâunuzda sâkin olan akıncı tâifesi fermân-ı şerîfim üzere Üngürüs seferine gidüp mâ'adâ ma'zûl kurâyı emirli ve

eşkinici ve yağcı ve küreci doğancı ve (...?) kadar il erleri [...] ihrâc idüp ol etrâf u cevânibde muhavvef ve muhâtâ olan mahelleri gereği gibi hıfz u hirâset idüp iyâzen bi'llâhi te'âlâ gaflet ile a'dây-ı bed'-re'y tarafından memâlik-i mahrûseme zarar u gezend iriştürmekden ziyâde ihtirâz eylesin.

/23b/

Hüküm:23b/3

Yazıldı.

Müşârün-ileyhime hüküm ki:

Ol etrâf u cevânibin kazak ve sâir eşkıyâdan hıfz u hirâset olunmak mühimmât-ı umûr-ı din ü devletden olmağın siz ki kâdîlarsız her birinüz taht-ı kazânuzda sâkin cebelü tatar tâifesini sefer-i hümâyûnuma ihrâc idüp sâir re'âyâ tatar tâifesini atlu olmağla umûmen ol etrâfi cevânibin hıfz u hirâsetine ta'yîn olunmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda aslâ te'hîr ü terâhî eylemeyüp her birinüz taht-ı kazâsında sâkin olan cebelü tatar tâifesini sefer-i hümâyûnuma ihrâc idüp dahi sâir re'âyâ tâifesi atlu olmağla üzerlerine (...) umûmen ol etrâfi cevânibin hıfz u hirâsetine ta'yîn eylesin ki muhavvef ve muhâtâ olan mahalleri gereği gibi hıfz u hirâset itdüresin ziyâde mukayyed olup ol etrâfi cevânibi gereği gibi hıfz itdürüp gaflet ile a'dây-ı bed'-re'y tarafından zarar u gezend iriştürmekden ve bu bahâne ile fukarâdan ahz u celb olınmaktan ziyâde ihtizâr eylesin

/23b/

Hüküm:23b/4

Yazıldı.

Müşârün-ileyhime hüküm ki:

Kazak eşkıyâsının def'i için donanma-i hümâyûnum lâzım gelmek ile Hersek'den Karadeniz'e varınca Tuna yalılarında vâkı' olan karyelerden küreci tâifesi

ihrâc olup Hersek ve ayakçı kapudanları kadîmden olıgeldüğü üzere donanma tedârük olunmak emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda her biriniz onat mukayyed olup Hersek'den Karadeniz'e varınca Tuna yalılarında vâkı' olan karyelerden donanma-i hümâyûnum için kifâyet mikdârı Küreci ihrâc idüp dahi Hersek ve ayakçı kapudanları ile olıgeldüğü üzere donadup sen ki mîrlivâsın âdemlerin ile mektûblar gönderüp donanma-i hümâyûnum hizmetinde olup dîn ve devlet uğrunda hidmetde ve yoldaşlıkda bulunup hidmetde kusûr eylemeyesiz deyü muhkem tenbîh ü te'kîd eyleyesiz itâ'ate emr itmeyenleri ism ü resmleriyle yazup bildiresiz ki mukaddemâ haklarından geline.

/24a/

Hüküm:24a/1

Yazıldı.

İsmailgeçidi Kādîsına ve mütevellîsine hüküm ki:

Ol etrâf ü cevânibinde kazak ve sâir eşkıyâ zuhûr idüp zarar u gezend irüşdürmek kasdında oldukları i'lâm olındı imdi def'-i mazarrat için üzerlerine varılmak iktizâ itdükde İsmail Geçidi re'âyâsına kırk elli pâre Tuna gemisi donatdurup kifâyet mikdârı tüfengci ile Babadağı muhâfazasında olan Kıdvetü'l-ümerâ'îl-kirâm Ramazân *-dâme izzuhû-* tarafından vârid olan mektûb mücebince hidmetde bulunmâlarını emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda husûs-ı mezbûr mühimmât-ı umûrdandır onat vechile mukayyed olup İsmail Geçidi re'âyâsına kırk elli pâre Tuna gemisi donatdurup içlerine kifâyet mikdârı tüfengci koyup mîrî mûmâ-ileyh tarafından mektûb ve âdem varup vech-i münâsib gördüğü üzere Tuna yalıları hıfz u hirâsetinde sarf-ı masdur eyleyeler bu bâbda ihmâl ü müsâhaleden ve tekrâr emr-i şerîfim varmakdan ihtirâz eyleyesin.

/24a/

Hüküm:24a/2

Yazıldı.

Tulca Kādîsına hükm ki:

Kazâ-i mezbûre tâbi‘ olan Başdepesi karye re‘âyâsı martalos olduklarından gayrı Tuna boğazlarında ve deniz ağzında muhâfazada olup anun gibi kazak eşkıyâsı zuhûr itdüklerinde bilâ-ihmâl haber virmek şartıyla avâriz-ı divâniyeden mu‘af ve müselleme ve kazak eşkıyâsından memâlik-i mahrûsemden bir mahalle zarar u gezend irüşdürse tazmîn idelüm deyü ta‘ahhüd eyledükleri sicill ve hucet olunmuş iken adem-i ta‘addîleri olduğu mesmû‘-ı hümâyûnum olmuşdur imdi muhkem tenbîh ü te’kîd eylesin ki şart-ı mezbûr üzere hizmetde kusûr ve ihmâl eylemeyeler şöyle ki (...?) ihmâlleri zuhûr iderse kemâ-kâh avârizları alduktan mâ‘adâ haklarından gelinmek emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda onat mukayyed olup karye-i mezbûre re‘âyâsına muhkem tenbîh ü te’kîd eylesin ki şart-ı ta‘ahhüdleri üzere zikr olunan mahallerde muhâfazada olup kazak eşkıyâsı zuhûr itdükde bilâ-ihmâl ve te’hîr mu‘accelen ol cânibinde muhâfazada olan ümerâya haber virüp memâlik-i mahrûsemden bir yere zarar u gezend irüşdürmekden ziyâde ihtiyât eyleyeler şöyle ki iyâzen bi’llâhi te‘âlâ gaflet idüp şard ve ta‘ahhüdleri üzere hizmetde kusûr idüp bir mahalle zarar u gezend irüşdürseler avârizları alınduğundan mâ‘adâ gereği gibi haklarından gelesin.

/24a/

Hüküm:24a/3

Yazıldı.

Hersek Kādîsı ve Hersek Kal‘ası [dizdârına] [...]

[...] kazak eşkıyâsı dâimâ hareket üzere olup[...] mühimmât-ı umûr-ı din ve devletden olmağın [...] tarafından mazarrat-ı kaskına hareket [...] lâzım geldikde Hersek Kal‘ası'ndan sâbıkân [...] barut ve kurşun tedârük idüp ol etrâfin [...] Ramazân -*dâme izzuhû-* ye gönderilmek emr idüp buyurdum ki:

[...] zuhûr idüp def'-i mazarratları için barut ve kurşun [...] ve mektûb vardukda aslâ te'hîr ü tevakkuf itmeyüp mu'accelen [...] irsâl ü îsâl eylesin ihmâl ü müsâhâleden ve geç gönder[mekden] [...]

/24a/

Hüküm:24a/4

Yazıldı.

(...?) hüküm ki:

Düstûr-ı mükerrem Bağdad eyâletine mutasarrıf [...] Karamersin nâhiyesinde Ali dere nâm karye kendü [...] müşârün-ileyhin yanında olan asâkir-i İslam için [...] ve mu'âvenet iderler iken kemerin kayıkları ve (...?) kayık ve muhtel âdemler [...] zahîre taşırsız deyü rencîde eyledüklerini bidirüp şöyleki kayık ile [...] inâyetu'llah aff eyledükleri ecluden kendüye kifâyet idecek[...] emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda [...] kifâyet idecek mikdârı zahîresine olgelen [...] bir ferdi dahl itdürmeyüp [...]

/24b/

Hüküm:24b/1

Yazıldı.

Boğdan Beyine hüküm ki:

Kazak eşkıyâsı dâimâ memâlik-i [...] def'-i izâleleri mühimmât-ı din ü devletden olmağın [...] olan kasabada ve karî re'âyâsına dahi [...] tüfengciler koydurup.ol câniblerde hıfz u hirâsetde olan [...] sâir (...?) ile ma'an varup hizmetde bulunmâları [...] olan mîrlivâ etrâfindan âdem ve mektûb varup vech-i meşrûh üzere [...] vâkı' olup Boğdan'a tâbi' olan kasabât ve karî re'âyâsından emrim üzere [...] kifâyet mikdârı tüfengci koydurup Tuna yalılarında tedârük olunan sâir donanma-i hümayûnum yanına [...] sa'y-i nâ-mahsûr eyleyeler husûs u mezbûr ehemmi

umûrdandır ihmâl ü müsâhâleden ihtirâz idüp [...] getüresin bu bâbda zuhûr iden hidmetin zâyî' olmayup envâ'ı (...?) ve re'âyetime mazhar olursuz.

/24b/

Hüküm:24b/2

Belgrad'da olan Defterdâr Mehmed Efendi'ye hüküm ki:

Bi'l-fi'l Belgrad Kal'asında mahfûz olan defterhane sandukları[...] mu'accelen sütte-i sa'âdetime gönderilmesini emr idüp buyurdum ki:

Emrim üzere kal'a-i mezbûrede konulup [...] defterhane sandukları müşârün-ileyh Memişah Ağa mübâşeretiyile ber-vech-i isti'câl irsâl ü îsâl itdüresin [...] husûs-ı mezbûr mühimmât-ı umûrdandır ihmâl ü müsâhâleden ve avk u te'hîrden ve geç gönderilmesinden be-gâyet hazer eyleyesin serdâr Vezîr-i a'zam Mehmed Paşa – *edâma'llâhû te'âlâ iclâluhû*- şer'-i şerîfime (...) fermânım olmuşdur mûmâ-ileyhe husamâ [...] kadrim zikr olınan Defterhâne-i âmirem sanduklarını sütte-i sa'âdetime göndermeye evvelâ sicill eyleyesin ziyâde ihtiyât idesin.

/25a/

Hüküm:25a/1

[Yev]mi'l-hâmis

Fi 19 R sene [10]14

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد

Dukakin Beyi'ne ve Altunili Kādîsına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûreye tâbi' Şişan nâm karye ahâlisi tarafından Dergâh-ı mu'allâma arzuhâl sunulup Dergâh-ı mu'allâm müteferrikalarından olup Zağorya'da sâkin Mehmed nâm kimesnün tîmârı olan Bitoli nâm karye ahâlisi ve haslardan Hasan (...?) ve karye-i mezbûreden Selim ve ana tâbi' eşkiyâ ile gice ile karyelere gelüp evlerini basup emvâl ü

erzâklarını gâret ü hasâret idüp elli üç re's öküzlerini ve seksen sekiz re's inek ve yirmi re's buzağı ve seksen dört re's koyun ve iki yüz otuz re's keçilerin ve beş re's bârgîrlerini ve altı re's (...?) alup küllî ta'addî vü tecâvüz eyledüklerini bildirüp şer'le hakların alıvirülmek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledükleri eelden buyurdum ki:

Vusûl buldukda mezkûrları her kande ise buldurup götürdüp meclis-i şer'a ihzâr ve da'vâ-yı hakk idenler ile berâber idüp bir def'a şer'le görölüp fasl olmayup üzerinden on beş yıl mürûr itmeyen husûslarını tamâm-ı hakk ve adl üzere dikkat ü ihtimâm ile teftîş u tefahhus idüp göresin kazıyye arz olıduğı gibi ise ol bâbda muktezây-ı emr-i şer'-i kavîmle amel idüp ba'de's-sübût üzerine zuhûr iden hukûk-ı nâsı ashâbına bî-kusûr alıvirildükden sonra üzerlerine sübût bulan mevâddın sûret-i sicilleri ile südde-i sa'âdetime arz eylesin ki haklarında şer'le emrim ne vechile sâdır olursa mûcebince amel olına ammâ hîn-i teftîş tamâm-ı hakk üzere olup garaz u taassub ile hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye zulm ü ta'addî olınmaktan ve hilâf-ı vâkı' kazıyye ilâmından be-gâyet hazer eylesin.

/25a/

Hüküm:25a/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد Efendi

Karahisâr-ı Şarki Kâdîsına hükm ki:

Dergâh-ı mu'allâma mektûb gönderüp kasaba-i mezbûrenin ulemâ ve sulehâ ve neferât ve zuefâsı umûmen meclis-i şer'a varup yeniçerileri tâifesinin zâbitleri olup emr ile bundan akdem vilâyet-i mezbûre muhâfazasına me'mûr olan Hüseyin (...?) yarar ve ihtiyâr olduğundan gayrı ahâli-i vilâyeti celâlî ve zulm eşkıyâsından hıfz u hırâset ve vilâyet-i zabt u sıyânet idüp zamânında celâ-yı vatan iden re'âyâ tâifesi yerlü yerine gelüp mâmur ve âbâd [...] itmeğe bâ'is olup ve ahâli-i vilâyet kendüden rızâ ve şükran üzere olup zulmenin zulmü def'ine kâdirdir deyü uslûb-ı sâbık üzere kazâ-i [...] muhâfazasına ta'yîn olınmak recâsına...inâyet eyledüklerini arz eyledüğün eelden uslûb-ı

sâbık üzere [...] ehl-i fesâda mahall virmeyüp şer‘le hakkından gelesin emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda [...] mezkûrlarına uslûb-ı sâbık üzere eşkıyânın def‘ine (...) eyleyüp fermân-ı şerîfim üzere ehl-i fesâda mahall virmeyüp şer‘le haklarından [...] kendü hallerinde olanları hilâf-ı şer‘ [...] ism ü resmleri ile yazup arz eyledikten sonra emrim [...]

/25b/

Hüküm:25b/1

Edirne Kādîsına hükm ki:

Südde-i sa‘âdetime mektûb gönderüp [...] yaşıyanlardan suâl ve teftîş olındukda Dergâh-ı mu‘allâm [...] Hüseyin nâm kimesne bir dükkânın kilidini bozar iken [...] olduğu zâhir olmağın mezbûr Mehmed 'in [...] (...) evdedür deyü haber virüp [...] idüp mezbûr Mehmed'in bu makûle fesâdı mukarrer olduğu i‘lâm eylediğün (...) [...] şer‘le hakkından gelinmek emrim olup ağaları tarafından mektûb virilmeğün buyurdum ki:

Vusûl buldukda [...] ashâbinâ bî-kusûr hükm idüp alıvirdükden sonra mezbûrın şer‘le hakkından gelesin.

/25b/

Hüküm:25b/2

Mâlkara cânibinde eşkıyâ def‘ine me‘mûr olan Kapucıbaşı Sefer Ağa'ya hükm ki:

Hâliyâ me‘mûr olduğün üzere ol cânibinde ba‘zı eşkıyâ ele getürdüğün i‘lâm olduğün zikr olunan eşkıyânın üzerlerine sâbit olan mevâddın sûret-i sicillerini ahz itdüğün eşkıyâ ile ma‘an südde-i sa‘âdetime irsâl itmeğün emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda emr-i celîlü'l-kadrim üzere ahz itdüğün eşkıyâyı üzerlerine sâbit olan mevâddın sûret-i sicilleriyle ma‘an yarar âdemlerini koşup mu‘accelen südde-

i sa'âdetime gönderüp dahi min-ba'd ol cânibinde zuhûr iden eşkıyâyı ele getürmek bâbında ikdâm u ihtimâm eylesin ve zikr olınan eşkıyâyı koşup gönderdüğün âdemlerini muhkem tenbih ü te'kîd eylesin ki menâzil ü merâhilde gaybet itdürilmek ihtimâli olmaya.

/26a/

Hüküm:26a/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد/Efendi

Akkirman Beyi'ne hükm ki:

Hâliyâ Kazak eşkıyâsı Özi Kal'ası'nın etrâfına gelüp muttasıl fesâd ü şenâ'atden hâlî olmamağla Özi Kal'ası'nın hıfz u hirâseti her vechile mühimmâtdan olmağın imdi sen Akkirman neferâtı ile kayıklara girüp mu'accelen kal'ay-ı mezbûreye varup muhâfazada olmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bir ân ve bir sâ'at te'hîr ü tevakkuf eylemeyüp emrim üzere Akkirman neferâtını mu'accelen ihrâc idüp kalitelere girüp varup kal'ay-ı mezbûreye dâhil olup ve leyl ü nehâr kal'anın ve etrâf u cevânibinin hıfz u hirâsetinde mücedd ü sa'y olup el-iyâzu bi'llahi te'âlâ gaflet ve ihmâl ile kazak eşkıyâsından bir mahalle zarar gelmekden hazer idesin şöyle ki emr-i şerîfim varduğı gibi zikr olınan neferât ile kal'a-i mezbûre muhâfazasına vardukda ihmâl ü müsâhale ve yahud bir vechile ta'allül ve bahâneye sâlik olasın sonra sancağın alınmağla konılmayup mu'âteb ü mu'âkab olman mukarrerdür ana göre mukayyed olup bâb-ı ikdâmda dakîka fevt itmeyesin.

/26a/

Hüküm:26a/2

Yazıldı.

Biğa ve İnebahtı ve Karlil ve Ağrıboz sancaklarında olan kâdîlara hükm ki:

Emîru'l-ümerâ'î'l-kirâm sâbıkân Kıbrıs Beylerbeyi olan Şa'bân -*dâme ikbaluhû*-kadîmi emekdâr ve ihtiyâr olduğundan gayrı yarar ve kapusu mükemmel ve çekdürür gemisi olup her sene donanma-i hümâyûn seferine erişmek üzere hâline münâsib muttasıl zikr olunan sancaklarda iki yüz otuz bin akça yarar haslar ber-vech-i tekâ'üd ta'yîn olunmak recâsına rikâb-ı hümâyûnuma arz olındukda vech-i meşrûh üzere iş bu bin ön dört Zi'l-hiccesinin yedinci gününde virilmesi bâbında hatt-ı hümâyûnum sâdır olmağın sûret-i defter tahrîr olunup irsâl olunmuşdur deyü südde-i sa'âdetime mâliye tarafından mufassal hükm-i şerîfim virilmişdür buyurdum ki:

Vardukda mâliye tarafından virilen hükm-i hümâyûn ve defter mücebince mûmâ-ileyhe ta'yîn olunan hasları âdemlerine zabt itdüresin

/26a/

Hüküm:26a/3

Yazıldı.

Galata Kādîsına hükm ki:

Hasbahçe ve bostânlara kadîmden taht-ı kazânuzdan keçi kılı cem' olunmak mu'tâd olmağla olıgeldüğü cem' olunmak için [...] *-zîde kadruhû-* ta'yîn olunup geçen sene emr-i şerîfim virilüp hâlâ dahi bostâncıbaşım tarafından mücebince emr-i şerîf [...] buldukda taht-ı kazânuzda keçi kılı kadîmden bu vechile cem' olınugelmiş ise sâbıkân virilen emr-i şerîfim mücebince mezkûra [...] bu bahâne ile kimesneye zulm ü ta'addî olmakdan ihtiyât [...]

/26b/

Hüküm:26a/1

Üsküdar Kādîsına hükm ki.

Üsküdar'da vâkı' [...] merhûm babam Hüdâvendigâr *-tâbe serâhû-* nün [...] câmi'-i şerîf vakfi için han-ı mezbûrın [...] Mehmed Paşa'nın kasabhânesine virilen [...] imâretine ta'yîn olunan kassâbın hânesine (...) [...] imâretine ta'yîn olunan kassâbın (...?)

ve Üsküdar'da koyun [...] zabt itdürmeye deriler ta'yîn olınmak bâbında hatt-ı hümâyûn ile fermân olunmağın (...) zikr olınan [...] debbâğ dükkânlarına lâzım olan kereste ve ...tüccâr ve ırgad ve sâir mühimmâtı buldurman tedârük ü ihzâr [...] olınan yerlerden koyun derilerini zikr olınan debbâğ dükkânlarına aldırup kimesneye emr-i hümâyûnuma mugâyir iş itdürilmemek [...] virilen emr-i şerîf mücebince tekrâr hükm-i şerîf virilmiş iken vech-i meşrûh üzere ta'yîn olınan deriler virilmeyüp [...] rikâb-ı hümâyûnuma sunuldukda ta'yîn olınan deriler dükkânlara (...?) salhaneler işlemeye deyü merhûm babam Hüdâvendigâr [...] fermân-ı hümâyûnları sâdır olmanız mucebince amel olunmak emrim olunmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda te'hîr itmeyüp [...] fermân-ı celîlü'l-kadrim üzere zikr olınan harâbehân birine me'mûr olan mübâşirin ma'rifetiyle ol mikdâr debbâğ dükkânlarına lâzım [...] tüccâr ve ırgad ve sâir mühimmât ve levâzımın tedârük ve istihkâm üzere ta'mîr itdürüp dahi ta'yîn olınan yerlerden koyun derilerini [...] dükkânlarına aldırup fermân-ı hümâyûnuma mugâyir ta'allül ü inâd itdürmeyesin ve mukaddemâ virilen emr-i şerîf mücebince amel idüp hilâfına cıvar [...]

/26b/

Hüküm:26b/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ۶ Efendi

Yörükleri olan yerlerin kâdîlarına hükm ki:

Yörük Beyi Hasan *-zîde mecdühü-* mektûb gönderüp kadîmden Yörük ve Yörük oğlı olanlardan vechi meşrûh üzere (...?) birer tarîk ile Tulca kasabası (...?) emirlü oldum deyü fermân olanlar hizmetlere gelmeyüp ve Yörük beylerine itâ'at itmeyüp ve bedel akçasından ikişer bin zimmetinde küllî mâl-i mîrî var iken âhara dirliği geçim deyü ta'allül ü bahâne iderler deyü arz itmiş imdi Yörük tâifesine dirlik virilmek memnû' iken (...?) kânûn-ı kadîm üzere teklîf olınugelen hizmet itdürilüp alınugelen rüsûmu dahi alıvirilmek emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda fermân-ı şerîfim mücebince Yörük tâifesinden iken anun gibi dirliği geçim deyü ta'allül ve inâd idenleri getürdüp muhkem tenbîh eylesin ki kadîmden idegeldükleri hizmetlerini edâ ideler ba'de't-tenbîh tenbîh olmayanları ism ü resmleri ile yazup arz eyledikten sonra haklarında emrim ne vechile sâdır olursa mücebi ile amel olma.

/27a/

Hüküm:27a/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ۞ Efendi

Ohri Kādîsına ve İlbasan Kazâsından munfasıl olan Abdü'l-kerîm Efendi'ye hükm ki:

Sen ki Ohri kādîsısın südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp Ohri darphanesinin mültezimleri olan Zahriya ve Pasine ve Kadlınca nâm zimmîler kılıb olup ellerinde kalb sikke bulunmağın mukaddemâ arz olındukda haklarından gelimek için Dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından Abdi Çavuş bundan emr-i şerîfe vârid olmağla mezbûrlar ahz olup şer'-i şerîfde kalb sikkeleri olduğunu ikrâr ve i'tirâf itdükleri ecluden takrîr ü i'tirâfları sicill olup mezbûr Kadlınca habs olup mezbûrlar dahi habs olınmak üzere iken merkûm Abdi Çavuş habsden bir tarikle halâs olup Frengistan'a kaçup birkaç zamân anda sâkin olup girü Ohri'ye gelüp kılıb oldukları muhakkaktır haklarından gelinmek lâzımdır deyü arz eylemişsin imdi buyurdum ki:

Vusûl buldukda mezkûr zimmîleri ihzâr idüp gaybet iderlerse şer'le buldurması lâzım olan kefillerine buldurup getürdüp hakk u adl üzere teftîş idüp arz olınduğu gibi olup vech-i meşrûh üzere mezbûrların kılıblıkları sicill ü huccet olınmış ise ve mukaddemâ haklarında emr-i şerîf virilmiş ise muktezây-ı şer'-i kavîmle haklarından gelesin hakk üzere olup arz u tenbîhden ve ahz u celb sebebi ile kılıblar himâyet olınmakdan hazer idesin.

/27a/

Hüküm:27a/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد /Efendi

Sâbıkân Üsküb Sancakbeyi olan Ahmed Bey'e ve Prispe ve Behlişte kâdîlarına hükm ki:

Behlişte sâkinlerinden ve bölük halkından olup evi basılıp kendü katl ve esbâb u erzâkı gâret olınan Ca'fer'in karındaşı Hasan nâm sipâhî ile sen ki mîrlivâsın Prispe kazâsında Babalı nâm karyeye varup katl olınan merkûm Ca'fer'in evi basılıp kendüsi katl ve iki câriyesi mecrûh olup ve dört kese akçası alınup ve beş kabzası gümüşlü kılıcı ve beş kabzası gümüşlü hançeri ve üç mükemmel gümüş rahtı ve iki yük kumaş alınmışdur bu fesâdı idenlerin ibriş izleri izlenüp Prispe sınırına getürdüğü bundan akdem Kirmani nâm karyeden Ali nâm bir emred oğlan mezbûra hizmet iderdi akçasını ve esbâbını ol bilür deyü mezbûr Hasan da'vâ itmek böyle gıbel-i şer'den âdem gönderilüp mezbûr Ali getürdilüp suâl olındukda Kirmani nâm karyeden Mihâl voyvoda dimekle ma'rûf zimmî ile Yankula Lazar ve Yuvan ve (...?) İstenkovendero (...?) ve Vulçin [...] ve İstoyan Miho ve Nikola Mihayil ve Nikola İstefko ve Velko Buykar ve Nikodaço nâm zimmîler ve gayrı karyelerden adlarını bilmedüğü otuz [...] zimmîler ile varup maktûl merkûmın ittifâkıyla evlerini gice ile basup kendüyi katl idüp emvâl ü erzâkını kabz idüp yine ol gice [...] karyelerine gelüp kendü işlerine meşgul oldılar deyü ikrâr u i'tirâf itmek ile mezbûr Mihâl voyvoda ile zikr olınan zimmîler ve Kirmani [...] ve Rıbani ve İstergoh ve Ahmil nâm karyelerden otuz neferden ziyâde zimmîler ittifâkıyla gice ile maktûl ve merkûmun [...] esbâb-ı erzâkını gâret itdüklerinden sonra Kirmani karyesinden Nikola Lazar nâm zimmînin evinde nısfını [...] kovduk deyü (...?) ikrâr u i'tirâf eyledüğü sicill ü huccet olınup şer'le haklarından gelinmek için emr-i şerîf [...]

Vusûl buldukda zikr olınan zimmîleri ihzâr idüp gaybet iderlerse şer'le buldurması lâzım olanlardan buldurup [...] ve sâir veresesıyla berâber idüp hakk u adl üzere onat tefîş [...] eyledükleri mukarrer olup ikrârlarını sicill ü huccet olınmış ise [...]

haklarından şer‘-i kavîmle lâzım geleni icrâ idüp [...] himâyet olunmaktan hazer idüp câdde-i hakkdan [...]

/27b/

Hüküm:27b/1

Yazıldı.

Mısır muhâfazasında olan Vezîr Hasan [...] Mısır umerâsından iken fevt olan [...] arzuhâl gönderüp Mısır çavuşlarının kethudâ [...] kendüye mütevaiffâ babasından izn-i şer‘le intikâl [...] der-anbâr olan cümle mahsûlünü ve sâir esbâb-ı erzâk [...] kendü mâlım ile işret itdüm deyü Divân-ı Mısır'da müslimânlar [...] olup Mısır'da sâkin olan Süleymân'ın gâret olınan emvâl [...] hâlâ talep eyledüğünde virmeyüp ta‘allül eyledüklerin bildirüp şer‘le alıvirilmek [...]

Vusûl buldukda mezbûrı ihzâr idüp bu husûsu [...] on beş yıl mürûr itmemiş ise husamâ muvâcehesinde teftîş idüp göresin kazıyye-i arz olunduğı [...] kazıyye arz olunduğı [...] kavîmle âmil olup üzerine şer‘le sâbit olan hakkını hüküm idüp alıviresin ta‘allül ü inâd [...]

/27b/

Hüküm:27b/2

Yazıldı.

Menemen ve Kulhisâr ve Bergama ve Tevâhî Bergama kâdîlarına hüküm ki:

Sen ki Menemen kâdîsı Mevlânâ Mehmed'sin südde-i sa‘âdetime mektûb gönderüp nefsi-i Menemen'de [...] meclis-i şer‘a gelüp nefsi-i Menemen ve Güzelcehisâr ve Bergama kazâlarından ba‘zı kimesne tenbîh eyle ki [...] ve mâzî ve bunun emsâli memnû‘ meta‘ı cem‘ idüp harbî küffâr tarafına göndermekle [...] bildirüp ol makûlelerin şer‘le haklarından gelinmek için emr-i şerîfim virilmek recâ eyledüklerini arz [...]

Vusûl buldukda bu bâbda her biriniz onat vechile mukayyed olup ol makûle muhkem tenbîh eyleyesin ki [...] meta‘ı keferre yakasına götürmeyeler şöyle ki

asılmayup gerü hafıyyeten küffâra memnû'ât-ı meta' vireler [...] ele getirüp muhtâc-ı arz olanlardan ise ism ü resmleri ile yazup arz eylesin muhtâc-ı arz olanlardan [değilse] [...] muktezây-ı şer'le haklarından gelesin bu husûs umûr-ı mühimmedendir ana göre mukayyed olup emrime muhâlif [...] küffâra memnû'atdan meta' virdürmeyesin şöyle ki memnû' meta'a (...?) için akça alup salıvir [...] istimâ' ola ol bâbda bahâne olacak öZRünüz makbûl olmayup mansıbınız alınmağla iktifâ olmayup hakkınızdan gelinür ana göre küffâra memnû' olan meta' salıvirmeğın ziyâde hazer idesin.

/28a/

Hüküm:28a/1

Yazıldı.

Efendi hattıyla

Zihne ve Siroz kâdîlarına hüküm ki:

Kazâ-i Zihne ahâlisi Dergâh-ı mu'allâma gelüp yeniçeriler zümerâsından üçüncü odada (...?) bölüğünde olan Papazoğlu dimekle ma'rûf olan Mehmed dâimâ fesâd ü şena'ât üzere olup re'âyâ vü berâyâyâ zulm ü ta'addî üzere olduğu arz olındukda ulûfesi kat' olunup ahvâli şer'le görilmek bâbında bi'l-fi'l yeniçerilerim ağası olan iftihârul-ümerâ ve'l-ekâbir *-dâme uluvvuhû-* tarafından mührlü mektûb virilmeğın mücebince amel olunmasını emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda ağaları tarafından virilen mührlü mektûb mücebince mezbûrı meclis-i şer'a ihzâr da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâdde iden husamâları muvâcehelerinde bir def'a şer'le görülüp ve fasl olmayup on beş yıl geçmiyen husûslarını onat vechile şer'le hakk üzere teftîş idüp erbâb-ı hukûka şer'le müteveccih olan haklarını hüküm idüp alıvirdükden sonra bu fesâdı iden sahîh yeniçeri ise ism ü resmi ile yazup arz eylesin değil ise ağası tarafından virilen mektûb mücebince şer'le hakkında lâzım geleni icrâ eyleyüp hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye iş itdürmeyesin hakk üzere olup garaz u ta'assub ile hilâf-ı vâkı' kazıyye i'lâmından ve ahz u celb sebebi ile müft ü meccânenen hazer idesin câdde-i hakdan udûl eylemeyesin.

/28a/

Hüküm:28a/2

Yazıldı.

(...)

Sefer-i Hisâr Kādîsına hüküm ki:

Darü's-sa'âdetim ağası Mustafa [...] merhûm ve mağfur [...] vâlidem Handan Sultân –*dâmet ismetuhâ*- nın evkâf [...] Sefer-i hisâr hasları voyvodası olan kapucı [...] ref' olunup yerine zümerâ-i mezbûre [...] kapucı Mehmed -*zîde kadruhû*- voyvoda ta'yîn olunmağla zikr olunan [...] arz itmeğin buyurdum ki:

Vusûl buldukda [...] mezbûr kapucı Mehmed kemâ-kâh zabt u tasarruf [...] dahl ü taarruz İtdürmeysin [...] zulm ü ta'addî itmekden ziyâde [...].

/28b/

Hüküm:28b/1

Yanboli ve Bozoba tatarı ve Topuz [...] olan kıdvetü'l-emâcid ve'l-ekârim Ramazân [...] Yörük eşküncilerinden her ocakdan iki yüz [...] ihrâc olunmak için emr-i şerîfim virilmek recâsına arz itmeğin kadîmden [...] ihrâc olunup varup sefer-i hümâyûnumda hizmetde bulunmâları bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuş[*dur*] [...]

[...] buldukda bu bâbda her biriniz bi'z-zât mukayyed olup emrim üzere zikr olunan Yörük eşküncilerinden kadîmden [...] üzere bu sene sefere ihrâc eylesin ki varup hizmetlerinde bulunalar şöyle ki içlerinden [...] ve yahud sefer giderken yolda gaybet eyleye veya sefer vardukdan sonra edây-ı hizmet itmeleri [...] ...ol makûlelerin gereği gibi haklarından gelesin ve sen ki subaşısın ahz u celb sebebi ile [...] mezbûreden bir ferdi himâyet idüp sâir senelerden ihrâc olınandan noksan üzere ihrâc eylesin [...] sonra senin hakkından gelinür ana göre mukayyed olasın.

/28b/

Hüküm:28b/2

Yazıldı.

أسعد Çelebi hattı

İlbasan Beyi'ne ve(boş) kādîsına hükm ki:

Sâbıkân (boş) sancakbeyi olup hâliya İlbasan Sancağı muhâfazasında olan Mustafa ile livâ-i mezbûr kâimmakamı Mehmed ve Ohri sancakbeyinin kâ'imi Yûsuf südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp Ohri sancağında vâkı'.... Kal'ası sâkinlerinden olup Dergâh-ı mu'allâm kapucularından olan Mehmed ehl ü i'yâli ile çiftliğine girerken İlbasan sancağına tâbi' Drovnik Kal'ası karîbinde sâkin olup silâhdarlar zümerâsından kırk dördüncü bölükde yevmî on altı akça ulûfesi olup mukaddemâ tabur muhârebesinden firâr iden Hızır Çavuş oğlu Mehmed nice eşkiyâ ile olan harble yolunu basup ehl ü iyâlinin başlarından makramelerini alup ve atmış bin akçalık esbâbını gâret ve bir âdemini mecrûh eyleyüp şer'-i şerîfe da'vet olındukda itâ'at-i şer' itmeyüp husûs-ı mezbûr ahâli-i vilayetden suâl olındukda vech-i meşrûh üzere zulm ü ta'addî eyledüğünü haber virdüklerinden gayrı mezbûr Mehmed nice eşkiyâ ile celâlî tavrında yürüyüp re'âyâyâ fevka'l-had zulm ü ta'addî üzere olup şöyle ki ulûfesi kat' olunup hakkından gelinmez ise şer'-i şerîf icrâ olunmayup re'âyânın ahvâli diğer gûn olup ve mezkûrun babası merkûm Hızır Çavuş dahi İstanbul'da sâkin olmağla mîrlivânın ve kâimmakamlarının nâmına müzevver arzlar ibrâz idüp kılâ' ağalarının ve neferâtlarının dirliklerini aldırur deyü arz eyledükleri ecluden mezbûr Mehmed'in ulûfesi kat' olunup şer'le hakkından gelinmek emr olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda mezbûrı meclis-i şer'a ihzâr idüp gaybet iderse şer'le buldurması lâzım olan kefillerine buldurup da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâdde iden husamâları muvâcehelerinde bir def'a şer'le görülüp fasl olunup on beş yıl geçmiyen husûslarını onat vechile şer'le hakk üzere teftîş idüp erbâb-ı hukûka şer'le müteveccih olan haklarını hükm idüp alıvirdükden sonra emrim üzere şer'le hakkında lâzım geleni icrâ idüp hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye zulm ü ta'addî itdürmeysin.

/29a/

Hüküm:29a/1

Yazıldı.

اسعد /Efendi

Akkirman Beyi'ne ve Kili ve Bender'de olan tatar ağalarına ve ol cânibde olan neferâta hüküm ki:

Sâbıkân Akkirman Beyi olan Kemerli Abdi Bey'in şakîleri divan-ı hümayûnuma gelüp tâyîn-i mâdde eyleyüp Âstâne-i sa'âdetime ihzâr olunup şer'le divanda görilmek icâb itmeğin mezkûr Kemerli Abdi her kande ise getirilüp kayd u bend ile sütte-i sa'âdetime gönderilmesi emrim olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda siz ki müşârün-ileyhimsiz bu bâbda sâdır olan emrim üzere mezkûr Kemerli Abdi her kande ise hüsn-i tedârükle ele getürüp dahi yarar âdemler koşup mukayyed u mahbûs Âstâne-i sa'âdetime irsâl ü îsâl eyleyesin ki ahvâli divân-ı hümayûnumda şer'le görilüp muktezây-ı emr-i şer' her ne ise icrâ olına ammâ koşup götürdüğün âdemlere muhkem tenbîh ü te'kîd eyleyesin ki yolda ve izde gaflet ile mezbûrı kaçırmaktan ziyâde hazer üzere olalar.

/29a/

Hüküm:29a/2

Yazıldı.

Şam Beylerbeyine ve Kādîsına ve Defterdârına hüküm ki:

Sinân Paşa oğlu müteveffâ Vezîr Mehmed Paşa Şam-ı şerîfden Âstâne-i sa'âdetime tevcih iderken Şam Kal'asında yetmiş altı pâre zırh ve sekiz aded ve beş aded sade tolga ve yüz aded zırh külah ve on çift dizlik alıkoyup ve minicik oğlunda dahi bir hind işi menkûş acem hırkası mükemmel mesmû'ı ile emânda koyup mûmâ-ileyhin muhallelâtı birbirine kabz olinmağla zikr olunan cebehâne ve mühürhane sırra emîni olup sâbıkân emîrû'l-ümerâi'l-kirâm Mürteza -*dâme ikbaluhû*- ile sütte-i sa'âdetime irsâl olunması fermânım olmuşken virmekte tâ'addî itdikleri mesâmi'-i

aliyyeme ilkâ olunmağın zikr olunan Çerkes Abdi ile südde-i sa'âdetime irsâl olunup ve mesdûr olan cebehânededen dahi hâssa-i hümâyûnuma bir a'yân Çerkes ile ma'an gönderilüp mâ'adâsı fûrûht ve akçası gönderilmeği emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda bir ân te'hîr ü terâhî itmeyüp fermân-ı celîlü'l-kadrim üzere zikr olunan [...] çerkesi ve sâir hâssa-i hümâyûnuma bir a'yân cebehâneyi Trablusşam'a irsâl ve andan gemilere koyup Âstâne-i sa'âdetime îsâl ü idüp [...] südde-i sa'âdetime gelmesi mümkün olmayan cebehâneyi diğér bahânesiyle fûrûht itdürüp akçasını masârife virmeyüp ve kızı ile çerkes [...] Âstâne-i sa'âdetime irsâl ü îsâl idesin ihmâl ü müsâhale ve avk u te'hîrden be-gâyet hazer idesin ammâ zikr olunan [...] Çerkes beher hâl gönderince olasın.

/29a/

Hüküm:29a/3

[...] üzere [...] emînlerine hüküm ki:

[...] olan fermân [...] itlak olındukda [...] vardukda [...] vusûl [...] itlak olındukda [...] şer'-i şerîf kimesne [...] ve ellerinde askeri [...] görilmekten ziyâde hazer

/29b/

Hüküm:29b/1

Yazıldı.

Aksaray Beyine ve Kādîsına hüküm ki:

Aksaray Kal'ası dizdârı Ahmed mektûb gönderüp [...] sarayını ta'mîr idesin ve bu fermânım sâdir olup lâkin kal'a-i mezbûrenin karîbinde olan evler hedm [...] arz olındukda lâzım olan evler hedm olına deyü emr-i şerîfim vârid olmağın kuzzâtdan Mehmed [...] itâ'at ü şer'-i şerîf itmeyüp evlerin hedmine mâni' olduklarını arz itmeğın o makûle kal'a-i mezbûre olup [...] ol izn-i şer'le hedm olmasını emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda bi'z-zât kal'a [...] üzerine varup hakk üzere göresin kal'a-i mezbûre karîbinde olan evlerin hedmi şer'le lâzım gelür ise izn-i şer'le [...] hilâf-ı

şer‘-i şerîf bir ferdi dahl u nizâ‘ itdürmeysin memnû‘ olup şer‘-i şerîfe muhâlif nizâ‘ idenleri ism ü resmleriyle yazup arz eyleyesin ammâ bu bahâne hedmi lâzım olmayanları rencîde eylemekden ve ahz u celb olınmakdan ziyâde hazer eyleyesin.

/29b/

Hüküm:29b/2

Yazıldı.

اسعد Çelebi hattı

Sâbıkân Vize Sancakbeyi olan Mehmed'e hükm ki:

Diri kâdîsı olan Mevlânâ Ahmed mektûb gönderüp kazâ-i mezbûrın e'imme ve hutebâ ve sâir re'âyâsı meclis-i şer'a gelüp Ohri ve Dukakin sancaklarında kadîmden isyân üzere olup cizye ve sâir tekâlifleri vermiyen Arnavud asileri bir yere cem' olup bayrak kaldırup Diri nâhiyesinin beş on pâre karyesini urup ahâlisinin emvâl ü erzâklarını gâret ve nicesin dahi katl ve nicesinin dahi ehl ü i'yâllerini esîr idüp ve livâ-i mezkûr beyi zu'amâ ve erbâb-ı tîmârı ile seferde olmağla ba'zı eşkıyâ dahi zuhûr idüp evler basup ve ebnâ-i sebîlin yollarına inüp katl-i nüfûs ve gâret ü emvâl itmekle re'âyânın ekseri celâ-yı vatan ve terk-i diyâr eyleyüp bir mustakîm kimesne livâ-i mezbûr muhâfazasına ta'yîn olınmak lâzımdır ve senün için yarar ve mustakîm ve eşkıyânın haklarından gelmeğe kâdirdür deyü emr-i muhâfâzaya ta'yîn olınmak için emr-i şerîfi virilmek recâsına arz itmeğın sen livâ-i mezbûr muhâfazasına ta'yîn olup eşkıyânın şer'le haklarından gelmen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda fermân-ı celîl'ül-kadrim üzere varup livâ-i mezbûr muhâfazasında olup o makûle katl-i nüfûs ve gâret ü emvâl iden Arnavud ve sâir eşkıyâyı hüsn-i tedbîr ü tedârûkle ele getirüp da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâdde iden husamâları muvâcehesinde bir def'a şer'le görilüp fasl olmıyan husûslarını şer'le hakk üzere teftîş idüp erbâb-ı hukûka şer'le müteveccih olan haklarını hükm idüp alıvirdükden sonra ehl-i fesâdın muhtâc-ı arz olanları habs ve arz idüp olmıyanların şer'le gereği gibi haklarından gelesin hakk üzere olup ahz u celb sebebi ile ehl-i fesâda

himâyet olunmakdan ve garaz ü ta'assub ile kendü hâlinde olanlara zulm ü ta'addî olunmakdan hazer eyleyesin ve bahâne ile re'âyânın müft ü meccânen yem ve yemek ve sâir makûlâtlarını almayup ve aldirmayasın.

/30a/

Hüküm:30a/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد

Kastamoni Sancağında olan kâdîlara hükm ki:

Dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinden birinci bölükde korucu olan Mehemmed ol câniblerde sâkin olmağla yeniçeriler serdâr olup zabt u rabtından ve evzâ'ı etvârından a'yân-ı vilâyet rızâ ve şükrân üzere oldukları ecluden serdârlığı kemâ-kân ibkâ olup taht-ı kazânuзда olan yeniçeriler mezbûrı kendülere serdâr ve zâbit bilüp sözüne muhâlefet eylemeyüp inâd idenleri ve şer'-i şerîfe inkıyâdı olmayanları ve sefer-i hümayûnuma me'mûr olup gitmiyenleri ve korucu ve oturak olup Âstâne-i sa'âdetime gelmeyenleri ism ü resmleri ve bölükleri ile yazılıp arz olunmak için ve yeniçeri nâmında gezüp fesâd ü şenâ'at üzere olanların mezbûr ma'rifetiyle bi-hasebi's-şer' haklarından gelüp ve ol câniblerde fevt olan yeniçerilerin muhalledâtı sizin ma'rifetinüz ile olup kabz idüp Âstâne-i sa'âdetime göndermek bâbında Dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinin ağası olan iftihârul-ümerâ ve'l-ekâbir Hüseyin Ağa *-dâme uluvvuhû-* mührlü mektûb virmeğın mücebince amel olunmasını emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda mezbûr Mehemmed müşârün-ileyhin mektûbu mücebince taht-ı kazânuзда yeniçeri serdârı olup vech-i meşrûh üzere yeniçerilerin zabt u rabtında ve sefer-i hümayûnuma me'mûr olanları ihrâc itmeğın ikdâm ü ihtimâm idüp hilâf-ı şer'-i şerîf bir ferde zulm ü ta'addî olmak ihtimâli olmaya ve bi'lcümle vilâyet-i mezbûrede zuhûr idüp fesâd ü şenâ'at ve re'âyâ vü berâyâya ta'addî vü tecâvüz üzere olanların zulm ü ta'addîleri men'ü def' olup ifsâdın şer'le haklarından gelmek aksâ-yı murâdıdır ana göre eşkiyânın haklarından gelmekte gereği gibi mukayyed olasın.

/30a/

Hüküm:30a/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı (...) Efendi

Menlik ve Hayraboli kâdîlarına hüküm ki:

Taht-ı kazânuzda otuz yedinci bölükde Hüseyin bin Mehemmed nâm yeniçeri şakî ve ehl-i fesâd olup izâlesi emrim olduğu arz olunmakla ulûfesi kat' olup yeniçeri ocağından ihrâc olup ahvâli şer'le görülüp hakkından gelinmek için ağaları olan iftihârul-ümerâ ve'l-ekâbir Hüseyin *-dâme uluvvuhû-* tarafından mektûb virilmeğın buyurdum ki:

Vardukda mezbûr şakî her kangınuzun taht-ı kazâsında bulunursa ağaları virdüğü mektûb mücebince ele getürüp dahi da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâdde iden husamâları ile mürâfî'-i şer' idüp bir def'a görülüp fasl olmayup on beş yıl mürûr itmeyen da'vâlarını hakk üzere görüp ba'de's-sübût şer'le müteveccih olan hukûkı ashâbinâ hüküm idüp alıvirdükden sonra ehl-i fesâdı bir vechile himâyet idüp ağaları virdüğü mektûb [...] şer'le muhkem hakkından gelesin şer'-i şerîfe ve ağaları virdüğü mektûba muhâlif bir vechile kimesneye iş itdürmeyesin.

/30a/

Hüküm:30a/3

Baba Kâdîsına hüküm ki:

Ol câniblerde [...] görüp mezbûrlar [...] donatdurup ol [...] tevcîh iderlerse Babadağ Sancağı [...] kirâm Ramazân *-dâme izzuhû-* [...]

Vusûl buldukda [...] dahi ol [...] ber-vech-i isti'câl [...] def' oluna bi'l-cümle muhkem [...] vechile muhâfaza idüp ihmâl ü müsâhale ile [...] idenlerin haklarından gelesin ammâ bunlar dahi [...] eyleyesin ki kayık donatduklarında kimesneye [...] ve tecâvüz itmek ihtimâli olmaya

/30b/

Hüküm:30b/1

Yanya Kādîsına hüküm ki:

Yanya Sancakbeyi olan [...] karyelerin re'âyâsı kadîmden ehl-i fesâd ve eşkiyâdan [...] kurâ re'âyâsının dahi evlerini basup esbâb ü erzâk [...] yarar (...?) basup ziyâde fesâd itmîşlerdir şöyleki [...] ehl-i fesâd ve mazanna olanları ele götürüp şer'le ahvâlleri görülmeden [...]

Vusûl buldukda bu bâbda onat vechile mukayyed olup zikr olınan karyeler halkından o makûle [...] şer'-i şerîfe ihzâr idüp da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâdde iden husamâları ile mürâfâ'-i şer' idüp [...] mürûr itmeyen da'vâlarını tamâm-ı hak üzere tefâtîş ü tefahhus idüp göresin mezbûrların arz [...] üzere [...] sâbit ü zâhir olursa üzerlerine sübût bulan hukûku ashâbına alıvirdükden ehl-i fesâd muhtâc-ı arz olanlardan ise [...] arz eylesin arza muhtâc olmıyanların haklarında şer'le lazım geleni icrâ eylesin ammâ ziyâde mukayyed olup [...] olanlara dâhil olınmağla rencîde vü remîde olınmakdan ziyâde hazer üzere olasın.

/30b/

Hüküm:30b/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı   Efendi

Kirmasti Kādîsına hüküm ki:

Kasaba-i mezbûrenin ahâlisi meclis-i şer'a gelüp Kirmasti'den Burusa'ya ve Balıkesîr'e gidecek yolda Bazardepesi ve Hatipderesi nâm [...] muhavvef ve muhâta derbendler olup hâliyâ Hacıoğlu demekle ma'rûf ehl-i fesâd yanına bir nice eşkiyâyı cem' idüp zikr olınan mahallerde ebnâ-i sebîlin yollarına inüp katl-i nüfûs ve gâret ü envâl eylediklerinden gayrı fukarânın dahi evlerini basup esbâb u eşkâllerini gâret idüp ve çingane tâifesinden zikr olınan kâdîlığa gelüp mezbûr şakîlerle nice fesâd

eylediklerinden gayrı kalb akça kesüp fesâdları günden güne izdiyâd bulmakdadır mezbûrların ahvâlleri görilüp şer‘le haklarından gelinmez ise fukarânın halleri diğergün olur deyü i‘lâm itdüğün eclden buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda onat vechile mukayyed olup mezkûr mübâşereti ve il eri mu‘âvenetiyle ehl-i fesâd ve kuttâ‘u't-tarîk olan eşkıyâyı ele gönderüp dahi da‘vâ-yı hakk ve ta‘yîn-i mâdde iden husamâları ile mürâfa‘-i şer‘ idüp bir def‘a görilüp fasl olmayup on beş yıl mürûr itmeyen da‘vâları tamâm-ı hakk üzere teftîş ü tefahhus idüp mezbûrların fesâd ü şenâ‘atı vech-i meşrûh üzere mukarrer ise üzerlerine sâbit olan hukûku ashâbinâ hükm idüp alıvirdükden sonra ehl-i fesâd muhtâc-ı arz olanlardan ise habs idüp arz olanlardan değilse haklarından şer‘le lâzım geleni icrâ eyleyesin.

/31a/

Hüküm:31a/1

Yazıldı.

[Yev]mü'l-ahad

Fi 9 Ra sene 1014 Konstantiniyye

Öte yakada eşkıyâ def‘ine me‘mûr olan Vezîrim Nasuh Paşa'ya hükm ki:

Sen yarar ve şecâ‘at-şi‘ar uğûr-ı hümayûnumda sarf-ı emdar eylemiş südde-i sa‘âdetimde ermek? emekdarı olup şecâ‘at ve şehâmet ve sadâkat ve diyânetine hüsn-i i‘timâdım olmağın eşkıyâ def‘ine irsâl olunmuş idin hâliyâ ol etrâf-ı cevâhibde üçer ve dörder yüzlük eşkıyâ cem‘ olup katl-i nüfûs ve gâret ü emvâl idüp re‘âyâ vü berâyâyâ ve ebnâ-i sebîli hadden mütecâviz ta‘addî vü tecâvüz üzere olduklarından mesâmi-i aliyyeme ilkâ olunmağın cümlesi ele getirilüp bi-inâyeti'llâhi te‘âlâ haklarından gelinmek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bir ân ve bir sâ‘at te‘hîr ü terâhî itmeyüp fermân-ı celîl'ül-kadrim üzere ol etrâfda zorba ile gezüp ta‘addî ve fesâd üzere olanlar her kimler ise hüsn-i tedbîr ü tedârûkle ele getirüp bi-inâyeti'llâhi te‘âlâ gereği gibi haklarından gelüp re‘âyâ vü berâyânın refâh-ı hâl ve ferâğ-ı bâllarına sa‘y-i cemîl ve hüsn-i ihtimâm

eyleyesin ve bi'l cümle zikr olınan eşkıyânın def' ü ref'i ve re'âyâ vü berâyânın huzûr-ı istirâhatı üzere olmaları aksay-ı murâd-ı şerîfim olup bu husûs senün zimmet ü himmetine havâle olunmuşdur ana göre mukayyed olup fermân-ı şerîfimin edâsında var kuvveti pazuya hemen getüresin inşâallah ü te'âlâ sadâkat ü hizmetin mukâbelesinde envâ'ı inâyet-i aliyyeme hayır duama mazhar olursuz ana göre mukayyed olup ol câniblerde eşkıyâdan bir ferd komayup (...?) ile kahr-ı tedbîrleri bâbında hüsn-i tedbîr vücûda getüresin dört beş yüz atluya değil eşkıyânın cümlesinin haklarından gelmen senden me'mûrsundur ana göre mukayyed olasin.

/31a/

Hüküm:31a/2

Yazıldı.

Ruscuk'dan Varna İskelesine varınca yol üzerinde vâkı' olan kâdıllara hükümki:

İnşâallahü'l-meliki'l-müteâl Belgrad'dan Âstâne-i sa'âdetime gelmesi fermânım olınan toplar her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olursa kifâyet mikdârı arabalar tedârük ü ihzâr idüp emîn ü sâlim birbirünüze irsâl ü îsâl eylemenüz fermânım olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda onat vechile herbirünüz mukayyed olup dahi zikr olınan toplar her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olursa aslâ eğlendirmeyüp kifâyet mikdârı arabalarla [...] dahi yanınca âdemler koşup emîn ü sâlim birbirünüze irsâl ü îsâl eyleyesin husûs-ı mezbûr [...] umûr-ı mühimmedendir avk [...] nakîdünüz sebebi ile eğlendürmekden ziyâde hazer üzere olasin.

/31a/

Hüküm:31a/3

Mahmiye-i [...] Varna İskelesi [...] Südde-i sa'âdetime [...]

Vusûl buldukda[...] toplar [...] gemilere tahmîl itdürüp [...] eyleyesin husûs-ı mezbûr ziyâde [...] bu bâbda gereği gibi mukayyed olup metîn gemilere kodurtup [...]

irüşdüresin mukayyed olunmağla (...) vâkı' [...] iyâzen billâhi te'âlâ gemiye ve toplara zarar itdürmekden [...] ve ihmâl ü müsâhale ve avk-ı te'hîrden be-gâyet hazer [...]

/31b/

Hüküm:31b/1

Karaman Beylerbeyine hüküm ki:

Evvel-bahâr huccete [...] eyâlet-i mezbûreden mîrî için yüz kantâr [...]

Vusûl buldukda bu bâbda onat vechile mukayyed olup [...] Âstâne-i sa'âdete irsâl ü îsâl eylesin husûs-ı mezbûr ziyâde mühimmâtdandır [...] vakti ve zamânı ile irsâl eylemeğın mücidd ü sâ'î olasın ammâ bu bahâne ile re'âyâya zulm ü te'addî [...]

/31b/

Hüküm:31b/2

Yazıldı.

Kudüs-i Şerîf Kādîsına ve Beyine hüküm ki:

Kudüs-i Şerîf'de Kamame Kilisesi'ne karîb Mâteb nâm mahallde Moşa Milör dimekle ma'rûf (...) husûsında efrenc [...] gürci tâifesinin nizâ'ları olmağla tarafeynin temessükâtı hakk üzere görildükde Selâtn Nâhiyesi'nden ellerinde olan evâmîr-i şerîfe ve hükkâm [...] virilen huccetler mücebince tarafeynin ma-takaddümden rızâları ile musâlaha itdükleri üzere amel olunup min-ba'd ana mugâyir taraf-ı âhir nizâ' [...] mâliye tarafından arzın mücebince mufassal ve meşrûh hüküm-i şerîfim virilmeğın mücebince amel olınmak fermânım olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda mâliye tarafından virilen emr-i şerîf ve Selâtn Nâhiye temessükâtı ve hükkâm-ı sâbıkâdan ellerinde olan mazmûn-ı sâbit huccetleri mücebince oligeldüğü üzere tarafeynin her birine musâlaha itdükleri üzere mezbûr...üzere ne vechile tasarruf idegelmişler ise girü ol vechile tasarruf itdürmen ve oligelen temessükâta mugâyir taraf-ı âhara ta'allül ü nizâ' itdürmeyesin bu bahâne ile hilâf-ı şer'-i şerîf iş olmakdan ziyâde hazer itdüresin.

/31b/

Hüküm:31b/2

Yazıldı.

اسعد

Karaman Beylerbeyi Kayseriyye vilâyetinde kâdîlara hüküm ki:

Hâlâ Karaman eyâletinde olan re'âyâyâ Düstûr-ı mükerrem müşîr-i müfahham nizâm'ül-âlem eşkiyâ def'ine me'mûr olan Vezîrim Nasuh Paşa -*edâma'llahü te'âlâ iclâluhü*- tarafından emr-i şerîf vârid olup sürsat fermân olunmağla fukarâ vü re'âyâ ta'ciz ü tazyîk olunduğı mesmû'-ı hümâyûnum olmağın hâlâ sürsat zamânı olmamağla zikr olunan sürsat teklîfi ref' olunmadan emr idüp buyurdum ki:

Vardukda emrim üzere amel idüp re'âyâdan hâlâ sürsat teklîfini ref' idüp ol vechile re'âyâyı ta'ciz itdürmeyesin inşa'a'llahu te'âlâ zamânı geldükde tekrâr südde-i sa'âdetimden hüküm-i hümâyûnum gönderilür ol zamânda mücebince amel eylesin.

/32a/

Hüküm:32a/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد

Abdi Çavuş'a virildi (...?)

Tarsus Beyine ve livâ-i mezbûrda vâkî' olan kâdîlara hüküm ki:

Tarsus Kâdîsı südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp ahâli-i vilâyetden cemm-i gafir meclis-i şer'a gelüp müteveffâ Adana Hâkimi Mehmed Bey'in kethudâsı nâmına olan Cemşid ve âdemlerinden Çakır ve Torlak ve Köse Mehmed ve sâbıkâ vilâyet beyi olan (...) nâm kimesneler Canbuladlu(...?) dört bin mikdârı eşkiyâ sekban ve levendân cem' idüp vilâyet-i mezbûrenin üzerine çöküp şehre dâhil olup yüz bin guruşluk emvâl

ü erzâkımız ve yirmi bin mikdârı (...?) kırk sığır (...?) ve katır ve kısarak ve merkeb on bin mikdârı koyun ve keçilerin gâret ü hasâret ve iki yüz mikdârı evlerini ihrâk idüp ve hisârı olmak kaskına (...?) olunup on gün ale't-tevâlî harb ü gıtal olındukdan sonra Tarsus Sancakbeyi olan Mehmed *-dâme izzuhû-* küllî asker ile irüşüp bi-inâyeti'llâhi te'âlâ zikr olunan otuz kırk mikdârı bellü başlularının baş kesmekle eşkıyâya ihtirâmı vâkı' olup gitdüklerinden sonra Adana ve İçel ve Tarsus'da vâkı' olan sûhte (...?) eşkıyâsından (...?) ve dört beş bin mikdârı levendât ile mezbûr şakîler tabl ve alemler ile gerü şehrin üzerine müstevlî olup yer yer metrisler kurup (...?) peydâ idüp ve bağ ve bâğçe ve evlerin ihrâk ve ağaçların kırup fesâd itdüklerinde mîr-i müşârün-ileyh hüsn-i tedbîr ile def' idüp ziyâde zulm ü ta'addî idüp mezbûr şakîler ele getirilüp hakları alıvrilüp şer'le cezaları virilmezse vilâyet-i mezbûrenin ahâlisi celâ-yı vatan idüp bi'l-küllîye harâb olması mukarrerdür deyü i'lâm itdüklerini arz itmeğın mezbûr şakîler her ne vechile mümkün ise ele getirilüp şer'le haklarından gelinmek fermânım olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda zikr olunan eşkıyâ ve ehl-i fesâdı her kande ise hüsn-i tedbîr ü tedârük ile ele getirüp dahi mahallinde da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâdde iden husamâları ile mürafa'-i şer' idüp bir def'a görilüp fasl olmayup on beş yıl mürûr itmeyen husûslarını tamâm-ı hakk ve adl üzere teftîş idüp ba'de's-sübût hukûk-ı nâsı bî-kusûr ashâbinâ hükm idüp alıvirdükden sonra ehl-i fesâdın arza muhtâc olanlarını muhkem habs idüp arz eylesin olmyanların şer'le muhkem hakkından gelesin ki sâir ehl-i fesâda mûcib-i ibret ve sebep-i nasîhat vâkı' ola ve bi'l-cümle bu makûle fesâd ü şenâ'at üzere olan ehl-i fesâdın haklarından gelinmek aksây-ı murâdıdır gereği gibi mukayyed olup hüsn-i teftîşde ahz u celb sebebi ile ehl-i fesâdı himâyet itmekden ve hilâf-ı şer'-i şerîf bu bahâne ile kimesneye ta'addî vü tecâvüz olınmakdan ziyâde hazer idüp hakk-ı sarîha tabi' olasın.

/32a/

Hüküm:32a/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد

İstanbul Kādîsına hükm ki:

Hâlâ Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından olup İstanbul'da zahîre üzerine nâzır olan kıdvetü'l-emâcid ve'l-ekârim Mustafa *-dâme muhibbuhû-* mektûb gönderüp bi'l-fi'l sıgır kassâbları kethudâsı olup nısf-ı meydana kassâb olan Hüseyin müflis ve medyûn olup hidmet-i mezbûre üstesinden gelmeğe kâdir değıldür deyü ref' olup kethüdalığı sâbıkân kethudâ olup meydan kassâbı olan Ahmed'e virilmek recâsına arz itmeğın virilmesini emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda fermân-ı celîlü'l-kadrim üzere zikr olınan kassâblar kethüdâlığını mezbûre tevcîh idüp olıgeldüğü [...] ordu-yı hümâyûn mühimmâtı hizmetinde istihdâm eylesin.

/32a/

Hüküm:32a/3

[...] ve bu bâbda [...] tedârük [...] kat' [...] üzerine şer'le [...] emân ü zamân [...]

/32b/

Hüküm:32b/1

Vize Sancakbeyine ve Burgas Kādîsına hükm ki:

[...] kazâ-i mezbûre tâbi' İnatlu nâm karye halkı meclis-i şer'a gelüp [...] zevcesi İnsan nâm hatunı bıçak ile urup [...] urup mecrûh idüp fesâd üzere olmağla mezbûrın [...] gitmez ise cümlemiz perâkende olmamız mukarrerdür deyü tazallüm itdüklerini [...] mezkûr Yûsuf'un mukaddemâ dahi (...?) sâbit olmağla ulûfesi kat' olup [...] Dergâh-ı mu'allâm yeniçeri ağası olan iftihâru'l-ümerâ ve'l-ekâbir Hüseyin *-dâme uluvvuhû-* tarafından mührlü mektûb [...] buyurdum ki:

Vardukda müşârün-ileyh tarafından [...] ihzâr ve da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâdde iden husamâları muvâcehelerinde ahvâllerini hakk üzere göresin arz olıduğı üzere [...] ve şenâ'ati mukarrer ise ba'de's-sübût ağası mektûbu mücebince hakkında

lâzım geleni şer'le mahallinde icrâ idüp bir ân göresin hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye iş itdürmeyesin.

/32b/

Hüküm:32b/2

Diyârbekir muhâfazasında olan Vezîr Mahmûd Paşa'ya hükm ki:

Sen yarar ve şecâ'at olup şimdiye değin Şirvan ve sâir vali olduğın yerlerde uğûr-ı hümâyûnumda baş u canla hizmetlerde bulunduğın ma'lûm-ı hümâyûnumdur berhurder olasın yüzün ak olup ni'am-ı celilim sana helâl olsun imdi min-ba'd uğûr-ı hümâyûnumda iken dermeyân idüp emsâl ü emr itdükden ziyâde gayret idüp inşâ'a'llahu'l-melîkü'l-müte'al bu sene-i mübârekede vâkı' olan şark-ı seferinde müretteb ü mükemmel yarar âdemlerin ve eyâletin askeriyle hizmet ve yoldaşlıkda bulunman bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda min-ba'd çiflikde mezkûr olan şeca'at ü celâdet muktezâsınca var kuvveti pazu himmete getirüp müretteb ü mükemmel yarar âdemlerin ve eyâletin askeriyle bu sene şark-ı seferinde hizmette ve yoldaşlıkda bulınasın inşâ'a'llahu te'âlâ uğûr-ı hümâyûnumda vücuda gelen hizmet-i meşkûrun zâyi' olmayup merâmın olan manâsıb-ı celîle ile behremend ve muhassılün bi'l-âmâl olmak mukarrerdür ana göre mukayyed olup bâb-ı ikdâm ü ihtimâmda dakıka fevt itmeyesin ve bi'l-cümlesinden bu sene küllî hizmet ve merdâne küllî me'mûldür göreyim seni uğur-ı hümâyûnumda nice hizmet idersin.

/32b/

Hüküm:32b/3

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ۞ Efendi

Tırnovi Kādîsına hükm ki:

Düstûr-ı mükerrem Vezîr-i a‘zamım (...) mukaddemâ Rûmili eyâletinde mutasarrıf iken voyvodası olup Dergâh-ı mu‘allâm çavuşundan Ali Çavuş zimmetinde haslar mahsûlünden müşârün-ileyhin atmış bin akçası olup virmekte inâd u muhâlefet idüp bu bâbda huccet-i şer‘iyye dahi olup zikr olınan atmış bin akça bi't-tamâm cem‘ ve tahsîl idüp (...) gönderesin inâd iderse esbâb u erzâkıdan tahsîl itdürmeğın emrim olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda onat vechile mukayyed olup zikr olınan atmış bin akçayı mezbûr Ali Çavuş'dan tahsîl eyleyüp bu cânibe gönderesin inâd iderse emvâl ü erzâkıdan tahsîl idüp gönderesin.

/33a/

Hüküm:33a/1

Yazıldı.

م hattıyla

Tigre Beyine ve livâ-i mezbûrda vâkı‘ olan kâdîlara hüküm ki:

Kayseri sâkinlerinden Fazlu'llah nâm kimesne şakî ve ehl-i fesâd olmağla mukaddemâ fesâd ü şenâ‘ati zâhir olduğında sancakbeyi ve toprak kâdîları mektûb ve a‘yân-ı vilâyet mahzar gönderüp i‘lâm itdükleri pâye-i serîr i‘lâma arz olındukda hakkından gelmek bâbında hatt-ı hümâyûn sa‘âdet-makrûnumla fermân-ı âlî-şânım sâdır olmağla ol bâbda mezkûr emr-i şerîfim gönderilmekde gaybet ve firâr itmekle hakkından gelinmek mümkün olmayup hâliyâ dahi mübâlağa atlu cem‘ olup Zile nâm karyeye varup re‘âyâ vü berâyânın davarlarını sürüp emvâl ü erzâkların gâret ve hadden ziyâde fesâd ü şenâ‘at üzere olup hakkından gelinmez ise günden güne fesâdı izdiyâd bulmak mukarrer olduğı i‘lâm olınmağın ele getirilüp emr-i şerîf-i nişanım mücebince hakkından gelmek emrim olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda te‘hîr itmeyüp şakî-i mezbûr her kangınuzun taht-ı hükûmetinde bulunursa hüsn-i tedbîr ü tedârükle ele getirüp dahi emr-i şerîfim

mûcebince ba'de's-sübût hukûk-ı nâsı ashâbına alıvirdükden sonra gereği gibi hakkından gelüp emrim size varduğında yazup gönderesin.

/33a/

Hüküm:33a/2

Bir sûreti Kayseriyye Kādîsına ve Beyine ve livâ-i Kayseriyye'de vâkı' olan kādîlara

/33a/

Hüküm:33a/3

Bâ-hatt-ı حضرت Efendi kethudâsına virildi.

Yanya Beyi'ne ve Kādîsına hükm ki:

Kazâ-i mezbûre tâbi' Rağorya Nâhiyesi'nde ve Rence nâm karye ve gayrıdan bin yarar karyeler düstûr-ı mükerrem ilâ âhîrihî Vezîr-i a'zamım olan Mehmed Paşa - *edâma'llâhü te'âlâ iclâluhû-* nün tekâ'üd hasları olup mutasarrıfının Bâlî nâm kimesne zikr olınan haslara dâhil fesâd itmeden hâli olmayup bana virilmişdir mutasarrıfına mâni' olduğu i'lâm olmağın zikr olınan mütekâ'id hasları müşârün-ileyh mukarrer kılup sen zabt itdürmeğın fermânım olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda zikr olınan mütekâ'id hasların emrim mûcebince müşârün-ileyhin voyvodasına kemâkah zabt u tasarruf itdürüp vâkı' olan mahsûlâtı zabt u karz itdürüp itdürüp mezbûr Bâlî ve âharı bir vechile ve dahl u ta'arruz itdürmeyesin.

/33a/

Hüküm:33a/3

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد Çelebi

Rodos ve Menteşe sancakları beylerine ve Rodos (...) ve İstanköy kâdîlarına hükm ki:

Sen ki Tatırsa ? Kādîsısın südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp kazâsı ahâlisinden cemm-i gafîr meclis-i şer'e gelüp Yazı nâm karye sâkinlerinden Hacı Yunus nâm kimesne ehl-i fesâd ve şer'î olup dâimâ ehl-i örf yanında hâlf olmayup [...] envâ'-ı ta'addî vü tecâvüz üzere oldukları deryâ kenârında sâkin olmağla fesâd ü şenâ'at üzere olan fırkate levendleri ile ve harbî küffâr [...] gemileri ile müttefik olup katl-i nüfûs ve gâret-i emvâl idüp mukaddemâ kâdî olan Ahmed'i katl itdürüp fesâd ü şenâ'atinden [...] olmayup hakkında fetvây-ı şerîf ve emr-i hümayûn vârid olup şer' da'vet olındukda şer'-i şerîf [...] ile şetm idüp ve hilâf-ı emr-i hümayûn küffâr gemileri zâhire virüp bunun emsâli fesâd ü şenâ'atin [...] şöyle ki [...] ahvâli görilüp hakkından gelinmeye cümle fukarâ celâ-yı vatan ider ve bu tazallüm itdüklerinde i'lâm eyledüğün ecluden mezbûr şer'le [...] buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda her birünüz [...] mezbûr hüsn-i tedbîr ü tedârükle [...] mâdde iden husamâları ile mürâfa'-i şer' idüp bir def'a şer'le görilüp [...] idüp mezbûr vech-i meşrûh fesâd ü şenâ'atı vâkı' ise [...] muhtâc-ı arz olanlardan ise muhkem habs idüp [...] şer'le muhkem hakkından gelesin ki sâir ehl-i fesâda mûcib-i ibret [...] olınmakdan hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye ta'addî [...]

/33b/

Hüküm:33b/1

Yazıldı.

Diyârbekir ve Haleb ve Şehrîzol beylerbeyine ve Cezîre hâkimine ve Musul San[cağı][...] Bağdad taraflarına irsâl olunan emn ü sâlim birbirünüze ulaştırup [...] fermân-ı celîlü'l-kadrim üzere mezbûr Haleb halkından ve Diyârbekir'den medhalî ve Şehrîzol [...] varup gelince herbirünüz [...] emn ü sâlim birbirünüze ulaştırup ihmâl ü müsâhale ve avk-ı [...]

/33b/

Hüküm:33b/2

Yazıldı.

Trablusşam'a ve Kıbrıs'a varınca yol üzerinde kâdîlara hükm ki:

Hâliyâ ba'zı umûr-ı mühimme ile Dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından [...] Mehmed Çavuş *-zîde kadruhû-* Trablusşam'a ve Kıbrıs'a gönderilmişdür imdi mezkûru emîn ü sâlim zikr olunan mahallere ulaştırılmak emr idüp[...]

Vusûl buldukda bu bâbda herbirinüz onat vechile mukayyed olup dahi bir ân ve bir sâ'at mezkûru avk eylemeyüp [...] olan mahallerde emîn ü sâlim birbirünüze ulaştırmak için kifâyet mikdârı âdemler koşup ihmâl ü müsâhaleden ve avk-ı te'hîrden [...] hazer idesin.

/33b/

Hüküm:33b/3

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı   Efendi

Edirne ve Harmanlu ve Uzuncaova kâdîlarına hükm ki:

Uzuncaova sâkinlerinden Hacı Koçak nâm Hâdil ve oğulları ve karındaşı oğlu Rasih nâm kimesneler ehl-i fesâd ve eşkıyâdan olup ve dâimâ sipâhî nâmında berât ile gezüp âyende vü revendenin yollarına inüp katl-i nüfûs ve gâret ü emvâl idüp bir yeniçerinin yolunu basup kılıç ile bir ahz düşürüp ve Sofya sâkinlerinden Dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından Ramazân Çâvuş nâm kimesne âdemi Mehemed nâm sipâhîyi İstanbul'a gönderüp mezbur Mehemed merkûm Ramazân Çâvuş'un akçasıyla ba'zı meta'ı alup gelürken Hürmetlü nâm mahallde yatup itdürse giderken Uzunca Ova (...?) olup mezbûrın ahvâli Uzunca Ova Hürmetlü ahâlisinden suâl olındukda mezbûrân eşkıyâ için ehl-i fesâd ve eşkıyâdandır merkûm mezbûr Hacı Koçak'ın tamı ihrâk olındukda esbâblarını bir gayret ? ta'yîn iderken maktûl mezbûrın esbâblarından mezbûr Ramazân Çavuş'un talep itdüğü yedi çift üzengi ve gümüş raht ve nice esbâbı ve ondan gayrı elli atmış çift yeni pabuç yemeni ve nice sipâhî esbâbı bulunmuşdur hadd-ı zâtında

şakî ve haramzâdedir ve mezbûr Mehemmed'i dahi mezbûrlar katl itmişdür deyü haber virdükleri i'âm olunduğın şer'le görilmeğın fermânım olmuşdur buyurdum ki:

Vardukda mezburları meclis-i şer'a ihzâr ve da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâdde iden husamâlarıyla berâber idesin bir def'a şer'le fasl olmayup üzerinden on beş yıl mürûr itmeyen da'vâlarını onat vechile hakk üzere teftîş idüp dahi ba'de's-sübût ashâb-ı hukûka bî-kusûr haklarını alıvirdükden sonra ehl-i fesâd muhtâc-ı arz olanlardan ise yazup arz idesin değıllerse şer'le haklarında lâzım geleni icrâ eyleyesin ammâ hîn-i teftîşde hakk üzere olup ahz u celb sebebi ile ehl-i fesâda himâyet ve kendü hallerinde olanlara dahl olunmakdan ve garaz u ta'assub ile hilâf-ı vâkı' kazıyye i'âmından ziyâde hazer idesin.

/34a/

Hüküm:34a/1

Yazıldı.

م Efendi hattı (...?)

Yanboli Kādısına hükm ki:

Kazâ-i mezbûr ahâlisi tarafından Dergâh-ı mu'allâma arzuhâl sunulup vilâyetimizde sâkin olan yeniçeri tâifesi sefer zamânında seferlerine gitmeyüp her biri kendü hevâlarında gezüp re'âyânın müft ü meccânen yem ve yemeklerin ve koyun ve kuzu ve tavuklarını alup ve kese ile akça düşürdük ve sâir esbâbımız kaldı deyü nice akçalarını alup ve öküzlerini sürüp ol cânibde olan zâbitler dahi hevalarına tâbi' olup zulmlerini def' itmemekle ahvâlımız diğergûn olmuşdur deyü tazallum eyledükleri ecluden o makûlelerin ahvâllerini yine zümerâ-i mezbûre gedüklülerinden Mumcu Bâlî mübâşeretiyle şer'le görilüp hukûk-ı fukarâ alıvirilmek bâbında bi'z-zât yeniçerilerim ağası olan iftihâru'l-ümerâ ve'l-ekâbir Hüseyin -*dâme uluvvuhû*- tarafından mektûb virmeğın buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda onat vechile mukayyed olup müşârün-ileyh tarafından virilen mektûb mücebince yeniçeri tâifesinden fukarâya vech-i meşrûh üzere

zulm ü ta'addî idenleri mezkûr Mumcu Bâlî mübâşeretiyle meclis-i şer'â ihzâr dahi da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâdde iden husamâları muvâcehelerinde bir def'â şer'le görülüp fasl olmayup on beş yıl geçmiyen husûslarını onat vechile şer'le hakk üzere teftîş idüp dahi erbâb-ı hukûka şer'le müteveccih olan haklarını hükm idüp bî-kusûr alıvirdükden sonra bu fesâdı idenler sahîh yeniçeri tâifesinden ise ism ü resmleri ve bölükleri ve üzerlerinde sübût bulan mevâddın sûret-i sicilleriyle yazup arz eyleyesin olmiyanların şer'le haklarında lâzım geleni icrâ idüp hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye zulm ü ta'addî itdürmeyesin.

/34a/

Hüküm:34a/2

Yazıldı.

Hattı سليمان

Kilide'l-bahr ve Sultâniye kâdîlarına ve dizdârlarına hükm ki:

Zikr olunan kal'alarda ne mikdâr güherçile varsa (...) varan kimesnelere bi't-tamâm teslîm eyleyüp südde-i sa'âdetime gönderilmek emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda zikr olunan kal'alarda ne mikdâr güherçile varsa aslâ te'hîr ü tevakkuf itmeyüp varan âdemlere teslîm eyleyüp mu'accelen Âstâne-i sa'âdetime gönderesin ve ne mikdâr güherçile teslîm [...] gönderilmeğın yazup arz eyleyesin.

/34a/

Hüküm:34a/3

[...] kesret üzere [...] bir vechile [...] kal'a [...] bâbında izn-i hümâyûn [...] buyurdum ki:

Kimesnenün def'ine ve [...] kendü mâllarıyla bir kal'a binâ itdürüp [...] re'âyâyı ta'ciz ve yağma itdürmekden ziyâde [...]

/34b/

Hüküm:34b/1

Yazıldı.

Sultânönü Beyi'ne ve livâ-i mezbûrda vâkı' olan [...] hüküm ki:

Eskişehir nâ'ibi Sefer südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp [...] ahâlisi meclis-i şer'-i şerîfe gelüp hâlâ kazâ-i mezbûrda zuhûr iden [...] ebnâ-i sebin ve âyende vü revendenin yollarına inüp emvâl ü erzâkları [...] ve kendülerini katl idüp hâlâ sekban nâmında iki yüz mikdârı kimesne [...] yat u yarak ile karye bi-karye gezüp fukarânın mâllarını ve ehl-i iyaline tecâvüz [...] ahz olındukda ba'zı kimesnelere istinâd itmeleriyle himâyet ve haklarından geleni [...] feyevmen izdiyâd bulup ahvâlimiz mükerrer olmuşdur bu makûle eşkiyâ ele geldükde emân ü [...] üzere haklarından gelmek için ahvâlimiz der-devlete arz eyleye deyü i'lâm itmeğin icrây-ı [...]

Vusûl buldukda anun gibi livâ-i mezbûrda eşkiyâ zuhûr idüp ebnâ-i sebin âyende vü revende [...] zulm ü ta'addî ve tecâvüz ü tâcizi varsa hüsn-i tedbîr ü tedârük ile ve ittifâk u ittihad [...] ta'yîn-i mâdde idenler ile mürâfi' idüp bir def'a şer'le görülüp fasl olmayup üzerinden on beş yıl mürûr itmeyen [...] üzerlerine şer'le sâbit ü zâhir olan hukûku ba'de's-sübût ashâbına hüküm idüp alıvirdükden sonra fesâd iden muhtâc-ı arz [...] mevâddın sûret-i sicilleriyle ahvâlini südde-i sa'âdetime arz eylesin ki sonradan ne vechile emrim sâdır olursa mûmâ-ileyh amel oluna [...] yerine koyasın ammâ bu bâbda hakk u adl üzere olup bu bahâne ile kendü hâlinde olanlara garaz u ta'assub ile hilâf-ı vâkı' senden arz [...] himâyet olunmaktan ziyâde ihtirâz idüp câdde-i hakdan udûl ve inhirâf eylemeyesin

/34b/

Hüküm:34b/2

[...] ve sâbıkân Midillü Kâdîsı olan Seyyid Mehmed'e hüküm ki:

Bundan akdem südde-i sa'âdetime arzuhâl cezîre-i Midillü a'yânı mahzar gönderüp mukaddemâ Midillü etrâfında cezîre-i mezbûrede kâ'im makam olan Dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından Hüseyin Çavuş için vilâyetimizi kemâl-i mertebe zabt idüp eşkiyâ ve ehl-i fesâda ve sâir zulmeye aslâ vücûd vormeyüp muktezây-i şer'-i kavîmle

haklarından gelüp ve cezâre-i mezbûrenin ba‘zı yerlerine küffâr gemilerini gözetmek için yeniçeriler ta‘yîn idüp ve kendüsi dahi her gice huzûru kendüye haram idüp cezâre-i mezbûreyi gereği gibi hıfz u hirâset eyledüğinden gayrı mukaddemâ Kalyon Körfezi'ne küffâr kalyonları gelüp Kara Mehmed dimekle ma‘rûf Mehmed nâm sipâhinin evini basup ehl-iyâlini esîr idüp ve iki kalyonun alınmasından ba‘is olup lâkin eşkıyâ ve ehl-i fesâda vücud virmediğün birkaç nefer şakî zimmîler ile mâ-beyn olmağla hakkından ba‘zı istinâd ve iftirâ ve beyân idüp emr-i şerîf ihrâc eyleyüp hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘addî itmek isterler mamafih emr-i kavmin bu ana gelince şer‘-i şerîfe mugâyir bir vaz‘ı zuhûr ve sudûr itmeyüp ef‘âl ü etvârından cümle a‘yân u eşrâf ve re‘âyâ vü berâyâ ve sâir fukarâ vü züefâ rızâ ve şükran üzere olup mücerreden birkaç zimmî arz eyledüklerini i‘lâm eyledüğünüz ecluden mezbûr çavuş mahallinde hakk u adl üzere teftîş olunmak için emr-i şer‘ virilmişdi hâlâ ol emr-i şerîf mûcebince teftîşine tekrâr emr-i şerîf recâ olunmağın buyurdum ki:

Vusûl buldukda çavuş-ı mezbûrdan da‘vâ-yı hakk idüp ta‘yin-i mâdde iden husamâlarıyla berâber idüp bu bâbda mukaddemâ rea‘yânın ellerine virilen emr-i şerîf mûcebince bî-garaz ehl-i vilayetde sükkân-ı memleket mâ-beynlerinde hakk u adl üzere teftîş eyleyüp ahvâllerini şer‘le göresin merkûm çavuş fi'l-vâkı‘ re‘âyâ ve fukarânın bî-vücûh bilâ-sebebe hilâf-ı şer‘ ve kânûniyelerini almış ise ba‘de's-sübût üzerine şer‘le sâbit ü zâhir olan hukûku ashâbına hükm idüp alıviresin ammâ hîn-i teftîşde hakk u adl üzere tezvîr ü telbîsden ve garaz u nisbetden ve şuhûd-ı zûrdan hazer idüp ve kaziyyede medhali olmıyanları dahl itdürmeyüp câdde-i hakdan udûl u inhirâf eylemeyesin ve kaziyye bu vechile olduğımı ba‘de't- teftîş vukû‘ı ve sıhhati üzere südde-i sa‘âdetime arz eyleyesin.

/35a/

Hüküm:35a/1

Yazıldı.

Bâ-hattı

Yenişehir Kādîsına ve Tırhala Kādîsına hükm ki:

Ol Cânibinde voyvodalık hizmetinde olan Mehmed Çavuş südde-i sa'âdetime arzuhâl gönderüp Tırhala nâhiyesinin ve Mişgalod panayırının her sene voyvoda olanlara mehâyif teftîşi fermân olunup emr-i şerîf virilügelüp ehl-i fesâd ve eşkiyânın ve re'âyâ vü berâyâyâ ve sâir fukarâyâ zulm ü ta'addî idenleri ahz idüp ma'rifet-i şer'le haklarından gelüp fukarâ ve re'âyâ vü berâyâ âsûde-hâl olurlar deyü kendüye dahi mehâyif teftîşi ta'yin olunmak recâ itmeğin buyurdum ki:

Hükm-i şerîfimle vardukda göresin fi'l-vâkı' kadîmden Tırhala nâhiyesinin Mişgalor panayırının mâ-takdîmden her sene mehâyif teftîşi voyvoda olanlara fermân olunup emr-i şerîf virilügelmez ise sicill-i mahfûza mürâca'at idüp göresin kadîmden ne vechile emr-i şerîf virilügelmiş ise ol hükm-i şerîf mücebince amel idüp merkûma dahi ol vechile mehâyif teftîşi itdürüp fukarâyâ ve sâir re'âyâ vü berâyâyâ zulm ü ta'addî ve tecâvüz idenleri ve zulm ve fesâd ü şenâ'at üzere olanları hüsn-i tedbîr ü tedârükle ele getürdükden sonra muktezây-i şer'-i kavîmle haklarından gelesin ammâ bu bahâne ile kendü hâlinde olanlara ta'addî ve mücerred garaz u nisbet ve celb u ahz sebebi ile ehl-i fesâd himâyet olunmakdan hazer idüp câdde-i hakdan ve udûl u inhirâf eylemeyesin ammâ umûm teftîşi memnû'dur bu bahâne ile da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâtde idenlerin ahvâlleri muktezây-ı şer'-i mazhar üzere görüp hilâf-ı şer'-i şerîf işe ihtiyât eyleyesin.

/35a/

Hüküm:35a/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد Çelebi

Rodoscuk Kādîsına hükm ki:

Mahrûse-i İstanbul ekser zahîresi Rodoscuk İskelesi'nden gelür iken ba'zı rençber gemileri İstanbul'a getürecek zahîreyi doğru İstanbul'a getürmeyüp âhar diyâra alup gidüp fûrûht itmekle mahmiye-i mezbûrede zahîre bâbında ziyâde muzâyaka olmağın ve Dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mehmed Çavuş ehl-i vukûf ve müstakîm olup mukaddemâ dahi zahîre üzerine ta'yîn olmağın Rodoscuk İskelesi'nden gelen zahîre gemileri olıgeldüğü üzere doğru İstanbul'a

gönderüp ve Mısır ve gayrıdan gelüp zikr olunan iskeleye yanaşup zahîreyi âhir diyâr [...] isteyenleri men' eylemek için mezbûr Mehmed Çavuş mübâşir ta'yîn olmışdur buyurdum ki:

Vardukda [...] Mezkûr Mehmed Çavuş mübâşir olup mahrûse-i İstanbul zahîresiyçün tahmîl idüp gelen gemileri yanaşdurmayup doğru İstanbul [...] min-ba'd evinde bey' itdirmeyüp ve iskele-i mezbûreden dahi vâfir ve müstevfî zahîre tahmîl itdürüp göndermekden ziyâde ihtimâm [...] mezbûr çavuşum bu husûs-ı mezbûrda gereği gibi mukayyed olup şöyle ki İstanbul'a gelicek zahîre gemileri [...] çıkardup bey' itdürdüğün i'lâm oluna bir vechile özrün makbûl olmayup [...]

/35b/

Hüküm:35b/1

Kili karîbine göçüp gelen tatar mirzalarına [...]

[...] olmağla tatar tâifesi ahâli-i memleket ve Boğdan vilâyetleri [...] kalkup kadimden sâkin olduğunuz Özi karîbine varup [...]

Vusûl buldukda cümleünüz mahall-i mezbûrdan kalkup Özi karîbine varup [...] ve ahâli-i memlekete ta'addî vü tecâvüzde ihtirâz üzere olasız.

/35b/

Hüküm:35b/2

Yazıldı.

Mefâhirü'l-ümerâi'l-kirâm merâci'ü'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadr el-muhtassun bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-âllâm sâbıkân [...] Kemerli Abdi ve sâbıkân Akkırman Beyi olan Kaya -*dâme izzuhüm*- tevkî'i ref'i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki hâlâ sizün cümleünüz [...] gelüp mülâzemet üzere olmanız bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bir ân te'hîr ve ârâm itmeyüp üçünüz bile ber-vech-i isiti'câl südde-i sa'âdetime gelüp mülâzemet üzere olasız geç gelmekden ve emr [...] itâ'atden

be-gāyet ihtirâz üzere olasin emr-i hümâyûnuma muhâlif Âstâne-i sa'âdetime gelmeyi ba'îd itmeyüp mu'accelen gelesin şöyleki emrime muhâlefet idüp gelme [...] sonradan gelmek mukarrerdür ana göre basîret üzere olasin.

/35b/

Hüküm:35b/3

Yazıldı.

م hattı

Akirman Sancakbeyi olan Ramazân'a hükm ki:

Dergâh-ı mu'allâma mektûb gönderüp sâbıkân Akkirman Sancakbeyi olan Kaya için vârid olan evâmir-i şerîfeye imtisâl itmeyüp Der-sa'âdetim hakkımda arza gönderdik deyü katli kasdına Akkirman müfettişinin üzerine nice eşkıyâ göndermekle mûmâ-ileyh evinde kapanup dışarı çıkmğa mezbûrın şerrinden havf itmekle müslimânlara fetvâ virilmekden kalup hadd-i zâtında mîrî mezbûr şakî ve ehl-i fesâd olup yerlüde ve kal'a neferâtından nice eşkıyâyla küllî fesâda mübâşeret itmişdür mezbûra tâbi' olan eşkıyâ teftîş olup şer'le haklarından gelinmek lâzımdur deyü bildirdüğün ecluden vech-i meşrûh üzere fesâd ü şenâ'atleri vâkî' ise şer'le haklarından gelinmek emrim olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda mezbûra tâbi' olup vech-i meşrûh üzere fesâda mübâşeret iden eğer yerlüden ve eğer kal'a neferâtındandır her kim olursa olsun şer'le teftîş ü tefahhus idüp göresin vech-i meşrûh üzere fesâd ü şenâ'atleri vâkî' ise şer'le haklarından gelesin ki sâir eşkıyâyâ mûcib-i ibret ve sebep-i nasîhat vâkî' ola bu bâbda onat vechile mukayyed olup kendü hallerinde olanlara hilâf-ı şer' ihânet ve eşkıyâyâ celb ü ahz sebebi ile himâyet olunmaktan be-gāyet ihtirâz üzere olasin muhtâc-ı arz olanları yazup arz eyleyesin garaz u ta'assub ile kimesneye zulm ü ta'addî olmakdan be-gāyet ihtiyât idesin.

/36a/

Hüküm:36a/1

Yazıldı.

م hattı

Akkirman Sancakbeyi olan Ramazân'a hükm ki:

Kili ve Akkirman ve Bender Kal'aları Tuna'nın öte yakasında vâkı' olup bir tarafı Nogay ve Kırım ve bir tarafı Özi kazağı ve Liye ve Boğdan ve Eflak kal'alarının etrâfında vâkı' olmağla iyâzen bi'llâhi te'âlâ bir mahalle düşman müstevlî olursa ve eşkıyâ tâifesi re'âyâ fukarâsını rencîde idüp fesâda mübâşeret iderlerse Bender Beyi sancağı askeriyle gelüp def'-i eşkıyâda imdâd eylemek lâzımdur deyü i'lâm eyledüğün eelden buyurdum ki:

Vardukda iyâzen bi'llâhi anın gibi ol câniblerden bir mahalle düşman müstevlî olup veyahud eşkıyâ fesâda mübâşeret iderlerse Bender Sancakbeyi'ne âdem gönderüp vech-i meşrûh üzere iki yüz yek-dil ve yek-cihet olup hüsn-i ittifâkla def'-i mazarrat a'dâ vü eşkıyâda mücedd ü sâ'î olasın ammâ bu bâbda basîret üzere olup bu bahâne ile Kırım ve Liye taraflarına ulaşup sulh ve salâha ve ahd ü emâna mugâyir vaz' eylemeyüp (...?) ikâzından be-gâyet hazer eyleyesin.

/36a/

Hüküm:36a/2

Bir sûreti

Bender Sancakbeyi'ne ilki gibi bir hizmet vâkı' olup Akkirman Beyi'nden sana âdem vardukda Bender askeriyle varup def'-i eşkıyâda hizmet eyleyesin deyü tasrifle yazıla.

/36a/

Hüküm:36a/3

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı م

Tanta Kādîsına hükm ki:

Dârü's-sa'âdetim ağası olup evkâf-ı selâtın nâzırını olan iftihârü'l-havvâsu'l-mukarrebîn Mustafa Ağa *-dâme uluvvuhû-* südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp merhûm mağfûrun-lehâ vâlidem Sultân *-tâbe serâhâ-* taht-ı kazânuзда paşmaklık haslarından olan Kılapot? ve Gali nâm karyelerün sınırında Dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından Hüseyin Çavuş nâm kimesne her yeniden çiftlik ihdâs itmekle zikr olunan karyelerin ahâlisi dâimâ hilâf-ı şer' rencîde vü remîde eylemekden hâlî olmamağla dâimâ gelüp şöyle ki mezbûrın çiftliği kal'a olunmaya cümlemiz perâkende olmamız mukarrerdür deyü izhâr u tazallüm idüp zikr olunan çiftliğin havâs-ı mezbûreye zararı mukarrerdür deyü kal'a olunmak için emr-i şerîfim virilmek recâ sına arz itmeğin buyurdum ki:

Vusûl buldukda mezbûr çavuş husamâsıyla meclis-i şer'-i şerîfe ihzâr idüp onat vechile şer'le teftîş eyleyüp göresin kaziyye-i i'lâm olunduğı gibi min-ba'd hilâf-ı şer'-i şerîf bir ferde zulm ü ta'addî olmak ihtimâli (...) kimi olup zikr olunan çiftliğin (...?) olunmağla zararı vâkı' ise hilâf-ı şer'-i şerîf ve kânûn olan zararını def'ü ref' idüp şer'-i şerîfe ve kânûn-ı müstakîme muğâyir ve bir emr-i celîlü'l-kadrime muhâlif iş itdürmeysin.

/36a/

Hüküm:36a/4

Rûmili Kādîsına [...] ve sâir mahzarlar [...] kadîmden olıgelen [...] husûs-ı mezbûrda [...] buyurdum ki:

Üzere amel idüp [...] itdürmeysin.

/36b/

Hüküm:36b/1

Galata Kādîsına hükm ki:

Vezâretle kapudanın Derviş Paşa [...] mevâdları müşârün-ileyhe âid ve râci‘ olanı virmeyüp [...] dahi müşârün-ileyh tarafından olup gayrıları müşârün-ileyhin hâricden dahl [...] vekîli bulup müşârün-ileyh tarafından sarayı kabz olmak lâzım olup ve ba‘zı gemiler ile [...] küreğin lâzım olup ve bi'l-cümle müşârün-ileyhe âid ve râci‘ olan rüsûma hâricden dahl olmayup ve gemiler [...] i‘tibârınca alınıp bu bâbda mukaddemâ Âstâne-i sa‘âdetimde virilen emr-i şerîfim mücebince amel olunmak recâ eylediği eelden buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu husûsa [...] mukayyed olup evkâf mevâddını müşârün-ileyhin mahsûlüne karışdırmayup müşârün-ileyhe âid ve râci‘ olan cümle rüsûmu her ne ise kendü hasından ta‘yîn olduğu kimesneye ma-takdîmden olıgeldüğü üzere zabt u kabz itdürüp min-ba‘d olduklarına muhâlif ve mukaddemâ virilen emr-i şerîfime mugâyir kimesne ve ta‘arruz ve âid olan rüsûmu virmeğin ta‘allül ve inâd itdürmeyesin ve gemilerde mîrî olan esbâb ve top ve tûfeng ve leşker bulursa aslâ inâd itdürmeyüp ve olıgeldüğü üzere müşârün-ileyh tarafından mîrî için hıfz u kabz üzere itdüresin onat husûsları vukû‘ üzere yazup südde-i sa‘âdetime arz idesin.

/36b/

Hüküm:36b/2

اروج Çavuş

Bolu Beyi'ne hüküm ki:

Hâlâ livâ-i mezbûrın hıfz u hirâsetinde ve re‘âyâ vü berâyânın zabt u sıyânetinde ve zuhûr iden eşkıyânın hüsn-i tedbîr ü tedârük ile haklarından gelüp bedel eylediğün i‘lâm olunmağla hidmetin meşkûr olmışdur imdi sancağın Âstâne-i sa‘âdetimde senin üzerinedir min-ba‘d dahi ve vilâyetin hıfz u hirâsetinde eşkıyânın def‘ ü ref‘i bâbında ikdâm üzere olup sefer-i hümâyûnuma hâzır ve âmâde olman emrim olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda fermân-ı şerîfim mücebince sancağın kemâ-kân mutasarrıf olup dahi livâ-i mezbûrın hıfz u hirâsetinde re‘âyâ vü berâyânın himâyet ü sıyânetini ve fesâd ü şenâ‘at üzere olan eşkıyânın hüsn-i tedbîr ü tedarük ile hüsn-i ref‘ine bezl-i

makdûr ve sa'y-i nâ-mahsûr idüp şimdi sefer-i hümâyûnumda hâzır ve âmâde olasın ki sonradan emrim bu vechile sâdır olursa me'mûr olduğın sefere mu'accelen gidüp uğur-ı hümâyûnumda hizmetde ve yoldaşlıkda bulunasın.

/37a/

Hüküm:37a/1

Yazıldı.

Hattı اسعد

Sâbıkân Kıbrıs Eyâletiyle Vezîrim olan Ferhâd Paşa'ya hüküm ki:

Hâliyâ senin mu'accelen Asitane-i sa'âdetime gelmen mühimmâtdan olmağın bir ân eğlenmeyüp cezîre-i Kıbrıs'dan berü yakaya geçüp südde-i sa'âdetime gelmen emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda emr-i celîlü'l-kadrim muktezâsınca bir ân tevkîf eylemeyüp Kıbrıs cezîresinden Anadolu yakasına geçdikden sonra doğru mu'accelen südde-i sa'âdetime gelesin.

/37a/

Hüküm:37a/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı (...)

Kıbrıs Beylerbeyi Ca'fer Paşa'ya hüküm ki:

Sâbıkân Kıbrıs eyâletiyle vezîrim olan Ferhâd Paşa –*edâma'llahü te'âlâ iclâluhû*- Âstâne-i sa'âdetime gelmek için kendüye hitâben hüküm-i hümâyûnum gönderilmişdür imdi sen barutu ve hazîneyi me'mûr olduğın üzere mahalline îsâl eyledüğinden sonra müşârün-ileyhi kendü kadirganla Anadolu yakasına geçürmen emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda emr-i celîlü'l-kadrim muktezâsınca mukaddemâ me'mûr olduğın üzere barut ve hazîneyi mahalline îsâl ü irsâl eylediğinden sonra mûmâ-ileyh Kıbrıs cezîresinden Anadolu yakasına geçüresin.

/37a/

Hüküm:37a/3

Yazıldı.

Ba-hattı µ Efendi

Sâbıkân beylerbeyi olup hâlâ ber-vech-i arpalık Karesi Sancağında mutasarrıf olan Hüseyin Paşa'ya hükm ki:

Hâliyâ senin Âstâne-i sa'âdetime gelmen umûr-ı mühimmeden olmağla aslâ ol cânibinde te'hîr ü terâhî itmeyüp ber-vech-i isiti'câl Âstâne-i sa'âdet-i destgâha gelmen emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda fermân-ı celîlü'l-kadrim mücebince aslâ te'hîr ü terâhî ve bir dürlü dahi itmeyüp ber-vech-i isti'câl Âstâne-i sa'âdete gelüp ihmâl ü müsâhale ve avk-ı te'hîr itmekden be-gâyet hazer eyleyesin.

/37a/

Hüküm:37a/4

Yazıldı.

اسعد Efendi hattıyla

Rodos Beyi'ne hükm ki:

Hâlâ ba'zı umûr-ı mühimme ile Dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mahmud Çavuş -zîde kadruhû- Kıbrıs'a irsâl olmağla ol cânibe vardukda her ne vechile mümkün olursa Kıbrıs'a geçürmen [...] fermân-ı âlî-şânım sâdır olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda onat vechile mukayyed olup mezbûr [...] mümkün olursa emîn ü sâlim Kıbrıs'a ulaşırasın ihmâl ü müsâhaleden [...]

/37b/

Hüküm:37b/1

Kesriye Kādîsına hükm ki:

Kazâ-i mezbûrın a'yân ü eşrâf [...] Konstantin nâm zimmî mukaddemâ voyvodası iken tuğyan u isyân [...] gelüp kasaba-i mezbûrda tahassun idüp her zamân bir tarikle kâh emin kâh [...] ve ta'addî idüp mezbûrın zulmünden nice re'âyâ perîşân olduğundan hâliyâ [...] kasaba-i mezbûrın sâkinlerinden olan Ali nâm yeniçeriye emânetim zamânında senden [...] hâlî olmayup mezbûr Ali kendü hâlinde olup evzâ'ı ü etvârından herkesi râzı [...] şakî ve tezvîr olup dâimâ müslimânlara hilâf-ı şer'-i şerîf [...] vü ta'addî üzere [...] deyü bildirdükleri eelden şer'le görilmek fermânım olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda mezbûrı meclis-i şer' [...] ve her kande yeniçeri ile berâber idüp dahi onat vechile hakk üzere teftîş ü tefahhus idüp göresin mezbûr zimmînin ma'rifetiyle yeniçeri [...] şer'le hakk olduğu sâbit ü zâhir olursa ba'de's-sübût hükm idüp alıviresin ve illâ şer'le hakk zuhûr itmeyüp mücerred hilâf-ı şer'-i şerîf [...] rencîde iderse eyyâm-ı sa'âdet encâmımda hilâf-ı şer'-i mazhar bir ferde zulm ü ta'addî olduğuna aslâ ve kat'â rızâ-yı şerîfim yokdur men'ü def' idüp min-ba'd hilâf-ı şer'-i şerîf rencîde vü remîde itdürmeysin ammâ hîn-i teftîşde hakk üzere olup ahz u celb sebebi ile tarafından bir ferde himâyet olınmakdan ziyâde hazer idüp câdde-i hakdan udûl ve inhirâf göstermeysin.

/37b/

Hüküm:37b/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد Efendi

Şam Beylerbeyine ve Kādîsına hüküm ki:

Kayer Mersek? nâm Yahûdî mukaddemâ Kudüs-i Şerîfde Sâid nâm kasabada iken kalkup gelüp hâlâ Şam-ı şerîfde sâkin olup dâimâ telbîs ü tezvîr üzere olmağla müslimânlar rencîde olduklarından gayrı mâl-ı mîrîye dahi külli gadri olduğu i'lâm olunmağın mezbûr Yahûdî kayd u bend ile Âstâne-i sa'âdetime gönderilmesini emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celîlü'l-kadrim mücebince mezbûr yahûdî ele getürüp gaybet iderse buldurması lâzım olanlara buldurup dahi mukayyed ü mahbûs südde-i sa'âdetime gönderesin ammâ koşup gönderdiğin âdemlere muhkem tenbîh ü te'kîd eylesesin menâzil-i merâhilde gaflet ile veya ahz u celb sebebi ile gaybet itdürmek ihtimâli olmaya.

/38a/

Hüküm:38a/1

Yazıldı.

Ba-hatt-ı hümayun

Mekke-i mükerreme Şerîfine nâme-i hümayûn ki:

Hâlâ vec'-i selâtîn-ı a'zam ve melcâ'i havâkîn-i zevi'l-ihtirâm olan Dergâh-ı âlemgâhımız nâme-i sadâkat-i hannâmânız varid olup mazmûnında mukaddemâ Cidde-i ma'mûr Sancakbeyi olan kîdvetü'l-umerâi'l-kirâm Osmân -*dâme izzuhû-* yedinden nâme-i hümayûn-ı muhît-i makrûnumuzla ihdâ olunan hil'at-i fâhire ve kisvet-i bâhiremizi envâ'-ı ta'zîm ve iclâle ile istikbâl idüp alup gidüp ol makameyn-i mükerreneyni ve Haremeyn-i mahremeynde olan ulemâ-i ebrâr ve sulehây-ı ahyâr ve sâdât-ı kirâm (...?) hazret-i Sündullah? nâm aleyhi efdali's-salât-i ve's-selâm ile şark ve garb tarafından ve sâir bahr u berrde olan ğazât-ı müslimîn ve kemât-ı muvahhidîn ğalebe ve nusreti ve a'dayı't-tâmın kesr ü hezîmeti için ev'îye-i îcâbet mâ-la müdâvemet ü iştiğâl üzere olduğumuz ve hidmet-i şerâfet tevcîh ve taklîd olunduğı tarihten ilâ hâzâ'l-ân ol diyâr-ı celîlü'l-i'tiyârın hıfz u hirâseti ve usât ve urbânın def'-i mazarratı bâbında ve emn ü ğayreti meyân-ı hamîyyete niyed idüp husûsa

karındaşlarınızdan izhâr-ı ukûk (...?) idenler birâderzâdenüze olan Seyyid Muhsin bin Hüseyin yanına müctemi' olup ol dahi (...?) muktezâsınca evzâ-ı nâ-sezâyâ mübâşeret ve tarîk-i isyâna mübâderet üzere olduğın sıhhati üzere haber alduğunuzda taht-ı hükûmetinizde olan benâdir ve kılâ' ve bukâ' ve ziyâ'dan asker tedârüküne yarar âdemler ve müekked mektûblar gönderüp etrâf u inhâya Ali Hüseyin ğaflehû min ehlihâ zarar u gezend irüşdürmek ihtiyâtı ile muhâfazasında bezl-i makdûr ve hüccac-ı müslimîn ve sâir tüccâr u (...?) emn ü emân ve refâh u itminân üzere olmâları bâbında cehd-i nâ-mahsûr eyledükleri ve müşârün-ileyhim taraflarına def'-i nasîhat-âmiz mektûb ve mu'temed âdemler gönderilüp te'kîd ü akid ile tenbîh-i şedîd ve tahavvif ü tehdîd olunmağla şimdilik kendü hallerinde olup ol (...?) mübâreke ahâlisi eyyâm-ı nusret-i encâmımızda âsûde-hâl ve mürafai'l-bâl oldukları ve fîmâ ba'd dahi tarîk-i sadâkatden hurûc ve rah-ı muhâlefete levc iderlerse inâyet hakla def' ü ref'i bâbında kudretnâmenüz olduğın [...] dahi ol bâbda her ne ki i'lâm u tahrîr olunmuş ise pâye-i serîr-i âlem masîremize arz u takrîr olup cümlesine ilm ü serîr ü âlem [...] hüsrevânemize ale'l-vechü'l-kâmil muhît u şâmil olmuşdur imdi âbâ-i kirâm ve ecdad-ı izâmımıza enâra'llahü berahim ü zamân [...] eslâf-ı kirâm ve âbâ-i rûz-i'l-ihrâmınız ol diyâr-ı nûzhet şi'ârın muhâfazası bâbında ve ahâli-i Haremeyn-i şerîfeyn ve hüccac-ı [...] ve sâir tüccâr (...?) refâh-ı hâlleri [...] siz dahi el-veledü (...?) bu bâbda sa'y-i ihtimâm itmenüz mühimmât-ı din ü devlet [...] name-i hümâyûn vusûl buldukda mâ ba'dinden ilâ hâzâ'l-ân olan [...] (...?) meveddet (...?) mücebince memleket ü vilâyetin hıfz u hirâseti [...] bâbında var kuvveti pazuya himmet gönderüp [...] hâlî olmayasın [...] olındukda tâife-i [...] havale olunmuşdur ana göre mukayyed olup [...]

/38b/

Hüküm:38b/1

Kıbrıs Beylerbeyi Ca'fer -*dâme ikbaluhû*- [...]

[...] Üngürüs ve şark seferleri için memâlik-i mahrûsemde [...] eyleyüp lâkin cezîre-i mezbûre re'âyâsından sefer mühimmâtıyçün [...] cezîre de olan müslimânların her bir hânelerinden şark seferi [...] iskeleye naklidüp andan ordu-yı hümâyûnuma irsâl eyleyüp [...] her bir hâneden bir zahîre mukâbelesinde birer sikke altun cem' eyleyüp

hazîne-i [...] mufassal ve meşrûh mü'ekked hükm-i hümâyûnum gönderilmişdür buyurdum ki:

Vusûl buldukda [...] hükm-i hümâyûnum muktezâsınca amel idüp ihmâl ü müsâhaleden hazer idesin.

/38b/

Hüküm:38b/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı (...)

Mihaliç Kādîsına hükm ki:

Südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp kazâ-i mezbûr re'âyâsı umûmen sana gelüp zikr olunan [...] eşkiyâdan tahassun idecek kal'a ve kasaba olmayup perâkende kurâ olmağla kadîmden birbirlerine mu'âvenet ü ittifâk [...] emvâl ü erzâklarını eşkiyâdan sıyânet iderler iken hâlâ mâbeynlerinde ittifâkları olmamağla ba'zı eşkiyâ zuhûr idüp emvâl ü erzâkda nehb ü gâret nicesini katl eylemeleriyle zikr olunan kurânın re'âyâsı dağda ve (...) perâkende vü perîşân olmâlarıyla zirâ'at ve hirâsetden kalmayup hîn-i ma'îşetlerinde küllî zarûretleri olup şöyle ki yine mâbeynlerinde ittifâk olunup ol makûle fesâd iden eşkiyânın haklarından gelmez ise cümlemiz celâ-yı vatan eylemek mukarrer deyü emr-i şerîfim recâ eyledüklerini arz eyledüğün ecluden buyurdum ki:

Vusûl buldukda husûs-ı mezbûre onat vechile mukayyed olup ol makûle fesâda mübâşeret idenleri il eri ittifâkıyla ahz ve da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâdde eyleyen husamâsıyla berâber idüp bir def'a şer'le görölüp fasl olmayup on beş yıl mürûr itmeyen husûsları hakk üzere göresin zimmetlerine lâzım gelen hukûku ashâbinâ ba'des-sübût hükm idüp bî-kusûr alıvirdükden sonra bu makûle fesâda mübâşeret idenler muhtâc-ı arz olanlardan ise ahz ve habs eyleyesin değıllerse şer'le haklarında lâzım geleni icrâ eyleyesin ammâ hîn-i teftîşde hakk üzere olup şuhûd-ı zûrdan hazer idüp ehl-i fesâda himâyet ve ahz u celb sebebi ile kendü hâlinde olanlara zulm ü ta'addî olınmakdan be-gâyet ihtiyât olasin.

/39a/

Hüküm:39a/1

[Yev]mü'l-hâmis

Fi 2 R sene [10]14

Yazıldı.

سعد

Manastır Kādîsına hükm ki:

Kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Şahsuvar nâm kimesne bundan akdem erbâb-ı tîmârdan iken sefere gitmemek için tîmârını bırakup eşkıyâyâ baş u buğ olup fesâd üzere olduğundan gayrı mîr-î müsâlaha karışup dâimâ fesâd ü şenâ'atinden hâlî olmadığı i'lâm olmağın mezkûr Dergâh-ı mu'allâm müteferrikalarından Mehmed -zîde mecdühû- nün yanına koşup Selanik'de olan gemiye virilmek bâbında fermân-ı şerîfim sâdır olmışdur buyurdum ki:

Vardukda mezkûru hüsn-i tedbîr ü tedârükle ele getürdükden sonra mûmâ-ileyh müteferrika Mehmed'e teslim eyleyesin ki emr-i celîlü'l-kadrim üzere Selanik'de olan gemiye konulup teslim olduğuna temessük getürdesin ve mezbûr şakînin ne vechile ele getirilüp teslim olduğünü vukû'ı üzere yazup arz eyleyesin ve gemiye konulduğuna temessük getürdüp Âstâne-i sa'âdetime gönderesin.

/39a/

Hüküm:39a/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı Efendi Sinân Paşa hazretleri tarafından (...?)

Südde-i sa'âdetimden Ağrıboz'a varınca yol üzerinde vâkı' olan kâdîlara hükm ki:

Sâbıkân Vezîr nâ'ibi ve kâimmakâm olan iftihâru'l-e'âlî ve'l-e'âzîm Sinân Paşa -dâmet me'âliyahû- tarafından Dergâh-ı mu'allâma arzuhâl sunulup bundan akdem Ağrıboz haslarını zabt iden Ramazân Çavuş muhâsebesini virmek üzere iken firâr idüp zimmetinde küllî mahsûlü kalmağla her kangınızun taht-ı kazâsında bulunursa kayd u bend itdirilüp firâran âdemleri ile Âstâne-i sa'âdetime gönderilmek bâbında emr-i şerîfim virmesini recâ itmeğın buyurdum ki.

Vusûl buldukda bu bâbda her biriniz [...] vechile mukayyed olup mezbûr Rıdvan Çavuş her kangınızun taht-ı kazâsında bulunursa bi-eyyi vechin kâne ele getirüp dahi müşârun- [...] tarafından varan âdemlerine koşup südde-i sa'âdetime irsâl ü îsâl eylesin avk-ı te'hirden ve ihmâl ü müsâhaleden be-gâyet hazer eylesin husûs-ı mezbûr ziyâde umûr-ı mühimmedendir ana göre mukayyed olup [...] mümkün olursa ele getirüp göndermeğe dikkat ü ihtimâm eylesin.

/39a/

Hüküm:39a/3

[...] teslîm idesin muhâfaza [...] hazer üzere olasın.

/39b/

Hüküm:39b/1

Yenişehir Kâdîsına Horpeşte ve Usturumça [...] kâdîlarına [...]:

[...] ve Usturumça Kazâsında vâkı' Dolyan [...] ve bi'l-cümle sevk-i sultâniye gelüp giden tüccâr ve gayrı ehli bazarı [...] her sene bir zâbit ta'yîn olunugelmeğle hâliyâ Selanik'de yeniçerilerim kullarımın [...] ve'l akrân Ramazân subaşı -zîde kadruhû-zâbit olup ve ta'yîn olunduğına [...] virmek mücebince amel olunmak emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda [...] mezbûr Ramazân'ı olunugeldüğü üzere zikr olunan hizmetlerde istihdâm idüp [...] ve gayrıdan hilâf-ı şer' ta'addî idenleri mezbûr mübâşeretiyle men' ü def' eylesin memnû' olmyanları ism ü resmleriyle yazup bildüresin [...] ammâ bu bahâne ile ahz u celb olunup hilâf-ı şer'-i şerîf bir ferde zulm ü ta'addî itdürmekden be-gâyet hazer idesin.

/39b/

Hüküm:39b/2

Yazıldı.

Südde-i sa'âdetimden Şark serhaddine varınca yol üzerinde vâkı' olan sancakbeylerine ve kâdîlara hükm ki:

Hâlâ mühim ve müsta'cel hususıyçün Dergâh-ı mu'allâm kapucı [...] kıdvetü'l-emâcid ve'l-ekârim Ca'fer -*dâme muhibbuhû*- ye irsâl olunmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda müşârün-ileyh her kande [...] taht-ı Hükûmeti'ne dâhil olursa kendüye ve âdemlerine ve davarlarına lâzım gelen zâd ü zevâdelerini narh-ı câri üzere [...] ve ihzâr itdürüp zahîre bâbında müşârün-ileyhe müzâyaka çekdürmeyesin husûs-ı mezbûrda gereği gibi mukayyed olup avk-ı te'hirden ve ihmâl ü müsâhaleden hazer üzere olasin.

/39b/

Hüküm:39b/3

Bâ-hatt-ı م

Edirne Kādîsına hükümki:

Kadîmden sefer-i hümâyûnum için ihrâc olunugelen orduyu Dergâh-ı mu'allâm kapucularından (boş)- *zîde kadruhû*- ile ihrâc eylesin deyü mukaddemâ hükm-i hümâyûnum gönderilmişdi imdi mukaddemâ vârid olan emr-i şerîfim mücebince orduyu müretteb ü mükemmel mu'accelen ihrâc idüp Üngürüs cânibine irsâl eylemek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu husûsı sâir umûra kıyâs eylemeyüp bi'z-zât kendün mukayyed olup mukaddemâ fermân olunduğı üzere bi't-tamâm ihrâc idüp muhall-i me'mure irsâl idüp avk u te'hîr ve ihmâl ü müsâhale olınmak ihtimâli olmaya.

/39b/

Hüküm:39b/4

Bir sûreti

Bursa Kādîsına şark cânibine gönderesin deyü.

/40a/

Hüküm:40a/1

Yazıldı.

Ağa mektûbı

Bâ-hatt-ı اسعد Çelebi üzerindedir (...?)

Yenişehir Kādîsına hükm ki:

Çardak nâm karye sâkinlerinden olup Dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinden olan Hasan mukaddemâ fevt oldukda muhallefâtını yeniçeri serdârı olan bölükbaşı kabz idüp sülüs ihrâc olunup ve hâtununun nikâhını virdükden sonra on dokuz bin akça ziyâdesi geldi deyü muvâza'â tarîkıyla mütevaflây-ı mezbûrın küllî nesnesini ekl idüp mütevaflây-ı mezbûrın hayli muhallefâtı kalup vech-i meşrûh üzere ekl ü bel' eylediklerini ba'zı ehl-i vukûf kimesneler haber virüp meyyit beytü'l-mâl defterine mürâca'at olındukda zikr olunan on dokuz bin akçanın dahi mahalli bulunmayup zikr olunan mevâdd tekrâr yerlü yerinden görilmek lâzım gelmeğin Mumcu Ali ve İlyas ve İskender nâm yeniçeriler bu husûsa mübâşir ta'yîn olınup hâlâ yeniçerilerim ağası olan iftihâru'l-ümerâ ve'l-ekâbir Hüseyin Ağa -*dâme uluvvuhû*- mührlü mektûb virilmeğin buyurdum ki:

Vardukda müşârün-ileyh Ağa tarafından virilen mührlü mektûb mücebince husûs-ı mezbûrı yerlü yerinden görüp şer'le müteveccih olan esbâb ve nukûd her ne ise mezbûrlara zabt itdürüp hilâf-ı şer'-i şerîf itdürmeyesin.

/40a/

Hüküm:40a/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı حضرت Efendi

Delvine ve Avlonya Beyine ve Piremedi ve Kolonya kâdîlarına hükm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ karye-i Binholince? re‘âyâsı kadîmden derbendci olup mürûr u ubûr iden ebnâ-i sebîlin önlerine düşüp muhavvef u muhâta olan bir ömrün geçürüp leyl ü nehâr hizmet üzereler iken sâbıkân Üsküp Sancakbeyi olan Ahmed geçen sene mehâyif müfettişi nâmına karyelerine gelüp bi-gayri hakk ve bilâ-sebebe elli bin akçalarını alup mukaddemâ haklarını alıvirmek için hükm-i şerîf virilmeğin mezbûr Mahmud alduğı akçayı virmemek için karye-i mezbûra halkına gazez idüp kal‘a basdınız deyü rencîde itmeğle ahvâlleri teftîş olunup ve alınan akçaları alıvirmek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda zikr olunan karye halkı mîrî müşârün-ileyh ile mürâfi-i şer‘ idüp dahi ahvâlleri görüp mezkûrların hilâf-ı vâkı‘ ol mikdâr akçaları alduğı vâkı‘ ise zikr olunan akçayı mîrî mûmâ-ileyhden şer‘le hükm idüp alıvirdükden sonra hilâf-ı şer‘-i şerîf fukarâyı mîrî mûmâ-ileyhe ve âhara aslâ rencîde vü remîde itdürmeysin memnû‘ olmayup girü ta‘addî üzere olanları ism ü resmleri ile yazup arz eylesin ki haklarından gelinmek için emr-i şerîfim gönderesin.

/40a/

Hüküm:40a/3

Yazıldı.

(...) kâdîsına hükm ki:

[...] (...) vusûl buldukda mezkûrlar ihzâr [...] da‘vâ-yı hakk ve ta‘yîn-i mâdde iden husamâlarıyla berâber [...] hakk u adl üzere teftîş [...]

/40b/

Hüküm:40b/1

Menlik (boş) kādîlarına hükm ki:

Dergâh-ı mu'allâm [...] olup müstakîm ve dindar olmağla ol cânibinde olan kādî [...] men' ü def'leri mezkûr mübâşeretiyle görilmek için ellinci bölük ağaları [...]

Vardukda bu bâbda ağaları virdüğü mektûb mücebince mezkûr ol cânib [...] mezkûr mübâşeretiyle görüp hilâf-ı şer'-i şerîf ve ağaları virdüğü mektûba muhâlif [...] yazup arz eylesin.

/40b/

Hüküm:40b/2

Yazıldı.

Menlik Kādîsına hükm ki:

Südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp Kazâ-i Menlik ahâlisi meclis-i şer'a gelüp [...] gelen yeniçeri çorbacıları ve sâir yeniçeri ve sipâhî tâifesi bir yere gelüp zorba olup sâkin olduğumuz evlerimizin üzere gelüp [...] yem ve yemeklerini alup ve şurb-ı hamr idüp gider olduklarında kîselerimiz ve sâir bulunan esbâbımızı götürüp [...] bunun emsâli nice ta'addî vü tecâvüzleri olduğunu arz idüp bu makûle fesâd [...] silâhdâr zümerâsından Memi oğlu Yahya ve Abdullah oğlu Şa'bân Ester ve Miçe nâm kimesneler itdükte re'âyâ tâifesinden ba'zı sâir (...) i'lâm itmeğin mezbûr [...] ulûfeleri kat' olunup şer'le ahvâlleri görilmek bâbında ağaları tarafından mektûb virilmeğin buyurdum ki:

Vardukda mezbûrın ulûfeleri kat' olunup mürde tîmâr olmuşdur şer'-i şerîfe ihzâr idüp da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâdde iden husamâları [...] bir def'a görölüp fasl olmayup on beş yıl mürûr itmeyen da'vâları hakk u adl üzere tefahhus idüp bi-hasebi's-şer' üzerlerine sübût bulan hukûkî ashâbına hükm idüp alıvirdükden sonra muhtâc-ı arz olanlardan ise yazup arz eylesin değil ise şer'le ağaları verdüğü mücebince şer'le lâzım geleni icrâ eylesin

/40b/

Hüküm:40b/3

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı حضرت Efendi

Rodoscuk Kādîsına hükm ki:

Rodoscuk sâkinlerinden olup Dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinden atmışıncı bölüğün yevmî üç akça ulûfeye mutasarrıf olup oturak olan Müfid oğlu Mustafa kendü hâlinde olmayup ehl-i fesâd ve şakî olduğına arz u huccet olmağla ulûfesi kat' olunup şer'le ahvâli görilmeğin bâbında Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan iftihârul-ümerâ ve'l-ekâbir Hüseyin -*dâme uluvvuhû*- mührlü mektûb virilmeğin buyurdum ki:

Vusûl buldukda ağaları virdüğü mektûb mücebince mezbûrı şer'-i şerîfe ihzâr idüp dahi da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâdde iden husamâları muvâcehelerine ahvâllerini görüp ba'de's-sübût muhavvef baş alıvirdükden sonra ehl-i fesâd muhtâc-ı arz olanlardan ise üzerlerine sübût bulan mevâddın sûret-i sicilleriyle yazup arz eylesin değiller ise şer'le hakkında lâzım geleni icrâ eylesin hakk üzere olasin ahz u celb sebebi ile ehl-i fesâdı himâyet itmekden ve hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye ta'addîden hazer üzere olasin.

/41a/

Hüküm:41a/1

Yazıldı.

[Yev]mi's-sebt

Fi 9 şehr-i Zilka'de sene [10]14 dermiyân Hazret-i ۞ Efendi

Ba hattı ۞ Efendi

Karahisâr-ı Şarki Kādîsına hükm ki:

Kazâ-i mezbûre sâkinlerinden mukaddemâ Dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinden olup eşkıyâdan olmağla dört yıldan berü ulûfesi kat' olunup yeniçerilikden ihrâc olan Kalacıklı Hüseyin girü ol cânibinde yeniçeri nâmıyla yanına zorba cem' idüp re'âyâ vü

berâyâyı rencide idüp esbâb-ı erzâkların gâret idüp küllî fesâd ü ta‘addî üzere olduğu i‘lâm olmağla mezkûr yeniçeri olmayup dört yıldan berü ulûfesi kat‘ olunup yeniçerilerim ağası olan iftihâru'l-ümerâ ve'l-ekâbir Hüseyin -*dâme uluvvuhû*- mektûbu virmeğın buyurdum ki:

Vusûl buldukda mezkûru müşârün-ileyh ağaları virdüğü mektûbu mücebince mezkurları şer‘-i şerîfe ihzâr idüp da‘vâ-yı hakk ve ta‘yîn-i mâdde idüp husamâları ile berâber idüp bir def‘a şer‘le görölüp fasl olmayup on beş yıl mürûr itmeyen hususlarını hakk üzere teftîş idüp ashâb-ı hukûkun şer‘le müteveccih olan haklarını alıvirdükden sonra şer‘le hakkında lâzım geleni icrâ idüp (...) bir ferde hilâf-ı şer‘ zulm ü ta‘addî itdürmeysin memnû‘ olmazlar ise ism ü resmleri ile yazup arz eyleyesin ki sonradan haklarında ne vechile emr-i şerîfim sâdır olursa mücebi ile amel ola ammâ hakk üzere olup garaz u ta‘assubdan ve ahz u celb sebebi ile hilâf-ı şer‘ ehl-i fesâda himâyet olınmaktan ihtiyât eyleyüp câdde-i hakktan udûl eylemeysin.

/41a/

Hüküm:41a/2

Yazıldı.

Trablusşam Beylerbeyine hükm ki:

Hâlâ nâkibü'l-eşrâf olan Mevlânâ Mirali -*dâmet fezâilehû*- Dergâh-ı mu‘allâma mektûb gönderüp Bağdad tarafından gelen beş nefer kimesnelerin içlerinden Mehmed ve Atık nâm kimesneler müzevver sâdât hucdetleri yazup ve esîr nâmına Rûfâ‘izâde dimekle ma‘rûf bir arab dahi Rûmili câniblerinde müzevver hucdetler yazup ahvâl-i sâdâta ihlâl virmeğle ahz olunup haklarından gelinmek emrimdür deyü [...] arz olındukda Trablusşam'a sürgün olmaları bâbında fermân-ı şerîfim sâdır olup gemiler ile ol cânibe irsâl olunmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda mezbûrları ol cânibinde iskân itdürüp emrim varmayasın âhara gitmelerine cevâz göndermeysin ve varup [...] yazup bildüresin

/41a/

Hüküm:41a/3

Yazıldı.

İstanbul Kādîsına ve hâssa-i zergirlerim başı olan Ca'fer -zîde kadruhû- ye hüküm ki:

Senki zergirbaşısın südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp mahmiye-i İst[anbul] [...] olan mehereniz tâifesinden dört nefer kimesneler müstakîm ve mütedeyyin ve birbirlerine mütekeffil olup anlardan mâ'adâ [...] eylemez iken hâlâ üzerlerinde nâzır olmamağla herkesi istediği yerde dükkân açdırup kefilleri olmamağla [...] peydâ olmağla bâ'is olup kefilleri olmağla ele getirilmesi mümkün değildir deyü olgeldüğü [...] kefil ve içlerinden İbrahim nâm üstâd üzerlerine nâzır olup mezbûrın [...] buyurdum ki:

Vusûl buldukda [...] olıgelene mugâyir kefilleri olmayanlara mehrenlik itdürmeyüp [...] ammâ bu bahâne ile celb ü ahz olunup olıgelene ve emr-i hümayûnuma[...]

/41b/

Hüküm:41b/1

Bursa Kādîsına hüküm ki:

Hâliyâ Bursa [...] olmağın bu bâbda mes'ul olmışsundur imdi [...] buldukda bu bâbda onat vechile mukayyed olup [...] narh-ı rûzîden ziyâde satanların bir vechile haklarından gelesin ki [...] yazup südde-i sa'âdetime arz eylesin ki haklarından gelinmek için emr-i şerîfim virile [...]

/41b/

Hüküm:41b/2

Yazıldı.

Burgaz ve Balçık ve Varna ve Mâlkayna ve Karaçirmen kâdîlarına hüküm ki:

Kadîmden taht-ı kazânuzda [...] âhar diyârlara gitmekle İstanbul'da zahîre husûsunda küllî müzâyaka olmağla bu bâbda her biriniz mes'ul [...] câniblerin zahîrelerini âhar diyâra göndermeyüp evâmir-i şerîfe ile varanlara fûrûht itdürmeyüp doğru İstanbul'a gönderesin [...] buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda her biriniz onat vechile mukayyed olup ol câniblerde olan zahayiri [...] âhar diyâra götürmek isteyenlere virdürmeyüp ol emr-i şerîfe ile varanlara fûrûht itdürüp doğru İstanbul'a gönde[resin] [...] ihmâl ü müsâhaleden hazer idesin.

/41b/

Hüküm:41b/3

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد Efendi

İlbasan Beyine ve İlbasan Üstüb kâdîlarına hüküm ki:

Sen ki kâdîsın nâ'ibin Yûsuf *-zîde fazluhû-* sütte-i sa'âdetime mektûb gönderüp hâlâ nefsi-i İlbasan [...] vilâyet muhâfazasına me'mûr olan umerâdan Mustafa *-dâme izzuhû-* meclis-i şer'â gelüp ebnâ-i sipâhîyandan cizyedar Mustafa eşkıyâdan [...] Bayram yeniçeri müşârün ileyh *-muhibbuhû-* giderken sâbıkân Vize Sancakbeyi olan Hasan'ın âdemlerinden birkaç eşkıyâ ve Süleymân ve Yazıcı Hüseyin ve bunun emsâli nice şakî ile ok ve âlât-ı harble yoluna gelüp urup mecrûh itdüğinden gayrı tâcir Hasan'ın emred oğlanını çeküp ve mektebde mu'allim ta'lîm itdürürken Abdullah nâm oğlanı dahi cebren çeküp alup ve bir def'a hâatunlar hamamını basup sâir müslimânın avratını çeküp karılar iderek evine alup gidüp ve Mehmed nâm yeniçerinin evini basup kendüyi katl eyleyüp ve Yûsuf nâm sipâhînin bir âdemini katl idüp bunun emsâli fesâd ü şenâ'atinin nihâyeti olmaduğın a'yân-ı vilâyetden cemm-i gaffir virdükleri arz itdüğün şer'le görölüp hakkından gelmek için ağaları tarafından mü'ekked mektûb virilmeğün mücebince amel olunmak emr idüp buyurdum ki:

Vardukda bu bâbda her biriniz onat vechile mukayyed olup ağaları virdüğü mektûb mücebince ta'yîn olınan mübâşir (...) mübâşeretiyle hüsn-i tedbîr ile ele götürüp dahi da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâdde iden husamâları muvâcehelerinde ahvâllerini hakk u adl üzere teftîş ü tefahhus idüp mezbûrın i'lâm olunduğı üzere fesâd ü şenâ'ati ba'de's-sübût hukûk-ı ashâbına hükm idüp alıvirdükden sonra ehl-i fesâd muhtâc-ı arz olanlardan ise muhkem habs idüp arz olanlardan değil ise şer'le lâzım geleni icrâ idüp hilâf-ı şer'-i şerîf kimesne ta'addî vü tecâvüz olmakdan hazer üzere olasin tamâm-ı hakk üzere olup ahz u celb sebebi ile ehl-i fesâdı himâyet itmekden ve hilâf-ı şer'-i şerîf kimesne ta'addî vü tecâvüzden ziyâde hazer üzere olasin.

/42a/

Hüküm:42a/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد

Kudüs-i Şerîf Kâdisına ve Sancakbeyine hükm ki:

Rumiyân keferesi tarafından Dergâh-ı mu'allâma arzuhâl sunulup Kudüs-i şerîf'de hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın ravza-i şerîfelerinde kefiyesi (...?) mahall ve celcele ve salîb yeri ve Hazret-i Meryem Ana'nın ibadet itdüğü yer ve (...?) oturduğu yerde Meryem Ana Manastırı Markarkuş ve Marturduş ve Matrakla ve Dermarnikola ve Saydenaş ve Marhane ve Yahudiler Mahallesi'nde yorku ve hisâr içerisinde ve taşrasında olan mahaller ve sellimi ve hazret-i İsa velâdeti vâkı' olduğu mağara içinde olan kapunun biride kadîmden gürci zimmîleri tasarruf idegelüp miftâhları mezbûrlarda olup açup kapayup (...?) Markarkuş cümle melkâri ve hazret-i İlyas cümle melkâri ve salîb manastırı cümle melkâri ve Tur Dağı'nda Meryem Ana makberesi olan mahall cemî'an Mısır Sultânı olan Kayıtbay ve ecdâd-ı i'zâmım zaman-ı sa'âdet iktidârlarından berü gürciyan tâifesi zabt idüp ellerinde müte'addid huccet-i şer'iyeye ve kavî temessükler olup şimdiye değin tasarruf idegelmişler iken ve bundan akdem nefsi Celcele'de Kamâme Kilisesi hususunda birkaç def'a Frenk tâifesiyle mâbeynlerinde nizâ' ve cidâl vâkı' oldukda mezbûrlara bu mikdâr cüz'î yer ta'yîn olunmağla kat'-ı nizâ' ve fasl hususunda olup hükkâmdan ellerinde küllî temessükleri var iken sâbikan

Âstâne-i sa'âdetde balyos olan Beyzâde dimekle ma'rûf Frencesko bir tarikle emr ibrâz itmekle rahiplerimizi cebren kaldırup ta'addî eyledüğünde ahvâlleri Kudüs-i Şerif'de ulemâ ve meşâyih mahzarında görildükde ibrâz eyledüğü temessük müdde'âsına hudûden ve ismen ve resmen muhâlif olup hakk kendülerin itdüğüne şehâdet eyledüklerini bidirüp zikr olunan mahaller vaz'-ı kadîm üzere ellerinde olan temessükleri mûcebince kendülere zabt itdürilmek bâbında inâyet-i ricâ eyledükleri eelden vaz'-ı kadîm üzere amel olunmasını emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda zikr olunan mahalleri vaz'-ı kadîm ellerinde olan temessükleri mûcebince kemâ-kân tâife-i gürciyan rahiblerine zabt itdürüp Frenk rahiblerine min-ba'd dahl u ta'arruz itdürmeyesin şöyle ki mezbûrlar memnû' olmayup girü bir tarikle temessük ibrâz idüp nizâ'a mutasaddî olurlarsa ibrâz eyledükleri temessüklerini ellerinden alup der-kîse idüp südde-i sa'âdetime göndertüp kendüleri dahi Dergâh-ı mu'allâma havâle eyleyesin ki ahvâlleri divân-ı hümâyûnumda görilüp cevâbları mîrîyle memnû' olmayup fermân-ı hümâyûnuma mugâyir inâd u muhâlefet idenleri ism ü resmleriyle yazup bildüresin.

/42a/

Hüküm:42a/2

Yazıldı.

Cezâyir-i Garbde arab şeyhlerinden Şeyh Abbas'a hükm ki:

Sen yarar ve ve sâhib-i kabûl olup aşâyirin ile itâ'at ve inkıyâd [...] olduğundan gayrı usat arab tâifesinin def'ü ref'lerinde ol cânibinde olan asâkir fevr-i mâşerim ile hidmette bulunduğın mesâmi'i [...] olmağla hidmetin meşkûr olup müsta'cel inâyet olduğın eelden sonra mezbûr inâyet-i padişâhânım zuhûra getürüp [...] hilkat-i meveddet [...] ihsân olup irsâl olunmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda [...] envâ'-i iğrar ve'l-kirâm ile iştigâl idüp ve gidüp min-ba'd dahi itâ'at [...] üzere olup ol cânibinde [...] zarar u gezend kusurunda olan a'danın def ü ref'lerinde [...]

/42a/

Hüküm:42a/3

[...] (...)

/42b/

Hüküm:42b/1

Akirman ve Kili ve İsmail ve İsakça kâdîlarına

[...] asâkir-i nusret mühimmâtıyçün vârid olan evâmir-i şerîfe [...] itmek için (...) ve her biriniz yarar âdemler ihzârına kadar istihdâm [...]

Vusûl buldukda fermân-ı şerîfim üzere şark seferi mühimmâtıyçün ta'yîn olunan [...] ve dahi her biriniz yarar âdemler ve hizmet-i mezbûre uhdesinde gelüp neferât ta'yîn idüp zahîre [...] umûr-ı mühimmedendir lâzım gelen husûslarda ihmâl ü müsâhaleden be-gâyet hazer eyleyesin.

/42b/

Hüküm:42b/2

Şam Beylerbeyine ve Kâdîsına hükm ki:

Yahûdî tâifesinden Mûsâ oğlu Avraham nâm Yahûdî şirret ü şekâvetle meşhûr olup nice def'a fesâd ü şenâ'ati [...] hakkından gelinmek fermân olunmuşken bir tarikle halâs olup varup kasaba-i Safed'de sâkin olup ol cânibinde dahi muttasıl telbîs ü tezvîr [...] olmamağla mezkûr yahûdî kayd u bend ile südde-i sa'âdetime gönderilmek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda Yahûdî-i mezburi ele getirüp gaybet iderse şer'le buldurması lâzım olanlara buldurup dahi kayd u bend [...] koşup südde-i sa'âdetime irsâl eyleyesin ve böyle koşduğın âdemlere muhkem tenbîh ü te'kîd eyleyesin ki menâzil ü merâhilde gaybet itdürmek [...]

/42b/

Hüküm:42b/3

Yazıldı.

م Efendi hattıyla

Manyas ve Edincik kâdîlarına hükm ki:

Manyas Kazâsı sâkinlerinden olup Dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinden elli altıncı bölükde yevmî on akça ulûfeye mutasarrıf olan Mehemed Abdi ve Edincik kazâsı sâkinlerinden yine zümerâ-i mezbûreden kırkinci cema'atde yevmî yedi akça ulûfesi olan Ali Mustafa şakî ve ehl-i fesâd oldukları i'lâm olunmağla ulûfeleri kat' olunup mezkûrlar yeniçeriler zümerâsından ihrâc olunmuşdur hukûk-ı nâsı şer'le alıvirilmek için bi'l-fi'l yeniçerilerim ağası olan iftihâru'l-ümerâ ve'l-ekâbir Hüseyin Ağa -*dâme uluvvuû*- tarafından mektûb virilmeğın buyurdum ki

Vusûl buldukda bu bâbda ağaları tarafından virilen mektûb mücebince mezkûrları meclis-i şer'a ihzâr da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâdde iden husamâları muvâcehelerinde bir def'a şer'le görölüp fasl olmıyan husûslarını şer'le teftîş idüp erbâb-ı hukûka şer'le müteveccih olan haklarını hükm idüp alıvirdükden sonra şer'le haklarında lâzım geleni icrâ idüp şer'-i şerîfe muhâlif ve ağaları tarafından virilen mektûba mugâyir kimesneye iş itdürmeysin.

/43a/

Hüküm:43a/1

Ba hatt-ı hümayûn

Bursa Kâdîsına ve Hüdavendigâr Sancakbeyi'ne hükm ki:

Sen ki kâdîsın südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp Dergâh-ı mu'allâm çavuşu nâmında olan Ahmed nâm şakî bundan akdem şer'-i şerîfe mugâyir nice kelimât itdüğinden gayrı nice kimesnelere bî-vechi zulm ü ta'addî itmekden hâlî olmayup fesâd ü şenâ'at üzere olmağın a'yân-ı şehir ve fukarâ talepleri ile mukaddemâ Bursa muhâfazasında olan düstûr-ı mükerrem müş'ir ü müfahham nizâmü'l-âlem vezîrim Hasan Paşa -*edâma'llahü te'âlâ iclâluhû*- te'dîb itmiş iken mütenassih olmayup müşârün-ileyh vezîrim Âstâne-i sa'âdetime gitdikden sonra yine fukarâya bî-vechi

envâ'ı zulm ü ta'addî üzere olmağla meclis-i şer'-i şerîfe ihzâr olındukda şer'-i şerîfi tahfif ve ihâneti meş'ur nice kelimât idüp meclis-i şer' mutahhiri tahgir eylemişdir şakî-i mezbûrın fukarâya zulm ü hayfı ve hakkından gelmek îcâb ider nice hâli olduğı mukarrerdür deyü bildürdüğü pâye-i serîr i a'lâma arz olındukda şer'le hakkından geline deyü hatt-ı hümâyûn sa'âdet-makrûnumla fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda mezkûr şakîyi her kande ise ihzâr idüp gaybet iderse şer'le buldurması lâzım olan kefillerine buldurup getürdüp dahi da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâdde eyleyen husamâ muvâcehelerinde ahvâlini hakk üzere görüp arz olduğı üzere fesâd ü şenâ'âtî mukarrer ise ba'de's-sübût erbâb-ı hukûkun haklarını ashâbına bî-kusûr alıvirdükden sonra muktezây-ı şer'-i şerîf üzere hakkından gelüp emrim ne ise vardukda yazup bildüresin.

/43a/

Hüküm:43a/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ۴

Bursa ve İzmir ve Tire ve Manisa ve Urla kâdîlarına ve Midillü ve Sakız ve Aydın ve Saruhan sancaklarında olan kâdîlara hüküm ki:

Bu sene-i mübârekede Üngürüs ve şark ve deryâya âzim sefer-i hümâyûnum olmağla taht-ı kazânuzda olan Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ve korucuları ve oturakları mâh-ı muharremin gurrasinde cümlesi Âstâne-i sa'âdetime gelüp odalarında mevcûd bulunmak üzere her biriniz bu husûsa mukayyed olup kuzât ve kurâda ve mecmû'-ı nâs olup mahallerde muhkem nidâ ve tenbîh itdirilüp şimdiden cümlesi ihrâc olunmak için size hitâben iftihâru'l-ümerâ ve'l-ekâbir Dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerimin ağası olan Hüseyin *-dâme uluvvuhû-* tarafından mufassal ve meşrûh mü'ekked mektûb virilmişdür buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu husûsda her birinüz mukayyed olup ve bu zamânı sâir zamâna kıyâs eylemeyüp mûmâ-ileyhin bu bâbda olan mufassalve meşrûh mektûbu mûcebince amel idüp zikr olınan [...] kullarımı ve korucuları oturakları yerlerinden kaldırıp Âstâne-i sa‘âdetime gönderüp tarih-i mezbûrda cümlesini odalarında [...] bu bâbda inâd u muhâlefet idüp emr-i şerîfime ve mûmâ-ileyhin mektûbuna amel eylemeyüp gelmeyenleri ism ü resmleri [...] eyleyesiz ki anun gibilerin ulûfeleri kat‘ olınup haklarından geline bu husûslarda mûmâ-ileyhin vech-i meşrûh üzere olan [...] amel idüp ana mugâyir tâife-i mezbûreden bir ferde ta‘allül ü nizâ‘ itdürmeysin.

/43a/

Hüküm:43a/3

Bir sûreti

Karaman Beylerbeyliğinde olan kâdîlara

/43a/

Hüküm:43a/4

Bir sûreti

Erzurum ve Batum Beylerbeyliğinde olan kâdîlara

/43a/

Hüküm:43a/5

Bir sûreti

Rûmilinin sağ [...] olan kâdîlara

/43a/

Hüküm:43a/6

Bir sûreti [...]

/43a/

Hüküm:43a/7

Bir sûreti [...]

/43a/

Hüküm:43a/8

Bir sûreti

Anadolu Beylerbeyliğinde olan kâdîlara

/43b/

Hüküm:43b/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد/Çelebi

Rodoscuk Kâdîsı olan Merhabazâde Mevlânâ Abdullah'a hükm ki:

Südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp ol câniblerde olan iskelelerde bulduğun zahîre defter ile yirmi altı bin üç yüz kile buğday üç yüz kile arpa ki cem'an otuz iki bin altı yüz kile zahîre olur gemilere tahmîl idüp mahmiye-i İstanbul'a irsâl eyledüğün arz eylemişsin imdi şöyle ki min-ba'd zahîre ahvâline mukayyed olup küffâra ve İstanbul zahîresine Dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından Mehmed Çavuş âhar mahalle göndermeyüp ikdâm u ihtimâmın ola mansıbın âhara virilmedüğünden gayrı birine dahi zem olnup mutasarrıf olmağçün emr-i şerîfim virilüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda zahîre husûsu mühimmât-ı umûrdandır bu bâbda onat vechile mukayyed olup ol cânibde olan iskelelere yanaşan zahîre gemilere küffâr ve âhar mahalle göndertmeden ziyâde ihtirâz idüp ne mikdâr zahîre gelürse müşârün-ileyh çavuşum mübâşeretiyle cümlesi gemilere tahmîl itdürüp ale't-ta'cil mahmiye-i İstanbul'a irsâl ü îsâl eylesin şöyle ki vech-i meşrûh üzere zahîre ahvâline mukayyed ve ihtimâm

eyleyesin mansıbın âhara virilmediğinden gayrı bir sene dahi zem olunmağçün emr-i şerîfim virilüp ana göre mukayyed olup zahîre husûsuna kemâl-i mukayyed eyleyesin

/43b/

Hüküm:43b/2

Yazıldı.

سعد / Çelebi hattıyla

Kayseriyye Kādîsına hükm ki:

Birkaç seneden berü Kayseriyye Kal'ası üzerine celâlî müstevlî olup bu sene dahi tavîl muhâsara idüp erbâb-ı tîmâr alaybeyleri ile kal'a muhâfazasında hidmetde olup ve re'âyânın eşkıyâ tâifesi emvâl ü erzâklarını gâret idüp re'âyâ ve erbâb-ı tîmârın ahvâlleri diğergûn olmuş iken hâlâ [...] vezîrim Nasuh Paşa tarafından re'âyâya sürsat zahîresi ve erbâb-ı tîmâra Celâlî muhârebesinde mevcûd bulunmadınız deyü [...] teklîf olunduğı i'lâm olundu imdi mezkûrlar kal'ada mahsûr olmağla ol vechile sürsat ve bedel [...] emrim olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda emrim üzere [...] sürsat ve erbâb-ı tîmâra bedel akçası teklîf itdürmeyüp men'ü def' [...]

/43b/

Hüküm:43b/3

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı م

İstanbul Kādîsına hükm ki:

Mahrûse-i İstanbul'da Kumkapusı'nda olan mumcılar südde-i sa'âdetime arzuhâl sunup bunlar feth-i hâkânîden berü işledükleri mumları hasbâğçe bostâncılarına vire gelüp bir vechile hidmetlerinde kusurları yoğken hâlâ yeniçeriler meydanına mum

viren mumcılar meydana bizüm ile ma‘an mum virin veyahud vâkı‘ olan zararları bileceksiz deyü teklîf idüp ta‘addîden hâlî [...] bildirdüğün ecluden kadîmden [...]

/44a/

Hüküm:44a/1

Yazıldı.

سعد/ Efendi

Azak Sancakbeyine va Kādîsına ve Azak muhâfazasında olan Dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri zâbiti ve Azak Kal‘ası Dizdârı ve sâir neferât ağaları –*zîde kadruhüm*-e hükm ki:

Kal‘a-i mezbûrede bir mührlü mahzen olduğu i‘lâm olunmağla keşf ve defter olunup içinde ne olduğu ma‘lûm-ı şerîfim olmak mühimmâtdan olmağın buyurdum ki:

Vusûl buldukda kal‘a-i mezbûrede olan a‘yân ve eşrâf ile cümleüz zikr olunan mahzenin üzerine varup keşf idüp içinde her ne bulunursa fakîr ve kıtmîr defter itdükdün sonra yine hıfz idüp mühürleyüp dahi mahz-ı defteri sūdde-i sa‘âdetime irsâl ve arz u i‘lâm eylesin sonra emrim ne vechile sâdır olursa mûmâ-ileyh amel idesin içinde her ne bulunursa zâyî‘ ve telef olmakdan ve kese vaz‘ bırakmakdan ziyâde hazer idesin.

/44a/

Hüküm:44a/2

Yazıldı.

م hattı

Mısır Sancakbeyi Ma‘anoğlu-*dâme izzuhû*-ye hükm ki:

Hâliyâ bu sâl-i fırsat kâlde inşâa'llahü'l-melikü'l-müte‘al deryâ yüzüne sefâyin-i nusret karânimle âzim donanma-i hümâyûnum çıkmak mukarrer ve müstemîm olup ve sen yarar ve sadâkat şî‘ar ve uğur-ı hümâyûnumda gayret ve hamiyetçâker ocak oğlı ve

emekdar olmağla mükemmel iki kadirğa donadup mu‘accelen donanma-i hümâyûnuma irsâl eylemek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda emr-i celîlü’l-kadrim üzere iki mükemmel gemi donadup cenkcisi ve zâd ü zevâdeleri ile mu‘accelen ihrâc idüp donanma-i hümâyûnuma irsâl eylesin ki gelüp donanma-i hümâyûna mülhak olup düstûr-ı mükerrrem müş‘ir ü müfahham nizamü'l-âlem Vezîr ve Kapudanım olan Derviş Paşa –*edâma'llahü te‘âlâ iclâluhü*- vech-i münâsib gördüğü üzere hidmette bulunalar bu husûs aksây-ı murâd-ı şerîfimidir ihmâl ü ta‘allül itmeyüp emrim varduğı sâ‘atde mukayyed olup mükemmel cenkcileri ile gemi donadup bir yarar kethudânı baş u buğ ta‘yîn idüp ta‘cil ü ale't-ta‘cil ihrâc ü irsâl eyleyüp avk-ı te’hîrden be-gâyet hazer idesin.

/44a/

Hüküm:44a/3

Yazıldı.

Üsküb Kādîsına hükm ki:

Südde-i sa‘âdetime mektûb gönderüp [...] Çopoglu Kulak İbrahim nâm kimesne dâimâ ve fesâd üzere [...] akça almak için hilâf-ı vâkı‘ kılan bezirgan vefât [...] emînlerine kabz itdürmekle müslimânların emvâl ü erzâklarını [...] cemm-ğafîr meclis-i şer‘a gelüp şevvâ idüp şöyle ki şakî [...] hareket itmekden fâri‘ olurlar deyü hakkından gelinmek recâ itdüklerine [...]

Vusûl buldukda te’hîr ü terâhi eylemeyüp mezbûrî ihzâr [...] müdde‘îleriyle mürâfi‘ idüp bî-garaz müslimânlardan hakk u adl [...] kılan tüccâr fevt oldı deyü mücerred ve ahz u celb için beytü'l-mâl emînlerine [...] emvâl ü erzâklarını aldırduğı vâkı‘ ise hakkında şer‘le lâzım geleni icrâ [...]

/44b/

Hüküm:44b/1

Yazıldı.

Şark cânibine serdâr olan Vezîr Nasuh Paşa'ya [...]

[...] kasabası fukarâsı ve ahâlisi tarafından südde-i sa'âdetime arzuhâl sunulup [...] şakî zorbasıyla kasaba-i mezbûre üzerine gelüp ahâli kasaba [...] gâlib gelmek ile herkes ehl ü iyâlini kaldırıp dağlar başına kaçırıp [...] gurusunu alup re'âyâ vü fukarâya dahl itmeyüp lâkin kasaba-i mezbûrede ol [...] beş yüz aded gurusun alup ve getürdüğü zorba re'âyâ vü fukarâya bin gurus [...] tekrâr mâl taleb idüp dört beş def'a men'ine evâmîr-i şerîfe vârid olmuş iken amel itmeyüp re'âyâ [...] eknâfin ve dağ başlarına perâkende olup kadî-i mezbûr hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir emr-i men'ine [...] ecluden buyurdum ki:

Vusûl buldukda göresin kazıyye arz olınuğu gibi ise da'vâ-yı hakk idüp [...] kâdî-i mezbûr re'âyâ vü fukarâdan hilâf-ı şer'-i şerîf ne mikdâr akça ve gurusun almış ise ba'des-sübût hükm idüp şer'le [...] vukû'ı üzere südde-i sa'âdetime arz eylesin ki sonradan hakkında ne vechile emrim sâdir olursa mûcebi ile amel olına

/44b/

Hüküm:44b/2

Sâbıkân Üsküb Sancakbeyi ve Mehâyif Müfettişi Ahmed Bey'e ve Görice ve Behlişte ve Horpeşte ve Kesriye kâdîlarına hükm ki:

Siz ki Görice ve Behlişte kâdîlarısız südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp zikr olınan kâdîlıkların mehâyif müfettişi olan ümerâdan Ahmed Bey bundan akdem Kazâ-i Horpeşte müzâfâtından Şağ nâm karyede evi basılıp oğlı katl ve emvâl ü erzâkı ve cümle esbâbı gâret ü hasâret olunup Kasaba-i Bihlişte'de sâkin olup Kazâ-i Bihlişte keferesinin cizyesini cem' ider iken evi basılıp sancakbeyi katl ve esbâb ü erzâkı gâret olınan Ca'fer nâm sipâhînin katillerini mazannalarını ahz idüp Görice Kal'asında habs olunup ve sâirlerini dahi tecessüs ve tefahhus üzere iken zikr olınan mahbûsların birisi Kolonya kazâsına tâbî' Nikoliçe nâm karyeden Garot nam harâmi ve ehl-i fesâd ve şakî olduğu meşhûr u ma'rûf olmağla oğlı ve karye-i mezbûre zâbiti Hasan nâm za'im kendü hizmetkârlarından mâ'adâ tevâbi' ve levâhık ile karye-i mezbûre Nikoliçe eşkıyâsıyla etrâf u eknâfin harâmi ve şakîlerini cem' idüp gice ile Görice Kal'asını basup müstahfizlerinden birkaç kimesneyi katl idüp mahbûs olan harâmi ve şakîleri itlâk

eyledüklerinden gayrı kal‘a-i mezbûrede bulunan mâl-ı mîrî ve emvâl-i müslimîni kal‘a-i mezbûrede olan yat u yarağıyla barutunu nehb ü gâret iden eşkıyâyı ihzâr için gibel-i şer‘den mektûb ve âdem gönderildikde za‘îm-i mezbûr ihzâr-ı karîbine mu‘ahhed olmuş iken ihmâl ü ağmaz idüp karye-i mezbûre keferesini tahrîk idüp keşîşlik nâmına demür kapulu bir müstahkem kal‘a binâ itdürüp etrâf u eknâfin eşkıyâ ve harâmilerini cem‘ idüp kal‘a-i mezbûrede tahassün idüp mîrlivâ-i merkûmu basup mâl ü menâlini gâret ü hasâret itdürmeği sebep olup ba‘de kasabât ve kurâda olan nice ganî ve mâldar kimesnelerün emvâl ü erzâklarını gâret ü hasâret itmeğe ittifâk idüp a‘yân-ı vilâyetde meclis-i şer‘a gelüp tazallüm idüp fi‘l-vâkı‘ karye-i mezbûre bundan akdem sipâhî eri iken mazbût olup hâlâ za‘îm-i mezbûrın ze‘âmeti olup serbestdür deyü vilâyet zâbitleri dahl itmemekle karye-i mezbûre ahâlisi gice vü gündüz şekâvet ve fesâddan hâlî olmayup za‘îm-i mezbûr dahi nefsinde şakî ve ehl-i fesâda mu‘in olup gice vü gündüz onlar ile musâvatdan hâlî olmayup yek-dil ve yek-cihet olduğu muhakkak olup za‘îm-i mezbûrın karye-i mezbûrenin eşkıyâsının haklarından gelemez ise min-ba‘d ol diyâr halkı âsûde olmaduklarından gayrı karye-i mezbûre civarında olan Arnavud karyelerinden karye-i (...) ve Karye-i Sipencine ve İstenceko ve Garamos ve İskopul nâm karyelerin keferesi umûmen isyân idüp vilâyeti gâret idüp mezbûr za‘îm Hasan'ın ve anın hevâsına tâbi‘ olan eşkıyâ ve ehl-i fesâdın haklarından recâ eyledüklerini arz eyledüğünüz eelden buyurdum ki:

Vusûl buldukda za‘îm-i mezbûrı ve mu‘inlerini ittifâk u ittihâdla ihzâr idüp gaybet idenleri şer‘le buldurması lâzım olan kefillerine buldurup getürdüp da‘vâ-yı hakk idüp ta‘yîn-i mâdde idenler ile mürâfî‘ idüp üzerine şer‘le zuhûr ve sübût iden hukûkî ashâbına hükm idüp bî-kusûr alıvirüp kazıyye arz olduğu gibi ise muhtâc-ı arz olanları muhkem habs ve üzerlerine sâbit olan mevâddın sûret-i sicilleriyle südde-i sa‘âdetime arz eylesin ki sonradan haklarında ne vechile emrim sâdır olursa mûmâ-ileyh amel idesin muhtâc-ı arz olmıyanlarının haklarında şer‘le lâzım geleni icrâ idüp ehl-i fesâdı himâyetden ziyâde ihtirâz eylesin hîn-i tefîşde şuhûd-ı zûrdan ve garaz-ı nisbetden ve ahz u celb sebebi ile ehl-i fesâd himâyet olınmaktan ziyâde ihtirâz idüp câdde-i hakdan udûl ve inhirâf eylemeyesin.

/45a/

Hüküm:45a/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد Çelebi

Varna'ya Ahmed Çavuş talebi ile

Varna Kādîsına hükm ki:

Varna Kal'asının deryâ tarafına müceddeden divar binâ olup ta'mir ü termîm olması fermânım olup Vezîrim mîrîden virilen akça kifâyet itmeyüp karadan tarikle Varna sâkinlerinden olan kefere re'âyâsı nüzûl ve avârizları mukâbelesinde ta'mir itmek için emr-i şerîf virilmeğle zikr olunan kefere tâifesi dört ve beş seneden berü nüzûl ve avâriz virmeyüp ve kal'aya dahi ancak kırk elli bin akça sarf idüp mâ-beynlerinde mâl-ı mîrî ketm olunduğı i'lâm olmağın kal'a-i mezbûre binâsına mübâşir ta'yîn olunan Ahmed Çavuş ve ehl-i vukûf kimesneler ile tahmîn olup vukû'ı üzere arz olunması emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda vech-i meşrûh üzere re'âyâ tâifesinin kal'a-i mezbûre ta'mirine sarf itdükleri mikdâr ne kadardur deyü müfettiş-i mezbûra mezbûr Ahmed Çavuş'u ve ehl-i vukûfa mu'temedun-aleyh kimesneler ile üzerine varup tahmîn-i sahîh ile tahmîn idüp dahi vukû'ı üzere yazup arz eylesin ki sonra emr-i şerîfim ne vechile sâdır olursa mücebince amel ide ammâ mukayyed olasın ki garaz u ta'assub ile (...?) üzere (...?) olınmakdan celb ü ahz sebebi ile mezkûr çavuşum hâzır değil iken ziyâde fitne sarf olmışdur deyü hilâf-ı vâkı' i'lâm itmekden ziyâde hazer üzere olup hakk-ı sarîhe tâbi' olasın.

/45a/

Hüküm:45a/2

Bâ-hatt-ı م Efendi

Günyüzi Kādîsına hükm ki:

Sen ki Günyüzi kādîsısın südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp kazâ-i mezbûrda vâkı' kurâya ekser zamânda eşkıyâ tâifesi [...] re'âyânın ve sâir

müslimânların emvâl ü erzâklarını nehb ü ve gâret idüp ve ehl ü iyâllerine dahi tecâvüz idüp ta‘addî [...] kurâda mahalleri kalmamağla kazâ-i mezbûrda Kutlu nâm karyede vâkı‘ olup karadeniz dimekle ma‘rûf olup küffâr zamânında kal‘a iken [...] kal‘ayı kendü akçalarıyla kazâ-i mezbûre re‘âyâsı tamîr ü termîm idüp zikr olınan eşkıyânın zarar u gezendleri [...] yâtu yarak ve bir mikdâr tüfeng tedârük idüp hilâf-ı şer‘ bir ferde ta‘addîleri olmayup kendü hallerinde [...] ve sâir kapum kullarının ba‘zıları kal‘a-i mezbûre zâbitlerinin tüfenglerini ve sâir yat u yaraklarını hilâf-ı şer‘ (...) arz eyledüğün [...] mezkûrlar bu vechile hilâf-ı şer‘ rencîde olmamak bâbında fermân-ı şerîfim sâdir olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda [...] kendü hallerinde olup mücerred eşkıyâ tâifesinden korunmak için kal‘a-i mezbûrede [...] hilâf-ı şer‘ dahl olup rencîde iderlerse zâbitleri mübâşeretiyle ile şer‘le lâzım [...] ammâ bahâne ile eşkıyâ tâifesi kal‘a-i mezbûreye tahassün idüp bir ferde [...]

/45b/

Hüküm:45b/1

Küre Kādîsına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûrda [...] ittifâk u ittihâd idüp yek-dil olmağla [...] kādîsının karındaşını katl idüp seyyid bin nâm kimesne [...] kimesneler katl idüp Tiham nâm hatunı kollarından [...] fesâd ü şenâ‘atden hâlî olmadıkları eelden [...] itmeyen husûslarını [...] mezkûrların ahvâlleri şer‘le görilmesini emr idüp buyurdum ki

[...] lâzım olan kefillerine buldurup getürdüp bir def‘a şer‘le fasl olmayup on beş yıl [...] muvâcehesinde hakk üzere teftîş idüp ve bu bâbda ellerinde olan mevâdlarına nazar idüp ashâb-ı hukûk [...] muhtâc-ı arz olanlardan ise muhkem habs idüp arz eylesin değıllerse haklarında şer‘le lâzım geleni icrâ [...] bu bahâne ile hilâf-ı şer‘ ta‘addî olmakdan ve ahz u celb sebebi ile ehl-i fesâda himâyet olmakdan ihtiyât eyleyüp câdde-i hakkdan udûl [...]

/45b/

Hüküm:45b/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد/Efendi

Ayasofya-i kebîr evkâfî mütevellisine hükm ki:

Evkâf müfettişi olan Mevlânâ Ali *-zîde fezâilehû-* sütte-i sa'âdetime mektûb gönderüp mahmiye-i İstanbul'da vâkı' evkâf [...] tahte'l-kal'a cânibinde zindan altında beş bâb kemer dükkân pirinciler taşrada olmağla hâlî ve mu'atleb kalup kemerlerinin önü kapanup [...] olmağla mimar ile üzerine varıldukda zikr olınan dükkânlar açılıp girü uslûb-ı sâbık üzerine icâre-i mu'accele ile tâlib [...] virilür ise vakfa küllî nef' olacağı müşahede olur deyü arz itmeğın buyurdum ki:

Vardukda bu bâbda bi'z-zât onat vechile mukayyed olup zikr olınan dükkânları uslûb-ı sâbık üzere ta'mir ü termîm idüp tâlib olanlara icâre ile virdirüp cânibi vâkı'-ı sa'y olunmağa ikdâm ü ihtimâm eyleyesin.

/45b/

Hüküm:45b/3

Yazıldı.

اسعد/Çelebi hattıyla

Rusikasrı Kādîsına hükm ki:

İftihâru'l-e'âlî ve'l-e'âzım sâbıkân vezîrim olan Mahmûd Paşa *-dâmet me'âliyahû-* nün tarafından Dergâh-ı mu'allâm seferiyle arz olunurken taht-ı kazânuzda mutasarrıf olduğı haslarının bin on senesinde zabtına yeniçerilerden Mehmed nâm yeniçeriye göndermekle mezbûr dahi varup zikr olınan haslarını zabt ve sene-i mezbûrede yüz on bin akçalık mahsûlünü kabz idüp hâlâ taleb eyledükde virmekde ta'allül itmekle mebla'-ı mezbûre ol cânibinde yeniçeri zâbiti olan ma'rifetiyle şer'le alıvirilmek bâbında bi'l-fi'l yeniçerilerim ağası tarafından mektûb virilmeğın buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda yeniçerilerim ağası tarafından virilen mektûb mezbûr Mehmed'i ol cânibinde yeniçeri zâbiti ma'rifetiyle meclis-i şer'a ihzâr ve şer'le hakk üzere teftîş idüp göresin fi'l-vâkı' mezbûr müşârün-ileyhin hasları mahsûlünden ol mikdâr akça kabz eyleyüp zimmetinde kaldığı bi-hasebi's-şer' bâbında olup ol bâbda muktezây-ı şer'-i kavîmle amel olunup ba'de's-sübût mebla'-ı mezbûre bî-kusûr alıvirüp hilâf-ı şer'-i şerîf ta'allül itdürmeysin bu def'a dahi inâd iderse ism ü resmi ile yazup arz eylesin

/46a/

Hüküm:46a/1

Bâ-hatt-ı اسعد/Efendi

Hamid Beyi'ne Isparta ve Pavlu kâdîlarına hükm ki:

Sen ki mîrlivâsın südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp Pavlu a'yânından ba'zıları sana gelüp yine Pavlu sâkinlerinden Mehmed Can ve erbâb-ı tîmârdan Ca'fer ve Mehmed ve Hüseyin ve Abdi ve Osmân Çelebi nâm kimesneler eşkıyâdan olup nice fesâd ü şena'atleri zuhûr idüp bir def'a haklarından gelinmek fermân olunmuşken bir tarikle halâs olup hâlâ Uşak müfettişi olan Mevlânâ Ahmed'i ve Mehmed Çavuş'u mezbûrdan eşkıyâ safirlik nâm mahallde basup kendüleri ve âdemlerini katl ve mülklerini ve yanlarında olan mâl-ı mîrî gâret ü hasâret ve evlerini ihrâk idüp ziyâde zulm ü ta'addî eylediklerini bildirüp arz olunmasına el-Hâc eylediklerinden bildirmişsin şer'-i şerîfim buyurdum ki:

Vusûl buldukda mezkûrdan eşkıyâyı ele getirüp meclis-i şer' ihzâr idüp da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâdde iden husamâları muvâcehesinde bir def'a şer'le fasl olunmıyan husûslarını hakk üzere teftîş ü tefahhus idüp göresin vech-i meşrûh üzere fesâd ü şenâ'atleri vâkı' ise ba'de's sübût zimmetlerine lâzım geleni ashâbinâ alıvirdükden sonra muhtâc-ı arz olanlarını habs ve arz eylesin olmıyanlarının bi-hasebi's-şer' haklarından gelüp hilâf-ı şer'-i şerîf kimesne iş itdürmeysin.

/46a/

Hüküm:46a/2

Tosya Kādîsına hükm ki:

Tüccâr tâifesinden südde-i sa'âdetime arzuhâl sunulup kadîmden Tosya'da işlenen muhayyer on endâze gelüp hâlâ sekiz dokuz libas makûlesine yetişmeyüp sakıt olmağla kâr u kisblerine noksan virüp müslimân [...] özr olduğunu bildirüp kadîmü'l-eyyâmdan berü ne vechile işlenügelmiş ise yine ol mikdâr işlenmek bâbında emr-i şerîfim [...] ecluden bir karar-ı sâbık on bir endâze işlenmek emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda kasaba-i mezbûrede muhayyer işleyen kimesnelere muhkem tenbîh ü te'kîd eylesesin ki işledükleri muhayyer makûle [...] bir karar-ı sâbık on bir endaze işleyüp min-ba'd noksan üzere işlemeyeler [...] işleyenleri muhkem te'dîb idüp olıgelene muhâlif [...]

/46b/

Hüküm:46b/1

Midillü Sancakbeyi ve Kādîsına hükm ki:

[...] Kamin ve Ermenek Dimitri ve Pertem ve Pigovin [...] Dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından İncizâde Hüseyin çavuş mezbûrlara [...] fermân olunup hükm-i hümayûnum virilmekle mezkûrun ol cânibinde hevasına tâbi' [...] ba'zı husûs isnâd idüp rencîde itmek istediklerinde ol makûle da'vâ-yı [...] recâ eyledükleri ecluden buyurdum ki:

[...] vech-i meşrûh üzere mezbûrlar mücerred zikr olınan zimmîleri ta'cîz ve rencîde eylemek için ba'zı [...] havâle eylesesin ki vâkı' olan şer'î husûsları divan-ı hümayûnumda şer'le istimâ' olunup şer'le [...] mukayyed olup garaz u ta'assub ve ahz u celb sebebi ile bi-gayri hak mezbûrlara ve âhara zulm ü ta'addî olmakdan be-gâyet hazer eylesesin. [...]

/46b/

Hüküm:46b/2

Mısır Beylerbeyine ve Defterdârına hükm ki:

Anadolu Beylerbeyiliğinden mütekâ'id olan emîru'l-ümerâ'i'l-kirâm Ahmed - *dâme ikbâluhû*- südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp Gazze'ye karîb [...] olan Han Yunus nâm mahalle kendü mâlıyla ta'mîr ve ihyâ ve bir kal'a ihzâr eyleyüp üryân u i'râ olmağla eşkiyâ gelüp geçen tüccâr ve ebnâ-i sebîli gâret ü hasâret eylemekden [...] mukaddemâ kal'a-i mezbûrenin muhâfazasına kırk nefer Mısır kulu ta'yîn olup lâkin kifâyet itmemekle kırk nefer dahi ta'yîn olunmak mühimmâtdan olmağla mukaddemâ hükm-i hümâyûn [...] el-ân ta'yîn olmayup muttasıl Arab eşkiyâsı ayende vü revendeye ta'addî eylemekden hâlî değildir deyü mukaddemâ gönderilen emr-i şerîf mûcebince Mısır kulundan kırk [...] ta'yîn olunmak recâsına arz itmeğın kal'a-i mezbûre muhâfazasına Mısır kullarından kırk nefer dahi ta'yîn olup kal'a-i mezbûre muhâfazasına gönderilmek emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda emrim üzere mukaddemâ gönderilen hükm-i hümâyûn mûcebince kırk nefer yarar u mükemmel kul dahi yazup kal'a-i mezbûre muhâfazasına irsâl eylesin be-her-hâl mahall-i mezbûrın muhâfazası mühimmâtdandır bu def'a hükm-i şerîfim varduktan sonra bir ân tevkîf itmeyüp zikr olunan neferâtı irsâl eyleyüp avk-ı te'hîrden be-gâyet hazer eylesin.

/46b/

Hüküm:46b/3

Zülfikâr Ağa

Rûmili Kādî-askerine hükm ki:

Sâbıkân Vezîr-i a'zam iken fevt olan İbrahim Paşa'nın umûmen âdemleri bundan akdem rikâb-ı hümâyûna arzuhâl sunup her biri uğur-ı din-i mübîninde yarar âdemleri ile mütevaffây-ı müşârün-ileyh ile vâkı' olan seferleri bulunup kılâ' kalhında ve tabur muhârebelerinde ve sâir hidemât-ı hümâyûnda can u baş ile her biri gayrete gelüp (...?) olan seferden mâ'adâ nice divâne mübtelâ olup henüz dinlerinde edâ itmeyüp recâsına dahi ferdleri yoğken ve hâlâ her biri din-i mübîn uğruna sefer-i hümâyûna gelmek üzereler iken ba'zı kimesneler müşârün-ileyhin hayatında iken

olıgeldüğü üzere serdârlığı hâlinde ba‘zı hedâye vü nesne virüp ba‘de müşârün-ileyh fevt olmağla ... olup sen ve sizün vasıtânuz ile müşârün-ileyhe virdük deyü bunlardan taleb ve rencîde idüp me‘a hâzâ müşârün-ileyhe virdükleri galîl ü kesîr her ne ise yine mühimmâtı sefere sarf idüp ol makûle tezvîr ü telbîs mülûk idüp da‘vâ-yı nizâ‘ gayrı idenlerin da‘vâları istimâ‘ olmamak bâbında inâyet recâ itmekle min-ba‘d da‘vâları istimâ‘ olunmaya deyü hatt-ı hümâyûn-ı sa‘âdet-makrûn sâdır olup mûcebince müteveffây-ı müşârün-ileyhin âdemlerinden şart-ı mülûk idüp sen ve sizün vasitanuz ile müşârün-ileyhe hâl-i huyûtında nesne (...?) mukarrerdür deyü taleb idenlerin fermân-ı celîlü’l-kadrim mûcebince min-ba‘d da‘vâları istimâ‘ olmayup ol vechile aslâ bir ferde rencîde vü remîde itdürmeyesin ve itmek isteyenleri hatt-ı hümâyûn-ı sa‘âdet-makrûnum mûcebince men‘ü def‘ eyleyesin deyü merhum babam zamânında emr idüp mûcebince recâ itmeğın buyurdum ki:

Vusûl buldukda mukaddemâ virilen emr mûcebince amel idüp müteveffây-ı müşârün-ileyhin âdemleri şart-ı mülûk idüp sen ve sizün vasitanuz ile müşârün-ileyhin hâl-i huyûtında nesne virmişdür deyü da‘vâ iderler ise min-ba‘d da‘vâlarını istimâ‘ itmeyüp ol vechile aslâ bir ferdi rencîde itdürmeyesin.

/47a/

Hüküm:47a/1

Bâ-hattı ρ Efendi

[...]olan İbrahim mektûblar gönderüp [...] (...)

/47a/

Hüküm:47a/2

Bâ-hatt-ı ρ Efendi (...)

Yenişehir Kādîsına ve Dergâh-ı mu‘allâm yayabaşlarından Bektaş Subaşıya hüküm ki:

İşketoz Adası'nın tuğcubaşı olan Mustafa südde-i sa'âdetime gelüp taht-ı kazâsında İllehob? nâm karyede sâkin elli dokuzuncu cemâ'atde korucu Memi nâm yeniçeri ile ortaklığa bir gemi binâ idüp gemi tamâm olduktan sonra oğlu Sinân ile geminin içine girüp gidüp ve Galata'da oğlunu mezkûr korucu Memi katl idüp ve gemiyi gâib idüp küllî gadr ve zulm eylemişlerdür deyü tazallum itmeğin mezkûr Memi'nin ulûfesi kat' olunup yeniçeriler zümerâsında alâkası kalmayup şer'le oğlunu ve ortaklu binâ eyledükleri gemisini talep itmek bâbında yeniçerilerim ağası olan iftihârul-ümerâ ve'l-ekâbir Hüseyin –*dâme uluvvuhû*- tarafından mektûb virildüğünü bildirüp mûcebince hükm-i hümayûn recâ itmeğin buyurdum ki:

Vusûl buldukda mezkûr Memi meclis-i şer'a ihzâr idüp gaybet iderlerse şer'le buldurması lâzım olanlara buldurup getürdüp bir def'a şer'le fasl olmayup on beş yıl mürûr itmiş değilse onat vechile hakk üzere teftîş ü tefahhus idüp göresin arz olunduğu gibi ise ol bâbda muktezây-ı şer'-i kavîmle amel olup ba'de's-sübût binâ olunan gemisini alıvirdükden sonra müşârün-ileyh ağa mektûbu mûcebince şer'le lâzım geleni icrâ eylesin yeniçeridir deyü ta'allül ve bahâne eylemeyesin bu bâbda tamâm-ı hakk üzere olup celb ü ahz sebebi ile ehl-i fesâda himâyetden ve garaz u ta'assub ile hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addî olmaktan hazer idüp câdde-i hakdan udûl ve inhirâf eylemeyesin.

/47b/

Hüküm:47b/1

Mâlkara Kādîsına hükm ki:

Süleymân Paşa Evkâfı mütevellîsi Mehmed [...] evvel adına şart eylediği zâviyesinin evkâf [...] berât ibrâz itmekle vakfa küllî gadr olmuşdur ve min-ba'd şart [...] şart-ı vakıf mûcebince amel olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına [...] bu bâbda şart-ı vakıf ne vechile ise mûcebince amel idüp min-ba'd şart [...] hilâf-ı şart ve evkâf-ı mezbûreden berat ibrâz itmekle dahl idenleri men'ü def' [...]

/47b/

Hüküm:47b/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد/Efendi

Canik Beyi Osmân Bey'e hükm ki:

Mukaddemâ fermân olunduğı üzere Tersâne-i âmireme mu'tâ'allık olan alâtn bir def'a isti'câl [...] olması mühimmât-ı umûrdan olmağın bir ân ve bir sâ'at te'hîr ü tevakkuf itdürmeyüp mu'accelen Tersâne-i âmireme irsâl ü îsâl olunmasını emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda emrim üzere aslâ te'hîr ü tevakkuf ve bir dürlü dahi itmeyüp mukaddemâ fermân olunduğı üzere Tersâne-i âmireme muta'allık olan alâtı bir def'a isti'câl Tersâne-i âmireme irsâl ü îsâl eyleyüp avk u te'hîrden ve ihmâl ü müsâhaleden be-gâyet hazer eylesesin şöyle ki kimi göndermekle vakti zamânı ile gelüp irişmeyüp umûr-ı mühimme avk u te'hîr olınmak lâzım gele bir vechile özrün makbûl olmayup sancağın alınmağla kalmayup gereğı gibi hakkından gelinür bilmiş olasın.

/47b/

Hüküm:47b/3

اسعد/hattı

Sâbıkân Kıbrıs eyâletiyle vezîrim olan Ferhâd Paşa'ya ve Kıbrıs'da mâl defterdârına hükm ki:

Hâlâ Kıbrıs Beylerbeyi olan Ca'fer -*dâme ikbaluhû*- cizye cem'inde re'âyâdan hilâf-ı emr-i şerîf ziyâde akça alup iki seneden berü re'âyânın cizyelerini ne vechile cem' eylemişdür teftîş eyleyüp vukû'ı üzere arz eylesesin deyü mukaddemâ emr-i şerîfim gönderilüp fermân-ı celîlü'l-kadrim muktezâsınca cezîre-i mezbûrede akd-i meclis olunup re'âyâdan fâcir akça cem' eylediğı suâl olındukda cizye nâmına re'âyâdan dörder gurus cem' eylediğı sicill olınduğundan gayrı cizye ve âdet-i ağnâm ve penbe mahsûlünden ve gayrıden yüz on yük akça makbûzı zâhir olup mîrîye âid olan cizyeden mâ'adâ ziyâde alduğı akçadan zimmetinde elli yük kalduğı mukarrer olmağın meblağ-ı merkûm kendünden talep ve tahsîl olunup mu'accelen sūdde-i sa'âdetime irsâl idüp şöyle ki müşârün-ileyh zimmetinde olan ol mikdâr mâlını virmekde ta'allül ü inâd

idüp itâ'âtî emr eylemez ise bir cânibe salıvirmeyüp vukû'ı üzere yazup Âstâne-i sa'âdetime arz eylesesin ki eyâlet-i mezbûre âhara virilüp meblağ-ı mezbûr emlâk ü erzâkından tahsîl olınmak için emr virmeli deyü mâliye tarafından mezkûr hükm-i hümayûnum virilmeğın buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda mâliye tarafından vech-i meşrûh üzere virilen emr-i şerîf mücebince amel idüp mâlımın tahsîline ikdâm ü ihtimâm eylesesin.

/48a/

Hüküm:48a/1

Yazıldı.

م Efendi hattı

Bağdad'ın kuloğulları ağalarına ve yayabaşlarına ve kul kethudâlarına ve sürme ve çavuşlarına ve sâir kul tâifesinin ihtiyârlarına hükm ki:

Kadîmü'l-eyyâmdan ilâ hâzihi'l-ân dûdmân-ı hilâfet ünvanımız sadâkat ve istikâmet ile idegeldüğünüz hıdmetinüz meşkûr olduğundan gayrı Bağdad üzerine müstevlî olan kızılbaş (...?) ve sekban muhârebelerinde envâ'-ı hidmet ve yoldaşlıkda bulunduğunuz mesâmi'-i aliyye-i hüsrevâneme ilkâ olunmağın envâ'-ı inâyât-i aliyye-i mülûkâneme ve du'â-yı hayrıma mazhar olmuşsuzdur berhudâr olup yüzünüz ağ olsun dâimâ şerden bu makûle hidmetde zuhûr idegelmişdür imdi Âstâne-i sa'âdetime idegeldükleri hidmetde ve yoldaşlık muktezâsınca kemâ-kân hidmette bulunmanız bâbında fermânım sâdır olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı şerîfim mücebince amel idüp min-ba'd uğur-ı hümayûnumda envâ'ı yüz aklıkları zuhûruna sa'y-i ikdâm idüp eğer kızılbaş ve eğer sekban eşkıyâsının def'-i mazarratları bâbında sarf-ı makdûr ve sa'y-i meşkûr eylesesin inşaallah ü te'âlâ mevcûda gelen hidmetinüz mukâbelesinde birbirinüze memurluğunuzdan ziyâde narh ve dirlik ile be-her mend ve ber-hûdar olmanız mukarrerdir ana göre vardukda yazup hemen gönderüp def'-i mazarrat-ı a'dâda dakîka fevt eylemeyesin.

/48a/

Hüküm:48a/2

Trablusşam [...] fevt olan [...] olan Abd [...] Zerik oğlu nâm kimesne [...] altunları olduğu [...] meblağ-i mezburu bî-kusûr teslîm [...] hükm-i şerîf virilmeğın mûcebince amel olunmak fermân [...]

Vusûl buldukda bu bâbda mâliye tarafından virilen [...] hilâfına cevâz göndermeyesin.

/48b/

Hüküm:48b/1

Üsküdar Kādîsına hükm ki:

İstanbul'a gelen meyve [...] ba'de bozulup tevzi' olunıgelmişken hâlâ [...] ve kantâra gadr itdüklerinden mâ'adâ narh üzere satmayup ziyâde [...] kadîmden olıgeldüğü üzere muhtesib çardağı önünde bozulup [...] bozulmamak [...]

Vusûl buldukda bu bâbda onat vechile mukayyed olup zikr olınan bazarcı tâifesine muhkem tenbîh [...] meyve ve sebze kayıklarının yolda karşılayup almayalar şöyle ki ba'de't-tenbîh girü karşılayup [...] arz olanlardan ise arz eylesin bu husûsu kimesneye i'timâd itmeyüp buralı bazarcıların ve emr-i hümâyûnuma mugâyir satan kayık reîslerinin [...] kendün bi'z-zât mukayyed olup bu emrime muhâlif ve olıgelene mugâyir iş [...] olmakdan ihtiyât eylesin emrime muhâlefet iderler ise şehirlüden ise muhkem te'dîb idüp ve değılse ne makûle tâifeden ise müluk ve ulûfeleri imhâ yazup bildüresin ki emrime muhâlefet itdükleriyçün hakkından geline.

/48b/

Hüküm:48b/2

Bir sûreti

İstanbul Kādîsına ve Muhtesibe Kumkapusı'nda ve Samatya ve Yedi Kule ve Taşlık'da bazarcılar karşılanup

/48b/

Hüküm:48b/3

Bir sûreti

Galata Kādîsına Tophane'de bazarcılar karşılayup

/48b/

Hüküm:48b/4

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد

Şehremini Kalender Çavuş -zîde mecdühû- ye hüküm ki:

Yedi Kule'nin Hisâr erleri gelüp Saray-ı âmiremde kadîmden otuz nefer mikdârı hisâr erleri hizmet idegelüp hizmetleri mukâbelesinde muvahhidler kethudâlığı ve bölükbaşılık mahlûl oldukda hâricden bir ferde virilmeyüp içlerinde emekdar olup yoluyla gelenlere virilmek için bundan akdem merhûm Hüdavendigâr zamânında virilen emr-i şerîf hâlâ tecdîd olunmasını recâ itmeğin buyurdum ki.

Vardukda merhûm Hüdavendigâr zamânında virilen emr-i şerîf mücebince amel olup zikr olunan muvahhidler kethudâlığı ve bölükbaşılık mahlûl oldukda hâricden bir ferde virilmeyüp içlerinde emekdar olup yoluyla gelenlere tevcîh idüp âharı dahl itdürmeyesin.

/49a/

Hüküm:49a/1

Hû

[Yev]mî's-sebt

Fi 3 R erba'a aşer ve elf

Yazıldı.

Şark cânibine serdâr olan Vezîr Nasuh Paşa'ya hükm ki:

Hâlâ Maraş Beylerbeyiliği müteveffâ Sefer Paşa'ya tâbi' olup sâbıkân Ayıntab Sancakbeyi olan Ömer *-dâme ikbâluhû-* ye seferde hizmet itmekle Ciflizâde tarafından virilüp ve Âstâne-i sa'âdetimden dahi sâbıkân Mâlatya sancakbeyi olan Veli *-dâme ikbâluhû-*ye tevcîh olunmağla birbirleri nizâ'a düşüp vilâyet ü memleket ve ra'iyete ihtilâl virdüklerinden gayrı müteveffâ Sefer Paşa'nın mîrîye âid olan tereke ve muhallefâtı mâbeynlerinde zâyi' ü telef olmak ihtimâli olduğu i'lâm olunmağın mezkûrların ahvâlleri teccessüs ve tebliğ olup vilâyet ü ra'iyete ve müteveffây-ı mezbûr Sefer Paşa'nın mîrîye âid olan tereke ve muhallefâtı tahsiline kifâyeti infa' ise eyâlet-i mezbûra ana zabt itdürölüp hüsn-i tedbîr ile mâbeynlerinde olan şikâk ve cidâl u gıtâlden men' olunması bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda onat vechile mukayyed olup fermân-ı celîlü'l-kadrim mücebince müşârün-ileyhânın vilâyet ve ra'iyete ve mâl-i mîrîye kifâyeti evlâ ve infa'dır ve müteveffây-ı müşârün-ileyh Sefer Paşa'nın muhallefâtı ve terekesi (...?) alınmak (...?) tetebbu' ve teccessüs itdükden sonra infa' olan eyâlet-i mezbûreyi zabt u tasarruf itdürüp hüsn-i tedbîr ü tedârük ile mâbeynlerinde olan şikâk u nizâ'ı men' ü def' eyleyüp mûmâ-ileyh Ömer Sefer Paşa muhallefâtından sefer-i hümâyûnum mühimmâtıyçün (boş) akça tedârük ve ihzâr itmek içün südde-i sa'âdetime arz gönderüp ta'ahhüd itmişdür mâl-ı mîrîye zarar ve memâlik-i ra'iyet mâbeynlerine ihtilâl ve birer ahvâlden ve birbirlerine düşüp muhârebe mukâtele [...] olur (...?) ictinâb üzere olasın.

/49a/

Hüküm:49a/2

Yazıldı.

Manastır Kādîsına ve sâbıkân Manastır Kādîsı [...] Mustafa'ya hükümki:

Manastır re'âyâsı tarafından Dergâh-ı mu'allâma arzuhâl [...] nefsi Manastır'da vâkı' Hacı Mahmud Bey vakfın mütevellîsi olan [...] cebren hilâf-ı şer'-i şerîf ba'zılarından üçer bin [...] tasadduklarında olan nesnelere cebren çeküp alup [...] olmadığını i'lâm itdikleri eelden mezbûrın [...]

Vardukda mezbûrı ihzâr idüp dahi da'vâ-yı hakk ve ta'yîn [...] fasl olmayup on beş yıl mürûr itmeyen da'vâları hakk üzere [...] ta'addî vü tecâvüzü mukarrer ise şer'le müteveccih olan hukûku ashâbına [...] tenbîh ü te'kîd eylesesin ki min-ba'd re'âyâ te'addî vü tecâvüz eylemeye şöyleki [...] fukarâyı rencîde vü remîde [...] vukû'ı üzere yazup arz [...] gönderile.

/49b/

Hüküm:49b/1

Haleb Beylerbeyine ve Kādîsına ve sâbıkân Vezîr-i a'zamım iken vefât iden [...] müşârün-ileyh Mehmed Paşa'nın oğlu olup hâliyâ südde-i sa'âdetimde baş kapu [...] babası müteveffây-ı mûmâ-ileyhin diyâr-ı Arabistan'da olan evkâfına [...] tarih-i gâ'ibine gelinceye dek zamân-ı mübâşeretinden zimmetinde küllî mâl-ı vakıf olmağla [...] senelerün muhâsabeleri görilmek ve zimmetinde olan mâl-ı vakıf tahsîl için [...] sevk-i sultânide beyne't-tâlibine bey' hüsn-i tedbîr ile fûrûht olunup akçası vakf için [...] Âstâne-i sa'âdetime gönderilmek lâzım olduğunda bildürdüğün eelden buyurdum ki:

[...] vech-i meşrûh üzere zamân mübâşeretinde muhâsebesini görüp bi-hasebi's-şer' ve kânûndan zimmetine zuhûr iden mâl-ı vakfı bî-kusûr [...] idüp zimmetine mâl-ı vakıfdan bir habbe bâkî kodurmayasın ve sen ki müşârün-ileyh Mustafa'ya viresin vech-i meşrûh üzere ma'rifetiyle zikr olunan [...] olunup kabz itdüğünden sonra ma'rifetiyle görülen muhâsebâtı tashîh (...) idesin müşârün-ileyhümâyâ mühürlenüp akça ile südde-i sa'âdetime irsâl ü îsâl olasın

/49b/

Hüküm:49b/2

Yazıldı.

Trablusşam Beylerbeyine ve Kādîsına hüküm ki:

Vezîr-i a'zamım iken vefât iden Mehmed Paşa'nın oğlu olup hâliyâ südde-i sa'âdetimde baş kapucıbaşı olan iftihâru'l-emâcid [...] İbrahim *-dâme muhibbuhû-* Dergâh-ı mu'allâma tezkîre gönderüp babası müşârün-ileyh Mehmed Paşa'nın Hama Kazâsı'nda olan evkâfından (...) [...] mîrîye teslîm ü edâ olunup mâ'adâsı mefrûzu'l-kalem ve maktû'u'l-kadem serbest olmak üzere mülknâme-i hümâyûn ve vakfiye ma'mûl-ı bahâ mücebince [...] kırk elli yıldan berü vakfa zabt olunmuşken Karayazıcı oğlu Yunus nâm kimesne evkâf-ı mezbûre karyelerinde hâssa-i mîrî vardır deyü bildirmekle umûmen evkâf karyelerine dâhil ve ahâli-i evkâf ve re'âyâyı rencîde itmekden hâlî olmadığını bildürdüğün mülkname ve vakfiye ma'mûl-ı bahâsı mücebince mîrîye kayd olunan maktû'ı edâ iderlerken hâliyâ ol vechile dahl iderlerse men' olunmağçün mâliye tarafından emr-i şerîf virüldüğünü bildürdüğün eelden buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda mukayyed olup evkâf-ı mezbûre zâbitlerinin ellerinde olan mülknâme-i hümâyûn ve ma'mûl-ı bahâ vakfiye ve sûret hâlî mücebince vech-i meşrûh üzere mâliye tarafından virilen emr-i şerîf muktezâsınca amel idüp hilâfına cevâz göstermeyesin.

/49b/

Hüküm:49b/3

Yazıldı.

Şam Beylerbeyine ve Kādîsına ve Hama Kādîsına hüküm ki:

Müşârün-ileyh İbrahim *-dâme muhibbuhû-* südde-i sa'âdetime tezkîre gönderüp babası müşârün-ileyh Mehmed Paşa'nın Haleb'de olan evkâfına kâtib olup fevt olan Karayazıcı'nın ve oğlu Yunus'un zimmetlerinde Hama evkâfı mahsûlünden hayli mâlî olup talep olındukda mezbûr Yunus babasının ve kendünün zimmetinde olan mâl-ı vakfî virmekde ta'allül ü inâd itdüğünden mâ'adâ bi-gayri hakk ve hilâf-ı şer'-i şerîf evkâf-ı mezbûre re'âyâsına dahl ve ta'addîden hali değildür deyü babasının ve kendünün mâl-ı vakıfdan zimmetlerinde olan mâl-ı vakıf bi-hasebi'ş-şer' ve'l-kânûn

taleb ve tahsîl olunup min-ba'd evkâf-ı mezbûreye ve re'âyâsına dahl ve ta'addî itdürilmemek bâbında emr-i şerîfim arz itdüğün eelden şer'le görilmesin emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu husûsa mukayyed olup dahi evkâf-ı mezbûre mütevellîsi mübâşeretiyle mezbûr Yunus'un ve babasının mâl-ı vakıfdan zimmetlerinde olan her ne ise bi-hasebi'ş-şer'î'ş-şerîf göresin üzerlerine ne mikdâr mâl-ı vakıfda sâbit ü zâhir olursa bi't-tamâm tahsîl ve evkâf için mütevellîsine kabz itdürüp zimmetinde bir akça ve bir habbe bâkî kodurmayasın ve mezbûr Yunus şer'-i şerîfe ve emr-i hümâyûnuma mugâyir min-ba'd vakf-ı mezbûre ve re'âyâsına dahl ve ta'addî itdürmeyüp men' ü def' eylesin memnû' olmyanı ism ü resmiyle yazup bildüresin.

/50a/

Hüküm:50a/1

Yazıldı.

Üsküdar'dan şark serhaddine varınca yol üzerinde vâkı' olan sancakbeylerine ve Kürdistan hâkimlerine ve kâdîlara ve kıl'a dizdârlarına hüküm ki:

Hâlâ Dergâh-ı sa'âdet dostgâhım kapucubaşlarından iftihâru'l-emâcid ve'l-ekârim Ca'fer -*dâme muhibbuhû*- kürdistan hâkimlerine kılıç ve kaftan ile sefer-i hümâyûna ihrâc ve serhadd-i mansûrum ahvâlini (...?) için emlâk ile irsâl olursa gicede ve gündüzde menâzil ü merâhilde yanına bekçiler ta'yîn idüp ve muhavvef ü muhâta olan yerlerde yanınca müstevlî âdemler koşup kendüye irsâl itmenüz emrim olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldakta bu bâbda her birünüz onat vechile mukayyed olup müşârün-ileyh her kangınızun taht-ı hükûmetine dâhil olursa gicede ve gündüzde ve menâzil ü merâhilde bekçiler ta'yîn idüp muhavvef ü muhâtâ olan yerlerde yanınca âdemler koşup ber-vechi isiti'câl emîn ü sâlim birbirinüze irsâl ü îsâl idüp bi-inâyeti'llâhi te'âlâ kendüye gönderilen kılıc ve kaftan ve esbâb u davarlarına zarar u gezend irüşdürmekden ziyâde hazer üzere olasın husûs-ı mezbûr ziyâde umûr-ı mühimmedendir avk u te'hîrden ve ihmâl ü müsâhâleden ziyâde ihtiyât üzere olasın müşârün-ileyhin

şikâyeti müsemmer ve mü'esserdir ana göre ikdâm ü ihtimâm üzere olup ber-vech-i isiti'câl irsâl eylemeği ikdâm üzere olasin müşârün-ileyh taht-ı hükûmetinize dâhil olduğu gibi eğlendirmeyüp vech-i meşrûh üzere yanınca âdemler koşup ta'cil ü ale'ta'cil emîn ü sâlim irsâl ü îsâl itmekden sa'y-i ikdâm üzere olasin.

/50a/

Hüküm:50a/2

Midillü Beyi'ne ve Kādîsına hüküm ki:

Dergâh-ı mu'allâma arzuhâl sunulup cezîre-i Midillü sâkinlerinden olan Pir Ahmed ehl-i fesâd ve eşkıyâdan olup sipâhî nâmına girüp hiç sefere varmayup dâimâ fukarânın müft ü meccânen yem ve yemeklerini ve emvâl ü erzâklarını ta'addî vü tecâvüz üzere olduğundan gayrı Dergâh-ı mu'allâm Silahdârlarından Mehmed sefer-i hümayunda iken mezbûr Pir Ahmed yedi sekiz nefer ehl-i fesâd ve sekban ile evini basup nice esbâb ü erzâkını alup mevcûd (...) nice akçasını alup mezbûrın bu makûle fesâdının nihâyeti olmadığı i'lâm olunmağla ahvâli şer'le görilmek için ağaları tarafından mektûb virilmekte buyurdum ki:

Vardukda mezbûrı ağaları virdüğü mektûb mûcebince şer'-i şerîfe ihzâr idüp da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâdde iden husamâları ile mürâfî' [...] fasl olmayup on beş yıl mürûr itmeyen da'vâlarını hakk u adl üzere teftîş ü tefahhus idüp suâl olunup hukûk-ı fukarâ alıvirdükden sonra [...] vâkî' ise ki şer'le sabit ola muhtâc-ı arz olanlardan ise üzerine sübût bulan mevâddın [...] sicilleri [...] virdüğü mektûb mûcebince şer'le hakkında lâzım geleni icrâ eyleyüp hilâf-ı şer'-i şerîf [...] ziyâde hazer üzere olasin.

/50b/

Hüküm:50b/1

Hâlâ Dukakin Beyi'ne ve sâbıkân Dukakin [...]

[...] Altunili Kazâsı'na tâbî' Şişan nâm karye [...] kethudâsı Hasan Çavuş nâm kimesne Bitoli asilerini [...] re's inek ve yirmi re's buzağı ve seksen dört re's [...] ve altı re's yüzlerini ve sâir emvâl ü erzâklarını yağma ve gâret [...] tazallum eyledükleri

ecliden mezbûrın ahvâlini arza kimesnelerden suâl [...] cizye ve sâir tekâlîf edâ idüp dâimâ itâ'at ü itikâd üzere olur deyü arz itdüğü eclden [...] fermânım olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda mezbûrı meclis-i şer'a ihzâr idüp avk iderse da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâdde [...] eyleyen husamâları muvâcehesinde bir def'a şer'le fasl olmayup on beş yıl mürûr itmeyen husamâları hakk üzere [...] idüp göresin arz olınuğı üzere gibi ise ol bâbda muktezây-ı şer'-i kavîmle amel olup mezburların şer'le müteveccih olan [...] bî-kusûr alıvirdükden sonra üzerine sübût bulan mevâddı sicill eyleyüp sıhhati üzere yazup arz eyleyesin ammâ Hüseyin [...] tamâm-ı hakk üzere olup câdde-i hakdan udûl etmeyesin.

/50b/

Hüküm:50b/2

Yazıldı.

اسعد Çelebi hattı

Prizrin ve Üsküb ve Dukakin sancakbeylerine ve Vize Kādîsına hükm ki:

Sen ki Üsküp Sancakbeyi Mustafa'sın südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp Prizrin Kazâsına tâbi' Radomid nâm karyede Duvakil nâm mahallde sâkin olan İlyas Duda nâm kimesne şakî ve ehl-i fesâd ve kuttâ'u't-tarîk olduğundan gayrı Arnavud eşkiyâsı ve asileri ile yek-dil ve yek-cihet olup alâniyeten bayrak kaldırıp Üsküp ve Kalkandil ve Kırcık Kazâsı re'âyâsının evlerini basup nice kimesneleri katl ve nicelerinün emvâl ü erzâklarını gâret idüp ve evlâdlarını Frengistan keferesine fûrûht idüp şer ve şirretinden nice fukarâ celâ-yı vatan idüp şöyle ki şakî-i mezbûrun hakkından gelinmesi cümlesi terk-i diyâr itmek doğrudur deyü arz eyledüğün eclden buyurdum ki

Vusûl buldukda mezbûrı ele getürmeyüp gaybet iderse şer'le buldurması lâzım olan kefillerine buldurdup da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâdde iden husamâları muvâcehelerinde bir def'a şer'le görölüp fasl olmayup on beş yıl geçmiyen husûsları

onat vechile şer‘le hakk üzere teftîş idüp göresin arz olıduğı gibi ise erbâb-ı hukûka şer‘le müteveccih olan haklarını hükm idüp alıvirdükden sonra ehl-i fesâd muhtâc-ı arz olanlardan ise habs idüp üzerine sübût bulan mevâddın sûret-i sicilleri yazılıp arz eylesin değil ise şer‘le hakkından gelesin tamâm-ı hakk üzere olup ahz u celb sebebi ile ehl-i fesâda himâyetden ve hilâf-ı vâkı‘ kazıyye i‘lâmından hazer idüp câdde-i hakdan udûl itmeyesin.

/51a/

Hüküm:51a/1

Yazıldı.

Sâbıkân Üsküb Sancakbeyi Ahmed'e ve Behlişte ve Görice ve Kesriye kâdîlarına hükm ki:

Sen ki Kesriye kâdîsısın südde-i sa‘âdetime mektûb gönderüp zıkr olınan kâdîlıkların mehâyif teftîşine me‘mûr olan mûmâ-ileyh Ahmed *-dâme izzuhû-* kazây-ı Horpeşte'ye tâbi‘ Şağ nâm karyede evi basılıp oğlı katl ve esbâb u erzâkı gâret olınan sancağın ve kazâ-i Behlişte'de sâkin olup kazâ-i Behlişte'nin keferesinin cizyesini cem‘ iderken evi basılıp kendüsi katl ve emvâl ü erzâkı gâret olınan Ca‘fer nâm sipâhî oğlanının kâtilleri ve mazannalarını ahz ve Görice Kal‘ası'nda habs itmişken habs olınan eşkıyânın yeri Kolonya kazâsına tâbi‘ Nikoliç nâm karyeden olmağla karye-i mezbûreye mutasarrıf olan za‘îm-i imâdan Hasan kendü hizmetkârlarından me‘mûr ol etrâfin eşkıyâsını yanına cem‘ idüp gice ile Görice Kal‘ası'nı basup mustahfizlerinden birkaç nefer kimesneyi katl ve mahbûs olan harâmîleri itlâk eyledüklerinden gayrı kal‘ada olan mîrî mâlı ve emvâl-i müslimeyni ve kal‘anın yat u yarağı ile bâr-verini nehb ü gâret itdürüp mîrî müşârün-ileyh zıkr olınan eşkıyâyı şer‘a ihzâr için âdem gönderdükde za‘îm-i mezbûr ihzârlarına müte‘ahhid olmuşken karye-i mezbûre keferesi tahrîk idüp kimesne ve keşîlik nâmına demür kapulu kal‘a binâ itdürüp etrâf u eknâfında olan eşkıyâyı yanına cem‘ idüp kal‘ada tahassün idüp kasabât ve kurâda sâkin olan a‘yânın emvâl ü erzâkını gâret itmek kâsında olup dâimâ şekâ ve fesâddan hâlî olmayup mezbûrın ve yanında olan eşkıyânın haklarından gelinmeye ahâli-i vilâyet âsûde-hâl olmazlar deyü arz eyledüğün ecluden buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda onat vechile mukayyed olup zikr olunan eşkıyâyı ele getirüp gaybet iderlerse şer‘le buldurması lâzım olan kefillerine buldurdup da‘vâ-yı hakk ve ta‘yîn-i mâdde iden husamâları muvâcehelerinde bir def‘a şer‘le görölüp fasl olmayup on beş yıl geçmiyen husûslarını onat vechile şer‘le hakk üzere teftîş idüp göresin arz olunduğı gibi ise erbâb-ı hukûka şer‘le müteveccih olan haklarını hükm idüp bi-kusûr alıvırdükden sonra ehl-i fesâd muhtâc olanlardan ise habs idüp arz [...] değıllerse şer‘le haklarında lâzım geleni icrâ idüp hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye iş itdürmeysin.

/51a/

Hüküm:51a/2

Yazıldı.

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ [...] (...) nâm karyeler ahâlisi [...] celâlî eşkıyâsı üzerimize müstevlî [...] idüp [...] olmamağla (boş) nâm karyede [...] eylemeleriyçün kendü mâllarıyla [...] eyledüklerini arz eyledüğün [...] bu husûsu onat vechile teftîş [...] kimesnenün (...) zararı yoğ ise [...] vech-i meşrûh üzere ta‘mîr ü termîm idüp hilâf [...] bir ferde dahl itdürmeysin.

/51b/

Hüküm:51b/1

[Yev]m [...]

Fi 15 R sene [10]14

Yazıldı.

Kara (...) Kādîsına hükm ki:

Mektûb gönderüp taht-ı kazânuzda [...] müstevlî olmağla fukarânın emvâl ü erzâklarını gâret ve yağma eyledükleri [...] dâimâ fukarâ ve zu‘afâyâ zulm ü ta‘addî itmekden hâlî olmamağla nice perâkende [...] ve emvâl ü erzâklarını eşkıyâdan halâs içün karye-i mezbûre dahi ve etrâfında [...] kendü akçalarıyla [...] sâbıkân kaldırıp ve

arzuhalde cümlesi ittifâkla kal'a ve palanga binâ olınmak için emr-i şerîf virilmek recâsına arz eylediğin [...] memlekete zararı yoğsa a'yân-ı memleket kendü malları ile ta'mîr itmek emr idüp buyurdum ki:

Fermân-ı şerîfim üzere zararı olmıyan mahall-i mezbûrda kendü mâlları ile kal'a ta'mîr itdüresin ammâ bu bahâne ile re'âyâ [...] ve iktidârı olmıyan fukarâya hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addî vü tecâvüz olınmakda ziyâde hazer eylesin.

/51b/

Hüküm:51b/2

Yazıldı.

اسعد Çelebi hattıyla

Yanboli Beyi'ne ve Ruscuk Kādîsına hükm ki:

Bi'l-fi'l bostâncılarımbaşu olan iftihâru'l-emâcid ve'l-ekârim Hızır *-dâme muhibbuhû-* südde-i sa'âdetime mektûb nâzırı olduğı mütevellî bostâncıbaşu Sefer'in dâru'l- [...] ve sâir evkâf mütevellîsi olan Hasan Çavuş dört beş yıldan berü evkâf-ı mezbûreye mütevellî olup müderris ve sâir (...?) vazîfelerini virmeyüp mâl-ı vakfı ekl idüp muhâsesi görilmeyüp zimmetinde mâl-ı vakıfdan beş altı yük akça var iken Tuna yalılarına firâr itmekle vakfa küllî gadr eylemişdür mezbûr her kande bulunursa ele getirilüp muhâsesi görilüp zimmetinde zuhûr iden mâl-ı vakf tahsîl olunup kifâyet itmez ise esbâb u erzâkı amande vaz' olunup kendüsü südde-i sa'âdetime gönderilmek bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına arz itmeğın buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda onat vechile mukayyed olup mezbûrı her kande bulursa ele getirüp dahi ol cânibde muhâsesi görilüp şer'le zimmetinde zuhûr iden mâl-ı vakf tahsîl olınmak mümkün olursa tahsîl idüp olunmaz ise mevcûd bulunan esbâb u erzâkını ol cânibde amande vaz' itdürüp mezbûr südde-i sa'âdetime gönderesin ki ahvâli şer'le görilüp ahvâli hakk itdürile.

/51b/

Hüküm:51b/3

Yazıldı.

Logça Kādîsına hükm ki:

Logça sâkinlerinden Kara Ali Çavuş nâm kimesne erbâb-ı tîmârdan Ahmed nâm kimesnenün fuzûlen tîmârına dahl ve mahsûlünü kabz idüp küllî gadr eyledüğü i'lâm olunmağla mezbûrın fuzûlen kabz eyledüğü mahsûl şer'le alıvirilmek bâbında bi'l-fi'l çavuşların başı olan iftihârul-emâcid ve'l-ekârim Süleymân *-dâme muhibbuhû-* tarafından mührlü mektûb virilmeğın buyurdum ki:

Vusûl buldukda müşârün-ileyh tarafından virilen mektûb mücebince mezbûrı meclis-i şer'â ihzâr ve hak üzere teftîş idüp göresin fi'l-vâkı' mezkûr bilâ-temessük fuzûlen merkûmun tîmârını zabt ve mahsûlünü kabz itmiş ise ol bâbda muktezây-ı şer'-i kavîmle amel olup ba'de's-sübût şer'le müteveccih olan hakkını hükm idüp bî-kusûr girü alıviresin.

/52a/

Hüküm:52a/1

[Yev]mi's-'sebt

Fi 15 R sene [10]14

Yazıldı.

Defter-i hâkânî kâtiblerinden olup Karahisâr-ı Şarki'nin defterlerini tashîhe me'mûr olan Kadrî'ye hükm ki:

Mukaddemâ Trabzon Beylerbeyiliği tahrîr olındukda Defter-i hâkânîden virilen defterler ve müceddeden tahrîr olınan defterler ile'l-ân Âstâne-i sa'âdetime gönderilmeyüp ve muharrir dahi fevt olmağın ol cânibinde ne mikdâr atîk ve cedîd defterler var ise cümlesi Âstâne-i sa'âdetime götürmek emrim olmışdur buyurdum ki:

Vardukda tahrîre müte‘allık atık ve cedîd ne mikdâr defterler ve evrâk var ise ve her kande buldurdup alup südde-i sa‘âdetime getüresin husûs-ı mezbûre onat vechile mukayyed olup cümle defterleri buldurup getürmeğin ikdâm üzere olasın.

/52a/

Hüküm:52a/2

Basra Beylerbeyi olan Piyale Paşa'ya hükm ki:

Eyâlet-i mezbûre südde-i sa‘âdetden sana tevcîh ve inâyet olunup yarar ve müretteb ü mükemmel âdemlerinle mahmiye-i Bağdad'a dâhil olup ba‘de ber-vech-i isti‘cal Beylerbeyiliğe tevcîh idüp ve hadd-i zâtında yarar ve uğur-ı hümâyûnumda can u başla hizmet itmeğe âmâde olduğın düstûr-ı mükerrerem müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem Bağdad muhafazasında olan vezîrim Yûsuf Paşa *-edâma'llahü te‘âlâ iclâluhü-* i‘lâm eylemişdür imdi eyâlet-i mezbûre südde-i sa‘âdetimde bi'l-fi‘l senin üzerinde olup ol serhaddlerin hıfz u hirâsetinde mücedd ü sâ‘i olman emr idüp buyurdum ki:

Fermân-ı celflü'l-kadrim üzere bi'l-fi‘l mezbûrenin hıfz u hirâsetinde ve re‘âyâ vü berâyânın himâyet ve sıyânetinde kul tâifesinin zabt u rabtına mücedd ü sâ‘i olup ıyâzen bi'llâhi te‘âlâ gaflet ve ihmâl sebebi ile a‘dâ tarafından bir mahalle zarar u gezend irüşdürmekden be-gâyet ihtirâz üzere olasın ve ol câniblerin ahvâl ve etvârını ale't-tevâlî yazup südde-i sa‘âdetime i‘lâmdan hâlî olmayasın şöyle ki uğur-ı hümâyûnumda sadâkat ve istikâmet üzere hizmet eyleyesin Beylerbeyiliğin bilâ-sebeb âhara virilmek ihtimâli yokdur ana göre mukayyed olup bâb-ı ikdâm u ihtimâmda dakıka fevt eylemeyesin.

/52a/

Hüküm:52a/3

Belgrad'dan Âstâne-i sa‘âdetime gelinceye [...] vâkı‘ olan kâdılar *-zide fezâilehüm-* [...] Düstûr-ı mükerrerem müşîr-i müfahham Mehmed Paşa [...] olan esbâb u etfâl ve sâir mühimmât ve âlât [...] lâzım olmağla her kangınızın taht-ı [...] ve îsâl eylemenüz emrim olmuşdur buyurdum ki.

[...] mukayyed olup müşârün-ileyh Vezîr-i a‘zamım esbâb ü [...] ber-vech-i isiti‘câl her vechile mümkün olursa emîn [...] husûs-ı mezbûr ziyâde mühimmâtandır onat vechile mukayyed [...] ve müsâhaleden ihtiyât üzere olasın.

/52b/

Hüküm:52b/1

Lapseki Kādîsına hükm ki:

Südde-i sa‘âdetime mektûb gönderüp [...] Abdül-azîz Çavuş meclis-i şer‘a gelüp Burgas [...] Tersâne-i âmire mühimmâtiyçün lâzım olan [...] ahâli-i vilâyetden suâl olındukda fi'l-vâkı‘ tâife-i mezbûre [...] iki bine çıkup mîrîye küllî zarar olur deyü haber virdüklerini arz itdüğün eelden [...] olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda tâife-i mezbûre muhkem tenbîh ve te’kîd eylesesin ki min-ba‘d Tersâne-i âmire [...] ağaları kat‘â itmeyüp men‘ü def‘ eylesesin şöyle ki ba‘de’t-tenbîh memnû‘ olmiyanları ism ü resmiyle yazup arz eylesesin ki haklarından gelinmek için [...]

/52b/

Hüküm:52b/2

Yazıldı.

اسعد

Lapseki Kādîsına hükm ki:

Mektûb gönderüp kazâ-i mezbûre tâbi‘ karye-i Bapla'dan Nazar ve Arslan ve karye-i Musa'dan [...] ve karye-i Gufre'den Ağzı Karayüz ve Kızıl Geçergiden Kara Bâlî ve Kocalardan Küçük Hacı nâm kimesneler userâdan olup mîrî tekâlif vâkı‘ oldukda ba‘zı eşkiyâyı cem‘ idüp fermân olunan mîrî hizmetlere mâni‘ olup itâ‘at üzerinde itmeyüp re‘âyâyı dâimâ ihlâl itmekden hâlî olmamağla haklarından gelinmek lâzımdur deyü bildirdüğün eelden buyurdum ki:

Vusûl buldukda mezbûrları getürdüp muhkem tenbîh ve te'kîd eylesin ki min-ba'd kendü hallerinde olup emr-i hümâyûnuma mugâyir iş itmekden ziyâde hazer eyleyeler şöyle ki ba'de't-tenbîh girü re'âyâyı ihlâl ve fermân olınan hizmetlere mâni' ola anun gibileri ism ü resmiyle yazup arz eylesin ki haklarından gelinmek için emr-i hümâyûnum gönderile.

/52b/

Hüküm:52b/3

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد Çelebi (...)

Midillü Sancakbeyine ve Kādîsına hüküm ki:

İnce oğlu Hüseyin nâm şakînin fesâd ü şenâ'ati ve re'âyâ vü fukarâya zulm ü ta'addîsi olmağla cezîre-i Kıbrıs'da sürgün olup kapucılar ile irsâl olınmağın henüz cezîre-i mezbûrede olduğu i'lâm olınmağın kayd u bend ile yarar âdemlere koşilup mu'accelen Âstâne-i sa'âdetime gönderilmesini emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda fermân-ı hümâyûnum mücebince şakî-i mezburı yarar âdemlere koşup kayd u bend ile ber-vech-i isiti'câl Âstâne-i sa'âdetime irsâl eylesin ve böyle koşup gönderdüğün âdemlere muhkem tenbîh ü te'kîd eylesin ki burada gaflet ile gaybet itdürmekden ziyâde hazer eyleyeler.

/53a/

Hüküm:53a/1

[Yev]mü'l-ehad

Fi 22 R sene [10]14

Yazıldı.

اسعد Hattı

Batum Beylerbeyine ve Kādîsına hükm ki:

Dergâh-ı mu‘allam mutasarrıflarından olup Trabzon Sancağında ze‘âmeti olan Memi'nin ze‘âmet mahsûlünden iki senenin mahsûlünü Kâtib Mustafa nâm kimesne bu deryâ seferinde iken fuzûlî zabt u kabz idüp birkaç def‘a şer‘le hakk olan ze‘âmeti mahsûlünü kendüden talep itmek için emirler gönderilmiş iken virmeyüp ta‘allül ü bahâne idüp Âstâne-i sa‘âdetime dahi gelmeyüp şer‘le mezbûrın zimmetinde ze‘âmet mahsûlünden ne mikdâr hakkı var ise bî-kusûr alıvirüp inâd u muhâlefet iderse vâkı‘-i hâl Âstâne-i sa‘âdetime arz ve i‘lâm olunmağın emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda gereği gibi mukayyed olup fermân-ı şerîfim üzere mezkûru meclis-i şer‘a ihzâr eyleyüp i‘lâm olunduğı üzere fi'l-vâkı‘ müşârün-ileyhin iki sene vâkı‘ olan ze‘âmet mahsûlünden nesnesini alduğı sâbit ü zâhir olursa ba‘de's-sübût bî-kusûr alıviresin ve inâd u muhâlefet iderse vâkı‘-i hâli vukû‘ı üzere yazup arz eylesin ki sonra emrim ne vechile sâdir olursa mücebince amel oluna

/53a/

Hüküm:53a/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد

Yenişehir Kādîsına hükm ki:

Mektûb gönderüp kazâ-i mezbûre tâbi‘ Galos nâm kasaba ahâlisi meclis-i şer‘-i şerîfe gelüp kasaba-i merkûme karîbinde Galos İskelesi'nde hefta bazarı olmak mahrûse-i İstanbul zehâyiri için gelen gemilere ve ahâli-i kasabanın bey‘ü şirâlarına infa‘ olmağla her bazar günü iskele-i mezbûrede bazar durmak için arz eylen deyü ibrâm idüp fi'l-vâkı‘ mahall-i mezbûrda bazar durmak her husûsa infa‘dır deyü arz eyledüğün eelden buyurdum ki:

Vusûl buldukda mahall-i mezbûrda bazar durmağla kimesnenün vakfına ve mülküne şer‘an zararı yoğsa arz eyledüğün üzere iskele-i merkûmede her bazar günü bazar durdurup hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye dahl itdürmeysin.

/53a/

Hüküm:53a/3

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد

Bursa ve Kirmasti kâdîlarına hükm ki:

Pirincilerden Bostâncı Yûsuf ve Korucu Hasan nâm kimesneler yine Pirincilerden Abdi nâm oğlanı kırk bin akça sermâyesiyle ayardup taht-ı kazânuzda oldukları istimâ' olunmağın mezkûrları ve ol sermâye ile ayartdukları Abdi nâm oğlanı her kande ise buldurup ma'an Âstâne-i sa'âdetime irsâl ü îsâl olınmâlarını emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda fermân-ı şerîfim [...] sermâye ile gaybet iden Abdi'yi ve Yûsuf ve korucu Hasan nâm kimesneleri her kande ise buldurup ber-vech-i isiti'câl Âstâne-i sa'âdetime irsâl [...] eyleyesin ihmâl ü müsâhale olınmakdan ve mezbûrlardan bir ferd gaybet itdürilmekden ihtirâz üzere olasın [...] habs idüp arz eyleyesin.

/53a/

Hüküm:53a/4

Bursa Kâdîsına [...]

[...] sen Bursa'da [...] olmağla [...] ahvâlleri [...] virilmek için arz [...]

Vusûl buldukda [...] ne vechile olıgelmiş ise kadîmden olup [...] idüp olıgelmişse kadîmden [...] idüp olıgelmiş muhâlif [...] ahvâline [...] karışmağla kârhane [...] olup ihtimâli olmaya.

/53b/

Hüküm:53b/1

Yanboli (...) yörükleri sâkin olduğu [...] kâdîlarına [...]

[...] zikr olınan yörük çeribaşları kadîmden altı nefer iken ba‘zı Yörük tâifesi [...] tâifesinin ekseri hizmete gelmeyüp firâr eyledüklerinden gayrı kimi sipâhî ve yeniçeri [...] emri alup (...?) itdürmekle isimleri Yörük defterinde mastûr ve kayd [...] mu‘attal kalur deyü yörükân tâifesi teftîş olunup ol makûleler girü getürdilüp hizmetlerinde [...] itmek kânûn değıldür duhûl itdükleri takdirce dahi yörüklükden halâs olmazlar [...] kemâ-kân istihdâm olınmak emrim olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda her birinüz bi'z-zât [...] Yörük tâifesinde bir sipâhî ve yeniçeri olup ve âhar dirliğe dâhil olmağla yörüklükden halâs olmaz (...) [...] lâzım gelen hizmetlerde istihdâm eyleyeler inâd u muhâlefet idenleri ism ü resmleriyle arz eylesin ki haklarından gelmek için hükm-i hümayûnum [...] olup ahz u celb sebebi ile kimesneye himâyet itmekden be-gâyet ihtirâz eylesin.

/53b/

Hüküm:53b/2

Yazıldı.

h hattı

Avlonya Beyine ve Kādîsına hükm ki:

Sen ki kādîsın müfettiş ile südde-i sa‘âdetime mektûb gönderüp Avlonya Kal‘ası'nın dizdâr ve kethudâsı ve neferât ağaları eimme-i hutebâsı ve sâir a‘yânı meclis-i şer‘a varup kal‘a-i mezbûreleri deryada ve nehrin ağzında olup gice vü gündüz a‘dâ havfından muhkem hıfz u hirâset olunurken ve muhâfazası ehemmi mühimmâtdan iken etrâfda olan mahsûller muttasıl mâl-ı mîrî bahânesiyle kal‘a-i mezbûre neferâtını yanlarına alup üç dört gün yanlarınca gezüp kala-i mezbûre hâlî kalur kal‘a-i mezbûre neferâtından gayrı dahi ziyâde muhâfazacı lazımdur el-iyâzu bi'llâhi te‘âlâ kılâ‘ hali olmağla düşman tarafından zarar-ı müretteb olur deyü bildirdükleri eelden kal‘a-i mezbûre neferâtı kadîmden olıgeldüğü üzere kendü kazâlarında nöbet-i istihdâm olınmak fermânım olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim mücebince amel idüp dahi mîrî hizmet vâkı' oldukda kadîmden olıgeldüğü üzere kendü kazâlarında nevbet-i istihdâm idüp kadîmden olıgelene muhâlif hârici yere göndermeyesin ammâ bu bahâne ile mîrî hizmet avk olmakdan ve kal'a dahi hâlî olmakdan ziyâde hazer eyleyesin.

/54a/

Hüküm:54a/1

Yazıldı.

Burusa ve Karesi ve Biga ve Saruhan ve Menteşe ve Teke ve Sığla sancaklarında vâkı' olan kâdîlara hükm ki:

Hâliyâ iş bu sene-i mübârekede diyâr-ı şarka âzim sefer-i hümâyûnum olup yeniçeri ağası umûmen yeniçeri kullarım ile şark seferine me'mûrlar olmağla taht-ı kazânuzda vâkı' olan kasabât ve kurâda ve mecmû' baş olan mahallerde muhkem tenbîh ü nidâ itdüresiz ki eğer oturak ve eğer korucu ve sâirleridir bi'l-cümle sefer-i mezbûra me'mûrlardur cümlesi yat u yarakları ile odalarında mevcûd bulunalar bu zamânı sâir zamâna deyü seferi sâir sefere kıyâs eylemeyüp mu'accelen yerlerinden kalkup ağaları yanında mevcûd buluna şöyle ki içlerinden birisi bizim düzine ve vakfa borcumuz vardır ve sînehâne aldık ve terekem hâsıl olup anbarladım deyü ta'allül ve bahâne eyleyüp mu'accelen [...] esâmileri defterden ihrâc ve dirlikleri kat' olunmak mukarrerdür ve siz ki vilâyet-i mezbûrede vâkı' olan imam ve hatîb ve köy kethudâsı ve yeniçeri zâbitlerisiz bu makhûri her birine ilâm u ilân eyleyesiz ki her biri ana göre mukayyed olalar ba' de't-tenbîh mukayyed olmıyanların ism ü resmleri ve bölükleri ve şöretleri ve sâkin oldukları yerleri ile arz eyleyesiz ki ol makûlelerin dirlikleri kat' olup min-ba'd yeniçeri nâmında gezdürmeyesiz şöyle ki tenbîh ü nidâ itdürmekden ve sefere gitmiyenleri arz itmeyüp himâyet eyleyesiz sonra sizin hakkınızdan gelinmek mukarrerdür ve'l-hâsıl yeniçeri tâifesinden nevbetçi olanlar me'mûr olduklarını ve sâir oturak ve korucu olanların cümlesi ağaları yanında mevcûd bulunalar taşra çıkıldıkda yoklama olsa gerekdir mevcûd bulunmayanların dirlikleri kat' olup terekeleri virilür deyü bi'l-fi'l yeniçerilerim ağası olan iftihâru'l-ümerâ ve'l-ekâbir Hüseyin Ağa -dâme

uluvvuhû- tarafından mufassal ve meşrûh mektûb virilmeğin mûcebince amel olunmak emrim olmuştur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda ağaları tarafından virilen mufassal ve meşrûh mektûb mûcebince amel [...] umûmen taht-ı kazânuzda olan yeniçeri tâifesi mu‘accelen sefere ihrâc eyleyesiz şöyle ki [...] nâmında bir ferd seferden kâle arz eylemeyesiz sonra özrinüz makbûl ve cevâbınız [...] gelinmek mukarrerdür ana göre mukayyed olasın.

/54a/

Hüküm:54a/2

Bir sûreti

Eyâlet-i Karaman ve Sivas'da vâkı‘ olan kâdîlara

/54a/

Hüküm:54a/3

Bir sûreti

Rûmili [...]

/54b/

Hüküm:54b/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد Efendi

Vezir Davud Paşa Hazretleri nâzır olup Eyyüb kâdîsı müfettişi oldu (...) idüp göresin

(...) 1014

Vezir Davud Paşa'ya ve Eyüb Kâdîsına hükm ki:

Eyüb Ensârî aleyhi rahmetü'l-bârî evkâfında mütevellî olup Dergâh-ı mu'allam müteferrikalarından olan Mehmed *-zîde mecdühû-* sütte-i sa'âdetime arzuhâl idüp bundan akdem zikr olunan evkâfa mütevellî olan Ali ve İbrahim sene-i âtiyye hâlerinden zamân-ı galilde peşîn nâmına ziyâde akça alup kabz idüp mâl-ı vakfî itlâf ve isrâf henüz muhâsabeleri görilmeyüp zimmetlerinde hayli mâl kalduğunu bildirüp hakk u adl üzere zamân-ı mübâşeretlerinin muhâsabeleri görölüp yerli yerinde zimmetlerine zuhûr iden mâl-ı vakfî tahsîl olunmak için hükm-i hümayûnum virilmek recâsına arz itmeğin senin re'y-i izin ve fikr-i isâbet (...) i'timad-ı hümayûnum olmağla zikr olunan evkâfa Hüseyin nâzır olup her kimde olursa mâl-ı vakfî zuhûra götürmek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki:

Vusûl buldukda sen ki müşârün-ileyh vezîrimsin zikr olunan evkâfa Hüseyin nâzır olup emr-i celîlü'l-kadrim üzere bu husûsa bi'z-zât mukayyed olup mezbûrân Ali ve İbrahim'i ve evkâf-ı mezbûre hıdemâtı meclis-i şer'a ihzâr idüp dahi hakk üzere onat vechile teftîş ü tefahhus idüp göresin arz olunduğı üzere sene-i âtiyyeden ber-vech-i isiti'câl görüp peşîn mâl-ı vakıfdan ne mikdâr akça kabz itmişlerse ba'de's-sübût zimmetlerine lâzım gelen mâl-ı vakfî tahsîl idüp bir akça bâkî kodurmayasın.

/54b/

Hüküm:54b/2

Kengiri ve Gümüş ayancık Kādîsına hükm ki:

Mektûb gönderüp Kengiri Kazâsına tâbi' Karacauz nâhiyesinin ulemâ ve eşrâf ve a'yânı meclis-i şer'-i şerîfe varup birkaç seneden berü vilâyetimizde celâlî nâmına eşkiyâ zuhûr itmeğle ayende vü revendenin yollarını basduklarından gayrı bizim dahi evlerimizi basup katl-i nüfûs ve gâret ü emvâl idüp zulm ü ta'addîlerinden ahvâlimiz perîşân olmuştur nâhiye-i mezbûreye tâbi' Kanluca nâm karye karîbinde Obrukdepesi dimekle ma'rûf mahall-i harb mevzî' olmağla eşkiyânın dahi mazarratları için kendü mâlımız ile bir kal'a binâ itmek bâbında izn-i hümayûn [...] ahvâlimizi arz eyle deyü el-Hâc itdüklerinde bildürmeğin kendüleri imeci tarîkıyla tahsîl idecek mikdârı bir kal'a [...] bâbında fermânım sâdır olmuştur buyurdum ki:

Vardukda mahall-i mezbûrede kendüleri imeci tarîkıyla [...] bir kal'a binâ idüp kimesneyi dahl ve rencîde itdürmeyesin ammâ bu bahâne ile re'âyâ taciz olunmakdan [...] eyleyesin.

/54b/

Hüküm:54b/3

Yazıldı.

Akkirman ve Özi sancakları beylerine hüküm ki:

Hâlâ Karadeniz'e gidecek kaliteler ile ne mikdâr cengci ve kürekci olmışdur sıhhati üzere yoklanup defter olunup südde-i sa'âdetime gönderilmek bâbında fermân-ı şerîfim sâdır olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bir ân te'hîr ü terâhî itmeyüp emr-i celîlü'l-kadrim üzere Karadeniz'e ne mikdâr cengci ve kürekci gitmişdür varduklarında tamâm-ı sıhhati üzere yoklanup tahkîk idüp her biri ne mikdâr itdüğü ma'lûmunuz olduğdan sonra defter idüp mühürlenüp südde-i sa'âdetime irsâl ve [...] arz u i'lâm idesin bu husûs [...] kalitelerin sa'âdetime muhkem tenbîh ü te'kîd idesin yoklama husûsunda ta'allül [...] sıhhati üzere yoklanup mu'accelen defter [...]

/55a/

Hüküm:55a/1

Mâl-ı mîrî tahsîli mühimmât-ı umûrdandır ihmâl ü müsâhaleden ve celb ü ahz sebebi ile himâyet olunup hilaf-ı vâkı' kazıyye arz olunmakdan ziyâde ihtirâz eyleyesin bu bâbda sarf-ı makdûr idüp dakîka ve dakîka fevt eylemeyesin ve bi'l-cümle mâlımın itlâfına ve bel' ve gitmesine bâ'is ve bari' olanlara merhametim yokdur ekl ü bel' idenleri ahd ü emân ü zamân virilmeyüp haklarından gelinmek umûr-ı din ve devletdendir vucûd-ı sıyânet merkûdları sahife-i rüzgârdan hakk-ı nâ-bûd olmaları lâzımdır ana göre mukayyed olup mâlımın cem'î tahsîlinde var kuvvetinüz sarf-ı bezl idesin ve mâlımı telef ve ekl ü bel' iden mezbûrân Ali Çavuş'la Sinân Çavuş mukayyed ü mahbûs südde-i sa'âdetime gönderesin ki bu cânibde dahi ahvâlleri görülüp muktezây-

ı şer‘ ve kânûnla haklarından geline ammâ koşup gönderdüğün âdemlere muhkem tenbîh ü te’kîd eylesin ki onat mukayyed olup yolda ve izde ve merâhil ü menâzilde gaybet itdürmeyeler ki mezbûrlara olacak hakâret onlara olmak muhakkaktır ana göre kemâl-i basîret üzere olalar.

/55a/

Hüküm:55a/2

Atina kul Kādîsına hükm ki:

Kazâ-i mezbûr ahâlisi tarafından Dergâh-ı mu‘allama arzuhâl sunulup ba‘zı eşkıyâ tâifesi zorba olup karye bi-karye gezüp müft ü meccânen yem ve yemeklerin muhâtabım yimeklerin alup salgunlar salup zulm ü ta‘addîleri hadden bîrûn olmağla tahammüle iktidârımız kalmamışdur deyü tazallüm eylediler imdi eyyâm-ı adâletimde bir ferde hilâf-ı şer‘-i şerîf zulm ü ta‘addî olunduğına aslâ rızâ-yı şerîfim yokdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda onat vechile mukayyed olup ol makûle zorba ile karye bi-karye gezüp fukarâya salgun salup zulm ü ta‘addî üzere olanları şer‘-i şerîfe ihzâr ve da‘vâ-yı hakk ve ta‘yîn-i mâdde idenler muvâcehelerinde hakk üzere teftîş idüp dahi erbâb-ı hukûka şer‘le müteveccih olan haklarını hükm idüp alıvirdükden sonra ehl-i fesâd muhtâc-ı arz olanlardan ise habs ve arz idüp değillerse şer‘le haklarında lâzım geleni icrâ eylesin.

/55a/

Hüküm:55a/3

Bâ-hatt-ı حضرت

Karahisâr-ı Şarkî Beyi'ne ve Kādîsına hükm ki:

Sen ki kādîsın südde-i sa‘âdetime mektûb gönderüp Karahisâr-ı Şarkî Kal‘ası dizdârları olan Ömer zalim ehl-i fesâd olduğundan gayrı kal‘ada der-anbâr olan terekeyi re‘âyâya tevzi‘ itdürüp sonra aldukda [...] kile ile almayup ziyâde alup kendü ekl

itdüğinden gayrı re‘âyâdan harâc deyü küllî nesne alup ve kal‘a-i mezbûre [...] dimekle ma‘rûf kal‘aya olıgelene muhâlif odun ve otluk komağla ateş düşüp ihrâk [...] olmağla [...] celâlî havfindan kal‘ada kodukları esbâb-ı erzâkları ihrâk olduğundan gayrı dört beş [...] binâ ihrâkda çatlayup bunun emsâli hıyânetinin nihâyeti olmaduğundan gayrı kal‘a hazînesinde [...] ref‘ olunup hakkından gelinmek lâzımdır deyü arz eyledüğün eelden dizdârlık âhara virilmişdür [...] hıyâneti zâhir olursa sulb olunmasını emr idüp bu[yurdum ki]:

Vusûl buldukda mezburı ihzâr idüp dahi tamâm-ı hakk [...] ihrâk itdüğü vâkı‘ ise ba‘de's-sübût emrim mücebince [...]

/55b/

Hüküm:55b/1

Sâbıkân Kıbrıs Eyâletine mutasarrıf olan Vezîrim [...] gelüp südde-i sa‘âdetimde hizmetde olasın deyü fermânım [...] mu‘accelen emr-i sâbık [...] hizmetinde olmak bâbında ferman-ı şerîfim sâdır olmağın buyurdum ki:

[...] emr-i celîlü'l-kadrim üzere mu‘accelen ol cânibinden kalkup iki [...] gelüp südde-i sa‘âdetimde [...] emrime ve rızâ-yı hümâyûnuma muğâyir ol cânibde ve yollarda te‘hîr ü terâhîden ihtiyât eylesin.

/55b/

Hüküm:55b/2

Bâ-hatt-ı [...]

Avlonya Beyi'ne ve Kādîsına hükm ki:

Dergâh-ı mu‘allam yeniçerileri yayabaşlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân İbrahim -zîde kadruhû- Nev'i Kal'ası muhâfaza[...] ta'yîn olunmağın yanında olan neferât ile zahîresi kadîmden olıgeldüğü üzere akça ile tedârük olup müzâyaka çekdürilmemek emrim olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda mezkûr kal'a-i mezbûrede muhâfazada oldukca yanında olan neferât ile lâzım olan zahîrelerini narh-ı cârî üzere akça ile tedârük idüp müzâyaka çekdürmeyesin ammâ bu bahâne ile hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye ta'addî olınmakdan be-gâyet hazer eylesin.

/55b/

Hüküm:55b/3

Rûmili Eyâletinde baş defterdâr olan Ahmed Paşa'ya hüküm ki:

Sancağında ze'âmeti olan Pervez şirret ve şekâ ile meşhûr olmağla neferâtından olan ze'âmeti havâs-ı hümayûnuma ilhâk olunup kendü Âstâne-i sa'âdetime gelmesi fermânım olmağla vâkı' olan ze'âmet mahsûlünü dahi mîrî için zabt olunmağın emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda mezkûrun ze'âmeti havâs-ı hümayûnuma ilhâk olunup dahi kendü Âstâne-i sa'âdetime gelüp fermân-ı şerîfim üzere ze'âmet mahsûlü dahi mîrî için zabt itdürüp mahsûlünü kimesne zimmetinde bir akça ve bir habbe bâkî kodurmayasın

/55b/

Hüküm:55b/4

Midillü Beyi'ne ve Midillü ve Radovin Kādîsı Mehmed'e ve sâbıkân Limne Kādîsı Mevlâna Hüsrev'e hüküm ki:

Midillü re'âyâsı tarafından Dergâh-ı mu'allama arzuhâl sunulup İnceoğlu dimekle ma'rûf Hüseyin Çavuş nâm kimesne re'âyâ vü berâyâyâ hadden mütecâviz zulm ü ta'addî üzere [...] olduğu pâye-i serîr-i a'lâma arz oldukda hukûk-ı fukarâ alıvırilüp sürgün olmak için müekked emr-i şerîf virilmiş iken mezbûr emr-i şerîfe itâ'at itmeyüp ta'allül ve inâd üzere olduğımı i'lâm itdükleri eelden mezbûr der-zincir olunup Dergâh-ı mu'allam kapucularından [boş] *-zîde kadruhümâ-* mübâşeretleriyle hukûk-ı fukarâ şer'le muhâlifet görilüp emr-i sâbık mücebince amel olınması fermânım olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda mezkûr emrim mûcebince der-zincir olunup mezkûr kapucular ile irsâl olunmuşdur ahvâllerini da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâdde iden husamâları muvâcehelerinde bir def'a görölüp on beş yıl mürûr itmeyen husûslarını hakk üzere görüp ba'de's-sübût hukûk-ı fukarâ alıvirildükden sonra emr-i sâbık mûcebince amel itdürüp şer'-i şerîf ve emr-i hümâyûnuma muhâlif kimesne ta'allül ve inâd itdürmeyesin.

/56a/

Hüküm:56a/1

Hû

[Yev]mi'l-cum'a

Fi 9 Şevval sene erba'a

Atina Kādîsına ve Dizdârına hüküm ki:

Ağrıboz Sancakbeyinin kâimmakamı Mehmed südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp mukaddemâ Atina Kal'ası dizdârı iken hıyâneti zuhûr itmekle ref' olunan Ali ve dizdârlığı zamânında kal'a-i mezbûrede der-mahzen olan cebehânenin ve sâir âlât-ı harbîn ekserini fuzûlen mahzenden ihrâc idüp fûrûht eyledüğin kal'a-i mezbûre neferâtı şehâdet eylemişdür deyü defter mûcebince yerlü yerinden teftîş olunup zâyî' ve telef eyledüğü cebehâne tazmîn itdürilmek bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına arz itmeğin buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda onat vechile mukayyed olup mezbûr Ali'nin Atina dizdârlığından bu ana gelince kabz eyledüğü cebehâneyi yerlü yerinden defter mûcebince teftîş idüp dahi zâyî' ve telef eyledüğü cebehâneyi bî-kusûr tahsîl idüp han olan dizdâr ma'rifetiyle kal'da der-mahzen itdürüp zimmetinde bir nesne bâkî kodurmayasın.

/56a/

Hüküm:56a/2

Bâ-hatt-ı حاجی Efendi

Kocaili Sancağında vâkı‘ olan kâdîlara hükm ki:

Hâlâ Kocaili Sancakbeyi olan Kıdvetü'l-ümerâ'i'l-kirâm Ca'fer -*dâme izzuhû-*südde-i sa'âdetime âdem gönderüp livâ-i mezbûrda ba'zı eşkıyâ zuhûr idüp envâ'î fesâd ü ta'addî idüp husamâları gelüp şikâyet eyledüklerinde mezbûr şakîler ele getirilmek murâd olındukda ba'zı evkâf ve serbest karyelere varup tahassün itmekle ele getirilmek mümkün olmayup haklarından gelinmemeğle ehl-i fesâd ziyâde olup fesâd ü şenâ'atleri günden güne izdiyâd bulmakda deyü i'lâm olınmağın buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda her biriniz onat vechile mukayyed olup minvâl-i meşrûh üzere taht-ı hükûmetinizde o makûle eşkıyâ zuhûr idüp fukarâ ta'addî vü tecâvüzleri olup Midillü etrâfından taleb olındukda varup o makûle vakıf ve serbest karyelere tahassün iderlerse ehl-i fesâdı bi-eyyi vechin kâne serbest karye zâbitleri ma'rifetleri ile ele getürdüp dahi da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâdde iden husamâları muvâcehelerinde bir def'a şer'le görölüp fasl olmayup on beş yıl mürûr itmeyen husûslarını hakk u adl üzere görüp ba'de's-sübût hukûk-ı nâsı ashâbına alıvirdükden sonra ehl-i fesâd muhtâc-ı arz olanlardan ise habs idüp üzerlerine sübût bulan mevâddın sûret-i sicilleri ile arz eylesin değıller ise şer'le haklarından gelesin ammâ tamâm-ı [...] olup bu bahâne ile il üzerine çıkup fukarâya ta'addîden ve hilâf-ı şer' kendü hallerinde olanlara dahl olınmakdan ziyâde [...] olasın.

/56a/

Hüküm:56a/3

[...] hükm ki:

[...] ahâliyi [...] ve vilâyete tâbi' [...] sâbık üzere [...] recâ itdükleri [...] emrim olmışdur bu[yurdum ki]:

Vardukda [...] muhâfazasında olup kimesnenün mâlına [...] tarafından zarar u gezend irişdürmekden [...] olasın muhâfaza husûsu mühimmâtdandır gereği gibi [...] bâb-ı ikdâmda dakîka fevt eylemeyesin [...] re'âyâ vü berâyâyâ salgun salup ta'addî [...] olınduğına rızay-ı hümayûnum yokdur ve ana göre basîret ve intibâh üzere olasın.

/56b/

Hüküm:56b/1

Kastamoni Sancakbeyine ve Sinob Kādîsına hüküm ki:

Sinob Kazâ'sı ahâlisi [...] müfsid ve gammâz olmağla her gelen kuzzât ve ehl-i örfün yanına [...] dâimâ ta'addî üzere olmağla mukaddemâ emirle niyâbetden ref' olunmağın [...] fermân olunduğı üzere niyâbetden ref' olinmaya cümlemiz perâkende vü perîşân [...] eyledikleri ecluden ref' olinmasını emr idüp buyurdum ki:

[...] fermân-ı celîlü'l-kadrim üzere mezkûrun hilâf-ı şer' fukarâyâ ta'addîsi vâkı' ise niyâbetden [...] min-ba'd bir dahi niyâbet [...] arz eylemeyesin ki ol vilâyetden alâkası kat' olunup Kıbrıs'a veya Cezâyir'e sürüle bu bâbda onat vechile mukayyed olup ahz [...] olmağla fukarâ ta'cîz ü tazyîk olinmakdan be-gâyet hazer eyleyesin.

/56b/

Hüküm:56b/2

Haslar Kādîsına hüküm ki:

Çekmece ahâlisi tarafından Dergâh-ı mu'allama arzuhâl sunulup ol etrâfında olan mîrî korulara [...] kadîmden olıgelene muhâlif ba'zı gün çobanlar gelüp koyun ile kışlayup her bir ağılda âlet-i harble [...] mu'tâd-ı kadime muhâlif evler yapup etrâflarında olan kurânın ekserini yedirüp dâimâ fesâd ve kusûr itmekden hâlî [...] i'lâm olundu imdi buyurdum ki:

Vardukda bu bâbda onat vechile mukayyed olup göresin kadîmden [...] korularda o makûle koyun çobanları kışlayamamışlar mı yoğsa sonradan varup kışlak mı itmişlerdür sonra varanları men' idüp min-ba'd olıgelene muhâlif koyun kışlatmayasın ve eğer kadîmden kışlaya gelmişler ise olıgeldüğü üzere kışlayup her birlerine muhkem tenbîh ü te'kîd eyleyesin ki kimesnenün ekserini yedirüp kimesneye ta'addî vü tecâvüz eylemeleri ba'de't-tenbîh memnû' olup kendü hallerinde olmiyanları i'lâm eyleyesin ki haklarından gelinmek için emr-i şerîfim verile.

/56b/

Hüküm:56b/3

Hersek Kādîsına hüküm ki:

Darü's-sa'âdetim ağası olan İftihârul-havâs ve'l-mukarrebîn Mustafa -*dâme uluvvuhû*- südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp Silistre Sancağında taht-ı kazânuzda vâkı' merhûme ve mağfûrun-lehâ Asiye Sultân -tâbe serâhâ- nın evkâfindan olan Daye nâm karye ve nevâhînin zabıtlarıçün Dergâh-ı mu'allam bevvâblarından kapucı İsmail voyvoda ve zümerâ-i mezbûreden (boş) kâtib ta'yîn olunmuşdur deyü tasarruf itdürilmek bâbında emr-i hümâyûnum recâsına arz itmeğın buyurdum ki:

[...] zikir olunan vakf-ı kurâyı mezbûr İsmail kapucıya tasarruf kâtib hizmetinde olan merhûm kapucı (boş) hizmetinde olan merkûm kapucı (boş) hizmet-i kitâbet de istihdâm itdürüp ahz u celb itdüresin.

/56b/

Hüküm:56b/4

Batum beylerine hüküm ki:

Südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp Trabzon sancağında ve sâir Batum eyâletine tâbi' olan elviyede ihmâllu ze'âmet ve kılıç tîmârlar [...] ziyâde olup sâbıkân seferler vâkı' oldukda sancaklarının yarağı elbet bulunmağla külli (...) hâsıl oldukda hâlâ şark seferinde sevkle cümle on üç nefer sipâh cenge ancak mevcûd bulunup sürme ve çavuş sancakları elbet işe gelmemeğle fevt olup ze'âmet ve tîmârı mahlûl oldukda mahlûlâtı sürme ve çavuşlara veyahud âdemlerine virilmeğle hizmet-i meclisde birisi mevcûd bulunmayup yokdur kılıc ze'âmeti ve tîmârı îtal olup her birleri ze'âmet ve tîmâr tevcîhine me'mûr değıldür südde-i sa'âdetimden veya serdârlarım tarafından virilmeğle muhârebe gününde hizmeti gayr olmuşdur deyü eyâletine tâbi' olan sancaklarda mahlûl olan ze'âmet ve tîmâr sürme ve çavuş gayrı tavâyıfdür denilmeyüp dâimâ sancakları alaybeyleri ile yarakları alinsa hizmeti mevcûd bulunmak üzere erbâb-ı istihkâmdan yarar beylere senün tarafından tevcîh olmak bâbında emr-i hümâyûnum recâ itdüğün eelden buyurdum ki:

Vardukda arz itdüğün üzere eyâletine tâbi‘ olan sancaklarda tavâyif-i mezbûreden ve züema ve erbâb-ı tîmârdan fevt olanların ze‘âmet tîmârlarını erbâb-ı istihkâmdan yarar beylere şart-ı mezbûre üzere tevcîh idüp terekelerini alup ve emr-i şerîfim virile.

/57a/

Hüküm:57a/1

Yazıldı.

حضرت Efendi

İstanbul Kādîsına hükm ki:

Mahmiye-i İstanbul'da kemerin önünde işleyen at hamâlları Dergâh-ı mu‘allama arzuhâl sunup mîrî haslarun geldükde firunlara ve Burusa ve sâir etrâfdan Kilâr-ı âmireye müte‘allık gelen esbâbları Saray-ı âmireme ücretsiz taşıyup mukâbili de atları ulağa dutılmamak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledükleri ecluden buyurdum ki:

Vusûl buldukda vech-i meşrûh üzere mezkûrlar mâdam ki Kilâr-ı âmireme müte‘allık olan esbâbları iskeleden Saray-ı âmireme ücretsiz taşıyalar ol mukâbili de mezkûrların atlarını ulağa dutdurmayasın.

/57a/

Hüküm:57a/2

Yazıldı.

Ba-hatt-ı اسعد Efendi şer‘le mü‘ekked emr-i şerîf

Fi 17 R sene [10]14

Kayseriyye Beyi Mehmed -*dâme izzuhû-* ye ve Kādîsına hükm ki:

Sen ki mîrlivâsın sâbıkân Ereğli Kazâsı'ndan mufassal olan Mevlânâ Seyyid Mehmed -*zîde fazluhû-* ile Kayseriyye kazâsında sâkin olan kuzzât ve sâir ulemâ ve

sulehâ ve a'yân-ı memleket südde-i sa'âdetime arz-ı mahzar gönderüp Kayseriyye'de medfûn olan Şeyh Abdu'l-hay Kudsi'nin hulefâsından olup zamân-ı sabâvetinden oğlu mesâbesinde olan kırk [...] Şeyh İbrahim *-zîde takvâhû-* yü müşârün-ileyhin fevtinden sonra evkâfına vâsî ve mütevellî nasb eyleyüp şart-ı vâkîf üzere ber-vech-i istikâmet (...) hidmet itdürdüğün vakf-ı mezbûrın oğlu nâmında olup nice zamân eşkiyâ zümerâsından Korkud oğlu ve Telli Yûsuf ve Köse Piyale ve Köse Geyvan nâm şakîler ile gezüp etrâf u eknâfı yikup yakup nice gün şenâ'ati zâhir olan Ahmed nâm şakî vakf-ı mezbûre nâzır oldu deyü mal u mürûsunu ekl itdükden sonra hilâf-ı şart-ı vakf ve mâl-ı vakfa ta'arruz ve ekl ü bel' murâd idüp mezbûr İbrahim mâni' oldukda şeyh-i mezbûr evin basup katline âzim olduğını tazallum idüp şakî-i mezbûrın ahvâli a'yân-ı vilâyetden suâl olındukda mukaddemâ mütevellî Abdu'l-hay (...) idüp şakî-i mezbûra ba'zı ef'âl (...?) zuhûr itmeğle kal'ada habs itdürmekde bir tarîkle habsinden itlâk olınup der-devletde kitâb zümerâsına ilhâk olup anda dahi nice mürûr-ı ahkâm yazmağla kat'-ı yed buyurıldukda firâr idüp ba'de babası bi-emrillâh vefât itdüğünü istimâ' idüp geldikde hâssa-i şer'îyesinden fazla bir neden cebren bin guruş alup ba'de'l-itlâk hâlâ mâl-ı vakfı dahi ekl-i murâd ider şakî vâsılı'l-izâleden bu husûsa mahzar dahi virdüğün mezbûrın ahvâlini vech-i meşrûh üzere Âstâne-i sa'âdetime arz olunmasını el-Hâc eyledüklerini bildirdüğün eelden buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda bi'z-zât mukayyed olup mezkûru meclis-i şer'a ihzâr ve gaybet iderlerse şer'le buldurması lâzım olanlara buldurup bir def'a şer'le fasl olmayup on beş yıl mürûr [...] husûslarını hakk üzere onat vechile teftîş ü tefahhus idüp göresin arz olınduğü üzere fesâd u şenâ'ati sâbit ü zâhir olursa ba'de's-sübût ashâb-ı hukûka haklarını alıvirdükden sonra [...] mezkûr şakîyi muhkem habs idüp üzerine sâbit olan mevâddın sûret-i sicilleriyle Âstâne-i [...] ki emr-i şerîfim gönderilüp hakkından geline ammâ bu bâbda mukayyed olup [...] ile mezkûr şakîyi [...] ve ta'assub ile hilâf-ı vâkî' kazıyye i'lâmından hazer [...]

/57b/

Hüküm:57b/1

Tuçane ? Kâdîsına hükm ki:

Kazâ-i mezbûrda çoban tâifesinden ba‘zı eşkıyâ zuhûr [...] ve kazâ-i mezbûra tâbi‘ Sulak zîr nâm karyede sâkin Kefeli Ahmed nâm sipâhînin [...] günden güne fesâd ü şenâ‘atleri ziyâde olmağla bir kaçı ele getirilüp şer‘le haklarından [...] ba‘zı mahallde cem‘iyyet üzere olup küllî fesâda mübâşeret üzere oldukları i‘lâm olmağın buyurdum ki:

Vusûl buldukda ol vechile fesâd ü şenâ‘at iden çoban eşkıyâsını hüsn-i tedbîr ü tedârükle ele getirüp dahi da‘vâ-yı hakk [...] husamâsıyla muvâcehe idüp dikkat ü ihtimâmla bir def‘a şer‘le görilüp fasl olmayup on beş yıl yıl mürûr itmeyen da‘vâlarını tefîş ü tefahhus idüp göresin kazıyye i‘lâm olunduğı üzere [...] ve memleket ü vilâyete ta‘addî vü tecâvüzleri şer‘le sâbit oldu ise üzerlerine gidüp sübût bulan hukûku ashâbinâ alıvirdükden sonra [...] muktezây-ı şer‘-i kavîm üzere amel idüp şer‘le haklarında lâzım geleni icrâ eylesin ammâ bu bâbda ziyâde ihmâl (...) olmayup kendü [...] hucet olup hilâf-ı vâkı‘ rencîde olınmakdan ve bu bahâne ile umûm (...) hazer üzere olup ve ahz u celb sebebi ile eşkıyâya himâyet itmekden be-gâyet ihtiyât idüp câdde-i hakdan udûl ve inhirâf itmeyesin.

/57b/

Hüküm:57b/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı حضرت Efendi

İzmir Kādîsına hükm ki:

Kazâ-i mezbûre tâbi‘ Dersen nâhiyesinde Künhe nâm karyede sâkin Divâne Hızır nâm kimesne kendü hâlinde olmayup dâimâ subaşılar ve tevvâb ve emn ü amel yanına varup re‘âyâ vü fukarâyı ba‘de hakk nice akçalarını aldırup ve nice kimesneleri ehl-i örf tâifesine gammâz idüp dâimâ fesâd ü şekâvet üzere olduğu i‘lâm olunmağla buyurdum ki:

Vardukda göresin mezkûrun vech-i meşrûh üzere fesâdı var ise muhkem tenbîh eylesin ki min-ba‘d kendü hâlinde ola şöyle ki ba‘de’t-tenbîh girü fesâd üzere olursa yazup arz eylesin ki hakkında ne vechile emrim sâdır olursa mücebince amel olına.

/57b/

Hüküm:57b/3

Yazıldı.

Sâbıkân Bolu Sancakbeyi olup [...] muhâfazasında olan Mehmed'e hükm ki:

Südde-i sa'âdetime [...] sen livâ-i mezbûr ile muhâfazaya ta'yîn olunup [silik] sancağın virilüp zabtı müyesser olmamağla ma'zûlen muhâfazada gayret çekdüğini i'lâm idüp Âstâne-i sa'âdetime gelmen bâbında izn-i hümâyûnum recâ itdüğün eelden buyurdum ki:

Vusûl buldukda te'hîr ü tevakkuf olmayup mu'accelen kalkup Âstâne-i sa'âdetime gelmekde ihmâl eylemeyesin

/57b/

Hüküm:57b/4

Bir sûreti

Sâbıkân Hamid beyi Mustafa Bey'e

/57b/

Hüküm:57b/5

Bir sûreti

Sâbıkân Saruhan Sancağına mutasarrıf olup muhâfazada olan Kurd Paşa'ya

/58a/

Hüküm:58a/1

Yazıldı.

Efendi hattıyla

Sâbıkân Maraş Beylerbeyisi olup hâlâ Ayıntab Sancağında mutasarrıf olan Ömer Paşa'ya hükm ki:

Mütevaffâ Sefer Paşa'nın Ayıntab ve Maraş'da olan nukûd ve esbâb u davarı ve katırı da ve zahîre ve sâir emvâl ü erzâklarını her nesi var ise ve kethudâ ile cümlesini defter idüp dahi sen kabz eyleyüp serdârım olan düstûr-ı ekrem ilâ âhire Vezîr-i a'zamım Mehmed Paşa *-edâma'llahü te'âlâ iclâluhû-* inşâ'a'llahü te'âlâ ol câniblere vardukda cümlesini defteri ile ordu-yı hümâyûnuma getirüp müşârün-ileyh serdârıma teslim eylemek bâbında fermân-ı kazâ cereyânım sâdir olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda onat vechile mukayyed olup müteveffây-ı müşârün-ileyhin Maraş ve Ayıntab'da nukûd ve esbâb u davarlarından zahîresinden her nesi var ise sen kabz ve defter idüp dahi defteri ile cümlesini ordu-yı hümâyûnuma getirüp müşârün-ileyh serdârıma teslim eylesin bu husûs ziyâde mühimmâtdandır sâire kıyas itmeyüp gereği gibi mukayyed ü ihtimâm eyleyüp mütevaffây-ı müşârün-ileyhin nukûd ve esbâbından bir nesneyi zâyi' ve telef olmakdan ziyâde hazer idesin bu husûsa senden küllî zahmet me'mûrsundur ana göre mukayyed olasın.

/58a/

Hüküm:58a/2

Yazıldı.

اسعد /Çelebi hattıyla

Babadağı Beyine ve İsakcı ve Maçın ve Tulca kâdîlarına hükm ki:

Sen ki mîrlivâ-i müşârün-ileyhsin südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp zikr olınan İsakcı ve Maçın ve Tulca iskelelerinden Boğdan ve Liye Ve Erdel bezirganları ubûr eyledükde yanlarına hâricden ba'zı kimesne dahi koşlup yoklanmamak için ellerimizde emirlerimiz vardur deyü mısır ve arab atları ve yayı ve tüfeng ve bunun emsâli âlât-ı harbî geçirüp emînen kâimmakâmlarına [...] virmeğle anlar dahi mukayyed olmazlar bu makûle toprak kâdîları ma'rifetiyle yoklanup [...] vaz' olunup südde-i sa'âdetime arz olunmak için emr-i şerîfim virilmek recâsına arz itmeğün buyurdum ki:

[Vusûl] buldukda bu bâbda her biriniz bi'z-zât onat vechile mukayyed olup [...] iskelelerinden mürûr u ubûr iden Liye ve Boğdan [...] bezirgânlara anun gibi memnû'âtdan olan [...] ellerimizde yoklanmamasına emirlerimiz vardur deyü [...] eyledüklerinde mücerred celb ü ahz için [...] eylesin.

/58b/

Hüküm:58b/1

Mizistre Sancakbeyine ve Kādîsına hükm ki:

Sen ki mîr-i mûmâ [...] kal'da der-mahzen olanların bundan akdem [...] defter ile tevzi' olup hâlâ zimmetlerinde olmağla [...] cem' olup kemâ-kân zikr olunan kal'ada der-mahzen [...] Bekir Çavuş *-zîde kadruhû-* mübâşir ta'yîn olmak recâsına arz eylediğin [...]

[...] müşârün-ileyh çavuşum mübâşeretiyle zikr olunan erzâkı mukaddemâ tevzi' olan yerlerden [...] ve alınan kal'ada yine der-mahzen itdürüp ve bi't-tamâm teslim olunduğı zikr olunan kılâ' [...] temessük alıviresin ammâ bu bahâne ile mezkûr Bekir Çavuş seferden kalmak ihtimâli olmaya.

/58b/

Hüküm:58b/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد

Saruhan Beyine ve Gördük ve Akhisâr kādîlarına hükm ki:

Sen ki Gördük kādîsısın nâ'ibin bundan akdem Dergâh-ı mu'allama mektûb gönderüp Akhisâr kazâsında sâkin olup Akçaluzâde demekle ma'rûf olan mutasarrıf Mahmud kendü hâlinde olmayup kazânın haberleri yoğ iken Gördük ve Akhisâr ve sâir civarında olan kādîlar nâmına müzevver arzlar ibrâz idüp bir tarikle kendüyi serdâr ta'yîn itmekle muttasıl re'âyâyı ahz u habs ve rencide itmekden hâlî olmaduğundan gayrı yedi sekiz kādîlıkların evkâfı teftîşine emirler almağla celb ü ahz için

mütevellîleri habs idüp müslimânlara zulm ü ta'addîden hâlî olmayup fukarâlıktan âciz ve terk-i diyâr idüp ve kendüye tâbî' Alacalu nâm karye sâkinlerinden Abdi ve Hasan ve Arslan İsa ve Bekir oğlu Sâlim kendülere tâbî' levendleri ile âlât-ı harble bundan akdem Başgelmeye kazâsına mutasarrıf olan Mevlânâ Mustafa'nın mahkemesi üzerine gelüp Osmân nâm kulları mecrûh idüp üç bin akçasını ve ba'zı esbabını nehb ü gâret idüp kurâ ahâlisinin zimmetlerinde karzından buğday ve daru ve saman bahâsından hayli hakları alup şer'-i şerîfe da'vet olunduklarında itâ'ât-i şer' itmeyüp bu makûle fesâd ü şenâ'atlerinin nihâyeti olduğunu arz itmekle mezkûr Mahmud'un mübâşir olduğu cümle hizmetlerden ref' olunup elinde olan emirleri alınup kendü ile Âstâne-i sa'âdetime gönderilüp ve mezkûrûn eşkiyânın dahi zimmetlerinde sübût bulan mevâddın sûret-i sicilleri ile arz ve i'lâm olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda gereği gibi mukayyed olup fermân-ı âlî-şânım mücebince mezbûr Mahmud'un mübâşir olduğu cümle hizmetlerden ref' idüp elinde olan emirleri elinden alup der-kîse idüp mühürleyüp kendüsiyle ma'an Âstâne-i sa'âdetime gönderüp ve mezkûrları dahi meclis-i şer'a ihzâr ve da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâdde idenler ile berâber idüp bir def'a şer'le görülüp fasl olunup on beş yıl mürûr itmeyen husûslarını onat vechile teftîş ü tefahhus idüp üzerlerine sübût bulan mevâddın sûret-i sicilleri ile ashâb-ı hukûka hakları bî-kusûr alıvirdükden sonra bu fesâdı idenler muhtâc-ı arz olanlardan ise habs ü arz eyleyesin değıllerse haklarında şer'le lâzım geleni icrâ eyleyüp hakk-ı sarîha tâbî' olasin ammâ hîn-i teftîşde tamâm-ı hakk üzere olup garaz u ta'assub ile hilâf-ı şer'-i şerîf bir ferde zulm ü ta'addî olunmakdan ziyâde hazer eyleyesin.

/59a/

Hüküm:59a/1

[Yev]mi'l-isneyn

Fi 25 L sene [10]14

Hatt-ı حاجی

Kapudan Paşa hazretleri tarafından

Tunus Beylerbeyi Mustafa Paşa'ya hükm ki:

Hâlâ Cezâyir-i garb kapudanı olup Şehr-i zol Sancakbeyi olan kıdvetü'l-ümerâi'l-kirâm Murâd -*dâme izzuhû*- Cezâyir ve Tunus gemilerini yanına alup donanma-i hümayûnuma gelüp mülâkî olmak fermânım olmağın mûmâ-ileyhe ol cânibinden gittükde sen vilâyet-i mezbûreyi hıfz u hirâset eylemek emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda onat vechile mukayyed olup mîr-i mûmâ-ileyh ol cânibinden gitdükde sen vilâyet-i mezbûreyi gereği gibi hıfz u hirâset eyleyüp el-iyâzü bi'llâhi te'âlâ küffâr-ı hâksâr tarafından bir mahalle zarar u gezend irüşdürmekden ziyâde hazer eyleyesin.

/59a/

Hüküm:59a/2

Bâ-hatt-ı صفی Çelebi (...?)

Şehriloy Kādîsına hükm ki:

Düstûr-ı mükerrem Vezîrim Hasan Paşa -*edâma'llahü te'âlâ iclâluhû*- nün taht-ı kazânda vâkı' olan hasları voyvodası Kerim ref' olup iş bu sene erba'a aşere ve elf tarihi ibtidâsında yerine Silahdârlar zümerâsından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ahmed -*zîde kadruhû*- voyvoda nasb olup müşârün-ileyh tarafından mektûb virilmeğın buyurdum ki:

Vardukda zamân-ı mezbûrdan zikr olınan voyvodalık merkûm Ahmed'e zabt ve mahsûlünü kabz itdürüp evi dahl ve ta'aruz itdürmeyesin ve müşârün-ileyhin hasları min küllî'l-vücûh serbestdir rüsûm-ı serbestiyesine hâricden kimesneyi dahl itdürmeyüp mezbûre zabt u kabz itdüresin.

/59a/

Hüküm:59a/3

Dergâh-ı mu‘allâm kapucibaşlarından olup Kastamoni 'de muhassıl-ı emvâl olan Davud Ağa'ya hükm ki:

Sen ki ol cânibde vâkı‘ olan (...) fermânım olunmak üzere hâlâ (...) şimdiye değin cem‘ eyledüğün mâl-ı hazîneyi alup mu‘accelen Âstâne-i sa‘âdetime mektûp (...) emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda şimdiye [...] cem‘ ü tahsîl eyledüğün hazîneyi yanına alup dahi mu‘accelen Âstâne-i sa‘âdetime gelüp [...]

/59a/

Hüküm:59a/4

[...] bir vechile [...] olunmasını emr idüp [...] arz olunduğı gibi ise [...] ve tedârükle ele getirüp dahi [...] muhtâc-ı arz olanları habs [...] olmıyanları şer‘le gereğı gibi haklarından [...] virmezsiz ammâ hîn-i teftîşde [...] tezvîr ü telbîsden şuhûd olan [...] kendü hallerinde olanlara zulm ü ta‘addî olmakdan [...] hazer idesiz.

/59b/

Hüküm:59b/1

Bâ-hatt-ı حضرت Efendi

Avlonya Beyine ve livâ-i mezbûrda vâkı‘ olan kâdîlara ve ol cânibde Dergâh-ı âlî yeniçerileri serdârı olan [...]

[...] sen ki Delvine Sancakbeyi Osmân'sın südde-i sa‘âdet [...] Avlonya ve Delvine ve Yanya ve İlbasan ve Karlılı sancaklarının [...] haklarından gelinmesi fermânım olunmağla kemâl-i ikdâm u ihtimâmıla mukayyed olup lâkin yeniçeri [...] olup mâl-ı mîrînin tahsîline ve eşkıyânın haklarından gelmeğe mâni‘ olup ve senin yeniçeri [...] içün [...] deyü anun gibi yeniçeri nâmında olup mâni‘ olanları def‘ü men‘ ve ehl-i fesâdlarının ma‘rûfuna [...] ve sâir hizmetlerde mu‘âvenet itmesi lâzımdur deyü arz idüp imdi sen dahi mîrlivâ-i mûmâ-ileyh [...] haklarından gelmekte ve eğer yeniçeri

zümerâsından eşkiyâdan olup mâni‘ olanlarınun men‘ü def‘inde ve [...] gelmekte mu‘âvenet ve müzâheret itmek emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda [...] mîrlivâ-i mûmâ-ileyh eğer mâl-ı mîrî tahsîlidir ve eğer eşkiyânın def‘ü izaleleri ma‘rifet-i şer‘le haklarından gelinmesi [...] haklarından gelinmeğe mâni‘ olup eşkiyâyâ mûin ü zâhir olup fesâd ü şenâ‘at üzere olanlarınun haklarından gelinmesine [...] idüp bir vechile ta‘allül ve tereddüd ve ihmâl ü ta‘allül eylemeyesin ki bu bâbda zuhûr iden hizmetin zâyî‘ olmayup envâ‘i re‘ayâtıma mazhar [...] ikdâm u ihtimâmda mastûr komayasın.

/59b/

Hüküm:59b/2

Bâ-hatt-ı حاجی

Delvine Sancakbeyi olan Osmân Bey'e hüküm ki:

Südde-i sa‘âdetime mektûb gönderüp kadîmü'l-eyyâmdan isyân u tuğyan üzere olup defe‘atle yollar basup ve âdemler katl idüp [...] itmeğe mu‘tâd olan Yûsuf nâm âsî karye halkı tahsîl-i mâl ile Avlonya'dan gelürken Avlonca nâm mahalde yolumuz basup mevcûd bulunan hazîneyi ve cümle erzâkını nehb ü gâret itdüğün [...] Avlonya ve Dırac iskelelerine ve melcelerine giden ebnâ-i sebîli katl ve mülklerini gâret itmeğe mübâşeret itmekle yollar kesilüp mîrî tuz satılmayup mâl-ı mîrîye küllî zarar [...] ve bundan akdem dahi defe‘âtle isyân idüp iki sancakbeylerini katl ve emvâl ü erzâklarını gâret idüp Kuruleş âsîlerinde bunlardan ziyâde âsî ve bağ-ı karye eylemeyüp nice def‘â urulmalarına hükümler virilmeğün haklarından gelinmek mümkün olmayup haklarından gelinmek recâsına arz eyledüğün ecluden haklarından gelinmek emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda te'hîr ü terâhî itmeyüp il eri ile karye-i mezbûre üzerine varup sâbık virilen ahkâm-ı şerîfe mûcebince amel idüp iktizâ ve îcâb eylediği üzere haklarından gelesin ki sâir isyân ü tuğyan üzere olan ahâli-i karyeye mûcib-i ibret ola.

/60a/

Hüküm:60a/1

Bâ-hatt-ı حاجی

Delvine Sancakbeyi ve südde-i sa'âdetimde kapucıbaşı olan Ali Ağa'ya ve sâbık Avlonya Kādîsı olup müfettiş-i emvâl olan Mevlânâ Muslihiddin'e hükm ki:

Sen ki sâbıkân Avlonya kādîsı olup müfettiş-i emvâlsin südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp bundan akdem birkaç def'a Avlonya aklâmında vâkî' olan bakâyây-ı atîke ve cûbet tahsîli için ahkâm-ı şerîfe ile bakâyâ hizmetleri vârid olup emnâ yoklandukda Avlonya nezâretinin ekser mukâta'âtı Kanıyalu oğulları dimekle ma'rûf Ali Çavuş ve Sinân Çavuş ve âdemleri üzerlerinde olup karındaşları olup sâbıkân vefât iden İskender Bey zimmetinde nezâretten ve Avlonya ve Rüstem Paşa haslarından elli atmış yük ve dahi ziyâde akça alup taleb olındukda virmedüklerinden gayrı akça taleb olınuğu için gice ile katl itdürmek için âdemler gönderüp birkaç def'a mahkemesini basup cümle esbâb u erzâkını gâret idüp sen ki muhassıl-ı emvâl ve Delvine Beyisin mîrî akça taleb için Avlonya'ya geldüklerinde bir sagîr yerde katl kasdına yollarını basup emvâl ü erzâkını gâret ve envâ'-ı fesâda mübâşeret itmişlerdür ve mezkûr Ali Çavuş on beş yıldan berü zift mukâta'asını zabt idüp üç bin kantâr ziftten gayrı Tersâne-i âmireme bir kıyye zift virmeyüp cümle zifti esbâbına usâtına satup ziftten nice hazîneler hâsıl idüp zimmetlerinde olan bakâyâ defter olınuپ tahsîli için mü'ekked ve müsvedde hükümler vârid olmuş iken müyesser olmaduğını bildirüp imdi mâl-ı mîrî her kimlerde cem' ve tahsîl olınmak umûr-ı mühimmedendir buyurdum ki:

Vusûl buldukda aslâ te'hîr ü tevakkuf ve ihmâl ü ta'allül eylemeyüp her biriniz bu bâbda var makdûrunuz sarf u bezl idüp mâl-ı mîrîden galîl ü kesîr (...?) her kimlerde zuhûr iderse aslâ emân u zamân virilmeyüp kendülerden ve emlâk-ı esbâblarından kifâyet itmez ise senin emlâk u erzâkından cem' ü tahsîl idüp bilâ-ihmâl ü te'hîr mu'accelen südde-i sa'âdetime gönderüp dâhil-i hazîne eylesin ki hizmetiniz zâyî' olmayup envâ'-ı inâyet-i aliyyeme mazhar olursun.

/60a/

Hüküm:60a/2

Bâ-hatt-ı حاجی

Muhassıl-ı emvâl olup Delvine Sancakbeyi olan Osmân ve livâ-i mezbûrda vâkı‘ olan kâdîlara hükm ki:

Sen ki [...] kethudâsı olan Mehmed *-zîde mecdühû-* ile sūdde-i sa‘âdetime mektûb [...] nefsi-i Delvine sâkinlerinden Yârenzade dimekle ma‘rûf [...] hâlinde olmayup ehl-i fesâd olup yanına ziyâde eşkiyâ cem‘ idüp [...] haslarının ve zu‘amâ ve erbâb-ı tîmâr karyeleri topraklarında istediği yerleri cebren zirâ‘at [...] zulm ü ta‘addîsinden re‘âyâ perîşân olup ve niranc? nâm boğazda [...] iden âyende vü revendeyi katl ve emvâl ü erzâkını gâret idüp [...] hakkından gelinüp lâkin şakî-i merkûmun hevâsına tâbi‘ eşkiyâ memnû‘ olmayup [...] deyü da‘vâ idüp ele dahi getirilmek mümkün olmayup zulm ü ta‘addî üzere küreğe konılmak için Âstâne-i sa‘âdetime gönderilmek emr idüp buyurdum ki:

[...] Hüsn-i tedbîr ü tedârükle ele getirüp dahi mukayyed ü mahbûs sūdde-i sa‘âdetime gönderesin ki [...] ihtirâz eylesin.

/60b/

Hüküm:60b/1

Bâ-hatt-ı حضرت Efendi

Delvine Sancakbeyi olup ol cânibinde muhassıl-ı emvâl [...] Osmân Bey'e ve livâ-i mezbûrda vâkı‘ olan kadılara hükm ki:

Sūdde-i sa‘âdetime mektûb gönderüp [...] vâkı‘ Boğazkesen nâmına îcâr olunan kal‘ayı Kaniyalı oğulları [...] ve Sinân Çavuşsun Rec nâm vadide kışlakları ve koyunları olup [...] der-devlete varup mahall-i mezbûrda müceddeden kal‘a binâ olunması lazımdur deyü arz [...] emr-i şerîf olmağla varup kendüleri murâdları üzere kal‘a binâ idüp [...] lâzım geldükçe kendülere mûin ü zahîr olmak için nefer yazup ve toprakdan bir burc [...] aslâ eser binâ kalmayup üç yüz nefere garîb eşkiyâ ulûfeleri alup nice hazîne telef olup [...] binâ itdürüp anda dahi iki yüz elli nefer eşkiyâ bir nice hazîne itâl ü telef itmişlerdür zikr olunan [...] denlü mîrîye ve bir ferde zarar gelmez gelürse zâmin olasin deyü ta‘ahhüd eyledüğün ecluden arzın hıfz [...] ve neferâtı men‘ olunup arz olunduğı üzere neferâtın vazîfelerini zabt u ta‘arruz idenlerden alıvirilmek [...]

Vusûl buldukda zikr olınan kal'aları arz eyledüğin üzere hedm idüp dahi neferâtını ref' eyleyüp bu ana değin [...] teftîş idüp her kimler almışlar ise ma'rifet-i şer'-i şerîfle taleb ü ahz eylesesin ve ba'de't-tahsîl sūdde-i sa'âdetime irsâl eylesesin ve kılâ'-ı mezbûra [...] ta'ahhüdün üzere hakkından gelinmek mukarrerdür bilmiş olasın ana göre mukayyed olup ırz ve namus-ı saltanatıma mahall-i husûsdan [...]

/60b/

Hüküm:60b/2

Delvine Beyi olup muhassıl-ı emvâl olan Osmân Bey'e ve sūdde-i sa'âdetimde kapucıbaşı olup mehâyif müfettişi olan Ali Ağa'ya hüküm ki:

Sen ki kapucıbaşısın sūdde-i sa'âdetime mektûb [...] emr-i şerîfle fermân olıduğı üzere ittifâk u ittihâdla mâl-ı mîrî tahsîline mübâşeret olıdukdâ mâni' olanların haklarından gelinmek için emr-i şerîf vârid olmağla mukayyed olup fesâd [...] bâdî ve bâ'is olan Kayınalı oğulları Ali Çavuş'un ve Sinân Çavuş'un kendülerine tâbi' eşkıyâ ile mîrlivâ-i mûmâ-ileyhin yoluna inüp yanında mevcûd bulunan hazîneyi zikr [...] emvâl ü erzâkını gâret ü hasâret ve nice âdemlerini katl itdürüp ve mezburların ve karındaşları İskender zimmetlerinde yetmiş seksen yük akça olup otuz kırk yıldan [...] nezâretini babaları ve karındaşları ve kendüleri zabt idüp mâl-ı mîrî ile bî-nihâye emlâk ve ze'âmet ve tîmâr idüp mukâta'a zabt ideriz deyü kendüleri ve tevâbi' [...] varmayup mâl-ı mîrî ile küllî kudret ve kuvvet tahsîl idüp bilâ emr-i şerîf murâd itdüklerini kâdî ve müfettiş ta'yîn idüp Âstâne-i sa'âdetimden varanları [...] men' ü memnû' olmıyanlarını katl idüp bunca müddetden berü mâl-ı mîrî zimmetlerinde kalup hâlâ müfettiş-i emvâl olan Mevlânâ Mustafa zimmetlerinde emvâl-i mîrîyi defter idüp taleb ü ahz olmaları lâzımdır lâkin taleb olunursa eşkıyâsıyla mukâtele ihtiyâr iderler deyü arz itmeğın mezkûrlar il eri ile ve ittifâk u ittihâdla hüsn-i tedbîr ü tedârükle ele getirilüp dahi üzerlerine Mevlânây-ı mûmâ-ileyhin defteri mûcebince şer'-i kânûn üzere lâzım gelen mâl-ı mîrîyi emlâk u esbâblarından ve kifâyet itmez ise küfelâsından (...) emlâk u esbâb [...] cem' ü tahsîl itdirildükden sonra kendüleri dahi mukayyed ü mahbûs sūdde-i sa'âdetime gönderilmek emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda aslâ te'hîr ü tevakkuf ve ihmâl itmeyüp mezkûrları fermân-ı âlî-şânım mücebince il eri ile ve ittifâk u ittihâdla hüsn-i tedbîr ü tedârûkle ele getürüp dahi Mevlânây-ı müşârün-ileyhe müfettiş Muslihiddin'in defteri üzerine bihasebi's-şer' ve'l-kânûn lâzım gelen mâl-ı mîrî-yi taleb idüp [...] ta'allül ü inâd ve tereddüd ü muhâlefet iderse mevcûd olan mâllarından ve emlâk u esbâblarından ve kifâyet eylemez ise küfelâsından cem' ü tahsîl eylesin.

/61a/

Hüküm:61a/1

[Yev]mi's-sebt

Fî 24 L sene [10]14

Bâ-hatt-ı Ÿ

Kastamoni Beyine ve Küre ve Devrekani kâdîlarına hükm ki:

Sen ki Küre kâdîsısın südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp Küre Kazâsının ulemâ ve sulehâsından cemm-i gafir meclis-i şer'a gelüp kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Deli Yahya nâm kimesne katırcı olup mâl cihetinden bir nesneye mâlik değil iken bir kaç yıldan berü eşkıyâya baş olup müslimânların emvâl ü erzâkını nehb ü gâret itmekle ve kız ve avratlarını cebren çeküp istediği kimesneye virüp ve nicelerini harb-i şedîd ile harb idüp ol sebab ile küllî nesneye mâlik olup fesâd ü ta'addîsi hadden bîrûn olup şöyle ki mezbûr Deli Yahya ve tevâbi'inden olan küllî [...] ve Kulak bin ve Şa'bân ve Temelci Mehmed ve sâir eşkıyânın haklarından gelinmesiyçün ve kayd u bend ile Âstâneme gönderilmek için defe'âtle mü'ekked ve müsvedde ol emr-i şerîfe vârid olup mezbûr şakîler bir vechile ele gelmeğe huccet olmayup günden güne fesâd ü şenâ'atleri izdiyâd bulmaktadır şöyle ki bir nesne dahi mezbûrların haklarından gelinmeye âzim ü tedârûke muhtâc olur şimdiden mezbûr şakîlerin emvâl ü erzâkları mîrî için kabz olunup hakkından gelinmek bâbında emr-i şerîfim recâ itdükleri arz itdüğü pâye-i serîr-i a'lâma arz olındukda şer'le haklarından gelinmek bâbında hatt-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûnumla fermân-ı âlî-şânım sâdir olmuştur buyurdum ki:

Vardukda mezbûr şakîleri hüsn-i tedbîr ü tedârük ve il eri mu‘âvemetleri ile ele götürüp ve dahi da‘vâ-yı hakk ve ta‘yîn-i mâdde iden husamâsı muvâcehesinde bir def‘a görölüp fasl olmayup on beş yıl mürûr itmeyen da‘vâlarını tamâm-ı hakk ve adl üzere teftîş ü tefahhus idüp mezbûr şakîlerin üzerlerine sübût bulan hukûku ashâbinâ hükm idüp (...) alıvirdükden sonra aslâ emân u zamân virmeyüp mezbûr şakîleri şer‘le muhkem haklarından gelesin ki sâir ehl-i fesâda mûcib-i ibret ve sebep-i nasîhat vâkı‘ ola bi'l-cümle bu def‘a mezbûr şakîleri her ne vechile mümkün ise ele götürüp haklarından gelinmek mühimmâtdandır gereği gibi mukayyed olup celb ü ahz sebebi ile himâyet itmekden ve hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye zulm ü ta‘addîden hazer üzere olup hakk-ı sarîha tâbi‘ olasın.

/61a/

Hüküm:61a/2

Sefer Ağa tarafından kapucıya virildi.

Fi 5 M [1014]

Bâ-hatt-ı صنع Çelebi

Dergâh-ı mu‘allam kapucibaşlarından Sefer Ağa'ya hükm ki:

Bikarhisâr Kādîsı Mevlânâ Mehmed -*zîde fazluhû*- südde-i sa‘âdetime mektûb gönderüp kazâ-i mezbûr ahâlisi meclis-i şer‘a gelüp kazâ-i mezbûr sengistan olmağla koyun çobanı nâmına levendât cem‘ olup Deli Yani Petro ve arnavud ve arabacı goygosu ve yayacıklarda Muhar oğlu ve Değirmenci oğlu ve Bigalu goygosu ve Tuvelü Dimo ve Parlaş oğlu Anderyâ ve Avranud Arnavud ve Küşbeş oğlu [...] kazâsından Katırcı Yani ve Kurddere'de Koşan oğlu Yorgi ve Ebu İlyarece oğulları baş u buğ olup [...] emvâl ü esbâblarını gâret idüp ve davarlarını sürge idüp dâimâ fesâd ü şenâ‘atden hâlî olmayup şer‘le görölmek [...] ba‘zı serbest olan karyelerine ve ekâbir çiftliklerine tahassün itmekle men‘ü def‘ olunmak mümkün değıldür [...] arz itmeğın senün âmâl ü emânet ve istikâmetine i‘timâd-ı hümayûnum olmağın buyurdum ki:

[...] mukayyed olup vech-i meşrûh üzere fesâd ü şenâ'ati üzere olan ehl-i fesâdı [...] ve çiftlik kethudâları ma'rifetiyle bi-eyyi tarîkın kâne hüsn-i tedbîr ü tedârûkle [...] arz olunduğı üzere fesâd ü şenâ'atleri zuhûr iden eşkıyâ [...] yazup sÛdde-i sa'âdetime arz eyleyesin muhtâc-ı arz olmıyanların [...] ve celb ü ahz sebebi ile ehl-i fesâda himâyet olunmaktan [...] be-gâyet hazer idüp câdde-i hakdan udûl [...]

/61b/

Hüküm:61b/1

Sâbıkân Karaman Beylerbeyi olup hâlâ Kastamoni Sancağına [...] (boş) olup müşârün-ileyh *-dâme muhibbuhû-* nün [...] fermân olan kadırgaların mu'accelen itmâmı husûsu sana [...]

Vusûl buldukda bu bâbda onat vechile mukayyed olup ol cânib [...] kadırgaları dahi mu'accelen itmâma irişdürüp ber-vech-i isiti'câl Âstâne-i [...] yirmi kıt'a kadırgaları itmâma irişdürüp Âstâne-i sa'âdetime göndermeğı [...] kadırgayı rûz-i hızıra değın Âstâne-i sa'âdetime göndermeyesin avk-ı bâ'is [...] göndermekde ihmâl üzere olasın ve re'âyâ vü berâyâdan ziyâde nesne almağla ta'addî [...] şakîlerin küllî bir vechile özrün makbûl ve cevâbın mesmû' olunmayup mansıbın alınup muhkem hakkından [...] ve basîret üzere olup kadırgaları ve hazîne-i dümen mezbûre değın göndermeğı sa'y [...] hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye ta'addî vü tecâvüzden ziyâde hazer eyleyesin.

/61b/

Hüküm:61b/2

Bâ-hatt-ı حاجی Bey

Delvine Beyi Osmân Bey'e ve livâ-i mezbûrda ve Avlonya Sancağında vâkı' olan kâdîlara ve müfettişe hüküm ki:

Sen ki mîrlivâsın sÛdde-i sa'âdetime mektûb gönderüp sana Avlonya ve Delvine ve Yanya ve İlbasan ve Kavala ve Karlili sancaklarının tahsîl-i mâlı fermân olunmağla tahsîl-i mâl için Avlonya'ya varduğında Avlonya sâkinlerinden Kayınalı

Mustafa oğulları dimekle meşhûr Ali Çavuş ve Sinân Çavuş Lopus? nâm karye eşkiyâsıyla yek-dil olup bir nice eşkiyâyı cem' idüp üzerine havâle eyleyüp yanında mevcûd olan hazîneyi ve esbâbı nehb ü gâret eyleyüp ve birkaç nefer âdemini katl idüp mezkûrlar yirmi yıldan berü Avlonya nezâretini ve nezârete müte'allık mukâta'atı toplayup ekserini bî-berât zabt idüp kendülerinde ve âdemlerinde nice ze'âmet ve tîmâr var iken seferlere varmayup ve mukâta'at akçalarını mâlikâne mutasarrıf itdüklerinden gayrı mîrî zimmeti deryâya ve küffâra furûht olunmak memnû' iken mezkûr Ali Çavuş Avlonya'da hâsıl olan hâssa-i zimmeti İspanya ve Venedik kâfirlerine satup her sene Tersâne-i âmireye gidecek mîrî zimmetden yedi sekiz bin altunlık zimmeti küffâra virüp ve âhar yerde zift bulunmamağla mezkûr virdüğü zift ile küffâr kuvvet hâsıl idüp iki senedir ki deryâya küllî gemi ve donanma çıkarmağa sebep olmuşlardur mezkûrların elinden Avlonya nezâreti alınmağa mecâl olmayup külliyyet ile mâl-ı mîrî tahsilden kalmışdur (...?) mâl talebi için üzerlerine varıla etrâf u eknâfdan nice eşkiyâ ve ehl-i fesâd cem' idüp mücâdele ve mukâteleye durmağla bilâ-emr-işerîf kimesne muhârebeye i'tibâr itmeyüp bu zamâna dek üzerlerinde bu denlü mâl kalmağla günden güne kuvvet ü kudretleri ziyâde olup harâc ve bedel-i nüzul dahi cem' itdürmeyüp nice yıldan berü Avlonya kazâsından bedel-i nüzul aldırmayup ve bu senenin cizyesini dahi aldırmayup Avlonya ve tetimme-i Avlonya defterlerinin cizyeleri alınmayup kalmışdur müfettiş-i emvâl zimmetlerini bulup mevâddıyla defter itdüğü emvâl ü erzâk ve emlâklarından ve küfelâ ve vükelâ ve mübâşirlerinden tahsîl itdürilmek lazımdur deyü i'lâm eylemişsin imdi mâlımın tahsîli mühimmâtdandır üzerlerine zuhûr iden mâl-ı mîrîyi taleb idüp edâsında ta'allül ü inâd iderlerse emvâl ü erzâklarından ve kefillerinden Mehmed Kethudâ mübâşeretiyle tahsîl idüp ve kendüleri dahi mukayyed ü mahbûs südde-i sa'âdetime gönderilmek emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu husûsa onat mukayyed olup müfettiş-i emvâl defteri mûcebince defterlerine lâzım olan mâl-ı mîrîyi taleb idüp edâsında ta'allül ü inâd iderlerse mûmâ-ileyh Mehmed Kethudâ mübâşeretiyle emvâl ü erzâklarından ve küfelâ ve mübâşirlerinden bi-eyyi vechin kâne tahsil itdükden sonra kendülerini dahi mukayyed ü mahbûs südde-i sa'âdetime gönderesin ve bi'l-cümle bir ferdin zimmetinde mâlım kalduğına rızâ-yı şerîfim yokdur mâlımın tahsiline var kuvvetinüz sarf idüp bir vechile ihmâl ü müsâhaleden ve avanelerinde bir akça ve bir habbe bâkî komayasın.

/62a/

Hüküm:62a/1

İlbasan Beyi'ne ve Kādîsına hüküm ki:

Sâbıkân İlbasan Kādîsı olan Bâlî *-zîde fazluhû-* südde-i sa'âdetime arz a'yân-ı vilâyet mahzar gönderüp Diri sâkinlerinden İbrahim Çavuş ve karındaşı Mehemmed Çavuş ve ze'âmetden ma'zûl Kitan ve Kādî Ahmed ve Kapucı Mustafa nâm kimesneler yek-dil ve yek-cihet olup beş yüzden ziyâde tûfenglü ve atlu ve piyâde eşkıyâ tâifesini cem' idüp bayraklar kaldırup birgün öyle zamânında beyne'n-nâs kazâ-i mezbûra tâbi' Garhine-i bâlâ nâm karye sâkinlerinden olup Dergâh-ı âlî çavuşlarından olan Sinân Çavuş'un evini basup cemî' emvâl ü erzâkını yağma ve gâret ve emlâkını ihrâk idüp küllî zulm ü ta'addî vü fesâdları arz olındukda teftîş olunmak için serdâr tarafından Ohri Beyi'ne sâbık İlbasan kādîsı olan mûmâ-ileyh Bâlî *-zîde fazluhû-* ye hitâben emr-i şerîf vârid olmağla teftîşi için Kazâ-i Diri'ye varduklarında Ahmed Çavuş ve hevâsına tâbi' eşkıyâ önlerine düşüp şer'-i şerîfe ve emr-i hümâyûnuma itâ'at itmeyüp ve teftîş itdürmeyüp şöyle ki mezbûrların haklarından gelinmeye fesâdları izdiyâd bulup re'âyâ vü berâyâ perâkende vü perîşân olmaları mukarrerdür deyü i'lâm eyledükleri pâyeyi serîr a'lâma arz olındukda şer'le haklarından gelinmek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdir olmağın buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda onat vechile mukayyed olup zikr olunan eşkıyâyı bi-eyyi vechin kâne ele getirüp gaybet iderlerse şer'le buldurması lâzım olan kefillerine buldurup getürdüp dahi da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâtde iden husamâları muvâcehelerinde bir def'a şer'le görölüp fasl olmayup on beş yıl geçmiyen husûslarını onat vechile şer'le hakk üzere teftîş idüp erbâb-ı hukûka şer'le müteveccih olan haklarını hüküm idüp bî-kusûr alıvirdükden sonra bu fesâdı idenler muhtâc-ı arz olanlardan ise muhkem habs idüp arz eyleyesin değıllerse fermân-ı kazâ cereyânım mucebince şer'le haklarından gelesin ammâ hîn-i teftîşde hakk-ı sarîha tâbi' olup ahz u celb sebebi ile ehl-i fesâda himâyetden ve kendü hallerinde olanlara ta'addî vü tecâvüzden ve hilâf-ı vâkı' kazıyye i'lâmından hazer idüp câdde-i hakdan udûl eylemeyesin.

/62a/

Hüküm:62a/2

[...] ağası olan [...] südde-i sa'âdetime [...] taht-ı kazânuзда [...] ta'yîn olun[...] taht-ı kazânuзда [...] şer' ve kânûn ile vâkı'a [...] âherden kimesneyi dahl itdürmeyesin.

/62b/

Hüküm:62b/1

Kıbrıs Beylerbeyine ve Dizdârına hüküm ki:

[...] müzevver emirler peydâ idüp Girne Beyi oldum deyü [...] hîle ve hud'adan hâlî değıldür deyü arz ve i'lâm itdüklerinden [...] darul üzerinde mukayyed olmayup ibrâz itdüğü [...] vardukda sancağıma mezbûrı mutasarrıf itdüğü emirleri alup [...] varup çavuşumla irsâl idesin bu hâneden emr-i şer'fim varınca [...]

/62b/

Hüküm:62b/2

Dulkadriye Beylerbeyi Veli -*dâme ikbâluhû-* ye hüküm ki:

Sen yarar ve şecâ'at şî'âr ve huyûtın mükemmel olup vilâyetin hıfz [...] hıfz u sıyânet ve eşkıyâ ve ehl-i fesâdın def' ü ref'inde ve bir ihtimâm üzere olduğın mesâmi'-i aliyeme ilkâ olunmak [...] mezîd-i inâyet-i hüsrevânem zuhûra getirüp hila'-i fâhiremden bir sevb hil'at-i mûrisü'l-behcet inâyet olunup [...] [boş] ta'yîn olınmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda te'hîr itmeyüp ihsân ü irsâl [...] (...?) envâ'-ı ta'zîm ve ikrâm (...?) hıfz u hirâsetinde re'âyâ vü berâyânın zabt u sıyânetinde ve vakti ile sürüp (...?)

/62b/

Hüküm:62b/3

Bâ-hatt-ı حاجی Efendi

Dimetoka ve Ergene ve Mâlkara kâdîlarına hükm ki:

Hâlâ taht-ı kazânuzda mîrî korular kâdimü'l-eyyâmdan berü kurulup bir ferd ağacını kat' itmeyüp ve kat' idenler men' olına hükmünde iken ba'zı kimesneler zikr olunan hâssa korularının ağaçlarını kadîmden olıgelene muhâlif kat' itmekle koruya küllî zararları olduğu i'lâm olınmağın buyurdum ki:

Vardukda bu bâbda her biriniz mukayyed olup taht-ı kazânuzda kadîmden korunu gelen hâssa-i mîrî koruların olıgelene muhâlif ağaç kat' idenleri men' ü def' idüp min-ba'd kimesneye olıgelene muhâlif iş itdürmeyüp memnû' olmıyanları ism ü resmleriyle yazup arz eyleyesin ki haklarında ne vechile emrim sâdır olursa mücebince amel idesin.

/62b/

Hüküm:62b/4

Bâ-hatt-ı حاجی Efendi

Kıbrıs Beylerbeyine ve Kâdîsına hükm ki:

Hâlâ Semâniye müderrislerinden olan iftihâru'l-ulemâi'l-muhakkıkîn Mevlânâ Mehmed –*zide fazluhû*- südde-i sa'âdetime mührlü tezkîre gönderüp kazâ-i mezbûre tâbi' Yalı nâm karyede çiftliği olup karye-i mezbûreye mîr-i mîrân subaşılar ve sancakbeyi âdemleri ve zu'amâ ve gayriden ba'zı kimesneler hilâf-ı şer'-i şerîf salgunlar salup hadden ziyâde ahâliye ta'addî vü tecâvüz üzere oldukları ecluden re'âyâ tâifesi perâkende vü perîşân üzere olmağla çiftliği dahi harâbe metrûk olup o makûle hilâf-ı şer' a'yân-ı tâife ta'addî üzere olanlar men' olınmâları bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın men' olınmâları emrim olmışdur buyurdum ki:

Vardukda bu bâbda her biriniz onat vechile mukayyed olup re'âyâ vü berâyâyâ o makûle varup salgun salup hilâf-ı şer' zulm ü ta'addî üzere olanlar her kimler ise men' ü def' idüp bir vechile re'âyâyâ hilâf-ı şer' ve mugâyir-i emr-i hümâyûn rencîde vü remîde itdürmeyesin re'âyâ ta'addî vü tecâvüz olınuğına kazâ rızâ-yı hümâyûnum

yokdur ana göre muayyed olup men' ile memnû' olmiyanları ism ü resmleri ile yazup arz eyleyesin.

/63a/

Hüküm:63a/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı hümayûn

Selanik Kādîsına hükm ki:

Sâbıkân Selanik Kādîsı olan akzây-ı kuzâti'l-müslimîn Mevlânâ Ahmed –*dâme fezâilehû*- Dergâh-ı mu'allama mektûb gönderüp mukaddemâ Dergâh-ı mu'allam yeniçerilerinden üçüncü ağa bölüğünde yevmî iki akça ulûfesi olan Ali oğlu Kara Mehmed on yedi cemâ'atde Mehmed bin Temür'ün zulm ü fesâdları arz olunmağla ulûfeleri kat' olunmuşken gerü zulmleri evvelkinden ziyâde olup Urfan nâm karye halkının bî-gayrı hakk koyunlarını ve emvâl ü erzâklarını gâret ve ehl ü iyâllerin tasarruf idüp nice müslimânları bî-gayrı hakk katl eyleyüp zulümlerinden firâr iden nice re'âyâ dahi Selanik'e gelüp tazallüm itdüklerinde ulûfeleri kat' olunmuş olmayup sâir re'âyâ gibi olmağla Dergâh-ı mu'allam yeniçerileri çavuşlarından Ahmed Çavuş mübâşeretiyile ele getirilüp fermân-ı şerîfim mücebince merkûm Mehmed bin Temür'ün şer'le hakkından gelinmek üzere eyleyesin eşkıyâ cem' olup cebren tahlîs idüp zulm ü fesâdları günden güne izdiyâd olmuşdur şöyle ki haklarından gelinmezse nice karye harâb ü bitâb olması mukarrerdür deyü bildirdüğü pâye-i serîr a'lâma arz oldukda şer'le hakkından gelinmek bâbında hümayûn-ı sa'âdet-makrûnumla fermân-ı âlî-şânım sâdir olmağın buyurdum ki:

Vusûl buldukda emrim üzere mezbûrân (...) hüsn-i tedbîr ü tedârükle ele getirüp dahi ol cânibinde olan yeniçerilerim zâbiti mübâşeretiyile ashâb-ı hukûkun ba'de's-sübût şer'le haklarını alıvirdükden sonra şer'le gereği gibi haklarından gelüp emrim üzere yazup bildüresin.

/63a/

Hüküm:63a/2

Yazıldı.

Dergâh-ı mu‘allâm kapucibaşlarından Ca‘fer -*dâme muhibbuhû-* ya hüküm ki:

Sen mukaddem ve maslahatgüzâr olmağla küllî hıdmetde mâhûl olmağın emr-i şerîfimle mütevaffâ olan Paşa oğlı Mehmed Paşa'nın emval ü erzâkını mîrîye kabz olunmağçün ta‘yîn ve irsâl olunmuş iken ile'l-ân bir haberin vârid olunmağın adem-i takayyüd ki haml olunup bu bâbda mes'ûl ve mu‘âteb olmuşsundur imdi sen ol cânibine ne günde varup (...) olduğı mu‘accelen ma‘lum-ı hümayûnum olmağın buyurdum ki:

Vusûl buldukda bir ân ve bir sâ‘at te’hîr ü terâhî itmeyüp emr-i şerîfimle varup vâsıl oldukda ve vardukdan sonra zikr olınan (...) olup ne mikdâr nesne kabz ve defter eyledük (...) tarafından mukaddem emvâl ve nukûda dahl olunmuşdur ve bi'l-cümle ile'l-ân ahvâl (...) olmuşsa (...) itdükden sonra me‘mûr olduğın emret ale't-ta‘cîl itmâm-ı hidmet iderler südde-i sa‘âdetime memnû‘ hazîne ve emvâl (...) bâbında var kuvveti pazuya hemen getirüp ihmâl ü müsâhale ve avk u te’hîr be-gâyet hazer idesin [...] gerekdir şöyle ki fermân-ı şerîfime mugâyir ihmâl ve adem-i takayyüdün (...) özrün makbûl olmayup hakkından gelinür [...]

/63a/

Hüküm:63a/3

[...] (...) ta‘yîn olunmuş buyurdum ki:

[...] envâ‘-ı ta‘zîm [...] idüp dahi min-ba‘d vakı‘ [...] ve zuhûr iden eşkıyâyı ele getürmekde [...] ikdâm u ihtimâm eyleyesin.

/63b/

Hüküm:63b/1

[Yev]mü'l-selâse

Fi 4 Zilka‘de sene [10]14

Karahisâr-ı Şarki Beyine ve Kādîsına hükm ki:

Karahisâr-ı Şarki ahâlisi Dergâh-ı mu'allama arz [...] hâlâ hisâr eri nâmına ba'zı eşkiyâ zuhûr idüp tûfeng ve kılıç ve kalkan ve gülbeng [...] vech-i meşrûh üzere elinde harble gezüp ahâliy-i vilâyete re'âyâ vü berâyâyâ hilâf-ı şer'-i şerîf [...] olanlara men' olunmalarını i'lâm eyledükleri ecluden buyurdum ki:

Vusûl buldukda [...] gülbeng ve hançer ile çarşu ve bazarlarda gezüp ahâli-i vilâyete re'âyâ vü berâyâyâ zulm ü ta'addî idenleri meclis-i şer' [...] hakk u adl üzere ahvâllerini dikkat ü ihtimâm üzere teftîş ü tefahhus idüp göresin i'lâm olunduğı üzere ise [...] olan mahallde elde harble gezmekden murâdları nedür fi'l-vâkı' vech-i meşrûh üzere ahâli-i vilâyete ta'addî vü tecâvüzleri varsa men' [...] tenbîh ü te'kîd eylesin ki müşârün-ileyh harb ile gezüp müslimânlara ve re'âyâ vü berâyâyâ zulm ü ta'addî itmeyüp hilâf-ı şer'-i şerîf bir ferde tecâvüz itmeyeler şöyle ki ba'de't-tenbîh [...] olmayup fesâd ü şenâ'atleri mukarrer ise ism ü resmleri ile ahvâllerini Âstâne-i sa'âdetime arz u i'lâm eylesin ki sonra emrim ne vechile sâdır olursa mücebince amel olına.

/63b/

Hüküm:63b/2

Bâ-hatt-ı صنع

Manyas ve Gönen kādîlarına hükm ki:

Gönen kazâsına tâbi' Tuzakçı nâm karye sâkinlerinden on beşinci cemâ'atden Şa'bân Mehemmed ve karındaşı Arslan ve acemi oğlanı nâmına karındaşı İbrahim ve on üçüncü bölükde de ra'iyet karındaşı Hüseyin ve kırk dördüncü bölükde Mehmed ve ra'iyet karındaşı Yûsuf ve hevâlarına tâbi' olan re'âyâdan Hasan ve Deli Bâlî nâm kimesneler eşkiyâdan olup ba'de'l-asr karye-i mezbûrede sâkin Arslan nâm kimesnenin evini basup oğlı İslâm'ı yarak ile birkaç yerde çalup mecrûh idüp ve Hızır oğlı Mehemmed'i ok ile urup mecrûh idüp ve Mustafa dede oğlı Hüseyin'i katl idüp zulm ü ta'addî eyledükleri i'lâm olunmağla mezbûrdan eşkiyânın odabaşlarından suâl olındukda birisi yeniçeri çıkmayup on beşincide olan Arslan'ın odabaşısı kendü

tarafından [boş] nâm yeniçeri ta'yîn olunup südde-i sa'âdetimde yeniçerilerim ağası olan iftihâru'l-ümerâ ve'l-ekâbir Hüseyin *-dâme uluvvuhû-* nün mührlü mektûbuyla ol cânibe irsâl olınmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda müşârün-ileyh tarafından virilen mektûb mûcebince sen ki zâbitleri solak Kara'nın yeniçeri nâmına add olunan eşkıyâyı meclis-i şer'a ihzâr idüp ahvâllerini hakk u adl üzere dikkat ü ihtimâm ile teftîş ü tefahhus idüp göresin vech-i meşrûh üzere eyledükleri fesâd ü şenâ'atleri bi-hasebi's-şer'-i's-şerîf üzerlerine sâbit ü zâhir olursa müşârün-ileyh tarafından virilen mektûb mûcebince yeniçeri değil iken yeniçeri nâmında olan eşkıyânın üzerlerine sübût bulan mevâddi sûret-i sicilleriyle şer'le haklarından gelüp ve mezbûr Arslan yeniçeri ise ve berât bulursa teslim idüp Âstâne-i sa'âdetime gönderesin şöyle ki yeniçeri tâifesinden olmayup eşkıyâ nâmında olanların muktezây-ı şer' bir vechile haklarından gelesin ki sâir eşkıyâya mûcib-i ibret ola ammâ hîn-i teftîşde tamâm-ı hakk üzere olup kendü hallerinde olanlara ta'addî ve eşkıyâ nâmında olanlara celb ü ahz sebebi ile himâyet olmakdan be-gâyet hazer idüp câdde-i hakdan udûl eyleyesin.

/64a/

Hüküm:64a/1

Süleymân Çelebi Efendi bu emr-i şerîfiitmişlerdür

Bâ-hatt-ı حضرت Efendi

Ol hâkime hükm ki:

Kethudâlık hizmetinde olan Cemşid'e Sis Sancağı virmekle kethudâlık hizmetine bir müstakîm ve ehl-i vukûf ta'yîn olunması lâzım olduğu ve mütevaffâ babanın kethudâsı ve emekdârı olan (...?) Pervez *-zîde kadruhû-* mütedeyyin ve makbûl kimesne olup ahâli şükrân üzere oldukları mesâmi'-i aliyyeme ilkâ olunmağın kethudâlık hizmetine merkûm Pervez'i istihdâm idüp âhardan kimesne istihdâm olunmamak emrim olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda emrim üzere mezkûr Pervez'i kethudâlık hizmetine istihdâm idüp emr-i şerîfime ve rızâ-yı hümayûnuma mugâyir ez-kimesneyi kethudâ eylemeyesin

şöyle ki emrime mugāyir mezkûr Pervez'den gayrı bir kimesne istihdâm itmekle vilâyet halkı tarafından südde-i sa'âdetime tazallum olına öZRÜN makbûl olmayup mu'âteb olursun.

/64a/

Hüküm:64a/2

Bâ-hatt-ı حضرت Efendi

Müşârün-ileyhe hükm ki:

Hâlâ re'âyâ vü berâyâ ki dâyi'-ı hâlıkul-berâyâdır eyyâm-ı adâlet-encâmımda âsûde-hâl merka'l-ğāl olmaları aksây-ı murâd-ı hümâyûnum olmağın bu bâbda mukayyed olup memleket ve vilâyeti adâlet üzere hıfz u hirâset idüp bir ferde hilâf-ı şer' ve kânûn zulm ü ta'addî itdürilmeyüp zalim ve ehl-i fesâdın zulm ü ta'addîlerinden men'ü def' idüp memleket hıfz u hirâsetinde olmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda ta'cîz eylemeyüp kethudâ ve subaşlarına mümkün tenbîh idüp min-ba'd atlu ile re'âyâ üzerine çıkmayup mukayyed da'vâları olmıyanların ehl ü iyâlleri üzerine gitmeyüp müft ü meccânen yem ve yemeklerin ve sâir zâd ü zevâdelerini cerâme ve Melâmilik nâmıyla hilâf-ı şer' ve kânûndan bir habbelerini almayup ehl-i fesâd def'i ve hıfz u hirâseti vilâyet için lâzım gelüp çıkırıklarında her ne alurlarsa ihtiyârile satanlardan narh-ı cârî üzere akça ile alup şer'-i mazhar ve kânûn ve dikkat-i muhâlif bir ferde zulm ü ta'addî itmeyeler ve itdürmeysin anın gibi ba'zı eşkıyâ zuhûr idüp katl-i nüfûs ve gâret-i emvâl iderlerse hüsn-i tedbîr ü tedârükle ele getirüp toprak kâdîları ma'rifetiyle ba'de's-sübût hukûk-ı nâsı alıvirdükden sonra muhtâc-ı arz olanları habs ü arz idüp olmıyanların şer'le haklarından gelinüp ehl-i fesâda aslâ ruhsat vermeyesin ve bi'l-cümle vilâyetin hıfz u hirâseti ve re'âyâ vü berâyânın refah-ı hâl veistirâhatleri bâbında var kuvveti pazuya hemen getürdüp eyyâm-ı adâlet-encâmımda bir ferde zulm ü ta'addîden be-gâyet hazer idesin ve lâzım [...] olanları yazup bildürmekden hâlî olmayasın.

/64a/

Hüküm:64a/3

Bâ-hatt-ı صنع Efendi

Geliboli Kādîsına hükm ki:

Taht-ı kazâsında olup Dergâh-ı mu'allam yeniçerilerinden elli birinci cemâ'atde yevmî [...] ulûfesi olan [...] yine kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Ömer nâm kimesneyi katl eylediği sâbit ü zâhir olmağla huccet-i şer'iyeye virilmekle ulûfesi [...] gelinmek için ağaları olan iftihâru'l-ümerâ ve'l-ekâbir Hüseyin -*dâme uluvvuhû-* tarafından mektûb virilmeğin mücebince [...]

Vusûl buldukda bu bâbda olan huccet-i şer'iyeye ve ağaları tarafından virilen mektûb mücebince [...] dahi da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâtde iden husamâsı muvâcehesinde mezbûr şakî ve ehl-i fesâd olup [...] bâbında olursa min-ba'd emân u zamân vermeyüp şer'le hakkından gelesin ammâ bu bâbda [...] himâyet eylemekden be-gâyet hazer üzere olasin kimesneye inâd [...]

/64b/

Hüküm:64b/1

[Yev]mü's-sebt

Fi 9 Ra sene [10]14

Tanta Kādîsına hükm ki:

İftihâru'l-havâs ve'l-mukarrebîn Dârü's-sa'âde ağası [...] babam Hüdâvendigar -*tâbe serâhû-* nün [...] olan (boş) -*dâme ismetuhâ-* nın [...] paşmaklık haslarından nefsi-i Tanta [...] Süleymân Çavuş -*zîde kadruhû-* teftîş olunup eline mektûb virildükde bildirüp mücebince hükm-i hümayûnum virilmek recâsına arz [...] vakı' olan paşmaklık hasları mezkûrun elinde olan temessük mücebince zabt u rabt itdürüp âharı min-ba'd dahl u ta'arruz itdürmeyesin.[...]

/64b/

Hüküm:64b/2

Öte yakada eşkıyâ def'ine me'mûr olan Vezîrim Nasuh Paşa'ya hükm ki:

Mukaddemâ şöyle ki eşkıyâ def'ine me'mûr olan [...] ba'zı kimesneler ikişer üçer dörder kat ulûfe alup anların ulûfeleri âhar seferlerde dahi çıkmagla mukâbele defteri [...] vâkı' olup bayram ulûfesi dahi virilürse kırk dört yük akça mükerrer ulûfe çıkmak lâzım gelmeğle yanında olan [...] defterleri ile südde-i sa'âdetime gönderilmesi lâzım ü mühimm olmağın mu'accelen gönderilmesini emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda bir ân ve bir sâ'at te'hîr itmeyüp zikr olunan kâtipler ve defterleri mu'accelen südde-i sa'âdetime gönderilüp mukâbele defterlerinden ve gayrıdan kapum kullarına müte'allık bir varak defter alıkomayasın seninle hizmeti mevcûd olanların mevâciblerini ana göre virüp zinhâr rızâ-yı hümâyûnuma mugâyir mukâbele defterlerinden bir varak alıkomayup kâtipleri ile cümlesini südde-i sa'âdetime irsâl ü îsâl idüp ihmâl ü müsâhale ve avk-ı te'hîrden be-gâyet hazer eylesin.

/64b/

Hüküm:64b/3

Yazıldı.

هليم

Sâbıkân Tunus Beylerbeyi olup fevt olan Hüseyin Bey'in oğlu olup [boş] sancakbeyi olan [boş] hükm ki:

Sen yarar u dilaver olup çekdir forsa gemi ile dâimâ gaza vü cihada mu'tâd olup uğûr-ı din-i mübînde muttasıl hizmet ü ihtimâm üzere olduğın mesâmi'-i aliyyeme ilkâ olunmuşdur imdi bu sene-i mübârekede küllî tedârük ile [silik] hümâyûnum olup vezâretle ile kapudanım olan Düstûr-ı mükerrer ilh. Derviş Paşa -*edâma'llâhü te'âlâ iclâluhü-* deryâ yüzüne çıkması bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmağla sen dahi müretteb ü mükemmel kadırgan ile gelüp mûmâ-ileyhe mülâkî olup hizmetde bulunman emrim olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda fermân-ı celflü'l-kadrim üzere müretteb ü mükemmel kadırgan ile mûmâ-ileyh kapudanımın yanına gelüp mülâkî olup gördüğü üzere uğur-ı hümâyûn nusret karînimde hizmetde ve yoldaşlıkda bulunasın inşâallah ü te'âlâ gelüp hizmetde bulunursun merâmın olan muttasıl ile ri'âyet olman mûmâ-ileyh kapudanıma sipariş olmışdur hizmetin mukâbelesinde envâ'ı inâyet-i aliyyeme mazhar olursun ana göre vakt-i zamânıyla gelüp uğur-ı hümâyûnumda olmayup hizmetde bulunup bezl-i makdûr eyleyesin şöyle ki gelmeyüp ta'allül ve bahâne eylemekden be-gâyet hazer eyleyesin şöyle ki ba'zı öZR ü cevâbın maksadı olup gelmekde ihmâl üzere olasin veyahud (...) bir vechile öZRün makbûl olmayup mu'ateb ve mu'âkab olman mukarrerdür ana göre emrime adem-i itâ'atden be-gâyet hazer eyleyesin.

/64b/

Hüküm:64b/4

Bir sûreti

Sâbıkân (boş) sancakbeyi olan Mehmed –*dâme izzuhû*- nün iki kıt'a kadırgası olmağla olduğu vech-i meşrûh üzere gelüp hizmetde bulunmasıyçün tasrifle yazıla.

/65a/

Hüküm:65a/1

Yazıldı.

هليم

Sâbıkân Yemen Beylerbeyi olup hâlâ Dimyad Sancağına mutasarrıf olan Ali - *dâme ikbâluhû*-ye ve İskenderiye Sancakbeyi Behram'a hükm ki:

Südde-i sa'âdetimden İskenderiye'ye varan kalyon ve Karamürsel ve londos reîsleri gemilerini tahmîl idüp ol cânibe teveccüh eyledüklerinde cümlesi ittifâk idüp alay ile varmayup her biri yalnız gitmekle küffâr-ı hâksâr hadlehümü'llah-i te'âlâ ilâ yevmü'l-karar muttasıl idegeldüklerini alup zarar u ziyân üzere olmağla zikr olunan gemiler yüklenüp hâzır u müheyyâ olduklarında min-ba'd yalnız gitmeyüp alay ile

cümlesi bir yerden gidüp ittfâk u ittihâd üzere olup birbirinden ayrılmamâları bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda fermân-ı celilü'l-ünvânım üzere min-ba'd mezbûrûn re'islere muhkem tenbîh ü te'kîd eyleyesin ki gemilerini tahmîl idüp hâzır u müheyyâ olduklarında cümlesi bir yerden çıkup hüsn-i ittifâk u ittihâd üzere yolda ve menâzil ü merâhilde birbirlerinden ayrılmayup İstanbul'a vech-i meşrûh üzere gelüp gideler ba'de't-tenbîh mütenebbih olmayup yalnız gelüp gidenleri ism ü resmleri ile yazup arz eyleyesin ki emrime muhâlefet eyledükleriyçün haklarından geline

/65a/

Hüküm:65a/2

Yazıldı.

Kıbrıs Beylerbeyine hükm ki:

Cezîre-i mezbûrenin hıfz u hirâseti umûr-ı din ü devletden iken ze'âmet ve tîmâra ve ulûfeye mutasarrıf olanların ekseri âhar diyârda sâkin olup el-iyâzü billâhi te'âlâ bir taraftan düşman müstevlî olur ise def'i hakkın olup zarar u gezend irişdürilmek ihtimâli olduğu mesami'-i aliyye-i hüsrevâneme ilkâ olmağın bu bâbda mes'ul olmuşundur bu makûle ahvâl-i hükkâmın adem-i takayyüdünde nâşîdir imdi cezîre-i mezbûrede ze'âmet ve tîmârı olanların ulûfe ve dirliğe mutasarrıf olanların cümlesi cezîre de iskân itdürilüp emrime muhâlif taşralarda olanların ze'âmet ve tîmâr ve dirlikleri müstehak olanlara arz olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda sâdır olan fermân-ı celilü'l-kadrim mücebince onat vechile mukayyed olup cezîre-i mezbûrede ze'âmet ve tîmâra ulûfe ve dirliğe mutasarrıf olanların getürdüğü [...] ve yerde iskân itdürüp min-ba'd âhar yerlerde kimesne komayasın tevâyif-i mezbûreden bir ferdin taşrada olduklarına kat'â rızay-ı hümâyûnum yokdur gereği gibi mukayyed olup fermân-ı şerîfim üzere cümlesini getürdüp cezîrede iskân itdüresin ki vilâyet-i mezbûrenin hıfz u hirâsetinde hâzır u âmâde olalar ba'de't-tenbîh emr-i hümâyûnuma itâ'at itmeyüp gerü taşralarda sâkin olanların ze'âmet ve

tîmâr [...] olup müstehak olan yarar kimesnelere arz eylesin ki arzın mûcebince müstehak olanlara müteveccih ola husûs-ı mezbûrda bir vechile [...] mezbûrenin muhâfazasında gayret gelmek ihtimâli olmaya ammâ bu bahâne ile cezîrede sâkin [...] dirliklerini tevcih olunmak için âhara arz eyledükden sonra cezîrede ze'âmet [...] muhâfazasında olan iki yüzden hâric yerde [...] olmayup bu husûsa ihmâl ü müsâhale [...] hazer eylesin.

/65b/

Hüküm:65b/1

[Yev]m [...]

Fi 14 [...]

Yazıldı.

Mısır muhâfazasında olan Vezîr Hasan Paşa'ya hükm ki:

[...] Mustafa -*dâme uluvvuhû*- südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp mahrûse-i Mısır'da nâzırı [...] Haremeynü'ş-şerîfeyn evkâflarının ve sultân Gavri ve Sultân Kayıtbay vakıflarının [...] evkâf-ı mezbûre re'âyâsı himâyet olunmağla ma'mûr ve âbâdân olup Medîne-i Münevvere ve Ravza-i Mutahhara'da [...] ve zararı her ne ise vakti ve zamânı ile irsâl olup müzâyaka çekmezler iken hâlâ zikr olunan evkâf [...] nâ'ibler varup hilâf-ı şer'-i şerîf ve oligelene mugâyir Tulya ve Nezel ve Küfle ? nâmına nice akça salup almağa re'âyâ tâkat götürmeyüp ve perîşân olmağla vakfa küllî gadr olduğundan mâ'adâ Medîne-i Münevvere cânibe irsâl olunan ve tâyif [...] gönderilmeğın [...] olmayup üzere sâkin olan ulemâ ve sulehâ ve fukarâ ziyâde müzâyaka çeküp de'âvet itmek kudretleri [...] şöyle ki zikr olunan [...] evkaf re'âyâları uslûb-ı sabık üzere himâyet olunup üzerlerine kâşifler ve dündar ve nâ'ib varmayup ve Tulya ve Küfle ve Nezel ve Re's [...] Meşame ve Elzem ve Demayin ve Cürâfesalınmakdan men' olunmaya cümle re'âyâ celâ-yı vatan idüp harâbe olur deyü men' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâsına arz itmeğın kadîmden oligeldüğü üzere amel olunması bâbında fermân-ı şerîfim sâdır olmuştur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda bi'z-zât mukayyed olup zikr olınan deşîşe ve evkâf re'âyâları kadîmden mu'af olup himâyet olunur iken kâşifler ve dündar ve nâ'ib ve sâirler vech-i meşrûh üzere olup re'âyâsına zikr olunduğı üzere ta'addî vü tecâvüz itdükleri vâkı' ise men'ü def' idüp min-ba'd kadîmden olıgelene muhâlif evkâf-ı mezbûre re'âyâsına bir vechile ta'addî vü tecâvüz itdürmeysin memnû' olmayup emr-i şerîfime ve olıgelene muhâlif vaz' idenlerin şer'le muhkem haklarından gelesin.

/65b/

Hüküm:65b/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد

Kefe Beylerbeyi Memi -*dâme ikbâluhû*- ye hüküm ki:

Âstâne-i sa'âdetime gelecek yağ husûsu ez kimesneye sipariş olunmuşdur sen iki kıta kadirga ile Azak Sancakbeyi olan Ali -*dâme izzuhû*- den ayrılmayup ol câniblerin hıfz u hirâsetinde olmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda onat vechile mukayyed olup dahi fermân-ı celîlü'l-kadrim üzere müşârün-ileyh Ali -*dâme izzuhû*- den ayrılmayup zikr olınan iki kıta kadirga ile ol etrâf u eknafin hıfz u hirâsetinde mücedd-i sâ'i olan mukaddemâ yağ için sana hüküm-i hümâyûn gelmez ise deyü ta'allül ve bahâne itmeyüp bir emr-i celîlü'l-kadrim mücebince amel idesin.

/66a/

Hüküm:66a/1

Yazıldı.

Fi 15 Ra sene erba'a aşere ve elf

Canca Kādîsına hüküm ki:

Südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp kazâ-i mezbûra tâbi' Rodin nâm mahallde müstevfi Mustafa Paşa binâ itdüği cami'-i şerîf ve köprüye vakıf olan mezra'ada sâkin olup zirâ'at ve harâset iden re'âyâ tâifesine sonradan gelmişlerdir deyü âhirden dahl olmağla vakıfa gadr olup lâkin zikr olunan mezra'a ve gelüp üzerinde sâkin olup zirâ'at ve harâset iden müslimân ve zimmî tâifesiyle vakf-ı mezbûr Mustafa Paşa'ya temlîk olunup mülknâme-i hümâyûn virilüp ba'de vakf olunup defter-i cedîd-i hâkânîde minvâl-i meşrûh üzere mastûr-ı mukayyed iken ol vechile dahl olunmağla ta'addî olunduğımı arz eyledüğün pâye-i serîr-i a'lâma telhîs olunup i'lâm olındukda vakf için zabt olunup hâricden dahl ü ta'arruz olındı deyü hatt-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûnumla fermân-ı âlî-şânım sâdır olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celîlü'l-kadrim mücebince zikr olunan vakf-ı mezra'aya zirâ'at ve harâset iden müslimân ve zimmî tâifesinin mahsûllerini vakf-ı mezbûr için zabt u kabz itdürüp min-ba'd ol vechile âhardan kimesneyi mezra'a-i mezbûre mahsûlüne hilâf-ı şer'-i kânûndan dahl ü ta'arruz itdürmeysin

/66a/

Hüküm:66a/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı tezkîre-i evvel

Bursa Kādîsına hükm ki:

Dergâh-ı mu'allâm kapucibaşlarından olup ordu-yı hümâyûnum hidmetine me'mûr olan İbrahim Dergâh-ı mu'allama mektûb gönderüp südde-i sa'âdetimde mahrûse-i mezbûreye ordu-yı hümâyûnum ihrâcî fermânım oldukda uslûb-ı sabık üzere şehirlüden makbûl ve mu'ahhed kimesneler orducu ta'yîn olnagelüp müflis olanlar yazılmaya deyü tenbîh ü te'kîd olınmış iken yine Hasan nâm müflis bazarbaşı ta'yîn olunduğundan gayrı beş on mikdârı orducu çadırını üzerine alup mevcûdunu göstermeyüp hayli (...?) itmeğle ordu-yı hümâyûnuma küllî ihtilâl ve sâir mezbûr bazarbaşlarından ref' olunup dahi müflis olanlar orducu ta'yîn olnamayup uslûb-ı sâbık üzere müstakîm ve

makbûl ve mu‘ahhed kimesneler ta‘yîn ü tahrîr olunmasını arz itmeğin vech-i meşrûh üzere ta‘yîn olunmasını emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda arz olunduğı üzere mezkûr bazarbaşlarından ref‘ idüp dahi şehirlüden müstakîm ve makbûl ve mu‘ahhed kimesneler orducı ta‘yîn olup min-ba‘d olıgelen muhâlif müflis olanları orducı ta‘yîn itdürmeysin ordu-yı hümâyûnuma [...] dikkat ü ihtimâmda dakîka fevt itmeysin.

/66a/

Hüküm:66a/3

[...] kırk [...] fermânım üzere [...] ve bir dürlü dahi [...] cezîre-i mezbûre geçürüp [...] eyleyesin husûs-ı mezbûr umûr [...] avkına bâ‘is olmakdan [...]

/66b/

Hüküm:66ab/1

Yazıldı.

Boğdan Voyvodası Armiyye Voyvodaya hüküm ki:

[...] rûz-ı hızırdan mukaddem şark seferine olacak sefer-i hümâyûnum [...] olmağın ol cânibinden İstanbul'a gelesin otuzar akçaya [...] üzerine yetmiş bin kîle arpa tedârük idüp münâsib ve karîb olan [...] hâlâ ol emr-i şerîfim a‘lâ mekân mukarrer olmağın bu husûsu [...] Yasakcızade Mustafa Çavuş -zîde kadruhû- gönderilmiştir buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu [...] mukayyed olup mâliye tarafından virilen emr-i celîlü'l-kadrim mücebince bir ân te'hîr ü tevakkuf itmeyüp [...] vech-i meşrûh üzere mûmâ-ileyh çavuşum mübâşeretiyle tedârük idüp onu çuvallara ve arpayı arabalara ve davarlara tahmîl eyleyüp yanına berâber âdemler koşup mahall-i münâsib görülen iskelelere nakl itdüresin husûs-ı mezbûr ziyâde mühimmâtdandır sâire kıyâs itmeyüp avk u te'hîr ve ihmâl ü müsâhale itmekden ihtiyât eyleyüp bâb-ı ikdâmda ziyâde ihtimâm eyleyesin.

/66b/

Hüküm:66b/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ۴

Dergâh-ı mu'allâm kapucibaşlarından olup Edirne etrâfında mehâyif teftîşine me'mûr olan Sefer *-dâme muhibbuhû-* ye hükm ki:

Dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından olup Mâlkara'da sâkin olan Ali Çavuş ehl-i fesâddan olmağla ele getirilüp kayd u bend ile Âstâne-i sa'âdetime gönderilmesini emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda bir ân bir sâ'at te'hîr ü tevakkuf eylemeyüp bi-eyyi tarîkin kâne mezbur Ali Çavuş'u ele getirüp kayd u bend ile yarar âdemlere koşup südde-i sa'âdetime gönderesin ammâ böyle koşup gönderdüğün kimesnelere muhkem tenbîh eylesin ki yolda ve izde gaflet ve ihmâl sebebi ile mezbûrı gaybet itdürmekden hazer ideler.

/67a/

Hüküm:67a/1

Yazıldı.

[Yev]mü's-sebt

Fi 18 Ra sene erba'a aşere ve elf

Bâ-hatt-ı ۴ / Çelebi

Kengiri Beyi'ne ve Tosya ve Çerkeş ve Kengiri sancağında vâkı' olan kâdıllara hükm ki:

Livâ-i mezbûrın erbâb-ı tîmârı Dergâh-ı mu'allama arzuhâl sunulup bu ana değin Üngürüs ve Şark ve celâlî seferlerinde hidmet idüp mülkümüz sarf itdüğümüzden

gayrı bir nice senedir vilâyet-i mezbûreye celâlî eşkiyâsı müstevlî olmağla re'âyâ tâifesi perâkende olup tîmârlarımızdan nesne hâsıl olmayup kurâ ve mezârî' hâlî kalmışken din-i devlet gayretine me'mûr olduğumuz seferlere varup edâ idüp geçen sene cümle asâkir ve sancakbeyi ile Üngürüs seferine gider iken Tavîl üzerine me'mûr olunup varup ba'zıları muhârebeye irüşüp ve ba'zıları gelüp eşkiyâ def'inde hizmetde bulunup at ve katırlarını yağma ve talan itdürmişler iken hâlâ öte yakada eşkiyâ def'ine me'mûr olan Düstûr-ı mükerrrem müş'ir-i mufahham Vezîrim Nasuh Paşa *-edâma'llâhü te'âlâ iclâluhû-* tarafından tîmârların bedeli cem'î için emr-i şerîf ile mübâşir ta'yîn olunup ziyâde zulm ü hayf olduğundan gayrı bu sene vâkı' olacak sefere gitmeği iktidârları olmaduğünü i'lâm itmişken bedel alınmaya deyü fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki:

Vardukda bu bâbda her biriniz mukayyed olup emr-i hümâyûnuma muhâlif bedel cem'ine me'mûrdur deyü emr ile ve âhar vechile gelenleri almayup min-ba'd bedellerini aldirmayasın men'ü def' eyleyesin memnû' olmıyanları ism ü resmleri ile yazup arz eyleyesin.

/67a/

Hüküm:67a/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد

Özi Sancakbeyi olan Seydi Bey'e hüküm ki:

Özi Kal'asının kazak eşkiyâsından hıfz u hirâseti her vechile mühimmât-ı din ü devletden iken sen kal'ayı bırakup ahar yere gitudüğün istimâ' olunmağla bu bâbda mes'ul ü mu'ateb olmuşssındur imdi yanında olan gemiler ile mu'accelen Özi'ye varup kal'ayı ve etrâf u cevânibini muhâfaza eylemek emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda bir ân ve bir sâ'at te'hîr ü terâhî eylemeyüp yanında olan gemiler ile emr-i celîlü'l-kadrim muktezâsınca mu'accelen Özi'ye varup kal'ayı [...] kazak eşkiyâsından leyl ü nehâr hıfz ve re'âyâ vü berâyâsını zabt u sıyânet eyleyüp

gaflet ve ihmâl sebebi ile el-iyâzu billâhi te'âlâ bir zarar [...] olmakdan hazer idesin şöyle ki bir mahalle zarar gele sancağın alınmağla konılmayup muhkem hakkından gelinmek mukarrerdür bu zamânı sâir [...] dakîka fevt eylemeyesin.

/67a/

Hüküm:67a/3

[...] mektûb gön[derüp] [...] yirmi [...] kasaba [...] hakkı olup [...] bâkî zimmetinde yirmi [...] sicill ve huccet [...] ve mezbûrın oğulları Mehmed ve [...] alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim [...] buyurdum ki:

Vusûl buldukda mezbûrı [...] şer'a ihtiyâr ve hakk üzere teftîş itdürüp [...] göresin bu husûs bir def'a şer'le görülüp fasl olmuş değil ise hakk üzere şer'le teftîş idüp göresin arz olunduğı gibi ise ol bâbda muktezây-ı şer'-i kavîmle arz eyleyesin ba'de's-sübût şer'le müteveccih olan Hızır mteferrikanın oğulları ma'rifetiyle mezbûre hükm idüp alıviresin hilâf-ı şer'-i şerîfe ta'allül itdürmeyesin.

/67b/

Hüküm:67b/1

Anadolu Beylerbeyine hükm ki:

Südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp [...] ve irsâl olındukda Anadolu'da celâlî eşkıyâsı [...] avk u te'hîr ve özr ü bahâne itdüklerini bildirdüğün eclden [...] olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda emr-i celîlü'l-kadrim üzere [...] ve emr ve müstevfî güherçile tahsîl ve irsâl olunmak bâbında vardukda yazup hemen gönderesin.

/67b/

Hüküm:67b/2

Yazıldı.

Müşârün-ileyhe hükm ki:

Hâliyâ Beylerbeyilik âhara virilmişdür deyü haber-i şâyi‘ olmağla memleket ü vilâyetin hıfz u hirâsetinde [...] ihtilâl üzere olduğın i‘lâm olındı imdi bu yolda mezbûra âhara virilmiyor [...]

Vusûl buldukda te’hîr itmeyüp kemâ-kân eyâletine mutasarrıf olup hıfz u hirâsetinde [...] tahsîl ve irsâlde ve vakti ile askeri sefere ihrâc idüp varup uğur-ı hümâyûnumda hidmetde bulunmak bâbında sa’y ü ihtimâm idesin

/67b/

Hüküm:67b/3

Yazıldı.

Mısır muhâfazasında olan Vezîrim Hasan Paşa'ya hükm ki:

Sâbıkân Habeş defterdârı nâmında olan Vechi'nin ve mukaddemâ Habeş Beylerbeyi olan mütevaffâ Mahmud Bey'in kethudâsı olan Temür Çavuş'un ve mütevaffây-ı müşârün-ileyhin Mısır'da emvâl ü emlâkı zabtında hidmetinde olan Abdül-latif Çavuş'un südde-i sa‘âdetime huzûr-ı lâzım olmağın mu‘accelen südde-i sa‘âdetime gönderilmesini emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda te’hîr itmeyüp mezkûrları her kande ise getürdüp dahi müşârün-ileyhe koşup südde-i sa‘âdetime gönderüp emrime mugâyir te’hîr ü ta‘allül itdürmeysin.

/67b/

Hüküm:67b/4

Yazıldı.

اسعد Efendi hattıyla

Rodoscuk Kādîsına hükm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Yeniköy nâm halkı tarafından Dergâh-ı mu‘allama şöyle arz olındı ki karye-i kadîmden derbendci ta’yîn olupunur celep koyunu tahrîrinde

üzerlerine sekiz koyun yazılıp her sene sekiz re's koyunlarını virirler iken hâlâ bu sene koyun ihrâcına varanlar bunlardan ziyâde taleb idüp ta'addî eyledüklerini ve üzerlerine defterde sekiz re's koyun yazılıp ziyâde olmaduğına koyun emîninden ellerinde sûret defterleri olduğını bildirüp mûcebince alınup ziyâde taleb olunmamak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledükleri ecluden buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda ellerinde koyun emîni tarafından virilen sûret-i defter mûcebince aldırup ziyâde aldırmayasın.

/68a/

Hüküm:68a/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد Çelebi kapıağası tarafından

Mısır Beylerbeyisine ve Kādîsına hüküm ki:

İftihâru'l-havâs ve'l-mukarrebîn Dârü's-sa'âdetim ağası olup Haremeynü's-şerîfeyn evkâfının nâzırı olan Mustafa *-dâme uluvvuhû-* südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp mahmiye-i mezbûrede vâkı' deşîşe-i şerîfe evkâfının mâl u galâtından nice kimesneler zimmetinde küllî bakâyâ olup tahsîli mühimmâtdan olmağın evkâf-ı mezbûreye nâzır olan Kıdvetü'l-havâs ve'l-mukarrebîn Abdullah *-dâme muhibbuhû-* mübâşeretiyile yerlü yerinden görölüp tahsîl olunmak için emr-i şerîfim recâsına arz itdüği ecluden vech-i meşrûh üzere amel olunmasını emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda emr-i celîlü'l-kadrim üzere deşîşe evkâfının mâl u galâtından her kimin zimmetinde mâl-ı vakıf zuhûr iderse nâzır müşârün-ileyh Abdullah *-dâme muhibbuhû-* mübâşeretiyile bî-hasebi's-şer' ve'l-kânûn taleb ve tahsîl itdürüp mâl-ı vakıfdan kimesne zimmetinde bir habbe bâkî kodurmayup [...] evkâf-ı mezbûrenin ihyâsı bâbında sa'y-i hamiyet ve hüsn-i ihtimâm eylesin.

/68a/

Hüküm:68a/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ۞ Efendi

Baba Kādîsına hükm ki:

Kasaba-i Baba'da merhûm ve mağfûrun-leh ceddîm Sultân Bâyezîd Han *-tâbe serâhû-* nün cami'-i şerîf evkâfî tevliyeti yevmî on akça vazîfe ile Mustafa nâm kimesnenün üzerinde iken Baba sâkinlerinden Hasan Çavuş nâm kimesne tevliyet-i mezbûre yevmî yirmi beş akça ile bana virilmişdür deyü müzevver berât ibrâz itmekle dahl eylediği i'lâm olunmağın ikisi dahi ibrâz eyledükleri temessükleriyle südde-i sa'âdetime gönderilmek emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda emr-i celîlü'l-kadrim üzere ikisi dahi ibrâz eyledükleri temessükleriyle Âstâne-i sa'âdetime gönderesin emr-i şerîfime muhâlif ta'allül ü inâd itdürmeysin.

/68a/

Hüküm:68a/3

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد

Sâbıkân Akkirman Sancakbeyi olan Kaya *-dâme izzuhû-* ye hükm ki:

Hâliyâ livâ-i mezbûr seferi nusret eserimde tevcîh olunduğı üzere Kıdvetü'l-ümerâ'i'l-kirâm Ramazân *-dâme izzuhû-* nün üzerinde iken senün tarafından dahl olunduğı i'lâm oldu imdi livâ-i mezbûr bi'l-fi'l mûmâ-ileyh üzerindedir senün üzerinde sancak yokdur mu'accelen gelüp südde-i sa'âdetimde hıdmet ve mülâzemet üzere olman fermânım olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda te'hîr itmeyüp [...] murâdın sancak ise mu'accelen gelüp südde-i sa'âdetimde hidmet ve mülâzemet üzere olasın emrime mugâyir müşârün-ileyhin [...]

/68b/

Hüküm:68b/1

Yazıldı.

Eskişehir Kādîsına hükm ki:

Mukaddemâ taht-ı kazânda ehl-i fesâd ve kuttâ‘[u‘t-tarîk] [...] ve gâret ü emvâl olduğundan gayrı sûhte tâifesi [...] ve yahud yayalarından ve akrabasından istedikleri kadar akçalarını alup [...] olındukda re‘âyâyâ hitâben emr-i şerîf vârid olup Sultânönü [...] sancağı [...] tîmârdan Ca‘fer muhâfaza sipâhîleriyle kâri ve nevâhiye çıkup makbûl bir serdâr ta‘yîn eyleyüp [...] tâifesi cenk iderse cenk içinde katl olanların diyârı heder olmak fermânım olmışdur [...] itmeğle re‘âyâ dahi sûhte havfından ok yay ve kılıç ve tüfeng ve ba‘zı yarak Dergâh-ı mu‘allam [...] tîmârdan emânet tarîkıyla alup ihzâr idüp kendü hallerinde olup bir ferde ta‘addîleri yoğ iken Anadolu Beylerbeyi [...] cânibinden âdemler gelüp bu makûlelerin ellerinden cem‘ itdikleri yat u yarağı mahza celb ü ahz için izn-i [...] almak murâd idişüp haramzâde şundan ihzâr eyledüklerini yat u yarağı ellerinden alınacak haramzâdeye mu‘âvenet olup katl-i nüfûs ve esbâb-ı gâret olındukda men‘ olunmağa imkân olmayup gerü ellerinde ibkâ olınmak recâsına arz eyledüğün gerü ellerinde ibkâ olınmak için emr-i şerîfîm virilmeğün tekrâr dahl olınduğı i‘lâm [...] imdi falana bir taraf olıncaya değin ol vechile rencîde olunmayup mukaddemâ vech-i meşrûh üzere virilen emr-i şerîf mücebince amel olunmasını emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda mukaddemâ virilen emr-i şerîf mücebince amel idüp falana bir taraf olıncaya değin ol vechile müşârün-ileyh tarafından bir ferdi rencîde itdirmeyüp men‘ü def‘ eyleyesin ammâ bu bahâne ehl-i fesâd ve sûhte ve kuttâ‘u‘t-tarîk ellerinde olan yat u yarak olmayup ellerinde ibkâ olınmaktan hazer eyleyesin.

/68b/

Hüküm:68b/2

Yazıldı.

اسعد hattıyla

Diyâr-ı şark'a serdâr olan Vezîrim Nasuh Paşa'ya hükm ki:

Sâbıkân Anadolu Beylerbeyisi olan emîru'l-ümerâ'î'l-kirâm Yahya *-dâme ikbâluhû-* yarar ve kapısı mükemmel olup eşkıyâ def'inde küllî hizmetde bulunmağın senün yanına varup uğur-ı hümâyûnumda hizmetde bulunup düşen beylerbeyilik müşârün-ileyhe tevcîh olunmak bâbında fermân-ı şerîfim sâdır olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda müşârün-ileyh senün yanına varup uğur-ı hümâyûnumda hizmete müteveccih oldukda emrim üzere düşen Beylerbeyiliği mûmâ-ileyhe tevcîh eyleyesin.

/68b/

Hüküm:68b/3

Sâbıkân Anadolu Beylerbeyi Yahya *-dâme ikbâluhû-* ye hükm ki:

Sen yarar şecâ'at-şi'ar ve Âstâne-i sa'âdetimin emekdârı kapun mükemmel olup eşkıyâ def'inde küllî hizmetde bulunduğın mesâmi'-i aliyyeme ibkâ olunmağın hâliyâ Diyâr-ı şarka serdâr olan Düstûr-ı mükerrerrem Vezîrim Nasuh Paşa *-edâma'llâhu te'âlâ iclâlehû-* ye varup uğur-ı hümâyûnumda ma'an hizmete müteveccih olduğında düşen Beylerbeyiliği sana tevcîh eylemesi bâbında müşârün-ileyhe emr-i şerîfim gönderilmesini buyurdum ki:

Vusûl buldukda te'hîr itmeyüp yarar âdemlerin ile serdâr müşârün-ileyhe varup mülâkî olasın ki fermân-ı celflü'l-kadrim üzere hizmetin mukâbelesinde düşen Beylerbeyiliği sana tevcîh eyleye şöyle bilesin.

/69a/

Hüküm:69a/1

Yazıldı.

Rodoscuk Kādîsına hükm ki:

Hâliyâ İstanbul'a gelecek zahîre gemilerinden maldar gemisi ol cânibde iskeleye yanaşup içinde olan pirinç ve sâir zehâyiri boşaltmak üzere olduğu i'lâm olındı imdi İstanbul zahîresi gemilerinden ol cânibe bir gemi yanaşduğına rızâ-yı şerîfim yokdur İstanbul zahîresiyçün gelen gemilerden ol cânibine bir gemi yanaşdırılmamak emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda emr-i ceflü'l-kadrim üzere İstanbul zahîresi getüren gemilerden ol cânibinde aslâ ve kat'â bir gemi yanaşdırmayup doğru İstanbul'a gönderesin İstanbul zahîresi âhar yere çıkduğuna kat'â rızâ-yı şerîfim yokdur şöyle ki bir dahi ol cânibe İstanbul zahîresi tahmîl olunan gemilerden gemi yanaşduğu istimâ' olma ol bâbda beyan olacak özrün makbûl olmayup mansıbın alınmak değil küllî itâba mazhar olursun ana göre mukayyed olup emrime muhâlif ol cânibe İstanbul zahîresi gemilerinden zahîre yanaşdırmaktan ziyâde hazer eylesin ammâ bu bahâne ile gayrı gemilere dahl olmaktan ihtiyât eylesin.

/69a/

Hüküm:69a/2

Yazıldı.

Ba-hatt-ı حضرت Efendi

Fi 23 Ra sene [10]14

Menlik Kādîsına ve sipâhîler kethüdasına hükm ki:

Taht-ı kazânda vâkı' Sultân Selim ve Sultân Murâd Han –*tâbe serâhümâ-evkâfi re'âyâsı* olan Dimitri Palano ve Dimyo Akşu ve Minol Kapano ve Minol Mitolina ve İstevyan nâm zımmî kassâblar südde-i sa'âdetime arzuhâl idüp nefis-i Menlik'de sâkin olup Dergâh-ı mu'allam Silahdârlarından olan Yahya Memi ve Mecid Aynacı dimekle ma'rûf kimesneler bunların evlerini basup envâl ü erzâkını nehb ü gâret eyledüklerinden gayrı evlâd ü etfâllerini zulümle çeküp yanlarına alup envâ'ı ta'addî vü cefâ eyledüklerini i'lâm idüp bu bâbda ağaları tarafından virilen mektûb mûcebince hükm-i hümâyûnum recâ eyledükleri ecluden buyurdum ki:

Vusûl buldukda müşârün-ileyh ağaları tarafından virilen mektûb mücebince mezkûrları meclis-i şer‘a ihzâr da‘vâ-yı hakk ve ta‘yîn-i mâdde iden husamâları muvâcehesinde bir def‘a şer‘le fasl olmuş olmayup on beş yıl mürûr itmeyen husûslarını onat vechile hakk üzere teftîş ü tefahhus idüp göresin arz olunduğı gibi ise muktezây-ı şer‘-i kavîmle amel olup ba‘de's-sübût müteveccih olan haklarını hükm idüp bî-kusûr alıvirdükden sonra ehl-i fesâd sahîh avk halkından ise ism ü resmleri ve bölüğüyle ve üzerlerine sübût bulan mevâddın sûret-i sicilleri ile yazup arz eyleyesin değıller ise şer‘le lâzım geleni icrâ eyleyesin ammâ hîn-i teftîşde tamâmı hakk üzere olup telbîs ü tezvîrden ve şuhûd-ı zûrdan ve celb ü ahz sebebi ile ehl-i fesâda himâyetden ve hilâf-ı vâkı‘ kazıyye i‘lâmında be-gâyet hazer idüp câdde-i hakdan udûl ve inhirâf itmeyesin vech-i meşrûh üzere fesâdları sâbit olursa ism ü resmleri ve bölükleri [...] yazup arz eyleyesin ki ulûfeleri kat‘ olınup haklarından geline.

/69a/

Hüküm:69a/3

Bâ-hatt-ı   Efendi

Fi 23 Ra sene 1014

Tuna Defterdârına ve Varna Kâdisına hükm ki:

Dergâh-ı mu‘allam çavuşlarından emr-i şerîfimle Varna Kal‘asının hidemâtına me‘mûr olan Ahmed Çavuş mektûb gönderüp kal‘a-i mezbûrenin deryâdan cânibine yeniden divar yapup mîrîden virilen akça kifâyet itmemeğle cümle müslimânlar mu‘avenet için kimi ırgad [...] akça virüp nefsi-i kasabada sâkin olan kefere zimmî müslimânlar ile (...) ve bir gün [...] lâkin kal‘anın kuzeyi tarafından viran olan yerlerin mezkûr re‘âyâ kadîmden [...] yerlerini ta‘mîr idüp masrafları ancak kırk elli bin akça olup ellerinde olan mu‘afnâmelerinin [...] yüz elliüzere zimmetlerinde dört yük akça zuhûr idüp [...] hizmetinde itdürüp dört yük akçayı mukarrer sarmak murâd eylemişlerdir [...] arz olunduğı gibi ise mezkûrların kal‘a-i mezbûreye [...] tahsîl ü kabz ve Hızâne-i âmireme irsâl ü îsâl [...]

/69b/

Hüküm:69b/1

Yazıldı.

Midillü Sancakbeyi ve Kādîsına hüküm ki:

Midillü fukarâsı tarafından Dergâh-ı mu'allama [...] olup her birisine nice zulm ü ta'addî eylemekle bundan akdem Divân-ı hümayûnumda [...] müte'addid evâmîr-i şerîfe virilmeğin mezbûrın akrabasından olup Dergâh-ı mu'allam çavuşlarından [...] re'âyânın kimisine casuslara ve kimisine küffâra tereke virürsüz deyü nice dürlü isnâd u iftirâ idüp hevâsına [...] ba'zımızı katl ve ekserimizi mecrûh idüp envâ'ı zulm ü ta'addî itmişdür deyü tazallüm eyledükleri eelden mezkûr Hüseyin [...] çavuş Dergâh-ı mu'allama gönderilmesin emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda mezkûrun vech-i meşrûh üzere mukaddemâ virilen emr-i şerîf mücebince ol cânibinden cümle alâkasını kat' [...] virmeyüp mezkûr Hasan Çavuş'u yarar âdemlere koşup Kıbrıs'a sürdürüp Ali Çavuş'u südde-i sa'âdetime gönderesin ve [...] âdemlere muhkem tenbîh ü te'kîd eylesesin ki menâzil ü merâhilde gaybet itdürmek ihtimâli olmaya.

/69b/

Hüküm:69b/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı Efendi

Bulak Kādîsına ve Bulak Kal'ası Dizdârına hüküm ki

Sen ki kal'a-i mezbûre dizdârısın südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp ol etrâflarda eşkiyâ müstevlî olmağla ba'zı kimesneler sekban nâmıyla cem' olup tüfeng ve sâir yat u yarağıyla karye bikarye gezüp müft ü meccânen yem ve yemeklerin alduklarından mâ'adâ ehl ü iyâllerine tecâvüz idüp ebnâ-i sebîli dahi gâret eyledüklerinden mâ'adâ nice def'a kal'aya dahi müstevlî oldukları eelden anun gibilerin

ellerinden bu hakları alup kal'a-i mezbûrda mu'id olmak için emr-i şer'-i şerîfime arz eyledüğün eelden men' olunmak bâbında fermân-ı şerîfim sâdır olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda sekban tâifesinden olup cem'iyet ile gezüp tüfeng taşıyup müslimânlara ta'addî üzere olan eşkıyâ tâifesini min-ba'd gezdürmeyüp re'âyâ vü berâyâyâ ta'addî vü tecâvüz itdürmeyesin memnû' olmıyanları hüsn-i tedbîr ile ele getirüp ba'de's-sübût hukûk-ı nâsı ashâbına alıvirdükden sonra muhtâc-ı arz olanları hüsn-i arz idesiz.[...] ammâ bu bahâne ile kendü hâlinde olanları rencîde itmekden hilâf-ı şer' dahl ü ta'addî ve ahz u celb sebebi ile ehl-i fesâda sıyânet ü himâyet olınmakdan hazer idesin câdde-i hakdan udûl itmeyesin.

/70a/

Hüküm:70a/1

Yazıldı.

Midillü Bey'ine ve Kādîsına hükm ki:

Midillü re'âyâsı tarafından (...) Divân-ı hümâyûnuma hayli re'âyâ gelüp Midillü sâkinlerinden Kurd Reîs nâm kimesne zâlim olup dâimâ re'âyâyâ ta'addî üzere olup fesâd ü şenâ'atden hâlî değıldür şöyle ki mezkûrun tedârüki görilmeye cümlemiz firâr ve terk-i diyâr ideriz deyü izhâr u tazallüm itdükleri eelden mezkûru kayd u bend ile südde-i sa'âdetime gönderilmesini emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celîlü'l-kadrim mûcebince amel idüp mezkûr Kurd Reîsi bi-eyyi vechin kâne ele getirüp dahi kayd u bend ile yarar âdemlere koşup südde-i sa'âdetime gönderesin ammâ gönderdiğün âdemlere muhkem tenbîh eylesin ki yolda ve izde gaybet itdürmekden be-gâyet hazer üzere olalar.

/70a/

Hüküm:70a/2

Yanya Kādîsına hükm ki:

Kazâ-i mezbûrda vâkı‘ olan mîr-i mîrân haslarından Erhişte ve Velûhte ve sâir kurânın ahâlisi südde-i sa‘âdetime âdem gönderüp müşârün-ileyh mîr-i mîrânın voyvodası olup Yanya sâikinlerinden olan Kayinzâde Ali voyvoda zikr olunan kurânın ahâlisine hilâf-ı şer‘ ve kânûn.

/70a/

Hüküm:70a/3

Yazıldı.

سعد / [...]

Galata Kādîsına hükm ki:

Düstûr-ı mükerrem müşîr-i müfahham nizamü'l-âlem [...] Derviş Paşa - *edâma'llâhu te‘âlâ iclâlehû-* nun haslarından [...] meyhaneciler ve bozacılar keferesi kadîmü'l-eyyâmdan [...] fuçı ve sâir mühimmât virüp âhar hidmet teklîf olınu gelmiş [...] mezbûrlara ba‘zı hidmet teklîf olınmağla donanma-i hümâyûn mühimmâtına ba‘zı [...] üzere amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmışdur buy[urdum ki]:

Bu bâbda onat vechile mukayyed olup mezbûrlara kadîmde olıgeldüğü [...] mâdâm ki mezbûrlar üzerlerine lâzım gelen donanma-i hümâyûnum mühimmâtını odalarında [...] mugâyir âhar hidmet teklîf itdürüp bir ferdi rencîde vü remîde itdürmeyesin memnû‘ olmiyanları [...] yazup arz eylesin.

/70b/

Hüküm:70b/1

Sâbıkân Çıldır Beylerbeyi olup ber-vech-i arpalık iden sancak [...] Yûsuf-*dâme ikbâluhû-* ve Dergâh-ı mu‘allam kapucibaşlarından Ca‘fer Ağa'ya hükm ki:

[...] muhassıl-ı emvâl iken vefât iden Üveys Paşa oğlı Mehmed Paşa'nın irsâl olunan [...] âharden bir ferdi karışdırmayup me'mûr olduğunuz üzere cümlesini siz görüp [...] bulunduğın ve esbâb u eşkâlini fûrûht eylemek üzere olduğunızı i'lâm eylemişsiz [...] esbâbıdır mukaddemâ irsâl olunan emir mücebince me'mûr olduğunuz üzere vech-i

sadâkât ve istikâmet edây-ı hizmet [...] esbâb u eşkâli fûrûht ve defter olup akçası kabz olınduktan sonra sen ki Ca'fer Ağa'sın bulunan nukûd [...] nakle kâbil olan esbâb ile kalkup müşârün-ileyh Yûsuf *-dâme ikbâluhû-* yarar âdemleri ile muhavvef ve muhâta olan [...] geçürüp ba'de sunup me'mûr olduğı üzere elviye-i mezbûre mâlı tahsîli ile mukayyed olup mâlımın tevfir [...] ve îsâli bâbında bezl-i makdûr ve sa'y-i nâ-mahsûr eyleye İnşâallah ü te'âlâ mâlım bâbında hizmeti meşkûr olduğı takdirce me'mul ve melhûzlarından ziyâde ri'ayet ve himâyet olup münâsibi ile behermend olunması mukarrer bilüp bâb-ı ikdâm ü ihtimâmda dakîka fevt eylemeye ve rûz-ı hızırda mukaddem şark ve garb seferlerine ve deryâ yüzüne sefer-i hümâyûnum mukarrerdür imdi sefere müte'allık ihrâcât-ı mühimmeye küllî hazîne lâzım gelüp müteaffây-ı mezbûrın nukûdundan ve [...] muhallefâtı bahâsından hâsıl olan emvâlin acele ile irsâli ve Hazîne-i âmire îsâli ehemmi-i umûrdandır kat'â tevakkuf eylemeyüp emvâl-i merkûme-i müşârün-ileyh menâzil ü merâhilde hıfz u hirâset iderek emîn ü sâlim mahall-i me'mûre irsâl ü îsâlde ikdâm ü ihtimâm eyleye ve Kestel kâdîsı Muslihiddin kemâ-kân müfettiş olup müfettişliğine âharı karışdırmayasın ve müteaffây-ı mezbûrın emlâk u akarına dahl olunmayup vereseşi mutasarrıf olup âharı dahl itdürmeyesin ve sen ki mîr-mîrân müşârün-ileyhsin kemâ-kân muhassıl olup elviye-i mezbûrda vâkı' aklâmın tahsîl ve îsâlde bezl-i makdûr eyleyesin ve müteaffây-ı mezbûrın ba'zı nazar-ı mergûb esbâbını Sakız ve Tus ve Midillü cezîrelerine kaçurdukları istimâ' olındı elbette elbette buldurdup sâir esbâbı ile südde-i sa'âdetime gönderüp ve ol câniblerde ba'zı kâdîlar tahsîl eyledükleri mîrî mâlı sen ki muhassıl-ı müşârün-ileyhsin sana virmekde inâd u muhâlefet iderler imiş kat'â inâd itdürmeyesin deyü mâliye tarafından mufassal u meşrûh emr-i şerîf virilmeğın buyurdum ki:

Bu bâbda mâliye tarafından virilen mufassal u meşrûh emr-i şerîf mücebince amel eyleyesin.

/70b/

Hüküm:70b/2

(...?) kâdîlarına hüküm ki:

Taht-ı kazânuzda ba'zı eşkıyâ ve harâmi zuhûr idüp yollara ve bellere inüp katl-i nüfûs ve gâret ü emvâl eyledüğinden gayrı kasabât ve kurâ ahâlisinin katır ve sâir emvâl ü erzâklarını alup nehb ü gâret ve ehl ü iyâllerine dahl ve ta'arruz eyledükleri ecden def' ü ref'leri mühimmâtdan olmakda ol makûle ehl-i fesâdı ele getürüp şer'le haklarından gelinmek bâbında Dergâh-ı mu'allam çaşnigirlerinden kıdvetü'l-emâcid ve'l-ekârim İsmail irsâl olunmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda her biriniz taht-ı kazânuzda ol makûle fesâd ü şenâ'at üzere olan eşkıyâyı mezbûr mübâşeretiyile hüsn-i tedbîr ü tedârükle ele getürüp dahi da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâdde iden husamâlarıyla murâfa'-i şer' idüp bir def'a görölüp fasl olunmayup on beş yıl mürûr itmeyen husûsu mezbûr ma'rifetiyle hakk üzere teftîş idüp ba'de's-sübût üzerlerine sübût bulan hukûku bî-kusûr ashâbinâ alıvirdükden sonra sübût bulan mevâddın sûret-i sicilleriyle yazup arz eyleyesin değilse mezbûr mübâşeretiyile lâzım geleni edâ itdürüp ehl-i fesâda ruhsat virmeyesin onat vechile mukayyed olup hakk u adl üzere olup ehl-i fesâda himâyet ve kendü hâlinde olanlara dahl olunmağla rencide olmakdan hazer üzere olasın.

/71a/

Hüküm:71a/1

Bâ-hatt-ı اسعد/Efendi

Mü'ekked emr-i şerîf

(...) Zi'l-hicce sene [10]14

Darıca ve Tuzla ve Kazıklı ve Kara Mersin ve Kumla ve Gemlik ve Mudanya ve Mihaliç ve Esîr Ali Adası ve Tekürdağı ve Araklı ve Silivri ve Çekmece iskeleleri kâdîlarına hüküm ki:

Südde-i sa'âdetimde ihtisâb ağası olan Piyale mektûb gönderüp Karadeniz'den ve Akdeniz'den gelen pirinc ve buğday ve sebzevat ve sâir zahîre gemileri taht-ı kazânuzda olan iskelelere gelüp zahîrelerin boşaldup girü dönenleri İstanbul'a zahîre gelmemekle küllî ihtilâle sebep olduğımı bildirüp etrâf u cevânibinden gelen zahîre

gemileri ol câniblerde boşaldmayup ayni ile İstanbul'a gönderilmek için hükm-i hümayûnum virilmesini arz itmeğin bu bâbda her biriniz mes'ul ü mu'ateb olmuşsızdur imdi Karadeniz'den ve Akdeniz'den gelen zahîre gemileri taht-ı kazânuzda olan iskelelerde boşaldmayup ayni ile İstanbul'a irsâl olunmasını emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda her biriniz bi'z-zât mukayyed olup etrâf u cevânibinden gelen zahîre gemileri kazânuzda vâkı' iskelelere uğraduklarından aslâ bir gemiyi ol câniblerde boşaltdırmayup müşârün-ileyhin (...?) âdemlerine koşup ayni ile İstanbul'a irsâl eylesin şöyle ki bu emr-i şerîfînden sonra gelen gemileri ol etrâflarda alıkodurasız bir vechile özinüz makbûl olmayup kâdîliklarınız âhara virildüğinden gayrı muhkem haklarınızdan gelmek mukarrerdür ana göre mukayyed olup ihmâl ü müsâhaleden ihtirâz eylesiniz.

/71a/

Hüküm:71a/2

Yazıldı.

Çorlu Kâdîsına hükm ki:

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-ekârim südde-i sa'âdetimde hâssa mimarlarımbaşu olan Ahmed *-zîde mecdühû-* Dergâh-ı mu'allama mektûb gönderüp kazâ-i mezbûrda vâkı' merhûm ve mağfûrun-leh Sultân Süleymân Han *-tâbe serâhû-* nün su yolları üzerine ba'zı kimesneler bağ ıras itmekle su yollarını bozup kendüleri tasarruf itdükleri ecluden mahrûse-i İstanbul'da ba'zı mahalle su gelmeğe mani' olmuşdur deyü bildirmeğin müşârün-ileyh mimarbaşu kazıyye-i mezbûrenin a'yân u eşrâfi ile üzerine varılup keşf olunup su yollarına zararları olanları men' olınmak fermânım olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda emrim üzerine müşârün-ileyh mimarbaşu ol cânibe vardukda kazıyye-i mezbûrenin a'yân u eşrâfi ve ulemâ ve sulehâsı ile su yollarının üzerine varup onat vechile hakk üzere göresin fi'l-vâkı' zikr olunan su yollarının üzerinde sonradan bağ ihdâs idüp su yollarını bozup bağ ashâbı tasarruf itdüğü vâkı' ise muktezây-ı şer' mazhar üzere men' ü def' idüp su yollarına zarar gelmekden ziyâde hazer eylesin memnû' olmıyanları ism ü resmleriyle yazup arz eylesin [...] bağlarına su yolu

uğratmayup ve zararları olmıyanlara fasl olınmakdan ve ahz u celb sebebi ile [...] idenlere himâyet eylemekden ziyâde hazer eyleyesin.

/71b/

Hüküm:71b/1

Kıbrıs Beylerbeyi [...] Beylerbeyilik cezîre-i mezbûrede olan [...] deryâ seferinde hidmetde [...] kara seferine tevcîh itsenüz bu kadar [...] cezîre arası baştarda ve kalite masârifi ve kürekci bedeli deyü [...] itdüğünüz mesâmi‘-i aliyyeme ilkâ olunmağın bu bâbda mes‘ul ü mu‘ateb olmışsızdur [...] ve mukaddemâ cezîre-i Kıbrıs Adası'ndan Dilaver -*dâme izzuhû*- den südde-i sa‘âdetimde tazmîn itdürilmeğın min-ba‘d gemi masârifi [...] tedârük itmek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmağın ol bâbda mâliye tarafından [...] buyurdum ki:

Vusûl buldukda kara [...] senün ve sâir cezîre-i mezbûre ümerâsının çekdirir baştarda ve kalitelerinde masârif ve kürekci bedeli [...] kendü yanlarından tedârük idüp uğur-ı hümayûnumda hidmetde bulunasın şöyle ki min-ba‘d emr-i şerîfime ve rızâ-yı hümayûnuma mugâyir ol vechile [...] sana ve defterdâra tazmîn itdürmeyüp mu‘ateb olursuz ana göre mukayyed olup fermân-ı şerîfimin edâsına sa‘y-i ihtimâm idesin.

/71b/

Hüküm:71b/2

Yazıldı.

اسعد Çelebi hattıyla yazıldı. Defterdâr Ahmed'e virildi

Rûmili'nin sağ kolunda olan kâdîlara ve mukâta‘ât müfettişlerine hüküm ki:

Bundan akdem âbâ-i kirâm ve ecdâd-ı izâmım enârallâhü te‘âlâ berâhinehüm zamân-ı şerîflerinden berü altı aya dek berât olmıyan ze‘âmet ve tîmârlar perâkende ve tahvil hükmi ve tahvil mektûbu ve sâir temessükâtıyla zabt itdürilmeyüp mahsûlleri mevkuf emînlerine zabt itdürilügelüp lâkin birkaç yıldan berü seferler mukayyed olup ihmâl ve rûznemçeler kâh Üngürüs seferinde ve kâh südde-i sa‘âdetim [...] berât edince

zabtıyçün evâmir-i şerîfe virilmeğın bu bahâne ile aslâ berât itmeyüp üç dört yıl mikdârı ve dahi ziyâde zamân mürûr idüp ze‘âmet ve tîmârlar gitmeğın üzerinde itdüğü ma‘lûm olmağla hizmet zamânında me‘mûr olduğı mahallde kimesne mevcûd bulunmayup ve resm (...?) dahi zâyı‘ olmağla hizmet-i hümâyûnum sûret-i (...?) olmaduğına bâ‘is mâl-ı mîrîye küllî gadr olup (...?) olduğı mesâmi‘-i aliyyeme ilkâ olındı imdi kadîmden bilâ-berât altı aydan ziyâde zabt itdürilmez idi hâliyâ seferler olmağın (...?) emirle ve tahvil hükmü ve mîr-mîrân terekesi ve tahvîlnâmesiyle zabt itdürilmeğe ruhsat virilüp bir yıldan ziyâde zamân mürûr idüp berât itmeyenlerin ze‘âmet ve tîmârları kendülere zabt itdürilmeyüp havâs-ı hümâyûnum için zabt itdürilmek bâbında fermân-ı şerîfim sâdır olmışdur buyurdum ki:

Vusûl bldukda emr-i celîlü’l-kadrim üzere bu husûsa her biriniz gereğı gibi mukayyed olup dahi ze‘âmet ve tîmâr tevcîh olınduğı yazılmadan bir yıl mürûr idüp berât itmeyenlere ve havâs-ı hümâyûnum vâkı‘ olaldan berü berâtlarını tecdîd eylemiyenlere min-ba‘d fermân-ı şerîfime mugâyir ze‘âmet ve tîmârların zabt itdürmeyüp havâs-ı hümâyûnum için zabt idüp mahsûlâtı her ne olursa sizün müfettişlerinüz muhâbere ve irsâlenüzde başka gönderüp (...?) ze‘âmet ve tîmâr mahsûlünden olduğıni işaret itdüresin bu husûs ziyâde mühimdir şöyle ki tevcîh olınduğı günden bir yıl geçüp berât almayup veyahud ile'l-ân tecdîd-i berât almıyanlara ze‘âmet ve tîmâr ve mahsûl zabt itdürmeyesin size tazmîn itdürdür ana göre mukayyed olup ihmâl ü müsâhaleden ve bu bahâne bir yıl içinde berât idenlerin ze‘âmet ve tîmârına dahl olunup zulm ü ta‘addî olmakdan be-gâyet hazer idüp arza muhtâc olanları yazup bildüresin.

/71b/

Hüküm:71b/3

Bir sûreti

Rûmili'nin sol kolunda vâkı‘ olan kâdîlara

/71b/

Hüküm:71b/4

Bir sûreti

Karaman ve Rum defterdârına ve Anadolu ve Karaman ve Rum ve Dulkadriyye Beylerbeyiliklerinde vâkı‘ olan müfettişlere ve kâdîlara

/71b/

Hüküm:71b/5

Bir sûreti

Şam ve Halep kâdîlarına ve defterdârlarına ve Halep ve Şam Beylerbeyiliklerinde vâkı‘ olan kâdîlara

/71b/

Hüküm:71b/6

Bir sûreti

Amed kâdîsı ve Diyâr-ı bekir defterdârına ve Diyâr-ı Bekir ve Rakka Beylerbeyiliklerinde vâkı‘ kâdîlara

/71b/

Hüküm:71b/7

Bir sûreti

Budun ve Burusa defterdârlarına Burusa ve Budun Beylerbeyiliklerinde vâkı‘ olan kâdîlara

/71b/

Hüküm:71b/8

Bir sûreti

Erzurum Kādîsı ve Defterdârına ve Erzurum (...) beylerbeyiliklerinde olan kādîlara.

/72a/

Hüküm:72a/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ٱ Efendi (...)

Galata Kādîsına hükm ki:

Mukaddemâ rikâb-ı hümâyûnuma arzuhâl sunulup İstanbul'da ve Üsküdar'da vâkı' İskender Paşa evkâfından atmış yıldan mütecâviz Büyükdere nâm mevzi'de vakı' çayırın mukâta'ası Şehzade Sultân Mehmed vakfına her sene mukâta'ası virilüp çayır-ı mezbûr mütevaflâ İskender Paşa vakfi için tasarruf olunurken bundan akdem mahrûse-i İstanbul'da vâkı' ihrakât zikr olunan çayırın temessükâtı yandüğında ol zamânda dâru'l-mâl ağası olup vakf-ı mezbûrın nâzırı olan Ağa husûs-ı mezbûrı merhûm ve mağfûrun-leh ceddım Sultân Süleymân Han *-tâbe serâhû-* ye arz itdükde merhûm müşârûn-ileyh zikr olunan çayır min-ba'd kimesne dahl u ta'arruz itmeyüp vakıf için zabt olınsun deyü mü'ekked hatt-ı hümâyûn ve emr-i şerîfe virüp tasarruf olunurken girü mahrûse-i mezbûrede dokuz yüz doksan biri senesinde ihrâk vâkı' oldukda zikr olunan hatt-ı hümâyûn ve emr-i şerîfe dahi ihrâk olup ol zamândan berü çayır-ı mezbûr vakıf için evvelden tasarruf olınuğı üzere tasarruf olunurken hâlâ Şehzade Sultân Mehmed mütevellîsi olan kimesne celb ü ahz için zikr olunan çayır Şehzade Sultân Mehmed vakfına zabt iderim deyü ta'addîden hâlî olmaduğı i'lâm olınuş atmış yıldan ziyâde İskender Paşa vakfi için zabt olınuş mukâta'ası Şehzade Sultân Mehmed vakfına her sene edâ olunan çayır alınursa otuz nefer kimesnenün vazîfesi kat' olınuğundan gayrı İskender Paşa vakfına hayf olur vaz'-ı kadîm tağyîr olunmayup hâlî üzere ibkâ olınmak için hükm-i hümâyûn virilmesi recâ olınmağın ol zamândan berü mukâta'ası edâ olunan çayır vakf-ı kadîmden alınuş âhara virilmek hilâf-ı kânûndur kadîmden olduğı üzere temessükleri mücebince zabt olınuş min-ba'd dahl u ta'arruz olınmaya deyü merhûm babam Hüdavendigâr *-tâbe serâhû-* nün hatt-ı şerîfleri mücebince emr-i şerîf virilüp hâlâ tevdîd olınması taleb olınmağın buyurdum ki:

Vardukda mukaddemâ virilen emr-i şerîfîn sonradan hilâfına emir virilmiş değil ise mücebince amel idüp uslûb-ı sâbık üzere mukâta'asını edâ eyledüklerinden sonra kânûn-ı kadîme ve evâmîr-i şerîfeye mugâyir çayır-ı mezbûre hâricden bir ferdi dahl u ta'arruz itdürmeyüp emrime muhâlif iş oılmakdan be-gâyet hazer idesin ve bu emr-i hümâyûnumu İskender Paşa elinde ibkâ eylesin.

/72a/

Hüküm:72a/2

Yazıldı.

Bursa Kādîsına ve Beyine [...] Bursa ahâlisi meclis-i şer'â [...] (...) nâm Yörük [...] ve tarlalarımızda olan ekseri [...] eyledükde kimini döğüp ve kimisinin [...] biraderi olduğundan gayrı ba'zı yeniçeri [...] idüp hadd-i zâtında hırsuz ve harâmi yatağı olup [...] recâsına arz eyledüğün ecluden mezkûrun vech-i meşrûh üzere [...]

Vusûl buldukda göresin [...] ve fesâd ü şekâsı vâkı' ise men' ü def' idüp muhkem tenbîh [...] kimesneyi ol vechile rencîde eylemeye eğer memnû' olmaz ise tekrâr arz eylesin [...] hükm-i hümâyûnum gönderile bu bâbda onat vechile mukayyed olup hilâf-ı şer'-i şerîf [...] ve tecâvüz oılmakdan ve garaz u ta'assub ile bî-günâha zulm oılmakdan be-gâyet hazer eylesin.

/72b/

Hüküm:72b/1

Yazıldı.

Göynük Kādîsına ve sâbıkân Ağros Kādîsı olan Mevlânâ Sefer'e hükm ki:

Kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Hüsrev nâm kimesne şer ve şakî olup Hüsam nâm kimesnenün koyun akçasından üç yüz seksen filori hakkı olup taleb eyledükde virmedüğünden gayri mahz-ı uhdesinde virilmiş on iki bin akça hakkım vardur deyü tezvîre idüp bir müzevver huccet ibrâz itmekle rencîde vü remîde eyledüğünü bildirüp

mezbûr Âstâne-i sa'âdetime görilüp ahvâlleri Divân-ı hümâyûnumda görilmesini emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda mezbûrların da'vâlarını ol cânibde istimâ' olunursa berâber Âstâne-i sa'âdetime gönderesin ki çeküp Divân-ı hümâyûnumda ahvâlleri şer'le görilüp hakk-i icrâ olına şer'-i şerîf ve emr-i hümâyûnuma muhâlif kimesne ta'allül itdürmeysin.

/72b/

Hüküm:72b/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı حضرت Efendi

Menlik Kâdîsına hüküm ki:

Re'âyâ tarafından Dergâh-ı mu'allama arzuhâl sunulup Üskülad nâm karye sâkinlerinden Mehmed nâm sipâhî şakî olup dâimâ fukarâyı hilâf-ı şer'-i şerîf rencide idüp at ve katır ve esbâblarını ve bağ u bâğçelerini çeküp alup ta'addî üzere olup ve gayrıdan Billovi nâm zimmî İspatek karyede vâkî' mülk ü bağ ve tarlalarında cümle mahsûlü ile ve bir kısırak ile cebren zabt idüp niçün bağın mahsûlünü alup zulm idersün deyü varmağla bu kâfire avrat oğlan üzerine varduk deyü (...?) itmekle otuz guruş alup ta'addî idüp şer'le görildükde olduğunu ikrâr idüp sicill ve huccet olındukda vir deyü talep olındukda sıhhati ile mezbûr zimmînin üzerine yürüyüp fesâd üzere olduğu i'lâm olunmağla şer'le görilmesi için ağaları tarafından mektûb virilmeğın buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda ağaları virdüğü mektûb mücebince ta'yîn olınan mübâşir muvakkatı ile ihzâr idüp da'vâ-yı [hak] ve ta'yîn-i mâdde iden husamâları ile mürâfa'-i şer' idüp bir def'a görilüp fasl olmayup on beş yıl mürûr itmeyen husûslarını hakk üzere teftîş ü tefahhus idüp göresin vech-i meşrûh üzere mezkûrun ta'addîsi mukarrer ise ba'de's-sübût hukûk-ı nâsı ashâbinâ alıvirdükden sonra [...] arz olanlardan yazup arz eylesin değilse ağaları virdüğü mektûb mücebince şer'le lâzım geleni icrâ

eyleyüp [...] olup ahz u celb sebebi ile ehl-i fesâdı himâyet olınmakdan ve hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye ta‘addîden hazer üzere olup hakk-ı sarîha [...]

/72b/

Hüküm:72b/3

Âhar sûret olındı

Memâlik-i mahrûsede olan kâdılara hükm ki:

Duyla nâm zimmî Dergâh-ı mu‘allama arzuhâl sunup oğlu İşpadonya nâm zimmî bundan akdem Eflak voyvodalarına hidmet idüp merhûm dedem Sultân Murâd Han *-tâbe serâhû-* nün harâçlığı [...] voyvodalarının masârifâtı için ba‘zı kimesnelerden ve yeniçeri ve solaklardan ve sâir [...] akça ve emlâk u esbâblar alınup [...] için teslîm alınup [...] bunların [...] teslîm [...] ashâbı [...]

/73a/

Hüküm:73a/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد/Efendi

Sâbıkân Cezâyir-i Garb Beylerbeyi olup hâlâ Selanik Sancağına mutasarrıf olan Süleymân *-dâme ikbâluhû-* ye hükm ki:

Livâ-i mezbûr kemâ-kân senün üzerindedür leyl ü nehâr ol câniblerde olan adaları yoklayup ve zahîre gemilerini emîn ü sâlim doğru mahrûse-i İstanbul'a gönderüp bâb-ı muhâfazada ikdâm üzere olman fermânım olmışdur buyurdum ki:

Vardukda sâdır olan fermân-ı şerîfim mücebince ol cânibde adaları ale't-tevâlî yoklayup zahîre gemilerini mahrûse-i İstanbul'a gönderüp bâb-ı muhâfazada hidmetde ve yoldaşlıkda bulunup sancağına kemâ-kân mutasarrıf olasin muhâfaza husûsu ziyâde umûr-ı mühimmedendir şöyle ki adem-i mukayyed üzere olup muhâfaza husûsunda

ihmâlin i'lâm olına mansıbın âhara virilüp mu'ateb olman mukarrerdür ana göre basîret ve intibâh üzere olasin.

/73a/

Hüküm:73a/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ۞ Efendi

Hersek Beyine hüküm ki:

Hâlâ Dubrovnik cânibinden sana gelen elçiyi ahd u emân ve oligelene mugâyir habs eyledüğün i'lâm olındı imdi bu ana değin elçi habs olınagelmedüğünden gayrı Dubrovniklü kadîmden Âstâne-i sa'âdetime ubûdiyyet üzere iken elçiyi habs eylemekle mes'ul ve azle müstehak olmışsundur mu'accelen telâfi olunmasını emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda bir ân ve bir sâ'at te'hîr ü tevakkuf itmeyüp Dubrovnik'de habs olunan elçiyi emrim üzere mu'accelen habsden itlâk idüp bir vechile ta'allül eylemeyesin emr-i hümayûnuma muhâlefet idüp itlâk itmeyesin sancağın âhara virilüp hakkından gelinür ana göre mu'accelen itlâk eyleyesin.

/73a/

Hüküm:73a/3

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ۞ Efendi

Kayseriyye Kādîsına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûre tâbi' Muncus? nâm karye halkı tarafından Dergâh-ı mu'allâma arzuhâl sunilup birkaç seneden berü eşkiyâ zuhûr idüp tahassün idecek bir kal'aları olmamağla emvâl ü erzâklarını eşkiyâ gâret idüp kendü mâlları ile karye-i mezbûrede

bir palanga binâ itmek bâbında emr-i şerîfim recâ itdüklerini kendü mâlları ile binâ itmelerini emr idüp buyurdum ki:

Vardukda emrim üzere karye-i mezbûre ahâlisine kendü mâlları ile palanga binâ itdürüp kimesne emrime muhâlif ta'allül itdürme[yesin] ammâ mukayyed olasın ki bu bahâne ile kimesneye ta'addî vü tecâvüz olmayup kendü akçalarıyla binâ itdüreler.

/73a/

Hüküm:73a/4

Yazıldı.

[...] kazâ-i mezbûrda [...] olan Ömer *-dâme ikbâluhû-* den [...] zulm ile ma'rûf olan [...] idi (...?) iken [...] ziyâde öküz iken [...] küllî zulm ü ta'addî eyledüğün bildirüp [...] emr idüp recâ itmeğün buyurdum ki:

Vardukda [...] müşârün-ileyhin vekîli muvâcehesinde bir def'a görülüp fasl olup on beş yıl [...] değilse hakk u adl üzere teftîş ü tefahhus idüp ba'de's-sübût [...] şer'le müteveccih olanlardan hükm idüp bî-kusûr alıvirdükden sonra bu fesâdı idenler muhtâc-ı arz olanlardan ise muhkem habs idüp arz eyleyesin değilse şer'le lâzım geleni edâ eyleyesin tamâmı hakk üzere olup telbîs ü tezvîrden ve şuhûd-ı zûrdan hazer üzere olup celb ü ahz sebebi ile ehl-i fesâdı himâyetden ve hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye ta'addî hazer üzere olasın.

/73b/

Hüküm:73b/1

Yazıldı.

Mora Beyi'ne ve Gördes ve Konya kâdîlarına hükm ki:

Sen ki Konya kâdîsısın [...] Yunus oğlu Zülfikâr ve Ahmed oğlu Kemâl hoca nâm kimesneler [...] yeniçeri nâmına gezüp envâ'-ı ta'addî vü tecâvüz [...] hevâsına tâbî' otuz nefer ehl-i fesâd ile evini basup yirmi bin akçasını ve sâir [...] bu makûle fesâddan hâlî olmaduğımı a'yân-ı vilâyet bi-tarîkı'ş-şehâde haber virdükleri [...] dergah-ı

mu'allâm yeniçerileri ağası olan iftihâru'l-ümerâ ve'l-ekâbir Hasan [...] virilmeğin haklarından gelinmesini emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda [...] vech-i kân ele getirüp da'vâ-yı hakk ve tayin-i mâdde iden husamâları ile mürâfa'-i şer' idüp bir def'a [...] mürûr itmeyen husûslarını hakk u adl üzere görüp ba'de's-sübût hukûk-ı nâs alıvirildükden sonra aslâ [...] ehl-i fesâdın şer'le hakkından gelesin.

/73b/

Hüküm:73b/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد Çelebi ağa mektubu üzerindedir

Kayseriyye Kādîsına hükm ki:

Kazâ-i mezbûrda olan yeniçeriler zâbiti olan Korucu Ali ref' olup yerine otuz dördüncü cema'atden Mahmud nâm yeniçeri zâbit ta'yîn olup kazâ-i mezbûrda olan yeniçeriler mezbûrî üzerlerine zâbit bilüp hilâf-i şer'-i şerîf vaz' itdürmeyüp her biri şer'-i şerîfe inkıyâd üzere olup eslemeyüp inâd u muhâlefet ve şer'-i şerîfe itâ'at itmeyenleri sefer-i hümâyûnuma gitmiyenleri mezbûrın ma'rifetiyle ism ü resmleri ve bölükleri ile yazup arz eylesin ve eşkıyâdan ba'zı kimesneler burma astar ve yakalu dolama ve yağmurluk giyüp ve kurda va varsak ve tüfeng taşıyup ve yeniçeri ve acemi oğlanı nâmına gezüp fukarâya zulm ü ta'addî üzere olanlar dahi mezbûrın ma'rifetiyle ihzâr olup şer'le haklarında lâzım geleni icrâ idüp ve yeniçeri ve acemi oğlanı zümerâsından eğer mukîm ve eğer âhar diyârdan olup ol cânib de fevt olup şer'le mîrîye âid olan muhallefâtı mezbûre zabt itdürilüp ve fûrûht itdürüp her ne hâsıl olursa der-kîse idüp defteri ile mahz u mahnûk mezbûre teslîm idüp hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye ta'addî olmamak bâbında yeniçerilerim ağası olan iftihâru'l-ümerâ ve'l-ekâbir Hüseyin - *dâme uluvvuhû*- tarafından mektûb virilmeğin mücebince amel olunmak emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda müşârün-ileyh tarafından virilen mektûb mücebince vech-i meşrûh üzere amel idüp şer‘-i şerîfe ve ağaları virdüğü mektûba muhâlif kimesneye iş itdürmeyesin inâd u muhâlefet üzere olanları ism ü resmleri ile yazup arz idesin.

/74a/

Hüküm:74a/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ۞ Efendi

Yanboli Kādîsına hükm ki:

Dârü's-sa‘âdetim Ağası olan İftihâru'l-havâs ve'l-mukarrebîn Mustafa *-dâme uluvvuhû-* Südde-i sa‘âdetime mektûb gönderüp mahrûse-i İstanbul'da vâkı‘ olup nâzırı olduğu Ali Paşa-yı Atîk evkâfindan Yanboli kādîsına tâbi‘ Ali'nin çiftliği şükrân...ve Arnavud nâm vakf-ı kurâ ise toprağında zirâ‘at ü harâset idenlerden ba‘zısından ve gayrısından hâsıl olan tereke iken kadîmden virilüğü üzere öşrlerini virmedüklerinden gayrı vakıf yerleri muktezâları üzere tasarruf idüp ve vakfa âid olan rüsûmu dahi ketm itmekle vakfa külli gadr idüp o makûle vakf-ı kurâda zira‘at ü harâset idenleri şer‘ ü kânûn üzere vakfa âid olan öşr-i şer‘ ve rüsûm-ı örfiyeleri alıvirilüp inâd u muhâlefet üzere olanlar men‘ ü def‘ olmâları bâbında emr-i şerîfim recâsına arz itmeğin buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda mukayyed olup göresin o makûle zikr olunan vakıf karyeler toprağında vech-i meşrûh üzere yerler tasarruf idüp zirâ‘at ü harâset idenler her kimler ise şer‘-i şerîfe ihzâr idüp muhkem tenbîh ü te’kîd eylesesin ki şer‘-i kânûn üzere vakfa âid olan öşr ve rüsûmu vakıf zâbitine edâ idüp min-ba‘d hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir emr-i hümâyûn inâd u muhâlefet eyleyeler ba‘de't-tenbîh vakfa âid olanı virmekte inâd u muhâlefet üzere olanları ism ü resmleri ile yazup arz eylesesin hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye iş itdürmeyesin.

/74a/

Hüküm:74a/2

Yazıldı.

م Efendi hattı

Anadolu Beylerbeyine ve Mihaliçcik Kādîsına hüküm ki:

Sen ki kādîsın mektûb ve a'yân ü vilâyete mahzar gönderüp kazâ-i mezbûra tâbi' Sehmame karye sâkinlerinden olup sâbıkan Bozkır Kādîsı olan Mes'ud kendü hâlinde olmayup dâimâ medhali olmıyan da'vâlara karışup kuzzâtdan kimesne kendüyi nâ'ib nasb itmiş değil iken evinde mahkeme ihdâs idüp fuzûlî niyâbet eyleyüp şer'a mürâca'at iden kimesnelere kādîya varman ve hükmüne imtisâl itmen deyü şart virüp cem'î fermân olunan mâl-ı mîrînin dahi tahsiline mâni' olmağla mîrîye gadr idüp ve nice kimesneleri hilâf-ı şer'-i şerîf katl ve emvâl u erzâkını alup ve aldırup ve Hacı Mustafa nâm kimesnenün iki yük akçasını alup kendüsünü katl eyleyüp ve Süleymân nâm kimesnenün dahi emvâl ü erzâkını gâret eyleyüp mukaddemâ fitne ve fesâdı arz olındukda men' olmak için hakkında emr-i şerîf vârid olmağla getürdilüp tenbîh olındukda aslâ mütenebbih olmayup girü evvelkinden ziyâde fitne vü fesâd ve zulm ü ta'addîden hâlî değıldür deyü arz eyledüğün eçlden buyurdum ki:

Vusûl buldukda [...] getürmeyüp gaybet iderse şer'le buldurması lâzım olan kefillerine buldurdup da'vâ-yı hakk [...] muvâcehesinde bir def'a şer'le görilüp fasl olmayup on beş yıl geçmiyen husûslarını onat [...] teftîş idüp göresin mezbûrın vech-i meşrûh üzere fesâd ü şenâ'ati bî-hasebi's-şer' [...] şer'le müteveccih olan haklarını hüküm idüp alıvirdükden sonra [...] sicilleriyle yazup ahvâlini vukû'ı üzere yazup [...] ammâ hîn-i teftîşde hakk-ı sarîha tâbi' olup ahz [...] idüp câdde-i hakdan udûl itmeyesin.

/74b/

Hüküm:74b/1

Yazıldı.

Mora ve Mizistre sancakbeylerine Kılarta Kādîsına hüküm ki:

[...] karye sâkinlerinden Zülfikâr ve Han nâm kimesneler kuttâ‘u‘t-tarîk [...] sebîli rencîde idüp ve Dergâh-ı mu‘allâm yeniçerilerinden olan ve Ali [...] dakîka mahkeme basup fesâd ü şenâ‘at üzere olduklarını ahâli-i vilâyetden cem‘ [...] i‘lâm eyledüğünüz pây-e-i serîr a‘lâma arz olındukda şer‘le hakkından gelinmek bâbında hatt-ı hümayûn [...] fermân-ı âlî-şânım sâdır olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda onat vechile mukayyed [...] bi-eyyi vechin kâne ele getirüp gaybet iderlerse şer‘le buldurup lâzım olan kefillerine buldurdup da‘vâ-yı hakk ve ta‘yîn-i mâdde iden husamâları muvâcehelerinde bir def‘a şer‘le görölüp fasl olup on beş yıl husûslarını onat vechile [...] üzere teftîş idüp erbâb-ı hukûka şer‘le müteveccih olan haklarını hükm idüp alıvirdükden sonra ehl-i fesâd muhtâc-ı arz olanlardan ise habs u arz idüp değıllerse fermân-ı celîlü‘l-kadrim üzere şer‘le haklarından gelesin ammâ hakk üzere olup ahz u celb sebebi ile ehl-i fesâda himâyetden ve hilâf-ı vâkı‘ kaziyeye i‘lâmından hazer idüp câdde-i hakdan udûl eylemeyesin.

/74b/

Hüküm:74b/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد

Günyüzü Kādîsına hükm ki:

Dergâh-ı mu‘allâma mektûb gönderüp kazâ-i mezbûra tâbi‘ olan nevâhî ve kurâda bir kaç senedür zorba eşkıyâsı müstevlî olup ahâli-i vilâyetin emvâl ü erzâkını gâret ve ehl ü iyâllerini çeküp müft ü meccânen yem ve yemeklerini ekl eyledüklerinden gayrı mevcûd bulunan zehâyirlerini ellerinden alup hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘addî vü tecâvüzleri hadden bîrûn olmağla kurâda mecâlleri kalmayup nicesi perâkende olup bâkî kalanlar dahi terk-i vatan itmek üzere iken kazâ-i mezbûrda Tutlu nâm karyede vâkı‘ Karadeğın dimekle ma‘rûf küffâr zamânından harâbe müşrif olan kal‘ayı kâdî-i sâbık ta‘mir itmek için arz itmekle vârid olan emr-i şerîfim mücebince kazâ-i mezbûr ahâlisi ta‘mîr ve ıslâh idüp oraya eşkıyâsının muharriki def‘i için yat u yarak ve bir mikdâr tüfeng alup ahâli-i vilâyet âsûde-hâl olmuşlar iken sipâhî tâifesinden ve sâirden

ba'zı kimesneler cebren tûfenglerini ve sâir yat u yaraklarını kılâ' zâbitlerinin ellerinden almağla ziyâde ta'addî vü tecâvüz olunduğını bildirüp kal'a-i mezbûreye vaz' olınan yat u yarakdır ve sâir ana müte'allık âlâtdır hilâf-ı şer'-i şerîf bir ferdi dahl u ta'arruz itdürilmemek bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına arz eyledüğün ecluden hilâf-ı şer'-i şerîf dahl itdürilmemek emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda fermân-ı şerîfim üzere zıkr olınan kal'a vaz' olınan yat u yarağ ve sâir âlât ve tûfenglerini bir ferde dahl itdürmeyesin memnû' olmıyanları ve hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addî vü tecâvüzden hâlî olmıyanları ism ü resmleri ile yazup arz eyleyesin.

/75a/

Hüküm:75a/1

Bâ-hatt-ı اسعد Çelebi

Ebu Race Kādîsına hükm ki:

Mektûb gönderüp Ebu Race kazâsına tâbi' Dukakin nâm karye sâkinlerinden Yori Dergan nâm papas şirret ve şekâ ile meşhûr olup umûr-ı şer'iyeye ve mesâlih-i mîrîye vâkı' oldukda ahâli-i karye-i idlâl idüp itâ'at-i şer' itmeyüp cânib-i şer'den murâsele ile da'vet için âdemler gönderildükde varan âdemleri döğüp mecrûh itdüğünden mâ'adâ şetûm galîza ile şetm idüp mal-ı mîrî husûsı için murâsele ile Mustafa nâm kimesne gönderildükde amel itmeyüp mezbûrı dahi döğ döğ bir karyeye düşürüp at ve esbâbını gâret idüp küllî fesâd eylemişdür hakkından gelinmeğın lâzımdur deyü arz itdüğün ecluden buyurdum ki:

Vusûl buldukda şakî-i mezbûrı bi-eyyi tarîkın kâne ele getirüp dahi husamâ muvâcehesinde ahvâlini hakk üzere teftîş ü tefahhus idüp vech-i meşrûh üzere fesâd ü şenâ'ati vâkı' ise ashâb-ı hukûka şer'le müteveccih olan haklarını alıvirdükden sonra mezbûrın hakkında şer'le lâzım geleni ahz idüp ehl-i fesâda himâyet ve kendü hâlinde olanlara dahl u ta'arruz itmeyesin.

/75b/

Hüküm:75b/1

Uslûb Kādîsına hükm ki:

Mukaddemâ Vezîr-i a‘zamım iken vefât iden [...] Hasan ve mütevellîsi Pervez Ağa Dergâh-ı mu‘allâma arzuhâl sunup [...] olanlar her senede hâsıl olan mahsûl vakf-ı şart [...] senede aslâ mahsûl ve defter götürmeyüp bi'z-zât [...] berât-ı hümayûnumla câbî olan Pervez câbî olaldan berü her sene mahsûl-i vakf [...] vakfa teslim idüp vakfa istikâmet ile hizmet ider iken âhardan ba‘zı kimesneler [...] ibrâz itmekle mahsûl-i vakfi alup vakfa göndermeyüp gadr iderler imdi buyurdum ki:

[...] mezbûr Pervez mâdâm ki istikâmet ile vakfa hizmet idüp şart-ı vâkıf mücebince imzâlu muhâsebe [...] hâsıl olan mahsûl-i vakfi İstanbul'a götürüp mütevellî-i vakfa teslim eyledüğine temessük ibrâz [...] mezbûre-i berât-ı hümayûnum mücebince merkûm Pervez'e zabt itdürüp hâricden bir tarikle berât ve emir ibrâz idenleri [...] dahil itdürmeyesin ve bu hüküm-i hümayûnumu elinde ibkâ eyleyesin deyü (...)

/75b/

Hüküm:75b/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı   Efendi (...)

Mora Beyine ve Arhos Kādîsına Gördes Kazâsından munfasıl Emrullah ve Tırboliçe Kazâsından munfasıl Arzzâde Mevlânâ (boş) hükm ki:

Arhos sâkinlerinden Mehmed oğlu ve karındaşı İbrahim ve Mustafa yeniçeri ve Mahmud oğlu Mehmed ve İskenderzâde Mehmed ve oğulları Ali Bâlî ve (...) ve Abdi ve Ahmed kethudâ oğulları Celîl ve İbrahim ve Mehmed ve Hüseyin Yüce oğlu Ahmed ve Derviş Abdi oğlu Mehmed ve Kurd nâm yeniçeri ve acemi oğlanı nâmında olan Yûsuf ve Kara Mustafa nâm kimesne eşkiyâdan olup dâimâ fesâd ü şenâ‘atden hâlî olduklarından gayrı Arhos sâkinlerinden olup Dergâh-ı mu‘allâm yeniçerilerinden Yûsuf oğlu Ahmed nâm yeniçerinin kuşluk zamânında alâneten mezbur şakîler tüfeng ve âlât-ı harble evini basup başında gülbeng ile ve ok ile mezbûr Ahmed yeniçeriyi urup

mecrûh idüp evinde olan cümle emvâl ü erzâkını gâret ü hasâret ziyâde zulm ü ta'addî itdüklerini ahâli-i vilâyet şer'-i şerîfe gelüp bi-tarîkî's-şehâde haber virdükleri sicill ve hucet olunup fesâdları zâhir olmağın ahvâlleri görilüp şer'le haklarından gelinmek bâbında Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan iftihârü'l-ümerâ ve'l-ekâbir Hüseyin - *dâme uluvvuhû*- tarafından mektûb virilmeğın buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda ağaları virdüğü mektûb mücebince ta'yîn olınan mübâşir ma'rifetiyle mezbûr şakîleri ele götürüp gaybet iderlerse şer'le buldurması lâzım olanlara buldurdup gönderdüp da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâdde iden mezbûr Ahmed yeniçeri ve gayrılar ile mürâfa'-i şer' idüp bir def'a şer'le görilüp on beş yıl mürûr itmeyen husûslarını tamâm-ı hakk ve adl üzere teftîş ü tefahhus idüp dahi mezbûr şakîlerin minvâl-i mezbûr üzere fesâd ü şenâ'atleri bî-hasebi's-şer' sâbit olduktan şer'le müteveccih olan hukûku ashâbına bî-kusûr alıvirdükden sonra ehl-i fesâd muhtâc-ı arz olanlardan ise muhkem habs idüp üzerlerine sübût bulan mevâddın sûret-i sicilleri ile yazup arz eylesesin değılse ağaları virdüğü mektûb mücebince şer'le haklarında lâzım geleni icrâ eylesesin tamâm-ı hakk üzere olup celb ü ahz sebebi ile ehl-i fesâda himâyet olınmakdan ve hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye ta'addî vü tecâvüzden ziyâde hazer üzere olup câdde-i hakdan udûl ve inhirâf eylesesin.

/76a/

Hüküm:76a/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ۞ Efendi

Kapudan Paşa'ya hükm ki:

Tüccâr tâifesinden Bâlî ve Hacı Ya'küb ve Hacı Musalli Mehmed ve gayrılar mukaddemâ Mısır'dan bin sekiz yüz kantâr ve yüz dört kantâr fülful ve bin baş şeker ve yüz kantâr mihek ve yirmi baş kantâr nişadır ve on kantâr aspir çiçeğı ve on kantâr yük ve yirmi dört kile çivit ve iki yüz aded sığır derisi ve bin zenbil hurma ve iki yüz kaz alaca ve iki yüz aded lebed ve yüz on aded sahtiyân ve üç denk kırmızı kösele ve üç yüz dört çuval hana ve seksen (...?) piriñlerini kâdî seffinesi dimekle ma'rûf gemiye

tahmîl idüp Selanik tarafına gelürken zikr olınan meta'ı sefine-i mezbûre ile küffâr ahz idüp cezîre-i Limne karîbine geldüklerinde furtuna olup sefine-i merkûme meta'ı mezbûr ile halâs oldukda Limne Hisârı dizdârı Ali ve cezîre ahâlisinden Hacı Murâd ve Berad Çavuş ve Hasan Çavuş ve Hatib Ömer ve Serdâr İbrahim ve Nâ'ib Yahya cümle yirmi bir nefer kimesne sefine-i meta'ı mezbûre ile ahz idüp ba'zısını kendü alıkoyup ve ba'zısını dahi cezîre-i mezbûre halkına defter ile tevzi' idüp tâife-i tüccâra zulm itdükleri i'lâm olunmağla emr-i şerîfim virilüp ve Mevlânâ Kasım müfettiş ta'yîn olup cezîre-i mezbûreye varup akd-i meclis idüp husûs-ı mezbûrî tefahhus itdükde dizdâr-ı mezbûr ve Hacı Murâd ve mezbûrlar zikr olınan sefine-i meta'ı ile deryâ yüzünde küffârdan alup mâl-ı ganimetdür deyü aramızda taksim eyledük tüccâr tâifesinden almaduk deyü cevap virüp lâkin mâdâm ki dâru'l-harbe dâhil olmaya esbâbı niye ashâbındır deyü şeyhülislâm fetvây-ı şerîfe ve mücebince hükm-i hümâyûnum virilmeğın dizdâr-ı mezbûr ve gayrı itâ'at-i emr itmeyüp âlât-ı harble mahkemeyi basup taş ile tüccârın nicesini mecrûh idüp itâ'at-i şer' itmedüklerini müfettiş-i mezbûr i'lâm itdükde tüccârın hakları alıvirile deyü fermânım olup emr-i şerîfim virilmeğın icrây-ı hakk olmasına imkân olmaduğın bildirdükleri eelden buyurdum ki:

Vusûl budukda bu husûsda donanma-i hümâyûnumla vardukda bi'z-zât gereği gibi mukayyed olup dahi mezkurları ihzâr u gaybet iderlerse şer'le buldurması lâzım olanlara buldurdup getürdüp tüccâr tâifesiyle huzurunda mürâfa'-i şer' idüp toprak kâdîsı ma'rifetiyle hakk üzere görüp mezkûrların minvâl-i meşrûh üzere ol mikdâr meta'larını mezbûrle ahz u kabz itdükleri bî-hasebi's-şer' sâbit ü zâhir olursa bî-kusûr ashâbinâ alıvirüp şer'-i şerîfe ve emr-i hümâyûnuma muhâlif kat'â kimesneye inâd u muhâlefet itdürmeyesin.

/76a/

Hüküm:76a/2

Yazıldı.

Edirne Kâdîsı [...] gönderüp Hayraboli'de [...] Edirne'de merhûm ve mağfûrun-
leh [...] keferesinin bin on üç senesinde [...] dört yüz elli dokuz akça virile deyü [...] evâmir-i şerîfem ile âhar yerlere dahi (...) [...] ancak elli dört seksen sekiz akçanın

tahsîlini [...] üç yüz yetmiş bir akça mümkünü'l-husûl âhar yerde [...] arz eyledüğün eelden imdi zikr olınan [...] Ahmed Çavuş bi't-tamâm tahsîl idüp mu'accelen virdürmek emr idüp [...]

Vardukda şöyle ki mezbûr Ahmed Çavuş akça [...] virülmekle avk u te'hîre sebep olursa [...] kendüyi habs ile Dergâh-ı mu'allâma gönderesin.

/76b/

Hüküm:76b/1

Yazıldı.

Ümerâdan ze'âmet ile mütekâ'id olan Mustafa Bey'e hükm ki:

[...] vefât iden İbrahim Paşa'nın karındaşı olup İbrornik Sancakbeyi iken [...] lâzım oldukça ta'mîr için vakf eyledüğü akçayı şer'le [...] harâbe müşrif olup (...?) olmağın ta'mîr itdürilmesi mühimmâtdandır [...] arz itmeğın buyurdum ki:

[...] köprüsün ta'mîr ü tecdîd itmek üzere olup ta'mîr ü tecdîde lâzım olan [...] (...) ma'zûl [...] itdürüp ta'mîr ü tecdîd üzere olup ve sefere gelmedünüz deyü tekâ'üd ve çavuşluğa dahl olunmamak için bu hükm-i hümayûnumu temessük eylesin.

/76b/

Hüküm:76b/2

Yazıldı.

Rûmili Eyâletine mutasarrıf olan Vezîr Hasan Paşa'ya hükm ki:

Sâbık Tımışvar Beylerbeyisi olan [...] Hasan Paşa'nın [...] mahfûz olan cevâhir ve zî-kıymet esbâbları ve sâir (...) olan erzâkı [...] mu'accelen Âstâne-i sa'âdetime göndermek emrim olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim ü[zere] mütevaffây-ı mezbûrın Tımışvar Kal'asında mahfûz olan cevâhir ve zi-kıymet esbabları ...ve sâir [...] esbâbları her ne ise müfredâtı üzere defter idüp mühürleyüp yarar âdemlerinle mu'accelen

Âstâne-i sa'âdetime gönderüp [...] ve bi'l-cümle husûs-ı mezbûra onat vechile mukayyed olup müşârün-ileyh esbâb u erzâkından bir akça ve bir habbe zâyî' ü telef olmakdan ziyâde ihtiyât eylesesin mezbûrın nukûd u esbâbından bir nesne zâyî' ü telef olduğına kat'â rızâ-yı şerîfim yokdur ana göre ihtimâm eylesesin.

/76b/

Hüküm:76b/3

Yazıldı.

Ahyoli ve Misivri ve Rusikasrı ve Yanboli ve nevâhî Yanboli ve Karınabad ve Zağre-i atik ve cedîd kâdîlarına hükm ki:

Hâlâ mahrûse-i İstanbul'da et bâbında ziyâde müzâyaka olup tedârüki mühimmâtdan olmağın taht-ı kazânuзда bin on dört senesine mahsûb olmak üzere der'uhde olup rûz-ı hızırdan sonra gelecek bahâr mevsimi koyunlarını mu'accelen südde-i sa'âdetime gönderüp kat'a alâka itdürmenüz fermânım olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda onat vechile bi'z-zât mukayyed olup mezbûr çavuşum mübâşeretiyile vech-i meşrûh üzere der'uhde olınan koyunları emrim üzere ber-vech-i isiti'câl ihrâc itdürüp yerlü Simavlı cebeler ile Âstâne-i sa'âdetime gönderüp ulûfelerini kat' itdürüp def'-i müzâyaka itdüresiz ve bi'l-cümle et bâbında müzâyaka vardur şöyle ki zamânı değıldür deyü cevâba kasdı olursuz zikr olınan koyunu mu'accelen göndermeyüp te'hîr komayasın et bâbında müzâyakaya sebep olursuz bir vechile özrinüz makbûl olmayup azl idüp mu'ateb olursuz ana göre mukayyed olup ber-vech-i isiti'câl gönderüp ikdâm üzere olasın ve sen ki mezbûr çavuşsun der'uhde olınan koyunu ihrâc itdürmeyüp ihmâl ve bâ-ahz u celb idüp mu'accelen göndermeyesin çavuşluğun alınmağla iktifâ olınmayup hakkından gelinür ana göre basîret üzere olasın.

/76b/

Hüküm:76b/4

Bir sûreti

Mahkeme-i (...?)

/77a/

Hüküm:77a/1

م

Mısır Beylerbeyisine ve Kādîsına hüküm ki:

Divân-ı Mısır'ın çavuşlar kethudâsı olan Ali Helâli nâm kimesne sâbıkân Mısır ümerâsından iken fevt olan Ebu Seyfettin'in Münid ve Matbus nâm karyelerinde hâsıl olan terekesini ve sâir esbâb u erzâkını cem'an alup kabz idüp zikr olunan esbâb u tereke mütevañfây-ı mûmâ-ileyhin kızı Fatıma'ya intikâl itmekle taleb olındukda kâh hâl-i huyûtında satun almış idim ve kâh sâbıkân Mısır defterdârı olan Süleymân'ın kefli idi ana virdüm deyü bir yerine münâkıs cevâblar virdükde mûmâ-ileyhin eğer terekesi ve eğer sâir esbâb u erzâkıdır kızı Fatıma'nın vekîli Şeyh Mehmed el-Gazali'ye şer'le aldurılmasını emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda mezbûrî şer'-i şerîfe ihzâr ve husamâsıyla berâber idüp on beş yıl mürûr itmeyen da'vâlarını hakk üzere teftîş idüp göresin kazıyye arz olınduğı gibi ise ol bâbda muktezây-ı şer'-i kavîmle âmil olup mezbûrenin hakkını ba'de's-sübût hüküm idüp bî-kusûr vekiline alıviresin inâd u muhâlefet itdürmeysin şöyle ki mezbûrenin hakkını bî-kusûr virmekte inâd u muhâlefet iderse husamâsıyla südde-i sa'âdetime havâle eyleyesin ki bu cânibe gelüp ahvâlleri divan-ı hümâyûnumda şer'le görölüp kat'â nizâ' ve fasl husûsda ola.

/77a/

Hüküm:77a/2

Yazıldı.

اسعد

Rûmili Beylerbeyine hüküm ki:

Kazâ-i Sofya Tâbi' (...?) nâm karyede bir eski virane kal'a olup ahâli-i karye zulm ü eşkıyâdan kendü mâllarıyla ehl ü iyâllerini hıfz itmek için ta'mîr ü termîm eyleyüp içlerinden Ahmed Hüseyin dizdâr ve Mehmed oğlu Hacı Hasan kethudâ olup Hasan oğlu Ali ve Mehmed oğlu Hüseyin ve Mehmed oğlu Ömer ve Hasan oğlu Kerim ve İbrahim oğlu Veli ve İbrahim oğlu Mehmed ve Haydar oğlu Ahmed ve Ali oğlu Mehmed ve Hüseyin oğlu Abdurrahman ve Veli oğlu Mûsâ neferât ta'yîn i'lâm olunmağın buyurdum ki:

Vardukda kal'a-i mezbûreyi a'yân-ı vilâyet ittifâkıyla kendü mâllarıyla ta'mîr ü termîm itdürüp dahi mezkûrları dizdâr ve kethudâ ve neferât nasb idüp başka başka arz eylesin ki müstakil her birine berevât-ı hümâyûnum virile ammâ mukayyed olup bu bahâne ile re'âyâya salgun salup akçaları alınmak lâzım gelmeye.

/77a/

Hüküm:77a/3

Yazıldı.

سعد/hattıyla

Babadağı Sancakbeyi Ramazân [...] Karazemin iskelesi (...) [...].muhavvef ve muhata yerler olup [...] Kazak eşkıyâsı gelüp [...] ve şenâ'at eyleyüp Karazemin ve Kanlubucak nâm mahallere tatar [...] yarar yiğitler ta'yîn olup yanlarına atlu ve piyâdeden tüfeng [...] mühimmât-ı din ü devletden olmağın zikr olunan mahallere vech-i meşrûh üzere [...] itdürmek emr idüp buyurdum ki:

Vardukda fermân-ı şerîfim üzere zikr olunan mahallere gönüllü tatar [...] yarar yiğitler ve yanlarına kifâyet mikdârı atlu ve piyâde âdem tedârük idüp [...] hıfz u hirâset itdüresin şöyle ki bu bâbda muhâfazaya ta'yîn eylediğin kimesne [...] idüp gelüp hizmetde bulunmayalar ol makûleleri yazup arz eylesin ki emvâl ü erzâkları mîrî için kabz olup [...] gelmeleriyçün emr-i şerîfim virilüp sâir emrime muhâlefet idenler mûcib-i ibret olalar ammâ bu bâbda onat vechile mukayyed olasin ki bu bahâne ile fukarâya ta'addî vü tecâvüz olınmak ihtimâli olmaya.

/77b/

Hüküm:77b/1

Yazıldı.

[Yev]m

Fi 28 şehr-i Zilhicce-i şerîfe sene [10]14

Belgrad bölük halkına zâbit olan Geyvan Kethudâ'ya hükm ki:

Ol câniblerde bölük halkından Zühemansız Mustafa demekle ma'rûf kimesne şekâ ve fesâd üzere olduğu i'lâm olunmağın mu'accelen ele getirilüp kayd u bendle Dergâh-ı mu'allâma gönderilmek emr idüp buyurdum ki:

Vardukda emr-i şerîfim mücebince mezbûr Zühemansız Mustafa dedikleri şakîyi mu'accelen ele getirüp dahi kayd u bendle yarar âdemlere koşup Dergâh-ı mu'allâma gönderesin ve böyle koşup getürdüğün âdemlere muhkem tenbîh eyleyesin ki yolda onat hıfz itdürüp gaflet ile gaybet itdürmekden ziyâde hazer idesin.

/77b/

Hüküm:77b/2

Yazıldı.

م hattıyla

Sofya'dan Belgrad'a varınca yol üzerlerinde ve etraflarında vâkı' olan kâdîlara ve beylerbeyi ve sancakbeyleri kâimmakâm ve müslimânlarına ve sâir vilâyet zâbitlerine ve kılâ' dizdârlarına ve neferât ve bârgîr ağalarına hükm ki:

Hâlâ Hersek tarafından karşı yakadan nehr-i Tuna'yı küffâr eşkiyâsı geçüp ebnâ-i sebîli ve ahâli-i vilâyete mazarrat kasdında oldukları mesâmi'-i aliyye-i hüsvâneme ilkâ olunmağın zikr olunan kazâlarda vâkı' olan neferât ve dirliğünüz âdemleriniz ve kasabât ve kurâda sâkin olan yarar yiğitler ve sâir il erleri ile cümleünüz mükemmel yat u yarak ve hüsn-i ittifâk ile kalkup anun gibi (...?) bir tarafından

geçdüğü haberini alduğunuz gibi avn-i hakla varup mazarratlarını def' etmek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bir ân te'hîr ü terâhî itmeyüp anun gibi küffâr-ı hâksâr eşkıyâsı nehr-i Tuna'yı geçüp bir cânibe kasd-ı hüçüm itdüklerinde birbirinizle haberleşüp dahi tevâyif-i mezbûre ile cümleünüz mükemmel yat u yarak ve hüsn-i ittifâk ile kalkup dernek ve cem'iyet idüp bi-inâyeti'llâhi te'âlâ fırsat el virüp mahall-i iktizâ itdüğüne göre mazarratlarını def' idüp haklarından gelinüp memleket ü vilâyetin âsûde-hâl ve müreffehü'l-bâl olmâları bâbında var kuvveti pazuya hemen götürüp ihmâl ü müsâhale ve avk u te'hîrden be-gâyet hazer idesin bu husûs mühimmâtdandır şöyle ki ihmâl ü müsâhale idüp adem-i ittifâkınız sebebi ile eşkıyâ bir taraftan memâlik-i mahrûsemden bir mahalli ve ebnâ-i sebîli zarar u gezend irişdirdükleri i'lâm olına ve yahud bu bahâne ile re'âyâ vü berâyâyâ salgun salup müft ü meccânen yem ve yemek alınup fukarâyâ ta'addî vü tecâvüz itdürile aslâ özrinüz makbûl olmayup envâ'i afvetiyle hakkından gelinür sonra bilmedik duymadık dimeyesiz.

/77b/

Hüküm:77b/3

Bâ-hatt-ı اسعد

[...] Sancağında vâkı' olan kâdîlara hükm ki:

Çorum Sancağı alaybeyi Mustafa mektûb gönderüp livâ-i mezbûrın her sene alçak hallulerinden otuz nefer [...] [...] virüp muhâfaza hidmetinde olalar deyü fermân olındukda bedeli cema'ate gelen öte Tuna'ya kadar olup [...] gayrı yetmiş seksen nefer kimesnenün eline gemi virüp sefer-i hümayûnumda hidmetde vâkı' oldukda kimesne [...] ibrâz itmekle ihtilâle [...] olur bedeli cema'ate gelen (...?) virmeyüp (...?) öte Tuna [...] kimesne kalmamak bâbında emr-i şerîfim recâsına arz itmeğin buyurdum ki:

[...] fermân olınan otuz nefer alçak hallüden ziyâde kimesneyi [...] sefer-i hümayûna ihrâc itdüresin.

/78a/

Hüküm:78a/1

Yazıldı.

اسعد hattıyla

Şam Beylerbeyine hüküm ki:

Mektûb gönderüp mukaddemâ Şam Defterdârı olan Ali eyâlet-i mezbûreden tahvîl ve tarihine düşen mahsûlâtını havâs-ı hümâyûn karyelerini ber-vech-i isiti'câl ol cânibinde ba'zı Şam yeniçerileri yayabaşlarına ve bölükbaşlarına vürûd idüp hacc-ı şerîf bahânesiyle çıkup gidüp andan Mısır tarafına gelmek murâd itdirüp ve bundan mâ'adâ sâbıkân Anadolu Beylerbeyiliğinden mütekâ'id olup Şam muhâfazasına me'mûr olan Ahmed *-dâme ikbâluhû-* şark seferinde vâkı' olan mahlûlâtı ba'zı nâ-ehil kimesnelere tevcîh itmekle küllî ihtilâle bâ'is olduğunu bildirdüğün ecluden tahvîl ve tarihine düşen mahsûlâtın her kimde ise bî-hasebi'ş-şer'-i şerîf kâdî ma'rifetiyle müteveccih olanlardan alup kabz idüp dahi şark seferinde vâkı' olan mahlûlâtı mütevellî Serdâr Sinân Paşa tarafından olanlara zabt itdürüp müşârün-ileyh kâimmakâm tarafından alanlar dahl itdürilmemek emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda mukayyed olup dahi eyâlet-i mezbûre mahsûlünden berâtın mücebince tahvîl ve tarihine düşen mahsûlâtını ma'rifet-i şer'-i şerîfle bî-hasebi'ş-şer'-i şerîf müteveccih olanlardan bî-kusûr alup ve sefer-i mezbûrede vâkı' olan mahlûlâta mîr-mîrân kâimmakâm ve müşârün-ileyh Ahmed *-dâme ikbâluhû-* tarafına alanları dahl itdürmeyüp serdâr-ı müşârün-ileyh tarafından alanlara zabt ve tasarruf itdüresin emrime mugâyir amel idenleri ve arza muhtâc olanları ism ü resmiyle yazup bildüresin.

/78a/

Hüküm:78a/2

Yazıldı.

اسعد Efendi hattıyla

Gemlik Kādîsına hükm ki:

Bostâncılarımbaşı olan Hızır *-dâme muhibbuhû-* südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp hâssa kayıkları için lâzım olan kürek kadîmden Kumla'dan cem'ü tahsîl olunugelmekle girü kadîmden olıgeldüğü üzere cem'ü tahsîl olunup kimesne mâni' olmamak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına arz itmeğin buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda onat vechile mukayyed olup kadîmden olıgeldüğü üzere hâssa kayıkları için kürek cem'ü tahsîl itdirdüp kadîmden olıgelene muhâlif kimesneye ta'allül ü nizâ' itdürmeysin.

/78a/

Hüküm:78a/3

Yazıldı.

Bardacık Kādîsına hükm ki:

Kazâ-i [...] Ayişe Sultân *-tâbe serâhâ-* nın [...] voyvodası olan Kurd fevt olup [...] Süleymân Çavuş'u voyvoda ta'yîn olınuğına [...] Mustafa *-dâme ulıvruhû-* tarafından mührlü mektûb virilmeğin [...] voyvodalık müşârün-ileyh tarafından virilen mektûb [...] müşârün-ileyhânın mahsûlâtına hâricden bir ferdi dahl [...]

/78b/

Hüküm:78b/1

Yazıldı.

Burusa Kādîsına hükm ki:

Mahrûse-i Burusa'da hâssa-i dakik [...] şurbacılar karşı gelmiş değil iken hâlâ mezbûrda [...] hâssa küllî müzâyakası bâ'is olduklarını [...] hâssa kilercilerimbaşı olan iftihâru'l-havâs ve'l-mukarrebîn [...] mâ-takdimden zabtları ne vechile olıgelmiş ise uslûb-ı sâbık üzere amel [...]

Vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere tâife [...] ne vechile olıgelmiş ise uslûb-ı sâbık üzere amel idüp olıgelene kimesneleri [...]

/78b/

Hüküm:78b/2

Yazıldı.

سعد/hattıyla

Delvine Beyi Hüsman Bey'e hükm ki:

Südde-i sa'âdetime mektûb [gönderüp] kadîmden isyân u tuğyan üzere olan Kurkleş âsilerinin baş u buğları olan Püyoş âsileri bundan akdem iki sancakbeylerini katl idüp Avlonya ve Arnavud Bolvadin ve Draç ve İlbasan câniblerine mürûr iden ebnâ-i sebîlin yollarını iskele ve melceleri ibtâl ü men idüp nice def'a fesâd ü şenâ'atleri arz u i'lâm olındukda mezbûr şakîleri külliyyet ile mahall-i mezbûrdan kaldurasız deyü def'atle evâmir-i şerîfe vârid olmağın zikr olınan Kurkleş asileri ile yek-dil olmağla kimesne def'ine ikdâm idemeyüp ruhsat bulmağla getürdüğüne fesâd ü şenâ'atleri ziyâde olduğundan gayrı tahsîl-i mâlda iken senin dahi yolun basup muhârebeye mübâşeret olındukda on beş yirmi nefer âdemini ve iki nefer sipâhîyi katl ve sekiz dokuz yük mâl-ı mîrî gâret ve mâbeynlerinde taksim idüp ve üç yüzden ziyâde eşkiyâ ile Ya'kub Çavuş nâm kimesneyi iki âdemiyle katl idüp mülklerini gâret itmışlerdür şöyle ki mezbûrların fesâd ü şenâ'atleri def' olmasa vilâyeti harâbeye varması mukarrerdür deyü bildirmişsin imdi sefer zamânı olmağla mübâşeret olunursa sefer avk olmamak lâzım gelür sefer âhir oldukdan sonra zikr olınan ehl-i fesâd ve eşkiyânın haklarından gelinmek fermânım olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda emrim üzere sefer âhir oldukdan sonra kendü âdemlerin ve ahâli-i memleketin ittifâkıyla üzerlerine varup evvelâ meclis-i şer'-i şerîfdan âdem gönderüp da'vet eylesesiz eğer itâ'at-i şer'-i şerîf idüp gelürlerse da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâdde iden husamâsıyla berâber idüp bir def'a şer'le fasl olınup üzerinden on beş yıl mürûr itmeyen da'vâlarını hakk üzere teftîş idüp ba'de's-sübût ashâb-ı hukûka bî-kusûr haklarını alıviresin ve illâ itâ'at-i şer'-i şerîf itmezler ise a'yân-ı memleket

ittifâkıyla şer'le haklarından gelesin aslâ bir ferde himâyet ve sıyânet eylemeyesin ammâ bu bahâne sizden kalkup ziyâde hazer idüp sefer âhir olduktan sonra mübâşeret eyleyesin.

/79a/

Hüküm:79a/1

Yazıldı.

Yenişehir ve Fenar kâdîsına ve İnebahtı Beyi'ne ve levendât ve (...?) kâdîlarına hüküm ki:

Sen ki kâdîsın mektûb gönderüp Yenişehir kazâsına tâbi' Yaş [boş] karyeler halkı meclis-i şer'a gelüp Olgurun ? Kazâsına tâbi' Sine ve (...?) ve Sultân haslarından Murâderi kazâsına tâbi' (...?) buyurdum ki:

Vardukda mezbûrları meclis-i şer'a ihzâr idüp gaybet iderlerse şer'le buldurması lâzım olan kefillerine buldurdup gönderüp bir def'a şer'le fasl olmayup on beş yıl mürûr itmeyen husûsları hakk üzere teftîş idüp göresin arz olunduğı üzere mezbûrların fesâd ü şeâ'atleri vâkı' ise muktezây-ı şer'-i kavîmle âmil olup ba'de's-sübût erbâb-ı hukûka haklarını alıvirdükden sonra bu fesâdı muhtâc-ı arz ise hubs ü arz eyleyesin değıllerse şer'le lâzım geleni edâ idüp hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye iş itdürmeyesin.

/79a/

Hüküm:79a/2

Yazıldı.

اسعد Çelebi hattıyla

Bolu Beyine ve Kâdîsına Zihne Kazâsından munfasıl Mevlânâ [boş] ve sâbıkân Drama Kâdîsı olan Murâd'a hüküm ki:

Sen ki mîrlivâsın südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp Bolu Sancağı sâkinlerinden Kara Hasan ve oğlu Muzaffer ve Mehemed ve Hüseyin nâm kimesneler yalan şehâdeti ile müte'ârif olduklarından mâ'adâ mezbûr Kara Hasan kendü zevcesini katl idüp ve oğlu mezkûr Muzaffer'e Mûsâ nâm kimesnenün hatununu cebren alıvirdüğü sicill-i huccet olunup ve merkûm Mehemed dahi diğêr Mehemed nâm kimesnenün bâkire kızını cebren tasarruf idüp ve Mahmud Çavuş nâm kimesneyi dahi bâ-ittifâk katl eyleyüp şakî ve ehl-i fesâd ve kuttâ'u't-tarîk olduklarını zevâtdan nice mu'temedun-aleyh kimesneler şehâdet eylemişlerdür deyü zikr olunan şakîler küreğê konılup haklarından gelinmek recâsına arz eyledüğün eelden buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda onat vechile mukayyed olup zikr olunan şakîleri bi-eyyi vechin kâne ele getürüp gaybet iderlerse şer'le buldurması lâzım olan kefillerine buldurdup dahi meclis-i şer'a ihzâr ve hakk üzere teftîş idüp göresin fi'l-vâkı' arz olunduğı üzere fesâd ü şenâ'atleri bî-hasebi's-şer' üzerlerine sâbit ü zâhir olursa üzerlerine sübût bulan mevâddın sûret-i sicilleriyle mezbûrları kayd u bend idüp yarar âdemini koşup südde-i sa'âdetime gönderesin küreğê konılup haklarından geline.

/79a/

Hüküm:79a/3

Yazıldı.

[...] olup hilâf-ı [...] olmayup def'i lâzım [...] gönderilmek emrim [...] her ne ise (...) defter olunup [...] emrim olmuşdur buyurdum ki:

Şakî-i mezbûrı ele getürüp dahi cümle [...] getüresin mukayyed ü mahbûs esbâbı ile defteriyle mu'accelen [...] gönderesin ammâ gönderdüğünde yanına yarar ve mu'temedun-aleyh [...] ve muhkem tenbîh ü te'kîd ve tehdîd eylesin ki basîret [...] olup gaflet ile veyahud âhar tarîkle mezbûrı kaçırmaktan gâyetle ihtirâz u ihtiyât üzere olalar ki sonra bir vechile özürleri makbûl olmayup sonra nedâmet kendülere hayır virmez bilmiş olalar.

/79b/

Hüküm:79b/1

Yazıldı.

Edirne'de hâssa bostâncıbaşım olan Ahmed'e hükm ki:

Hâlâ bostâncılar [...] mâbeyninde ihtilâl olduğu ecluden nice hidmetin avkına bâ'is [...] olıgelmiş ise yine min-ba'd ol vechile amel idüp hüsn-i zindegâni üzere [...] bu bâbda onat vechile mukayyed olup şimdiye değin bostâncıbaşı olanlar kethudâsıyla [...] ol vechile hüsn-i zindegâni olursa olsun emr-i şerîfime muhâlif vaz' eylemekden [...] nifâk u şikâk üzere olmakdan ziyâde hazer idesin. [...] üzere Âstâne-i sa'âdetime gönderilügelen meyveleri mezbûr kethudâsıyla göndermek [...]

/79b/

Hüküm:79b/2

Yazıldı.

م hattıyla

Kocaeli Beyine ve İznik Kādîsına hükm ki:

Sen ki mîrlivâsın südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp İznik kazâsına tâbi' [...] nâm karye zâbiti olan Sinân yolda katl olınan eşkıyânın refikleri olup bayrak çeküp sipâhî nâmına yanına nice eşkıyâ cem' idüp müslimânları dâimâ rencîde vü remîde idüp katl-i nüfûs ve gâret-i emvâl idüp şakî-i mezbûrın ahvâlini meclis-i şer'de tefahhus olındukda sipâhîsin deyü haber virmekle hakkından gelinmeğe cü'ret olunmayup itdüğü fesâd yanına kalmağla günden güne fesâd ü şenâ'âtî ziyâde olup bölüğü dahi bulunmayup ve mezbûrın sipâhî olmaduğunu nice müslimânlar şehâdet itmişdür deyü arz itmeğin buyurdum ki:

Vusûl buldukda mezbûrı ele getirüp ol cânibde olan bölük halkı zâbiti ma'rifetiyle meclis-i şer'a ihzâr idüp fi'l-vâkı' bölük halkından olduğu zâhir olursa ahz u habs idüp bölük ve ulûfesiyle yazup arz eylesin ve illâ bölük halkından olmayup şer'le şekâveti bâbında olursa ba'de's-sübût ashâb-ı hukûkun bî-kusûr haklarını alıvirdükden sonra aslâ himâyet ve sıyânet itmeyüp şer'le hakkından gelesin ammâ bu

bâbda onat mukayyed olup ahz u celb sebebi ile ehl-i fesâda himâyet ve arz u nisbet ile kendü hâlinde olana gadr olmakdan ziyâde hazer eyleyesin.

/79b/

Hüküm:79b/3

Yazıldı.

Bâ-hattı سعاه

Mudanya Kādîsına hükm ki:

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-ekârim hâssa bostâncılarım başı olan Hızır *-dâme muhibbuhû-* südde-i sa'âdetime tezkîre gönderüp kazâ-i mezbûrda olan mîrî bâğçe ve çiftlikde hâsıl olan sebze ve sâir mahsûl dükkânlara tevzi' olunup bey' olunmadan hâricden kimesne bey' eylememek bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına arz itmeğin olıgeldüğü üzere amel olunmak fermânım olmuştur buyurdum ki:

Vusûl buldukda husûs-ı mezbûr kadîmden ne vechile olıgelmiş ise girü ve ol vechile amel idüp şer'-i şerîfe ve kadîmden olıgelene muhâlif kimesneye ta'allül itdürmeyesin.

/80a/

Hüküm:80a/1

Yazıldı.

Efendi حضرت Bey hattıyla

Ohri Beyine ve Kādîsına hükm ki:

Dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinden yirmi dokuzuncu cema'atden yevmî yirmi bir akça ulûfeye mutasarrıf olup kazâ-i mezbûrda yeniçerilerim üzerine zâbit olan Mehmed oğlu Mustafa şakî ve ehl-i fesâd olup ahâli-i vilâyete zulm ü ta'addî üzere olduğu i'lâm olındukda mezbûrın ulûfesi kat' olunup mürde tîmâr olmağla hukûk-ı nâs

şer‘le alıvirilmek bâbında bi‘l-fi‘l yeniçerilerim ağası olan Hüseyin *-dâme uluvvuhû-* tarafından mektûb virilmeğin buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda müşârün-ileyh tarafından virilen mektûb mücebince mezbûrı meclis-i şer‘a ihzâr ve da‘vâ-yı hakk ve ta‘yîn-i mâtde iden husamâları muvâcehesinde bir def‘a şer‘le görülüp fasl olmıyan husûslarını hakk üzere teftîş idüp erbâb-ı hukûka şer‘le müteveccih olan haklarını hükm idüp alıvirdükden sonra ağaları tarafından virilen mektûb mücebince şer‘le hakkında lâzım geleni icrâ eyleyüp hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye zulm ü ta‘addî itdürmeyesin.

/80a/

Hüküm:80a/2

Yazıldı.

م Efendi

Soma Kādısına hükm ki:

Südde-i sa‘âdetime mektûb gönderüp kazâ-i mezbûrenin a‘yân u eşrâf ve sâir ahâlisi sana gelüp üzerlerine celâlf eşkıyâsı müstevlî olup kasaba ve meralarını ihrâk eyleyüp eşkıyâdan tahassün idecek yerleri olmamağla ol cânibde vâkı‘ kadîmden bir harâbe kal‘a olup kendü mâllarıyla ta‘mîr itmek bâbında izn-i hümâyûnum recâ eyledüklerini arz eyledüğün ecluden buyurdum ki:

Vusûl buldukda arz olınuğı üzere zikr olunan kal‘ayı ahâli-i vilâyetin kendü yanlarından ta‘mîr itmek istediklerinde ta‘mîr itdürüp hâricden kimesneyi dahl itdürmeyesin.

/80a/

Hüküm:80a/3

Yazıldı.

Mihaliç ve Gönen ve Edincik [...] ve Balya [...] yeniçerilerinden olup (...) [...] hâlâ taht-ı kazânuz [...] ocak mühimmâtıyçün kendü akçalarıyla [...] ashâbınâ akçaları virilmek için [...] iftihâru'l-ümerâ ve'l-ekâbir Hüseyin -*dâme* [...] mücebince amel olunmak fermânım olmuşdur [...] bu bâbda müşârün-ileyh ağa tarafından virilen mühlürü [...] bu bahâne ile fukarâya hüsn-i rızâsıyla bey' itmeyenlere [...] hakk-ı sarîha tâbî' olasın.

/80b/

Hüküm:80b/1

Mihaliç Kādîsına hükm ki:

Südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp kazâ-i mezbûr [...] perâkende kurâ olup kadîmden eşkıyâ zuhûr itdükde birbirimize mu'avenet [...] iken bir kaç seneden berü eşkıyânın ziyâde hareketi olup ve kazâ-i mezbûre ahâlisinin [...] emvâl ü erzâklarını nehb ü gâret ve ehl ü iyâllerine ta'addî vü tecâvüz itmekle her birleri dağlar [...] olduklarından gayri zirâ'at itmeğe dahi iktidârları olmayup şöyle ki ellerinde olan yât ü yaraklarına dahl [...] eşkıyâ müstevlî oldukda cümlemiz bir yere gelüp hüsn-i ittifâk ü ittihâdıyla mazarratları def' olunmaz ise kazâ-i mezbûr ahâlisi [...] idüp ehl-i fesâdı ittifâkıyla ele götürüp şer'le haklarından gelmesini emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere kazâ-i mezbûrda o makûle ehl-i fesâd zuhûr idüp fukarâya ta'addî vü tecâvüz [...] ehl-i fesâdı hüsn-i ittifâk ve il eri mu'aveneti ile ele götürüp da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâdde iden husamâları muvâcehelerinde ahvâllerini [...] üzerlerine sübût bulan hukûku ashâbinâ hükm idüp alıvirdükden sonra ehl-i fesâd arza muhtâc olanlardan ise muhkem habs idüp arz eylesin arza muhtâc olmıyan ehl-i fesâda aslâ mecâl virmeyüp şer'le muhkem hakkından gelesin ve bi'l-cümle re'âyâ vü berâyâyâ ta'addî vü tecâvüz olınuğına aslâ rızâ-yı şerîfim yokdur gereği gibi mukayyed olup ehl-i fesâdın haklarından gelüp kimesneyi himâyet eylesin ammâ mukayyed olasın ki bu bahâne ile kendü hallerinde olanlara ta'addî vü tecâvüz olunmak ihtimâli olmaya. [boş] itmeyüp men' olmâları ile re'âyâ vü berâyâyâ kâr u kisblerinde olalar.

/80b/

Hüküm:80b/3

Yazıldı.

م Efendi

Akkirman Beyi Seydi Bey'e hükm ki:

Hâlâ kazak eşkıyâsının ziyâde hareketleri olup ol cânibinde ba'zı yerleri gâret eylediği i'lâm olunmağla Tulca ve İsmail ve Kili'den olıgeldüğü umûra otuz pâre şayka tedârük idüp dahi kasım gününe değin ol cânibleri hıfz u hirâset idüp bir mahalle zarar u gezend irüşdürmemek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda onat vechile mukayyed olup emrim mücebince zikr olunan yalılardan olıgeldüğü üzere otuz pâre şayka tedârük ve mu'accelen ihrâc idüp dahi kasım gününe değin gereği gibi muhkem hıfz u hirâset idüp kazak eşkıyâsından bir mahalle zarar u gezend irüşdürmeyesin şöyle ki ihmâl idüp fermân olunan şaykaları mu'accelen ihrâc itmeyüp kazak eşkıyâsından bir mahalle zarar u gezend irüşdüresin sonra ne vechile özrün makbûl ve cevâbın mesmû' olmayup hakkından gelinmek mukarrerdür ana göre basîret üzere olasin husamâları muvâcehelerinde bir def'a şer'le görölüp fasl olmıyan husûslarını hakk üzere teftîş idüp erbâb-ı hukûka şer'le müteveccih olan haklarını hükm idüp alıvirdükden sonra fermân-ı âlî-şânım üzere ağaları tarafından virilen mektûb mücebince şer'le haklarından gelesin ammâ hakk üzere olup ahz u celb sebebi ile fesâda himâyet olunmakdan ve garaz u ta'assub ile kendü hâlinde olanlara zulm ü ta'addî olunmakdan hazer idüp câdde-i hakdan udûl eylemeyesin.

/81a/

Hüküm:81a/1

Yazıldı.

م Efendi

Sâbıkâ Lahsa Beylerbeyi olup hâlâ Karesi Sancağına mutasarrıf olan muhassıl Hüseyin -*dâme ikbâluhû*- ye hükm ki:

Hâlâ senin acele üzere ıyd-i şerîfden mukaddem sÛdde-i sa'âdetime gelmen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bir ân te'hîr ü terâhî itmeyüp ber-vech-i isti'câl ıyd-i şerîfden mukaddem gelüp sÛdde-i sa'âdetimde hizmetde olasın beher hâl bu cânibe gelmen mühimmâtdan olmuştur muhâfaza ve tahsîl-i mâlî bahâne idüp gelmemekden ve anlaşup gice gelmekden be-gâyet hazer eyleyesin sonra nedâmet çekmen mukarrerdür ana göre mukayyed olup emrime adem-i itâ'atden be-gâyet ihtirâz üzere olasın.

/81a/

Hüküm:81a/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ۞

Selanik Kâdîsına hüküm ki:

Sâbıkân Selanik'de Tuzla nâzırı ve çuka emîni olan Ağazâde Mustafa'nın üzerinde mâl-ı mîrî olmağla Selanik Kal'asında habs olunup hâlâ mezbûr kayd u bend ile sÛdde-i sa'âdetime gönderilüp ve anda olan emlâk u esbâbı mühürletmek için Dergâh-ı mu'allâm kapucularından [boş] irsâl olunmuştur buyurdum ki.

Vusûl buldukda mezbûrın anda olan emlâk u esbâbından bir nesnesi zâyi' ü telef olmamak üzere cümlesini mühürledüğinden sonra mezkûru mezkûr kapucılara kayd u bend ile teslim idesin ki Âstâne-i sa'âdetime getüreler ve mezbûrlara muhkem tenbîh eyleyesin ki yolda ve izde ve menâzil ü merâhilde onat vechile mukayyed olup gaflet ve ihmâl sebebi ile gaybet itdürilmekten hazer idesin.

/81a/

Hüküm:81a/3

Yazıldı.

Anadolu Beylerbeyine ve Kütahya Müfettişine hüküm ki:

Meşâyah-i kirâmdan iftiharul-ulemâ-i (...) Mevlânâ Fazıl Ali *-zîde* [...] Kütahya Kādîsı iken fevt olan oğlu Şah Mehmed'in ol cânibde olan muhallefâtına ve kal'â dizdârında nukûd ve sâir küllî nesne taraf-ı âhardan [...] zikr olunan nukûd u muhallefâtı müşârün-ileyh getürüp îsâl olmasıyçün ümmetü'l-ulemâ-i müste'ızîn mülâzım Mevlânâ Osmân ile Dergâh-ı mu'allam [...] Mehmed *-zîde kadruhû-* ta'yîn ü irsâl olunduğı mûmâ-ileyh tarafından i'lâm olunmağın muhallefâta dahl olunmayup mezkûrlarıyla Mevlânây-ı mûmâ-ileyh [...] olınmak emrim olmışdur buyurdum ki:

Hükm-i şerîfimle varduklarında mütevaflây-ı muma-ileyhin zikr olunan nukûd ve muhallefâtı her ne ise aslâ bir ferdi dahl [...] Osmân ve bevvâb-ı huccet defteri ile bi't-tamâm teslîm ve babası Mevlânây-ı müşârün-ileyhe irsâl ü îsâl eylesin ve anun gibi [...] südde-i sa'âdete havâle eylesin ki Divân-ı hümâyûnumda kâdî-askerlerim huzurunda görölüp edâ-yı hakk [...] üzerlerinden ve nukûdundan bir nesne zâyi' ü telef olmakdan [...]

/81b/

Hüküm:81b/1

Yazıldı.

Kapudan Paşa hazretlerine ve Midillü Kādîsına hükm ki:

Midillü [...] re'âyâ vü berâyâyâ zulm ü ta'addî üzere olmağla re'âyâ tâifesi [...] sürgün olmak bâbında emr-i şerîf vârid olmağla mezbûrın re'âyâ tâifesine girü [...] zâde Hüseyin Çavuş'un tevâbi'inden İsa Bâlî olmağla Mehmed ve Ali Çelebi olmağla Kara Musalli ve eşkünci Hacı [...] niçün varup Hüseyin Çavuş'dan şekvâ ettiniz deyü mezbûrları taşılayup kimini mecrûh idüp [...] rencîde etdüklerinden gayrı bağ ve bahçelerini ve çiflerini zabt itdürüp küllî fesâd ü ta'addî üzere [...] haber virüp tazallüm eyledükleri ecluden mezbûrların ahvâlini şer'le görilmek fermânım olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda mezbûrları meclis-i şer'a ihzâr idüp gaybet iderlerse şer'le buldurması lâzım olan kefillerine buldurdup getürdüp dahi onat vechile hakk üzere teftiş ü tefahhus idüp göresin mezbûrların vech-i meşrûh üzere re'âyâyâ ol vechile zulm ü

ta'addîleri şer'le sâbit ü zâhir olursa ba'de's-sübût ashâb-ı hukûkun müteveccih olan haklarını alıvırdükden sonra ehl-i fesâdın şer'le haklarında lâzım geleni icrâ idesin.

/81b/

Hüküm:81b/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ۞ Efendi

Eskişehir Kādîsına ve livâ-i mezbûrda vâkı' olan kādîlara hüküm ki:

Sen ki Eskişehir kādîsının Dergâh-ı mu'allâma mektûb gönderüp celâlî eşkıyâsından olan Köse Mahmud nâm şakî kazâ-i mezbûra gelüp beş altı yüz mikdârı eşkıyâ ile sâkin olmağla ahâliyi cem'an ehl ü iyâli ile kalkup emlâk ü erzâklarını ve ekseri evlâd ü ensâbını terk idüp her biri celâ-yı vatan ve âhar kazâlara varup sâkin olmâlarıyla kazâ-i mezbûr hâlî kalup ahâlisi Seferli ? nâm nâhiye harab olup atları olmamağla ol mahalle cem' olup tahassün idüp ehl ü iyâlleride hıfz u sıyânet üzere iken hâlâ Sultânönü Beyi olan Mustafa Bey'in mezbûr şakî Mahmud ve âdemleri olup ahâli-i vilâyetin emvâl ü erzâklarını nehb ü gâret yek-dil ve yek-cihet olup nâhiye-i mezbûreye varup tahassün iden fukarâya siz âlet-i harb cem' idüp isyân üzere oldunuz deyü evlerini ihrâk ve emvâl ü erzâklarını gâret eyledüğinden gayrı müşârün-ileyh Mustafa Bey mezkûr celâlî Mahmud beş altı yüz eşkıyâ ile bunların üzerlerine varup nâhiye-i mezbûreyi gâret itmek ittifâkıyla mukarrer olmağla ahâli-i vilâyet meclis-i şer'a gelüp ellerinde olan yat u yarakları alınmayup ve ahâli-i vilâyet birbirine mu'avenet ve müzâheret itmek üzere ahd ve şartlayup cümlemiz birbirimize mu'in ve zahîr olup ehl ü iyâlleri üzerlerine katl olunmak mukarrer idüp ahvâllerini Âstâne-i sa'âdetime i'lâm u îrâm eyledükleri arz itmeğın buyurdum ki:

Vusûl buldukda arz olınuğ gibi ise cümleünüz yek-dil ve yek-cihet olup dahi ahâli-i vilâyetin ellerinde olan yat u yaraklarına kimesneyi taarruz itdürmeyüp birbirinizün mu'avenet ve müzâheretleri ile def'-i mazarrat itmede bezl-i maktûr eylesin şöyle ki bu bâbda def'-i mazarratlarına ihmâl ü müsâhale olinmayup nâhiye-i mezbûreye varup tahassün idenlere ol vechile ta'addî vü tecâvüz olına ihmâlinüz avf

olınmayup envâ‘-ı itâb u ikâba mazhar olmanız mukarrerdür ana göre mukayyed olup anun gibiler üzerlerine varup ta‘addî vü tecâvüz iden eşkıyâyı kat‘â himâyet eylemeyesin.

/82a/

Hüküm:82a/1

Yazıldı.

م Efendi

Karaman Beylerbeyine ve Eskiil Kādîsına hükm ki:

İftihâru'l-havâs ve'l-mukarrebîn daru‘-s-sa‘âdetim ağası olan Mustafa *-dâme uluvvuhû-* südde-i sa‘âdetime mektûb gönderüp kazâ-i Sultâniye'de vâkı‘ merhûm ve mağfûrun-leh Sultân Selim Han *-tâbe serâhû-* nün cami‘-i şerîf ve imareti evkâf mütevellîsi olup ebna-i sipâhîyandan olan Piyale *-zîde kadruhû-* için evkâf-ı mezbûreye kemâl-i istikâmet ile hizmet ve her sene küllî zevâyir teslim eylediğinden gayrı kazâ-i mezbûrede müslimânlar tahassün eylemek için kal‘a binâsına Âstâne-i sa‘âdetimden ve serdârım tarafından evâmîr-i şerîfe ile mübâşir ta‘yîn olup hizmet üzere olmağla ve müşârün-ileyhin nezâretinde olan evkâfa kimesne karışmayup kendü tarafından arz olunmayınca âhara virilürse dahl itdürilmemek bâbında hatt-ı hümâyûn-ı sa‘âdet-makrûn sâdır olmağla tevliyet-i mezbûre merâmını kendü cânibinden arz ile ahara virilmeye emr-i berât ibrâz eyleyenlerin berâtları ve emirleri ellerinden alınup der-kîse olup Âstâne-i sa‘âdetime gönderilüp tevliyetine dahl olunmamak recâsına arz eylediğinden eelden buyurdum ki:

Vusûl buldukda vech-i meşrûh üzere tevliyet-i mezbûre mâdam ki müşârün-ileyhin arzıyla âhara virilmeye bir tarîkle emr-i berât ibrâz idüp zikr olunan tevliyete dahl idenlerin berâtlarını ve emirlerini ellerinden alup der-kîse idüp südde-i sa‘âdetime irsâl eyleyesin.

/82a/

Hüküm:82a/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı مجد Efendi

Galata Kādîsına hükm ki:

Südde-i sa‘âdetime mektûb gönderüp Kapudan Paşa -*edâma'llâhu* –ya hamr ile gelen gemilerden ne mikdâr rüsûm alınmak adet-i kadîmdir ehl-i vukûfdan suâl olup arz olına deyü fermân olunmağla ehl-i ehl-i hayr olan reislerden ve sâir mu‘temedün-aleyh kimesnelerden tefahhus olındukda hamr ile girüden gelen gemilerden yüz yirmi beşer akça resm alınması yüz otuz akça resm-i dümen ve yüz altmış akça resm-i kefâlet ve her fuçıdan yedişer akça resm-i fuçı ve Marmara gemilerinden iki yüz kırkar akça resm-i liman ve atmış altışar akça resm-i dümen ve üç yüz altmışar akça resm-i kefâlet ve Yahûdî tâifesi boğazdan taşradan getürdüğü hamr peremelerinden yirmi sekizer akça ve boğaz içinden getürdükleri peremelerden on sekizer akça ve (...) ve sâir ada kayıklarından yüz altmışar akça resm-i liman ve altmış altışar akça resm-i dümen ve iki yüz altmışar akça resm-i kefâlet ve ba‘zı Frenk kayıklarından iki yüz akça resm-i liman ve altmışaltışar akça resm-i dümen ve (...) gemilerinden yüz seksener akça resm-i kefâlet ve iki yüz akça resm-i liman ve altmışaltışar akça resm-i dümen alınugelmışdür deyü haber virdüklerini arz itdüğün ecluden kadîmden alınugeldüğü üzere alınmak bâbında fermân-ı hümayûnum sâdır olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda [...] alınugeldüğü üzere aldırup olıgelene mugâyir kimesneye iş itdürmeyesin.

/82a/

Hüküm:82a/3

[...] Silahdârlardan (...) [...] gezüp bir nice eşkıyâ ile [...] tecâvüz idüp hadden ziyâde fesâd [...] emir vârid olup ve ba‘zı yeniçeri [...] mübâya‘a itdükleri ecluden [...] gâret idüp fesâd itmekle katl olunması bâbında [...] ta‘addî idüp muhârebe ve mukâteleye şurû‘ itmekle [...] ahâli-i vilâyete ta‘addî olunmamak için [...] rencîde olunmamak emrim olup buyurdum ki:

[...] varup hâlâ ve sonra bu husûsa mübâşeret [...] ehl-i örf tâifesine ve sâirlerine nizâ' itdürmeyü[p] [...]

/82b/

Hüküm:82b/1

Yanya Sancakbeyi ve Kādîsına hükm ki:

Yanya Sancağında [Boş] nâhiyesinde [...] şehîd olup ze'âmeti mahlûl olmağla Silahdârlardan ba'zısı yirmi bir akçası olan [...] itmek istedikde Yanya sâkinlerinden Süleymân nâm şakî ol diyârın [...] Hacı Ali budur şehîd olan Ali bu değıldür deyü [...] hakkından gelinmek için emrim sâdır olmuşken ele getürmeyüp zorba [...] (...)

Vusûl buldukda şakî-i mezbûrî (...) ele getürüp da'vâ-yı hakk üzere teftîş idüp [...] ve hilâf-ı şer' vaz' eyledüğü vakı' ise şer'le hakkında lâzım geleni icrâ eylesin ehl-i fesâda himâyet ve kendü hâlinde olanlara [...] itmeyüp câdde-i hakdan udûl itmeyesin.

/82b/

Hüküm:82b/2

Yazıldı.

Kapudan Paşa'ya hükm ki:

Hâlâ Cezâyir eyâletinde ba'zı çavuş ve zu'amâ ve erbâb-ı tîmâr ze'âmet ve tîmâr alup [...] idüp Cezâyir'den [...] itdürmemekle donanma-i hümâyûnda ve sâir hizmetlerde yoklanmak lâzım geldükde kimin üzerinde olduğu ma'lûm olmayup ihtilâle [...] olduğu i'lâm olunmağın eyâlet-i mezbûrede ze'âmet ve tîmâra mutasarrıf olup altı aya değın berâtlarını getürüp kayd u berât itdürme [...] ze'âmet ve tîmârları kendülere zabt itdürilmemek bâbında fermân-ı hümâyûnum sâdır olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda tâife-i [...] muhkem tenbîh ü te'kîd eylesin ki altı aya değın berâtlarını getürüp kayd u berât itdüreler şöyle ki ba'de't-tenbîh getürmeyüp kayd u berât itdürmeyeler anun gibilerin tîmârlarını kendülere zabt itdürmeyeler.

/82b/

Hüküm:82b/3

Halep ve Trablusşam beylerbeylerine

Bundan akdem iskele Trablusşam'da iken deryâ yüzü emn ü emân olup levend ve korsan gemileri yanaşmayup.

/82b/

Hüküm:82b/4

Yazıldı.

Selânîk Kādîsına hükm ki:

Sâbıkân Selanik'de Tuzla nâzırı ve çuka emîni olan Ağazade Mustafa'nın üzerinde mâl-ı mîrî olmağla Selanik Kal'asında habs olunmağla beher-hâl mezbûr kal'adan ihrâc olunup Dergâh-ı mu'allama irsâl olınmak bâbında mâliye tarafından emri şerîf virilmekle mücebince amel olunup mezbûr vech-i meşrûh üzere südde-i sa'âdetime irsâl olınmasını emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda mezbûrî mâliye tarafından virilen hükm-i şerîf mücebince kal'adan ihrâc idüp südde-i sa'âdetime irsâl eyleyesin ki cümle temessükleriyle gelüp divan-ı hümâyûnumda zamân-ı emânet ve nezâretinde kabz itdüğü mâl-ı mîrînin cevâbını vire.

/83a/

Hüküm:83a/1

Yazıldı.

اسعد

Sâbıkân Ohri Beyi olup mütekâ'id olan Kacnaklı oğlu Mehmed -*dâme izzuhû-*ye hükm ki:

Akçahisâr Kādîsı Mevlânâ Yûsuf ile Mate Kādîsı Mevlânâ Mehmed ve sâbîkân Mate Kādîsı İskender ve Kırıcık kādîsı Mevlânâ Ahmed sÛdde-i sa'âdetime mektûblar gönderüp zîkr olınan kādîlikların zu'amâ ve erbâb-ı tîmâr e'imme ve hutebâ ve sâirleri umûmen meclis-i şer'a gelüp hâlâ Ohri sancağına tâbî' Selena ve Ekmeli ve Lora ve Gora ve Evlaşah nâm asi karyelerin halkı Dukakin Sancağında olan Arnavud asileri ile yek-dil ve yek-cihet olup dörd bin mikdârı eşkıyâ bir yere cem' olup bayrak kaldırup zîkr olınan kādîliklarda olan kurâyı basup ahâlisinin ekserini katl ve emvâl ü erzâklarını gâret ve ehl ü iyâllerini küffâra satup ve ba'zı karyeleri dahi ihrâk idüp zulm ü ta'addîlerinden re'âyânın ekseri terk-i diyâr ve celâ-yı vatan eylediklerinden gayrı mukaddemâ merhûm ve mağfûrun-leh ceddîm Sultân Mehemmed Han Gazi feth eyledüğü İstiloş? nâm kal'ayı dahi ihrâk ve içinde olan mustahfizlarını katl ve ehl ü iyâllerini esîr idüp kal'a-yı mezbûre harâb olmağla Niş ve Dırac iskeleleri ve melcelerinin yolları hasar olup ebnâ-i sebîl ve kârbân ve tüccârın mürûr u ubûra mecâlleri kalmayup mâl-ı mîrîye dahi küllî zarar müretteb olup hâlâ mîrlivâ olan zu'amâ ve erbâb-ı tîmârî ile Estergon muhâfazasında olmağla kâimmakâm olanlar zîkr olınan eşkıyânın haklarından gelmeğe kâdir olmamağla kırk pâre güzide karyeler harâb olup şöyle ki kal'a-i mezbûre ta'mîr olunup ve eşkıyânın haklarından gelmeye âzim fitne zuhûr itmek mukarrerdür deyü arz eyledükleri ecluden kal'a-i mezbûreyi ta'mîr ve zîkr olınan eşkıyânın hüsn-i tedbîr ü tedârûkle def' ü ref' eylemek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda onat vechile mukayyed olup te'hîr ü tevakkuf itmeyüp varup kal'a-i mezbûreyi ta'mîr idüp dahi zîkr olınan Arnavud eşkıyâsından vech-i meşrûh üzere fesâd ü şenâ'at üzere olanları hüsn-i tedbîr ü tedârûkle ele getürüp da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâdde iden husamâları muvâcehelerinde bir def'a şer'le görölüp fasl olmıyan husûslarını onat [...] ve şer'le hakk üzere teftîş idüp erbâb-ı hukûka şer'le müteveccih olan haklarını hükm idüp alıvirdükden sonra ehl-i fesâddan muhtâc olanları habs idüp üzerine sübût bulan mevâddın sûret-i sicilleriyle yazup [...] eyleyesin olmıyanların muktezâ-yı şer'le haklarından gelesin ammâ hakk üzere olup kendü hallerinde olanlara [...] ve ehl-i fesâda himâyet olınmakdan hazer eyleyesin ve bu bahâne ile zu'amâ ve erbâb-ı tîmâr bir ferdi [...] alıkomakdan ziyâde ihtiyât eyleyesin bu husûs umûr-ı mühimmedendir ana göre mukayyed olup [...] tedârûk eyleyesin ki sonra bir fesâda mûdî olmak ihtimâli olmaya.

/83b/

Hüküm:83b/1

[Yev]mü'l-ahad

Fi selh R sene [10]14

Geyve Kādîsına hükm ki:

Kazâ-i mezbûre tâbi' Karaca [...] kendü hallerinde olmayup [boş] nâm sipâhînin ba'zı [...] yedirdüklerinden gayrı bir nice eşkıyâyı dahi cem' idüp fukarânın koyun [...] olındı imdi eyyâm-ı adâlet-encâmımda re'âyâ vü berâyâyâ zulm ü ta'addî olduğına rızâ-yı şerîfim [...]

Vardukda mezkûr şakîleri bi-eyyi vechin kâne ele getürüp dahi da'vâ-yı hakk iden ve ta'yîn-i mâdde husamâsıyla berâber [...] tefîş ü tefahhus idüp göresin fi'l-vâkı' mezkûrların vech-i meşrûh üzere fesâd ü şenâ'atleri vâkı' [...] mezkûrların şer'le haklarında lâzım geleni icrâ eyleyesin ahz u celb sebebi ile mezbûru himâyet itmekden ve hilâf-ı şer' [...] inâd u muhâlefet üzere olanları yazup ism ü resmleri ile bildiresin haklarından gelinmek için emrim [...]

/83b/

Hüküm:83b/2

Yazıldı.

Yanboli Beyine ve Kādîsına hükm ki:

Sen ki Yanboli kādîsısın südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp Plevne Kazâsı a'yânı re'âyâ vü berâyâsı meclis-i şer'a varup kazâ-i mezbûre sâkinlerinden olup Silahdârlardan yüz on beşinci bölükde yevmî on yedi akça ulûfesi olan Salih [...] ehl-i fesâd ve eşkıyâdan olup yanına yirmi ve otuz nefer levend ve eşkıyâ alup karye be-karye gezüp müft ü meccânen yem ve yemeklerini ve koyun ve kuzu ve öküzlerini sürüp ve fukarânın emred oğullarını ve kızlarını çeküp küllî fesâd üzeredir şöyle ki mezbûrın fesâdı def' olunmaya cümle mezbûrın diyârlarında mürûr-ı ahvâlleri arz eyleye

deyü el-Hâc itdüklerini i'lâm itmeğin mezbûrın ulûfesi kat' olunup mürde tîmâr olunmağla ahz olunup hukûk-ı nâs ashâbinâ alıvirilmek bâbında ağaları tarafından mektûb virilmeğin buyurdum ki:

Vusûl buldukda mezbûrı meclis-i şer'a ihzâr ve da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâdde iden husamâlarıyla berâber idüp bir def'a şer'le fasl olmayup üzerinden on beş yıl mürûr itmeyen da'vaları onat vechile hakk üzere teftîş ü tefahhus idüp dahi ashâb-ı hukûka bî-kusûr haklarını alıvirdükden sonra ağaları tarafından virilen mektûb mûcebince muhkem habs idüp vukû'ı üzere yazup sûret-i sicilleriyle arz eylesin ammâ hîn-i teftîşde hak üzere olup ahz u celb sebebi ile sipâhîdir deyü mezbûre himâyet itmeğle hukûk-ı nâs zâyi' olmakdan garaz u ta'assub ile hâlâ hilâf-ı vakı' kazıyye arz olınmakdan ziyâde hazer idesin.

/84a/

Hüküm:84a/1

Yazıldı.

Halep Beylerine hükm ki:

Bundan akdem iskele Trablusşam'da iken ba'zı kâfir baylosları Haleb'e mesâfa-i ba'idedir Halep'e tüccâr karadan varup gelmekte usret çekerler deyü iskele-i İskenderun nâm mahalde olmasını istid'â itdüklerini mahall-i mezbûr iskele olmağıyçün esr-i serbeha virilüp lâkin ba'zı kâfir gemileri yanaşup yalılarda olan mahalleri gâret ve nice kimesneleri esîr idüp ve kal'a binâ idüp top çıkarup gündün güne fesâdları iştidâd bulmak üzere olduğına mahzar gelüp tazallüm ve şekvâ olındığı pâye-i serîr-i a'lâma arz olındukda binâ itdükleri kal'a ve sâir ebniye bire berâber hedm olunup dahi min-ba'd bir gemi yanaşmayup uslûb-ı sâbık üzere iskele-i Trablusşam'da olmağıyçün hatt-ı hümayûn-ı sa'âdet-makrûnumla fermân-ı şerîfim sâdir olmağla ol bâbda emr-i şerîfim gönderilmiş idi imdi ol emrim a'lâ mâkân mürûrdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda te'hîr itmeyüp emr-i celîlü'l-kadrim üzere bu husûsa mukayyed olup mukaddemâ gönderilen hükm-i hümayûnum mûcebince İskenderun İskelesi'ni ref' ve uslûb-ı sâbık üzere gemileri Trablusşam'a yanaşdırup iskele itdürüp

dahi binâ itdükleri kılâ'lar ve sâir memlekete zararlı olan binâları kal'a itdürüp min-ba'd emr-i şerîfime mugâyir kimesneye iş itdürmeyesin ve bi'l-cümle mahall-i mezbûr iskele olduğına rızâ-yı şerîfim yokdur ana göre mukayyed olup fermân-ı şerîfime mugâyir vech-i sudûrundan be-gâyet hazer idesin.

/84a/

Hüküm:84a/2

Bir sûreti

Trablusşam beylerine

/84a/

Hüküm:84a/3

Ankara Kādîsına hükm ki:

Kazâ-i mezbûre tâbi' Küçük Simane'den olup eşkıyâdan olan Hasan ve Sarı Körüklüoğlu [boş] nâm şakîler mukaddemâ çürük oğlu dimekle ma'rûf olan celâlî ile ma'an gezüp fukarâya envâ'-ı ta'addî vü tecâvüzleri olup ve nice kimesneleri katl idüp hadden ziyâde fesâd ü şenâ'atleri olduğundan gayrı hâssa saraclardan Abdi nâm kimesnenin mezbûr ba'zı eşkıyâ ile gelüp âlet-i harble evini basup emvâl ü erzâkdan gâret idüp (boş)

/84b/

Hüküm:84b/1

Bender Sancakbeyine hükm ki:

Hâlâ Boğdan vilâyeti tarafından [...] yugarlayup ve arabalarını kırup ta'addî vü tecâvüz üzere olanları [...] hıfz itmek bâbında fermân-ı şerîfim sâdir olmuşdur buyurdum ki:

[...] vech-i meşrûh üzere hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addî vü tecâvüz üzere olan [...] zulm ü ta'addî itdürmeyesin emr-i hümâyûna itâ'at itmeyüp fesâd ü şenâ'at üzere

olanların şer'le muhkem [...] hıfz itmeyüp re'âyâya ta'addî olunduğı i'lâm olına ber-
vech-i [...] öZRÜN makbûl olmayup [...]

/84b/

Hüküm:84b/2

Bir sûreti

Akirman Beyine

/84b/

Hüküm:84b/3

Bir sûreti

İsmail geçidi arabaları Ağasına

/84b/

Hüküm:84b/4

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ۞ Efendi

Kayseriyye Kādîsına hükm ki:

Kazâ-i mezbûrda sâkin yeniçeri yoldaşlarından kırkbeşinci bölükde Osmân
Yûsuf nâm şakî ehl-i fesâd [...] hakkından gelinmesi lâzım olduğına arzlar ve ahâli-i
vilâyetden mahzar gelmekle mezbûrın ulûfesi kat' olunup zümerâ-i mezbûrede [...] alâkası
kalmadığına bi'l-fi'l yeniçerilerim ağası olan iftihârü'l-ümerâ ve'l-ekâbir
Hüseyin -*dâme uluvvuhû*- tarafından mührlü mektûb virilmeğın buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda müşârün-ileyh ağaları tarafından virilen mektûb
mûcebince mezkûrun zimmetine lâzım gelen hukûk-ı nâsı ba'de's-sübût ashâbına

alıvirdükden sonra mezbûrı min-ba'd yeniçeri bilmeyüp ve şer'le hakkında lâzım geleni icrâ eylesin.

/84b/

Hüküm:84b/5

Yazıldı.

(boş) Sancakbeyine ve Engilikasrı Kādîsına hükm ki:

Sen ki kādîsın mektûb gönderüp Anatolkor nâm karye sâkinlerinden Bani Arasa ve Mencivankilho ve Burovmano ve Dimitri ve Anderya ve İstol ve Esmardi nâm zimmîler ehl-i fesâd olup dâimâ harbî kefere temessük ve sâir memnû'âtından virüp ve mukaddemâ harbî kâfir beyleri çeküp fuzûlî aldıkları mezbûrların re'y-i müsâdesiyle alıp ve'l-hâsıl mezbûrlar küffâr ile ve yek-cihet olup vilâyete küllî zararları olduğunu bildürdüğün eelden buyurdum ki:

Vardukda mezbûrûn eşkiyâyı meclis-i şer'a getürdüp dahi vilâyet halkından ve ba'zı ve dindar müslimânlardan mezbûrların ahvâllerini yerlü yerinden suâl ve tefahhus idüp göresiz fi'l-vakı' mezbûrlar eşkiyâdan olup küffâra tereke ve meta' virüp ve geçen sene (...?) küffâr ile yek-dil oldukları muvâceheleri bâbında emr idüp ba'de's-sübût muhtâc-ı arz ise habs idüp arz eylesin değilse şer'le lâzım geleni icrâ idüp bu makûle ehl-i fesâda bir vechile himâyet itmeyesin ammâ hakk üzere emr idüp garaz u ta'assub sebebi ile kimesneye zulm ü ta'addî olunmakdan ihtiyât idesin.

/85a/

Hüküm:85a/1

Yazıldı.

Kıbrıs Beylerbeyine ve Kıbrıs'da hazîne defterdârına ve cezîre-i mezbûrede olan kādîlara hükm ki:

Şimdiye değin vâkı' olan Üngürüs ve Şark seferleri için memâlik-i mahrûsemde olan re'âyânın her birine tahammüllerine göre nice mükellefiyet teklîf

olunup her biri âlâ kudre't-tâkat hizmet eyleyüp ve lâkin cezîre-i mezbûre re'âyâsından mühimmât-ı sefer için hiç bir nesne alınmayup âsûde-hâl olmuşlardır imdi bu sene cezîre-i mezbûre zimmîlerinin her birisinden şark seferi mühimmâtıyçün İstanbul'a birçok küllî un ve birçok küllî arpa talep eyleyüp alınup mahall-i münâsib gördüğünüz iskelelere nakl itdürüp dahi ol mahallden ordu-yı hümâyûnuma irsâl eylemek ve illâ tâife-i mezbûre tereke virmek ve ordu-yı hümâyûnuma îsâl eylemek re'âyâyâ asîr ise her bir neferden zahîre mukâbelesinde birer sikke filori cem' eyleyüp Hızâne-i âmireme irsâl eylemek fermânım olup bu bâbda mâliye tarafından mufassal ve meşrûh emr-i hümâyûnum gönderilmiştir buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu husûsa her biriniz bi'z-zât onat vechile mukayyed olup dahi mâliye tarafından virilen mufassal ve meşrûh emr-i hümâyûnum mücebince amel eyleyüp zikr olunan husûsların cem'-i tahsîlinde mu'accelen irsâl ü îsâline sa'y ü ikdâm ve cedd ü ihtimâm eyleyesin husûs-ı mezbûr ziyâde mühimmâtdandır sâire mübâşir itmeyüp mâliye tarafından virilen ahz u celb ve ikdâm mücebince itmam-ı müsâlahat ve bezl-i makdûr ve sa'y-i nâ-mahsûr eyleyesin.

/85a/

Hüküm:85a/2

Bâ-hatt-ı اسعد Efendi

Akkirman ve Özi beylerine hükm ki:

Hâlâ Karadeniz'de kaliteler ol câniblere vardukda içinde olan yeniçeri ve kürekçi tâifesini yoklayup defter idüp mühürleyüp mu'accelen Âstâne-i sa'âdetime göndermeniz emrim olmuştur buyurdum ki:

Vardukda zikr olunan kaliteler sancaklarınıza yanaşdukda bi'z-zât kendünüz yoklama idüp içinde olan cengci tâifesini ale'l-esâmî [...] ve kürekçi tâifesini bi'l-küllîye defter idüp mühürleyüp mu'accelen Âstâne-i sa'âdetime irsâl eyleyesiz ki ne mikdâr kimesne gittüğü ma'lûm-ı hümâyûnum olına bu babda [...] küllî ihtimâm idüp reîs tâifesini ta'allül ve bahâne itdürmeysesiz ve siz ki zikr olunan kaliteler reîsleri [...] olan cengci ve kürekçi tâifesi yoklayup defter itdüresiz bundan murâdım ta'yîn olunan asker

[...] virilen [...] tâifesi gider mi gitmez mi bilüp ana göre gitmiyenlerin ve alıkoyanların haklarından gelinüp minhâ cezaları virilmekdir ana göre [...] vukû'ı üzere sıhhatle arz eylesin ihmâl ü müsâhaleden [ziyâde] ihtirâz idesin.

/85b/

Hüküm:85b/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد Çelebi

Burusa Kādîsına hüküm ki:

Südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp [...] Dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinin ba'zıları fesâd ü şenâ'at [...] itdükleri şer'le sâbit ü zâhir olmuş iken haklarından [...] arza ve envâ'-ı tedbîr ü tedârüke muhtâc idi hâlâ ba'zı [...] varup tahassün idüp hıdmetkârları nâmına olmağla fitne ve fesâd [...] mübâşeret idüp fesâd ü şenâ'atleri ve katl-i nüfûs ve ebnâ-i sebîlin [...] eyledükleri şer'le sâbit olup kısas lazım geldükde fitne ve fesâdları bâ'is [...] kısas itmeğe mâni' ü mûin olmağla fukarânın hâli mükedder olmuşdur deyü arz eyledüğün ecluden [...] yeniçeriler zâbitlerine teslim olunup dahi vukû'ı üzere ism ü resmleriyle ve bölükleriyle südde-i [sa'âdet] [...] göre ulûfeleri kat' olunup sâirlerine mûcib-i ibret için şer'le haklarından geline deyü hâlâ Dergâh-ı [...] Hüseyin - *dâme uluvvuhû-* tarafından mektûb virilüp mücebince emr-i şerîfim talep olunmağın buyurdum ki:

Vusûl buldukda [...] şakî ve ehl-i fesâd zuhûr itdükde zümerâ-i mezbûre zâbitlerine müşârün-ileyh ağalarının mektûbu mücebince ahz ve teslim itdirildükden sonra [...] sıhhati ve hakikati üzere ve şakîleri dahi ism ü resm ve bölükleriyle yazup südde-i sa'âdetime arz eylesin ki [...] sâirlerine mûcib-i ibret için kat' olındukdan sonra muktezây-ı şer'-i kavîm ile haklarında lâzım gelen icrâ olunur iken [...] eşkıyâya dahi şer'le kısas lâzım geldükde mâni' ü mu'in olanları dahi zâbitleri mübâşeretiyle ism ü resmleri ile arz eylesin.

/85b/

Hüküm:85b/2

Yazıldı.

Hattı اسعد Çelebi

Ladik Kādîsına hüküm ki:

Südde-i sa‘âdetime mektûb gönderüp kasaba-i Ladik fukarâsı meclis-i şer‘a gelüp bundan akdem diyârımızda müstevlî olan eşkıyâ ve emvâl ü erzâk [...] gâret ü hasâret itdüklerinden sonra her birimizi ahz ve darb u let idüp nice eşkünciler ile nicesinin guruşu kat‘ idüp neferimizi ve ehl ü iyâllerimizi tahlîs idüp [...] kendü mâlımızdan edâ itmeğe iktidârımız olmamağla müslimânlardan istibdâne idüp hâlâ dahi edâsına kudretimiz yokdur kasabamıza gelen penbe cümlemiz ittifâkıyla ashâbından alına [...] erbâb-ı mîzâna âharları ile tevzi‘ olunup tahsîl olunan zincir narh-ı cârî bey‘ olıduktan sonra deynimize edâ olunmak için recâ ideriz deyü tazarru‘ eyledüklerinde fil vâkı‘ cümlesi ittifâkıyla vech-i meşrûh üzere amel olunursa fukarâ âsûde-hâl olup etrâf u eknafa perâkende vü perîşân olan re‘âyâ vü fukarâ dahi girü mekân u vatanlarına gelüp tavattun itmeleri mukarrerdür deyü arz eyledüğün ecluden cümle re‘âyâ ittifâkı ile kasaba-i mezbûreye gelen penbe vech-i meşrûh üzere ashâbından alınup ba‘de fukarânın deynleri edâ itdürilmek emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı âlî-şânım mücebince amel idüp etrâfdan kasaba-i mezbûreye gelen penbe cümle re‘âyâ ittifâkıyla ashâbından mezkûrlara aldırup dahi erbâb-ı mîzâna âharları ile tevzi‘ olunup tahsîl olunan zincir narh-ı cârî üzere bey‘ olıduktan sonra istibdâne ile aldıkları akçayı edâ edinceye değin vech-i meşrûh üzere aldirasın ki eşkıyâ zulmünden firâr ü perâkende olan re‘âyâ dahi girü kadîm-i vatanlarına gelüp âsûde-hâl olalar.

/86a/

Hüküm:86a/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı م Efendi

Anadolu Beylerbeyine ve Kütahya Kādîsına hükm ki:

Kāimmakāmın Mustafa *-zîde kadruhû-* ve sipâhîler kethudâsı Geyvan südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp nefsi-i Kütahya'da sâkin Dilaramzâde dimekle ma'rûf olan Ahmed nâm şakî ebân an-ced erbâb-ı tîmârdan olup bi'l-fi'l üzerinde ve tasarrufunda tîmârı var iken Dergâh-ı mu'allâm Silahdârlarındanım deyü yanına hevâsına tabî eşkıyâ ile ol etrâfda tarîk-i âm üzerinden mürûr karbânı basup müslimânların ve ebna-i sebîlin emvâl ü erzâkını gâret ü hasâret idüp bir vechile memnû' olmayup zümerâ-i mezbûreden olmayup vech-i meşrûh üzere bi'l-fi'l üzerinde ve tasarrufunda tîmârı olup sipâhî değil iken sipâhî geçinüp sipâhî nâmına dâimâ fesâd ü şenâ'at üzere olup sâir eşkıyâya mûcib-i ibret için şer'le hakkından gelinmek recâsına arz eyledükleri eelden buyurdum ki:

Vusûl buldukda şakî-i mezbûrî yanında olan sâir eşkıyâ ile hüsn-i tedbîr ü tedârükle ele getirüp dahi da'vâ-yı hakk idüp ta'yîn-i madde iden husamâlarıyla berâber idüp bir def'a şer'le görölüp fasl olmayup üzerinden on beş yıl mürûr itmeyen husûslarını husamâ muvâcehesinde hakk u adl üzere teftîş idüp fesâd ü şenâ'at üzere oldukları vâkı' ise üzerlerinde şer'le sübût bulan hukûku ashâbına hükm idüp bî-kusûr alıvirdükden sonra muhtâc-ı arz olanlardan ise muhkem habs üzerlerine şer'le sâbit olan mevâddın sûret-i sicilleriyle südde-i sa'âdetime arz eylesin ki sonradan haklarında ne vechile emrim sâdir olursa mûcebi ile amel olma değilirse aslâ ehl-i fesâda himâyet itmeyüp haklarında şer'le lâzım geleni icrâ eylesin hîn-i teftîşde hakk üzere olup tezvîr ü telbîsden ve şuhûd-ı zûrdan ve arz u nisbetden ve ahz u celb sebebi ile ehl-i fesâda himâyet olunmaktan ihtirâz idüp câdde-i hakdan udûl ve inhirâf eylemeyesin ve mezbûr silâhdâr olmaduğuna ağaları tarafından virilen mektûb mûcebince ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle ahvâli görüp şer'-i şerîf ve ağaları virdüğü mektuba muhâlif iş itdürmeyesin.

/86a/

Hüküm:86a/2

Yazıldı.

Yalakabad Kādîsına hükm ki:

Hâliyâ vezâretle kapudanım olan Düstûr-ı mükerrerem müş'ir-i müfahham nizâmü'l-âlem Vezîrim Derviş Paşa –*edâma'llâhü iclâluhû*- tarafından sütte-i sa'âdetime şöyle arz olundu ki taht-ı kazânda Doğancı ve Koz iskelelerinde kadimü'l-eyyâmdan Tersâne-i âmiremde vâkı' mîrî kadırgaların kalafatı ve sâir mühimmâtıyçün zift odunu kesile gelmiş iken sâbıkân Vezîr-i a'zam olup vefât iden İbrahim Paşa kapudanlığı zamânında zikr olunan iskeleyi kendü üzerine itdürüp kadırgalar mühimmâtıyçün Tersâne-i âmireme zabt itdürmeyüp ba'de fevt oldukda merhûme Ayişe Sultân –*tâbe serâhâ*- zabt idüp mîriye zabt itdürilmekle kadırgalar mühimmâtıyçün tersâneye zift odunu gelmemekle kadırgaların zifti husûsunda müzâyaka çekildiği sâbıkân kapudan olan mütevaffâ Vezîr Sinân Paşa'nın âdemleri tarafından arzuhâl sunulmağla telhis olunup pâye-i serîr-i a'lama gönderildükde kadîmden ne vechile zabt olunmuş ise geri uslub-ı sâbık üzere zabt itdürilmesi bâbında hatt-ı hümayûn-ı sa'âdet-makrûnumla fermân-ı âlî-şânım sâdır olınmağla ol bâbda mü'ekked emr-i şerîfim virilmiş iken ne dahl iderler imiş imdi bu bâbda mukaddemâ hatt-ı hümayûnum ile virilen emr-i şerîf mücebince amel olınmak [...] fermânım olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda mukayyed olup [...] kadîmden Tersâne-i âmiremde olan mîrî kadırgalar mühimmâtıyçün lâzım olan zift odununa [...] emr-i şerîf mücebince kadîmden olıgeldüğü üzere girü Tersâne-i âmirem mühimmâtıyçün zabt itdürüp [...] muhâlefet itdürmeysin.

/86b/

Hüküm:86b/1

Yenişehir ve Fener Kādîsına ve İnebahtı Sancakbeyi olup muhassıl [...]

[...] –*dâmet ismetuhâ*- nın İnebahtı sancağında [...] emn ü âmâl tarafından dahl olınmağla mülkname-i hümayûn mücebince [...] mücebince Âstâne-i sa'âdetimden dahi hüküm-i hümayûnum taleb olınmağın buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda [...] mücebince amel idüp mülkün üzere mutasarrıf olduğu karyelere emn ü âmâl dahl itdürmeyüp [...] ba'de's-sübût alıvirüp hilâf-ı şer' bir kimesneye inâd u ta'allül itdürmeysin.

/86b/

Hüküm:86b/2

Samako Kādîsına hükm ki:

Dergâh-ı mu'allama mektûb gönderüp hâlâ Bolu Sancakbeyinin kethudâsı olan Davud iki yüz mikdârı [...] hilâf-ı şer'-i şerîf her bir divandan selamlık nâmına üç bin akçadan ziyâde akçalarını alduğundan gayrı beş kile arpa ve iki kile pirinc ve üç [...] ekmele ve abakiye iki re's koyunlarını ve iki kıyye yağ ve bal salup kendü hallerinde olan fukarâyâ hilâf-ı vâkı' töhmet istinâd idüp at ve [...] ve öküzlerini sürüp ba'de cerime deyü sekiz bin akçalarını alup hilâf-ı şer'-i şerîf nicesine darb u let idüp ve yarak ile mecrûh idüp cebren (...) kaskına ehl ü iyâlleri ile sâkin oldukları evlerine girüp bu makûle ile eyledükleri fesâd ü şenâ'atleri sâbit ü zâhir olduğını arz eyledüğün eelden mezbûr re'âyâ üzerine çıkup ta'addî vü tecâvüz itmeye inâd u muhâlefet iderse şer'le haklarından gelinmek emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda mezbûrları meclis-i şer'a ihzâr ve da'vâ-yı hakk idenler ile berâber idüp bir def'a şer'le görölüp fasl olmayup on beş yıl mürûr itmeyen husûslarını tamâm-ı hakk ve adl üzere teftîş ü tefahhus idüp göresin arz olınuğı gibi ise üzerelerine sübût ü zuhûr iden hukûk-ı nâsı bî-kusûr ashâbına alıvirüldükden sonra bu makûle fesâd idenler muhtâc-ı arz olanlardan ise habs idüp üzerlerine sübût bulan mevâddın sûret-i sicilleri ile arz eylesin değıller ise haklarında şer'le lâzım geleni icrâ eylesin ammâ hîn-i teftîşde tamâm-ı hakk üzere olup celb ü ahz sebebi ile eşkıyâyâ himâyet ve kendü hallerinde olanlara ta'addî vü tecâvüz olinmakdan hazer idüp câdde-i hakdan udûl eylemeyesin.

/86b/

Hüküm:86b/3

Yazıldı.

م

Mora Sancakbeyine hükm ki:

Halomiç Kādîsı nâ'ibi Mustafa südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp Halomiç Kal'asında vakı' olan e'imme ve hutebâsı ve kal'a kethudâsı ve odabaşları ve sâir neferâtı meclis-i şer'-i şerîfe gelüp hâlâ kal'a-i mezbûre dizdârı olan Mustafa kal'a dâhilinde der-mahzen olan erzâkı ve tûfengleri ve barut-ı siyahın kimini kendü tevâbi'ine virüp ve kimini bey' idüp ve muttasıl şurb-ı hamr idüp bî-vakti zamânlarda kal'adan taşra çıkup kal'ayı açık bırakup gidüp kâh nısfu'l-leylde ve kâh dahi sonra gelüp kal'a-i mezbûre gereği gibi hıfz u hirâset olunmaduğundan gayrı kal'a neferâtının tîmârlarının mahsûllerini kendü zabt idüp ve ulûfesi olanlarının ulûfesini alup ta'addî eylemekle neferâtın ekseri perâkende vü perîşân olup şöyle ki mezkûr kal'adan sürilüp hakkından gelinmezse cümlemiz perâkende vü perîşân olmamız mukarrerdür ve böyle bî-vakti zamânlarda kal'a açık konmağla karyemizde harbî küffâr kal'aları olup birgün ale'l-gafle gelüp kal'ayı alup ehl ü iyâllerimizle esîr olmadan havf ideriz deyü tazallüm eyledikleri ecluden mezkûrun ahvâli teftîş olunup vech-i meşrûh üzere fesâdı vâkı' ise habs idüp dizdârlığını bir müstehaka arz eylemen emr idüp buyurdum ki:

Vardukda husûs-ı mezbûrı onat vechile hakk üzere teftîş ü tefahhus idüp göresin mezkûrun vech-i meşrûh üzere fesâd ü şenâ'âtî vâkı' ise muhkem habs idüp arz eyleyesin ki sonra hakkında emr-i şerîfim ne vechile sâdır olursa mûcebi ile amel idüp ve dizdârlığı dahi bir müstehak kimesneye arz eyleyesin ammâ bu bâbda onat vechile mukayyed olup celb ü ahz sebebi ile ehl-i fesâda himâyet idüp ve garaz u ta'assub ile kendü hâlinde olanlara ta'addî olunmakdan be-gâyet hazer eyleyesin.

/87a/

Hüküm:87a/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı حضرت

Dupniçe Kādîsına hükm ki:

Haydar Çavuş'un çoban kethudâsı olan Arnavud Mehmed otuz yedinci bölükde yeniçeri nâmıyla kuttâ'u't-tarîk şakî ve haramzâde ve ehl-i fesâddır deyü arzlar gelmekle odabaşından suâl olındukda yeniçeri değıldür deyü cevâb virüp mezbûr olmayup ol

câhibde ahvâli görilüp şer'le hakkından gelinmek için Dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinin ağası olan iftihârü'l-ümerâ ve'l-ekâbir Hüseyin Ağa -*dâme ulüvvuhû-* mektûb virilmeğin buyurdum ki:

Vusûl buldukda müşârün-ileyhin mektûbu mûcebince mezbûrı şer'-i şerîfe ihzâr ve husamâsıyla berâber idüp mukaddemâ bir def'a şer'le görilüp fasl olunup on beş yıl mürûr itmeyen da'vâlarını hakk üzere şer'le teftîş eyleyüp ashâb-ı hukûkun şer'le müteveccih olan haklarını alıvirdükden sonra hakkında şer'le lâzım geleni icrâ idüp ehl-i fesâda ruhsat virilmek ihtimâli olmaya ammâ hîn-i teftîşde hakk üzere olup tezvîr ü telbîsden ve şuhûd-ı zûrdan hazer idüp hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye zulm olınmakdan hazer idesin.

/87a/

Hüküm:87a/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسد Çelebi

Kili ve Akkirman Sancakbeyi olan Seydi -*dâme izzuhû-* ye hüküm ki:

Hâlâ senin yarar ve dilaverliğinle i'timâd-ı hümâyûnum olmağın hâlâ Kili ve Akkirman câhiblerine muhâfazaya ta'yîn olunan yedi pâre kalite reîslerinin üzerlerine sen baş u buğ olup ol câhibleri gereği gibi hıfz u hirâset itmenüz emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda fermân-ı hümâyûnum mûcebince zikr olunan yedi pâre kalite reîslerinin üzerlerine sen baş u buğ olup dahi muhavvef ve muhâta olan mahalleri küffâr -ı haksârdan gereği gibi hıfz u hirâset eyleyüp el-iyâzü billâhi te'âlâ gaflet ve ihmâl ile memâlik-i mahrûsemden bir mahalle ve ol câhibe varup gelen [...] gemilere zarar u gezend irüşdürülmekden ziyâde hazer eyleyesin.

/87a/

Hüküm:87a/3

Kefe beylerbeyine [...] cânibinin hıfz [...] mühimmâtdan [...] kadırgaların ile zikr olunan [...] bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur [...] üzere kendü kadırgaların ile Kefe [...] küffâr -ı haksârdan bir mahalle ve ol cânibe varduğı [...] irüşdürmekden ziyâde ihtirâz [idesin]

/87b/

Hüküm:87b/1

Vize Yörükleri ve çingane müsellemleri olan [...] zikr olunan Yörük ve müsellemler ile çeribaşları [...] hâzır u âmâde olup ve tevâyif-i mezbûrenin ba'zıları [...] ve ehl-i berât olmağla sefer-i hümâyûnuma gitmeyüp muhâlefet üzere olup [...] bir vechile ta'allül ü inâd itdürmeyüp sefer-i hümâyûnuma ihrâc idesiz deyü mukaddemâ emr-i şerîfim [...] mukarrerdür buyurdum ki:

Vusûl buldukda her biriniz bu husûsa mukayyed olup [...] ve müsellemleri müşarun-ileyh subaşı ma'rifetiyle olıgeldüğü âdet-i kadîme üzere mu'accelen sefere ihrâc idesin bir def'a âhar dirliğe [...] ta'allül ü inâd itdürmeyesin.

/87b/

Hüküm:87b/2

Zeytun (...) kâdırlara hükm ki:

Bundan akdem Zeytun Kâdîsı nâ'ibi Osmân südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp Zeytünözü nâm karyeden ba'zı eşkıyâ ve ehl-i fesâd [...] ve gâret ü emvâl itmekden hâlî olmayup ve Sinân ve Ali ve Ahmed ve Hacı Hasan ve Musalli ve Aydın ve Mehemmed ve Bekir bin Murâd nâm kimesneler dahi [...] kalb akça kat' eyleyüp sikke-i hümâyûnuma ihtilâl virmekle haklarından gelinmek recâsına arz eyledükde merhûm Hüdavendigâr -*tâbe serâhû*- zamânında haklarından gelinmek [...] hükm-i şerîf virilmeğın birer tarikle halâs olup girü fesâd ü şakî ve kalb akça kat' eylemekden hâlî olmadıkları eelden hükm-i sâbık mûcebince mezkûrların şer'le haklarından gelinmesini emr idüp buyurdum ki:

Vardukda hükm-i sâbık mücebince mezkûrları hüsn-i tedbîr ü tedârûkle ele getirüp gaybet iderlerse şer‘le buldurması lâzım olan kefillerine buldurup dahi da‘vâ-yı hakk ve ta‘yîn-i mâdde eyleyen husamâları muvâcehelerinde bir def‘a şer‘le görülüp fasl olmayup on beş yıl mürûr itmeyen husûslarını hakk üzere görüp vech-i meşrûh üzere fesâd ü şenâ‘atleri ve kalb akça ve altun kat‘ itdükleri şer‘le üzerlerine sâbit olursa erbâb-ı hukûkun haklarını bî-kusûr alıvirdükden sonra ehl-i fesâd muhtâc-ı arz ise habs ve arz eyleyesin değılse emân u zamân virmeyüp gereğı gibi haklarından gelesin ammâ bu bahâne ile hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye dahl ü ta‘addî ve ahz u celb sebebi ile ehl-i fesâda himâyet olunmaktan hazer idüp câdde-i hakdan udûl ve tarîk-i mustakimden nukûl eylemeyesin.

/87b/

Hüküm:87b/3

Yazıldı.

م Hattıyla

Bayburd ve Karaman Kādîsına hükm ki:

Südde-i sa‘âdetime mektûb gönderüp kazâ-i mezbûre tâbi‘ Çaygözü dimekle ma‘rûf nâhiye halkı meclis-i şer‘a gelüp vilâyetimize celâlî müstevlî olmağla emvâl ü erzâkımızı tahsîl ve gâret itdüklerinden gayrı ehl ü iyâlimize dahi tecâvüz eyleyüp envâ‘-ı ta‘addî idüp karara mecâlimiz kalmamışdur nâhiye-i mezbûrede Ak Ali nâm karyede ehl ü iyâlimizle tahassün eylemek için kendü akçamız ile kal‘a binâ eylemek için izn-i hümayûn recâsına i‘lâm eyleye deyü el-Hâc eyledüklerini arz eyledüğün ecluden vech-i meşrûh üzere mahall-i mezbûrda bir kal‘a binâ eylemelerini emr idüp buyurdum ki:

Vardukda mezbûrda imece tarîkıyla kendü akçalarıyla mahall-i mezbûrda bir kal‘a binâ itdürüp hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesne mâni‘ olmak isterse men‘ ü def‘ eyleyesin ammâ bu bâbda onat vechile mukayyed olup bu bahâne ile re‘âyâdan akça alınmaktan ve fukarâ ta‘cîz ü tazyîk olunmaktan be-gâyet hazer eyleyesin.

/88a/

Hüküm:88a/1

[Yev]m'il-erba'a

Fi 3 muharremü'l-haram sene 1015

Yazıldı.

أسعد/ Efendi hattıyla

Silistre Kādîsına hüküm ki:

Dâimâ ol câniblerde vâkı' olan yalılara karîb kasabât ve kurâya kazak eşkıyâsı gelüp zarar u ta'addî eylemekden hâlî olmamağla ol câniblerin hıfz u hirâseti ve kazak eşkıyâsının def' -i mazarratları Babadağı Sancakbeyi olan kıdvetü'l-ümerâi'l-kirâm Ramazân -*dâme izzuhû*- ye sipariş olunmağla Silistre iskelesinde olan gemilerden iki pâre kapudan gemilerin martalos ve mu'af olan karyelerden kifâyet mikdârı kürekci ihrâc idüp donadup ve kal'a neferâtından ve garbistan tâifesinden içlerine kifâyet mikdârı cenkci koyup müretteb ü mükemmel idüp dahi mîrî mûmâ-ileyhin yanına gönderüp rûz-ı kasıma dek ol cânibleri muhâfaza eyleyüp müşârün-ileyh vech-i münâsib gördüğü üzere hizmetde bulunmâlarını emr idüp buyurdum ki:

Vardukda bu bâbda onat vechile mukayyed olup Silistre iskelesinde olan gemilerden iki pâre kapudan gemilerini vech-i meşrûh üzere donadup ve içine cenkcisini koyup mûmâ-ileyh Ramazân -*dâme izzuhû*- nün yanına gönderesin ve gemi reîslerine ve zâbitlerine muhkem tenbîh ü te'kîd eylesin ki müşârün-ileyh vech-i münâsib gördüğü üzere bâb-ı muhâfazada ve düşman zuhûr iderse def' ü ref'inde hizmetde bulunup rûz-ı kasım vâsıl olduktan sonra müşârün-ileyhden temessük almayınca dağılmayalar.

/88a/

Hüküm:88a/2

Bir sûreti

Hersek Kādîsına Hersek iskelesinde olan iki kıt'a kapudan gemileri vech-i meşrûh üzere donanup müşârün-ileyh ile bu dahi muhâfazada olmak için yazıla.

/88a/

Hüküm:88a/3

Yazıldı.

Karasu Kādîsına ve Boğaz nâm vakıf karye mütevellîsine ve zâbitlerine hükm ki:

Ol câniblerde kazak eşkiyâsı yalılarda olan kasabât ve kurâyı basup gâret ü yağma idüp dâimâ ta'addî vü tecâvüz üzere olmağla muhâfazası mühimmât-ı din ü devletden olmağın hâlâ Babadağı Sancakbeyi olan kıdvetü'l-ümerâi'l-kirâm Ramazân -*dâme izzuhû*-ya sipariş olunmağla karye-i mezbûreden her sene üç pâre yarar gemiyi kürekcisi ve cengcisiyle tedârük idüp rûz-ı hızırdan bir ay mukaddem ihrâc idüp mûmâ-ileyh Ramazân -*dâme izzuhû*- nun yanına gönderüp hizmet-i muhâfazada olmalarını emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda fermân-ı celflü'l-kadrim üzere karye-i mezbûreden her sene üç pâre gemi tedârük idüp kürekcisi ve cengcisi ile müretteb ü mükemmel donadup dahi rûz-ı hızırdan bir ay mukaddem ihrâc idüp mîrî mûmâ-ileyhin yanına irsâl eylesin ki rûz-ı kasıma dek ol cânibleri hıfz u hirâset eyleyüp vech-i münâsib gördüğü üzere uğur-ı hümayûnumda hizmetde bulunalar ve gemi reîslerine ve zâbitlerine muhkem tenbîh ü te'kîd eylesin ki maslahat tamâm olduğına müşârün-ileyhden temessük olmayınca dağılmayalar.

/88a/

Hüküm:88a/4

Bir sûreti

(boş) Kādîsına ve Kırlat? ve Rasaklet? nâm vakıf karyeler mütevellîlerine ve zâbitlerine vech-i meşrûh üzere mukarrer karyeden her sene üç pâre gemi ihrâc için yazıla.

/88a/

Hüküm:88a/5

Bir sûreti

[boş] kādîsına ve Tanya nâm karye mütevellîsine ve zâbitlerine karye-i mezbûre vakıf ve serbest olmağla altı pâre (...) gemileri tedârük idüp kürekçisi ve tûfeng-endâz kifâyet mikdârı cengcisiyle donadılup vech-i meşrûh üzere hidmetde bulunmâlarıçün tasarruf ile yazıla.

/88a/

Hüküm:88a/6

Bir sûreti

[kesik]

/88a/

Hüküm:88a/7

Bir sûreti

İsmail Geçidi Kādîsına ve mütevellîsine ve zâbitlerine her sene altı kıt'a gemi için yazıla.

/88a/

Hüküm:88a/8

Bir sûreti

Kili Kādîsına ve Kili Kal'asında [...] gemilere kürekçi ve cengci [...] dahi küllî [...] olmağla bir gemi [...]

/88b/

Hüküm:88b/1

Canik Beyine ve Haymana ve Erciyes kādîlarına hükm ki:

Kırk (...) [...] Kazâ-i Erciyes ahâlisi meclis-i şer'a gelüp Milas Kazâ'sında [...] Ramazân ve karındaşı Mustafa ve Hızır ve Hamit oğlu Ali ve Memi [...] ve hevâlarına tâbi' [...] bunların üzerlerine varup müft ü meccânen yem ve yimeklerini alup ve emvâl ü erzâklarını nehb ü gâret [...] ta'addî vü tecâvüz eylediklerinden gayrı emred oğullarını çeküp ve kendüleri [...] kimesnelerin [...] cümle davarlarını alup bu makûle fesâd ü şenâ'atleri günden güne izdiyâd bulup şöyle ki mezkûrların haklarından gelinmesi cümle [...] itmemüz mukarrerdür ahvâlimizi i'lâm ediver deyü el-Hâc eyledüklerini arz itmeğin buyurdum ki:

Vusûl buldukda mezbûrları meclis-i şer'a ihzâr idüp gaybet iderlerse şer'le buldurması lâzım olan [...] getürdüp dahi da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâdde iden husamâ muvâcehelerinde bir def'a şer'le görilüp fasl olunmayup on beş yıl geçmiyen [...] vechile hakk üzere teftîş ü tefahhus idüp gönderesin arz olınuğı üzere ta'addî vü tecâvüzleri vâkı' ise ba'de's-sübût erbâb-ı [...] şer'le müteveccih olan haklarını hükm idüp bî-kusûr alıvirdükden sonra bu makûle fesâdı idenler muhtâc-ı arz olanlardan ise muhkem habs ü arz eylesin değıllerse şer'le haklarında lâzım geleni icrâ idüp hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye iş itdürmeyesin bu bâbda onat vechile mukayyed olup kendü hallerinde olan kimesnelere garaz u ta'assubdan ve celb ü ahz sebebi ile ehl-i fesâda himâyet olunmadan be-gâyet hazer idüp câdde-i hakdan udûl ve inhirâf eylemeyesin.

/88b/

Hüküm:88b/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد Çelebi

Burusa Kādîsına hükm ki:

Hâliyâ İstanbul Kādîsı Mevlânâ Hüseyin *-zîdet fezâilehû-* sūd-de-i sa'âdetime mektûb gönderüp mahrûse-i Burusa kazâsına tâbi' Göykin nâm karyeden İbrahim bin Oruc nâm kimesne eşkıyâdan olup müşârün-ileyh Burusa Kādîsı iken mezkûr İbrahim mukaddemâ bir alay eşkıyâ ile kazâ-i mezbûre tâbi' Salcık nâm karyede sâkin Davud Hoca nâm kimesnenin evini basup ehl ü iyâliyle mezbûr Davud Hocayı katl eyledüklerinde mezbûr İbrahim firâr idüp yanında olan eşkıyâdan biri ahz olunup hakkından gelinüp hâlâ mezbûr İbrahim yine zuhûr idüp zikr olunan karyeye gelüp ahâlisini rencîde vü remîde itmekden hâlî olmayup ve merkûm İbrahim hadd-i zâtında şakî ve ehl-i fesâd olup hakkından gelinmek bâbında hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına arz itmeğin buyurdum ki:

Vusûl buldukda mezbûr şakî bi-eyyi vechin kâne ele getürüp dahi ta'yîn-i mâdde iden husamâsıyla berâber idüp bir def'a görilüp fasl olmayup on beş yıl mürûr itmeyen husûslarını hakk u adl üzere teftîş idüp göresin ba'de's-sübût vech-i meşrûh üzere mezbûrın fesâd ü şenâ'ati şer'le sâbit oldıktan sonra muhtâc-ı arz ise habs ü arz eyleyesin değılse şer'le hakkında lâzım geleni icrâ idüp şer'-i şerîfe muhâlif kimesneye iş itdürmeyesin ve bu bahâne ile ehl-i fesâda himâyet itmeyüp kendü halinde olanlara zulm ü ta'addî itdürmeyesin.

/89a/

Hüküm:89a/1

Yazıldı.

hu

Hasan Çavuş'a verildi

Mimarbaşı olan Ahmed'e hükm ki:

Bundan akdem sana hükm-i hümâyûnum gönderilüp mu'accelen Âstâne-i sa'âdetime gelesin deyü fermânım olmuş idi imdi yine ol cânibinde me'mûr olduğın

üzere hizmetde olup bu cânibe gelmekden ferâgat idüp mübâşeret itdüğün sâir ağama irüşdürmek emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda emrim mücebince amel idüp mukaddemâ me'mûr olduğun üzere ol cânibde binâ hizmetinde olup ikâme irüşdürmekden ikdâm ü ihtimâm üzere olasın.

/89a/

Hüküm:89a/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ۞

Yarhisâr ve Yenişehir kâdîlarına hükm ki:

Sen ki Yarhisâr Kādîsısın nâ'ibin olan Mevlânâ Mustafa mektûb gönderüp kazâ-i mezbûre tâbi' Akbıyık derbendi ile Bazarcık derbendi mâbeyninde sâbıkân Anadolu Beylerbeyi Yahya *-dâme ikbâluhû-* nün bir kaç âdemleri katl olunmağla müşârün-ileyh tarafından âdem gelüp derbendcileri ahz idüp emvâl ü esbâbları gâret olup ve niceleri hilâf-ı şer' katl olunmağla sâir derbendciler havflarından perâkende vü perîşân oldukları ecluden zikr olınan derbendlerde nice eşkıyâ ve ehl-i fesâd cem' olup âyende vü revendenin emvâl ü esbâblarını gâret ve katl-i nüfûs itmekden hâlî olmamağla zikr olınan Akbıyık derbendinin re'âyâsı yerlü yerine götürülüp müşârün-ileyh Yahya *-dâme ikbâluhû-* tarafından hilâf-ı şer' rencîde olunmamâları bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına arz itmeğün buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu husûsa bi'z-zât mukayyed olup derbend-i mezbûrın re'âyâsı her kande ise âdemler ve mektûblar gönderüp cümlesi yerlü yerine getirüp zikr olınan derbendleri olıgeldüğü üzere hıfz u hirâset itdürdüp bir ferdin mâlına ve canına zarar gelmek ihtimâli olmayup ve zikr olınan derbend ahâlisine müşârün-ileyh tarafından hilâf-ı şer'-i şerîf dahl itdürmeyüp re'âyâyı sıyânet ve himâyet eylemeyesin.

/89a/

Hüküm:89a/3

Yazıldı.

Burgas Kādîsına hüküm ki:

[...] büyük mîr-âhûr [...] hâlâ hâssa çayırların [...] taht-ı kazânda olan re'âyâdan [...] için emr-i şerîfim virilmişken re'âyâdan ba'zıları [...] hidmetin avk u te'hîrine sebep olmuşlar anun gibileri [...] kadîmden olıgeldüğü üzere amel olunmak [emr] idüp buyurdum ki:

[...] onat vechile mukayyed olup dahi tâife-i mezbûre [...] çayırların vakti geçmeden toplatılıp der-anbâr olına [...] anun gibileri yazup arz eyleyesin ki sonra haklarında emr-i şerîfim ne vechile [...]

/89b/

Hüküm:89b/1

Olgundiyâr Kādîsına hüküm ki:

[...] feth-i hâkânîden berü her haneden ikişer sikke alınup [...] iki yüzden ziyâde atlu ve piyâde levendât ile gelüp [...] hâlî olmayup şöyle ki men' olunmaya cümlesi perâkende vü perişân [...] deyü arz [...]

Vusûl buldukda her biriniz bu husûsa onat vechile mukayyed olup zikr olunan müslimânlar ve re'âyâ [...] idüp mu'aflar iken sancakbeyleri üzerlerine gelüp vech-i meşrûh üzere zulm ü ta'addîleri [...] ol vechile zulm ü ta'addî itdürmeyesin nemnû' olmazlar ise vukû'ı üzere [yazup] südde-i sa'âdetime arz eyleyesin.

/89b/

Hüküm:89b/2

Yazıldı.

م hattıyla

Varna ve Köstence ve Karazemin ve Balçık ve Egerte ve Tula ve İsakçı ve Mangalya ve Maçın ve Baba ve Hersek kdİlari -*zİde fazluhum*- tevkİ' -i refİ' -i hmyn [...] taht-ı kaznuzda olan iskelelerde ve nevhİ ve kurda Yaır muhfazasında olan yasakçıların cümlesi ref olup yerlerine hssa yayabaşlarından Mustafa [...] iftihru'l-mer ve'l-ekbir yeniçerilerim ağası olan Hüseyin -*dme uluvvuh*- tarafından mektb virilmeğin buyurdum ki:

Vusl buldukda mm-ileyh tarafından virilen mektb mcebince taht-ı kaznuzda vkİ' olan kolluklarda ve nevhİ ve kurda kadİmden olıgeldi [...] istihdm olup ol cnibde olan yeniçeri serdrları ve sir yeniçeriler mezbrı zbit ve yasakıbaşı bilüp sefer-i hmyna me'mr olanları mezbrın [...] ihrc [...] ind u muhlefet idenlerin şer'le haklarından gelesiz ve ba'zı eşkiy ol cniblerde burma astar ve yakalı dolama ve yamurluk giyüp kürde ve varsak ve tfeng getürüp fukarya [...] ta'addİ v tecvz üzere olmağın anın gibiler dahi ahz olup mezbrın ma'rifetiyle haklarından gelesiz ve ol cniblerde skin olup ve hricden gelüp fevt olan yeniçeri ve acemi olanlarından varan ma'rufu olmayup mİrİye id olanların muhalleftını mezbra kabz itdürüp hilf-ı şer'-i şerİf ve ağaları mektbuna muhlif kimesneye iş itdürmeyesin.

/89b/

Hüküm:89b/3

Trablusşam Beylerbeyine ve Kdİsına hükm ki:

Dar's-sa'detim ağası olup evkf nzırİ olan Mustafa -*dme uluvvuh*- südde-i sa'detime mektb gönderüp Trablusşam'da vkİ' Haremeynü'ş-şerİfeyn evkfına mukaddem cbi olan Dergh-ı mu'allam bevablarından Abdü'l-bkİ'nin hıyneti zhir olup ml-ı vakıfdan zimmetinde bin beş yüz guruş zuhr itmekle cebbetden ref olup Ms nm kimesneye virilmişken sen ki mİr-mİransın cebbet-i mezbreyi merkm Musa'ya zabt itdürmeyüp bİ-bert Zini nm kimesneye tasarruf itdürmekle vakfİ gadr olmağın mezbr Zini ref olup cebbet-i mezbre girü mezkr Musa'ya zabt itdirilüp vakf-ı mezbr cretliden? noksan üzere icreye verilmiş nesne var ise ecr-i misli ile virilüp mezbr Ms ve kapucı Abdu'l-bkİ'nin zimmetlerinde zuhr iden ml-ı vakıf ve

vakf-ı mezbûr mütevellîsine alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına arz itmeğin buyurdum ki:

Vusûl buldukda zıkr olınan cebâbeti mezkûr Musa'ya kemâ-kân zabt u tasarruf itdürüp mezbûr Zini ve âhardan müşârün-ileyhin arzı ile almıyanları aslâ dahl ü ta'arruz itdürmeyesin ve mezbûrân kapucu Abdü'l-bâkî'nin ve Zini'nin mâl-ı vakıfdan zimmetlerinde ne mikdâr nesne zuhûr iderse bî-kusûr ve lâ-kusûr ol cânibinden evkâf-ı mezbûreye mütevellî olana kabz itdürdüp zimmetlerinde mâl-ı vakıfdan bir akça ve bir habbe bâkî kodurmayasın.

/90a/

Hüküm:90a/1

Yazıldı.

م Çelebi hattıyla

Şam ve Trablusşam Beylerbeyine ve Şam ve Hama kâdîlarına hükm ki:

Dar'üs-sa'âdetim ağası olup evkâf nâzırı olan Mustafa *-dâme ulüvvuhû-* südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp Hama'da vâkı' Haremeynü'ş-şerîfeyn evkâfından hâsıl olan mahsûlâtı ber-vech-i emânda mütevellî olanlar zabt idüp Şam-ı Şerîf'de olan evkâf-ı mezbûr mütevellîsine teslîm idegelmişler iken zıkr olınan evkâfın mütevellîsi olan Seyyid Kemâl vakf-ı mezbûrın mahsûlünü cem' ve tahsîl eyleyüp kendüsü ekl ü bel' idüp ve vakf-ı mezbûrî Kâtip Hüseyin nâm kimesne ziyâde ile kabûl eyleyüp itmişken yine ziyâdesiyle mezbûr Kemâl kabûl idüp lâkin müte'ahhid olduğu üzere virmeyüp vakfa küllî gadr itmekle mezbûr Seyyid Kemâl'in muhâsbesi bi'l-fi'l Şam'da haremeyn mütevellîsi olan Kapucu Mehmed mübâşeretiyle görölüp zimmetinde zuhûr iden mâl-ı vakf kendüsinden ve emlâk u erzâkından tahsîl itdürilmek bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına arz itmeğin buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda onat vechile mukayyed olup mezbûr Seyyid Kemâl'in muhâsbesinde mezbûr Kapucu Mehmed mübâşeretiyle yerlü yerinden hakk üzere teftîş idüp dahi zimmetinde zuhûr iden mâl-ı vakfı bî-kusûr cem' ü tahsîl

itdürüp zimmetinde mâl-ı vakfdan bir akça ve bir habbe bâkî kodurmayasın ve eğer mezbûr Seyyid Kemâl ve gayrıdır ve vakf-ı mezbûrdan hâsıl eyledükleri mahsûlü olıgeldüğü üzere Şam-ı Şerîf'de olan Haremeyn mütevellîsine teslîm itdürüp olıgelene mugâyir [...] olmakdan ziyâde ihtiyât idesin.

/90a/

Hüküm:90a/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ۞ Efendi

Sofya ve südde-i sa'âdetimden Sofya'ya varınca yol üzerinde vâkı' olan kâdîlara hüküm ki:

Hâlâ Sofya'da âdet-i ağnâm cem'ine me'mûr olup Dergâh-ı mu'allam sipâhî oğlanlarından Hüseyin mahrûse-i İstanbul'dan mütevaffâ Süleymân Paşa oğlu Ahmed Bey'in oğlu olan Hüseyin Mustafa'yı ayırdup ol cânibe alup gidüp ta'addî olınuğu i'lâm olınmağla mezbûr her kangıuzun taht-ı hükûmetinde bulunursa mezbûr oğlanı elinden alup varan âdemlere teslîm itdürüle deyü ağaları tarafından mektûb virilüp mücebince hüküm-i hümâyûnum recâ olınmağın buyurdum ki:

Vusûl buldukda ağaları virdüğü mektûb mücebince amel idüp dahi mezkûr oğlanı alup varan âdemlere teslîm itdürüp ağaları virdüğü mektûb ve emr-i hümâyûnuma muhâlif ta'allül ü inâd itdürmeyesin.

/90a/

Hüküm:90a/3

[...] olanlar umûmen [...] zâbit ta'yîn olınup [...] üzerlerine zâbit [...] mezbûreden ol cânibde sâkin olanlar [...] me'mûr oldukları sefere ihrâc [...] itâ'at itmeyenleri ism ü resmleri ile [...] sonra dirlikleri kat' [...] tâifesinden ba'zıları [...] giyüp kürde ve varsak [...] ve acemi oğlanı nâmında gezüp fukarâya [...] ol makûlelerin dahi şer'le haklarında lâzım geleni [...] ve tâife-i mezbûreden ol câniblerde fevt

olanların [...] metrûkâtlarını dahi mîrî için mezbûre zabt u kabz [...] itdürdesin deyü bi'l-fi'1 yeniçerilerim ağası Hüseyin *-dâme ulüvvuhû-* tarafından mufassal ve meşrûh mektûb virilmeğin mücebince amel olunmak emrim olmuştur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda müşârün-ileyh tarafından virilen mufassal ve meşrûh mektûb mücebince amel idüp şer'-i şerîfe ve emr-i hümâyûnuma muhâlif ve ağaları tarafından virilen mektûba mugâyir kimesneye iş itdürmeyesin.

/90b/

Hüküm:90b/1

Bâ-hatt-ı اسعد/Efendi

Ahyoli ve Misivri ve Pravadi ve Aydos ve Karinabad ve Hatunili ve Kesriye ve Şumnı kâdîlarına hüküm ki:

Taht-ı kazânuzda vâkı' olan kolluklarda yasakçı ve zâbit olan yeniçeri kullarının cümlesi ref' olup yerlerine Osmân Subaşı *-zîde kadruhû-* nasb olup olıgelen nevâhî ve kurâda âdet-i kadîme üzere zâbitlik ve yasakçıbaşlık umûrunda istihdâm itdürilüp min-ba'd âharı dahl ü ta'arruz itdürilmeyüp taht-ı kazânuzda olan yeniçerilerin cümlesi sefer-i hümâyûnuma me'mûr olup korucu ve oturak olanlar dahi Âstâne-i sa'âdetime gelüp hizmetde olup itâ'at ü inkıyâd eylemeyüp sefer-i hümâyûnuma müteveccih olmiyanları ve yeniçeri olmiyan ba'zı eşkiyâ tâifesi dahi burma astar ve yakalı dolama ve yağmurluk giyüp kürde ve varsak ve tüfeng taşıyup yeniçeri ve acemi oğlanı nâmında gezüp fukarâ vü re'âyâyâ zulm ü ta'addî üzere olanların mezkûr ma'rifetiyle meclis-i şer'a ihzâr olup şer'le haklarından gelinüp ve yeniçeri ve acemi oğlanı olup taht-ı kazânuzda mukîm ve sâir diyârdan gelüp fevt olanların dahi muhalledâtı ve sâir emlâk ü esbâbı şer'le mûmâ-ileyh ma'rifeti ile satılup mîrî için kabz olup ve ne mikdâr akça olursa der-kîse olup mühürlenüp Âstâne-i sa'âdetime gönderilüp ve eğer sonradan bir tarikle mezkûrun yasakçıbaşlığı kâimmakâm tarafından ahara virilürse dahl itdürilmeyüp yine kemâ-kân müşârün-ileyh istihdâm olmak için bi'l-fi'1 yeniçerilerim ağası olan iftihârü'l-ümerâ ve'l-ekâbir Hüseyin *-dâme muhibbuhû-* tarafından mektûb virilmeğin vech-i meşrûh üzere elinde

olan mektûb mücebince amel olunmak bâbında fermân-ı şerîfim sâdır olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda taht-ı kazânuzda vâkı' kolluklarda olan sâir yeniçerileri istihdâm eylemeyüp fermân-ı celîlü'l-kadrim üzere mezkûr Osmân Subaşığı olıgeldüğü üzere istihdâm eyleyüp sâirleri sefer-i hümâyûnuma gelmeleri için müşârün-ileyh ma'rifetiyle te'kîd olunup bu bâbda müşârün-ileyh ağaları mektûbu mücebince şer'le lâzım geleni icrâ eylesin ve eğer sonradan müşârün-ileyh Ağa'nın kâimmakamı tarafından yasakçıbaşılığı âhara virilürse dahl itdürmeyüp kemâ-kân müşârün-ileyh istihdâm olunup dahi vâkı' olan beytü'l-mâlları her ne ise sizin ma'rifetiniz ile satılup der-kîse olunup ve mühürleyüp yasakçıbaşılığı defter olunup bir sûreti mahkeme-i şerîfeye (...) olunup bir sûreti dahi mahkeme-i şerîfe (...) Âstâne-i sa'âdetime irsâl olma [...] ile hilâf-ı şer' bir ferde zulm ü ta'addî olunmakdan ve ahz u celb sebebi ile ehl-i fesâda himâyet ve ve hilâf-ı şer' arz olunmakdan ihtiyât [...] câdde-i hakkdan udûl eylemeyesin.

/90b/

Hüküm:90b/2

Yazıldı.

م Efendi hattıyla

Alâiye Beyi'ne ve Birgi Kādîsı'na hükm ki:

Südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp kazâ-i mezbûr ahâlisi umûmen meclis-i şer'a gelüp vilâyetimizde zulm ve celâlî eşkıyâ tâifesi zuhûr idüp ehl ü iyâllerimize ve emvâl ü erzâkımıza ta'arruz idüp zulm ü ta'addîlerinden celâ-yı vatan ve terk-i diyâr itmimiz mukarrer olmağla kasaba-i perâkende vakı' olan kal'ayı kendü mâlımız ile ta'mîr idüp ol makûle eşkıyâ taifesi zuhûr eyledükde ehl ü iyâllerimiz ve emvâl ü erzâkımız ile tahsîl itmek bâbında emr-i şerîf virilmek recâ eylediklerini arz eyledüğün eelden [...]

Vusûl buldukda bu bâbda [...] kal'a-i mezbûreyi kendü mâlları [...]

/91a/

Hüküm:91a/1

Yazıldı.

Telhis

[Yev]mü's-sebt

Fi 3 zi'l-ka'de sene [10]14

Sâbıkân Lahsa Beylerbeyi olup Karesi'de muhassıl-ı emvâl olan Hüseyin Paşa'ya ve Mihaliç Kādîsı olup müfettiş olan Mevlânâ Abdullah ve Kepsud Kādîsına hüküm ki:

Südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp Kepsud Kazâsında sâkin olup sâbıkân Kepsud Kādîsı olan Karga Muhyiddin nâm kādî dâimâ şirret ve şekâ üzere olup re'âyâ vü berâyâyâ hadden bîrûn zulm ü ta'addî idüp her mevâddı şirret ile görüp istimâ' idüp ol etrâfın kādîları merkûm şakînin ahvâlini der-devlete arz idüp teftîşi için mü'ekked hüküm-i şerîf virilüp kuzzâtdan Mevlânâ Alâeddin ve muhassıl-ı emvâl iken fevt olan Mehmed ta'yîn olunup mahall-i me'mûrda teftîş idüp üzerine dört yüz mâdde zuhûr idüp her biri bir kimesneden sâdır olsa mûcib-i ibret olacak siyasete müstehak olduğu arz olındukda Cezîre-i Kıbrıs'a sürgün olunmak için hüküm-i hümâyûn irsâl olunup lâkin bir tarikle halâs olup evvel zamândan berü fesâd ü şenâ'ati ve zulm ü ta'addîsi ziyâde olup eğer havâs-ı hümâyûn mültezimleridir ve eğer beytü'l-mâl tarafından varan havâlelerdir üzerlerine âdemleriyle çıkup ve mahkemeyi basup varan havâlelere envâ'ı hakâret ve ihânet eyleyüp şöyle ki mezbûr bu def'a dahi ahz ve ol cânibinden alâkasını kat' idüp Kıbrıs'a sürülmeye ol kādîlıkda ve etrâfında olan mâl-ı mîrî tahsîli gayr olur deyü i'lâm olmaduğunuz telhîs olunup pâye-i serîr a'lâma arz olındukda Kıbrıs'a sürülmek bâbında hatt-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûnumla fermân-ı âlî-şânım sâdır olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda aslâ te'hîr ü terâhî eylemeyüp şakî-i mezbûrî her kande ise hüsn-i tedbîr ile ittifâk u itthâdla ele götürüp dahi vilâyet-i mezbûreden alâkasını kat' itdürüp mukaddemâ ve hâlâ sâdır olan fermân-ı celîlü'l-kadrim mücebince

müşârün-ileyh ele getürüp Kıbrıs cezâresine irsâl eyleyüp (...) südde-i sa'âdetime arz eyleyüp ihmâl ü müsaleheden ihtirâz idesin.

/91a/

Hüküm:91a/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı [...]

Karahisâr-ı Şarkî Beyine ve Kādîsına hükm ki:

Sen ki [...] kādîsın südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp Karahisâr-ı Şarkî [...] sâbıkân dizdâr olan Anaçoğlu Hasan nâm kimesne hâin olup [...] Şıryan ve Alucare nâhiyelerine mîrî tereke tevzi' idüp [...] oğlu [...] kefâletiyle ve zamân-ı dizdârlığında kâtib ile yek-dil ve yek-cihet olup [...] ve re'âyâ ellerine kendü mührüyle tezkîre virüp mahsûlü kendüsü kabz [...] ve hisârın sağîr ve kebîrinden bir ferd mahsûlünü bilmeyüp mîrîye gadr olmağın [...] mahsûlü yine anbara getürdüp teslim eyledükleri şer'le sâbit olmıyanların [...] der-anbâr itdürilmek recâsına arz itmeğın şer'le tefîş olunup müteveccih olanlardan tahsîl olındı [...] kodurılmak emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda aslâ te'hîr ü terâhî [...] yerlü yerinden tefîş idüp bel' ve ketm olınan terekeyi bi-hasebi'ş-şer'-i şerîf müteveccih olanlara [...] gerü virüp anbara kodurup bir ferdde bir akça bâkî kodurmayasın bu bâbda ihmâl ü müsaleheden [...]

/91a/

Hüküm:91a/3

Yazıldı.

Mezkûrlara hükm ki:

Sen ki Karahisâr-ı Şarkî kādîsın mektûb gönderüp sâbıkân Karahisâr-ı Şarkî Kal'asında [...] defterdârı kal'aya çıkarup cümle hazîneye defterlerineitdürüp hazîneyi ve mahsûlü ekl ü bel' itdüğünden gayrı [...] darı virüp hazîneye ziyâde özr

itmeğin mukaddemâ Mevlânâ Hüsâm'ın mahz-ı defteri mücebince yoklayup [...] ve sâirlerine [...] kendüden taleb ve Alemşah nâm kimesne virdüğü be-her dokuz kile darıyı kendüden alınıp (...) [...] ecluden muktezây-ı şer'le mezbûrdan tahsîl-i mîrî için zabt u kabz itdürilmek [...] itmeyüp mezkûru getürdüp onat vechile hakk u adl üzere teftîş ü tefahhus itdürüp [...] bî-eyyi tarîkin kân şer'le mütevecih olandan muktezây-ı şer'-i kavîmle hükm idüp mîrî [...] zabt [...] hıfz itdüresin ammâ bu bâbda garaz u nisbetden ihtirâz eylesin.

/91b/

Hüküm:91b/1

Karahisâr-ı Şarkî Beyine ve Kādîsına hükm ki:

Sen ki [...] kādîsın mektûb gönderüp sâbıkân Karahisâr-ı Şarkî Kal'asında [...] iken fevt olan Divane Ali nâm kimesne kal'a-i mezbûre mahsûl [...] ve hazîneden olan kadife ve sabun ve demür ve nal ve mih ve sâir mahsûl [...] idüp ve anbara daru yerine arpa kodurdup kimini kendü atlarına yedürüp ve kimini [...] itmekle hazîneye ziyâde gadr idüp yerlü yerinden teftîş olunup [...] hazîneye müte'allık olanları mütevaffây-ı mezbûrın emvâl ü erzâkından tahsîl olunup [...] itdürilmek recâsına arz eyledüğün ecluden şer'le teftîş ve müteveccih olanlardan [...] olunup kal'a-i mezbûre [...] emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda mütevaffây-ı merkûmun muhalledâtını kabz idenlerden ahz [...] teftîş eyleyüp kal'a-i mezbûreye müte'allık ve eğer mahsûldür ve eğer sâirdir her ne ise şer'le sâbit ü zâhir olduk [...] komayup mîrî için kabz ve yine kal'a-i mezbûrede zabt u hıfz itdüresin.

/91b/

Hüküm:91b/2

[...] Kādîsına hükümki:

[...] kayıklar için [...] götürmeğe hâssa reîslerden [...] Hasan -zîde kadruhû-ta'yîn olunup mezkûr [...] Tersâne-i âmireme götürülmek bâbında vezâretle kapudanı

olup düstûr-ı mükerrerem ilâ âhirihî Derviş Paşa -*edâma'llâhü te'âlâ iclâluhû*- tarafından mektûb virilmeğın buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda müşârün-ileyh kapudanım virdüğü mektûb mücebince amel idüp Tersâne-i âmirem mühimmâtıyçün lâzım olan kürekleri olıgeldüğü üzere mezkûr ile irsâl ü îsâl itdürüp avk u te'hîrden hazer üzere olasın.

/91b/

Hüküm:91b/3

Bâ-hatt-ı جعفر (...)

Milas Kādîsına hüküm ki:

Dergâh-ı mu'allâma mektûb gönderüp kazâ-i mezbûre tâbi' Yadıcı? ve Ulak? ve Necillü? ve Lavirre nâm karyeler ahâlisinden ve gayrıdan cemm-i gafir meclis-i şer'a birkaç seneden berü celâlî eşkıyâsı zuhûr idüp tahassün idecek kal'a olmamağla emvâl ü erzâklarını nehb ü gâret ve ehl ü iyâllerine tecâvüz itmekle ekser re'âyâ perâkende olup bir vechile firâr itmekle iktidârları olmayup zikr olınan karyeler câniblerinde bir mübâşir mahallde kendü mâlları ile bir kal'a binâ itmeleri bâbında emr-i şerîfim recâ itdüklerini arz eyledüğün ecluden buyurdum ki:

Vardukda bu bâbda mukayyed olup ahâli-i vilâyete vech-i meşrûh üzere bir mübâşir olan mahallde kendü mâlları ile istihkâm ve mütâbat üzere bir kal'a binâ itdürüp emr-i hümayunuma muhâlif kimesneye ta'allül itdürmeyesin ammâ mukayyed olasın ki bu bahâne ile re'âyâyâ salgın ve ta'addî vü tecâvüz olınmak ihtimâli olmaya.

/92a/

Hüküm:92a/1

Yazıldı.

Bâ-hattı (...)

Mora Beyine ve Kalavarta Kādîsına hüküm ki:

Livâ-i mezbûrda sâkin Duran Hızır oğlu Ahmed Çavuş ve karındaşı Gazi ve babası Hızır nâm kimesneler zâlîm ve ehl-i fesâd olup re'âyâ vü berâyânın cebren emvâl ü erzâklarını gâret idüp ve ehl ü iyâllerini çeküp fesâd üzere olduğu defa'âtle i'lâm olındukda haklarından gelinmek için defa'âtle evâmir-i şerîfe virilmeğin haklarından gelinmek mukayyed olmamağla fesâd ü şenâ'atleri evvelkinden ziyâde olup hâlâ Dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinden Ali nâm yeniçeri sefer-i hümâyûnumda iken mezbûrlar evini basup beş yük akçalık mikdârı emvâl ü erzâkını gâret idüp ve Küçük Ali nâm kimesneyi âlet-i harble urup mecrûh idüp bunun emsali fesâd ü şenâ'atlerine nihâyet olmadığı i'lâm olunmağın tîmârları alınup âhara virilüp mezburlar karındaşı ile südde-i sa'âdetime gönderilmeleri bâbında fermân-ı şerîfim sâdır olmışdur buyurdum ki:

Vardukda mezbûrları şer'-i şerîfe ihzâr idüp da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâdde iden husamâları muvâcehelerinde bir def'a görilüp fasl olmayup on beş yıl mürûr itmeyen husûslarını hakk üzere görüp ba'de's-sübût hukûk-ı nâs alıvirildükden sonra vech-i meşrûh üzere fesâd ü şenâ'atleri vâkı' ise üzerlerine sübût bulan mevâddın sûret-i sicilleri ile mezbûrları mukayyed ü mahbûs Âstâne-i sa'âdetime gönderesin hîn-i teftîş de tamâm-ı hakk üzere olup garaz ve ta'assub ile hilâf-ı şer'-i şerîf kimesne ta'addî olınmakdan celb ü ahz sebebi ile zalime tâifesine himâyet itmekden ziyâde hazer üzere olup hakk-ı sarîha tâbi' olasin.

/92a/

Hüküm:92a/2

Fi 4 RL sene erba'a aşere ve elf

Tunus Beylerbeyisi Mustafa Paşa'ya ve Tunus yeniçerileri ağasına ve (...) hüküm ki:

Hâlâ deryâ yüzünde küffâr-ı hâksârın ziyâde hareketleri olup memâlik-i mahrûsemden bir mahalle ve mürûr u ubûr iden tüccar ve hüccâc ve sâir ehl-i selâm gemilerine zarar u gezend irüşdürmek üzere oldukları mesâmi'-i aliyye-i hüsrevâneme ilkâ olunmağla inşâ'a'llahu'l-melikü'l-fettâh bu sene-i mübârekede âzim donanma-i hümâyûnum ihrâc olınup a'dây-ı dinin def' ü ref'leri bâbında ziyâde nâkîd ü hümâyûnum olmağla Cezâyir-i Garbde Tunus Sancakbeyi olup Cezâyir-i Garb kapudanı

olan Kıdvetü'l-ümerâ'î'l-kirâm Gazi Murâd *-dâme izzuhû-* ve Cezâyir ve Tunus'da çekdir forsa gemileri olan emirler ve reislerin gemilerine müstevfî asâkir koyup dahi gemilerini müretteb ü mükemmel idüp cümlesine müşârün-ileyh Murâd *-dâme izzuhû-* baş u buğ olup dahi vakti ve zamânı ile donanma-i hümâyûnuma serdâr olup vezâretle kapudanım olan düstûr-ı mükerrerem ilâ âhirihî Derviş Paşa *-edâma'llâhü te'âlâ iclâluhû-* [...] mülâkî olup müşârün-ileyh vechi münâsib gördüğü üzere a'dây-ı dinin def' ü ref'inde hizmetde ve yoldaşlıkda bulunmâları bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda hakları olan fermân-ı kazâ cereyânım mücebince mukayyed olup mûmâ-ileyh Murâd *-dâme izzuhû-* Tunus'a gelüp donanma-i hümâyûnum tarafına azîmet itdükde Tunus'a çekdir forsa gemileri olan emirler ve reisler [...] Tunus askerinden kul ve âdem koyup dahi müretteb ü mükemmel itdürüp ve cümlesine müşârün-ileyh Murâd Paşa baş u buğ olup ma'an vakti [...] olup vech-i münâsib gördüğü üzere uğur-ı hümâyûnumda düşman bir iken def' ü ref'lerinde envâ'-ı hizmetde ve yoldaşlıkda bulunalar ki her birler [...] envâ'-ı aliyye-i hüsrevâneme mazhar olalar inşaallahü te'âlâ bu sene-i mübârekede donanma-i hümâyûnuma gelüp hizmetde bulunan eğer [...] göre ri'ayet olınmâları müşârün-ileyh kapudanıma sipariş olınmışdur (...) vakti ve zamânı ile göndermekde bezl-i makdûr sa'y-i nâ-mahsûr eyleyesin.

/92a/

Hüküm:92a/3

Bir sûreti

(...)

/92b/

Hüküm:92b/1

Yazıldı.

[Yev]mi's-sebt

Fi 8 Zilka'de (...)

Bursa Kādîsına hükm ki:

Bursa'da olan kılıçcılar südde-i sa'âdetime [...] kılıçcılar dahi ta'yîn olmagelüp lâkin kılıçcılar az olmağla otuz [...] ta'yîn [...] buldurup kadîmden kılıçcılara yamak olanlar [...] için emr-i şerîfim [...]

Vusûl buldukda bu bâbda oligelen ile amel idüp aslâ şer'-i şerîfe muhâlif kimesneye ta'allül [...]

/92b/

Hüküm:92b/2

Yazıldı.

Sâbıkân Karasu Yenicesi Kādîsı olup Samako mukâta'atı müfettişi ve bedel-i nüzul ve adet-i ağnâm ve hâne tahrîrinde me'mûr olan [...] kādîsına hükm ki:

Sen ki müfettişsin kazâ-i mezbûrda [boş] evkâfi mütevellîsi Yahya ve zikr olunan husûsların tahrîrine mübâşir [...] çavuş *-zîde kadrihumâ-* Dergâh-ı mu'allâma mektûblar gönderüp Âhiçelebi Kazâsına fermân olunan bedel-i nüzul ve maktû' [...] tahrîri için Ahiçelebi Kazâsına tâbi' Kitanlık nâm karyeye dâhil olup re'âyâ ihzâr ve emr-i şerîf muvâcehelerinde [...] Âstâne-i sa'âdetimden yazılmamışdır biz mu'afız deyü inâd u isyân idüp binden ziyâde re'âyâ cem' olup kādîlarına cebren vardukda [...] üçer ve dörder yüz âdem dağlar aralarında âlet-i harble durup emr-i şerîfime imtisâl itmeyüp küllî fesâda mübâşeret idüp [...] Kitanlık nâm karyeden Hüseyin Hoca ve babası ve Kurd Tavîl ve Kayışoğlu Derviş ve Şadbey nâm karyeden Mütevdire ve karındaşı oğlu Sıraş ve Mustafa nâm karyeden (...) ve Karaca [...] Sarı Kurd ve Dulkan nâm karyeden [...] ve Kuzluca nâm karyeden Armağan ve Kara Durmuş ve Ahmed bin Eyneddin ve Ramazân ve Dokuzderesi nâm karyeden Timurtaş ve Karaca Hüseyin ve Abdullah oğlu Mehmed ve Fındıcık nâm karyeden Büyük Kaya ve Küçük Kaya nâm on sekiz nefer kimesneler baş u buğ olup müfettiş ve kādî gerek ketm eyleyüp gerek ketm eylemeyüp veririz deyü emr-i hümâyûnuma ve şer'-i şerîfe imtisâl itmeyüp fesâd ü şenâ'ate bâ'is

olan bunlardur deyü haklarından gelinmek recâsına arz itdüğün ecluden Kavala kapudanına teslîm olup küreğe konulmasını emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda mezbûrûn şakîleri hüsn-i tedbîr ü tedârûkle ele götürüp dahi mukayyed ü mahbûs Kavala kapudanına teslîm eyleyesin ki müşârûn-ileyhin gemisinde küreğe konulup bila-emr-i şerîf itlâk itdürmeyeler ihmâl ü müsâhale itmeyesin.

/92b/

Hüküm:92b/3

Yazıldı.

Bâ-hattı صفي Çelebi

Gelibolu Kādîsına hükm ki:

Taht-ı kazânda sâkin olup Dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinden elli beşinci cemâ'atde yevmî sekiz akça ulûfesi olan Süleymân Tâcî nâm kimesne şakî ve ehl-i fesâd olup yine kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Ömer nâm kimesneyi katl eylediği sâbit olmağla huccet-i şer'îyye virilmekle ulûfesi kat' olup mürde tîmâr olup hakkından gelinmek için ağaları olan iftihârul' emâcid ve'l-ekâbir Hüseyin -dâme uluvvuhû- tarafından mektûb virilmeğın mücebince şakî-i mezbûrın şer'le hakkından gelinmesini emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda ağaları tarafından virilen mektûb mücebince amel idüp hakk üzere göresin da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâdde iden husamâları muvâcehesinde vechi meşrûh üzere fesâd ü şenâ'ati ve katl husûsu sâbit ü zâhir olup huccet-i şer'îyye virilmiş ise kâtil mezkûrun şer'le hakkından gelesin sâir fesâd ü şenâ'at üzere olanlara mûcib-ibret ve sebep-i nasîhat vâkı' ola ammâ hakk u adl üzere olup hilâf-ı şer'-i şerîf kimesne rencîde ve celb ü ahz sebebi ile kâtil mezkûra himâyet olınmaktan be-gâyet ihtirâz üzere olasın .

/93a/

Hüküm:93a/1

Trablusşam Beylerbeyine hüküm ki:

Hâliyâ diyâr-ı şarka âzîm sefer-i nusret eserim mukarrer ü muzammım
Trablusşam'da olan altı yüz yirmi kantâr barut

/93a/

Hüküm:93a/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı برهم Çelebi

Mısır muhâfazasında olan Vezîr Hasan Paşa'ya hüküm ki:

Darü's-sa'âdetim ağası olup evkâf-ı selâtin nâzırı olan Mustafa Ağa -*dâme uliuvvuhû*- Südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp Merusa'ya mutasarrıf ve deşîşe evkâfına yevmî on beş pâre vazîfe ve ayda bir idüp cerâyeye ile mâl-ı vakfı tahsîl itmek için mukaddemâ ta'yîn olan kapucu Mehmed ref' olunup yerine Dergâh-ı mu'allâm kapucularından Hasan zikr olınan vazîfe ve cerâyeye ile hizmet-i mezbûreye ta'yîn olunup ol bâbda emr-i şerîfim virilmek recâsına arz itmeğin buyurdum ki:

Vusûl buldukda mezbûr kapucu Hüseyin zikr olınan vazîfe ve cerâyeye ile evkâf-ı mezbûrenin mâlını kemâl-i emânet ve istikâmet ile tahsîl eylesin hizmetinde istihdâm idüp merkûm Mehmed'i dahl itdürmeysin.

/93a/

Hüküm:93a/3

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı

Anadolu Beylerbeyine ve Karahisâr-ı Sâhib Beyine hüküm ki:

Karahisâr-ı Sâhib Kal'asında ve sâir ol câniblerde olan barut Âstâne-i sa'âdetime gönderilmek bâbında mukaddemâ emr-i şerîfim gönderilmiş idi imdi ol

emrim a‘lâ mâ kân mukarrer olup zikr olınan barutun mu‘accelen südde-i sa‘âdetime îsâli emrim olmağın buyurdum ki:

Vardukda bir ân ve bir sâ‘at te’hîr ü terâhî itmeyüp emr-i celîlü’l-kadrim üzere kal‘a-i mezbûrede ve sâir ol câniblerde ne mikdâr barut ve güherçile var ise ve ne vechile irsâli mümkün ise mu‘accelen davarlara tahmîl idüp emn ü sâlim südde-i sa‘âdetime irsâl ve îsâl eyleyüp ihmâl ü müsâhele ve avk u te’hîrden be-gâyet hazer idesin.

/93a/

Hüküm:93a/4

Yazıldı.

Bu dahi

Karaman Beylerbeyine hüküm ki:

Ol cânibde olan güherçile ve barut mu‘accelen südde-i sa‘âdetime gönderilmesi bâbında mukaddemâ sana emr-i şerîfim gönderilmiş idi imdi ol emr-i şerîfimin mazmûnı a‘lâ mâ kân mukarrerdür buyurdum ki:

Vusûl buldukda emr-i şerîfe üzere ol cânibde ne mikdâr güherçile ve barut var ise ve ne tarîk ile irsâli mümkün ise mu‘accelen davarlara tahmîl ve südde-i sa‘âdetime îsâl idüp ihmâl müsâhale ve avk u tehirden be-gâyet hazer idesin.

/93a/

Hüküm:93a/5

Yazıldı.

Galata Kādîsına hüküm ki:

Südde-i sa‘âdetime [...] mahmiye-i mezbûrenin [...] olan Derviş Paşa - *edâma’llâhü te‘âlâ-* [...] bu ana değin bey‘ ü şîrâ olınan gündün [...] âhardan dahl olunmaz iken hâlâ mahmiye-i [...] olıgelene muhâlif dahl olup ehl-i hukûkdan [...]

olanlar ikişer akça alup hâricden dahl olınagelmiş [...] bildirdüğün eelden olıgeldüğü üzere amel olunmasını [emr idüp] buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda kadîmden ne vechile olagelmiş ise gerü [...] kadîmden olıgelene ve emr-i hümâyûnuma muhâlif kimesneye iş itdürmeyesin. [...] üzere olanları yazup arz eyleyesin.

/93b/

Hüküm:93b/1

Yazıldı.

Mısır muhâfazasında olan Hasan Paşa'ya hükm ki:

Bundan akdem [...] Âstâne-i sa'âdetime ile'l-ân gelüp vâsıl olması melhûz iken [...] arzın mücebince bi't-tamâm ihrâc ve irsâl itmek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmışdur buyurdum ki:

[...] fermân-ı celflü'l-kadrim üzere hazîne henüz ol etrâfdan çıkup [...] olmamış ise [...] idüp bi-inâyeti'llâhi te'âlâ emn ü sâlim gelüp vâsıl olması bâbında sa'y-i ihtimâm eyleyesin hazîne husûsunda [...] gelüp irüşmesi melhûz-ı hümâyûnum iken te'hîre bâ'is ne idüğü ma'lûm-ı şerîfim olmamışdur imdi bu emrim [...] ihrâc ve irsâl idüp ihmâl ü müsâhale ve avk u te'hîrden hazer eyleyesin ve mu'accelen irsâl olınan [...] irsâl ve emn ü sâlim îsâl olınmak bâbında var kuvveti pazuya yazup hemen getüresin.

/93b/

Hüküm:93b/2

Yazıldı.

Müşârün-ileyhe hükm ki:

Hâliyâ ol cânibe ba'zı menâsib ve dirlik ve hilâf-ı kânûn takâ'üd ve vezâyife ve cerâye ve emr-i şerîfe ile ba'zı kimesneler varup ihtilâle bâ'is oldukları mesamî'-i aliyyeme ilkâ olındı imdi Mısır'ın sâl-i yâl mükemmel hazînesi irsâli ve vilâyetin ve

hazînenin ıslâhı ve intizâmı senün re'y-i sıyâbına takvîz olup her husûsun suâl ve cevâbı senün uhde [...] olmağla eğer menâsib ve dirlik için ve eğer hilâf-ı kânûn takâ'üd ve vezâyife ve cerâye husûsunda südde-i sa'âdetimden ve serdârlarım tarafından evâmir-i şerîfe ve beravât ile ve hatt-ı hümâyûnumla ol cânibe varup nizâ' iderlerse mâdâm ki Hızâne-i âmireme zararlı olan amelini te'hîr idüp südde-i sa'âdetime arz eylemek emrim olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda gereği gibi mukayyed olup vilâyet-i Mısır'ın hıfz u hirâsetinde ve re'âyâ vü berâyânın ve kul tâifesinin zabt u sıyânetinde ve mukâta'ât-ı hazînesinin ıslâh ve intizâmında var kuvveti pazuya hemen yazup hemen götürüp vechi meşrûh üzere menâsib ve dirlik ve narhı ve tekâ'üd ve vezâyife ve cerâye için ve kânûn ve oligelene mugâyir akça yerine pâre itdürüp mukaddem ve mu'ahher tarihli evâmir-i şerîfe ve berât ve hatt-ı hümâyûnum ibrâz idenler husûsunda te'hîr idüp gerü sen memleket ve hazîneye infa' olanı istihdâm idüp vukû'ı üzere arz eyleyesin ki arzın mûcebince ibkâ olup emr-i şerîfe gönderile ve bi'l-cümle ol diyârın cumhûr umûru re'y-i sıyâbına müfevviz olmağla cümle ahvâli senden suâl olup sâl-i yesâl mükemmel hazîneyi senden talep olunur sonra evâmir-i şerîfe ve hatt-ı hümâyûnla menâcib ve dirlik ve gayrı husûslar için hazîneye zararlı olan varanların amelinde te'hîr idüp arzının cevâbı varınca istediğin müstakîm kimesneleri istihdâm idüp sonra bir vechile özr ve bahâne eylemeyesin ve ba'zı celâlî eşkıyâsı dahi ol cânibe varup akça kuvvetiyle ferâgat ve gayrı tarikle dirlik olmağla kul içinde fitne ve fesâda bâ'is olduğu i'lâm olındı imdi ol makûle eşkıyâ min-ba'd dirliğe dâhil olduklarına rızâ-yı şerîfim yokdur bu bâbda dahi mukayyed olup ol makûle eşkıyâ ferâgat ve mahlûlden aslâ münâsib ve dirlik tevcîh itmeyüp men'ü def' eyleyesin ve bi'l-cümle ol diyârın ve hazînesinin ıslâhı ve intizâmı bâbında mukaddemâ sana mufassal ve meşrûh ve hatt-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûnumla emr-i şerîfim gönderilmişdir ana göre amel idüp bi-inâyeti'llâhi te'âlâ memleket ve vilâyeti gereği gibi hıfz u hirâset idüp sâl-i yesâl mükemmel hazîne irsâlinde ve sâir din ü devletime müte'allık husûsların avncı tasyîr ile sûret-i tedbîr olması bâbında sa'y-i cemîl ve hüsn-i ihtimâm eyleyesin ve ba'zı kimesneler kadîmden oligelene mugâyir berâtlarında bir akça yerine bir pâre yazdırmağla hazîneye zarar ve gadr olunduğu i'lâm olınmağın ol bâbda kadîmden oligeldüğü üzere hazîneye infa' ile amel idüp mâl-ı mîrîye gadr olmakdan ihtiyât eyleyesin ve ba'zı kimesneler dahi südde-i sa'âdetimde hazîne alâkaları yoğken ulûfelerini Mısır'a (...) anbardan alaka ve cerâye dahi itdürmeğle

hazîneye gadr olduğu i'lâm olunmağın bu bâbda dahi mukayyed olup südde-i sa'âdetimden ne mikdâr ulûfeleri var ise ol mikdâr virdürüp südde-i sa'âdetimden olan ulûfelerini yazup ziyâde ulûfe (...) ve cerâye virdürmeyesin.

/94a/

Hüküm:94a/1

Yazıldı.

Müşârün-ileyhe hüküm ki:

Hâlâ Yemen taraflarında ba'zı usât arab şekâvet ve fesâd üzere olmağla olıgeldüğü üzere Mısır'dan kul yazılıp Yemen beylerbeyine imdâd ve i'ânet olunmak lâzım olduğu mesâmi'-i aliyyeme ilkâ olunmağın Yemen ahvâlinin dahi hüsn-i intizâmına mukayyed olup mümkün olduğu üzere kul yazup gönderüp hıfz u hirâset itdürmek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bir ân te'hîr itmeyüp emrim üzere Yemen taraflarına dahi dâimâ mukayyed olup mümkün olduğu üzere Mısır'dan üçer yüz ve dahi ziyâde kul yazup ale't-tevâlî gönderüp ol tarafın hıfz u hirâsetini ve eşkıyânın def' ü mazarratı bâbında sa'y-i ihtimâm eylesin ammâ bu bahâne ile Mısır hazînesinden Yemen'e kul yazıldı deyü muhâsebeye mutasarrıf yazup südde-i sa'âdetime gelecek irsâliyye noksan-ı müretteb olmandan hazer idüp Yemen Beylerbeyinin âdemleri ma'rifetiyle kendü akçalarından Yemen hazînesinden olmak üzere müstevfî kul yazdırup Yemen'e göndermekden hâlî olmayasın.

/94a/

Hüküm:94a/2

Karaman'da Vezîr Nasuh Paşa'ya hüküm ki:

Karaman Beylerbeyi iken İçil'de katl olınan Mustafa Bey'in muhallefâtı nice olmışdur ve çiftliğinde olan at ve katır ve sâir hayvânâtı ve esbâbı vatanında olan

muhallefâtı ve nukûdı kandedür mîrî için ne vechile kabz olunmak [...] üzere arz eylemeğin emrim olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda onat vechile mukayyed olup [...] ve at ve katır ve deve ve sâir hayvânâtı ve çiftliğinde olan muhallefâtı ve hayvânâtı nicedür îsâl [...] ve hakikâti ile yazup vukû'ı üzere arz eyleyesin.

/94a/

Hüküm:94a/3

[...] olup vechi meşrûh üzere [...] olduğunu i'lâm eylediğin [...] mücebince olunmasını emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda mukaddemâ virilen emr-i şerîf mücebince amel idüp icrâat olunan bura hâneleri ref' itdürüp hilâf-ı şer'-i şerîf emrime mugâyir kimesneye inâd u ta'allül itdürmeyesin.

/94b/

Hüküm:94b/1

Yazıldı.

Sâbıkâ Lahsa Beylerbeyi olup Karesi'de muhassıl-ı emvâl olan [...] ve Tuna'ya [...] kazâ-i mezbûreye tâbi' Gördes nâm karyeden Mustafa ve karındaşı Nasuh [...] İbrahim ve karye-i Toklana'dan Hacı Veli ve Kara Mustafa ve Divane Hacı Mehmed ve Osmân ve Kara [...] Çam'dan Koca Hasan ve karye-i Bademli'den Cabbar ve Hüsam ve karındaşı ve karye-i [...] ve Hacı [boş] ve Hacı Abdi ve Hacı Uçar ve Çâlik Ali ve karye-i [...] Karaca [...] ve Hacı Mustafa [...] Derviş ve karye-i Sarılı'dan Receb ve karye-i Manatıra'dan Hacı Amir ve karye-i Kıçanlardan [boş] ve Mehmed ve oğlu [...] ve Yûsuf ve Hüseyin ve Kara Mehmed ve Hacı Hızır Bâlî halife ve karye-i Temürce'den Ufak Hasan ve karye-i Nasiretlü'den Abdülaziz [...] Kalaycı oğlu ve Receb Sofî ve karye-i Papaslık'dan Kulak Medet ve Kara Celeb ve Ahmed ve Bodur nâm kimesne şakî [...] musâlaha karışup ba'zı mîrî husûslar için evâmir-i şerîfe vârid oldukda bu emir müzevverdur deyü itâ'at itmeyüp [...] ve dâimâ müslimânların musâlahalarına karışup

ihtilâl virmekden hâlî değıldür zikr olınan şakîlerin haklarından gelinmez ise fermân-ı [...] hidemâtı görilmeyüp icrâsı ahkâr olunmaz deyü i'lâm itdüğün ecluden mezbûrların ahvâlleri şer'le görilmesini emr idüp [...]

Vardukda mezbûrları şer'-i şerîfe ihzâr itdürüp dahi ahvâlleri [...] arz mu'temedün-aleyh kimesneden suâl idüp göresin arz olunduğı üzere fi'l-hakikâ mezbûrlar şekâvet üzere olup [...] ihtilâle bâ'is oldurup bi-hasebi's-şer' üzerlerine sâbit ü zâhir olursa her birinün üzerine sübût bulan mevâddın sûret-i sicilleri ile [...] arz eyleyesin ki sonradan emr-i şerîfim ile getürdölüp küreğe virilüp haklarından gelesin.

/94b/

Hüküm:94b/2

Anadolu Beylerbeyi Yahya Paşa'ya hüküm ki:

Hâlâ il üzerine çıkup durup mübâşeret idüp mütevaffâ Üvez Paşa oğlu Mehmed [...] muhalledâtı üzerine varmak murâd itdüğün istimâ' olındı bu makûle (...) emr-i şerîfim mücebince hareket itdüğüne kat'a rızâ-yı hümâyûnum yokdur devirden fâri' olup mütevaffây-ı mezbûrın ensâbına dahl eylememek emrim olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda emrim üzere devirden çalmayup yerinde oturup ve zinhâr emr-i hümâyûnuma muhâlif devire çıkmamakdan ve müşârün-ileyh mütevaffâ Mehmed Paşa'nın esbâbı üzerine varmakdan ve dahl eylemekden ziyâde hazer üzere olasın şöyle ki emr-i hümâyûnuma muhâlefet idüp devirden fâri' olmayup ve mütevaffây-ı müşârün-ileyhin esbâbı üzerine varasın mansıbın alınmağla konılmayup eşid afviyet ile mu'âteb olursun bilmedim işitmedim demeyesin.

/95a/

Hüküm:95a/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد

Şark cânibine serdâr olan Vezîrim Nasuh Paşa'ya hüküm ki:

Kengiri Kādîsı Mevlânâ Mustafa *-zîde fazluhû-* südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp Kal'a dibi nâm karyede sâkin mü'ezzinzâde Ali Bâlî nâm kimesne eşkıyâdan olup nice eşkıyâyı yanına cem' idüp müslimânların ve ebnâ-i sebîlin yollarına inüp emvâl ü esbâblarını nehb ü gâret itdüğünden mâ'adâ Kayaklu nâm karyede Ahmed nâm kimesnenin menkuhâsını cebren alup gidüp ve dahi nice evler basup bu makûle fesâdlarının nihâyeti yokdur deyü hakkından gelinmek için arz itmeğin buyurdum ki:

Vusûl buldukda mezbûrın fesâdı vâkı' ise hüsn-i tedbîr ile ele getirüp Toprak kādîsı ma'rifetiyle ahvâlini teftîş eyleyüp fesâd ü şenâ'ati sâbit ü zâhir olduktan sonra sâir eşkıyâyâ mûcib-i ibret için muhkem hakkından gelesin.

/95a/

Hüküm:95a/2

Yazıldı.

Telhîs

Bâ-hatt-ı Hümayûn

Mora Beyine ve Kalavarta Kādîsına hükm ki:

Mora müfettişi Mevlânâ Ahmed *-zîde fazluhû-* südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp nefsi Kalavarta ahâlisi müşârün-ileyhe gelüp nefsi Kalavarta'da sâkin Hızır Ağa ve oğulları Ahmed Çavuş ve Gazi nâm sipâhî şakî ve ehl-i fesâd olup re'âyâyâ zulm ü ta'addî üzere olmağla beş altı pâre karye halkı mezbûrların zulmünden firâr idüp ve bir zimmînin avratını çeküp alup ve bir zimmî dahi gâyib idüp bu makûle fesâdlarının dahi nihâyeti olmaduğın haber virdüklerini arz eyledüğünden gayrı Dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinden Ali nâm yeniçerinin evini basup beş yük akçalık esbâbını yağma idüp ve bir barmağın mecrûh idüp zulm ü ta'addî eylemeğin mezbûrların şer'le haklarından gelinmek bâbında hatt-ı hümayûn-ı sa'âdet-makrûnumla fermân-ı âlî-şânım sâdir olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda emr-i celîlü'l-kadrim muktezâsınca mezbûrları hüsn-i tedbîr ü tedârükle ele getirüp aslâ emân u zamân virmeyüp şer'le celb eylesin ki sâir eşkıyâyâ

mûcib-i ibret ola ve mezbûrlar ne vechile ele getirülüp haklarından gelindüğin vukû'ı [...] südde-i sa'âdetime arz eylesin.

/95a/

Hüküm:95a/3

[...] üstâd olanlara [...] olanlar zâbit olup [...] evzâ'ı (...) [...] kat' ve bâğçeden [...] hâliyâ bâğçe üstadları ve bostân [...] kadîmden olıgeldüğü üzere [...] kimesneye tecâvüz itdürilmemek emrim olmışdur [buyurdum ki]

Vusûl buldukda bu bâbda gereği gibi mukayyed olup [...] mûcebince tâife-i mezbûreyi kadîmden olıgeldüğü [...] zabt idüp olıgelene mugâyir kimesneye tecâvüz [...] ba'de'l-men' memnû' olmayup olıgelene mugâyir haddinden [...] iderlerse ol makûlelerin ism ü resmleri ile yazup [...] bildüresin ki ulûfeleri kat' olup haklarından gelesin.

/95b/

Hüküm:95b/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ۞ Efendi

[Yev]mü'l-ahad

Fi 3 muharremü'l-haram sene [10]14

Milas Kādîsına ve Dizdârına hükm ki:

Sen ki Milas Kal'ası dizdârı Ahmed'sin Dergâh-ı mu'allâma mektûb gönderüp kazâ-i mezbûrda ve hârici kazâda sâkin olan sipâhî ve yeniçeri olmayup sekban nâmında ba'zı eşkıyâ zuhûr idüp bilâ-emr-i şerîf tûfeng götürüp ol etrâflarda olan nevâhi ve kurâya çıkup ahâli-i vilâyete ve re'âyâ vü berâyâyâ hilâf-ı şer'-i şerîf zulm ü ta'addî idüp müft ü meccânen yem ve yemeklerini aldıklarından gayrı emvâl ü erzâklarını koyunlarını gâret ü hasâret idüp hadden ziyâde ta'addi vü tecâvüzleri

olduğundan mâ'adâ kal'ayı mezbûreyi muhâsara idüp ceng ve muhârebe itmekden hâlî olmayup tûfeng götürüp bu makûle fesâd ü şenâ'at üzere olan eşkıyâ sekban nâmında olanların ellerinde bulunan tûfengleri alınup kal'a-i mezbûrede hıfz olunmak için emr-i şerîfim virilmesini arz itmeğın bu makûle eşkıyâ nâmında olup sekbanız deyü tûfeng getirüp re'âyâ vü berâyâyâ zulm ü ta'addîleri olan eşkıyânın ellerinde bulunan tûfengleri alınup kal'a-i mezbûrede hıfz olunmak emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda fermân-ı celîlü'l-kadrim mûcebince ol etrâfda sâkin olan sipâhî ve yeniçeri olmayup sekban nâmında olup tûfeng getirüp re'âyâ ve ahâli-i vilâyete zulm ü ta'addî idenlerin ellerinde olan tûfengleri alınup kal'a-i mezbûrede hıfz itdüresin şöyle ki virmede inâd u muhâlefet idüp [...] deyü mu'âvenet ü müzâheret itmekle envâ'-ı fesâda bâ'is ve bârî olanlar her kim olursa olsun ism ü resmi ve izhârı ile [...] sonra emrim ne vechile sâdır olursa böyle amel olına ahâli-i vilâyete ve re'âyâ vü berâyâyâ hilâf-ı şer' [...] rızâ-yı şerîfim yokdur ana göre mukayyed olup mezâlim def'ine sa'y ü ihtimâmda dakîka fevt itmeyesin.

/95b/

Hüküm:95b/2

Yazıldı.

Bender ve Kili ve Samako kâdîlarına hüküm ki:

Dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ahmed Çâvuş - *zîde kadruhû-* nün taht-ı kazânuzda berât-ı hümâyûnumla mutasarrıf olduğu tîmârının mahsûlleri bu seferde iken Bektaş nâm kimesne mektûb peyda idüp varup iki üç senenin mahsûlünü fuzûlî kabz idüp mezkûr seferden gelüp alınan mahsûlü kendüye virilmek için emr-i şerîfimle varup taleb itmek istediğünde gaybet idüp ele getürmeyüp bundan ziyâde ta'addî vü tecâvüz itmekle ziyâde gadr eylediğini bildirüp ol vechile aldığı mahsûlü kendüden bî-kusûr alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim virilmesini recâ itmeğın bu seferde olmağla alınan mahsûlü mezkûrdan bî-kusûr alıvirilmek emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda mezkûru her kande ise [...] meclis-i şer‘a ihzâr [...] fasl olmuş olmayup on beş yıl [...]

/96a/

Hüküm:96a/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ۞ Efendi

Kıbrıs Beylerbeyine ve Hazîne Defterdârına hükm ki:

Hâlâ bu sene-i mübâreke Cezîre-i Kıbrıs'dan tahsîl olunan hazîne ve mukâta‘ât akçalarından iş bu gelecek muharrem evâsıtına değin yüz yük akçayı bir ân ve bir sâ‘at eğlendirmeyüp Âstâne-i sa‘âdetime irsâl eylemenüz fermânım olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda onat vechile mukayyed olup dahi Cezîre-i Kıbrıs'dan bu sene tahsîl olunan hazîne ve mukâta‘ât akçasından yüz yük akçayı tarih-i mezkûre değin ta‘cil ale't-ta‘cil varan çavuşumla irsâl eyleyüp dâhil-i hazîne eylesin şöyle ki zikr olunan akçayı tarih-i mezkûre dek gönderüp dâhil-i hazîne itmeyesiz aslâ beyan olınacak öZRünüz makbûl ve cevâbınız mesmû‘ olmayup gırla ve gınaya müstehak olmanız mukarrerdür ana göre mukayyed olup bâb-ı ikdâmda envâ‘ı ihtimâm eylesin.

/96a/

Hüküm:96a/2

Yazıldı.

۞ hattıyla

Yenişehir Kādîsı olup müfettiş olan Mevlânâ [boş] ve Tırhala Beyi olup muhassıl-ı emvâl olan Muharrem'e hükm ki:

Bundan akdem irsâl olunan evâmir-i şerîfe mücebince ve donanma-i hümâyûnum mühimmâtı için tabhı fermân olan on beş bin kantâr peksimedi mukaddemâ me'mûr olan kullarım mübâşeretleyle ale't-ta'cil tabh itdürüp ve bahâsiyçün lâzım olan akçayı Yenişehir'in bin on dört [...] akçasından ve bin on beş tarihinin Ağustos irsâliyelerinden ve sâir mukâta'ât mâllarından tedârük ve tahsîl ve der-mahzen ve ihzâr itdürmekde ikdâm ü ihtimâm eyleyesin ihmâl ü müsâhaleden ihtirâz eyleyesin ve bi'l-cümle donanma-i hümâyûnum gemileri sâir senelerden mukaddem çıksa gerekdir Zinhâr te'hîr ü tevakkuf eylemeyüp elbette ve elbette zikr olunan peksimad [...] akçasını vechi meşrûh üzere tedârük ve teslîm idüp vakti ve zamânı ile hizmet-i mezbûreyi [...] olmakdan ihtirâz eyleyesin ve mukaddemâ irsâl olunan evâmir-i şerîfe mücebince bedel-i peksimad re'âyâdan tahsîl [...] re'âyâ tâifesiinden ba'zıları biz yörükleriz deyü ve Tartub nâm karye ahâlisi dahi virmekde [...] hâlâ Hızâne-i âmiremden ihrâc olunup irsâl olunan (...) defteri mücebince her bir hâne [...] me'mûr olunan cem' ve tahsîl ü kabz ve defter itdürüp bu bâbda [...] peksimad olmayacak donanmanın te'hîrine lâzım gelür zinhâr bahâne [...] buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda mâliye tarafından virilen

/96b/

Hüküm:96b/1

Yazıldı.

İnebahtı Beyi olup muhassıl-ı emvâl olan Ali Bey'e ve Atina Kādîsına hüküm ki:

Sen ki [...] mâl-ı mîrî tahsîli için havâs-ı hümâyûndan kasaba-i Atina'ya varıldukda [...] mezbûre [...] dahl eyleyen Sultân Mustafa nâmıyla meşhûr olan şakînin mübâşeret eyledüğü [...] ve a'yân-ı vilâyet haberlünden görildükde mukaddemâ mukâta'acı Tâhir gelüp şakî-i mezbûrın makbûzâtını yerlü yerinden [...] mührlü müfredât defteri mücebince müfettiş-i sâbık Ebûbekir ve Moralı Beyzâde mübâşeretleriyle bi'd-defe'ât dâhil eyledüğünde mukâta'ât-ı mezbûre [...] yedi yüz seksen dört bin dört yüz elli altı akça ba'de sene isnâ aşere ve elf Ramazânın yedisinde vâkı' (...?) sekizinden [...] defterdârı olup livâ-i Ağrıboz'da muhassıl-ı emvâl olan şirbilad dimekle ma'rûf Mehmed tezkîresiyle dahl eyledükde şakî-i mezbûr yanınca [...]

kâtib olan Yafi Sılanet nâm zimmînin defteri mûcebince bi'l-fi'l müfettiş-i emvâl olan Mevlânâ Ahmed ma'rifetiyle yerlü yerinden görildükde Atina ve Kefe mukâta'alarında [...] ve ba'zı ruhbanlar cerîmesinden dokuz yüz doksan beş bin doksan sekiz akça ba'de Şah oğlu Mevlânâ Mustafa Atina kâdîsı oldukda kâdî-i mezbûr [...] itmekle girü mahsûl üzerinde fuzûlen dahl eyledükde ve ol zamânda Atina zâbiti olan yeniçeri çavuşlarından Bayzan Hasan Çavuş [...] mahsûlünden ve ispenç ve bilâ-mud ve iskele ve sâir rûsûmdan müfredât defteri ve a'yân-ı vilâyetde haberleriyle on iki yük [...] altmış akça ki cem'an otuz yük ve on üç bin on dört akça makbûzâtı zuhûr idüp teslîmatı görildükde mûcebince [...]ve emr-i şerîfe mûcebince sekiz yüz yetmiş iki bin üç yüz otuz altı akça alup kalan teslîmatı müzevver ü telbîs emirler ile Aneboli kalitesine (...) virdüm deyü aslı ve mahalli yoğ iken beş altı yük akça teslîm kayd idüp şakî-i mezbûr mâl-ı mîrîye itdüğü sıyânet ve re'âyâyâ itdüğü zulm ü ta'addîden mâ'adâ bundan akdem Mora sancağında Salomiç harâcda cem' idüp üzerinde iki yüz kırk bin akça bâkî olduğına bakâyâ defteri gelüp ve mukaddemâ Ağrıboz sancağında (...?) cem' idüp andan dahi üzerinde küllî mâl-ı mîrî olmağla ve mezbûrın karındaşı sanki haklarında celb ü siyâset ve emvâl ü erzâklarının fûrûhtı için yirmi kıta mikdârı evâmîr-i şerîfe sâdir olmağla mezbûr Mustafa ahz olunup evvelâ üzerinde mâl-ı mîrî celb ü tahsîl olınmak üzere iken bi'l-fi'l Atina kâdîsı olan Debbağzade Mevlânâ Mehmed ve şakî-i mezbûrın karındaşı Hasan müfettişlik Âstâne-i sa'âdetimden bana virilmişdür Mevlânâ Ahmed'in emri Yenişehir emridir deyü halkı ifsâd ü ihtilâle sa'y idüp Mustafa'ya zulm idiyorlar câmi'ler ve çarşular kapansun deyü kasaba-i mezbûrede nidâ itdürmekle ve şakî-i mezbûrın karındaşı merkûm Hasan kâdî-i merkûm meclisinde karındaşımın üzerinde zuhûr iden mâlî ben edâ itdüm deyü feryad itmekle mezbûrın oğlu olup Mora'da tîmâr tasarruf iden Mustafa ve diğeri oğlu yeniçeri nâmında Ömer ve girü yeniçerilerden Memi Sefer ve Ahmed Hoca ve Mehmedve hisâr erlerinden Hüseyin bin Veli ve Memi Mustafa ve Sinân Emin oğlu yeniçeri nâmında Bekir ve sâir Atina ahâlisinden cemm-i gafîr kâdî-i mezbûr ve merkûm Hasan tahrîkiyle yât ü yarak ve âlât-ı harble üzerimize hücûm idüp odanın kilidini kırup mezbûr şakîyi çıkarup cebren elimizden almağla bir akça alınmak mümkün olmayup ve şimdiden sonra dahi alınmak kâbil değildir emlâk u esbâbından dahi nesnesi yokdur mâdâm ki mezbûrın zimmetinde zuhûr iden mâl bu fesâda bâ'is olan kâdî-i mezbûr ve şakî-i merkûmun karındaşı Hasan'dan ve mezbûrî cebren habsden itlâk idenlerden taleb ü ahz olınmak lâzımdur ve şakîlerin haklarından

gelinmez ise mukāta‘a elden gider iki tahvilde yüz yük akça zarar olur deyü arz eyledüğün pāye-i serîr a‘lâma arz olındukda mâl-ı mîrî her kimlerden şer‘le lâzım gelürse cem‘ ü tahsîl olup şakî-i mezbûrın dahi şer‘le hakkından gelinmek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda te‘hîr ü terâhî eylemeyüp şakî-i mezbûrı bi-eyyi tarîkın kâne ele getirüp dahi emvâl ü erzâkından ve şer‘le lâzım gelen küfelâsından mâl-ı mîrî tahsîl idüp bir akça ve bir habbe bâkî komayup bu bâbda sâdır olan fermân-ı âlî-şânım mûcebince şer‘le hakkından gelesin.

/97a/

Hüküm:97a/1

Yazıldı.

ج

Telhîs

Sâbıkân Ürgüb Beyi olup Gürce câniblerinde muhâfazada olan Ahmed Bey ve Kolonya kâdîlarına hüküm ki:

Sen ki mîrlivâsın südde-i sa‘âdetime mektûb gönderüp Kasaba-i Gürce ve Kolonya ahâlisi gelüp yine Kolonya kazâsı sâkinlerinden olup Arık Hasan nâm kimesne nice dürlü fesâda ve zulme ve şakāvete irtikâb idüp kendüye tâbî‘ nice eşkiyâ ve kuttâ‘u‘t-tarîk olup etrâf ü cevânibde olan kazâlarda ve nâhiyelerde gönderüp nice evler ve yollar basup katl-i nüfûs itmekden hâlî olmayup re‘âyâ vü fukarânın emvâl ü erzâklarını gâret ve ehl ü iyâllerine fahiş ü hakâret itdüklerinden gayrı ol cânibde olan eşkiyâ ile baş kaldırup celâlî olmağa mes‘uk olmışdur bundan akdem dahi hakkından gelinmek için evâmir-i şerîfe vârid olmuş iken hakkından gelinmeyüp bu def‘a dahi hakkından gelinmez ise âzim ihtilâle bâ‘is ü bârî olması mukarrerdür deyü der-devlete arz olunmasını recâ eyledüklerini i‘lâm eyledüğün pāye-i serîr-i â‘lama arz olındukda şer‘le hakkından geline deyü fermân-ı âlî-şânım sâdır olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda aslâ te'hîr ü terâhî eylemeyüp şakî-i mezbûrî bi-eyyi tarîkin kâne ele götürüp da'vâ-yı hakk idüp ta'yîn-i mâdde iden husamâlarıyla berâber idüp bir def'a şer'le görülüp fasl olmayup üzerinden on beş yıl mürûr itmeyen husûslarını husamâ muvâcehelerinde hakk u adl üzere teftîş idüp üzerine şer'le zuhûr iden hukûkî ashâbına hükm idüp alıvirdükden sonra muhtâc-ı arz olanlardan ise muhkem habs idüp üzerine şer'le sâbit olan mevâddın sûret-i sicilleriyle südde-i sa'âdetime arz eylesin ki sonra hakkında ne vechile emrim sâdır olursa mûcebince amel olına değil ise ehl-i fesâda aslâ ruhsat vermeyüp sâdır olan fermân-ı âlî-şânım mûcebince şer'le hakkından gelüp sâir eşkıyâyâ mûcib-i ibret idesin ve sâir eşkıyâyı dahi hüsni-i tedbîr ile ele götürüp haklarında lâzım geleni icrâ idesin ammâ bu bahâne ile kendü hâlinde olanlara zulm ü ta'addî olınmakdan ihtirâz idüp câdde-i hakdan udûl ü inhirâf eylemeyesin.

/97a/

Hüküm:97a/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد/Çelebi

Tohat Kādîsına hükm ki:

Südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp kazâ-i mezbûr ahâlisi meclis-i şer'a gelüp tazallum idüp nicesine der ki vilâyetimize eşkıyâ müstevlî olup emvâl ü erzâkımız nehb ü gâret ve ehl ü iyâllerimize envâ'ı ta'addî idüp emvâl ü erzâkımız ve ehl ü iyâllerimizi bile tahassün idecek yerimiz yokdur nefsi-i Tohat dâhilinde vâkı' fazla dimekle ma'rûf mürtefi' mahallde kendü mâlımız ile bir kal'a binâ idelüm deyü der-devletden icâret için emr-i şerîf recâ eyledüklerini arz eyledüğün ecluden buyurdum ki:

Vusûl buldukda göresin mahall-i mezbûrda kal'a binâ olunmağla havâs-ı hümayûnuma ve vakfa ve vilâyete zararı yoğ ise a'yân-ı vilâyet ittifâkıyla kendü mâllarıyla mahall-i mezbûrda bir kal'a binâ itdüresin ammâ bu bahâne ile fukarâdan ahz u celb ve zulm ü ta'addî olınmakdan hazer idesin.

/97a/

Hüküm:97a/3

Yazıldı.

Amasya Beyine [...] hüküm ki:

[...] Osmân –*dâme izzuhû*- südde-i sa‘âdetime mektûb gönderüp [...] Burgaz [...] vilâyet halkı eşkıyâ [...] mâllarıyla izn-i hümâyûn ile bir kal‘a binâ [...] ma‘îşetleri için hefta bazarı [...] hisârerlerine ta‘yîn olunmak recâsına arz [...]

Vusûl buldukda göresin mahall-i mezbûr [...] ta‘mîr itmişler ise mevzi‘-ı mezbûrda havâs-ı [...] kaç nefer kifâyet iderse hefta bazarı [...] tasarruf itdüresin.

/97b/

Hüküm:97b/1

Yazıldı.

Mora Beyine ve Halomiç Kādîsına hüküm ki:

Sen ki kādîsın nâ‘ibin Mustafa südde-i sa‘âdetime mektûb gönderüp [...] ve sâir neferâtı kendüye varup bi‘l-fi‘l kal‘a-i mezbûre dizdârı olan Mustafa [...] ve barutun kimini kendü tevâbi‘ine virüp ve kimini dahi bey‘ idüp ve kal‘anın muhavvef [...] ateş virüp çatladup kal‘a miftâhları elinde olmağla nısfu‘l-leylde kal‘a kapusını açdırup kendü hevâ [...] açık kalup leyl ü nehâr şurb-ı hamr idüp küffâr (...?) ve Kefalonya nâm kal‘aları on iki mil yer ta‘yîn olup [...] kal‘ası gibi alınup cümlemiz ehl ü iyâlimiz ile esîr olmamız mukarrerdür ve tîmârlarımız da hâsıl olan mahsûlü kendü âdemlerine [...] ve ulûfemizi haberimiz yoğ iken emtiyâ fûrûht idüp binde bir akça virmeyüp ol eelden neferâtın nicesinin terk-i kal‘a ve nicesinin kendü ihtiyârıyla gıtdiklerinden ferâgat itmelerine sebep olup dizdâr-ı mezbûr kal‘a-i mezbûreden sürülmez ise kal‘a-i mezbûre bi‘l-küllîye harâb u türâb ve biz dahi ehl ü iyâlimiz ile celâ-yı vatan itmimiz mukarrerdür deyü tazallüm eyledükleri eelden dizdâr-ı merkûmun keyfiyet-i hâlî a‘yân-ı vilâyetden suâl olındukda dizdâr-ı mezbûr için eşkıyâ [...] her sene hazîne cem‘ine ve sâir hidmete gelenlerin yanlarına düşüp zu‘amâ ve sâir fukarâyı ta‘cîz idüp hilâf-ı şer‘-i

şerîf ziyâde akçalarını aldırup zulm ü tâ'addî [...] nihâyet yokdur deyü ihbâr-ı şehâdet eylediklerini bildirmeğin buyurdum ki:

Vusûl buldukda aslâ te'hîr ü terâhî eylemeyüp dizdâr-ı mezbûr [...] getürdüp dahi a'yân-ı vilâyetden ve bî-garaz müslimânlardan keyfiyet-ı hâlini tefahhus idüp göresin arz [...] ahvâl mücebince [...] aslâ tevkîf itmeyüp kal'ada habs idüp ahvâlini sıhhati üzere i'lâm ve dizdârlığı dahi dizdârlık hizmeti uhdesinde [...] bir müstehakına arz eylesin.

/97b/

Hüküm:97b/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد Çelebi

Dergâh-ı mu'allâm kapucibaşlarından olup Mâlkara câniblerinde eşkıyâ cânibinde olan Sefer Ağa'ya hükm ki:

İstanbul etrâfında Galata ve Haslar ve Çorlu ve Saray ve Vize ve Ahyoli ve Aydos ve Karınabad ve İşlemiyeye ve Yanboli ve Kırk kilise ve Hasköy ve Burgas ve Edirne ve Baba ve Ergene ve İpsala ve Keşan ve Mâlkara ve İmroz ve Geliboli ve Kavak ve Dimetoka ve Kızıl Ağaç ve Karacık ve Uzun Köprü kâdîliklerinde eşkıyâ ve ehl-i fesâd zuhûr idüp ahâli-i kurânın evlerini basup ve emvâl ü erzâklarını nehb ü gâret idüp ve bağ ve bânççelerinde olan meyvelerini ve mandıra olan koyunlarını azl idüp ve âyende vü revendenin yollarına inüp katl-i nüfûs ve gâret ü emvâl itdüklerini ahâli-i vilâyet arzuhâl ile mukaddemâ rikâb-ı hümâyûnuma i'lâm eyledükleri ecluden eşkıyâ ve ehl-i fesâd ele getirilüp haklarından gelinmek umûr-ı mühimmeden olmağla zikr olunan kazâlarda sipâhî ve yeniçeri nâmında ba'zı ehl-i fesâd dahi zuhûr idüp teber taşıyup ve beretta ve yağmurluk giyüp envâ'ı zulm ü ta'addî üzere oldukları i'lâm olunmağla zikr olunan eşkıyânın haklarından gelinmek için ağaları tarafından mührlü mektûblar virilüp etrâf ü eknâfında olan havâs-ı hümâyûnum ve evkâf-ı selâtin ve sâir evkâf karyelerinde ve ekâbir çiftliklerinde ve koyun mandıralarında ehl-i fesâd her kande ise zikr olunan kâdîliklerin kâdîları tarafından birer müstakîm nâ'ib alup dahi ma'an varup ol makûle

zuhûr idüp fesâd ü şenâ'at üzere olan ehl-i fesâd ve ekâbir çiftliklerinde midir yoğsa koyun ve sığır mandıralarında mıdır ve havâs-ı hümâyûnum ve evkâf-ı selâtîn ve sâir evkâfda mıdır ve kasabât ve kurâda mıdır her kande ise hüsn-i tedbîr ü tedârûkle ele getirüp dahi ahvâllerini teftîş idüp şer'le müteveccih olan hukûkî ashâbına hükm idüp alıvirdükden sonra muhtâc-ı arz olanları muhkem habs idüp arz eyleyesin olmiyanları töhmeti zuhûr eyleyen mahallde aslâ emân u zamân virmeyüp şer'le muhkem haklarından gelesin ki sâir ehl-i fesâda mûcib-i ibret ola husûs-ı mezbûrın zuhûra gelmesi akzây-ımurâdımdır ana göre ikdâm u ihtimâm idüp zulm ve ehl-i fesâdın haklarından gelinmeğe sa'y idesin ammâ bu bahâne ile günâhı olmiyanlara garaz u nisbet ile ba'zı cürm ü günâh istinâd olunmağla nâ-hak yere zulm ü ta'addî olmakdan ve ahz u celb sebebi ile ehl-i fesâda himâyet olunmakdan hazer üzere olasın husûs-ı mezbûra karışıp sana mâni' olur kimesne var ise ism ü resmleriyle yazup arz eyleyesin ki o makûlelerin haklarından gelinmek için emr-i şerîf virile ve bu husûslarda şükr ve şikâyetin makbûl-ı hümâyûnumdur ana göre mukayyed olasın deyü bundan akdem emr-i şerîf virilüp hâlâ girü ol emr-i şerîf mûcebince amel olunmak için hükm-i şerîfim taleb eyledüğün ecluden bundan akdem bu minvâl üzere emr-i şerîf virilmiş ise ol emr-i şerîf mûcebince amel olunmak emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda bundan akdem ne minvâl üzere emr-i şerîf virilmiş ise ol emr-i şerîf mûcebince amel idüp zuhûr iden eşkıyânın gereği gibi haklarından gelinmeğe sa'y ü ikdâm ve bezl-i ihtimâm eyleyesin.

/98a/

Hüküm:98a/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد /Efendi (...)

[Yev]mi's-sebt

Fi 21 R sene [10]14

Sâbıkân Karahisâr-ı Şarkî Beylerbeyi olup hâlâ Karahisâr-ı Şarkî Sancağına mutasarrıf olan Seyyid Mehmed'e ve Karahisâr-ı Şarkî Kâdîsına hükm ki:

Sen ki sancakbeyisin Dergâh-ı mu'allâma mektûb gönderüp Kazâ-i mezbûrede sâkin Meleket oğlu Süleymân ve Abdi ve Kahveci Hasan ve Kürd Ahmed ve Kara Hüseyin ve Deli Süleymân ve Sürmeli Bölükbaşı ve Küp oğlu ve Çal Hüseyin ve Mûsâ ve Kara Mehmed kendüye tâbi' olan ehl-i fesâd ile vilâyete gelen eşkıyâdan Kurd Kethudâ ile yek-dil ve yek-cihet olup kal'a-i mezbûreyi kırk gün muhâsara idüp şehrin suyunu kesüp ahâli-i vilâyette ta'addî vü tecâvüzlerini def' için iki bin guruş virüp ba'de etrâf ü eknâfında olan müslimânların buğday yığınlarını bi'l-küllîye ihrâk idüp ve Karîn nâhiyesinde sâkin Mevlânâ Habib'in ve tevâbi'inin cümle emvâl ü erzâkını ve davarlarını sürdürükden sonra birkaç nefer sipâhîyi katl ve âdemlerini habs idüp iki bin iki yüz guruşlarını alup itlâk idüp ve Nabilü çeribaşısının bin iki yüz guruşlarını alup ve sefer vâkı' oldukda birbiriyle and-ı yemîn idüp itâ'at-i padişahî itmezüz deyü bölükbaşlarından Kara Ali ve Kürd Osmân ve Güdük Mehmed ile yek-dil olup Şirban nâm mevzi'de Sunalı a'yânı Osmân'ı kırk nefer sipâhî ile sefer-i hümâyûna giderken Karahisâr sipâhîlerinden ve dahi a'yândan dört yüz mikdârı mâlları basup yüz elli nefer âdemlerini katl idüp emvâl ü erzâklarını yağma ve talan idüp ve Divân-ı hümâyûnum kâtiblerinden Hasan'ın emred oğlunu ve sâir a'yânın oğullarını ve fukarânın cebren mâllarını çeküp ve siz sefer-i hümâyûnuma giderken yolun basup birkaç nefer âdemlerin katl idüp (...?) için geldüklerinde (...?) olmayup bundan akdem emr-i hümâyûnumla kazâ-i mezbûr muhâfazasına me'mûr olan Kalecikli Hüseyin yetişüp eşkıyânın bir kaçı katl olunup nicesi dahi firâr idüp mezbûrları eşkıyâdan Kürd Mehmed ve Kara Ali ve Kürd Osmân iki seneden berü kırk elli nefer müslimânları bilâ-sebeb katl idüp zulm ü ta'addîleri hadden bîrûn olduğunu arz itmeğin mezbûr Hüseyin serdâr-ı zafer-şi'ârım ol câniblere varınca şer'le ehl-i fesâdın haklarından gelinmek fermânım olup iftihârul-ümerâ ve'l-ekâbir yeniçerim ağası Hüseyin *-dâme uluvvuhû-* tarafından dahi vech-i meşrûh üzere mektûb virilmişdir buyurdum ki.

Vusûl buldukda fermân-ı celîlü'l-kadrim üzere mezkûr Hüseyin ehl-i vukûf olmağla ol câniblere serdâr-ı alemdârım varınca ehl-i fesâd zuhûr eyledükde vilâyete-i mezbûrî gereği gibi hıfz u hırâset idüp muktezây-ı şer'le ehl-i fesâd eşkıyânın hakkından gelüp ahâli-i vilâyete ve re'âyâ vü berâyâyâ hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addî vü

tecâvüz itdürmeyesin ammâ bu bahâne ile ehl-i fesâda himâyet ve kendü hallerinde olanlara ta‘addî vü tecâvüz ve hilâf-ı şer‘-i şerîf bir ferde ta‘addî olunmakdan hazer eyleyüp câdde-i hakdan udûl itdürmeyesin.

/98a/

Hüküm:98a/2

Yanboli Sancakbeyi ve Ruscuk Kādîsına hüküm ki:

[...] bostâncılarımbaşî olan Hızır –*dâme muhibbuhû*- mektûb gönderüp [...] Mahallesi'nde (...) Sefer Ağa'nın evkâfî nâzırı olup [...] Hasan Çavuş dört beş sene mikdârı evkâf [...] ekl ü bel‘ idüp muhâsesini gördürmeyüp vakfın akçasıyla [...] idinüp anda mümkün olmağla mezbûrun vakıf akçalarıyla [...] ele girerse kayd u bendle südde-i sa‘âdetime gönderilmesini emr idüp bu[yurdum ki]:

Vusûl buldukda bu bâbda onat vechile mukayyed olup mezbûrun vakıf akça ile [...] mu‘temedün-aleyh kimesnelere emânet kodurdup dahi mezbûrî bi-eyyi tarîkın kâne ele götürüp kayd u bend [...] irsâl eylesesin husûs-ı mezbûra onat vechile mukayyed olup mezkûrî gaybet [...] himâyet itmekden be-gâyet ihtirâz eylesesin.

/98b/

Hüküm:98b/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı   Efendi

Fi 28 R sene [10]14

Edirne Kādîsına mahmiye-i mezbûre sipâhî oğlanlarına kethudâları olan Ramazân –*zîde kadruhû*-ye hüküm ki:

Edirne karîbinde olan mîrî çayırlara sipah tâifesinden ve gayrıden ba‘zı kimesneler atları bağlayup telef ü zâyî‘ eyledükleri ecluden men‘ ü def‘ olup eslemeyenleri ism ü resmleriyle arz olunmak için südde-i sa‘âdetime sipâhî oğlanlarım

ağası olan iftihâru'l-emâcid ve'l-ekârim İlyas –zîde mecdühû- mührlü mektûb virilmeğın ol makûle men' olunmasını emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda gereğı gibi mukayyed olup müşârün-ileyhin mektûbu mûcebince zıkr olınan çayırlara davarlarını bağıyanlar eğer sipah tâifesinden ve eğer sâir kimesnelerdir men' ü def' idüp mîrî çayırlara zarar u gezend irüşdürmekden be-gâyet hazer eyleyesin men' olunmayup davarlarını bağıyanları müşârün-ileyhin mektûbu mûcebince ism ü resmleriyle yazup arz eyleyesin ki gereğı gibi haklarından geline.

/98b/

Hüküm:98b/2

Yazıldı.

م

Taşoz ve Kavala kâdîlarına ve Kavala Kapudanına hüküm ki:

Siz ki kâdîlarsız Dergâh-ı mu'allâma mektûb gönderüp Taşoz re'âyâsı meclis-i şer'a gelüp cezîre-i mezbûreye bu sene dört beş def'a harbî küffâr kalyonları gelüp karaya âdem çıkarup cezîre-i mezbûre zâbiti olan ebnâ-i sipâhîyandan Mustafa'nın evini basup cümle emvâl ü esbâbını gâret ve nice re'âyânın esbâbını nehb ü hasâret eylemişler iken ba'zı kimesneler mücerred celb ü ahz için cezîreye gelen küffâra zehâyir virüp bey'ü şîrâ idüp yek-dil oldunuz deyü hilâf-ı vâkı' arz itdürüp rencîde itdürmekden hâlî olmazlar deyü hilâf-ı şer'-i şerîf dahl u ta'addî olunmamak bâbında emr-i şerîfim recâsına arz itmeğın buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu husûsa mukayyed olup göresin anun gibi zıkr olınan cezîre ahâlisine ol vechile dahl u ta'addî iderlerse hakk u adl üzere görüp vech-i meşrûh üzere mâdâm ki harbî kefere ile mu'amele ve ittifâk idüp rızâları ile zahîre virüp bey'ü şîrâ itdükleri şer'le üzerlerine sâbit ü zâhir olmasına mücerred celb ü ahz için ol vechile hilâf-ı şer'-i şerîf bir ferde dahl u ta'addî itdürmeyüp men' ü def' eyleyesin. memnû' olmıyanları ism ü resmleriyle bildüresin.

/98b/

Hüküm:98b/3

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد/ Efendi

[...] beylerbeyine hüküm ki:

Nefs-i Trabzon ve Bayburd'da olan top arabalarını mu'accelen kaldırıp Bilahorya nâm mahalle nakl itdürmek [...] buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu husûsa bi'z-zât kendün mukayyed olup Trabzon ve Bayburd'da olan [...] cümlesini kaldırıp her ne vechile mümkün ise mu'accelen bila-Hor nâm mahalle getürdüp hâzır u âmâde eyleyesin şöyle ki bu hususa [...] zikr olunan top arabalarını mahall-i mezbûre mu'accelen nakl itdürmeyesin bir vechile cevâbın mesmû' olmayup mu'ateb olman [...] ikdâm idüp bu zamânı sâir zamâna kıyâs eylemeyesin.

/99a/

Hüküm:99a/1

Hâlâ El-azîz ve Kilis ve Aziz sancakbeyleri olan Canbulad oğlu Ali –*dâme izzuhû-* ya hüküm ki:

Zikr olunan sancaklar mukaddemâ şark cânibinde serdâr olan Ciflizâde mütevellî Sinân Paşa tarafından sana tevcîh olunmağla kemâ-kân üzerindedir iki üç aya dek zabt u tasarruf itdürüp dahi mütevellî karındaşın Hüseyin tasarruf eyledüğü mâl ile senün taraflarından tasarruf olunan mâlî ma'an irsâl eyleyüp dahi murâd-ı maksûdun her ne ise anın ile behre-mend ve ber-murâd olman bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmışdur buyurdum ki:

Vardukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celîlü'l-kadrim mücebince amel eyleyüp mütevaflây-ı müşârün-ileyh tarafından virildüğü üzere zikr olunan sancakları iki üç ay mikdârı zamân zabt u tasarruf idüp dahi karındaşının tasarruf eyledüğü mâl ile

senin tarafından tasarruf olunacak mâlî cem' ü ahz müstehak irsâl eyleyüp bu hizmeti itmâma irüşdürdükden sonra murâd-ı maksûdun her ne ise icrâd-ı i'zâm olunmasıyçün umde-i hümayûnûm üzere virilüp behre-mend ve muhassıl-ı emvâl olursuz ana göre bu emr-i celîlü'l-kadrim mücebince amel eyleyüp zikir olunan sancakları zabt u tasarruf itdüğü akça ile sen ahz itdüğün akçayı mu'accelen Âstâne-i sa'âdetime gönderesin ve bu husûsu (...) yazup arz eylesin ki ana göre tevcîh olup emr-i şerîfim (...)

/99a/

Hüküm:99a/2

Tarsus Sancakbeyine ve livâ-i mezbûrda vâkî' olan kâdîlara hüküm ki:

Hâlâ Âstâne- sa'âdetimde re'îsü'l-küttâbım olan [...] Mim Mehmed –*dâme muhibbuhû-* ye gelüp taht-ı hükûmetinizde mutasarrıf olduğu ze'âmeti [...] Şa'bân ve Ali nâm kimesneler zabt idüp ve bunlardan mukaddem ze'âmeti zabt [...] fevt oldukda iken zabt itdüğü mahsûli mezbûr Şa'bân kabz idüp getirüp [...] uğûr-ı hümayûnumda siz hidmet de olmağla dört yulaf mahsûli zâyî' ü telef [...] bin fevkinle yerlü yerinden (...?) olup mezbûrlarına kabz [...] re'âyâdan bî-kusûr tahsîl olınmak bâbında emr-i şerîfim recâ gelinüp buyurdum ki:

Vardukda sen ki sancakbeyisin bu husûsa bi'z-zât mukayyed olup mezbûrlara [...] re'âyâ ile mürâfa' idüp şer'le hakk üzere tefîş idüp ba'de's-sübût üzerlerine [...] akçayı bî-kusûr mezbûrlardan mütevaffâ kapubaşı olan [boş] tahsîl idüp Şa'bân kabz [...] akçayı bî-kusûr Şa'bân'a alıvirüp bu bahâne ile re'âyâdan tekrâr akça alınmaktan ziyâde ihtirâz idüp [...] virmekden (...) idüp arz eylesin ki kayd u bend ile gönderdüp haklarından geline (...) mahsûlün akçası zâyî' ü telef ihtiyât eylesin mezburlardan Şa'bân ve Ali'nin zabt itdükleri emvâl muhasebesi onat vechile mukayyed olup (...) ihtimâm eylesin.

/99b/

Hüküm:99b/1

Burusa Kâdîsına hüküm ki:

Hâliyâ Bursa'da pirincin kilesi yüz otuz yüz kırkar akçaya [...] Bursa'nın narhı mahmiye-i İstanbul'dan iki akça ziyâdeye bey' olnagelmeğin şimdiki hâlde böyle ziyâdeye bey' [...] İstanbul'da pirincin narhı altmış akçaya olına bu bâbda mes'ul olmışsındır Bursa'da narhı altmış ikiden ziyâde [...] buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda onat vechile mukayyed olup taht-ı kazânda pirinci altmış ikiden ziyâde [...] fûrûht idüp ammâ itâ'at-i emr itmeyenlerin bir vechile haklarından gelesin ki sâire mûcib-i ibret ola ve bi'l-cümle husûsı mezbûra gereği gibi mukayyed olup [...] bey' olduğundan iki akça ziyâdeye bey' itdürmeyüp kadîmden olıgelene ve emr-i hümâyûnuma muhâlif kimesneye iş itdürmeysin bu emr-i şerîf [...] bey' olduğu istimâ' olına bir vechile özrün makbul ve cevâbın mesmû' olmayup mu'ateb olursun ana göre mukayyed olasın.

/99b/

Hüküm:99b/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد Çelebi (...)

Pirevişte ve Kavala ve Vulçin ve Drama kâdîlarına hüküm ki:

Hâlâ taht-ı kazânuzda Dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinden ba'zı yeniçeri [...] levendân tâifesi ve yeniçeri ve acemi oğlanı nâmında gezüp fukarâya ta'addî vü tecâvüz üzere oldukları i'lâm olunmağla ahvâlleri görölüp [...] o makûleler men' ü def' olınmaları için Dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinden Gönderci Ahmed *-zîde kadruhû-* mübâşir ta'yîn olınup Dergâh-ı mu'allâm [...] iftihâru'l-umerâ ve'l-ekâbir Hüseyin *-dâme izzuhû-* ye mektûb virilmeğin buyurdum ki:

Vardukda o makûle [...] ve tecâvüz üzere olanları müşârün-ileyh ağaları virdüğü mektûb mücebince mezbûr mübâşeretiyle şer'-i şerîfe ihzâr idüp dahi da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâdde iden husamâsı ile mürâfa'-i şer' idüp bir def'a görölüp şer'le fasl olmayup on beş yıl mürûr itmeyen da'vâları hakk üzere görüp ba'de's-sübût [...] şer'le müteveccih olan hukûkî ashâbına hüküm idüp bî-kusûr alıvirdükden sonra zulm tâifesi

sahîh yeniçeri ise ism ü resmleri ve bölükleri ile yazup arz eylesin ki ulûfeleri kat' olup haklarından geline yeniçeri olmyanların haklarında şer'le lâzım geleni icrâ eylesin tamâm-ı hakk üzere olup şer'-i şerîfe mugâyir ağaları virdüğü mektûba muhâlif kimesneye ta'allül itdürmeyesin.

/99b/

Hüküm:99b/3

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ۞ Efendi mektûb üzerindedir

Üsküb Kādîsına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûrda ve nefis-i Üsküb'de yasakçı olan yeniçeriler ref' olup yerlerine yeniçeriler kethudâ tarafından kırk ikinci bölükde Mehmed ve elli yedinci bölükde Derviş ve seksen beşinci cemâ'atde Süleymân ve beşinci bölükde Sinân ve kırk beşinci bölükde Sefer ve on ikinci cemâ'atden Hasan nâm yeniçeriler olıgeldüğü üzere yasakçı ta'yîn olup ağaları olan iftihârü'l-ümerâ ve'l-ekâbir Hüseyin –*dâme uluvvuhû-* tarafından mektûb virüp mücebince hüküm-i hümayûnum recâ olunmağın buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda müşârün-ileyh ağaları virdüğü mektûb ve olıgeldüğü üzere mezbûrları hidmet-i mezbûrede istihdâm itdürüp âharı dahl itdürmeyesin ammâ ziyâde mukayyed olup kadîmden olıgelene muhâlif bu bahâne ile hilâf-ı şer'-i şerîf ağaların virdüğü mektûba muhâlif kimesneye ta'addî vü tecâvüz itdürmeyüp inâd u muhâlefet üzere olanları ism ü resmleri ile yazup arz eylesin.

/100a/

Hüküm:100a/1

Yazıldı.

اسعد hattıyla

Sâbıkân Cezâyir-i Garb Beylerbeyi olan hâliyâ Teke Sancağına mutasarrıf olan Memi –*dâme ikbaluhû*-ye hükm ki:

Hâliyâ adalar mâbeyninde küffâr-ı hâksâr kalyonları gezüp ehl-i İslam gemilerine zarar u gezend irüşdürüp fesâd ü şenâ‘at üzere oldukları mesami‘-i aliyyeme ilkâ olunmağla ve donanma-i hümâyûnum çıkıncaya dek deryâ yüzünün hıfz u hirâseti ve küffâr-ı hâksâr gemilerinin def‘-i mazarratları mühimmâtdan olmağın hâliyâ südde-i sa‘âdetimden muhâfazaya ta‘yîn olan [boş] kıt‘a kadırgaları ve taşrada olan ümerâ ile varup muhâfaza üzere olup cümlesine sen baş u buğ olmak fermânım olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda fermân-ı celîlü’l-kadrim üzere Âstâne-i sa‘âdetimden çıkan kadırgalar ile taşrada olan ümerâyı yanına alup cümlesine sen baş u buğ olup düstûr-ı mükerrem müş‘ir ü müfahham nizâmü’l-âlem vezâretle kapudanım olan Derviş Paşa - *edâma’llâhu te‘âlâ iclâlehû*- umûmen sefâyire nusret-karânimle donanma-i hümâyûnuma çıkıncaya dek Galos ve Selanik etrâflarından ayrılmayup fırsat el virüp mahall-i iktizâ itdüğüne göre muhâfazası lâzım olan mahalleri muhâfaza idüp bi-inâyeti’llahi te‘âlâ Ehl-İslam gemilerinden birisine ve yalılara zarar u gezend irüşdürmeyüp müşârün-ileyh kapudanım donanma-i hümâyûnum ile varup irüşünceye dek hıfz hirâset eylemek bâbında sa‘y-i himâyet ve hüsn-i ihtimâm eyleyesin ve bi’l-cümle muhâfaza husûsı mühimmâtdandır onat vechile mukayyed olup küffâr-ı hâksâr korsanlarının hilelerinden dahi gâfil olmayup ihmâl ü müsâhale veya sa‘y-i tedbîr ile iyâzen-bi’llâhi te‘âlâ gemilere ve yalılarda olan memâlik-i mahrûsemden bir mahalle zarar u gezend irüşdürmekden be-gâyet hazer idesin.

/100a/

Hüküm:100a/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد/Efendi

Edirne Kādîsına hükm ki:

Silâhdârlar zümerâsından Mustafa nâm kimesne Kırk Kilise nâm karye sâkinlerinden Nasuh nâm kimesnenin koyununu basup dört yüz koyununu sürüp zulm itmekle şer'-i şerîfe da'vet olındukda itâ'at itmeyüp inâd itmekle ahvâli şer'le görilmek için ağası tarafından mührlü mektûb virilmeğin buyurdum ki:

Vardukda ağası mektûbı mücebince mezbûr kethudâları mübâşeretiyle meclis-i şer'-i şerîfe ihzâr idüp bir def'a şer'le fasl olmyan da'vâlarını hakk üzere görüp vech-i meşrûh üzere fesâd ü şenâ'ati vâkı' ise ba'de's-sübût mezbûrun şer'le müteveccih olan hakkını hükm idüp bî-kusûr alıvirüp min-ba'd şer'-i şerîfe muhâlif iş itdürmeysin girü inâd iderse ism ü resmiyle ve bölüğüyle yazup arz eylesin ki ana göre emr-i şerîf gönderile.

/100a/

Hüküm:100a/3

Yazıldı.

İlbasan beyine ve Dukakin [...] kâdîsı mektûb gönderüp [...] çavuşundan olan Ali Çavuş [...] yerlerinde mandırası olup koyunları [...] Hüseyin ve Pervane oğlu Süleymân [...] Anderya nâm zimmî çobanını katl idüp [...] idüp ve ze'âmet olan (...) [...] çiftliğine ve nicesi zulm ü ta'addîlerinden perâkende idüp cümle [...] idüp itâ'at-i şer' idüp bu makûle zulm ü ta'addîlerinin nihâyeti [...] Macar neferlerinin yerine varmayup ve nice eşkıyâ [...] bâ'is olup ahâli-i vilâyetde olan ta'addîleri [...] şer'le ahvâli görilmek fermânım olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda [...] mezkûrî şer'-i şerîfe ihzâr ve da'vâ-yı hakk idenler ile berâber idüp [...] görülüp fasl olmayup on beş yıl mürûr itmeyen husûslarını tamâm-ı hakk [...] dikkat ü ihtimâm ile teftîş ü tefahhus idüp göresin kazıyye arz olunduğı gibi ise [...] üzerlerine sübût ve zuhûr iden hukûk-ı nâsı ashâbına edâ olındukdan sonra üzerlerine sübût bulan mevâddın sûret-i sicilleri ile lâzımü'l-arz- olanları ism ü resmi ile yazup bildiresin olmyanların şer'le bir vechile haklarından gelesin ki sâir eşkıyâya mûcib-i ibret ola ammâ hîn-i teftîşde tamâm-ı hakk üzere olup eşkıyâya himâyet ve garaz u ta'assub ile kendü hallerinde olanlara ta'addî vü tecâvüz olınmakdan ziyade hazer idüp câdde-i hakdan udûl eylemeyesin.

/100b/

Hüküm:100b/1

Yazıldı.

Mısır'a varınca yol üzerinde olan beylerbeyilere ve beylere ve kâdîlara hükm ki:

[...] kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân bölükbaşı Sefer –*zîde kadruhû-* ulağıyla Mısır'a gönderilmişlerdir buyurdum ki:

Hüküm-i şerîfimle [...] Hükûmeti'ne dâhil olurlarsa kendüye ve (boş) nefer âdemlerine bârgîr lazım olan yerlerde [...] dahi gemi tedârük idüp bir ân ve bir sâ'at te'hîr ü tevakkuf itdürmeyüp ve muhavvef ü muhata olan [...] ber-vech-i isiti'câl mahall-i mezbûra irsâl ü îsâl eyleyüp avk u te'hîrden ve ihmâl ü müsâhaleden [...] ve şikâyetini müsemmer ve mü'esser bilüp ana göre her biriniz mukayyed olup mezbûrları ber-vech-i isiti'câl irsâl itmeğın ihmâl [...] hazer idesin.

/100b/

Hüküm:100b/2

Yazıldı.

Antalya Beyine ve Kâdîsına hükm ki:

Kazâ-i mezbûre tâbî' Dereköy nâm karye ahâlisi Dergâh-ı mu'allâma mahzar gönderüp [...] sâkinlerinden Boz Receb nâm kimesne zikr olınan karyede barut-ı siyah yapup satmağla sekban eşkıyâsı ve levend [...] aluruz deyü gelüp fukarânın meccânen yem ve yemeklerinive tavuklarını ve esbâb u erzâklarını alup envâ'-ı zulm ü ta'addî eyledüklerini bildirüp men' olunmasını recâ eyledüklerini bildirmeğın men' olınmak emrim olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim mücebince amel eyleyüp min-ba'd zikr olınan karyede mezkûr Receb'e barut-ı siyah işlemeyüp ve sâir [...] men' ü def' eylesesin memnû' olmaz ise yazup arz eylesesin ki hakkında ne vechile emrim sâdır olursa mücebince amel eylesesin.

/100b/

Hüküm:100b/3

Yazıldı.

Dergâh-ı mu‘allâm kapucıbaşlarından olup Mâlkara câniblerinde eşkıyâ def‘ine me‘mûr olan Sefer –*dâme muhibbuhû-* ya ve Rodoscuk kâdîsına hüküm ki:

Rodoscuk nâ‘ibi Mevlânâ Abdu'l-kadir südde-i sa‘âdetime sûret-i sicill gönderüp kazâ-i mezbûre tâbi‘ Banados nâm karye sâkinlerinden Korucu Ca‘fer oğlu Receb ve Solak Hasan oğlu Mehemmed ve Bekir ve Katırcı Ali oğlu Süleymân ve Şirvanî Hasan eşkıyâdan olup yine karye-i mezbûre sâkinlerinden olup sâbıkân şehremîni olan Ahmed‘i mecrûhen katl idüp mukaddemâ haklarından gelinmek için emr-i şerîf vârid oldukda gaybet itdükleri mezbûrların ahvâlleri şer‘le tefahhus olındukda a‘yân-ı vilâyetden cemm-i gafîr mezbûrlar için eşkıyâdan olup dâimâ evler basup ve müslimânların ehl ü iyâllerini çeküp ve vilâyete salgunlar salup şakî ve ehl-i fesâdlardır deyü şöhret eyledüklerinden mâ‘adâ karye-i zimmîleri dahi mezbûrların zulm ü ta‘addîlerinden ahvâlimiz diğergûn olmuşdur haklarından gelinmez ise terk-i diyâr itmimiz mukarrerdür deyü tazallüm eyledüklerini sicill itdüğü pâye-i serîr-i a‘lâma arz olındukda şer‘le haklarından gelinmek bâbında hatt-ı hümâyûn-ı sa‘âdet-makrûnumla fermân-ı âlî-şânım sâdır olup bu bâbda ağaları tarafından dahi mektûb virilmeğın buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda ağaları tarafından virilen mührlü mektûb mücebince bi-eyyi vechin kâne ele getirüp dahi da‘vâ-yı hakk ve ta‘yîn-i mâdde iden (boş)

/101a/

Hüküm:101a/1

Yazıldı.

م

İnebahtı Sancakbeyine hüküm ki:

Bu sal-i yezâl inşâallahû'l-melikû'l-müte'âl deryâ yüzüne azîm ve donanma-i hümâyûnum gemileri çıkmak üzere olup Cezâyir eyâletinden olan sancakbeyleri ve livâ-i mezbûrede ze'âmet ve tîmâr tasarruf idenler alaybeyleri ve çeribaşları ile cümle cebe ve cevşen bi'l-cümle müretteb ü mükemmel düşman yarağıyla işbu mâh-ı muharremü'l-harâmın [boş] gününde [boş] nâm mahallde hâzırû'l-âmâde bulunup Cezâyir Beylerbeyliği ile kapudanım olan Emîru'l-ümerâ'î'l-kirâm Ca'fer –*dâme ikbâluhû*- mahall-i mezbûre donanma-i hümâyûnum gemileri ile vardukda gelüp mülhak olup kadırgalara vech-i münâsib gördüğü üzere hizmetde bulunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bir ân ve bir sâ'at te'hîr ü terâhi itmeyüp emr-i celîlü'l-kadrim üzere sancağında ze'âmet ve tîmâr tasarruf idenler alaybeyleri ve çeribaşları ile ve yarar ve müslim âdemlerinle cümlenüz kânûn üzere cebe ve cevşen ve cebelüleriniz ve müretteb ü mükemmel düşman yarağıyla kalkup zamân-ı mezbûrda zikr olunan mahallde hâzırû'l-âmâde bulunup dahi müşârün-ileyh kapudanım ile donanma-i hümâyûnuma mülhak olup uğûr-ı hümâyûnumda vech-i münâsib gördüğü üzere hizmetde bulunasın şöyle ki bu emr-i hümâyûnum vardukda ihmâl idüp ta'yîn olunan zamânda zikr olunan askerle mahall-i mezbûrda hâzırû'l-âmâde bulunmasın aslâ bir vechile özrün makbûl olmayup hesabın alınmağla konılmayup envâ'-ı itâb u hakârete müstahak olursuz ana göre mukayyed olup bu zamânı sâir zamâna kıyâs itmekle ihmâl ve avk u te'hîrden hazer idesin.

/101a/

Hüküm:101a/2

Bir sûreti

Mizistre beyine

/101a/

Hüküm:101a/3

Bir sûreti

Karlılı Sancakbeyine

/101a/

Hüküm:101a/4

Bir sûreti

Ağrıboz [...]

/101a/

Hüküm:101a/5

Bir sûreti

Midillü Beyine

/101a/

Hüküm:101a/6

Bir sûreti

Geliboli Beyine

/101a/

Hüküm:101a/7

Bir sûreti

Yanya Beyine

/101a/

Hüküm:101a/8

Bir sûreti

Suğla Beyine

/101b/

Hüküm:101b/1

Filorina Kâdîsı olup Ohri mukâta'atı müfettişi olan Mevlânâ Hüsrev *-zîde fazluhû-*ye ve [...] hasları voyvodası olan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mustafa'ya hükm ki:

Hâliyâ mûmâ-ileyhin [...] yollara ve bellere inüp katl-i nüfûs ve gâret ü emvâl itmekden hâlî olmayup şer'le teftîş olinup haklarından gelinmek [...]

Vusûl buldukda bu bâbda bi'z-zât mukayyed olup müşârün-ileyhin haslarında zuhûr iden [...] da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâdde iden husamâlarıyla berâber idüp bir def'a şer'le fasl olmayup üzerinden on beş yıl mürûr itmeyen [...] hakk üzere teftîş idüp dahi ba'de's-sübût ashâb-ı hukûka müteveccih olan haklarını bî-kusûr alıvirdükden sonra ehl-i fesâdın muhtâc-ı arz olanlarını yazup arz eylesin olmıyanların şer'le haklarında lâzım geleni icrâ eylesin ammâ umûm teftîşi (...) bu bahâne [...] kendü hallerinde olanlara dahl olınmakdan ve ahz u celb sebebi ile ehl-i fesâda himâyet itmekden ziyâde hazer eylesin.

/101b/

Hüküm:101b/2

Yazıldı.

hattıyla

Amasra Kâdîsına hükm ki:

Düstûr-ı mükerrerem Bağdad muhâfazasında olan Vezîrim Nasuh Paşa tarafından südde-i sa'âdetime arzuhâl sunulup kadîmden Amasra iskelesinden kalyonlar kereste yükledе gelmekle kendünün dahi kalyonı reîsi Murâd'a iskele-i mezbûreden akça ile kereste tahmîl itmek istedikde kimesne mâni' olmamak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâ itmeğin buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda kadîmden olıgeldüğü üzere amel idüp müşârün-ileyhin kalyonı reîsi ol cânibe varup akçası ile kereste tahmîl itdükde hilâf-ı şer'-i şerîf

kimesneyi dahl itdürmeysin ammâ bu bahâne ile müft ü meccânen nesnelerin aldirmakdan ve bu tarîk ile küffâr yakasına kereste alup gitmekden hazer eyleyesin.

/101b/

Hüküm:101b/3

Bâ-hatt-ı اسعد Çelebi

Boli Sancağında vâkı‘ olan kâdî ve mîrlivâ kâimmakâm olan Ali'ye hüküm ki:

Konrapa kâdîsı olup müfettiş-i envâl olan Mevlânâ Muhyiddin südde-i sa‘âdetime arz gönderüp sâbıkân mîrlivâ olan Abdu'r-rahman -*dâme izzühû-* nün âdemlerindenüz deyü ba‘zı eşkiyâ bir yere cem‘ olup fukarânın üzerine çıkup hilâf-ı şer‘-i şerîf envâ‘-ı zulm ü ta‘addî üzere oldukları i‘lâm olunmağın ehl-i fesâd ele getirilüp şer‘le haklarından gelinmesini emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda her birinüz mukayyed olup o makûle re‘âyâya ta‘addî vü tecâvüz üzere olan zâlîme tâifelerini hüsn-i tedbîr ü tedârûkle ele getirüp da‘vâ-yı hakk ve ta‘yîn ü mâdde iden husamâları muvâcehelerinde bir def‘a konulup fasl olmayup on beş yıl mürur itmeyen da‘vâlarını hakk üzere teftîş ü tefahhus idüp ba‘de's-sübût şer‘le müteveccih olan hukûkî ashâbına alıvirdükden sonra ehl-i fesâd muhtâc-ı arz olanlardan ise muhkem habs idüp arz eyleyesin değilse ehl-i fesâda bir vechile ruhsat virmeyüp şer‘le muhkem hakkından gelesin sen ki mîrlivâ kâimmakâmsın vilâyet-i mezbûrenin hıfz u hirâsetine gereği gibi mukayyed olup bu bahâne kendü hallerinde olanlara ve re‘âyâ tâifesine ta‘addî vü tecâvüz olınmakdan ziyâde hazer idüp ehl-i fesâda himâyet eylemeyesin.

/102a/

Hüküm:102a/1

Bâ-hatt-ı ابراهيم Çelebi

Karaman Beylerbeyine ve Konya Kâdîsına hüküm ki:

Kıdvetü'l-havâs ve'l-mukarrebîn mutemedûn ? mülûk ve's-selâtin Dâru's-sa'âdetim ağası olan Mustafa –*dâme uluvvuhû*- südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp Konya'da vâkı' olup nâzırı olduğu merhûm ve mağfûrun-leh Sultân Selim Han –*tâbe serâhû*- evkâf tevliyeti ve sâir cehâzı müşarun-ileyhin arzıyla olup hâricden kimesneye dahl itdürilmeye deyü fermânım olup tevliyet-i mezbûreyi müşârün-ileyh Dergâh-ı mu'allâm kapucularından Kasım –*zîde kadruhû*- ye arz idüp berât-ı şerîfim virilüp hizmetinde bir vechile kusûrı yoğken Kurd nâm sipâhî tevliyet-i mezbûreyi serdârlar tarafından aldım deyü dahl idüp mâl-ı vakfa küllî gadr eyledüğün bildirüp fermânım olduğu üzere tevliyet-i mezbûre müşârün-ileyh arzıyla olup mezkûr kapucıya zabt itdürilüp âhara dahl itdürilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda fermân-ı şerîfim mûcebince zıkr olınan tevliyet müşârün-ileyhin arzıyla olan mezkûr kapucıya zabt u tasarruf itdürüp min-ba'd âhardan olan mezbûr Kurd'u ve âharı bir vechile dahl ü ta'arruz itdürmeyesin.

/102a/

Hüküm:102a/2

Yazıldı.

Efendi hattıyla

Gemlik Kādîsına hükm ki:

Kazâ-i mezbûre tâbi' Kapaklu ve Anarlu ve Karaca Ali nâm karyeler ahâlisi südde-i sa'âdetime âdem gönderüp mezbûrlar hâssa-i kayık mühimmâtıyçün yüz yıldan berü kürek tedârük idüp ol mukâbele de avâriz-ı divâniyye ve nüzül ve sürsat ve sâir tekâlîf-i örfiyyeden mu'af ve müsellemler olup üzerlerine lâzım gelen hizmeti edâ iderler iken mezbûrlara hâlâ avâriz ve nüzül ve sürsat tekâlîf idüp rencîde eyledikleri ecluden mezkûrların vech-i meşrûh üzere tekâlîf-i mezbûreden mu'âfiyetleri defter-i hâkânîde mukayyed iken ol vechile ta'addî olınuğı vâkı' ise men' ü def' eylesin deyü mâliye tarafından emr-i şerîf virildüğünü bildirüp mûcebince hükm-i hümâyûnum recâ eyledükleri ecluden buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda bi'z-zât mukayyed olup mezkûrların vech-i meşrûh üzere rencîde olındukları vâkı' ise mâliye tarafından virilen emr-i şerîfim mücebince men' ü def' idüp emr-i hümâyûnum ve kadîmden olıgelene muhâlif ol vechile rencîde vü remîde itdürmeysin.

/102a/

Hüküm:102a/3

Efendi hattıyla

Üsküdar Kādîsına hükm ki:

İnşâallahü'l-melikü'l-müte'al sefer-i hümâyûnuma teveccüh olunmak niyyeti ile (...) ocak halkını ziyâfet itmek kânûn-ı kadîm olmağla mezbûrların ziyâfetleri mühimmâtıyçün altı yüz aded tavuk lâzım olmağın taht-ı kazânuзда ol mikdâr tavuk narh-ı rûzî üzere cem' ve tedârük eylemek için Dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinden İskender nâm yeniçeri ta'yîn olup Kıdvetü'l-ümerâ-i ve'l-ekâbir yeniçerilerim ağası olan Hüseyin *-dâme uluvvuhû-* tarafından mektûb virilmeğın buyurdum ki:

Vusûl buldukda müşârün-ileyh tarafından virilen mektûb mücebince taht-ı kazânuзда altı yüz aded tavuk cem' idüp narh-ı rûzî üzere akçasını bi't-tamâm mezbûr İskender'den alup ashâbına teslîm eyledükden sonra tavukları mezbûra gönderesın husûs-ı mezbûra onat vechile mukayyed olup bu bahâne ile fukarâya ta'addî olınmakdan ve ihmâl ü müsâhale sebebi ile [...] avk u te'hîr olmakdan be-gâyet hazer eyleyesın ve fukarâya fırsat [...] avk ve te'hîr olmakdan be-gâyet hazer eyleyesın ve fukarâya (...?) virilmemekden ziyâde hazer idesın.

/102b/

Hüküm:102b/1

[Yev]mü'l-Cum'a

Fi 19 M sene hamse aşere ve elf

Selanik Kādîsına hükm ki:

Mahrûse-i Selanik'de Dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinin işlemeşi lâzım olan [...] işleyen Yahûdîler ile müttetik olup çukanın alçak işlenmesine sebep olduğu mukaddemâ [...] baş yayabaşı olan kıdvetül-emâsi'l-ve'l-akrân Ramazân subaşı ta'yîn olunmağın âhardan ba'zı [...] i'lâm olunmağın buharlık hizmetinde her kim ise ref' olunup mezkûr Ramazân subaşı [...] itdürmesi bâbında Dergâh-ı mu'allâm [...] iftihârü'l-ümerâ ve'l-ekâbir Hüseyin *-dâme ulüvvuhû-* mektûb virmeğın mücebince amel olunmasını emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda müşârün-ileyh ağaları virdüğü mektûb mücebince hizmet-i mezbûrede mezkûr Ramazân subaşı ikdâm itdürüp [...] âharı ve bir vechile dahl u ta'arruz itdürmeysin.

/102b/

Hüküm:102b/2

Yazıldı.

ع Efendi

Rodoscuk Kādîsına hükm ki:

Südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp kasaba-i mezbûre ve etrâfda olan kādîliklarda geçen sene emr-i şerîf ile [...] me'mûr olan yeniçeriler çavuşluğundan mütekâ'id Ali *-zîde kadruhû-* için her vechile yarar ve ehl-i vukûf ve müstakîm olup geçen sene ol etrâfda zuhûr eyleyen eşkıyânın gereği gibi şer'le haklarından gelindüğü mukarrer ve re'âyâ âsûde-hâl [...] olup bu sene-i mübârekede dahi vech-i meşrûh üzere mezkûr ol câniblerde geçen sene virilen emr-i şerîf mücebince mehâyif müfettişliği hizmetinde olmak recâsına arz eyledüğün ecluden buyurdum ki:

Vusûl buldukda mukaddemâ virilen emr-i erif mücebince ol câniblerde zuhûr eyleyen eşkıyâ ve ehl-i fesâdı hüsn-i tedbîr ü tedârûkle mûmâ-ileyhin mübâşeretiyile ele getirüp da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâdde eyleyen husamâsıyla berâber idüp bir def'a şer'le fasl olmayup on beş yıl mürûr itmeyen husûsları hakk üzere göresin o makûle eşkıyânın zimmetlerine lâzım gelen hukûk ba'de's-sübût hükm idüp ashâbına

alıvirdükden sonra şer‘le haklarında lâzım geleni icrâ eylesin ammâ bu bahâne ile re‘âyâ vü fukarâya bir vechile zulm ü ta‘addî olınmaktan ziyâde ihtirâz eylesin.

/103a/

Hüküm:103a/1

Yazıldı.

[Yev]mü'l-hamîs

Fi 9 S sene 1015

Kethudâ mektûbı mücebince ρ hattıyla

Traboluçe Kādîsına hüküm ki:

Taht-ı kazânuzda olan yasakçı tâifesinin re‘âyâ vü berâyâyâ zulm ü ta‘addîsi olduğu i‘lâm olunmağın ref‘ olunup min-ba‘d yasakçı olmamak bâbında yeniçeriler kethudâsı olan kıdvetü'l-emâcid ve'l-ekârim Osmân –*dâme muhibbuhû*- tarafından mektûb virilmeğın buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim ve müşârün-ileyh tarafından virilen mektûb mücebince taht-ı kazânuzda olan yasakçıları ref‘ idüp min-ba‘d yasakçı nâmında bir ferdi istihdâm eylemeyesin şöyle ki girü yasakçı nâmında kimesne re‘âyâyâ zulm ü ta‘addî iderlerse ol cânibde olan yeniçeri [...] ism ü resmleriyle yazup arz eylesin.

/103a/

Hüküm:103a/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı نون Efendi

Şark cânibine serdâr olan Vezîr Ferhâd Paşa'ya hüküm ki:

Hâliyâ Âstâne-i sa‘âdetimin kadîmi emekdar ihtiyârlarından olup Divân-ı âlî-şânım kâtiblerinden olan Kâtib Yunus *–zîde mecdühû-* her vechile ehl-i vukûf istihdâma kâbil olmağla bu def‘a vâkı‘ olan sefer-i hümâyûnumda senün yanında baş tezkîrecilik hizmetinde istihdâm olunmasını emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda fermân-ı âlî-şânım mücebince müşârün-ileyhin senün yanında kemâl-i emânet ve istikâmet ile baş tezkîrecilik hizmetinde istihdâm eyleyesin.

/103a/

Hüküm:103a/3

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ̇Efendi

Kapudan Paşa'ya hükm ki:

Bundan akdem Geliboli Sancağı tahrîr olındukda müteferrika ve çavuş ve sâir zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârın ze‘âmeti ve tîmârları müstahfizler tîmârlarıyla mahlût olmağın zikr olunan icmâllu ze‘ameti ve eşkinci tîmârları mustahfizlere ve mustahfiz tîmârları tevâyif-i mezbûreye kayd olunup defter-i icmâl makbûl olup mâ-beyninde on beş yıl mürûr idüp bunlar sefer-i hümâyûnumda iken zikr olunan mustahfizler bir tarikle emr olup kendü üzerlerine kayd itdürüp defter-i icmâli tashîh itdürmekle bu mâllara gadr olduğu i‘lâm oldu imdi muharrer fulân bir fulân yazup defteri makbûl olup tuğralanup defter-i hâkânîye teslim olındukdan sonra tebdîl ve tağyîr olunmak câiz değıldür muharrer fulânın defter-i icmâl-i cedidi mücebince amel olunmak fermânım olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda muharrer fulânın defter-i icmâl-i cedîdi mücebince [...] mustahfizlere [...]

/103b/

Hüküm:103b/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı رضوان Efendi

[...] südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp Arabgir Kal'ası kethudâsı olan Haydar[...] zulm ü ta'addî eyleyüp kiminin at ve katırını ve sâir esbâb u erzâkını [...] arz eyledüğü eclden mezbûr Haydar kayd u bend ile Âstâne-i sa'âdetime irsâl olunmak [...]

Vardukda bu bâbda sâdır olan emrim mücebince mezbûrı aslâ eğlendirmeyüp [...] kâdî ve dizdârsız mezbûrun yanına yarar âdemler koşup kayd u bend ile mu'accelen Âstâne-i sa'âdetime gönderesiz ki [...] ahvâli şer'le görilüp icrây-ı hakk olına ammâ koşup getürdüğün âdemlere muhkem tenbîh ve te'kîd eylesin ki menâzil ü merâhilde mezbûru gaflet ile kaçurmaktan ziyâde ihtirâz eylesin.

/103b/

Hüküm:103b/2

Yazıldı.

Kıbrıs Beylerbeyi Memi Paşa'ya hükm ki:

Hâlâ küffâr-ı hâksârın barçaları deryâ yüzüne çıkup fesâd ü şenâ'at üzere olduğu istimâ' olunup ve sen deryâ muhâfazasına gideli hayli zamân olup senden küllî hizmetler makûl iken aslâ bir hizmetde bulunmayup haberin ve eserin zuhûr itmemele mu'ateb olmuşsındır imdi deryâ muhâfazası ziyâde zor mühimmeden olduğu ma'lûmundur seninle muhâfazaya me'mûr olan beyler ve kapudanlar ile haberleşüp yek-dil ve yek-cihet olup dahi hüsn-i ittifâk u ittihâd ile deryâ yüzünü gereği gibi hıfz u hirâset eylemek emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda onat vechile mukayyed olup dahi senünle me'mûr olan ümerâ ve kapudanlar ile haberleşüp yek-dil ve yek-cihet olup hüsn-i ittifâk u ittihâd ile küffâr-ı hâksârın barçalarını ele getürüp hizmetde ve kullukda bulunmağa sa'y ü ikdâm vecd ü ihtimâm eylesin sen deryâ yüzünün fırsatı yarar ve şecâ'at-şi'ar olup sana küllî i'timâd olmağla hizmet-i muhâfazaya irsâl olunmuşken şimdiye değin senden bir hizmet zuhûr itmemele gayrı mıdır deryâ muhâfazasına böyle mi ta'allül olur imdi bu

bâbda onat vechile mukayyed olup zikr olınan küffâr barçalarını ele getürmekde bezl-i maktûr eyleyesin şöyle ki barçaları ele getürmeyüp ve tâcir gemilerine veyahud memâlik-i mahrûsemden bir mahalle zarar u gezend irüşdüreler ahvâd-ı i'zâm ruhiyçün eğer senün ve eğer senünle muhâfazaya me'mûr olanların bu bâbda beyân olınacak özürleriniz maktûl olmayup başınız alınur bilmiş olasın.

/104a/

Hüküm:104a/1

Yazıldı.

ç hattıyla

[boş] Kādîsına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûre tâbi' Sorti nâm karye ahâlisi südde-i sa'âdetime arzuhâl sunup bir kaç seneden berü celâlî eşkiyâsı müstevlî olmağla ba'zıları kasabalara ve ba'zıları dahi ez-diyâra perâkende olup hâliyâ karye-i mezbûre karîbinde Sarıkaya dimekle ma'rûf kadîmden hisâr yeri olup harâbe müşrif olan mahalli kendü mâllarıyla ta'mîr idüp muzâyakâ mahallinde tahsîl itmek bâbında emr-i şerîfim virilmek recâ eyledükleri eçlden kendü mâlları ile ta'mîr eylemek emr idüp buyurdum ki:

Vardukda mezbûrları zikr olınan mahalli kendü mâllarıyla ta'mîr itdürüp hilâf-ı şer'-i şerîf bir ferdi rencîde itdürmeyesin ammâ bu bahâne ile re'âyâ vü berâyâ ta'cîz olınmakdan ziyâde hazer eyleyesin.

/104a/

Hüküm:104a/2

ç

Kengiri Sancakbeyine ve kal'a (...)ve Kādîsına hüküm ki:

Kalecik Kal'ası dizdârı Hızır südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp kal'a-i mezbûreye sekban tâifesiinden ve sipah ve yeniçeri hidmetkârlarından ve âhardan nice

kimesneler gelüp tahassün-i kal'ada sâkin olan müslimânların emvâl ü erzâklarını tahsîl ve gâret eyledüklerinden gayrı etrâf ü eknâfda olan karyelere çıkup anda dahi nice evler basup katl-i nüfûs ve gâret ü emvâl idüp müslimânların esbâb u erzâklarını kal'aya getirüp gündün güne fesâd ü şenâ'atleri izdiyâd bulmada ve bir vechile kal'adan ihrâcî mümkün değıldür giderek kal'aya bir zarar irüşdürmelerinden havf olunur deyü mezkûrların yarar kefilleri alınup kefilleri olmayanlar kal'adan ihrâc olunmak recâsına arz itmeğın vech-i meşrûh üzere anın gibilerin kefilleri alınup olmayanlar kal'adan ihrâc olunmasını emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda anın gibi mezkûrların vech-i meşrûh üzere fesâd ü şenâ'ati olanların şer'le haklarından gelüp ve kal'ada sâkin olanların kefillerini alup olmayanları birgün dahi kal'ada durgurmayup ihrâc eylesesin bu bâbda onat vechile mukayyed olup ahâli-i kal'ayı zulmden himâyet ü sıyânet eyleyüp bu bahâne ile kendü hallerinde olanları dahi ta'cîz ü tazyîk eylemekden hazer eylesesin.

/104a/

Hüküm:104a/3

[...] südde-i sa'âdetimde kapan emîni olan [...] İsakçı Kādîsına hükm ki:

Kazâ-i mezbûrda vâkı' iskelede Bâlf [...] emîn olan Mustafa Çavuş Boğdan cânibinden [...] koyunlardan ikişer koyun (boş)

/104b/

Hüküm:104b/1

Yazıldı.

[Yev]mü'l-ahad

Fi 22 M sene [10]15

Atina ve Mora ve Köse ve Revnuz ve Livadya ve İstefe ve Talanra ve Ağrıboz ve Gördes [kādîlarına hükm ki]:

Taht-ı kazânuzda [...] yasakçı tâifesi ref' olup yerlerine yeniçeri çavuşu Ahmed yasakçı baş ve yeniçeri zâbiti ve beytü'l-mâlcı ta'yîn olup [...] yasakçı başılık mezbûr Ahmed'e zabt itdirülüp ve yeniçeri zâbitliğinde istihdâm olup ve yeniçeri tâifesi mûmâ-ileyh mübâşeretiyle sefer-i hümâyûn [...] ihrâc ve korucu ve oturaklar me'mûr oldukları hizmetlerine irsâl olup ve tâife-i mezbûreden fesâd üzere olan [...] şer'le haklarından gelinüp ve eşkıyâdan olup yeniçeri ve acemi oğlanı şeklinde gezüp nacak ve bıçak götürenlerin şer'le ta'addî vü tecâvüzleri def' olup ve yeniçeri muhallefâtı vâkı' oldukda mezbûre kabz itdürilmek bâbında hâlâ yeniçerilerim ağası olan iftiharî'l-ümerâ ve'l-ekâbir Hüseyin –*dâme uluvvuhû*- tarafından mührlü mektûb virilmeğin buyurdum ki:

Vardukda müşârün-ileyhin mektubı mücebince zikr olunan husûslarını mezbûri istihdâm idüp hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye iş itdürmeysin eğer yasakçı başılık ve eğer yeniçeri zâbitliği ve beytü'l-mâlcılık ve yeniçeri [...] sefere ihrâcdır ve'l-hâsıl mektûb-ı mezbûrda derc olunan mevâddı bi'l-cümle mezbûr yeniçeri çavuşu Ahmed'e zabt itdürüp ahardan kimesneye dahl ü ta'arruz itdürmeysin.

/104b/

Hüküm:104b/2

Yazıldı.

م Efendi

Kastamoni Beylik müsellemine hüküm ki:

Livâ-i mezbûrda nice ehl-i fesâd zuhûr idüp re'âyâ vü berâyâyâ zulm ü ta'addî üzere oldukları i'lâm olunmağın ol makûle ehl-i fesâd eşkıyâ ele getirilüp haklarından gelinmek lâzım olmağın iktizâ itdüğü üzere üzerlerine varup ve ol cânibde olan urgancı oğlana dahi haber idüp husûs-ı mezbûr için hüküm-i hümâyûnum gönderilmişdir hüsn-i ittifâk u ittihâd ile zuhûr iden eşkıyâ ve ehl-i fesâdı ele getirüp haklarından gelinmek emrim olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda emrim üzere mezkûr urgancı oğlana âdemler gönderüp dahi hüsn-i ittifâk u ittihâd ile ve il eri mu'âvenetiyle ve bi'l-cümle birbirinüze mu'in ü zahîr olup iktizâ itdüği üzere livâ-i mezbûrda zuhûr iden eşkıyâyı bi-eyyi tarîkın kâne ele getirüp gereği gibi haklarından gelesin inşâallahû te'âlâ haklarından gelindükden sonra sana ve urgancı oğlana ve sizinle hizmetde ve yoldaşlıkda bulunanlara kemâl-i mertebe ri'âyet olınmak mukarrerdür ve yoldaşlıkda bulunan karîb beylere her ne arz idersenüz arzlarınız makbûl-i hümayûnum olup ma'mûlleri üzere ber-mûrad olmâlarını i'lâm u ilân eylesin ehl-i fesâdın müntehâ haklarından ve ol taraflardan izâleleri aksây-ı mûradımdır ana göre bâb-ı ikdâm ü ihtimâmda dakîka fevt itmeyesin.

/105a/

Hüküm:105a/1

Yazıldı.

م Efendi

Dergâh-ı mu'allâm yeniçeriler korucularından olan urgancı oğlanı Mehmed'e hükm ki:

Hâlâ Kastamoni Sancağı etrâfında ba'zı ehl-i fesâd eşkıyâ zuhûr idüp re'âyâ vü berâyâyâ zulm ü ta'addî ve hilâf-ı şer'-i şerîf nice salgunlar salup fesâd üzere oldukları i'lâm olınmağın ol makûle eşkıyâ ele getirilüp haklarından gelinmek için livâ-i mezbûr müsellemine hükm-i hümayûnum gönderilmişdir ve sen dahi ol cânibin ehl-i vukûfi nice def'-i yararlığın müşâhede olınmış kulum olduğın eçlden sen dahi husûs-ı mezbûre gereği gibi mukayyed olup anun gibi mezkûr müsellemler ile hüsn-i ittifâk ü ittihâd ile ve il eri mu'âvenetiyle zuhûr iden eşkıyânın üzerine varup gereği gibi haklarından gelinmek emrim olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda fermân-ı hümayûnum mücebince amel idüp haklarında mezkûr olan şecâ'atin muktezâsınca bir ân ârâm ve tevkîf itmeyüp yarar âdemlerle ve il erleriyle ve mezkûr müsellemler ile hüsn-i itifak ü ittihâd ile zuhûr iden eşkıyânın üzerine varup gereği gibi haklarından gelesin inşâallahû te'âlâ vücûda gelen hizmetin ve senünle yoldaşlıkda bulunan her kim ise hizmetleri mukâbelesinde ma'mulleri ne ise arz

eyleyesin ki mûradları üzere ber-mûrad olalar bu husûsda vâkı‘ olan hidmetin meşkûr olup eğer senün ve eğer livâ-i mezbûr müselleminin mûradı üzere ri‘âyet olunmak mukarrerdür ana göre hidmet ve yoldaşlıkda bulunasin.

/105a/

Hüküm:105a/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ۞

Akkirman Beyi Seydi Bey'e Tunus Kādîsı olup müfettiş-i emvâl olan Çatalzâde'ye ve Kili Kādîsına hüküm ki:

Bi'l-fi‘l Tuna câniblerinde mâl defterdârı olan Mehmed –*dâme ulüvvuhû-südde-i sa‘âdetime mektûb gönderüp bundan akdem nice fesâd ü şenâ‘atleri sâbit ü zâhir olmağla ulûfeleri kat‘ olunan Abdi ve Haydar oğlı Mustafa ve Karamanlu Ahmed ve Dikici oğlı Musalli ve Hacı Receb oğlı Musalli ve dizdâr Mehmed ve Hacı Kurd ve Ali ve Kör Mustafa nâm kimesneler kendü hallerinde olmayup dâimâ re‘âyâ vü berâyâyâ zulm ü ta‘addîleri olduğundan gayrı bi'l-fi‘l Kili Beyi olan Abdi –*dâme izzuhû-ye sancağını zabt itdürmeyüp mîr-i sâbık Arslan Bey'e mu‘âvenet idüp fesâd ü şenâ‘atden hâlî değillerdür deyü arz itmeğın buyurdum ki:**

Vusûl buldukda bu bâbda her birinüz mukayyed olup mezbûrları ele getirüp gaybet iderlerse şer‘le buldurması lâzım olanlara buldurup getürdüp husamâsıyla berâber idüp mukaddemâ bir def‘a şer‘le görilmeyen ahvâllerini şer‘le hakk üzere teftîş eyleyüp üzerlerine şer‘le sâbit olan hukûkî ashâbına alıvirdükden sonra haklarında şer‘le lâzım geleni icrâ idüp ehl-i fesâda ruhsat virilmek ve hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye zulm ü ta‘addî itdürilmek [...]

/105b/

Hüküm:105b/1

Yazıldı.

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân sipâhî oğlanlarından olup Macar kralı olan iftihârü'l [...] olınan Mûrad bölükbaşı *-zîde kadruhû-* tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki [...] baş u buğ ta'yîn olup mezkûrları yanına alup dahi sür'at ü isti'câl üzere yürüyüp menâzil ü merâhilde [...] varup müşârün-ileyhe mülâkî olup vech-i münâsib gördüğü üzere def'-i a'dâda hizmetde [...] buyurdum ki:

Vardukda mezbûrları yanına alup sür'at ü isti'câl üzere yürüyüp dahi menâzil ü merâhilde [...] kimesneye zulm ü ta'addî [...] varup müşârün-ileyhe mülâkî olup vech-i münâsib gördüğü üzere def'-i a'dâda hizmetde olasın [...] ba'zısı yollarda fukarâ [...] alup dahi ba'zı fesâda mübâşeret ideler senden bilinüp sonra sana hakâret olınur ana göre mukayyed olup anın gibi fesâd ü şenâ'at [...] olursa olsun haklarından gelüp zabt u rabt eylesin. [...] virmekden ziyâde hazer idesin.

/105b/

Hüküm:105b/2

Yazıldı.

♣ *hattıyla*

Trabzon Beylerbeyine ve Kādîsına hükm ki:

Bundan yeniçeriler zümerâsından olup [...] Ali demekle ma'rûf olan Mehmed'in cürmi zâhir olmağla ulûfesi kat' olup emr ile tefîşi için [...] Sinân subaşı ta'yîn olup varup şer'le tefîş idüp hukûk-ı fukarâyı alıvirdükden sonra sekiz yüz guruş [...] kalmağla meblağ-ı mezbûr mukâbelesinde yirmi beş zirâ'ı mülk gemisinin içinde olan âlât ve esbâbı ile mezbûr Sinân subaşıya bey' ü temessükde mîr-mîrân-ı sâbık fuzûlen alup Elenti ? nâm reîse virüp ta'addî eyledüğü i'lâm olunmağla zikr olınan şayka şerle girü [...] alıvirilmek bâbında bi'l-fi'l yeniçerilerim ağası olan [boş] Hüseyin *-dâme uluvvuhû-* tarafından mufassal ve meşrûh mektûb virilmeğın buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda ağaları tarafından virilen mektûb mücebince şer'le lâzım geleni icrâ idüp şer'-i şerîfe muhâlif ve ağaları tarafından virilen mektûba muğâyir kimesneye iş itdürmeyesin.

/105b/

Hüküm:105b/3

Bâ-hatt-ı ۞ Efendi

Mora Beyine ve livâ-i mezbûrda olan kâdırlara hüküm ki:

Kavitenâ Kâzâsına tâbi‘ Mavlina nâm karye ahâlisi tarafından Dergâh-ı mu‘allâma arzuhâl sunulup kazâ-i mezbûr sâkinlerinden olup ehl-i fesâd olan Memi ve oğlı Turali ve Zülfikâr ve Mustafa ve Hasan nâm kimesneler eşkıyâdan olup bunların evlerini basup emvâl ü erzâklarını gâret itdüklerinden gayrı avratlar ve kızlarını çeküp evlerine alup gidüp nice gün tasarruf idüp bunun emsâli fesâd ü şenâ‘atlerinin nihâyeti olmaduğı mukaddemâ i‘lâm olındukda mezbûrlar ele getirilüp Âstâne-i sa‘âdetime gönderile deyü fermân olup emr-i şerîf virilmişken mezbûr şakîler ele girmemekle gönderilmeyüp fesâd ü şenâ‘atleri evvelkinden ziyâde olduğını i‘lâm itdükleri ecluden mezbûrların şer‘le ahvâlleri görölüp haklarından gelinmek emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda mezbûrlar kangınızun taht-ı hükûmetinde bulunurlar ise ele getirüp dahi da‘vâ-yı hakk ve ta‘yîn-i mâdde iden husamâları muvâcehesinde bir def‘a şer‘le görölüp fasl olmayup on beş yıl mürûr itmeyen da‘vâlarını tamâm-ı hakk üzere teftiş ü tefahhus idüp göresin mezbûrların vech-i meşrûh üzere fesâdları vâkı‘ ise üzerlerine sübût bulan hukûkî ashâbına hüküm idüp alıvirdükden sonra ehl-i fesâd muhtâc-ı arz olanlardan ise muhkem habs idüp üzerlerine sübût bulan mevâddın sûret-i sicilleri ile arz eyleyesin muhtâc-ı arz olanlardan değilse aslâ mecâl virmeyüp şer‘le muhkem hakkından gelesin ki sâir ehl-i fesâda mûcib-i ibret vâkı‘ olına tamâm-ı hakk üzere olup ehl-i fesâdı ahz u celb sebebi ile himâyet itmekden hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye bundan ziyâde hazer idüp hakk-ı sarîha tâbi‘ olasın.

/106a/

Hüküm:106a/1

Bâ-hatt-ı ۞

Çorum ve Amasya ve Kengiri sancakları beylerine hüküm ki:

Sen ki Çorum sancakbeyisin südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp bundan akdem Tavîl Mehmed sefer-i hümayûna teveccüh itmekle Çorum ve Amasya üzerinden geçüp Fazayile vardukda kethudâsı Hasan Bey beş yüz kadar atlu ile müşârün-ileyhden ayrılıp girüde kalan Kara Sâid nâm şakî ile karışup ve mukaddemâ Ankara'da Arslan Kurd Ali ve Kınalı oğlu Türkçe Yılmaz dimekle ma'rûf şakîler dahi bin ve ikibin mikdârı atlu ile Kattar Sarayı nâm mahalde oturup ve Yularkası oğlu kethudâsı Mehmed Çavuş yanında olan bin kadar eşkıyâ ile ilkâr ?idüp Zımoti'yi basup evlerini yakup basup harâb idüp zikr olınan eşkıyânın birbiri yerlerine ba'îdi ikişer üçer günlük yer olup fesadları ne cânibe teveccüh itmek olduğu hasûs gönderüp mezbûrun eşkıyânın müşârün-ileyh itâ'at ü itikâdları olmayup dâimâ birbiri yerlerine bulnup yine Karaman semtine gelmek üzere müşâveretleri olduğu tamâm-ı sıhhati ile haberlerini alup ve bi'l-cümle mûmâ-ileyh Tavil Mehmed'den mâ'adâ mezbûrlar sefere gitmeyüp (...) memâlik-i mahrûseme zarar kassında olduklarını arz u i'lâm eylemişsiz imdi bu makûle fesâd üzere olan eşkıyânın haklarından gelinmek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda siz ki zikr olınan sancakbeylerisiz yanlarınızda mevcûd olan yarar âdemleriniz ve il erleri ile mütevekkil ale'llahi te'âlâ zuhûr iden eşkıyânın üzerlerine varup fırsat el virüp ve iktizâ itdüğüne göre hüsn-i tedbîr ü tedârükle eşkıyâyı ele getürüp anın gibi icrâ üzere olup mukâteleye mübâşeret idenlerin âdemleri midür eşkıyâ ve celâlîden her kim olursa aslâ emân u zamân virmeyüp gereği gibi haklarından gelesin

/106a/

Hüküm:106a/2

Bâ-hatt-ı ♣

Sâbıkân Tebriz Beylerbeyisi olup hâlâ ber-vech-i arpalık Çorum Sancağına mutasarrıf olan Mehmed *-dâme ikbâluhû-* ve livâ-i mezbûr kâdîlarına hüküm ki:

Müşârün-ileyh mektûb gönderüp bundan akdem nefsi-i İskilib'den Hâilil Bey dimekle ma'rûf şakînin yanında olan ehl-i fesâddan sürmebaşı Mustafa ve bölükbaşı Ali nâm şakîler mukaddemâ nice fesâd itdüklerinden mâ'adâ hâlâ mezbûrlar yanlarına nice

eşkiyâ cem' idüp müslimânların müft ü meccânen yem ve yemekleri cebren ve mühürle alduklarından mâ'adâ mezbûrlar yollarda rast geldükleri fukarâyı soyup ve kendüleri katl idüp ve etrâf-ı kâri ahâlisinin dahi mâllarını alup ve davarlarını sürüp yuvarlayup ve kimini alup ve kimini de girü sâhiblerine salup mezbûrların zulmünden ahâli-i vilâyet âciz kalduklarını bildirüp şer'le görilmesine emr-i şerîf recâ eyledüklerini bildirmeğin buyurdum ki:

Vusûl buldukda sizün mîrlivâ (...) bu bâbda her biriler onat mukayyed olup her kangınızın taht-ı kazâsında bulunursa mu'accelen ihzâr ve ta'yîn-i madde ve da'vâ-yı hakk iden husamâları muvâcehesinde hakk üzere teftîş ide.

/106a/

Hüküm:106a/3

[...] südde-i sa'âdetimden şark [...] beylerine ve kâdîlara [...] hüküm ki:

Hâliyâ bir mühim ve müste'cal husûs için [...] kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Hüseyin Çavuş [...] ulağına irsâl olunmuşdur buyurdum ki:

[...] kazâsına dâhil olursa kendü [...] bulunan yerlerde menzil bârgîri bulunmayan yerlerde [...] yıkdırmayup divarına yarar ulak bârgîr kesik] idüp muhavvef ve muhâta olan yerlerde [...] mikdârı âdemler koşup emîn ü sâlim bir [...] mahall-i me'mûra irsâl ü îsâl eyleyesin husûs-ı mezbûr umûr-ı mühimmedendir ana göre mukayyed olup ber-vech-i isti'câl ü îsâl eyleyesin.

/106b/

Hüküm:106b/1

Yazıldı.

Adana Kâdîsı olan Mevlânâ Mîr Mehmed'e hüküm ki:

Hâlâ Geliboli [...] bundan akdem Şark seferi mühimmâtıyçün kazâ-i mezbûr'da sürsat [...] fermân olunan sürsat zahîresinin bir mikdârı cem' ve der-anbâr [...] Danişmendli nâm karyeden Divane İbrahim ve Serseri Hâlil Ve Körpe Şakird [...]

eşkiyâ ile cem‘ olunan zahîrenin cümlesini yağma ve mahkeme hidâmeti muhkem [...] deyü tahsîli [...] fesâd ü şenâ‘at eyledüklerini bildürdüğün ecluden mezbûrlar ele getirilüp [...] getirilmesi [...] buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda [...] olan emrime [...] olunan eşkiyâyı pâye-i [...] ele getirüp dahi varan çavuşum mübâşeretiyle mu‘accelen Âstâne-i sa‘âdetime gönderesin.

/106b/

Hüküm:106b/2

Yazıldı.

Yenişehir Sancağında vâkı‘ olan kâdîlara hükm ki:

Her sene sefer-i hümâyûnum vâkı‘ oldukda ve sancağın muhâfazası için alçak hallü olan [...] otuz nefer kimesnenün bedelleri mîrî için cem‘ olup alikonılmak mu‘tâd-ı kadîm olmağla hâlâ livâ-i mezbûrun alçak hallü olan erbâb [...] otuz nefer ve beş binlûden biri baş u buğ ta‘yîn olup bedelleri mîrîsi için kabz ve defter olunmasına Dergâh-ı mu‘allâm [...] iki yüz yirminci bölükde yevmî on yedi akça ulûfesi olan Abdi cebeli ta‘yîn olup şark seferine serdarım olan [...] mîr-i müfahham nizâmü'l-âlem vezirim Ferhâd Paşa -*edâma'llâhu te‘âlâ iclâluhu*- ile olan mâliye tarafından emr-i şerîf virilmeğün mücebince amel olunmasını emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere müşârün-ileyh tarafından emr-i şerîf mücebince livâ-i mezbûrun alçak hallülerinden otuz nefer ve beş binlûden birini baş u buğ ta‘yîn ve defter itdürüp dahi mîrî için berâtları mücebince bedellerini kabz itdürüp ve baş karyeleri ve tîmârlarının adedi arz eylesin ki sefere geldiler deyü tîmârlarına dahl olunmak için her birlerine muttasıl emr-i şerîfim virile.

/107a/

Hüküm:107a/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı   Efendi

Rodos Beyine ve Rodos Kal'asının ve sâir kılâ'ın neferâtı ağalarına ve dizdârlarına hükm ki:

Sen ki mîrlivâsın südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp bu ana değin Rodos kadırgalarına muhâfaza için kılâ' neferâtından her sene üç nöbet asâkir alınup eyyâm-ı şitâda muhâfaza teklîf olunmaz idi birkaç seneden berü küffârın vakt-i şitâda hareketi olup muhâfaza olunmak mühimmâtdan olmağla kılâ'dan nefer taleb eyyâm-ı şitâda ve berid de gelmedin deyü olıgelene muhâlif bölükbaşları muhâfazaya gelmeğle kadırgalar muhâfazaya mümkün olmayup ibâdu'llahi te'âlâ küffâr tarafından zarar irüşmek ihtimâli vardır deyü i'lâm eyledüğün ecluden kılâ' neferâtından her ne zamân muhâfaza lâzım olunup taleb olunursa olıgeldüğü üzere bölükbaşları ile neferât nakl olunması fermânım olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda herbiriniz mukayyed olup anın gibi muhâfaza lâzım olup livâ-i mezbûrda vâkı' olan kılâ' neferâtından bölükbaşları ile muhâfaza için asâkir nakl idüp vakt-i şitâdır deyü âhir vechile kimesneye ta'allül ü bahâne itdürmeyesin inâd u muhâlefet üzere olanlar muhtâc-ı arz olanlardan ise yazup arz eyleyesin olmayanların gereği gibi şer'le haklarından gelesin ammâ bu bahâne ile muhâfaza lâzım olmadan mücerred celb ü ahz olunmak mûrad olunmağla neferâtı ta'cîz ü tazyîk olmaktan ziyâde hazer üzere olasin

/107a/

Hüküm:107a/2

Kapudan Paşa'ya hükm ki:

Hâlâ Cezâyir kaleminde ze'amet ve tîmâra mutasarrıf olanlar ve kılâ' neferâtı hizmetlerinde mukîm olmayup [...] kimisi [...] hevâ ve heveslerinde gezüp kılâ' muhâfaza olunmayup [...] oldukda gereği gibi [...] avk u te'hîr olunup [...] Âstâne-i devlet [...] olup âbâ-i kirâm ve ecdâd-ı izâmıma hizmet itmiş ihtiyar ve deryâ yüzünün fırsatı ve ehl-i vukûfi [...] olup bir vechile fehim ü firâset ve akl u kıyâsına küllî itimâd-ı hümâyûnum olmağla zikr olunan [...] olunmuşdur imdi sen bu husûsa bir vechile mukayyed olup zu'amâ ve erbâb-ı tîmâr [...] bulunanların ellerine temessük virüp ve nâ-mevcûd olanların dirliklerini müstehak olanlara tevcîh [...] buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda bi'z-zât mukayyed olup [...] mevcûd olanların ellerine mührlü temessük virüp ve şimdiye değin tezkîrelerini berât [...] gezüp hizmetinde bulunmıyanların gediklerini donanma-i hümâyûnumda hizmetde bulunan yarar kimesnelere tevcîh eylesin. [...] deryâ umûrına nizâm ü intizâm virmeğe vakt-i ikdâm ve sa'y-i ihtimâm eylesin.

/107b/

Hüküm:107b/1

Yazıldı.

[Yev]mü'l-ahad

Fi 9 RL sene [...]

Balyabadra Kādîsına hüküm ki:

Bundan akdem Balyabadra'da (...?) olan (...) nâm zimmî [...] babasından intikâl iden mâlından karz tarîkıyla otuz bin akça virüp eline temessük virüp [...] olup [...] olan virilmek mu'tâdları olmağın elinde olan temessükleri üzere müteveccih olan hakkı mezbûre [...] alıvirmesi bâbında [...] buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda mukayyed olup husamâ muvâcehesinde bir def'a şer'le görilüp fasl olmayup on beş yıl mürûr [...] hakk üzere göresin kaziye arz olunduğı üzere ise (...) üzere olan temessük mücebince şer'le müteveccih [...] hakkını hüküm idüp alıviresin.

/107b/

Hüküm:107b/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı اسعد Efendi

Canik beyi Osmân Bey'e Amasya ve Samsun kâdîlarına hüküm ki:

Hatib nâmına olan Habil ve Mûsâ ve Hızır ve Moğac Mustafa ve Ziyâ nâm kimesneler şakî ve [...] olup dâimâ fesâd ü şenâ'atden hâlî olmaduklarından gayrı müderrisînden Mevlânâ Habib *-zîde fazluhû-* nün karındaşı ve Mevlânâ Seyyid Mehmed'in babası olan Hasan nâm kâdîyı katl idüp ziyâde fesâd itdüklerini bildirüp şer'le ahvâlleri görölüp ehl-i fesâdın haklarından gelinmesi [...] recâ olunmağın buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda mukayyed olup zikr olunan [...] şakîleri ele getirüp da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâdde iden husamâları muvâcehesinde bir def'a görölüp fasl olmayup on beş yıl mürûr itmeyen husûslarını tamâm-ı hakk üzere teffîş ü tefahhus idüp ba'de's-sübût üzerlerine sâbit olan hukûkî ashâbına hükm idüp alıvirdükden sonra katl husûsı mezbûrların üzerine sâbit olursa kâtiller muhtâc-ı arz olanlardan ise muhkem habs idüp arz eyleyesin değıllerse şer'le muhkem haklarından gelesin ki sâir ehl-i fesâda mûcib-i ibret vâkî' ola.

/107b/

Hüküm:107b/3

Haleb Beylerbeyine ve Hasa Defterdarına hükm ki:

Bundan akdem hükm-i hümâyûnum gönderilüp Halep'de olan Saray-ı âmîrem ta'mîr ü termîm olmak fermânım olmuş idi imdi ol emrim kemâ-kân müretteb olunmasını buyurdum ki:

Vardukda bu bâbda her birinüz bi'z-zât mukayyed olup Halep'de olan Saray-ı âmiremi fermân-ı şerîfem üzere ta'mîr ü termîm itdürüp ihmâllerinden ziyâde hazer idesin ve fermân-ı hümâyûnum üzere mübâşeret eyledüklerini yazup bildiresin.

/107b/

Hüküm:107b/4

Bir sûreti

Anadolu Beylerbeyine Kütahya'da olan Saray-ı âmire için için

/107b/

Hüküm:107b/5

Bir sûreti

Amed Beylerbeyine burada olan Saray-ı âmire için.

/108a/

Hüküm:108a/1

Bâ-hatt-ı   Efendi

Sâbıkân (boş) beylerbeyi olup hâlâ Hamid Sancağı mutasarrıfına hükm ki:

Livâ-i mezbûr etrâfında eşkıyâ zuhûr idüp re'âyâ vü berâyâyı ve sâir âyende vü revendeyi rencîde vü remîde idüp ziyâde tuğyan u ta'addî üzere oldukları eclden kurâ ve mezârî re'âyâsı yerlerinde durmayup perâkende vü perîşân olmalarına bâ'is oldukları memnû'-ı hümâyûnum olmağın il erleri mu'âveneti ile anun gibi kendü hallerinde olmayup şekâvet üzere olan eşkıyâ ele getirilüp haklarından gelinüp re'âyâ vü berâyâya adl u dâd olmak bâbında fermân-ı hümâyûnum sâdır olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda fermân-ı celîlü'l-kadrim üzere bu bâbda bi'z-zât mukayyed olup il erleri mu'âvenetleri ile anun gibi fesâd ü ta'addî üzere olan eşkıyâyı ele getirüp bi-hasebi's-şer' ashâb-ı hukûka müteveccih olan haklarını alıvirdükden sonra muhtâc-ı arz olanların şer'le haklarından gelüp hilâf-ı şer' bir ferde zulm ü ta'addî itdürmeyesin ammâ umûmen teftîşi merfû'dur bu bahâne ile umûmen teftîşden ve kendü hâlinde olanları rencîde itmekden ahz u celb sebebi ile ehl-i fesâda himâyet olmakdan be-gâyet ihtiyât eylesin.

/108a/

Hüküm:108a/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ۞

Cezâyir Beylerbeyi olup kapudan olan Ca'fer –*dâme ikbâluhû-* ya hüküm ki:

Menteşe Sancağı Kıdvetü'l-ümerâ'î'l-kirâm Mehmed –*dâme izzuhû-* ye tevcîh olunup ba'de mukarrer nâme-i hümayûnum dahi virilmeğin ba'zı kimesneler zabtına mâni' ve mahsûlüne gadr eyledükleri i'lâm olunmağın imdi sen donanma-i hümayûnu ile ol câniblere varduğında livâ-i mezbûrı müşârün-ileyhe zabt itdürmek emrim olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda emr-i celîlü'l-kadrim muktezâsınca donanma-i hümayûnum ile ol cânibe varduğında livâ-i mezbûrı müşârün-ileyh Mehmed –*dâme izzuhû-* ya elinde olan evâmîr-i şerîfe mücebince zabt itdürüp ve tahvîl tarihine düşen mahsûli her kimin zimmetinde zuhûr iderse toprak kâdîları ma'rifetiyle sâbit oldukdan sonra bî-kusûr alıvrilüp eğer yine livâ-i mezbûrı müşârün-ileyh zabt itdürmekde emr-i şerîfime itâ'at itmeyüp ba'zı kimesneler [...] ol makûlelerin haklarından gelesin

/108a/

Hüküm: 108a/3

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ۞ Efendi

Sis Sancakbeyi olan Ebu Reyş [...] Ahmed –*dâme izzuhû-* ye hüküm ki:

Diyârbekir'e tâbi' Nusaybin'de vâkı' zu'amâ ve erbâb-ı tîmâr Dergâh-ı mu'allâma arzuhâl idüp [...] mezbûrede kadîmü'l-eyyâmda eşkıyâ ve kuttâ'u't-tarîk [...] tarafından dahl olındukda def'-i mazarrâtları sana olmağla ol makûle eşkıyâdan sıyânet ü himâyet olunmağla memleket ü vilâyet emn ü emânet olup re'âyâ vü berâyâ fera'-ı hâtırla zirâ'at ü harâsetlerinde [...] takayyüd atamakla eğer orada ve gayride eşkıyâ zuhûr idüp ze'âmet ve tîmâr karyelerine dahl ve re'âyâ vü berâyânın emvâl ü erzâklarını [...] eyledüklerini i'lâm eyledükleri ecluden uslûb-ı sâbık üzere memleket ü vilâyeti hıfz u hirâset eylemek bâbında fermân-ı âlf-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda bi'z-zât mukayyed olup nevâhî-i mezbûre [...] ekerâtdan ve gayrıden zorba ile gezüp memleket ve re'âyâyâ ta'addî vü tecâvüz eyleyen eşkıyâyı [...] ele getirüp fesâd ü şenâ'atleri sâbit ü zâhir olanları muktezâ-yı şer'-i kavîmle haklarından gelüp memleket ü vilâyet [...] ve hırâseti bâbında dakîka fevt eylemeyesin.

/108b/

Hüküm:108b/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ۞ Efendi

Kapudan Paşa'ya hükm ki:

Seninle donanma-i hümâyûn seferine me'mûr iken ba'zı kimesneler varmayup ve bedellerini dahi virmedükleri i'lâm olındı imdi vech-i meşrûh üzere geçen sene donanmada mevcûd bulunmayup bedellerini virmeyenlerin bedellerini tersane emînine cem' itdürüp inâd idüp virmeyenlerin tîmârlarını âhara tevcîh itmek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda emrim üzere geçen sene donanma-i hümâyûnda mevcûd bulunmayup bedel de virmeyenlerin bedellerini tersane emînine cem' itdürüp mîrfi için kabz eylesin virmekte ta'allül ü inâd idenlerin tîmârlarını ahara tevcîh eylesin ammâ bu bahâne ile donanma-i hümâyûnda mevcûd olanların tîmârlarını ahara tevcîh eylemekden ve bu bâbda donanmada mevcûd bulunmayanlara himâyet olınmakdan ziyâde hazer idesin ve ne mikdâr kimesnenin bedelini cem' itdüdüğini bâkî defter idesin.

/108b/

Hüküm:108b/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı رضوان Efendi

Kapudan Paşa'ya hükm ki:

Hâliyâ Ağrıboz Sancakbeyi olan Kıdvetü'l-ümerâ'i'l-kirâm İbrahim –*dâme izzuhû-* ye Ağrıboz ve İnebahtı ve Karlılı sancaklarının müceddeden tahrîri fermân olup muharrer nasb olunmağla ve donanma-i hümâyûnumla Ağrıboz'a dâhil oldukda mîr-i müşârün-ileyh donanma-i hümâyûnum için yerine kâimmakâm nasb idüp kendüsi me'mûr olduğu üzere varup livâ-i mezbûrenin tahrîrinde olmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı şerîfim mücebince mîr-i müşârün-ileyh donanma-i hümâyûnum için yerine istediği kimesneyi kâimmakâm nasb idüp kendüsi me'mûr olduğu üzere livâ-i mezbûreye varup tahrîr eyleyüp bu bâbda emri hümâyûnuma muhâlif kimesneye ta'allül itdürmeysin.

/108b/

Hüküm:108b/3

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ƒ Efendi

Müşârün-ileyhe hükm ki:

(boş) Sancakbeyi olan Kıdvetü'l-ümerâ'i'l-kirâm [boş] –*dâme izzuhû-* ye mükemmel ü müretteb kadırgasıyla Kıbrıs'a varup Âstâne-i sa'âdetime gelecek otuz bin sikke altun hazîne ve şekerı alup kadırgasına tahmîl ve Âstâne-i sa'âdetime getirüp teslim eylemesi fermânım olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bir ân te'hîr itdürmeyüp mîr-i müşârün-ileyhi mükemmel kadırgası ile Cezîre-i Kıbrıs'a (...) eyleyesin ki varup fermânım üzere hazîne ve şekerı alup kadırgasına tahmîl idüp bi-inâyeti'llâhi te'âlâ getirüp Âstâne-i sa'âdetime teslim eyleye husûs-ı mezbûr mühimmâtdandır avk u te'hîrden hazer eyleyesin mezbûra muhkem tenbîh ü te'kîd eyleyesin ki deryâ yüzünde basîret üzere olasın hazîne ile gelürken düşman-i bed-girdârın tarafından iyâzen bi'llahi te'âlâ zarar u gezend irüşdürmekden be-gâyet ihtiyât eyleye.

/109a/

Hüküm:109a/1

Yazıldı.

Ba hatt-ı Ü Efendi

[...] iskelelerine ve İsmail Geçidi içinde ve ana tabi‘ dört pâre Çanak nâm [...] ve ehl-i fesâd tatar eşkıyâsı munfasıl fesâd ü şenâ‘at üzere olup [...] üzere itdüğünden mâ‘adâ bazargâh tâifesi südde-i sa‘âdetime gelür iken yollarını basup emvâl ü erzâklarını [...] katl idüp dâimâ fesâd ü şenâ‘atden hâlî olmamağla haklarından gelinmek için mukaddemâ emr-i şerîfim dahi sâdır olmuşken ele [...] fesâd ü şenâ‘atleri evvelkinden ziyâde olduğu i‘lâm olunup imdi fesâd ü şenâ‘at üzere olan eşkıyânın ele getirilüp haklarından gelinmesi mühimmâtdan olmağın buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu husûsa bi‘z-zât onat vechile mukayyed olup anun gibi ehl-i fesâd ve kuttâ‘u‘t-tarîk olan tatar eşkıyâsını hüsn-i tedbîr ile ve tedârükle ele getirüp dahi ahvâllerini hakk üzere teftîş idüp densüz oldukları şer‘le sâbit ü zâhir olursa üzerlerine sübût bulan mevâddi sicill eyleyüp muhtâc-ı arz olanlardan ise muhkem habs idüp arz eyleyesin değıllerse şer‘le haklarından gelesin ki sâir ehl-i fesâda mûcib-i ibret ola amma bu bahâne ile kendü hallerinde olanlara ta‘addî vü tecâvüz olmakdan ihtirâz eyleyesin.

/109a/

Hüküm: 109a/2

Yazıldı.

Bu dahi

Dergâh-ı mu‘allâm çavuşlarından olup İsakçı İskelesi Emîni olan Mustafa Çavuş'a hükm ki:

İsakçı İskelesinde zuhûr iden ehl-i fesâd Boğdan'dan koyun getüren celeb ve sâir rençber tâifesinin yollarına inüp emvâl ü erzâklarını ve koyunlarını gâret idüp bu

sene müslimânlardan ve zimmîlerden nice kimesneler katl olunmağla altı ay mikdâr ayakçı yolu kapanup ayende vü revende mürûr u ubûrda kalup fitne ve şenâ'atleri ziyâde olduğı i'lâm olındı imdi zikr olınan eşkıyâ dâimâ fesâd ü şenâ'at üzere olup sen def' ü ref' ile mukayyed olmaduğın ecluden mes'ul ü mu'ateb olmışsındur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu husûsa onat vechile mukayyed olup Boğdan'dan koyun getüren celeb ve rençber tâifesini geçer yerlerden ve sâir muhavvef ü muhâta olan yerlerden emîn ü sâlim geçirdüp kimesnenün mâlına ve canına zarar u gezend irüşdürmeyüp onat vechile hıfz u hirâset eylemek bâbında bezl-i makdûr sa'y-i nâ-mahsûr eylesin şöyle ki girü ol geçidlerde âdem katl olınduğı istimâ' olına bu bâbda beyan olınacak özrün makbul olmayup hakkından gelinmek mukarrerdür ana göre tedârük idüp basîret üzere olasın.

/109a/

Hüküm:109a/3

Yazıldı.

Kıbrıs Beylerbeyine ve dizdârlarına hüküm ki:

Bundan akdem hazîne için Dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından kıldvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mehmed Çavuş *-zide kadruhû-* ile irsâl olınan emr-i şerîfim mücebince otuz bin sikke altını ve Âstâne-i sa'âdetime îsâli lâzım olan şekeri hâlâ kadirğa ile varan kıldvetü'l-ümerâi'l-kirâm [boş] *-dâme izzuhû-* ya teslîm idüp dahi südde-i sa'âdetime gönderilmek fermânım olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda aslâ te'hîr ü tevakkuf itmeyüp zikr olınan otuz bin sikke altını ve irsâli fermân olınan şekeri bi't-tamâm müşârün-ileyhe teslîm ve kadirğasına tahmîl idüp mu'accelen südde-i sa'âdetime irsâl ve teslîm-i hazîne itdürüp hazîne ve şekerin Âstâne-i sa'âdetime mu'accelen gönderilmesi ziyâde mühimmâtandır avk u te'hîrden ve adem-i takayyüd ile geç irsâl eylemekden ziyâde hazer üzere olasın.

/109b/

Hüküm:109b/1

Yazıldı.

Şhattıyla

[Yev]mü's-selâsâ

Fi 6 Ra sene 1015

Suğla Beyine ve Sakız Müfettişine ve Çeşme Kādîsına hükm ki:

Çeşme Kazâsı'ndan Mahmud nâm kimesne şakî ve ehl-i fesâd olup dâimâ levend firkâsıyla gezüp ve celâlî eşkıyâsıyla müttefik olup ahâli-i memlekete ve müslimânlara zulm ü ta'addî üzere olup müslimânların emlâk u erzâkını cebren çeküp alup ve eşkıyâ ile gelüp bağ u bâğçelerini basup avret ve oğlanlarını tasarruf idüp ve nice avratların saçlarını kesüp ve diğere değirmenlerini basup terekelerini yağma idüp gice vü gündüz fesâd ü şenâ'at üzere olduğu sâbit ve sicill üzere hakkından gelinmesi lazımdur deyü ahâli-i memleket Divân-ı hümâyûnuma gelüp tazallüm itmeğın mezbûrın şer'le hakkından gelinmek bâbında fermânım sâdır olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda mezbûrı meclis-i şer'a ihzâr idüp gaybet iderlerse şer'le buldurması lâzım olan kefillerine buldurup gönderdüp da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâdde iden husamâları ile berâber idüp bir def'a şer'le fasl olmayup üzerinden on beş yıl mürûr itmeyen da'vâlarını onat vechile hakk üzere teftîş ü tefahhus idüp göresin mezbûrın vech-i meşrûh üzere fesâd ü şenâ'ati şer'le sâbit ü zâhir olursa ba'de's-sübût ashâb-ı hukûka bi-kusûr haklarını alıvirdükden sonra aslâ emân ü zamân virmeyüp şer'le hakkından gelesin ammâ hîn-i teftîşde tamâm-ı hakk üzere olup ahz u celb sebebi ile ehl-i fesâda himâyet olmağla fukarânın hakkı zâyî' olmayup ve kendü hâlinde olanlara dahl olınmakdan ziyâde hazer eyleyesin.

/109b/

Hüküm:109b/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ş Efendi

Südde-i sa'âdetimden Dadyan Vilâyetine varınca yol üzerinde ve tuz yalılarında vâkı' olan kâdîlara hükm ki:

Hâliyâ Dadyan elçisi ba'zı umûr-ı mühimme ile Dadyan vilâyetine irsâl olunmağın kendüsi ve yanında olan âdemleri menzilden menzile mahall-i me'mûra irsâl ü îsâl olınmak bâbında fermân-ı şerîfim sâdır olmuştur buyurdum ki:

Hükm-i şerîfimle vusûl buldukda her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olursa karadan gitmek lâzım gelürse karadan deryâdan gitmek icâb iderse kayıkla deryâdan emîn ü sâlim irsâl eyleyüp kendüsine ve refiklerine ve emvâl ü erzâkına zarar u gezend irüşdürmekden be-gâyet hazer eyleyesin husûs-ı mezbûr umûr-ı mühimmedendir avk u te'hîrden ve geç göndermekden ve adem-i takayyüdden ihtirâz eyleyesin.

/110a/

Hüküm:110a/1

Yazıldı.

Şhattıyla

[...] e'imme ve hutebâsı südde-i sa'âdetime mahzar gönderüp bundan akdem re'âyâdan iken [...] olan Mehmed'sin (...) şakî ve dâimâ kendü hevâsına tâbî' eşkiyâ ile sirkat şurb-ı hamr idüp re'âyâ vü berâyânın (...) esbâb u erzâklarını nehb ü gâret ve kendülerini katl idüp ve hergün cebe vü cevşen ile gezüp müslimânların ehl ü iyâllerine [tecâ]vüz idüp şetûm galîza ile din ü diyânetlerine şetm idüp âlet-i harble iki (...?) zulm ü ta'addisinde nice günler (...?) cemâ'atle evkât-ı hamse kılınmakdan kalmışdur şöyle ki mezbûrın zulm ü fesâdları fukarânın üzerinden def' ü ref' olına yine re'âyâ vü berâyâ bi'l-küllîye terk-i diyâr itmek mukarrerdür deyü i'lâm eyledükleri ecluden mezbûr ahz olup şer'le hakkından gelinmek bâbında ağaları tarafından mektûb virilmeğın mücebince amel olınmak bâbında fermânım olmuştur buyurdum ki:

Vusûl buldukda ağaları tarafından virilen mektûb mücebince mezbûrî (...) ihzâr ve da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâdde iden husamâları ile berâber idüp bir def'a şer'le fasl olmayup üzerinden on beş yıl mürûr [itmeyen] da'vâları kuzzât ma'rifetiyle onat vechile

hakk üzere teftîş idüp ba‘de's-sübût ashâb-ı hukûka bi-kusûr haklarını alıvirdükden sonra ağaları tarafından virilen mektûb mücebince şer‘le hakkından gelesin ammâ hîn-i teftîşde hakk üzere olup ahz u celb sebebi ile fesâda mehil ve kendü hâlinde olanlara dahl olunmaktan ziyâde hazer eylesin.

/110a/

Hüküm:110a/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ابراهيم Efendi

Südde-i Sa‘âdetden Yanboli'ye varınca yol üzerinde vâkı‘ olan kâdîlara hükm ki:

Taht-ı kazânuзда yeniçeri beytü'l-mâli kabzına me'mûr olan yeniçeri zâbitleri beytü'l-mâlcılıktan umûmen ref‘ olunup yerlerine sâbıkân başçavuş olup hâlâ devcilerden olan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Pervane –*zîde kadruhû-* nasb olunup bi'l-fi‘l yeniçerilerim ağası olan iftihâru'l-ümerâ ve'l-ekâbir Hüseyin –*dâme uluvvuhû-* mührlü mektûb virilmeğin mücebince amel olunmak emrim olup buyurdum ki:

Vardukda müşârün-ileyhin mektûbı mücebince taht-ı kazânuзда sâkin olan âhar yerden gelen yeniçeri ve acemi oğlanlarından fevt olanların muhallefâtını mûmâ-ileyh Pervane'ye zabt u kabz itdürüp ne mikdâr akça olursa keseleyüp müfredât defterleriyle mezbûra teslîm idüp bu cânibe irsâl eylesin ve şimdiye değin beytü'l-mâl kabz idenler her ne mikdâr nesne itmişlerse cümlesini merkûma alıvirüp âhardan bir ferdi ta‘arruz itdürmeyesin ve şimdiden sonra vâkı‘ olan yeniçeri beytü'l-mâlini emâneten zabt itdürüp dahi arz eylesin ki âdem gönderilüp kabz olına

/110b/

Hüküm:110b/1

Yazıldı.

ع Efendi

Dadyan Melikine hükm ki:

Harem-i Muharremim hidemâtından Memi'nin karındaşı olan [boş] Çıldır serhaddinde Kara Bey nâm mürted hâlâ mezbûrun karındaşını esîr idüp Dadyan vilâyetine (...) eyleyüp şimdiki hâlde ol câniblerde olduğı i'lâm olunmağla mezbûr bi-eyyi vechin kâne her kimde ise buldurup halâs idüp Âstâne-i sa'âdetime gönderilmesini emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere mezkûr Memi'nin karındaşı merkûm [boş] her kimin esîri ise buldurup dahi alup halâs idüp mu'accelen Âstâne-i sa'âdetime gönderesin ve kadîmden Âstâne-i sa'âdet mevâddımıza olan hulûs-ı ubûdiyetin muktezâsınca.

/110b/

Hüküm:110b/2

Yazıldı.

Telhis

Üngürüs cânibinde serdâr olan vezîrim Mûrad Paşa'ya hükm ki:

Üngürüs serhaddinde vâkı' olan beylerbeyleri ve sancakbeylerin mu'ayyen hâsları ve mâl-ı mevâlları var iken küffâr-ı hâksâr tahrîb-i bilâd idüp haslarımız bî-hâsıldır deyü her birisi Hazîne-i âmiremden salyane almağla her sene otuz kırk yük akça hazîneye gadr olduğundan gayrı kal'alarda olan neferâtın nâ-mevcûdlarına ulûfe virilmekle mâl-ı telef olmağla min-ba'd salyane virilmeyüp ve ulûfe mevcûda virile deyü serdâr-ı sâbık zamânında emr-i şerîf virilüp hâlâ dahi vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında sana hitâben mâliye tarafından mü'ekked hükm-i hümâyûnum virilmeğın buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda bi'z-zât mukayyed olup mâliye tarafından virilen hükm-i şerîfim mücebince min-ba'd serdâr olan beylerbeylere ve sancakbeylerine mücerred haslarımız bî-hâsıldır deyü Hazîne-i âmiremden salyane nâmına bir akça bir habbe viridirmeyüp ve kal'alarda olan neferâtı dahi mu'temedu'n-aleyh kimesneler

ma‘rifetleriyle yokladup defter itdürüp mevâcibleri virildükde mevcûda virdirüp nâ-
mevcûd olanlara ulûfe virilmek ihtimâli olmayup mâlımın itlâfindan ihtirâz idesin.

/110a/

Hüküm:110b/3

Yazıldı.

Û hattıyla

İsakçı Kādîsına hüküm ki:

Südde-i sa‘âdetimde koyun emîni olan kıdvetü'l-emâcid ve'l-ekârim Dâvud –
zîde mecdühû- tezkîre gönderüp bundan akdem Boğdan cânibinden gelüp mürûr iden
koyunlardan her iki koyunda mîrî için bir akça almak mu‘tâd-ı kadîm iken hâliyâ kazâ-i
mezbûrda vâkı‘ iskelede bâc ve bazar emîni olan Mustafa Çavuş hilâf-ı kânûn ve
mu‘tâd-ı kadîm iskele-i mezbûreden mürûr iden koyunlardan resm taleb idüp ve her
sürüden birer ikişer re’s koyun almağla rençber tâifesi ta‘cîz ve İstanbul zahîresine
müzâyaka virilmesini i‘lâm itmeğin buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda bi'z-zât mukayyed olup göresin fi'l-vâkı‘ Boğdan
tarafından gelen koyunlardan her iki koyuna mîrî için bir akça alınmak kânûn ve
mu‘tâd iken mezbûr bâc ve bazar emîni hilâf-ı kânûn resm taleb idüp ve her sürüden
koyun alduğı şer‘le sâbit ü zâhir olursa men‘ ü def‘ idüp kânûn-ı kadîme ve kadîmden
oligelene muhâlif [...] rencîde vü remîde itdürmeyüp İstanbul'da zahîre bâbında
müzâyaka çekdirmeyesin [...] girü ve memnû‘ olmayup vech-i meşrûh üzere rençber
tâifesini [...] üzere yazup arz eyleyesin ki [şer‘-i] şerîfime muhâlefet [...]

/111a/

Hüküm:111a/1

↪ Efendi hattı

[...] südde-i sa‘âdetimin kadîmî emekdarlarından olup bundan akdem
vâkı‘ olan [...] Üngürüs seferlerinin her birinde envâ‘-ı hizmet ve yoldaşlığın vücûda

gelüp ve bu def'a dahi me'mûr olduğın Üstüograd Kal'ası muhâfazasına bezl-i makdûr ve sa'y-i nâ-mahsûr idüp hâliyâ gelüp sancağında zuhûr iden eşkıyânın def ü izâlesi için mu'accelen ol cânibe gittüğün i'lâm olındı ber-hûrdâr olup yüzün ağ olsun daima senden bu makûle hidemât-ı mezbure zuhûr ider ki vücûda getürmişsin imdi kemâ-kân sancağın üzerinde mu'accelen varup def-i mazarrât-ı eşkıyâda hizmet ve yoldaşlıkda bulunman bâbında fermânım sâdır olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda emr-i celîlü'l-kadrim üzere mu'accelen sancağına varup dâhil olup dahi emîru'l-ümerâ'il-kirâm sâbıkân Şam Beylerbeyi olup hâliyâ Kastamoni Sancağına mutasarrıf olan Mustafa *-dâme ikbâluhû-* ile ittifâk u ittihâd üzere olup vech-i münâsib gördüğü üzere def-i mazarrâtı eşkıyâda bezl-i makdûr ve sa'y-i nâ-mahsûr eylesin bu bâbda senden küllî hizmet me'suldur ana göre vardukda yazup hemen götürüp husûs-ı mezbûrda sarf-ı ikdâm eylesin İnşâallahü te'âlâ vücûda gelen hizmetin mukâbelesinde envâ'-i inâyet-i aliyye-i hüsvâneme mazhar (...) mukarrerdür ana göre eşkıyâ def'inde ikdâm u ihtimâm eylesin.

/111a/

Hüküm:111a/2

Yazıldı.

رضوان Efendi

Şam ve Trablusşam beylerbeylerine hüküm ki:

İftihâru'l-havâs ve'l-mukarrebîn Dârü's-sa'âdetim ağası Mustafa *-dâme uluvvuhû-* mektûb gönderüp bundan akdem Haremeynü's-şerîfeyn'de sâkin olmayup âhar diyârda sâkin olanlara hisse virilmemek bâbında fermân-ı hümayûnum sâdır olmuşken Hama'da sâkin Abdü'l-fettâh nâm kimesne Haremeynü's-şerîfeyn mâlından sâkin olduğu yerde her sene yirmi sikke altun almağla Haremeyn fukarâsına gadr olmağla mezbûrun hissesi ref olunup mukaddemâ sâdır olan fermân-ı hümayûnum üzere ez-diyârda olanlara hisse virilmemek ve hilâf-ı emr viren mütevellîlerin muhâsebelerine mahsûb olmayup ta'yîn itdürilmek bâbında emr-i şerîfim recâsına arz eyledüğün ecluden buyurdum ki:

Vusûl buldukda arz olunduğı üzere mezbûrun hilâf-ı emr-i hümayûn mutasarrıf olduğı hissesi ref ve min-ba'd Haremeynü's-şerîfeyn'de sâkin olmayup âhar diyârda olana hisse virdürmeyesin bundan sonra emrime muhâlif âhar diyârda olanlara hisse viren mütevellilerin muhâsebe defterlerine mahsûb itmeyüp kendülerini ta'yin itdürmeyesin.

/111b/

Hüküm:111b/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ƒ Efendi

Sâbıkân Lahsa Beylerbeyi olup hâlâ Karesi'de muhâsıl-ı emvâl olan Hüseyin'e ve Mihaliç ve Kepsud Kādîsına hüküm ki:

Sen ki muhassıl-ı müşârün-ileyhsin Mevlânâ müşârün-ileyh Mihaliç Kādîsı ile südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp Kepsud Kazâsına tâbi' Bey nâm karye sâkinlerinden sâbıkân Biga Kādîsı olup Karga Kādî demekle ma'rûf olan Mehmed nâm ma'zûl kādî dahi dâimâ şirret ü şekâ üzere olup gelen kādîlara kādîlık emr idüp ve evâmir-i şerîfe ile vilâyet-i mezbûreye fermân olunan mîrî husûsların dahi cem' ü tahsîline mâni' olup nice fesâdı olduğı mukaddemâ arz olındukda Cezîre-i Kıbrıs'a sürgün olması fermân olınmağın ele getürmemekle bir tarikle halâsına emr ibrâz itmekle sürgün olması müfîd olmaduğundan gayrı mütenebbih dahi olmayup hâlâ fesâd ü şenâ'ati günden güne ziyâde olup kazâ-i mezbûrede icrây-ı ahkâm-ı şer'iyeye mecâl olmayup ve mâl-ı mîrî tahsîline dahi imkân yokdur şöyle ki mukaddemâ hatt-ı hümayûn ile virilen emr-i şerîf mücebince cezîre-i mezbûreye sürgün olmazsa küllî ihtilâle bâ'is olur deyü i'lâm itdüğün ecluden mezkûrun arz olunduğı üzere ta'addîsi mukarrer ise üzerine sübût bulan mevâddın sûret-i sicillerini Âstâne-i sa'âdetime gönderüp mezbûrun alâkasını ol diyârdan kat' itdürüp emr-i sâbık mücebince cezîre-i mezbûreye sürgün olınması fermânım olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda her biriniz mukayyed olup mezkûrun fi'l-vâkı' arz olunduğı üzere fesâd ü şenâ'ati mukarrer ise üzerine sübût bulan mevâddın sûret-i

sicillerini Âstâne-i sa'âdetime gönderdükden sonra emr-i sâbık mûcebince ol diyârdan alâkasını kat' idüp yarar âdemini koşup cezîre-i mezbûreye gönderüp îsâl eylesin ve varup cezîre-i mezbûreye teslim olunduğına beylerbeyinden temessük getirdesin ve ma'an gönderdüğün âdemini muhkem tenbîh eylesin ki menâzil ü merâhilde gaybet itdürilmek ihtimâli olmaya ve bu emr-i şerîfîmden sonra mezkûr kendünün istihlâsiyçün bir tarîkle emr ibrâz iderse girü bu emr-i şerîf mûcebince amel idüp tekrâr emr-i şerîfime muhtâc itmeyesin.

/111b/

Hüküm:111b/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ۶

Edirne Kādîsına ve Edirne'de merhûm ceddîm Sultân Selim Han câmi'-i şerîfinin mütevellîsine hüküm ki:

Darü's-sa'âdetim ağası olup evkâf nâzırı olan [...] Ağa *-dâme uluvvuhû-* mektûb gönderüp mahrûse-i mezbûrede merhûm müşârün-ileyhin câmi'-i şerîfinde vakf itdüğü kütüb-i tefâsir ve ehâdis ve gayri mûmâ-ileyhin medresesinde olanlara meşrûta olmağla müderrisler isti'mâl itdüğü kütübün mâ'adâsını mahbûs ve mu'ateb durmağın İsti'mâl ve istifâdesiyle (...) olmak için mukaddemâ câmi'-i mezbûrda va'iz olanlar alup isti'mâl eylemeleriyçün emr-i şerîf virilüp sonra zâyi' olmağın bi'l-fi'l vâ'iz [...] ifitharu's-sulehâ-i (...) Mevlânâ Şeyh Mustafa *-zîde takvâhû-* dahi vech-i meşrûh üzere isti'mâl eylemesi bâbında emr-i şerîfim virilmeğın recâsına arz itmeğın buyurdum ki:

Vusûl buldukda merhûm müşârün-ileyhin câmi'inde [...] vakf eyledüğü kütübden müderrisler alup isti'mâl eyledüğü kütübden mâ'adâsını sizün ma'rifetinüzle [...] mûmâ-ileyh Şeyh *-zîde takvâhû-* ye defter ile [...] lâzım olmadığı zamânda yine alup hıfz itdürüp bu bahâne ile vakfın kitâblarına birisi [...] olunmak ihtimâli olmaya ana göre mukayyed olasın hâfızlığa muhkem tenbîh ve sipariş eylesin ki vakfın kitâbları [...] hazer eylesin.

/112a/

Hüküm:112a/1

Bâ-hatt-ı   Efendi

[...] vâkı‘ olan kâdîlara hüküm ki:

Hâlâ bu sene-i mübârekede Dergâh-ı mu‘allâm yeniçerilerinin [...] düstûr-ı mükerrem müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem vezîrim Ferhâd Paşa –*edâma'llâhü te‘âlâ iclaluhû-* ile [...] yeniçerilerim kethudâsı ta‘yîn olup azîmet itmîşlerdür taht-ı hükûmetinizde sâkin olup ta‘yîn olunan yeniçeri kullarım bir ân eğlendirilmeyüp mu‘accelen ağaları İznik'de kethudâlarına (...) sefer-i hümâyûnuma ma‘an müteveccih olalar deyü ağaları tarafından mektûblar ve evâmîr-i şerîfe irsâl olup muhkem tenbîh olunmuşlar iken bu âna deĝin sefer-i hümâyûnuma müteveccih olmuşlar mıdır yoĝsa hareket itmemişler midir yoklanmak için ocak ağaları kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân dahi Kurd subaşı nasb olup ağaları tarafından mufassal ve meşrûh mektûb virilmeĝin mücebince amel olunması bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda ağaları virdüĝi mektûb mücebince her biriniz onat vechile mukayyed olup taht-ı hükûmetinizde sâkin olan yeniçeri kullarım me‘mûr oldukları sefer-i hümâyûna müteveccih olup fermânım üzere kethudâları yanına varup dâhil olmuşlar mıdır yoĝsa dahi yaramaz mıdır müşârün-ileyh ma‘rifetiyle yoklanup o makûle şimdiye deĝin tenbîh ile mukayyed olmayup yerinde bulunanlar yeniçerileri yoklayup ism ü resmleri ve bölükleri mezkûr ma‘rifetiyle defter olup Âstâne-i sa‘âdetime gönderesin vilâyet-i mezbûrede yeniçeri zâbitlerisiz müşârün-ileyh Kurd'a varup emr-i şerîfîmle dâhil olındukda her biriniz mezkûr emrim mücebince itâ‘at idüp sefere gitmeyenlerin merkûma i‘lâm idüp tezkîrelerini viresin şöyle ki yeniçerilerim sefere ihrâcında ta‘allül ve himâyet eylesesiz ve şimdiye deĝin sefere gitmeyenlerin tezkîrelerini virmeyesin cümlelizün dirlikleri kat‘ olunduĝundan gayrı âzim azûbet olunursuz bilmedik dimeyesiz ve siz ki kâdîlarsız zinhâr yeniçeri kullarımdan bir ferdi himâyet eylemeyesiz emrime ve ağaları mektûbına itâ‘at idüp sefere gidenler kullarımdır varmıyanların dirlikleri yokdur sâir şehirlü nicelerine inâd ile i‘tibâr olup

rağbet ve merhamet eylemeyesiz imdi bu bâbda ağaları virdüği mektûb mûcebince her biriniz minvâl-i meşrûh üzere amel idüp ikdâm u ihtimâmda dakîka fevt eylemeyesiz.

/112a/

Hüküm:112a/2

Bir sûreti

Rûmilinin sol kolında vâkı‘ olan kâdîlara

/112a/

Hüküm:112a/3

Bir sûreti

Rûmilinin sağ kolında vâkı‘ olan kâdîlara

/112a/

Hüküm:112a/4

Bir sûreti

Rûmilinin orta yol üzerinde vâkı‘ olan kâdîlara

/112b/

Hüküm:112b/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ابراهيم Efendi

Gümülcine ve Karasu Yenicesi ve Çağlayık ve Sultânyeri ve Âhirçelebi ve Mekri ve Karacık kâdîlarına hükm ki:

Sen ki Gümülcine kâdîsısın südde-i sa‘âdetime mektûb gönderüp hâlâ ol câniblerde ba‘zı eşkıyâ ve ehl-i fesâd zuhûr idüp bölük halkı ve yeniçeri şeklinde gezüp

sûk-ı sultânîde yat u yarak ve varsak ve bıçak ve gülbenk getirüp ve re'âyâ vü berâyânın emvâl ü erzâkını gâret ü hasâret idüp ve ba'zılarının ehl ü iyâllerine ta'arrûz idüp asker halkı sefere gitmekle haklarından gelinmek dahi kâbiliyet olmamağla fesâd ü şenâ'atleri günden güne izdiyâd olduğını ve bi'l-fi'l kasaba-i mezbûre zâbiti olup sipâhî zümerâsından olan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mustafa *-zîde kadruhû-* için yarar ve mütediyyin ve müstakîm kimesne olup re'âyâ vü berâyâ mezkûrun hüsn-i hâlinden rızâ ve şükrân üzere olup zuhûr iden ehl-i fesâdın haklarından gelinmeğe mübâşir ta'yîn olunursa haklarından gelüp re'âyâ âsûde olur deyü i'lâm itmeğin zuhûr iden ehl-i fesâd her kande ise mezbûr mübâşeretiyle ele getirilüp şer'le haklarından gelinmesi bâbında fermân-ı şerîfim sâdır olmışdur buyurdum ki:

Vardukda bu bâbda her biriniz onat vechile mukayyed olup emrim mücebince yeniçeri ve bölük halkı ağaları ve zâbitleri tarafından virilen mektûb mücebince zuhûr iden ehl-i fesâdı hüsn-i tedbîr ü tedârük ve il eri mu'âvenet ve mezkûrın mübâşeretiyle ele getirilüp da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâdde iden husamâlarıyla mürâfa'-i şer' idüp mezkûr mübâşeretiyle ahvâllerini tamâm-ı hakk üzere teftîş ü tefahhus idüp ba'de's-sübût şer'le müteveccih olan hukûk-ı nâsı ashâbına hükm idüp alıvirdükden sonra muhtâc-ı arz olanlardan ise muhkem habs idüp üzerlerine sübût bulan mevaddın sûret-i sicilleriyle arz eylesin arza muhtâc olmıyan ehl-i fesâda aslâ emân ü zamân virmeyüp mezkûr mübâşeretiyle şer'le muhkem hakkından gelesin ki sâir ehl-i fesâda mûcib-i ibret ve sebep-i nasîhat vâkı' ola re'âyâ vü berâyâyâ zulm olduğına kat'â rızâ-yı hümâyûnum yokdur gereği gibi mukayyed olup ehl-i fesâda bir vechile ruhsat virmeyesin ve sen ki mübâşir mezbûrsun eşkıyâyı ele getürmekde onat vechile mukayyed olup bu bahâne ile kimesneye zulm ü ta'addî vü tecâvüz olınmakdan hazer üzere olasın

/112b/

Hüküm:112b/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ǧ Efendi

Kirmasti ve Mihaliç ve Manyas kâdîlarına hükm ki:

Südde-i sa'âdetimde Darü's-sa'âde ağası olan Mustafa *-dâme muhibbuhû-* tarafından mîrî anbar oğlanlarından Mustafa nâm acemi oğlanını bundan akdem kırk bin akça ile kazâ-i mihaliç'e îsâl idüp Kirmasti Kazâsına tâbi' Dörtköy nâm karyede Arslan nâm kimesnenün odasında Dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinden Ali nâm yeniçeri Ahmed ve diğêr Ali ve karye-i mezbûre ahâlisinden birkaç nefer kimesneler ile ma'an iken mezkûr acemi oğlanı Mustafa'yı katl idüp yanında olan kırk bin akçasını alup mukaddemâ irsâl olunan emir mücebince meclis-i şer'a götürilüp fesâd ü şenâ'atleri sicill olup fesâd iden katilleri Manyas Kazâsında sâkin yeniçeriler zâbiti olan Piri nâm kimesne teslîm olup hasta iken kurâ halkından birkaç nefer kimesneler zikr olunan ehl-i fesâda kefil olup itlâk eyledükden sonra gaybet itmekle ehl-i fesâdın haklarından gelinmeyüp hâlâ ehl-i fesâda mu'in ü zahîr olanlar her kimler ise ele getirilüp dahi ehl-i fesâd her kande ise buldurulması olmağın yeniçeriler zâbiti mübâşeretiyile ele getirilmeleri için iftihâru'l-ümerâ ve'l-ekâbir yeniçerilerim ağası olan Hüseyin *-dâme uluvvuhû-* mührlü mektûb virmeğın buyurdum ki:

Vusûl buldukda müşârün-ileyh tarafından virilen mektûb mücebince mezbûrlar mübâşeretleri ile gaybet iden ehl-i fesâdı şer'le buldurması [...] buldurup getürdüp dahi mezbûrlar mübâşir bir nefer ile meclis-i şer'a ihzâr [...] teftîş ü tefahhus idüp göresin i'lâm olunduğı gibi ise nefer mübâşeretiyile ele getirüp [...] sübût bulan mevâddın [...] Âstâne-i sa'âdetime gönderesin ammâ koşup gönderdüğın âdemlere muhkem tenbîh [...] gaybet itdürmekden ziyâde hazer eyleyeler .

/113a/

Hüküm:113a/1

Yazıldı.

Ş hattıyla

[...] nâzırı olan Mehemmed [...] südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp hâliyâ Ayasofya-i kebîr karîbinde vâkı' Hersek boduru dimekle ma'rûf olan bu derenin suyu hâssa bâğçe ve köşklere ve sâir çeşmelere cârî olduğından gayrı üzerinde binâ olunan evlerin kiminde bir ve kiminde iki kuyu olup ve ba'zı kuyuların ağızları yer ile berâber olup ve taşradan sakalar gidüp suyu âhar yerlere alup gidüp suya küllî müzâyakâ

olmuşdur zikr olunan evler yerlü yerinde teftîş ü tefahhus olunup iki kuyusu olanın birisi iptal olup yer ile berâber olanı bir arşun yüksek idüp ve su alan sakalar men' olunmak ve vâkı' olan keşifleri yerden yüksek olup pâk u tedhir olunmak lazımdur deyü arz itmeğin olıgeldüğü üzere amel olunmak fermânım olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda bi'z-zât mukayyed olup zikr olunan mahall üzerine varup dahi zikr olunan bu durum üzerinde olan kuyular kadîmden ne vechile olıgelmiş ise ki ve ol vechile mecrâ itdürüp [...] olıgelene muhâlif bir ferde ta'allül ü nizâ' itdürmeysin ve zikr olunan kuyulardan su alan sakaları dahi men' ü def' eyleyesiz su bâbnda müzâyaka çekilmeye.

/113a/

Hüküm:113a/2

Ba hattı ابراهيم Efendi

Defterdarlıktan mütekâ'id olup Filipe'de sâkin olan Mehmed –*dâme uluvvuhû-* ya hüküm ki:

Sen müstakîm ve dindar ve sâhib ü vukûf ve berhizkâr olduğın mesmû'-ı hümayûnum olup Ağrıboz ve İnebahtı ve Kalili sancaklarının tahrîri lâzım u mühim olmağla bi'l-fi'l Ağrıboz Sancakbeyi olup Düstur-ı mükerrerrem vezîr-i a'zamım Derviş Paşa –*edâma'llâhü te'âlâ iclâluhû* – nün karındaşı olan iftihâru'l-ümerâi'l-kirâm [boş] – *dâme izzuhû-* ye tahrîri hidmeti emr olunup Âstâne-i sa'âdetimden Ahmed'e mufassal defterleri teslîm olunmağın mûmâ-ileyh âmire sen dahi müşârün-ileyhin yanınca kâtib olup ber-vech-i adâlet ü istikâmet ile zikr olunan üç sancağı tahrîr itmek emrim olup tahrîr berâtı virilmişdür buyurdum ki:

Vusûl buldukda bir ân ve bir sa'at te'hîr ü terâhî itmeyüp mu'accelen mahall-i mezbûra varup zikr olunan üç sancağı mîrî mûmâ -ileyh ile tahrîr idesin avk u te'hîr ve ihmâl ü müsâhaleden be-gâyet hazer idesin.

/113b/

Hüküm:113b/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ƒ Efendi

Canik Sancakbeyine ve Samsun Kādîsına hükm ki:

Sen ki mîrlivâsın südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp nefsi-i Samsun sâkinlerinden Sinân Beyzâde dimekle ma'rûf olup sâbıkân sipâhî oğlanlarından olan Mustafa Trabzonî nâm şakî mukaddemâ Karayazıcı nâmına olan celâlî âdemlerinden olup müddet-i hadîdiyle gezüp bî-günah nice müslimânı katl ve emvâl ü erzâklarını nehb ü gâret ve katl itmedüklerine küllî hakâret ve cefâ idüp zümerâ-i mezbûreden olmağla ulûfesi kat' olup sipâhîler ocağında kat'a alâkası kalmamış iken kasaba-i mezbûre sâkinlerinden mütevaffâ Mehmed Çavuş'un yetimlerinin altun ve gümüş evâd-ı atlık ve kemer kılıçlar ve rahtlar ve sâir esbâblarını ve bin sikke altunını ve bi'l-cümle beş yük akçalık emvâl ü erzâkını emânet vaz' olunduğı yerden cebren ve zulmen çeküp alup gasb u gâret itmekle merkûm Mehmed Çavuş'un kızkarındaşı Râhîne nâm Saliha hâtun şakî-i mezbûrdan gâret ü hasâret eylediğı emvâl ü erzâkını şer'le [...] mezbûre hatunı katl idüp bu makûle zulm ü ta'addîsine nihâyet olmayup ve hâlâ ulûfemi mukarrer eyledüm deyü kuvvet bazı izhâr idüp zikr olunan emvâl ü erzâkı varanlarına virmeyüp zikr olunan emvâl ü erzâk muktezây-ı şer'-i kavîmle alıvırılıp ve bilâ-sebeb katl eylediğı merkûme Rahîme'nin dahi ahvâli şer'le görülüp icrây-ı hakk olınmak recâsına arz eylediğün eelden mukâbele defterine mürâca'at olup görildükde mezkûr bin on bir tarihinde ve hac vâcibesinde on dokuz kat niyâbesi olup celâlî-i mezbûr yanında olmağla mürde tîmâr olup sipâhîlik defterinden ihrâc olunmuş bulunmağla ulûfesi mukarrer olmamışdur (...) zümerâ-i mezbûrede alâka-i hümayûnumdur mürde tîmârdır bu makûle şakînin ulûfesi mukarrer olmak ihtimâli yokdur ahz idüp şer'le teftîş itdükden sonra südde-i sa'âdetime gönderilmek emr idüp [...] buyurdum ki:

Vusûl buldukda te'hîr ü terâhî eylemeyüp şakî-i mezbûrı bi-eyyi tarîkın kâne hüsn-i tedbîr ü tedârûkle ele getirüp merkûm Mehmed Çavuş'un veresiyle ve sâir da'vâ-yı hakk idüp [...] idenler ile mürâfa'a idüp bir def'a şer'le görülüp fasl olmayan husûslarını husamâ muvâcehesinde hakk u adl üzere görüp üzerine şer'le sübût bulan hukûkı ashâbına hükm idüp alıvirdükden sonra [...] bulan mevâddın sûret-i sicilleriyle şakî-i mezbûru mukayyed ü mahbûs südde-i sa'âdetime gönderesin ve böyle koşup

gönderdüğün âdemlere muhkem tenbîh ü te'kîd eylesesin ki yolda ve izde ve merâhil ü menâzilde [...] mukayyed [...] itdürürlerse şakî-i mezbûre olacak hakâret ü sıyânet kendülerine olmak mukarrerdür ana göre mukayyed olup kemâl-i basîret üzere olalar

/114a/

Hüküm:114a/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ۛ

[...] Yenişehir sancaklarında vâkı' olan kâdîlara hükm ki:

Hâliyâ bu sene-i mübareke cem'an yeniçeri kullarım düstûr-ı mükerrerem [...] serdârım olan vezirim Ferhâd Paşa –*edâma'llahü te'âlâ iclâluhû*- ile ve yeniçerilerim kethudâsıyla şark seferine me'mûr olup (...) Üsküdar'dan kalkup bir kaç konak mahall-i me'mûre tevcîh ve revâne olmuşken sefere me'mûr olan yeniçeri kullarım gelüp müşârün-ileyhe mülâkî olmamağla taht-ı kazânuзда sâkin olup sefere me'mûr olanlar Yıran'dan kalkup İznik nâm mahalde müşârün-ileyh kethudâya mülâkî olup (...?) vardur terekelerimizi der-anbâr itmedük deyü ihmâl ü müsâhaleden be-gâyet hazer üzere olup bu sene sâir senelere [...] deyü defe'âtle tenbîh ü te'kîd olunup iftihâru'l-ümerâ ve'l-ekâbir yeniçerilerim ağası Hüseyin –*dâme uluvvuhû*- tarafından dahi te'kîd mektûblar irsâl olunmuşken girü varup mûmâ-ileyh kethudâya dâhil olmamâları ile yine müşârün-ileyh tarafından mektûb ile yeniçerilerim çavuşlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mehmed Çavuş –*zîde kadruhû*- ta'yîn olunup irsâl olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda mukaddemâ fermân olduğu üzere şark seferine me'mûr olup taht-ı kazânuзда ve nevâhî-i kurâda sâkin olan yeniçeri kullarım mu'accelen kalkup varup İznik'de kethudâlarına mülâkat olmak için mecmû'-ı sâbık olan mahallerde muhkem tenbîh ü nidâ itdürüp aslâ te'hîr ü terâhî ve bir dürlü dahi itmeyüp yat u yarakları ile mükemmel kalkup me'mûr oldukları mahalle varup terekelerimizi der-anbâr itmedük deyü öZR ü bahâne itmeyüp varup İznik'e dâhil olup müşârün-ileyh kethudânın yoklamasında hâzır bulunalar şöyle ki ba'de't-tenbih fitne olmayup mahall-i me'mûra varup dâhil olmayup bu yoklamada mevcûd bulunmâları nâ-mevcud olanlar

Âstâne-i sa'âdetime arz u i'lâm olmak için muhkem tenbîh ü te'kîd olmuşdur anun gibilerin dirlikleri kat' olunmak mukarrerdür ana göre mukayyed olup varup İznik'de müşârün-ileyh yeniçerilerim kethudâlarına dâhil olup me'mûr olanları sefer-i hümâyûnumda hizmet de ve yoldaşlıkta bulunmakda dakîka fevt itmeyeler.

/114a/

Hüküm:114a/2

Bâ-hatt-ı رضوان Bey

Bayburd Kādîsına hükm ki:

Südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp nefsi-i Bayburd sâkinlerinden Biti nâm kimesne meclis-i şer'a gelüp tazallüm idüp yine kasaba-i mezbûrede sâkin olup sâbıkân mahkeme-i şer'iyede niyâbet hizmetinde iken sicill-i mahfûzda mukayyed olan müslimânların sûret-i sicillerini ihrâc idüp ol sebebden müslimânlara ziyâde zulm olup ve hilâf-ı şer-'i şerîfe nikâhlar idüp müslimânlara envâ'ı cefâ itdüğü mukaddemâ arz olındukda niyâbetden def' olunmuş iken yine bir tarikle nâ'ib olup mezbûr Nebi'yi ehl-i örfe gammâz idüp üzerine şer'le bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değil iken yüz elli aded gurusş aldırup ve sâir fukarâya dahi dâimâ zulm ü ta'addî üzere olmağla şikâyet eyleyüp niyâbetden def' ve şer'le hakkından gelinmek recâsına arz eyledüğü ecluden niyâbetden ref' ve şer'le hakkından gelinmek emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda aslâ te'hîr ü tevakkuf itmeyüp niyâbetden ref' itdükden sonra getürdüp da'vâ-yı hakk idüp ta'yîn-i mâtde idenler ile mürâfa' idüp bir def'a şer'le görölüp fasl olmayup üzerinden on beş yıl mürûr itmeyen husûslarını husamâ muvâcehesinde hakk u adl üzere görüp üzerine şer'le sübût bulan hukûkî ashabına hükm idüp bî-kusûr alıvirdükden sonra muhtâc-ı arz olanlardan ise habs idüp dahi üzerine şer'le sübût bulan mevâddın sûret-i sicilleriyle yazup arz eylesin ki sonradan hakkında ne vechile emrim sâdir olursa mûcebi ile amel olına değilse hakkında şer'le lâzım geleni icrâ idüp yerine koyasın hîn-i teftîşde hakk üzere olup tezvîr ü telbîsden ve şuhûd-ı zûrdan ve garaz u nisbetden ve ahz u celb sebebi ile hilâf-ı vâkı' kaziyeye arz olunup ehl-i fesâd himâyet olunmaktan hazer idüp câdde-i hakdan udûl ve inhirâf eylemeyesin.

/114b/

Hüküm:114b/1

Yazıldı.

Ş hattı

Bolaman Kādîsına hüküm ki:

Südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp Bolaman ve Ya'küb Bey ve Ordı kazâları ahâlisi meclis-i şer'â varup birkaç seneden berü vilâyet-i mezbûreye celâlî eşkıyâsı müstevlî olup emvâl ü erzâklarını nehb ü gâret ve evlâd ü evzâclarını cebren çeküp alup gelmekle ekseri perâkende vü perîşân olup hâliyâ nefsi Bolaman'da vâkî' ve vîrâne olan Hama nâm kal'ayı kendü mâlları ile ta'mîr ve cem' günü ikâmet-i bazar olmak bâbında izn-i hümâyûn recâ iderüz deyü el-Hâc itdüklerini arz eyledüğün eelden buyurdum ki:

Vusûl buldukda zikr olunan harâbe kal'ayı kendü mâllarıyla ta'mîr itdüresin hilâf-ı şer'-i şerîf bir ferdi rencîde itdürmeyesin ammâ bu bahâne ile re'âyâ vü berâyâdan ahz u celb olınmakdan ve bir vechile ta'addî vü tecâvüz olınmakdan ziyâde hazer idesin ve mahall-i mezbûrda bazar (...)

/114b/

Hüküm:114b/2

Yazıldı.

Ş Efendi hattı

Çorum Sancakbeyi Mehmed'e ve Osmâncık Kādîsı Hüseyin'e hüküm ki:

Südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp defter-i hâkânî kâtiblerinden olup livâ-i mezbûrda ve Osmâncık kazâsına tâbî' Pelidbükü nâhiyesinde Kızıldağı nâm karyeye ber-vech-i ze'âmeti mutasarrıf olan Kâtib Mustafa'nın vekîli olan Kasım meclis-i şer'â gelüp zikr olunan karyeden hâsıl olan terekenin öşründe ve bağlarının öşrine mu'âdil

feth-i hākāniden berü virürler iken karye-i mezbûre sâkinlerinden Hacı Mehmed ve karındaşı Mustafa ve Yûnus Mu'îd ve Fazlullah Mu'îd ve Hüseyin oğlu Yûnus ve Hatib oğlu ve Hasan ve Ahmed nâm kimesneler vilâyet-i mezbûre re'âyâsının önüne düşüp ve re'âyâyı ihlâl idüp hilâf-ı şer' ve kânûn mezbûrın şer'-i şerîf ve fetvâyı ibrâz idüp mücerred defterde yazduğı üzere aldırırız deyü ta'allül idüp ellerinde olan fetvâ ve emr-i şerîf [...] olduğundan gayrı vekîl-i mezbûr dahi sahîh emr-i şerîf ve fetvây-ı şerîf ibrâz idüp mâ-takdîmden viregeldükleri öşr ve bağlarından [...] resm ve tahrîrden sonra ğars olınan bağlardan öşrini alıviresin deyü fermân olınmışken mezbûrlar kanâ'at itmeyüp girü defter mûcebince virürüz deyü re'âyâyı tahrîk idüp mezbûrdan kimesneler reîs-i eşkıyâ olup dâimâ re'âyâyı tahrîk idüp bu makûle fesâddan hâlî değıllerdür şöyle ki mezbûrların haklarından gelinmesine min-ba'd edây-ı ahkâm-ı şer'iyye ve emr-i şerîf dahi edâ olınmakdan kalur deyü arz eyledüğün eclden mezbûrlar ile ele getirilüp [...] gönderilmeğın fermânım olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda emrim üzere mezbûrları hüsn-i tedbîr ü tedârûkle ele getirüp [...] koşup südde-i sa'âdetime gönderesin ki sâire mûcib-i ibret için taşra kimesne gönderile ammâ koşup gönderdiğün âdemlere muhkem [...] gaybet itdürilmekden ziyâde hazer eylesin.

/115a/

Hüküm:115a/1

Yazıldı.

ع

[...] için gönderilüp varup edâ-i hizmet idüp avdet eyleyüp Kırmasti kazâsında [...] doksan beşinci cemâ'atden Mustafa Hüseyin ve otuz altıncı bölükden Yûsuf Ali nâm yeniçeriler mezbûrı [...] deyü yanına birkaç âdem koşup ba'de nısfu'l-leylde mezbûrın bir gümüşlü kılıcını ve bir kürde ...ve yetmiş beş sikke altunını [...] eyleyüp mezkûra gadr olmağın husûs-ı mezbûr ol cânibde yeniçeri serdârı olan Mehemed mübâşeretiyle teftîş olup ahâli-i karyeden [...] olmağla mezkûrlardan şer'le taleb olup zuhûra gelinmek bâbında yeniçerilerim ağası olan iftiharu'l-ümerâ ve'l-ekâbir

Hüseyin –*dâme uluvvuhû*- mektûb virmeğın mücebince husûs-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere teftîş olunup şer‘le zuhûra gelmesini emr idüp buyurdum ki:

[vusûl] buldukda mûmâ-ileyhin mektûbı mücebince zikr olınan akça ve esbâbı ahâli-i karyeden ve mezkûrân yeniçerilerden ve mezkûr serdâr Mehemed ma‘rifetiyle teftîş eyleyüp şer‘le [...] müteveccih olursa bî-kusûr buldurdup zuhûra getürdükden sonra bu fesâdı idenler muhtâc-ı arz olanlardan ise habs ve arz eyleyesin değıllerse şer‘le haklarında lâzım geleni icrâ eyleyesin ammâ bu bahâne ile ehl-i [...] olanlara zecr ve ta‘addî olmakdan ve ehl-i fesâda himâyet eylemekden ihtiyât eyleyesin ol cânibde olan Dergâh-ı mu‘allâm yeniçerilerinin sefer-i hümâyûna me‘mûr olanlarını birgün dahi eğılendirmeyüp sefere ihrâc idüp serdâr-ı zafer-şi‘ârıma îsâl eyleyesin şöyle ki sefere me‘mûr olanlardan kimesne hâlde veyahûd gece hareket idüp mahallinde hidmet de bulunmayalar senin ihmâline me‘mûl olup mansıbın âhara virilmek mukarrerdür ana göre [...] ikdâm u ihtimâmda dakîka fevt eylemeyesin.

/115a/

Hüküm:115a/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ğ Efendi

Midillü Kādîsı olup müfettiş-i emvâl olan Mehmed ve sâbıkân Limni Kādîsı olan Mevlânâ Hüsrev'e hükm ki:

Sen ki kādîsın südde-i sa‘âdetime mektûb gönderüp Yorgi Veled nâm zimmî bundan akdem reîs olduğı gemiye tuz yükledüp cezîre-i Limmos'dan kalkup ticarete giderken deryâda üzerine harbî kafir donanması donalup gemisinde olan yoldaşlarından on nefer müslimânı esîr idüp kendüsini sâir kefere yoldaşlarıyla itlâk idüp Midillü cezîresine sulanmak için vardukda sâbıkân ol etrâfda mukâta‘a emîni olan Civan Nikola nâm harâmî bunu dutup zikr olınan gemi senin değıldür gemi reîsi kâfir olup veya cengde mürd olmuşdur cümle gemi ve sermâye ve içinde olan esbâb ânındır mîrîye râci‘ olmuşdur deyü gemisini esbâbı içinde olan tuzı ve âlât ve esbâbı ve sanduğı ve on beş bin akçalık ibrişim kuşaklarını alup yüz otuz bin akçaya fûrûht idüp sâbıkân

müfettiş-i emvâl olan fürû'ı ve nâ'ibi Hüseyin ile ittifâk idüp zikr olınan esbâb u erzâkını ekl ü bel' eyleyüp zikr olınan esbâbı sâhibine red eylesin deyü mâliyeden mukaddemâ mufassal u meşrûh iki kıt'a emr-i şerîf virilmişken hilâf-ı emr-i şerîf esbâbı alıkomayup bunun gemisini virüp mâ'adâsına ta'allül ü nizâ' eyledüğün bildirüp bu bâbda mâliyeden virilen emr-i şerîf mücebince emvâl ü erzâkı virilmek için hükm-i hümâyûnum virilmek bâbında inâyet ü recâsına arz eyledüğün ecluden mezbûrın emvâl ü erzâkı alıvirilmek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda mezbûr zimmî husamâsıyla meclis-i şer'a ihzâr eyleyüp on beş yıl mürûr itmeyen da'vâlarını hakk üzere teftîş ü tefahhus eyleyüp göresin zimmetine ne mikdâr hakkı zuhûr iderse ba'de's-sübût hükm idüp mukaddemâ vârid olan emr-i şerîf mücebince alıviresin şöyle ki bu emr-i şerîfimden sonra ta'allül ü nizâ' iderse emr-i şerîfimle varan (...) südde-i sa'âdetime irsâl eylesin Divân-ı hümâyûnuma getürdilüp emrime inâd u muhâlefet idenlere ibret için gereği gibi hakkından geline husûs-ı mezbûr mukayyed olup sâire kıyâs eylemeyesin.

/115b/

Hüküm:115b/1

Yazıldı.

Atina Kādîsına hükm ki:

Kazâ-i mezbûre yeniçeri zâbiti nâmına olan yeniçeri çavuşı ve yasakçılı re'âyâ vü berâyâdan safâ geldi nâmına küllî akçalarını alup zulm ü ta'addî eyledükleri istimâ' olunup fukarâya bu makûle teklif olunduğuna min-ba'd rızâ-yı şerîfim olmadığı ecluden men' ü def' olınmaları bâbında hâlâ yeniçeri ağası olan iftihârü'l-ümerâ ve'l-ekâbir Hüseyin –*dâme uluvvuhû*- tarafından mührlü mektûb virilmeğün buyurdum ki:

Vardukda müşârün-ileyhin mektûbu mücebince zikr olınan yasakçı tâifesini re'âyâdan safâ geldi nâmına akça almakdan men'ü def' idüp hilâf-ı şer'-i şerîf bir nesnelere aldirmayasın inhâ mektûbına muhâlif iş olmakdan ihtiyât olasin.

/115b/

Hüküm:115b/2

Yazıldı.

رضوان Efendi hattıyla Anadolu beylerbeyine (...?)

Anadolu Beylerbeyine hükm ki:

Göynik Kādîsı Mevlânâ Mehmed mektûb gönderüp Eskişehir ve Karacaşehir kādîliklarından ümerâ ile sursat zahîresi ihrâcına mübâşir ta'yîn olunan sipâhî oğlanlarım zümerâsından Mahmud zikr olunan kādîliklardan fermân olduğu üzere zahîre ihrâcında iken silâhdârlar zümerâsından olup eşkıyâdan olan Ramazân hevâsına tâbi' bir nice eşkıyâ ile evini basup esbâb u erzâkını gâret idüp ve bir hidmetkârını cebren çeküp alup küllî zulm ü ta'addî eylemişdür deyü arz itmeğle bu bâbda ağaları tarafından mektûb virilmeğın buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda bi'z-zât onat vechile mukayyed olup mezbûr ağaları tarafından virilen mektûb mücebince bi-eyyi vechin kâne ele götürüp gaybet iderlerse şer'le buldurması lâzım olan kefillerine buldurdup dahi husamâ muvâcehesinde onat vechile şer'le hakk üzere teftiş idüp göresin arz olduğu üzere fesâd ü şenâ'ati bi-hasebi's-şer' sâbit olursa ba'de's-sübût şer'le müteveccih olan hakkını hükm idüp alıvirdükden sonra mezbûrî südde-i sa'âdetime gönderesin muktezây-ı şer'le haklarından geline bu husûsı saire kıyâs itmeyüp şakî-i mezbûrî her ne vechile mümkün olursa ele götürüp elbette südde-i sa'âdetime gönderesin.

/115b/

Hüküm:115b/3

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ۞ Efendi

Manisa Beyi Mehmed'e ve livâ-i mezbûrda vâkı' olan kādîlara hükm ki:

Hâliyâ İdil Sancağı ile ol câniblerde muhassıl-ı emvâl olan Yûsuf –*dâme ikbâluhû*- tarafından tahsîl-i mâl idüp varan âdemlere mu'in u zâhir olup taleb itdüğü mezbûrları ele getirüp mâni' ü müzâhim olmamak fermânım olmuştur buyurdum ki:

Vusûl buldukda fermân-ı celîlü'l-kadrim mûcebince livâ-i mezbûrda olan mukâta'ât ve sâir emvâl-i hâssanın tahsîli emn ü inâyet ihzâr idüp mührlü mektûbıyla âdemleri vardukda imdâd u i'ânet idüp mâl-ı mîrî tahsîline mâni' olmayasın ve sen ki mîr-i müşârün-ileyhsin ol cânibe dahi senün sancağını ve mahsûlâtını dahl itmeye deyü emr-i şerîf gönderilmişdir ana göre amel idüp emrim üzere sancağı ve mahsulâtını ahz u dahl idüp [...] mâni' olmayasın şöyle ki sancağında [...] olındığı i'lâm [...] ana göre mukayyed olasın [...]

/116a/

Hüküm:116a/1

ç *hattı*

[...] mîrlivâ kâimmakâmı olan Haydar Kethudâ ile kasaba-i Manisa'yı dolanup ele getirüp [...] gelmek istedikde kasaba-i mezbûrda sâkin olan sipah ve yeniçeri tâifesi ele getirdüğü [...] ve hidmetkârımızdır deyü üzerine varup zincirinden mahbûs alup seni katl ideriz deyü ta'addî eyledükleri ecluden eşkıyâ zabt olmayup fesâdları günden güne izdiyâd bulduğı i'lâm olunmağın buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda onat vechile mukayyed olup gice ile gezüp fesâdlarından eşkıyâyı hüsn-i tedbîr ü tedârükle ele getirüp dahi muktezây-ı şer'le haklarından lâzım geleni icrâ eylesin ve sipah ve yeniçeri tâifesinden dahi muhkem tenbîh eylesin ki min-ba'd ehl-i fesâda himâyet itmeyüp kendü hallerinde olalar şöyle ki ba'de't-tenbîh eylemeyüp girü vech-i meşrûh üzere ele giren eşkıyâ bizüm akrabamız ve hidmetkârımızdır deyü haklarından gelinmeğe mâni' olalar ol makûleleri ism ü resmleri ve şöretleri ile yazup arz eylesin sonra haklarında ne vechile emrim sâdir olursa mûcebi ile amel eylesin

/116a/

Hüküm:116a/2

Yazıldı.

افندي hattı ile olıgeldüğü üzere

Manisa Kādısına hükm ki:

Hâssa çizme için taht-ı kazânuзда sahtiyân cem‘ olınugelmekle hâssa çizmecilerden Ahmed ta‘yîn olup kadîmden olıgeldüğü üzere cem‘ itmek istedikde kasaba-i mezbûrede olan sahtiyâncılar varmakda ta‘allül eyledükleri i‘lâm olınmağın buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda kadîmden olıgeldüğü üzere amel idüp kadîmden olıgelene muhâlif kimesneye iş itdürmeysin (...) olıgelene muhâlif inâd u muhâlefet üzere olanları yazup arz eylesin.

/116b/

Hüküm:116b/1

Yazıldı.

[Yev]mi's-sebt

Fi 18 S sene 1015

Bâ-hatt-ı ۛ

Manisa Kādısına hükm ki:

Taht-ı kazânuza tâbi‘ vâkı‘ olan hâssa tabbâklar tarafından şöyle arz olındı ki hâssa-i hümâyûnum için ol câniblerde zuhûr iden tabbâkların sahtiyân murâd üzere olmayup Kassâb tâifesi boğazlanan oğlak derilerini bıçak ile çıkarmağla havâs-ı hümâyûnuma yarar deri fasl olmayup oğlak boğazlandukda yumruk ile çıkarup hâsıl olan derileri bozmayup vâkı‘ olan yeniçerilerde havâs-ı hümâyûnuma yarar eyüce

derileri pay için kabz olunmak lâzım geldükde bir ferdi dahl itmeyüp hıfz itdürilmek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda fermân-ı şerîfim üzere ol câniblerde olan kassâblara muhkem tenbîh ü te'kîd eyleyesin ki oğlak derilerini bıçak ile çıkartmayup yumruk ile çıkarup hâsıl olan derileri havâs-ı hümâyûnum için hıfz idüp Âstâne-i sa'âdetime irsâl ü îsâl itdüresin.

/116b/

Hüküm:116b/2

Yazıldı.

ع Efendi

Gelibolı ve Sultâniye kâdîlarına hüküm ki:

Sultâniye Kal'asından firâr iden Boğdan beyzâdesinin firârına bâ'is olanlardan dizdâr-ı sâbık Serdâr (...) ve Kürekçi Bâkî ve Yaban nâm Rah'ın südde-i sa'âdetime huzûrları lâzım olmağla her kangınızun taht-ı kazâsında bulunurlarsa aslâ emân u zamân virmeyüp hüküm-i şer'le varan Dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından kıdvetü'l-emâcid ve'l-akrân [boş] çavuşumla kayd u bend ile mu'accelen Âstâne-i sa'âdetime gönderilmeleri lâzım olmışdur buyurdum ki:

Hüküm-i şerîfimle müşârün-ileyh çavuşum vardukda husûs-ı mezbûre onat vechile mukayyed olup her kangınızun taht-ı kazâsında bulunurlarsa hüsn-i tedbîr ü tedârükle ele götürüp dahi mu'accelen mukayyed ü mahbûs Âstâne-i sa'âdetime irsâl eyleyesin şöyle ki ihmâl ve himâyet olunmağla gaybet ve firâr eyleyeler azille konılmayup haklarından gelinmek mukarrerdür ana göre ziyâde basîret ü intibâh üzere olasın ve sen ki mezkûr çavuşumsun mezbûrları mukayyed ü mahbûs götürüp yolda ve izde gaybet itdürmekden ziyâde hazer eyleyesin ve innallah olacak akîbet sana olur bilmiş olasın

/116b/

Hüküm:116b/3

Yazıldı.

هـ hattı mektûb mücebince

Haslar Kādîsına hüküm ki:

Yeniçeri ocağının emekdarlarından baş yayabaşı olan Muslihiddin'in emlâk (...?) Rıdvan nâm abd-i memlûki mezbûrın yetmiş beş sikke altun ve ba'zı esbâbını tard idüp firâr itdüklerinde taht-ı kazânuza tâbi' Medye nâm karyede ahz olunmağla mezbûrın âdemi varup taleb itdüğünde karye-i mezbûrede subaşı olan Ali fi'l-vâkı' ahz olunmuşlar idi lâkin zinciri kırup bu cânibden dahi firâr itmişlerdür deyü haber virdüğü sicill olunup mezbûr subaşının bu vechile haber virdüğü mevâki'dür deyü tazallüm itmeğin mezbûr subaşı ile Himmet nâm yeniçeri südde-i sa'âdetime gelmek bâbında yeniçeriler ağası olan iftihâru'l-ümerâ ve'l-ekâbir Hüseyin –*dâme uluvvuhû*- tarafından mektûb virilmeğin buyurdum ki:

Vusûl buldukda mezbûr tarafından virilen mektûb mücebince mezbûr Subaşı Ali ma'rifetiyle yeniçeri Himmet'le yarar âdemlerini koşup südde-i sa'âdetime gönderilmesi [...] şer'le teftîş [...]

/117a/

Hüküm:117a/1

Yazıldı.

[Yevm]ü'l-ahad

[...] S sene 1015

هـ hattı

[...] Kavala ve Drama ve Vize (...) ve Pirevişte ve Çağlayık ve Nevrekop ve Razlık ve Serez ve Zihne ve Robçoz kādîlarına hüküm ki:

Hâliyâ taht-ı kazanuzda ba‘zı ehl-i fesâd ve eşkıyâ zuhûr idüp yollara ve bellere [...] ve gâret ü emvâl itmekden hâlî olmadıklarından gayrı köylerde ve kasabalarda evler basılıp fesâd ü şenâ‘at üzere oldukları i‘lâm olındı imdi eyyâm-ı adâlet-encâmımda re‘âyâ vü berâyâyâ ve fukarâ vü zuefâyâ ve bi'l-cümle bir ferde hilâf-ı şer‘-i mazhar zulm ü ta‘addî olunduğına aslâ ve kat‘â rızâ-yı şerîfim yokdur o makûle ehl-i fesâd ele getirilüp hukûk-ı nâs ashâbına şer‘le alıvirüldükden sonra sâbıkân [...] olan Dergâh-ı mu‘allâm müteferrikalarından kıdvetü'l-emâcid ve'l-ekârim Hüseyin – *zîde mecdühû*- mübâşeretiyile haklarından gelinmek bâbında [fermân]-ı âlî-şânım sâdır olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda cümleünüz bi'z-zât mukayyed olup taht-ı kazânuzda anın gibi ehl-i fesâd ve eşkıyâ zuhûr eyledükde mezbûr mübâşeretiyile hüsn-i tedbîr ü tedârükle ele getirüp gaybet idenleri şer‘le buldurması lâzım olan kefillerine buldurup getürdüp da‘vâ-yı hakk ve ta‘yîn-i mâdde iden husamâlarıyla berâber idüp bir def‘a şer‘le fasl olmayup üzerinden on beş yıl mürûr itmeyen da‘vâlarını onat vechile hakk üzere teftîş ü tefahhus idüp dahi ba‘de's-sübût ashâb-ı hukûka bî-kusûr haklarını alıvirüldükden sonra ehl-i fesâdı aslâ ve kat‘â himâyet itmeyüp bir vechile şer‘le haklarından gelesin ki sâir eşkıyâyâ mûcib-i ibret ola ammâ umûm teftîşi memnû‘dur ancak zuhûr idüp müdhali olan eşkıyânın haklarından gelüp bu bahâne ile kendü hallerinde olanlara dahl ve ahz u celb sebebi ile ehl-i fesâda himâyet eylemekden ziyâde hazer eyleyesin.

/117a/

Hüküm:117a/2

Vezîr-i a‘zama hükm ki:

Hâlâ sağ araba kethudâsı olan kıdvetü'l emâcid ve'l akrân mehmed –*zîde mecdühû*- yarar ve Âstâne-i sa‘âdetimin emekdarlarından olup hidmetin uhdesinden gelmeğe kâdir olmağla hâlâ sefer-i hümâyûna me‘mûr olan askeri ihrâc için Rûmili câniblerine irsâl olunmağın mezkûr varup gelince kethudâlîğa haricden dahl olmamak emrim olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda sefer-i hümâyûna memur olan askeri varup ihrâc idüp itmâm-ı hidmet idince kethudâlığa hâricden kimesneyi dahl itdürmeysin.

/117b/

Hüküm:17b/1

Yazıldı.

Baba Kādîsına hükm ki:

Sâbıkân vezîr-i a‘zam iken vefât iden merhûm Ali Paşa cedîd evkâfının cihât-ı atîkâsına meşrûtâ olmağın hâlâ atîkâsı Dîvân-ı hümâyûnuma gelüp biz şart-ı vakıf mûcebince ahvâl-i vakfı görüp istikâmetle hidmet iderken hâlâ haricden Mustafa nâm kimesne atîkâ vakf-ı mezbûrı harâb itmişlerdür deyü hilâf-ı vâkı‘ bildirmeğle tevliyeti almışdur deyü tazallüm eyledikleri eelden buyurdum ki:

Vardukda ehl-i vukûf bî-garaz kimesneler muvâcehelerinde husûs-ı mezbûrı şer‘le hakk üzere teftîş ü tefahhus eyleyüp göresin fi‘l-vâkı‘ ile‘l-ân vakf-ı mezbûr bu hâlde olmak i‘tikâden olan mütevellîler ihmâlinden midir yoğsa vakıfda müsa‘ade olmağla mıdır nicedir sıhhati üzere ma‘lûm idinüp arz eyleyesin.

/117b/

Hüküm:117b/2

Yazıldı.

☞ *Efendi*

Sâbıkân Çıldır Beylerbeyi olup İdil Sancağına mutasarrıf olup muhassıl-ı emvâl olan Yûsuf'a hükm ki:

Üzümlü Kādîsı olan Mevlânâ Mustafa *–zîde fazluhû–* südde-i sa‘âdetime mektûb gönderüp Menteşe Sancağına tâbi‘ Köyceğiz ve Pınaz ve Mekri etrâfında olan kâdîliklar deryâya karîb olup firkateci levendâtı olmağla hâlâ bin on dört avârızının cem‘ine Müsliman Ali ile Mevlânâ müşârün-ileyh varup cem‘ itmeğle mübâşeret idüp

kazâ-i mezbûre dâhil olduklarında kazâ-i mezbûre sâkinlerinden Hacı Ömerzâde Hâlil Çavuş ve karındaşı Hacı Mehmed Menteşe (...?) Ahmed bilâ-emr üzerine il erini cem' idüp her birine şartlayup iki yüzden mütecâviz firkateci levendânı ile ma'an bayraklar açup müşârün-ileyh müslimânın üzerine gelüp küllî ceng ü cidâl ve tarafından hayli âdem düşüp vech-i meşrûh üzere fesâd ü şenâ'at eyledüklerini arz eylediği ecluden zikr olunan şakîler bi-eyyi vechi kân ele getirilüp kayd u bend ile Âstâne-i sa'âdetime gönderilmesi emrim olmuştur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermânım üzere zikr olunan şakîleri hüsn-i tedbîr ü tedârükle ele getirüp zimmetine lâzım gelen hukûk-ı nâsı ba'de's-sübût hükm idüp alıvirdükden sonra [...] kifâyet mikdârı yarar âdemler koşup kayd u bend ile mu'accelen Âstâne-i sa'âdetime gönderesin ammâ koşup gönderdiğin kimesnelere muhkem tenbîh ü te'kîd eylesin ki menâzil ü merâhilde mezbûrı gaflet ile kaçurmaktan ziyâde ihtiyât eyleyeler.

/117b/

Hüküm:117b/3

Yazıldı.

ع Efendi hattıyla

Gence Beylerine hükm ki:

Südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp mukâddemâ Revan ve Köprü Kal'asından ihrâc olunan Gence'nin sâir gönüllüleri hadd-i zâtında yarar ve nâmdar yiğitler olup uğur-ı hümayûnda envâ'-ı mertebe hizmetde bulduklarından gayrı Gence üzerine mütevellî olan korucubaşı ve Hüseyin Han ve Emir Gûne'nin ceng ü cidalinde ve harb ü kıtâlinde ve mukâtele dilâverlikler idüp (...?) gezüp küllî yoldaşlıkları zuhûra gelmeğle hizmetleri mukâbelesinde min-ba'd kal'a-ı mezbûreden ihrâc olunmayup hizmetde olmaları bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına arz itmeğın mezbûr ber-vech-i meşrûh üzere kal'a-ı mezbûreden min-ba'd ihrâc olunmayup hizmetde olmaları bâbında fermânım sâdır olmuştur buyurdum ki:

Vusûl buldukda [...]

/118a/

Hüküm:118a/1

Yazıldı.

Selanik Kādîsına hüküm ki:

Sidre Kapanı ahâlisinin ekseri mîrî ma‘dne köprücü [...] ve ma‘den hidemâtını ba‘zı yeniçeriler ve yeniçeri nâmında zulm tâifesi rencîde vü remîde cebren bârgîrlerini [...] alup zulm ü ta‘addî üzere oldukları i‘lâm olunmağın (...) sâkinlerinden yeniçeri [...] o makûle eşkiyâ ahz olunup ve hukûk-ı nâs ashâbına virilmek [...] ve'l-ekâbir yeniçerilerim ağası olan Hüseyin *-dâme uluvvuhû-* tarafından mektûb virilmeğın mücebince amel olunmak fermânım olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda müşârün-ileyh tarafından virilen mektûb mücebince mezbûrân mübâşeretiyle o makûle fukarâya zulm ü ta‘addî [...] üzere olan eşkiyâyı ele getirüp ashâb-ı hukûkın bî-kusûr şer‘le haklarını alıvirdükden sonra yeniçeri olanları ism ü resmleri ile [...] arz eyleyesin olmyanların mezbûrlar ma‘rifetiyle şer‘le haklarında lâzım geleni icrâ eyleyesin bu bâbda onat vechile mukayyed olup [...] hilâf-ı şer‘-i mazhar bir ferde zulm ü ta‘addî olunmaktan ziyâde hazer eyleyesin.

/118a/

Hüküm:118a/2

Yazıldı.

رضوان hattı

Sâbıkân Lahsa Beylerbeyi olup Karesi sancağında muhassıl-ı emvâl olan Hüseyin Paşa'ya hüküm ki:

Südde-i sa‘âdetime mektûb gönderüp Tırhala Kazâsı'ndan Piyalelü Ahmed nâm sûhte bundan akdem hevâsına tâbi‘ kırk elli nefer eşkiyâ ile Karesi Nâzırı olan

Özgür oğlu Hızır Çavuş'u ve Bekir Hızır Çavuş nâm kimesneleri katl ve esbâb u erzâklarını nehb ü gâret itdüklerinden gayrı hâliyâ kâh Karesi ve Hüdavendigâr ve kâh Saruhan sancaklarında elli altmış nefer eşkiyâ ve levendân ve birkaç fâhişe avretler ile gezüp gice vü gündüz fesâd ü şenâ'at üzere olduklarını a'yân u vilâyet ve mevcûda haber virüp şöyle ki mezbûrlara mukayyed olup ele getirilüp haklarından gelinmez ise sâir celâlî gibi mezbûrın dahi üzerine muttasıl serdâr gönderilmek lâzım gelür deyü arz eyledüğin eelden mezbûrları ele getirüp şer'le haklarından gelinmek emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda bi'z-zât mukayyed olup dahi zikr olunan eşkiyâyı hüsn-i tedbîr ü tedârûkle ele getirüp şer'le bir vechile haklarından gelesin ki sâir eşkiyâya mûcib-i ibret bâ'is-i nasîhat ola ve mezbûrları ne vechile ele getirüp haklarından geldüğin yazup arz eylesin.

/118b/

Hüküm:118b/1

Kapudan Ca'fer Paşa'ya hüküm ki:

Hâlâ sefer mühimmâtıyçün mübâlağa akça lâzım olmağın hâlâ Kıbrıs cezîresinde ne mikdâr akça mevcûd ise cümlesini kîselere koyup sen bi'z-zât mu'accelen Dergâh-ı mu'allâma götürmeni emr idüp buyurdum ki:

Vardukda fermân-ı celîlü'l-kadrim üzere Kıbrıs cezîresinde her ne mikdâr mevcûd akça bulunursa cümlesini kîselere koyup ve sen bi'z-zât mu'accelen Dergâh-ı mu'allâma götürmeği ikdâm u ihtimâm eylesin bir vechile ikdâm eylesin ki bakâyâ kalmayup cümlesini sen getüresin ammâ şöyle ki bir mikdâr bakâyâ kalmak lâzım gelürse yarar âdemler koyup ol makûle bakâyâyı dahi mu'accelen cem' ü tahsîl eyleyüp der-akab Dergâh-ı mu'allâma getüreler husûs-ı mezbûr mühimmât-ı umûrdandur sâir zamâna ve sâir umûra kıyâs itmeyüp onat vechile ikdâm u ihtimâmda dikkati fevt eylemeyesin ve bir akça ve bir habbe bâkî komayup cümlesini sen ahz idüp götürmeği envâ'-ı ikdâm u ihtimâm eyleyüp ve mu'accelen getürmek ardınca olasın.

/118b/

Hüküm:118b/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı رضوان

Âstâne-i sa'âdetimden İlyakorna nâm mahalle varınca yol üzerinde vâkı' olan sancakbeylerine ve kâdîlarına ve dizdârlarına hüküm ki:

Sâbıkân Rûmili Kâdî-askeri olan mütevaffâ Yahyâ'nın kızı ve nice müslimânlar dahi Duka Frence nâm küffâra esîr olup hâlâ zikr olan mahalde mahbûs oldukları Sakızpazar taraflarından Markandun nâm zimmî haber virmekle mezbûr zimmî mezbûr kızı halâs itmek için me'mûr olmağla ol cânibe irsâl olınmışdur buyurdum ki:

Vardukda mezbûr Duka karadan ve deryâdan her kangınızın taht-ı hükûmeti'ne dâhil olursa mâni' olmayup varup mezkûr (...) emîn ü sâlim Âstâne-i sa'âdetime getüre ve siz ki kara ve deryâ beyleri ve kâdîları ve dizdârları [mezbûr] Duka'ya mâni' olmayup yolda ve izde mümkün olduğu üzere mu'âvenet idüp bir ân rencide itdürmeyesiz ammâ mukayyed olasın ki bu bahâne ile küffâra virilmesi memnû' olan metâ'dan bir habbe alup gitmek ihtimâli olmaya.

/119a/

Hüküm:119a/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ۴

[...] hüküm ki:

Livâ-i mezbûrın zu'amâ ve erbâb-ı tîmârı Dergâh-ı mu'allâma arzuhâl sunup [...] olmağla ze'âmet ve tîmârları hâlî ve harâb olup bir akça hâsıl olmamağın [...] seferlere varup mukaddemâ vezirim Nasûh Paşa ile Ivas Hânı Muhârebesi'nde bile olup [...] ve sancakbeyleriyle kal'ada kapanup bunlar kal'alarda iken celâlî eşkiyâsı [...] atlarını ve katırlarını sürüp sefere eşmeği kudretleri olmayup müşârün-ileyh Bolvadin muhârebesinde [...] ze'âmet ve tîmârlarını bunlara cem' itmek için kendü tarafından

emrimle âdem ta'yîn itmekle ellerinde olan davar ve esbâblarını [...] alup ziyâde rencîde itmekle bundan akdem bedelleri alınmaz deyü emr-i şerîfim virilmeğin ol emirde Hızâne-i âmiremin şikk-ı sâni [...] Abdü'l-bâkî –*dâme uluvvuhû*- ellerinden alıvırdüğünü bildirüp tekrâr emr-i şerîfim virilmesini recâ eyledükleri ecluden [...] sürsat ve gayrı nâmıyla Vezîrim Nasûh Paşa tarafından esfâ bir ferdi fukarâ ve re'âyâyı dahl itdürilmemek fermânım olmışdur [buyurdum ki]:

Vusûl buldukda fermân-ı celîlü'l-kadrim üzere müşârün-ileyh tarafından emirle bedellerini cem' [...] için ta'yîn eyledüğü âdemi vardukda bir ferdi dahl itdürmeyüp men' ü def' eylesin ve şimdiye değin cem' idüp teslîm-i hazîne olmanı [...] girü ashâbına alıviresin.

/119a/

Hüküm:119a/2

Yazıldı.

hattı

Anadolu Beylerbeyine ve Sücüllü Kādîsına hükm ki:

Soma kazâsının a'yân u eşrâfi ve e'imme-i hutebâsı südde-i sa'âdetime mahzar gönderüp kazâ-i mezbûre kādîsı olan Mevlânâ Ali –*zîde fazluhû*- ehl-i ilm ve salih ve mütedeyyin olup ef'âl ü akvâlınden rızâ ve şükrân üzere olup bundan akdem zorba eşkıyâsı iki def'a esbâb u erzâkını nehb ü gâret idüp katl itmek üzere iken binâyeti'llâhi Te'âlâ halâs olmuş Sücüllü Kazâsına tâbi' ...nâm karye sâkinlerinden atmış beşinci bölükde yevmî yirmi akça ulûfesi olan Receb bin Abdullah nâm sipâhî emriyle bedel-i nüzul cem'ine vardukda yüz elli nefer eşkıyâ ile mezbûrı basup habs idüp kendü karyesine alup gidüp her hânedan iki yüz akça aldukdan sonra kendüye dahi hidmet deyü cebren mezbûrın kırk beş bin akçasını alup küllî zulm ü ta'addî itmişdür deyü bildirdükleri ecluden mezbûrı ele getirüp icrây-ı hakk olunmak fermânım olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda emrim üzere mezbûrî hüsn-i tedbîr ü tedârûkle ele getirüp dahi icrây-ı hakk idüp mezbûrın şer‘le hakkından gelesin şöyle ki mezbûrî ele getirüp icrây-ı hakk eylesesin küllî mu‘ateb olman mukarrerdür ana göre icrây-ı hakk eylemek bâbında ikdâm u ihtimâm eylesesin sen ki beylerbeyisin elbette mezbûrî ele getirüp hakkından gelesin şöyle ki mezbûrın hakkından gelmek bâbında ihmâl ü müsâhale eylesesin mansıbın alınmak değil küllî mu‘ateb olman mukarrerdür ana göre mezbûrî ele getirüp hakkından gelmek bâbında dakîka fevt eylemeyesin

/119b/

Hüküm:119b/1

Yazıldı.

ع

Sâbıkân Silistre Beylerbeyi olup Tuna yalıları muhâfazasına ta‘yîn olunan Ahmed –*dâme ikbâluhû-* ye hüküm ki:

Hâlâ ol câniblerde yeniçeri ve acemi oğlanlarından ba‘zı eşkıyâ ve ehl-i fesâd zuhûr idüp kasabât ve kurâya müstevlî olup bî-gayrı hakk müslimânların emvâl ü erzâkını alup ve fukarâya salgun salup ve katl-i nüfûs ve gâret ü emvâl idüp dâimâ fukarâya ta‘addî vü tecâvüzden hâlî olmamağla mezkûrlar mukaddemâ virilen ağa mektûbı ve hüküm-i hümâyûnum mücebince ele getirilüp şer‘le haklarından gelmek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda mukaddemâ virilen ağa mektûbı ve hüküm-i hümâyûnum mücebince zikr olunan eşkıyâ her ne vechile mümkünse ele getirüp gaybet iderse şer‘le buldurması lâzım olanlara buldurdup getirüp da‘vâ-yı hakk ve ta‘yîn-i mâdde iden husamâsıyla berâber idüp ashâb-ı hukûkın şer‘le haklarından bî-kusûr alıvirdükden sonra Herezgrad'da dergah-ı mu‘allâm yeniçerileri serdârı Ramazân ma‘rifetiyle şer‘le haklarından gelesin bu bâbda onat vechile mukayyed olup eşkıyâya himâyet ve kendü hallerinde olanlara garaz u ta‘assub ile ihânet olmakdan be-gâyet hazer eylesesin.

/119b/

Hüküm:119b/2

Yazıldı.

Ş hattı

Geliboli ve Şehirköy ve Evreşe ve Mâlkara kâdîlarına hükm ki:

Taht-ı kazânuзда ve Gelibolu Kazâsına tâbi‘ (...?) ve kânûn olan yasakçılar ref‘ olunup yerine kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ali Subaşı –*zîde kadruhû-* yasakçıbaşı ta‘yîn olunup iftihâru'l-ümerâ ve'l-ekâbir yeniçerilerim ağası olan Hüseyin –*dâme uluvvuhû-* tarafından mektûb virilmeğın mücebince amel olunmak fermânım olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda müşârün-ileyh tarafından virilen mektûb mücebince mezbûrı taht-ı kazânuзда [...] olan yasakçıların yerine yasakçıbaşılık hidmetinde istihdâm idüp şikk-ı ihrâc olınan yeniçerileri mezbûr Memi ma‘rifetiyle sefer-i hümâyûna ihrâc eylesin ve yeniçeri olmayup [...] nâmında gezüp fukarâya zulm ü ta‘addî üzere olanları mezbûr ma‘rifetiyle haklarından gelesin ve ol cânibde sâkin olan yeniçeri ve acemi oğlanlarının fevt olanlarının [...] mezbûra arz idüp imdi hazer itdüresin.

/119b/

Hüküm:119b/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı رضوان Efendi

[...] Kâdîsına hükm ki:

Südde-i sa‘âdetime mektûb gönderüp birkaç seneden berü vilâyet-i mezbûreye eşkiyâ müstevlî olup re‘âyâ vü berâyânın emval ü erzâklarını [...] ve ehl ü iyâllerine tecâvüz itdüklerinden gayrı güherçile işlenen koğanları gülbenk ve nacak ile kırup harâb (...) hânesini betâl [...] eslemeyüp kazâ-i mezbûre tâbi‘ Lepsehisâr nâm karyede harâbe olan kal‘a-i ahâli-i vilâyet kendü mâlları ile ta‘mîr itmeleri [...] güherçile kârhânesine nafi‘dür deyü arz eyledüğün ecluden mîrîden fena çıkmayup ve güherçileyi işledüp

südde-i sa'âdetime göndermeğin [...] ile ta'mîr ve binâ olınmasını emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda kazâ-i mezbûre ahâlisine [...] kal'a-i mîrîden fena çıkmamak üzere kendü mâlları ile ber-vech-i istihkâm ta'mîr ü termîm itdürüp işlenen güherçileyi [...] re'âyâ tâife ta'addî vü tecâvüz itdürmeyüp cümlelerin rızâları ve kendü mâlları ile ta'mîr itdürüp [...] itdüresin.

/120a/

Hüküm:120a/1

ع

[...] Harem-i şerîfimde neşv ü nemâ bulup emekdar ve müstakîm olduğın [...] hassamın üzerine nâzır olup nasb olunan mâl senin [...] fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki:

Vardukda [...] vilâyet-i Haleb'de olan mâlîmin üzerine nâzır olup mukâta'ât [...] ma'rifetiyle [...] defterdâr ve mukâta'a ve sâir mübâşeret-i emvâl senin ile muhâlefet itmeyüp [...] ana göre mâl-ı mîrînin (...?) bâbında (...?) zimmetinde bir akçe ve bir habbe bâkî kodurmayup dahi mâl-ı mîrînin itlâkından ziyâde hazer idesin.

/120a/

Hüküm:120a/2

Hâlâ Ağrazkili ve Aziz sancakları beyi olan Canbulad oğlu Ali'ye hüküm ki:

Hâlâ eyâlet-i Haleb Âstâne-i sa'âdetimden yeniçerilerim ağası olup bi'l-fi'l Haleb Beylerbeyi olan iftihârü'l-ümerâ ve'l-ekâbir Hasan -*dâme ikbaluhû*- ya inayet ve ihsânım olup mûmâ-ileyh vilâyet-i mezbûrenin zabtı ve memleket ü vilâyetin hıfzı için emâsil olunmağın mûmâ-ileyh ol cânibe vardukda sen kalkup sancakların muhâfazasına gidüp mûmâ-ileyh beylerbeyi hizmetinde olmanı emr idüp buyurdum ki:

Vardukda fermân-ı hümâyûnum üzere sen kalkup sancaklarının zabtına gidüp eyâlet-i Haleb mûmâ-ileyh Hasan -*dâme ikbaluhû*- ye zabt u ta'addî itdürüp

mâni‘ olanları men‘ ü def‘ eyleyüp emrime muhâlefetinden ziyâde hazer idesin inşâallah ü te‘âlâ âhar eyyâm-ı sa‘âdet encâmımda sancaklar ile kalmayup zâid beylerbeyiliğin ile be-her-mend ve ber-murâd olursun ana göre emrim mücebince amel eyleyüp rızâ-yı hümâyûnuma muhâlif vaz‘ itmeyüp tamâm idesin.

/120b/

Hüküm: 120b/1

Yazıldı.

Ağa mektubı üzerine ۶ hattı ile yazıldı.

Silistre ve Hacıoğlubazarı ve Ahurfia? ve Beypazar ve İslimiye ve Ruscuk ve Cem‘ tatarları ve Hezargırad kâdîlarına hüküm ki:

Taht-ı kazânuzda vâki olan iskelede ve nevâhî ve kurâda yasakçı olanların cümlesi ref‘ olinup südde-i sa‘âdetimde yeniçerilerim ağası olan Hüseyin –*dâme uluvvuhû*- tarafından mühürlü mektûb ile Dergâh-ı mu‘allâma bildürdükleri [boş] Ali subaşı ta‘yîn olmuşdur buyurdum ki

Vusûl buldukda fermânım üzere mûmâ-ileyh tarafından virilen mektûb mücebince muhâfazaya oligelen nevâhî ve kurâda âdet-i mevsim üzere zâbitlik ve yasakçılık hizmetine istihdâm itdirülüp âharı dahl itdürülmeyüp ol cânibde olan yeniçeri serdârları mûmâ-ileyh üzerlerine zâbit belleyüp (...?) hâric vaz‘ itmeyüp şer‘-i şerîfe inkıyâd üzere olanları eslemeyenleri ism ü resmleriyle yazup arz idesin ki haklarından geline ve ol câniblerde olan yeniçeriler dahi sefere tevcîh ve azîmet idüp hıdemât-ı hümâyûnda bulınalar deyü çarşu bazarlarda mecmû‘ başı olan mahallerde muhkem tenbîh ü nida idüp sen ki âgâh olup kal‘a muhâfazasına ve sefere me‘mûr olanlar yerlü yerinde yoklanup edâ-i hizmet ideler korıcı ve oturak Âstâne muhâfazasına gelüp hizmet de bulınalar bu seferi sâir sefere kıyâs itmeyüp her biri me‘mûr oldukları hizmetlere varup eslemeyüp kendü hevâlarında olanları merkûm mübâşeretiyle isim ve bölükleri ile yazup arz idesin ki dirlikleri kat‘ olinup haklarından geline levend tâifesinden ba‘zı şakîler burma astar ve yakalu dolama ve yağmuruk ve kürde ve varsak taşıyup yeniçeri ve acemi oğlanı nâmında fukarâya zulm iden şakîleri mezbûr

mübâşeretiyle şer‘le haklarından gelesin ki saire mûcib-i ibret ola ve ba‘zı levend dahi ...idüp serbest ve sadık getürüp ol fukarâya ta‘addî iderler imiş idi dahi getürüp şer‘le haklarından geline yeniçeri ve acemi oğlanı fevt olup bi-hasebi’ş-şer‘-i’ş-şerîf olmıyanların metrûkâtları müşarun-ileyh zâbit (...) emr-i hümâyûnuma muhâlefet bir ferdi ta‘addî itdürüp inâd üzere olanları müşârün-ileyh ile ma‘an yazup arz idesin emrim ne vechile sâdır olursa mûcebince amel olına ammâ mukayyed olasın ki bu bahâne ile kendü hâlinde olanları hilâf-ı şer‘ rencîde itdürilmekten hazer üzere olasın.

/120b/

Hüküm:120b/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı   Efendi vech-i meşrûh üzere buyurulmuşdur

İstanbul Kādîsına hükm ki:

Mahrûse-i mezbûrede evkâf müfettişi olan Mevlânâ Ali *–zîde fazluhû-* südde-i sa‘âdetime mektûb gönderüp mahmiye-i İstanbul'da vâkı‘ Ayasofya-i kebîr evkâfindan tahte'l-kal‘a tarafından zindana mülhak beş pâre kemer dükkânlar bundan akdem birinciler taşrada olmağla kimesne rağbet eylemeyüp hâlî vü harâb kalup kemerlerinin öni kapanup vakfa özr olmağın vaz‘-ı kadîm üzere açılıp icâre-i mu‘accele ile icâreye virilmesi vakfa infa‘ olduğu pâye-i serîr-i a‘lâma arz olındukda vaz‘-ı kadîm üzere icâreye virilmeğın fermânım olmağla hâlâ hâssa mimarlarımbaşu olan Ahmed *–dâme mecduhû-* cânib-i şer‘den nâ’ib ve sâirden cemm-i gafîr müslimânlar ile zikr olınan dükkânın üzerine varılıp keşf olındukda zindan ile dükkânların arası taş ile binâ olınmış bir buçuk zirâ‘ kalın divar olup bir vechile zindana zarar olınmâli olduğu mukarrer olup icâreye virilmek vakfa nâfi‘ olmağın vaz‘-ı kadîm üzere ta‘mîr olınup icâreye virilmek bâbında izn-i [...] itmeğın arz olınduğı üzere amel olınması emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda arz olınduğı üzere zindan [...] fermân-ı şerîfim mûcebince ta‘mîr ü termîm itdürüp emr-i hümâyûnuma muhâlif kimesneye ta‘allül itdürmeyesin.

/121a/

Hüküm:121a/1

Yazıldı.

Ü hattı

Ab-ı sâfi Kādîsına hüküm ki:

Hâliyâ bu sene-i mübâreke de şark seferine giden asâkir-i neferât-ı ma'şerime sursat zahîresi ihrâcî fermânım olmağla zikr olunan zahîreyi ihrâc itmeğe varan mübâşirler emr-i şerîfde ta'yîn olınandan ziyâde taleb itdürüp zulm ü ta'addî üzere olduklarından re'âyâ haber virüp tazallüm eyleyenler imdi sene-i sâbıkâda şark seferine serdâr olan mütevaffâ Vezîr Sinân Paşa sefere tevcîh itdüğünde kazâ-i mezbûre dört yüz kile şa'ir ve yetmiş re's ganem ve yirmi beş vakıyye sade yağ ve iki bin akçalık etmek fermân olınmağın bu sene dahi vech-i meşrûh üzere virilüp ziyâde virilmemek fermânım olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda emrim üzere taht-ı kazânuzda dört yüz kile şa'ir ve yetmiş re's koyun ve yirmi beş vakıyye sade yağ ve iki bin akçalık etmek tedârük idüp mukaddemâ gönderilen emr-i şerîfde ta'yîn olunan müzâyakayı itdüresin ki asker halkına sûret-i ma'îşet ve ashâbına sebep-i ticâret ola bu bâbda onat vechile mukayyed olup sursat zahîresi vech-i meşrûh üzere taht-ı kazânda olan re'âyâdan her karyenin tahammülüne göre ihrâc eylesin ziyâde ihrâc eylemeyesin şöyle ki bu emr-i şerîfimde ta'yîn olınandan ziyâde ihrâc eyledüğün i'lâm olma mu'ateb olman mukarrerdür ana göre ziyâde ihrâc eylemekden hazer eylesin.

/121a/

Hüküm:121a/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ۴

Canik Sancakbeyine hükümki:

Erim Kādîsı olan Mevlânâ Seyyid Mehmed –*zîde fazluhû*- sÛdde-i sa‘âdetime mektûb gönderÛp livâ-i mezbûrda vâkı‘ Erim ve Terme ve Akçay kazâları mahall-i nâs olmağla âyende vÛ revende ve sâir eşkıyânın zulm ü ta‘addîsinden ahâli-i vilâyet ziyâde (...) olup zulme ve eşkıyâdan tahassÛn idecek bir kal‘a olunmağla ekseri celâ-yı vatan idÛp hâlâ re‘âyâ ve ahâli-i memleket kendÛ mâllarıyla bir kal‘a binâ eylemek bâbında emr-i şerîfim recâsına arz eyledüği eçlden buyurdum ki:

VusÛl buldukda göresin mîrî bir zararı olmayup bu bahâne ile fukarâ ve re‘âyaya zulm ü ta‘addî olınmak ihtimâli yoğsa mezbûrlar kendÛ rızâlarıyla [silik] hâricden kimesneyi dahl itdÛrmeyesin.

/121b/

Hüküm:121b/1

Yazıldı.

Bursa Kādîsına ve Hüdavendigâr Sancağında vâkı‘ olan kâdîlara hüküm ki:

Livâ-i mezbûrda ba‘zı eşkıyâ ve ehl-i fesâd zuhÛr idÛp yollara ve bellere inÛp katl-i nüfÛs ve gâret ü emvâl idÛp fukarâya ta‘addî vÛ tecâvÛzleri olup zikr olınan eşkıyâ ihzâr olunup dahi şer‘le haklarından gelinmek murâd olındukda her biri bir cânibe perâkende vÛ perîşân olup serbest ze‘âmet vakıf karyelere [silik] taleb olındukda serbest ve vakıf karyelerin zâbitleri ehl-i fesâdı ele virmeyÛp himâyet idÛp [silik] mukaddemâ arz olındukda o makÛle ehl-i fesâd ve eşkıyâ her kande iseler hÛsn-i tedbîr ü tedârÛkle ele getirilÛp [...] emr-i şerîfim virilmiş iken ele getirilmeyÛp fesâd u şenâ‘at ve fitne vÛ şekâvetleri günden güne izdiyâd [...] buyurdum ki:

VusÛl buldukda aslâ ihmâl ü tevakkuf eylemeyÛp her birinÛz bi‘z-zât onat vechile [...] tahassÛn idenleri [...] ehl-i fesâd zuhÛr idÛp mîrlivâ tarafından ele getirilmek murâd olındukda te‘hîr itmeyÛp varup vakıf ve serbest karyeler dahi da‘vâ-yı hakk idÛp [...] haklarından gelindüği vâkı‘ ise o makÛleleri karye zâbitleri ma‘rifetiyle bi-eyyi vechin kâne hÛsn-i tedbîr ü tedârÛkle ele [...] üzerine teftîş ü tefahhus [...] husamâlarıyla muvâcehe eyleyÛp bir def‘a şer‘le görilÛp fasl olmayup üzerinden on beş yıl mÛrÛr itmeyen husÛsları [...] sÛret-i sicilleriyle [...] olan hukûkı

ashâbına hükm idüp alıvirdükden sonra ehl-i fesâd muhtâc-ı arz olanları muhkem habs idüp üzerlerine şer‘le sübût [...] değıllerse haklarında şer‘le lâzım geleni icrâ idüp yerine koyasın ahz u celb sebebi ile ehl-i fesâd himâyet olunmakdan ve bu bahâne [...] ziyâde ihtirâz idüp câdde-i hakdan udûl ve inhirâf eylemeyesin.

/121b/

Hüküm:121b/2

Bâ-hatt-ı ۞ Efendi

(...) sancaklarında vâkı‘ olan kâdîlara hükm ki:

[...] Podgorica Kādîsı Mevlânâ Mahmud *-zîde fazluhû-* südde-i sa‘âdetime mektûb gönderüp (...) mezbûre [...] sefer-i hümâyûna gittüklerinde zikr olunan sancaklarda vâkı‘ olan dağlar re‘âyâsı Visan ve Beş ve İskenderiye iskelelerini kapadup yollara inüp mâl-ı mîrîye küllî gadr itdüklerinden gayrı müslimânların evlerini ve çiftliklerini basup katl-i nüfûs ve gâret-i emvâl ü erzâk itmekden hâlî olmayup def‘-i mazarratları mühimmâtdan olup Dergâh-ı mu‘allâm müteferrikalarından olup ze‘âmetden ma‘zûl ve elinde bir akça dirliğı olmayup kasaba-i Podgorica'da sâkin olan kıdvetül-emâcid ve'l-ekârim Mehmed *-zîde mecdühû-* için yarar ve umûr-ı din ve maslahâtgüzâr olmağla zikr olunan iskele yollarını gözedüp mazarrat-ı a‘dâdan ve o makûle eşkiyâ ve ehl-i fesâddan hıfz u hirâsete kâdirdür deyü a‘yân-ı vilâyet el-hâsılı ta‘yîn olunmasını recâ eyledüklerini arz itmeğın mûmâ-ileyhin elinde dirliğı olmayup ma‘zûl ise bu husûsa mübâşir olup def‘-i mazarrat-ı a‘dâda hizmet olunmağın emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda her biriniz onat mukayyed olup zikr olunan sancakbeyleri sefer-i hümâyûnuma gittüklerinde mûmâ-ileyh müteferrika Mehmed mübâşeretiyle ol câniblerde zuhûr iden eşkiyâ ve ehl-i fesâdı hüsn-i tedbîr ü tedârûkle ele getirüp dahi da‘vâ-yı hakk idüp ta‘yîn-i mâdde iden husamâlarıyla berâber idüp bir def‘a şer‘le görülüp fasl olmayup üzerinden on beş yıl mürûr itmeyen husûsların hakk u adl üzere tefîş idüp üzerlerine şer‘le müteveccih olan hukûkî ba‘de's-sübût hükm idüp bî-kusûr alıvirdükden sonra muhtâc-ı arz olanlardan muhkem habs ve arz eyleyesin değıllerse haklarında şer‘le lâzım geleni icrâ eyleyesin ammâ hakk üzere olup tezvîr ü

telbîsden ve şuhûd-ı zûrdan ve garaz u nisbetden ve celb ü ahz sebebi ile ehl-i fesâd himâyet olunmaktan ve bu bahâne ile kendü hâlinde olanlara zulm ü ta'addî olunmaktan ziyâde ihtirâz idüp câdde-i hakktan udûl ve inhirâf eylemeyesin ammâ mezbûr Mehmed'in dirliğı varsa bu bahâne ile seferden kalmak ihtimâli olmaya.

/122a/

Hüküm:122a/1

Yazıldı.

Prevadi Kādîsına hükm ki:

Tuna defterdârı olan Kıdvetü'l-ümerâ-i ve'l-ekâbir Mehmed –*dâme uluvvuhû-*südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp kazâ-i mezbûre tâbi' merhûm ve mağfûrun-leh ceddîm Sultân Selim Han –*tâbe serâhû-*nün mahmiye-i Edirne'de vâkı' cami'-i şerîfleri evkâfından Yassı geçid nâm diğér (...?) ve evkâf-ı mezbûreye tâbi' olan yerlerin sınırları bundan akdem merhûm ve mağfûrun-leh Sultân Selim-i atık yerleriyle ber-vech-i iştirak-ı zirâ'at ve harâset olunmasıçün sâbıkân vilâyet muharriri olan Gazâlizâde vilâyet tahrîrinde iken evkâf-ı mezbûrenin üzerine varup evkâf zâbitleri mâbeynlerinde sınırları için nizâ' üzere iken hak u adl üzere sınırları ta'yîn olup zirâ'at olunur iken kanâ'at itmeyüp müşârün-ileyh ceddîm Sultân Selim Han atık evkâfının zâbitleri biz kadîmiz deyü nizâ' idüp münâza'a üzere iken hakk u adl üzere iken tekrâr arz olındukda sâbıkân Prevadi Kādîsı olan mütevellî Abidin ile evkâf-ı mezbûre mütevellîleri evkâf-ı mezbûrenin sınırlarını hakk u adl üzere tahrîr ve ta'yîn idüp tarafına surnâmeler ve temessükât virüldükden sonra minvâl-i meşrûh üzere ol zamândan berü cânib-i vakfa âid ve râci' olan i'aşâd ve mersûmâtı evkâf-ı mezbûre mütevellî ve câniblerine teslim idüp bu âna gelince otuz yıl mürûr idüp tekrâr evkâf zâbitleri dâimâ nizâ'dan hâlî olmadukları ecluden defterdâr mûmâ-ileyh tahsîl-i mâl üzere iken nefis-i mezbûreye dâhil oldukda kazâ-i mezbûrun e'imme-i hutebâsı ve re'âyâ ve fukarâsı kendüye varup zikr olunan evkâfin ve kazıyye ve muharrirât-ı vilâyetin temessükât ve sûret defterlerini getirüp şöyle ki sâbıkân vilâyet muharrirleri ta'yîn ve tahrîr eyledükleri üzere amel olunmayup tekrâr sınırlarına dâhil olunursa zikr olunan evkâfin karyeleri perâkende vü perîşân olduklarından gayrı mahall-i mezbûr mahv-ı nâs

olup mürûr u ubûr iden âyende vü revendeye zararı müretteb olup evkâf-ı mezbûreye küllî gadr olmak mukarrer olmağın vilâyet muharrirleri tahrîr ve ta'yîn itdükleri sınırnâme ve temessükât mücebince zirâ'at ve hirâset idegelenler girü zirâ'at ve harâset idüp muharrir defterleri ve sınırnâmelerine dâhil itdürilmesiyçün ahvâlimiz der-devlete arz idiyor deyü ârâm ve el-Hâc eyledüklerini arz eyledüğün ecluden vilâyet muharrirleri tahrîr ve ta'yîn eyledükleri sınırnâme ve temessükât mücebince amel olunmak emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celîlü'l-kadrim mücebince vilâyet muharrirleri hakk u adl üzere görüp ta'yîn ve tahrîr eyledükleri sınırnâme ve temessükât muktezâsınca zikr olunan yerleri ceddim merhûm Sultân Selim Han *-tâbe serâhû-* nün re'âyâsına zirâ'at ve harâset itdürüp âharı dâhil ve muâriz itdürmeyesin.

/122a/

Hüküm:122a/2

Bâ-hatt-ı (boş)

[boş] beyine ve livâ-i mezbûrda vâkı' olan kâdîlara hükm ki:

Anabolı Kal'asına ba'zı eşkıyâ cem' olup müslimânların ehl ü iyâllerini çeküp ve evlerini basup ve içinde olan emvâl ü erzâkını gâret ü hasâret eyleyüp [...] halleri mükedder olup haklarından gelinmek için mukaddemâ emr-i şerîf virilüp ehl-i fesâd haberdar olduklarında her biri vatan [...] koyup birer cânibe firâr itmekle haklarından gelinmek mümkün olmayup o makûle fesâd ü şenâ'at üzere olanları hüsn-i tedbîr ile ele getirilüp şer'le haklarından gelinüp ele girmiyenlerinin emlâk u esbâbları mîrî [silik] olıduktan sonra ele girdüklerinde emân u zamân virilmeyüp [silik] [...] din ü devletdendir deyü kal'a-i mezbûre fukarâsı recâ itmeğın [...] buyurdum ki:

Vusûl buldukda zikr olunan eşkıyâyı hüsn-i tedbîr ü tedârûkle [...] da'vâ-yı hakk idüp ta'yîn-i mâdde iden husamâlarıyla berâber idüp bir def'a şer'le görilüp [...] olmayup üzerinden on beş yıl mürûr itmeyen husûslarını hakk u adl üzere husamâ [...] görüp zuhûr iden hukûkî ba'de's-sübût ashâbına hükm idüp alıvirdükden sonra muhtâc-ı arz [...] muhkem habs ve arz eyleyesin değılse haklarında şer'le lâzım geleni icrâ idüp

yerine [...] tezvîr ü telbîsden ve şuhûd-ı zûrdan ve garaz u nisbetden hazer idüp ahz u celb [...] ve bu bahâne ile kendü hâlinde olanlara zulm ü ta'addî olunmaktan hazer idüp [...] udûl ve inhirâf eylemeyesin.

/122b/

Hüküm:122b/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı

Mora Beyine ve Traboliçe Kādîsına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûrın re'âyâ vü berâyâsı ve sâir neferâtı südde-i sa'âdetime gelüp tazallüm ve şirret ü şekvâ idüp Dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinden yirmi ikinci cemâ'atde yevmî dokuz akça ulûfesi olan Ömer İlyas [...] elli birinci bölükden yevmî sekiz akça ulûfesi olan Hüseyin İlyas nâm yeniçeriler şakî ve ehl-i fesâd [...] haramzâde ve kuttâ'u't-tarîk olmağla haklarından gelinmek lâzım gelmekle dirlikleri kat' olup [...] mezbûrede kat'a ulûfeleri kalmadığından mukaddemâ zümerâ-i mezbûreye ağa olan mektûb [...] fesâd ü şenâ'at üzere oldukları arz olunmağla hâlâ zümerâ-i mezbûreye ağa olan kıdvetü'l [...] mektûb virüp mûcebince emr-i şerîfim taleb olunmağın buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda [...] mektub mûcebince ol cânibde zümerâ-i mezbûre zâbiti olan mübâşeretiyle mezbûrları ele getürüp da'vâ-yı hakk [...] bir def'a şer'le görölüp fasl olmayup üzerinden on beş yıl mürûr itmeyen husûsları husamâ muvâcehesinde hakk u adl üzere [...] şer'le sübût bulan hukûkî zâbitler mübâşeretiyle ashâbına hüküm idüp alıviresin ve bi'l-cümle bu bâbda mûmâ-ileyh ağaları mektûbı mûcebince amel idüp [...]

/122b/

Hüküm:122b/2

Yazıldı.

hattıyla/

Delvine Beyine ve [boş] Kādîsına hükm ki:

Düstur-ı Ekrem müş'ir-i efhâm nizâmü'l-âlem Vezîr-i a'zamım Dervîş Paşa – *edâma'llahü Te'alâ iclâluhû*- nün hasları [...] ve Irgat nâm karye ahâlisi Dergâh-ı mu'allâma arzuhâl sunup karye-i mezbûre sâkinlerinden [...] olmayup haramcılar voyvodaların yanına varup bunları gammâz idüp hilâf-ı şer'-i şerîf nice akçalarını alup [...] ve haramcılar tarafından vekîl olup bunların harâclarını cem' ü tahsîl itmekle hidmet [silik] idenlerden [...] akçalarını alup zulm ü ta'addîsinden ahvâlimiz diğergûn olup ekserimiz terk-i diyâr ve celâ-yı vatan [...] hakkından gelinmeye cümlemiz dahi terk-i diyâr itmemiz mukarrerdür deyü tazallüm eyledükleri ecluden buyurdum ki:

Vusûl buldukda mezbûrı meclis-i şer'a ihzâr idüp gaybet iderse şer'le buldurması lâzım olan kefillerine buldurup getürdüp bir def'a şer'le görölüp fasl olmıyan husûslarını onat vechile şer'le hakk üzere tefîş idüp göresin arz eyledükleri gibi [...] erbâb-ı hukûka şer'le müteveccih olan haklarını hükm idüp alıvirdükden sonra üzerine sübût bulan mevâddın sûret-i sicilleriyle mukayyed ü mahbûs sūdde-i sa'âdetime gönderesin.

/123a/

Hüküm:123a/1

hu

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ƒ Efendi

Trabzon Beylerbeyi Bâlî Paşa'ya hükm ki:

Sen yarar olup Âstâne-i sa'âdetimin emekdârlarından olduğundan gayrı sefer-i hümayûnuma me'mûr olan asâkir-i İslâm için lâzım olan zahîre hidmetine ta'yîn olınmışındur eyâletine mutasarrıf olup hidmet-i mezbûrede ikdâm eylemek fermânım olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda fermân-ı şerîfim mûcebince zahîre hidmetinde ve sâir vâkı' olan hidemât-ı hümâyûnumda ziyâde ikdâm u ihtimâm üzere olup vilâyet-i mezbûrenin hıfz u hirâseti ve re'âyâ vü berâyânın himâyet ü sıyânet ile mukayyed olup ta'addî vü tecâvüz üzere olanların haklarından gelüp ihmâl ü müsâhaleden hazer üzere olasin mâdâm ki zahîre tedârükünde sa'y idüp ve re'âyâ vü berâyâyâ ta'addî vü tecâvüzü olanları men' ü def' idüp me'mûr olduğın sefere varup uğûr-ı hümâyûnumda bezl-i makdûr eylesesin mansıbın bir vechile âhara virilmek ihtimâli yokdur ana göre mukayyed olasin şöyle ki hidmet-i mezbûrede ve gayrı husûslarda ihmâl üzere olasin azl ile konılmayup hakkından gelinür bilmiş olasin

/123a/

Hüküm:123a/2

Bir sûreti

Sâbıkân [boş] beylerbeyi olup Karahisâr-ı Şarki Sancağına mutasarrıf olan Mehmed Paşa'ya

/123a/

Hüküm:123a/3

Yazıldı.

م hattıyla

Anadolu Beylerbeyine hükm ki:

Kazâ-i Soma'nın ulemâ ve sulehâsı Dergâh-ı mu'allâma mahzar gönderüp sâbıkân Hamid Beyi müselleme olan Celîl oğlu birkaç bin atlu ve piyâde eşkıyâ ile kazâ-i mezbûreye gelüp konup etrâfında olan kurâyâ âdemler gönderüp fukarânın evlerini basup emvâl ü erzâklarını gâret ve ehl ü iyâllerine tecâvüz eyledüklerinden gayrı kasaba-i Soma'yı dahi ihrâk ve ahâlisinden dört yüz mikdârı kimesneyi katl ve üç yüz nefer kimesneyi habs ve fukarânın koyun ve sığırklarını ve terekelerini arabalarına

yükledüp sâkin oldukları yere alup gidüp [...] ve re'âyânın ahvâlleri diğergûn olmuşdur deyü i'lâm eyledükleri ecluden [...] zulm ü ta'addî üzere olanları ele götürüp şer'le haklarından gelinmek bâbında fermân-ı âlî-şânım [...] buyurdum ki.

Vusûl buldukda bu bâbda onat vechile mukayyed olup mezbûrları ve sâir bu makûle zulm [...] da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâdde iden husamâları muvâcehelerinde bir def'a şer'le gör[ilüp] [...] üzere tefîş idüp erbâb-ı hukûka şer'le müteveccih olan haklarını [...] muhtâc-ı arz olanlardan ise habs idüp üzerlerine sübût [...] yazup arz eylesin olmıyanların emrim üzere muktezâ [...] tâbi' olup ahz u celb sebebi ile ehl-i [...] câdde-i hakdan udûl eylemeyesin.

/123b/

Hüküm:123b/1

Yazıldı.

[Yev]mî'l [...]

Fi 21 M sene [...]

Südde-i sa'âdetimden Dadyan mülküne varınca yol üzerinde vâkı' [...] mülkünün elçisi âdemleri devlet-i aliyyeme müte'allık ba'zı hizmet ile [...] varduklarında mezbûr her kangınızın taht-ı hükûmetine dâhil olurlar ise [...] ve muhâtâ olan yerlerde yanlarıncâ âdemler koşup emîn ü sâlim bir yeriniz irsâl [...] avk u te'hîrden ve ihmâl ü müsâheleden ziyâde hazer üzere olasın.

/123b/

Hüküm:123b/2

Yazıldı.

İnebahtı Beyine ve livâ-i mezbûrda vâkı' olan kâdîlara hükm ki:

Sen ki mîrlivâsın mektûb gönderüp livâ-i mezbûr [...] olan Hayati oğlu Dervîş ve ser eşkıyâ olan karındaşı Süleymân ve Mahmud nâm kimesne yanlarına eşkıyâlar cem' idüp [...] rencîde itdüklerinden gayri sâbıkân iskele kâdîsı olan Ramazân'ın hilâf-ı şer'-i şerîf mülk-i baĝ ve bâĝçesini zabt eyleyüp [...] ve oĝlanı [...] ile oldukda mezbûrun eşkıyâ ile harbî ile üzerine karındaşı ile varduklarında Hâlil ve Mehmed nâm kimesne bulunup mezbûr kâdîya (...) lâkin avrat ve oĝlana tecâvüz eyleyüp ve cümle baĝ ve bâĝçe mahsûlünü kabz eyleyüp bundan gayri nice def'a mezbûr kâdîyı katl için avratı ile olduĝu hâneye varup nice tecâvüzler idüp ve bir müslimânın mahkeme-i şerîfede üzerine hançer ile hücum eyleyüp ve sakalını çıkarup emânet eyleyüp ve sâbıkân [boş] kâdî olan Tâhir livâ-i mezbûreden dışlanup men' itmek istedikde eşkıyâ ile mahkemeye varup kâdîya tecâvüz idüp mahkemesini taşılayup müsâdâtından (...?) kapanup nice kimesne şerhlerinden emîn olmak için terk-i vatan idüp vech-i meşrûh üzere (...) mukaddemâ arz olındukda mezbûr Dervîş'in tîmârı alınup âhara virilüp ve mezbûr Dervîş ve birâderi Süleymân ve Mahmud her kande ele getürse aslâ emân u zamân virilmeyüp haklarından geline ve emr-i şerîf virilmeĝin haklarından gelinmekle yine memnû' olmayup müsâdât evvelkinden ziyâde idüp şöyle ki bu def'a haklarından gelinmezse vilâyet harâb olmak mukarrerdür deyü arz eyledüĝin ecluden mezbûrların haklarından gelinmek fermânım olmışdur buyurdum ki:

Vardukda mezbûrları ihzâr idüp gaybet iderlerse buldurması lâzım olanlara buldurup getürdüp dahi ahz olunup hakk üzere teftîş idüp göresin vech-i meşrûh üzere tecâvüzleri olup şer ve ehl-i fesâd oldukları şer'le sâbit olursa ashâb-ı hukuka haklarını alıvirdükden sonra muhkem haklarından gelesin ki sâir eşkıyâyâ sebep-i nasîhat vâkî' ola ve bir vechile haklarından gelinür ki yazup arz eyleyesin.

/124a/

Hüküm:124a/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ابراهيم Çelebi

Trabzon Beylerbeyine ve Kâdîsına ve Kürtün Kâdîsına hüküm ki

Sen ki beylerbeyisin südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp Düstûr-ı mükerrer Vezîrim Mustafa Paşa'sın eyâlet-i mezkûrede Kürtün nâhiyesinde yetmiş bin akça tîmâr Karakaya ve tevâbi' hasları voyvodası olan Mehmed Çavuş zabt u tasarruf üzere iken sâbıkân Erzurum Defterdârı olan İbrahim zikr olunan haslar için mukaddemâ benim ze'âmetim idi deyü hilâf-ı emr-i şerîf Görgü nâm karyesine yirmi otuz atlu ve sekban ile varup emvâl ü esbâblarını gâret ve iki yüzden ziyâde uruslarını ve yedi re's katırlarını alup ve bundan mâ'adâ Yörük kethudâsı olan Behram nâm şakî dahi yirmi otuz levend ile tekrâr Deyrlili nâm karyede mezkûr Mehmed voyvodayı basup âlet-i harble ceng ü cidâl idüp ve âdemlerini soyup katl kasdında olduğunu Kürtün Kādîsı arz itmekle mezkûrların ihzârıyçün gibel-i şer' den âdem gönderilüp şer'-i şerîfe da'vet oldukça itâ'at-i şer'-i şerîf itmeyüp ba'de nice hevâlarına tâbi' eşkıyâ ile katl kasdına onun üzerine gelüp taşlayup şetum galîza ile şem' idüp ve Sefer ve Mustafa nâm âdemlerini çalup mecrûh idüp mezbûrın bunun gibi nice fesâd ü şenâ'atlerinin nihâyeti olmaduğı i'lâm eyledüğün ecluden müşârün-ileyh vezîrimin zikr olunan hasları ibtidâi tarihinden mukarrer olup mezkûr İbrahim ve kethudâsı nâmına olan Behram nâm şakî her kande ise ele getirilüp şer'le haklarından gelinmek fermânım olmışdur buyurdum ki:

Vardukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı âlî-şânım mücebince zikr olunan hasları müşârün-ileyh vezîrime mukarrer idüp dahi voyvodasına kemâ-kân zabt u tasarruf itdürüp mezbûran İbrahim ve Behram'ı her kande ise ele getirilüp şer'le haklarından gelüp min-ba'd âhar bir vechile dâhil ve ta'arruz itdürmeyesin ve şimdiye değin müşârün-ileyhe âid olan hukûk ve rüsûmdan her kim nesnesini almış ise ba'de's-sübût hükm idüp voyvodasına alıviresin.

/124a/

Hüküm:124a/2

Bâ-hatt-ı /براهيم/ Efendi

Erzincan Kādîsına hükm ki:

Taht-ı kazânuzda sâkin Dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinden Pehlivan nâm yeniçeri fevt olup ve eri avratı kalmayup muhallefâtı bi-hasebi's-şer' beytü'l-mâle âid

olmağla zabt u kabz için kırk ikinci bölümde Mustafa nâm yeniçeri ta'yîn olup ağaları olan iftihârul-ümerâ ve'l-ekâbir Hüseyin –*dâme uluvvuhû*- tarafından mektûb virilmeğın [boş] buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda ağaları virdüğü mektûb ve şer'-i şerîf mücebince amel idüp ba'de's-sübût mütevaffây-ı mezbûrun bi-hasebi's-şer' beytü'l-mâle âid ve râci' olan her ne ise mezkûre zabt u kabz itdürüp şer'-i şerîfe ve ağaları virdüğü mektûba muhâlif kimesneye iş itdürmeyesin.

/124a/

Hüküm:124a/3

Yazıldı.

Saruhan Sancakbeyine ve Foçalar ve Güzelcehisâr ve Menemen kâdîlarına hüküm ki:

Sen ki mîrlivâsın südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp zikr olınan [...] levendât ve eşkıyâ tâifesi fırka ile gelüp hevâlarına tâbi' eşkıyâ ile yek-dil ve yek-cihet olup gice ile nice evleri basup [...] ve gâret ü emvâl itmekle vilâyet halkı ziyâde mütezecir olup şer'le ehl-i fesâdın haklarından gelinmek murâd olındukda [...] karyelerine tahassün itmekle haklarından gelinmeyüp gündün güne fesâd ve eşkıyâlıkları ziyâde olmakda [...] gelinmeye ekserimiz celâ-yı vatan itmek mukarrerdür deyü tazallüm eyledüklerini arz eyledüğün ecluden [...] onat vechile mukayyed olup ol makûle fesâd ü şenâ'at üzere olanları hüsn-i tedbîr ü tedârükle [...] zâbitleri mübâşeretiyile ele getürüp dahi ta'yîn-i mâdde ve da'vâ-yı hakk iden husamâ [...] husûslarını hakk üzere teftiş idüp göresin arz olınduğı üzere ise [...] ashâbına alıvirdükden sonra ehl-i fesâd muhtâc-ı arz ise muhkem hab idüp haklarında sübût bulan mevâddın [...] icrâ idüp hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye iş itdürmeyesin.

/124b/

Hüküm:124b/1

Yazıldı.

Çerçiçe Kâdîsına hükm ki:

Bi'l-fi'l Bosna defterdârı olan [...] mektûb gönderüp kazâ-yı mezbûre ahâlisi leb-i deryâda vâkı' [...] gelüp gâret ü hasâret itmekle nicesinin perâkende vü perişân olma [...] ahâlisi deryâ kenârında vâkı' olan derbendleri gice vü gündüz [...] tahsîl-i fermân olunan tüfeng-endâz (...?) taleb olunmamak bâbında emr-i şerîfim [...] hizmetinde olmâları için mâliye tarafından emr-i hümâyûnum virilmişdür buyurdum ki:

[...] virilen emr-i hümâyûnum mücebince amel idüp hilâfına cevâz göstermeyesin.

/124b/

Hüküm:124b/2

Bâ-hatt-ı ۶ Efendi olıgeldüğü üzere

Fi 2şehr-i safer sene 1015

Dukakin Sancakbeyi olan İbrahim –*dâme izzuhû-* ya hükm ki:

Südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp Dukakin Sancağı ziyâde sa'b ve sengistan ve muhâlif dağlar ve âzim vadiler olup zikr olunan dağda ve vadide Arnavud eşkıyâsından hayli tâife tahassün idüp dâimâ isyân u tuğyan üzere olup muttasıl yollara inüp kuttâ'-u't-tarîk itmekden hâlî olmayup ve kâr-bân basup tüccâr tâifesinin emvâl ü erzâkını gâret kılup katl-i nüfûs idüp elleri ceng ü cidâl ve edavât-ı harb ve kıtâl ile alay bayrağı çeküp bir nicesin kâfir bir yere gelüp Dukakin ve Prizren ve Vulçitrin sancaklarına inüp ahâli-i memleketin ve a'yân u vilâyetin evlerini basup mülklerini yağma ve talan itmekle re'âyâ vü berâyânın halleri diğergûn olup etrâf u eknâfdan tüccâr tâifesi mürûr u ubûra kâdir olmayup mâ-takdîmden zikr olunan eşkıyânın def' ü ref'i için livâ-i mezbûrın alay beyi sipâhîleriyle vilâyet muhâfazasına kalıgeldüklerini bildirüp bu sene-i mübârekede dahi uslûb-ı sâbık üzere muhâfazada kalup sefere

gelmedüler deyü ze‘âmet ve tîmârlarına dahl olunmamak için emr-i şerîfim virilmek recâsına arz eyledüğün eelden olıgeldüğü üzere amel olunmasını emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda göresin arz olıduğı üzere livâ-i mezbûrın alaybeyi zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârıyla vilâyet muhâfazasına kalıgelmeleriyle olıgeldüğü üzere amel idüp memleket ve vilâyeti hıfz u hirâset itdüresin olıgelmişe muhâlif iş itmekden hazer eyleyesin.

/124b/

Hüküm:124b/3

Bir sûreti

Budin Kâdîsına hükm ki yazıla.

/125a/

Hüküm:125a/1

Yazıldı.

Rodoscuk ve Edincik ve Mâlkara ve Keşan ve Hayraboli ve Evreşe ve İpsala ve Aynoz ve Dimetoka ve Mekri ve Karacık ve Burgas ve Köprü ve Çorlu ve Erikli ve Dağardı kâdîlarına hükm ki:

Siz ki Rodoscuk ve Edincik kâdîlarısız südde-i sa‘âdetime mektûb gönderüp zıkr olınan kâdîlıkların her birinde eşkıyâ çoğalup yollara ve bellere inüp ve geçidler ile evleri basup ve ba‘zı yerlerde dernek ve cem‘iyyet idüp katl-i nüfûs ve gâret-i emvâl eyleyüp ve avrat ve oğlan çeküp envâ‘-ı fesâd ve şenâ‘at üzerelerdir deyü sene-i sâbıkâda arz olıdukda bu makûle ehl-i fesâd olan eşkıyâyı her kasabada sâkin oldukları mahallerden ve kurâ ahâlisinden sâbıkân Dergâh-ı mu‘allâm yeniçerilerine baş çavuş olan hâlâ Dergâh-ı mu‘allâm müteferrikalarından olan kıdvetü'l-emâcid ve'l-ekârim mütekâ‘id Ali –zîde mecdühû- mübâşeretiyle ele getirildükden sonra şer‘le haklarından gelinmek için sene-i sâbıkâda emr-i şerîfim virilmeğün iş bu senede dahi müşârün-ileyh

ta'yîn olunmak recâsına arz eylediğiniz ecluden mukaddemâ virilen emr-i şerîf mûcebince amel olunmak emr idüp buyurdum ki:

Vardukda bu bâbda her biriniz bi'z-zât onat vechile mukayyed olup emr-i şerîf mûcebince müşârün-ileyh Ali *-zîde mecdühû-* mübâşeretiyile o makûle fesâd ü şenâ'at üzere olanlar eğer yeniçeri ve acemi oğlanı nâmında ve şeklinde ve gayrı her ne tâifesinden ise hüsn-i tedbîr ü tedârükle elbette elbette ele götürüp gaybet idenleri kefillerine buldurup dahi bir def'a şer'le getirilüp fasl olmıyan husûslarını husamâları muvâcehelerinde hakk üzere şer'le teftîş idüp üzerlerine sübût bulan hukûkî hükm idüp ashâbına alıvirdükden sonra ehl-i fesâd yeniçeri ve acemi oğlanı ve bi'l-cümle arza muhtâc olanlardan ise ism ü resmleriyile ve bölükleri ile yazup arz eylesin ki dirlikleri kat' olunup haklarından gelinüp sâir eşkıyâya mûcib-i ibret olalar ve bi'l-cümle yeniçeri tâifesi ve sâir bölükler halkı umûmen sefer-i hümâyûna me'mûrlardır cümlesine tenbîh ü te'kîd eylesin ki bir ân te'hîr itmeyüp seferlü olanlar sefere ve seferlü olmayup korıcı ve oturak olanlar mu'accelen İstanbul'a gelüp odalarında mevcûd bulınalar ve ehl-i fesâd eğer evkâf-ı selâtîn ve eğer serbest ze'amet ve tîmârlar karyelerindedir zâbitler ma'rifetiyile elbette elbette ele götürüp aslâ bir ferde ta'allül ve nizâ' itdürmeyesin celb ü ahz ile ehl-i fesâda himâyet olmaktan ziyâde hazer idüp câdde-i hakkdan udül ve inhirâfdan ihtiyât eylesin müşârün-ileyh Ali Ağa'nın şükür ve şikâyeti müsemmer ve mü'esserdür ana göre ehl-i fesâdın hakkından gelinmekde her biriniz mu'in u zâhir olasız bu bâbda müşârün-ileyhin elinde Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağasının mührlü mektûbı vardır ol mektûb mûcebince müşârün-ileyhe mu'âvenet eylesin.

/125a/

Hüküm:125a/2

Yazıldı.

رضوان hatıyla

Aksaray Beyine ve Kādîsına hükm ki:

Aksaray Kazâsına tâbi‘ Asma nâm karye ahâlisi tarafından Dergâh-ı mu‘allâma arzuhâl sunulup hâlâ eşkıyâ tâifesi zuhûr idüp katl-i nüfûs ve gâret-i emvâl itmekle tahammüle iktidârımız kalmamışdur ve karye-i mezbûrede kadîmden iki kal‘a olup ba‘zı hırmane muhtâc yerleri olmağla kendü mâlları ile ta‘mîr itmek bâbında emr-i şerîfim virilmek recâ eyledükleri eelden buyurdum ki:

Vusûl buldukda zikr olunan kal‘aları kendü mâlları ile ta‘mîr itdüresiz ammâ bu bahâne ile re‘âyâdan nesne almakdan hazer eylesin.

/125a/

Hüküm:125a/3

[...] eelden mezkûrlar ele [...] ashâb-ı hukûkın şer‘le [...] ber-vech-i arpalık mutasarıf [...]

Vardukda [...] eşkıyâ ve ehl-i fesâd ele getirilüp ashâb-ı [...] –*dâme ikbaluhû-*nün gemisine virdüresin husûs [...] eşkıyâ ele girdükde şer‘le lâzım gelen icrâ olunup kimesneye himâyet [...] ammâ şer‘le kısâs lâzım gelinür hilâf-ı şer‘ [...] küreğe virilmekle halâs olanları dahi hazer [...] idüp şer‘-i şerîf iş olmakdan ihtiyât [...] idesin (...) içün dahi kimesne küreğe virilmekden ziyade be-gâyet hazer idesin.

/125b/

Hüküm:125b/1

Sultâniye Kādîsına hükm ki:

Hâliyâ Sultâniye Kal‘asında mahbûs olan kâfir [...] firâr iden kâfiri buldurman ve hâlâ Sultâniye Kal‘asına dizdârı [...] kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mehmed Çavuş ile kayd u bend ile mu‘accelen sūdde-i sa‘âdetime gönderilmesini [...] bu bâbda bi'z-zât mukayyed olup ol mahbûs kâfirin firâr eylemesine kim bâ‘is olmuşdur [...] dahi Sultâniye Kal‘ası dizdârısın ve mezbûr Emâşezâde varan çavuşa kayd u bend ile teslîm idüp mu‘accelen [...] habsden itlâkına kim sebep olmuşdur ve ne vechile firâr itmişdür

aslı ile yazup arz eylesin ammâ sen [...] ele getürmeyen olmayasın yoğsa özrün makbûl olmayup mansîbın alınup hakkından gelinür bilmiş olasın.

/125b/

Hüküm:125b/2

Bir sûreti dizdâra yazıldı.

/125b/

Hüküm:125b/3

Yazıldı.

م Efendi hattıyla

Anadoli Beylerbeyi ve Saruhan Sancağına ber-vech-i arpalık mutasarrıf olan Kurd –*dâme ikbâluhû*-nün kâimmakâmına hüküm ki:

Gürz bölükbaşı ve Ensesi killu ve Çalık Hasan nâm [...] birkaç bin eşkıyâ ile ve Âvâz nâm mahalle varup Hame nâm kasabayı urup küllî zîr ü ziyân itmek üzere iken sen ki kâimmakâmsın irtikâb bî-inâyeti'llâhi Te'âla mazarratlarını def' etmekle mezbûrlar yanlarında olan eşkıyâ ile Kavala ve Uşşak nâm mahallerde oturup girü ol mahalle varmak üzere oldukları i'lâm olunmağın anın gibi zikr olınan eşkıyâ ol tarafa varmak murâd iderler ise zu'amâ ve erbâb-ı tîmâr kayyum kulları ve sâir dirliğe mutasarrıf olanlar ile şimdiden hâzır u müheyyâ olup sen ki beylerbeyisin müşârün-ileyh kâimmakâm ile ma'an varup def'-i mazarrat-ı eşkıyâ yanında hizmetde bulunman bâbında fermânım sâdir olmuşdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda emr-i celilü'l-kadrim üzere taht-ı eyâletinde olan zu'amâ ve erbâb-ı tîmâr ve kayyum kulları ve sâir dirliğe mutasarrıf olanlara muhkem tenbîh eylesin ki cümlesi hâzır u müheyyâ olup anın gibi zikr olınan eşkıyâ bir mahalle müteveccih olmak ihtimâli olursa müşârün-ileyh kâimmakâm ile ma'an il eri ittifâkıyla def'-i mazarratları bâbında ikdâm u ihtimâm eylesin sen ki kâimmakâmsın sen dahi

bi'z-zât mukayyed olup ol etrafda olan eşkıyânın haklarından gelinmek bâbında ikdâm u ihtimâmında def'-i mazarrat eyleyesin.

/126a/

Hüküm:126a/1

[Yev]mü's-sebt

Fi 12 S [10]15

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ۞ Efendi

Anadoli Beylerbeyi ve Kütahya Kādîsına hükm ki:

Sen ki kādîsın nâ'ibin Dergâh-ı mu'allâma sûret-i sicill gönderüp umûmen ahâli-i vilâyet meclis-i şer'a gelüp birkaç senedir vilâyet-i Anadolî'da celâlî ve hâlâ ashâb-ı zorbadan eşkıyânın galebesi olup köyler ve kendler ihrâk ve emvâl-i müslimîn nehb ü gâret ve re'âyânın ekseri kılıçdan geçüp bakıyyetü's-süyûf olan fukarâ ve züefânın meskeni ve arpa ve buğdayları ve çavdarı olmayup vilâyet-i mezbûr kaht u galâ olmağla ekseri çarşu ve yollar başında yalnızcak aclıktan helâk olup def'ine mümkün olmamağla hayatını gice vü gündüz kelbler yiyüp ba'zısı bî-ihyâr kelb ve atı ekl ve dağlarda ot otlayup ve kimi dahi celâ-yı vatan idüp ve bi'l-cümle re'âyâ vü berâyâ ve fukarâ ve züefânın ahvâlleri huccet olmuşdur eşkıyânın itdüği zulm ü ta'addî hadden bîrûndur eğer bu def'a dahi haklarından gelinmez ise vilâyet bi'l-küllîye elden çıkup harâb ve yebâb olduğu i'lâm olunmağın şimdiden sonra her kim zorbalar ile gezüp vilâyete zulm ü ta'addî ve fesâd ü şenâ'at iderse kulum değıldür ol makûleler celâlî zümerâsındandır ele getirilüp gereği gibi haklarından gelinmek emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda fermân-ı celîlü'l-kadrim mücebince şöyle ki şimdiden sonra her kim zorba ile gezüp ahâli-i vilâyete ve re'âyâ vü berâyâyâ zulm ü ta'addî ve fesâd ü şenâ'at iderse kulum değıldür o makûleler celâlî zümerâsındandır her ne tarikle olursa ele getirüp gereği gibi bir vechile haklarından gelesin ki sâir eşkıyâyâ mûcib-i ibret ola

her kim zorba ile gezüp zulm ü ta'addî iderse kulum değıldür ele getürüp hakkından geline.

/126a/

Hüküm:126a/2

Yazıldı.

م Efendi

Gence Beylerbeyine hüküm ki:

Gence Kādîsı Mevlânâ Mehmed südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp Gence'nin gönüllülerinden hareket bölüğü ibtidâ Kars Kal'ası feth olındukda Revan Kal'asına ihrâc olunup ba'de Nahcivan'a ve Gence'ye ve (...?) mezbûreye ihrâc olunup feth-i hākānîden berü hizmetlerinde olup Özi'ye ihrâc olunmamak bâbında ellerinde müte'addid evâmir-i şerîfe var iken ve nice def'a düşman müstevlî oldukda def'-i mazarratlarını ve kal'a-i mezbûrenin ta'mîrine lâzım olup bölüklerine düşen yerlerine (...?) dahi kendü yanlarından yapup leyl ü nehâr hidmet-i lâzımelerini edâ itmeğın mücidd ü sâ'î oldukları eçden hidmetleri mukâbelesinde min-ba'd Özi'ye ihrâc olunmamaları bâbında emr-i şerîfim recâsına arz itmeğın buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda mukaddemâ ellerinde olan emr-i şerîfim mücebince kal'a-i mezbûre muhâfazasında olup hidmet-i lâzımelerini (...) vücûda gelen hidmetleri mukâbelesinde Özi'ye ihrâc eylemeyesin.

/126b/

Hüküm:126b/1

Yazıldı.

Bi'l-fî'l Tuna aklâmı defterdârı olan Mehmed *-dâme uluvvuhû-* ya ve Tuna yalıları [...] bundan akdem Beylerbeyilik pâyesinde olan Kâtib Mahmud ve oğlı Ahmed [...] me'mûr olmağla re'âyâ vü berâyâyâ ziyâde zulm ü ta'addî eyledükleri eçden [...]

cem' olup mezkûrlar muhassıllıktan ref' olunup zulm ü ta'addî ile aldıkları mâl [...] cümle mezbûrın diyârı perâkende vü perîşân olmamız mukarrerdür deyü tazallüm eyledüklerini [...] ahvâli görilüp tahassün olındukda mezkûrların re'âyâ vü berâyâyâ zulm ü ta'addî [...] fukarâdan hilâf-ı şer' ve kânûn aldıkları akçalar ashâbına ahz olındukda [...] irsâl olunmak için hükm-i şerîfim virilmek recâsına arz itmeğin cümlesi hidmet-i mezbûreden ref' olunmuşdur hukûk-ı [...] alıvirildükden sonra mezkûrlar mukayyed ü mahbûs Âstâne-i sa'âdetime irsâl olunmasını emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda sen ki müşârün-ileyh defterdârsın mezbûran Kâtib ve oğlanı ve Eyüb Paşa'yı meclis-i şer'a ihzâr [...] gereği gibi teftîş ü tefahhus eyleyüp fukarâdan hilâf-ı şer' ve kânûn her ne almışlar ise ba'de's-sübût ashâbına [...] itdükden sonra zuhûr iden mevâddın sûret-i sicilleriyle mezbûrları mukayyed u mahbûs yarar âdemleriyle Âstâne-i sa'âdet [...] irsâl eylesin ammâ mukayyed olasın ki menâzil ü merâhilde gaybet itdürmekden ihtirâz eyleyeler mezbûrların [...] mukayyed u mahbûs gelmeleri lâzım olmuşdur şöyle ki ihmâl ü müsâhaleden veyahud ahz u celb sebebi ile gaybet iderse mes'ul olursun ana göre mütenebbih olup avk u te'hîrden ihtirâz eylesin.

/126b/

Hüküm:126b/2

Yazıldı.

Vize Kâdîsına hükm ki:

Boğdan Voyvodası tarafından âdemleri ba'zı umûr-ı mühimme için Âstâne-i sa'âdetime geldiğin iki re's atlarını cebren ellerinden alup ziyâde ta'addî vü tecâvüz eylediğin i'lâm olunmağın bu bâbda mes'ul ve mu'ateb olmuşsındur buyurdum ki:

Kendü taraflarından âdemleri varup vusûl buldukda aslâ ta'allül ü nizâ ve bir dürlü dahi itmeyüp mezbûrlardan alduğın iki re's atlarını varan âdamlarına teslîm eyleyüp avk u te'hîrden ve ihmâl ü müsâhaleden ziyâde hazer eylesin ba'de't-teslîm zikr olunan iki re's atlarını ne sebep ile alduğın asıl ve hakîkâti ile yazup arz eylesin şöyle ki emr-i şerîfim sana varup vusûl buldukda virmede inâd u muhâlefet olına azl ile konılmayup gereği gibi mu'ateb olursun bilmiş olasın.

/126b/

Hüküm:126b/3

Bir sûreti dahi

Bursa Mutasarrıf Kâdisına hükm ki:

Kazâ-i mezbûre tâbi‘ Kara Matar Karyesinde (...) berâtları dahi alınmış her kim almış ise varan âdemlerine teslim eylesin deyü vech-i meşrûh üzere hüküm yazıla

/127a/

Hüküm:127a/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ابراهيم Efendi

Dadyan Melikine hükm ki:

Akrabandan Rayiye nâm hâtun arzuhâl idüp baban mezbûre hâtundan karz atmış bin akça taleb eyledükde Zaveyan nâm elçi ile irsâl idüp mezbûr baban fevt olmuş bulunmağla sana dahi teslim itmeyüp zikr olunan akçeye mezbûr elçinin zimmetinde kalup hakkı ketm olunduğunu bildirmeğin buyurdum ki:

Vardukda zikr olunan elçiden atmış bin akçeyi taleb idüp alup mezbûre hâtuna irsâl eylesin inâd u muhâlefet iderse kendüyi bu cânibe gönderesin ki mezbûrdan taleb olma

/127a/

Hüküm:127a/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı حضرت Efendi

Pirevadi Kādîsına hükm ki:

Leh kralı Vladi südde-i sa'âdetime arzuhâl sunup kendü hallerinde yollarına giderler iken taht-ı kazânda vâkı' nâm karye sâkinlerinden Vefâ oğlu Veli ve karındaşı Yûsuf ve Satılmış nâm kimesneler yollarını basup emvâl ü erzâklarını nehb ü gâret idüp küllî fesâd ü ta'addî eyledüklerine ellerinde hançeri olduğunu bildirdikleri ecden mezkûrlar ele getirilüp ba'de's-sübût şer'le müteveccih olan hakları alıvirildükden sonra mecâl virilmeyüp şer'le haklarından gelinmek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmışdur buyurdum ki:

Vardukda mezkûrları bi-eyyi vechin kan ele getirüp teftîş idüp ba'de's-sübût şer'le müteveccih olan hakları alıvirildükden sonra aslâ mecâl virmeyüp şer'le muhkem haklarından gelesin ki sâir ehl-i fesâda mûcib-i ibret vâkı' ola onat vechile mukayyed olup celb ü ahz sebebi ile ehl-i fesâda himâyet itmekden ve bahâne ile kimesneye hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addîden hazer üzere olasın ve bi'l-cümle bu makûle fesâd idenlerin bir vechile himâyet olduğına rızâ-yı hümâyûnum yokdur müşârün-ileyhin zâyi' olan esbâb u erzâkı bî-kusûr tahsîl itdirilüp ehl-i fesâdın haklarından gelinmeğin ikdâm üzere olasın (...) olduğın yazup arz idesin.

/127a/

Hüküm:127a/3

[...] gâret [...] ele getirilüp [...] (...) Vusûl buldukda [silik] haklarından gelinmek için [...] ehl-i fesâdı (...) bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmışdur buyurdum ki:

[...] emrim ne vechile [...] ammâ bu bahâne ile kendü hâlinde [...] dahl u ta'addîden ehl-i fesâda himâyet [...] üzere olasın.

/127b/

Hüküm: 127b/1

Yazıldı.

Anadolu Beylerbeyine hükm ki:

Ol etrâflarda ba'zı eşkıyâ zuhûr idüp re'âyâ [...] ve gâret üzere olup ziyâde zulm ve hayf üzere olanların haklarından [...] gelinmek emr idüp buyurdum ki:

[...] nefsi-i Kütahya'da sâkin olan Dergâh-ı mu'allâm müteferrikaları ve çavuşları ve ze'âmet [...] Eğrü ? Kal'ası firâr eyledükleri mesâmi'-i aliyyeme ilkâ olunmağın anun gibi eşkıyâ zuhûr [...] oğlı Mehmed'i [...] lâzım oldukda mezkûrların cümlesi senle ma'an varup hizmetde ve yoldaşlıkda [...] olsun gereği gibi haklarından [...] vusûl buldukda fermân-ı celîlü'l-kadrim üzere olsun ki eşkıyâ zuhûr idüp haklarından [...] Dergâh-ı mu'allâm müteferrikaları ve çavuşları ve zu'amâ ve erbâb-ı tîmâr ve sâir kal'ada bulunanlar her kim ise [...] vechi münâsib gördüğün üzere mezkûrların haklarından gelinmeğın ikdâm u ihtimâm üzere olasın [...] inâd u muhâlefet idenler her kim ise ism ü resmleriyle yazup arz eyleyesin ki getürdilüp haklarından [...]

/127b/

Hüküm:127b/2

Yazıldı.

İskenderiye Beyine ve livâ-i mezbûrda vâkı' olan kâdîlara ve kılâ' ağalarına hükm ki:

Sen ki mîrlivâsın südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp isken[deriye] ve ol etrâflarda sa'b ve sengistan yerlerde tahassün iden arnavud eşkıyâsı isyân u tuğyân idüp re'âyâ vü berâyâ ve ahâli-i memlekete ta'addî vü tecâvüz eyledükleri şer'-i şerîf ve emr-i şerîfe itâ'at itmeyüp haklarından gelinmek iktizâ eyledükde Hersek Sancağında vâkı' olan kal'alardan ve Nef ve sâir kılâ'nın neferât ağaları yarar tüfenk-endâz neferâtlarıyla imdâd idegelüp hâlâ dahi isyân u tuğyânları izdiyâd bulmağla iktizâ eyledükde girü uslûb-ı sâbık üzere zikr olınan kılâ' ağaları neferâtları ile imdâd eylemeleri bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına arz eyledüğün ecluden buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda onat vechile herbirinüz bi'z-zât mukayyed olup dahi zikr olınan arnavud asileri ahâli-i vilâyete ta'addî vü tecâvüz üzere olup haklarından

gelinmek iktizâ eyledükde kadîmden olıgeldüğü üzere kal'alardan kifâyet mikdârı nefer cem' idüp dahi hüsn-i tedbîr ü tedârükle haklarından geline ammâ bu bahâne ile fitne ve fesâda mûdî olmaktan be-gâyet hazer eylesin.

/128a/

Hüküm:128a/1

رضوان Efendi hattı

Tire ve İzmir kādîlarına hükm ki:

Sen ki Tire kādîsısın mektûb gönderüp Tire sâkinlerinden Tanburacı Hasan dimekle ma'rûf olan kimesne eşkıyâ tâifesiyle yek-dil ve yek-cihet olup fukarânın emvâl ü erzâkını gâret ve nice kimesneleri katl idüp fesâd ü şenâ'at üzere olduğu mukaddemâ arz olındukda fesâdı görilmek fermân olmuşken yine bir tarikle halâs olmağla girü evvelkinden ziyâde zulm ü ta'addî ve fesâd ü şenâ'atden hâlî olmamağla fukarânın ahvâlleri diğergûn olmuşdur deyü arz eyledüğün eelden buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda onat vechile mukayyed olup mezbûrı bi-eyyi vechin kâne ele götürüp gaybet iderse şer'le buldurması lâzım olan kefillerine buldurup da'vâ-yı hakk ve ta'yîn-i mâdde iden husamâları muvâcehelerinde bir def'a şer'le görülüp fasl olup on beş yıl geçmiyen husûsları hakk üzere teftîş idüp erbâb-ı hukûka şer'le müteveccih olan hakları hükm idüp alıvirdükden sonra üzerine sübût bulan mevâddın sûret-i sicilleriyle mezbûrı Âstâne-i sa'âdetime gönderesin şer'le hakkında lâzım gelen icrâ olına.

/128a/

Hüküm:128a/2

Yazıldı.

Südde-i sa'âdetimden Eflak'a varınca yol üzerinde olan kādîlara hükm ki:

Eflak voyvodasının kethudâsı Konstantin südde-i sa'âdetime arzuhâl gönderüp Eflak voyvodasının âdemleri ve müşârün-ileyh voyvoda içün İstanbul'dan ba'zı esbâbı alup Eflak'a gönderüp yolda ve izde hilâf-ı Şer'-i Şerîf kimesne rencîde eylemeyüp emnâ tâifesi dahl eylememek bâbında emr-i Şerîfim recâ itmeĒin buyurdum ki:

Mârn-ileyh voyvodanın âdemleri esbâbla taht-ı kazâsına dâhil olursa esbâblarına hilâf-ı Şer'-i Şerîf kimesneyi ve emnâ tâifesini dâhil itdürmeyüp rencîde itdürmeyesin ammâ bu bahâne ile memn' olan meta'ı alup gitmekden hazer idesin.

/128a/

Hüküm:128a/3

Erzurum [...] Fatıma nâm hâton ile oĒlı Hasan (...) [...] mezbr Hasan'ın babası İsmail ebnâ-i sebîlin dahi yollarını basup [...] mhimmdan olup Verdi Bey'in kapu kethudâsı iken [...] (...) mîr-i müşârün-ileyhe alıvirüp [...] (...) halâslarına edâ itmeĒin babaları [...] mezbr dahi sulb olmaĒla akça [...] müşârün-ileyh Ahmed –*dâme izzuh*- tarafından metrukâtı size intikâl eyledi deyü bunlardan taleb [...] bildirüp meblâĒ-ı mezbr mîr-i müşârün-ileyhin ol cânibinde olan [...] ve veresesinden alıvilmek bâbında emr-i Şerîfim virilmesini recâ eyledükleri [...] buyurdum ki:

Vusl buldukda bu hussı husamâ muvâcehesinde hakk üzere teftîş idüp göresin fî'l-vâkı' arz eyledükleri gibi ise ol bâbda muktezây-ı Şer'-i kavîm ile âmil olup ba'de's-sbt meblaĒ-ı mezbr mîr-i mezbrın muhalledâfından ve veresesinden her kimden müteveccih olursa bî-kusr alıvirüp hilâf-ı Şer'-i Şerîf aslâ ta'allül ve nizâ' itdürmeyesin.

/128b/

Hüküm:128b/1

Yazıldı.

İstanbul Kâdîsına hükm ki:

Unkapanı'nda vâkı' câmi'-i şerîf karîbinde [...] –*tâbe serâhû*- zamânından berü iki saraya odun getirüp [...] dolabçılarından odun hizmetine ta'yîn olunan dolabçı [...] getüren kimesneler zikr olunan iskeleye yanaşup kimesne mâni' [...] gemiciler müzâyaka çekmezler iken hâlâ zikr olunan cami'-i şerîfin karîbinde ba'zı [...] meyhâneler ihdâs idüp zikr olunan iskeleyi kendüleri zabt eylemek murâd [...] muhâlif zikr olunan iskelede meyhâneler ihdâs olunursa cami'-i şerîfde namaz kılın [...] sadâsından müslimânların namazı fâsid olup ziyâde mütezecir olduklarından gayrı [...] küllî müzâyaka çekilmek lâzım olduğu i'lâm olup bu bâbda fetvây-ı şerîfe olmağla [...] ol mahallerde meyhâne binâ itdürmeyüp ve olanları ref' idüp hilâf-ı şer' mazhar kimesneye [...] ve bî-kusûr babam Hüdavendigâr –*tabe serâhû*- zamânında emr-i şerîf virilmeğın recâ olunmağın buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda mukaddemâ virilen emr-i şerîf mücebince amel idüp hilâfına cevâz göndermeyesin.

/128b/

Hüküm:128b/2

Yazıldı.

Rodoscuk Kādîsına hükm ki:

Sâbıkân yeniçerilere başçavuş olup hâlâ Dergâh-ı mu'allâm müteferrikalarından olan kıdvetü'l-emâcid ve'l-ekârim Ali Ağa –*zide mecdühû*- Dergâh-ı mu'allâma gelüp hizmetinde olan Bekir nâm yeniçerinin karındaşı Yûsuf nâm hizmetkârı nefsi Rodoscuk'da Helâlcî Mehemed ve Başçı Veli'nin oğlu Mustafa zindâncının hizmetkârı Hasan nâm şakîler ba'zı yoldaşlarıyla katl eyledükleri sâbit ü zâhir olduktan sonra mukayyed ü mahbûs Dergâh-ı mu'allâma gönderilmek bâbında Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağasının mührlü mektûbı virilmişdür buyurdum ki:

Vardukda müşârün-ileyh Ağa'nın mektûbı mücebince mezbûrları Hasan tedbîr ü tedârükle ele getirüp gaybet iderlerse kefillerine buldurup getürdüp dahi vâkı' olan fesâdlarının sûret-i sicilleriyle mukayyed ü mahbûs Dergâh-ı mu'allâma gönderesin ki husûs-ı kaziyeleri Divân-ı hümâyûnumda ba'zı askerlerim huzûrlarında görile

/128b/

Hüküm:128b/3

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ۞

Kalonya Kādîsına hükm ki:

Südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp Cezîre-i Midillü'de kādîlığına tâbi' Ahronsa nâm karye halkı meclis-i şer'a gelüp memâlik-i İslâmiyede müceddeden kenîse binâ şer'an memnû' iken karye-i mezbûrede olan keferi bir kenise binâ eyledüklerini haber virdüklerinde etrâfında olan kurâ halkından dahi suâl olındukda vechi meşrûh üzere binâ olunduğın i'lâm eyledüklerini arz eyledüğün eelden buyurdum ki:

Vusûl buldukda bu bâbda emr-i şer'-i kavîmle amel idüp zikr olunan kenîseyi muktezây-ı şer'-i mazhar üzere def' ü ref' eyleyüp şer'-i şerîfe muhâlif zarar u gezend vaz' olınmakdan ziyâde ihtiyât eyleyüp nâ-meşru' (...?) ziyâde ictinâb idesin.

/129a/

Hüküm:129a/1

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ۞ Efendi

Üsküp ve Kratovala ve Ayoranya ve İştib ve Tikveş ve Köprülü ve Pirlepe Kalkandelen ve Usturumça kādîlarına hükm ki:

Zikr olunan kādîlıklarda vezir-i a'zamin develeri kışlayup akça ile zâd ü zevâdeleri tedârük olıgelmekde hâliyâ vezir-i a'zamin olan düstûr-ı mükerrem ilâ âhîrihî vezir-i a'zamin Derviş Paşa -edâma'llâhu te'âlâ iclâlehû- nün taht-ı kazânuзда kışlayan

develerinin olıgeldüğü üzere arpa ve saman ve otluk ve hüddâmının zâd ü zevâdeleri tedârük eylemek emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda her biriniz mukayyed olup müşârün-ileyhin kışlayan develerine olıgeldüğü üzere akçasıyla arpa ve saman ve otluk ve hüddâmına zâd ü zevâdelerine tedârük itdürüp müzâyaka çekdirmeyesin ammâ bu bahâne ile re'âyâdan ahz u celb olmayup zulm ü ta'addîden hazer eyleyesin.

/129a/

Hüküm:129a/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ۞ Efendi

Mahrûse-i İstanbul'da nakîbü'l-eşrâf olan Mevlânâ Seyyid Ali'ye hükm ki:

Mektûb gönderüp memâlik-i mahrûsede sâkin olan sâdât ve eşrâfın sa'âdetlerine müte'allık hallerini kadîmü'l-eyyâmdan Âstâne-i sa'âdetimde olan nakîbü'l-eşrâf olanlar gün gelüp kuzzât ve nevvâb ve sâirler karışmayup huccet ve temessük vermeyeler deyü selâtîn nâmına men' itmekle sâdât ve eşrâfın haseb ü nesepleri zabt olınagelmışken hâlâ kuzzât ve nevvâb ve kâimmakâmlar ilm-i ensâba ittila' ve vukûfları ve yanlarında sâdât defterleri yoğken nice müteseyyidlere huccetler ve temessükler virilmekle sâdâta küllî ihtilâl geldüğünden gayrı nice re'âyâ tekâlîf-i örfiye çekegelmişler iken mezbûrların huccet ve temessükleri ile sâdât ve eşrâfdan geçinmekle Hazîne-i âmireye küllî gadr olup min-ba'd temessük taleb idenlerin ellerinde mâdâm ki abâd u ahyâd veyahûd ekârib-i sahîhalarından birinin nükebâ-i sâlifinden defterine mutâbık ve muvâfık asıl huccet olmaya nükebâ şuhûd-ı istimâ' eylemeyüp huccet vermeyüp ve kuzzât ve nevvâb ve kâimmakâmlar dahi huccet ve temessük vermeyüp ve şimdiye dek virdükleri temessükât ile amel olunmayup ashâbı ellerinden alınup ve nükebâ huzûrlarında şer'an mazmûnı sâbit olmamış şecere nâmıyla sahte evrâk ile dahi amel olunmayup ashâbından alınup ve kâdî-askerler mansıb virdükleri kâdîlara yazdırdıkları mektûblarda sâdât husûsunda arz ve huccet vermeyüp

ve nâ'iblerine dahi virdürmeyüp sahîhü'n-neseb olan sâdâta fetvâ-yı şerîfe muktezâsınca tekâlif-i örfiyeden mu'af olup rencide olmayalar deyü emr-i şerîfim virilmek recâsına arz eyledüğin eelden olıgeldüğü üzere amel olunmasını emr idüp buyurdum ki:

Vusûl buldukda şimdiye değin sâdât husûsunda ne vechile amel olnagelmîş ise girü ol vechile amel olunup min-ba'd vechi meşrûh üzere olıgelene muhâlif iş itdürilmek ihtimâli olmayup memnû' olmıyanları ism ü resmleri ile yazup südde-i sa'âdetime arz eylesin.[...]

/129a/

Hüküm:129a/3

Kapudan Paşa'ya hüküm ki:

Geçen sene donanma-i hümâyûnumla sefere me'mûr olup deryâ kaleminde olan ze'âmet ve tîmâra mutasarıf olan zu'amâ [...] hümâyûnuma me'mûrlar olmağla mukaddemâ serdâr Şa'bân Paşa cânıbden Rûmilinde sefere me'mûr olan zu'amâ ve erbâb-ı tîmâr [...] şimdiye dek Ağrıboz'a değin gelmişlerdir ve donanma gezüp sefer itmeyüp ve rûz-ı Kasım zamânında donanma Ağrıboz'a geldükde adalar [...] tenbîh olındukda rûz-ı Kasım'dan sonra kimesneye girmek mâsûn değıldür deyü ta'allül idüp fermân olınan [...]

Vardukda gerekdir ki geçen sene [...] mîrî için berâtları mücebince cem' ve kabz itdürüp virmekde ta'allül ve nizâ' idenlerün tîmârları [...] olup emr-i şerîfime muhâlefet olmadan hazer üzere olasın ve ne mikdâr kimesnenün [...]

/129b/

Hüküm:129b/1

Yazıldı.

Düstûr-ı mükerrerem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem müdebbiri umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimi [...] müşeyyid-i erkâni's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-muhtassu azîz-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Tuna [...] *iclâluhû-* Silistre Kâdîsına hüküm ki:

Dergâh-ı mu‘allâm müteferrikalarından Mehmed –*zîde Mecduhû*- [...] kazâ-i mezbûrda vakı‘ Amrudlu nâm karyesinin defterlü re‘âyâsından [...] re‘âyâ ve fukarâyı hilâf-ı şer‘ ve kânûn rencîde vü ta‘addî itdüğinden mâ‘adâ mezbûr şakî [...] ev binâ idüp dâimâ eşkiyâ ve harâmzâdeleri nice günler evinde saklayup evi hırsuz [...] giden müslimân ve gayrı re‘âyânın yollarını basup emvâl ü erzâklarını gâret [...] mezbûr şakînin fesâdı ve zulmünden re‘âyâsının ekseri perâkende olup karyesi hâlî kalmağla mahsûlüne gadr [...] ve ta‘addîsi olduğunda ve mezbûr mûmâ-ileyhin ra‘iyyet oğlı ra‘iyyet olup sipah ve cebeci ve yeniçeri olmayup ancak [...] fukarâyı rencîde itdükde ve üzerine nice fesâdâtı sâbit ve sicill olmuşdur deyü ahvâli tefîş [...] fukarânın hakkı alıvırdükden sonra şer‘le hakkından gelinmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın buyurdum ki:

Vusûl buldukda mezbûrı ihzâr idüp gaybet iderlerse şer‘le buldurması lâzım olan kefillerine buldurup getürdüp ta‘yîn-i mâdde ve da‘vâ-yı hakk idenler muvâcehesinde bir def‘a şer‘le fasl olunmayup on beş yıl geçmiyen husûslarını hakk u adl üzere tefîş idüp ba‘de's-sübût şer‘le müteveccih olan haklarını ashâbına hükm idüp alıvırdükden sonra mezbûr muhtâc-ı arz ise muhkem habs ve arz idüp değillerse şer‘le hakkında lâzım geleni icrâ eylesin.

/129b/

Hüküm:129b/2

Yazıldı.

Bâ-hatt-ı ƒ Efendi

Manisa Kādîsına ve Saruhan Beyine ve Gürdün ve mezbûr kādîlarına hükm ki:

(...?) ahâlisi tarafından şöyle arz olınu ki bu sene ihrâcı fermân olan avâriz hâne başına üçer yüz atmış akça almak fermân olmak ...kādî Mevlânâ Mehmed emr-i şerîfe muhâlif ikişer yüz akça ziyâde alduğundan gayrı ba‘zısının inek ve merkeb ve köle ve kızını alup yirmi otuz günde bir karye bi-karye gezüp ziyâde zulm itdüğünü

bildirüp şer‘le hakları alınmağın için emr-i şerîfim taleb eyledükleri eelden buyurdum ki:

Vusûl buldukda merkûm kâdıyı meclis-i şer‘a ihzâr idüp dahi da‘vâ-yı hakk ve ta‘yîn-i mâdde iden husamâsı muvâcehesinde şer‘le görüp fasl olmayan husûsları onat vechile hakk üzere teftîş idüp göresin arz itdükleri gibi ise muktezâ-yı şer‘-i kavîmle amel olup ba‘de's-sübût hilâf-ı şer‘ iden hakları hükm idüp bî-kusûr ashâb-ı hukûka alıvirdükden sonra üzerine sübût bulan mevâddın sûret-i sicilleriyle sâir ahvâli yazup bildüresin.

/130a/

Hüküm:130a/1

Yazıldı.

Şhattı

Konya Kâdîsına hükm ki:

Südde-i sa‘âdetime mektûb gönderüp kazâ-i mezbûr ahâlisi meclis-i şer‘a varup kazâ-i mezbûrda vâkı‘ Çoruh nâm nehrin ayağında Konya Kal‘asında olan iskelenin öte cânibi harbî ve harâc-güzâr ile mahlûd zimmîler olup kadîmü'l-eyyâmdan zikr olunan iskelede çarşu ve bazarlar olup müslimân ve zimmî tâifesi zikr olunan bazara gelüp bey‘ ü şirâ itmekle ahâli-i memlekete ve emvâl ü erzâklarına küllî gâret olduğundan gayrı mâl-ı mîriye dahi nâf‘i var iken birkaç zamândan berü zikr olunan mevzi‘de bazar olmıyandan berü hem mâl-ı miriye gadr hem kal‘a-i mezbûrenin barutunu ve ahâli-i memleketin esbâb u erzâkını âyende vü revende alup nehr-i mezbûrun öte cânibine geçüp müslimânlara zarar olmakdan hâlî değıldür ebnâ-i sipâhiyandan Süleymân mübâşeretiyle zikr olunan mahallde girü bazar durmaz ise harbî mezbûrun diyâr ideriz deyü haber virdükleri i‘lâm eyledüğün eelden buyurdum ki:

Vusûl buldukda mevzi‘-i mezbûrda bazar durmakda kimesnenin vakfına ve memleketine zarar vâkı‘ olmaz ise mezbûr mübâşeretiyle mahall-i mezbûrda girü

ikâmet-i bazar itdüresin ammâ bu bahâne ile hilâf-ı şer'-i mazhar iş olmakdan ziyâde hazer eyleyesin.

/130a/

Hüküm:130a/2

Yazıldı.

م Efendi hattı

Gence Beylerine ve Defterdârına hüküm ki:

Sen ki defterdârsın südde-i sa'âdetime mektûb gönderüp bundan akdem Gence'de vâkı' olan darbhâneye sahîh sikke için emr-i şerîf vârid olup her selimî sikke için on üçer buçuk karad üzere hâlis gümüşden kat' olına deyü fermân olunmağla ilâ hâzâ'l-ân fermân olunduğı üzere on üçer buçuk karad üzere kat' olunup lâkin Şirvan'da ve etrâf u cevânibde selimî onar karaddan noksan üzere kat' olunup ve gümüşleri dahi kem ayar olmağla âhar diyârdan tüccâr gelüp Gence'de kat' olunan selîmiyi alup gittüklerinden gayrı hâlâ Gence'ye âhar yerden guruş gelmemek kul tâifesi ve a'yânı sebep-i ma'âşîri için kimi gümüşlü raht ve kılıcını gidermekle hem hazîneye ve hem kul tâifesine zarar (...) bildürmeğın selimî onar karad üzere kesilmesi fermânım olmışdur buyurdum ki:

Vusûl [buldukda] [...] harbî hânevede selîmîyi onar karad üzere hâlis gümüşden kat' itdürüp ki ayar gümüşden [...] kat' itdürilmekden ziyâde hazer eyleyesin.

/130b/

Hüküm:130b/1

Yazıldı.

Ağrıboz ve İnebahtı ve Karlılı sancaklarında vâkı' olan kâdîlara [hüküm ki]:

[...] ba‘zı kılâ‘ın neferâtı kal‘aya gelmeyüp kendü hevâsında olmağla [...] hâlî olmadukları i‘lâm olındı imdi kılâ‘ neferâtı kal‘adan [...] anun gibileri Dergâh-ı mu‘allâm kapucıbaşlarından olup (...) ile ol câniblerde [...] –*dâme muhibbuhû-mübâşeretiyle* teftîş ü tefahhus idüp kal‘a içinde olmayup kendü hevâsında olanların dirlikleri [...] fermân-ı âlî-şânım sâdır olmışdur buyurdum ki:

Vusûl buldukda [...] vechile mukayyed olup deryâda vâkı‘ olan kılâ‘ neferâtına muhkem tenbîh ü te‘kîd ile [...] muhâfazada olup âhar yerde sâkin olmayalar şöyle ki ba‘de’t-tenbîh eslemeyüp âhar yerde sâkin olanları müşârün-ileyh [...]teftîş idüp ele getirüp muhkem haklarından gelesin ki sâirlere mûcib-i ibret ola ammâ neferât yoklamak bahânesi ile siz ve müşârün-ileyh kapucıbaşı bir akça ve bir habbe almakdan ziyâde hazer idesin bi'l-fi‘l her kal‘ada mevcûd ne mikdâr nefer vardır veya mevcûdı ne kadardır başka başka defter idüp mühürleyüp birer sûretini sÛdde-i sa‘âdetime gönderesin ki hizmet ve kendü hevâsında olanlar ma‘lûm olalar ana göre tedârükleri görüle siz dahi neferâtı ağalarına zabt itdürüp getürdüp kılâ‘-ı a‘dâdan gereği gibi hıfz u hirâset idüp el-iyâzu bi’llah-i te‘âlâ gaflet ile a‘dâ tarafından kılâ‘ içinde olan ahâlisine zarar u gezend irüşdürmekden ziyâde hazer eyleyesin imdâd-ı gaflet câiz değildir kemâl-i mertebe basîret ve intibâh üzere olup ihmâl ü müsâhaleden ziyâde hazer idüp leyl ü nehâr muhâfazası (...) olasın.

KAYNAKÇA

- Ahmet Şimşirgil, *Kayı-V*, Timaş yayınları, İstanbul, 2013
- Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi*, Başbakanlık Basımevi, İstanbul, 2010
- Erhan Afyoncu, *Sorularla Osmanlı İmparatorluğu*, Yeditepe Yayınevi, İstanbul 2012
- Erhan Afyoncu, *Tanzimat Öncesi Osmanlı Tarihi Araştırma Rehberi*, Yeditepe Yay.İstanbul, 2013
- Feridun Emecen, *Osmanlı klasik çağında hanedan devlet ve toplum*, Timaş yay. 2011
- Halil İnalçık, *Devlet-i Aliyye Osmanlı İmparatorluğu üzerine Araştırmalar II*, Türkiye İş Bankası Yayınları, İstanbul, 2014
- Halil İnalçık, *Kuruluş ve İmparatorluk Sürecinde Osmanlı*, İstanbul, Timaş Yayınları, 2011, 340 s. Yeditepe Yayınevi, 2009
- İbrahim Peçevi, *Peçevi Tarihi*, haz. Murat Uraz, C. II
- İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Büyük Osmanlı Tarihi*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, 6.Baskı c.3
- Joseph von Hammer, *Osmanlı Tarihi* C.II, M.E.B, İstanbul, 1991
- Mithat Sertoğlu, *Osmanlı Tarih Lüğati*, Enderûn Kitabevi, İstanbul, 1986
- Mustafa Akdağ, ‘‘Celali Fetreti’’, *DTCF Dergisi*, C.16, sayı 1,2 1958
- Muzaffer Doğan, ‘‘Osmanlı Merkez Bürokrasisinde H.1211/1796-1707 Tarihli Düzenlemeler’’, *Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi*, S 2, TİSAV, İstanbul, 2000
- Mübahat S. Kütükoğlu, *Osmanlı Belgelerinin Dili*, Kubbealtı Akademisi Kültür ve Sanat Vakfı Yayınları, İstanbul, 1998
- Mübahat S.kütükoğlu, ‘‘Mühimme Defteri’’, *DİA*, 31, Diyanet Vakfı Yayın, İstanbul, 2006

- Mübahat S.Kütükoğlu, “Elkab” ,*DİA*,11,Diyanet Vakfı Yayın,İstanbul,1995
- Mücteba İlgürel,“ I. Ahmed” , *DİA*, C.II, Türkiye Diyanet Vakfı Yayın Matbaacılık, İstanbul, 1989
- Naima Mustafa Efendi,“*Tarih-i Naima*” , haz.Mehmet İpşirli, Ankara, 2007,C.I
- Necdet Öztürk, Osmanlı Devlet Düzeni, Yitik Hazine Yay.,İstanbul,2008
- Nicolae Jorga, Osmanlı İmparatorluğu Tarihi, C III, Ed. Erhan Afyoncu, İstanbul, Yeditepe Yayınevi, ,2012
- Ömer Lütfi Barkan, “Timar”, İA, C XII, 2. bs., Ankara, Milli Eğitim Basımevi, 1979
- Recep Ahışhalı, *Osmanlı Devlet Teşkilatında Re’îsü'l-küttâblık (XVIII. Yüzyıl)*. Tarih ve Tabiat Vakfı, İstanbul,2001
- Robert Mantran, *Osmanlı İmparatorluğu Tarihi I*
- Tahir Sezen, *Osmanlı Yer Adları*, Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, Ankara,2006

TIPKI BASIM

TARİH : ... / ... /2005

KOD : A.DVNS.MHM.ZYL.d	SIRA NU : 018	ORİJİNAL NU :
MÜHİMME ZEYLİ DEFTERLERİ		
BAŞLANGIÇ TARİHİ :	BİTİŞ TARİHİ :	
ŞEKLİ : Ciltli Ciltsiz Ebrulu Ebrusuz X X	EBADI : 29 x 21	
NUMARALAMA USULÜ : Varak Sayfa X	TOPLAM VARAK SAYISI : Numaralı : 260	
BOŞ VARAKLAR : Numaralı boş varaklar : - Numaralandırılmamış boş varaklar : -		
AÇIKLAMALAR :		
Çekimin Yapıldığı Kamera : Kamera 3		Operatör : Osman Uslu

1 مع محافظه سنه اولاده وزير محمد پش به حکم حال دار کتوبی غور: ماروت لانج اولغا محله ارسال اولغا
ایکجه نوبت: رشاد و فولولعه غور: رشاد ایلیه (مدرسه غور) اولغا اوله حاجتده ایصاله
اولغا ماروت و سید علی بیگ اولغه موده اولغا اوله حاجتده ایصاله اولغا
کلیه ایلیه (مدرسه) موده اولغا اوله حاجتده ایصاله اولغا
وهو اولغه بر حوضه بالدره مندر اوله اوله حاجتده ایصاله اولغا
بالدره مندر اوله حاجتده ایصاله اولغا اوله حاجتده ایصاله اولغا
نه مره لقا موده اولغا اوله حاجتده ایصاله اولغا اوله حاجتده ایصاله اولغا
ایکجه اولغا اوله حاجتده ایصاله اولغا اوله حاجتده ایصاله اولغا

A.DVNS.MHM.ZYL.d.018

T. C. BASHMALKY (SMAKLI) ARSIT, DALIR, BASHANKOZ, (USA 9)

Handwritten text in a cursive script, likely a list or account. The text is partially obscured by a large dark stain at the top. A prominent signature or name is written in the lower right portion of the page, above a horizontal line. Below the line, there are some numbers and possibly dates, including "1000" and "1001".

Handwritten text in a cursive script, continuing from the top page. The text is arranged in several distinct sections. The top section contains a dense block of text, possibly a list. Below this, there is a large, highly stylized signature or name. Further down, there are several lines of text, some appearing to be in a different script or a more formal hand. The bottom portion of the page contains several lines of text, some of which are underlined or otherwise emphasized.

طریق در جسد
در وقت دو چاروی در زمان دور
در کله لیاقت و مزاج کلاوی
در خدمت راجحی نامت
از کوی یا صحت کلاوی
از کمال شناخت کلاوی
جلد عیا بر کشت کلاوی
عرض لیاقت کلاوی
صحت رقا و عین و کلاوی
و حول بولد قریب یا کلاوی
طریق در جسد کلاوی
قصد در کله کلاوی
از کوی یا صحت کلاوی
از کمال شناخت کلاوی
جلد عیا بر کشت کلاوی
عرض لیاقت کلاوی
صحت رقا و عین و کلاوی
و حول بولد قریب یا کلاوی

4
الکافی
در وقت دو چاروی در زمان دور
در کله لیاقت و مزاج کلاوی
در خدمت راجحی نامت
از کوی یا صحت کلاوی
از کمال شناخت کلاوی
جلد عیا بر کشت کلاوی
عرض لیاقت کلاوی
صحت رقا و عین و کلاوی
و حول بولد قریب یا کلاوی
طریق در جسد کلاوی
قصد در کله کلاوی
از کوی یا صحت کلاوی
از کمال شناخت کلاوی
جلد عیا بر کشت کلاوی
عرض لیاقت کلاوی
صحت رقا و عین و کلاوی
و حول بولد قریب یا کلاوی

A.DVNS.MHM.ZYL.d.018

حصار کربلا
کربلا روز چهارم
حصار کربلا
روز دوازدهم
حصار کربلا
روز پانزدهم
حصار کربلا
روز شانزدهم
حصار کربلا
روز هجدهم
حصار کربلا
روز نوزدهم
حصار کربلا
روز بیستم

حصار کربلا
روز بیست و یکم
حصار کربلا
روز بیست و دوم
حصار کربلا
روز بیست و سوم
حصار کربلا
روز بیست و چهارم
حصار کربلا
روز بیست و پنجم
حصار کربلا
روز بیست و ششم
حصار کربلا
روز بیست و هفتم
حصار کربلا
روز بیست و هشتم
حصار کربلا
روز بیست و نهم
حصار کربلا
روز بیست و دهم
حصار کربلا
روز بیست و یازدهم
حصار کربلا
روز بیست و دوازدهم
حصار کربلا
روز بیست و سیزدهم
حصار کربلا
روز بیست و چهاردهم
حصار کربلا
روز بیست و پنجاهم

A.DVNS.MHM.ZYL.d.018

درم اولی که در اول ...
 اولی که در اول ...
 اولی که در اول ...
 اولی که در اول ...
 اولی که در اول ...
 اولی که در اول ...
 اولی که در اول ...
 اولی که در اول ...
 اولی که در اول ...
 اولی که در اول ...

درم اولی که در اول ...
 اولی که در اول ...
 اولی که در اول ...
 اولی که در اول ...
 اولی که در اول ...
 اولی که در اول ...
 اولی که در اول ...
 اولی که در اول ...
 اولی که در اول ...
 اولی که در اول ...

A.DVNS.MHM.ZYL.d.018

Handwritten text in Arabic script, likely a historical document or manuscript. The text is dense and covers most of the page area.

7
Handwritten text in Arabic script, continuing from the top page. It includes a large heading or title at the top of the page.

A.DVNS.MHM.ZYL.d.018

قلمی و در این روز
 تمام تر و در این روز
 کوفته در سینه با طعمی که در این روز
 تیره جانیده سرخ طعمه در این روز
 بویزه در دهان در این روز
 مایه و فخره در این روز
 مالک و فخره در این روز

کتبی و در این روز
 تمام تر و در این روز
 کوفته در سینه با طعمی که در این روز
 تیره جانیده سرخ طعمه در این روز
 بویزه در دهان در این روز
 مایه و فخره در این روز
 مالک و فخره در این روز

9
 در روز ۱۱۱۳
 طبعی و در این روز
 تمام تر و در این روز
 کوفته در سینه با طعمی که در این روز
 تیره جانیده سرخ طعمه در این روز
 بویزه در دهان در این روز
 مایه و فخره در این روز
 مالک و فخره در این روز

کتبی و در این روز
 تمام تر و در این روز
 کوفته در سینه با طعمی که در این روز
 تیره جانیده سرخ طعمه در این روز
 بویزه در دهان در این روز
 مایه و فخره در این روز
 مالک و فخره در این روز

A.DVNS.NHM.ZYL.d.018

Handwritten text in Arabic script, likely a manuscript or letter. The text is dense and covers most of the page. There are some faint markings and possibly a signature or seal at the top right. The script is cursive and typical of historical Arabic documents.

A.DVNS.MHM.ZYL.d.018

Handwritten text in Persian script, likely a historical document or manuscript. The text is arranged in several lines, with some parts appearing to be a list or a series of entries. The ink is dark, and the paper shows signs of age and wear.

12
Handwritten text in Persian script, continuing from the top page. The text is arranged in several lines, with some parts appearing to be a list or a series of entries. The ink is dark, and the paper shows signs of age and wear.

A.DVNS.MHM.ZYL.d.018

ADVNS.MHM.ZYL.D.018

ADVNS.MHM.ZYL.D.018

Handwritten text in Arabic script, consisting of approximately 15 lines. The text is dense and appears to be a formal document or a list of items. There are several large, stylized signatures or flourishes interspersed throughout the text. The paper shows signs of age and wear, with some dark smudges and a large, irregular tear at the top left corner.

51

Handwritten text in Arabic script, continuing from the top page. It consists of approximately 15 lines of text, similar in style to the top page. Like the top page, it features several large, stylized signatures or flourishes. The paper is aged and shows some dark smudges and a large, irregular tear at the bottom left corner.

دولہ قوتہ الدولہ
کوکینہ کیم کلین روبرن اکی سرسہ
لوفیخ جمنیت ۱۱ اور تومرک زج اولرک
کوبہ شتر لری کتور و جند ویر کلام
کسیر کتور اولدی قی حین سی جلیب تاتیبہ اکر کیم
کسیر کتور اولدی قی حین سی جلیب تاتیبہ اکر کیم
کسیر کتور اولدی قی حین سی جلیب تاتیبہ اکر کیم

المنه بتول قضیه و ترجمه لویه اولدی ناقله لعله من کلامه التجار
شیخ محمد رسول: و کلامه ترجمه اولدی لویه اولدی ناقله لعله من کلامه
من ترجمه کن اولدی قی حین سی جلیب تاتیبہ اکر کیم
لعله لعلین ما جیم کلامه لویه اولدی ناقله لعله من کلامه
لویه لعلین ما جیم کلامه لویه اولدی ناقله لعله من کلامه
لویه لعلین ما جیم کلامه لویه اولدی ناقله لعله من کلامه
لویه لعلین ما جیم کلامه لویه اولدی ناقله لعله من کلامه
لویه لعلین ما جیم کلامه لویه اولدی ناقله لعله من کلامه
لویه لعلین ما جیم کلامه لویه اولدی ناقله لعله من کلامه

۱۸
دولہ قوتہ الدولہ
کوکینہ کیم کلین روبرن اکی سرسہ
لوفیخ جمنیت ۱۱ اور تومرک زج اولرک
کوبہ شتر لری کتور و جند ویر کلام
کسیر کتور اولدی قی حین سی جلیب تاتیبہ اکر کیم
کسیر کتور اولدی قی حین سی جلیب تاتیبہ اکر کیم
کسیر کتور اولدی قی حین سی جلیب تاتیبہ اکر کیم

دولہ قوتہ الدولہ
کوکینہ کیم کلین روبرن اکی سرسہ
لوفیخ جمنیت ۱۱ اور تومرک زج اولرک
کوبہ شتر لری کتور و جند ویر کلام
کسیر کتور اولدی قی حین سی جلیب تاتیبہ اکر کیم
کسیر کتور اولدی قی حین سی جلیب تاتیبہ اکر کیم
کسیر کتور اولدی قی حین سی جلیب تاتیبہ اکر کیم

A.DVNS.MHM.ZYL.d.018

Handwritten text in Persian script, likely a historical document or letter, written in a cursive style. The text is dense and covers most of the page.

19
Handwritten text in Persian script, continuing from the top page. It includes a date and a signature at the bottom.

A.DVNS.MHM.ZYL.d.018

قریب استخوانی در اول دوردن
 دوردن قریب استخوانی در اول دوردن
 جابریه که در اول دوردن است
 و اول دوردن و اول دوردن
 استخوانی در اول دوردن است
 و اول دوردن و اول دوردن
 استخوانی در اول دوردن است
 و اول دوردن و اول دوردن
 استخوانی در اول دوردن است
 و اول دوردن و اول دوردن
 استخوانی در اول دوردن است
 و اول دوردن و اول دوردن
 استخوانی در اول دوردن است

دوردن قریب استخوانی در اول دوردن
 دوردن قریب استخوانی در اول دوردن
 جابریه که در اول دوردن است
 و اول دوردن و اول دوردن
 استخوانی در اول دوردن است
 و اول دوردن و اول دوردن
 استخوانی در اول دوردن است
 و اول دوردن و اول دوردن
 استخوانی در اول دوردن است
 و اول دوردن و اول دوردن
 استخوانی در اول دوردن است
 و اول دوردن و اول دوردن
 استخوانی در اول دوردن است
 و اول دوردن و اول دوردن
 استخوانی در اول دوردن است
 و اول دوردن و اول دوردن
 استخوانی در اول دوردن است

ADYNS.MHM.ZYL.d.018

این طوره که در کتب کهنه...
اشتیاقه غایب...
خاندان و حیات...
و غیره...
که در کتب کهنه...
مورد...
از این جهت...

23
سند...
و کتب...
از این جهت...
و کتب...
از این جهت...
و کتب...
از این جهت...

A.DVNS.MHML.ZYL.d.018

Handwritten text in Arabic script, likely a historical document or manuscript. The text is written in a cursive style and appears to be a letter or a formal communication. It contains several lines of text, some of which are partially obscured by a large, dark stain or shadow on the right side of the page. The text is dense and difficult to read due to the cursive and the staining.

25
Handwritten text in Arabic script, continuing from the top page. The text is written in a cursive style and appears to be a letter or a formal communication. It contains several lines of text, some of which are partially obscured by a large, dark stain or shadow on the right side of the page. The text is dense and difficult to read due to the cursive and the staining.

A.D.V.N.S.M.H.M.Z.Y.L.d.018

لورد فاقسته كما رسمه في قديم الزمان
 باسمه بفره سوله فاقسته را سوله وركا وركا
 حيا باي كنده وركا كنده بين بوزركا كنده
 اوردون هانوا لركا كنده بوزركا كنده
 ربا بورد وركا كنده بوزركا كنده
 لورد بوزركا كنده بوزركا كنده
 بوزركا كنده بوزركا كنده
 بوزركا كنده بوزركا كنده

لورد فاقسته كما رسمه في قديم الزمان
 باسمه بفره سوله فاقسته را سوله وركا وركا
 حيا باي كنده وركا كنده بين بوزركا كنده
 اوردون هانوا لركا كنده بوزركا كنده
 ربا بورد وركا كنده بوزركا كنده
 لورد بوزركا كنده بوزركا كنده
 بوزركا كنده بوزركا كنده
 بوزركا كنده بوزركا كنده

A.DYNS.MHM.ZYL.d 018

26
 لورد فاقسته كما رسمه في قديم الزمان
 باسمه بفره سوله فاقسته را سوله وركا وركا
 حيا باي كنده وركا كنده بين بوزركا كنده
 اوردون هانوا لركا كنده بوزركا كنده
 ربا بورد وركا كنده بوزركا كنده
 لورد بوزركا كنده بوزركا كنده
 بوزركا كنده بوزركا كنده
 بوزركا كنده بوزركا كنده

مجلس

فراة نگار گیسند علی گارون با رطیرا

ایالت مینور و در مینور خط مینور خط

و مینور بولندت بویان اولیج کیم اینه اولیج کیم

عینا نوبه مدتر لر مینور ایله کیم اینه اولیج کیم

و در قیاس و مینور ایله کیم اینه اولیج کیم

فراة نگار گیسند علی گارون با رطیرا
ایالت مینور و در مینور خط مینور خط
و مینور بولندت بویان اولیج کیم اینه اولیج کیم
عینا نوبه مدتر لر مینور ایله کیم اینه اولیج کیم
و در قیاس و مینور ایله کیم اینه اولیج کیم

32

فراة نگار گیسند علی گارون با رطیرا
ایالت مینور و در مینور خط مینور خط
و مینور بولندت بویان اولیج کیم اینه اولیج کیم
عینا نوبه مدتر لر مینور ایله کیم اینه اولیج کیم
و در قیاس و مینور ایله کیم اینه اولیج کیم

فراة نگار گیسند علی گارون با رطیرا
ایالت مینور و در مینور خط مینور خط
و مینور بولندت بویان اولیج کیم اینه اولیج کیم
عینا نوبه مدتر لر مینور ایله کیم اینه اولیج کیم
و در قیاس و مینور ایله کیم اینه اولیج کیم

A.DYNS.MHM.ZYL.d 018

Handwritten text in Persian script, likely a historical document or manuscript. The text is dense and covers most of the page area.

35
مکتوبه حضرت در تفرقه و فاصله...
از آنجا که در این حالت...
مکتوبه حضرت در تفرقه و فاصله...
از آنجا که در این حالت...
مکتوبه حضرت در تفرقه و فاصله...
از آنجا که در این حالت...

A.DVNS.MHM.ZYL.d 018

مجلس
مجلس فاضل و زائران و زواران و زواران و زواران

مجلس فاضل و زائران و زواران و زواران و زواران
مجلس فاضل و زائران و زواران و زواران و زواران
مجلس فاضل و زائران و زواران و زواران و زواران
مجلس فاضل و زائران و زواران و زواران و زواران

مجلس فاضل و زائران و زواران و زواران و زواران
مجلس فاضل و زائران و زواران و زواران و زواران
مجلس فاضل و زائران و زواران و زواران و زواران
مجلس فاضل و زائران و زواران و زواران و زواران

A.DYNS.MHM.ZYL.d 018

مجلس فاضل و زائران و زواران و زواران و زواران
مجلس فاضل و زائران و زواران و زواران و زواران
مجلس فاضل و زائران و زواران و زواران و زواران
مجلس فاضل و زائران و زواران و زواران و زواران

مجلس فاضل و زائران و زواران و زواران و زواران
مجلس فاضل و زائران و زواران و زواران و زواران
مجلس فاضل و زائران و زواران و زواران و زواران
مجلس فاضل و زائران و زواران و زواران و زواران

حجت
 دین مکرمین علیهم السلام
 اکرمین دین است بر آن که در دین است
 البتة کفر جرم بزرگ است اما ستمت است
 جرم به اول است میانگ بر ستمت است ستمت است
 بلکه نقد است در اول است اول است
 بر ستمت است ستمت است ستمت است
 معصوم و ستمت است ستمت است ستمت است
 کجای ستمت است ستمت است ستمت است

مستحق است که در اول است ستمت است ستمت است
 ستمت است ستمت است ستمت است ستمت است
 ستمت است ستمت است ستمت است ستمت است
 ستمت است ستمت است ستمت است ستمت است
 ستمت است ستمت است ستمت است ستمت است
 ستمت است ستمت است ستمت است ستمت است
 ستمت است ستمت است ستمت است ستمت است
 ستمت است ستمت است ستمت است ستمت است
 ستمت است ستمت است ستمت است ستمت است
 ستمت است ستمت است ستمت است ستمت است
 ستمت است ستمت است ستمت است ستمت است

A.D.VNS.MHM.ZYL.d 018

39
 سنه ۱۲۵۳
 سنه ۱۲۵۳
 سنه ۱۲۵۳
 سنه ۱۲۵۳
 سنه ۱۲۵۳
 سنه ۱۲۵۳
 سنه ۱۲۵۳
 سنه ۱۲۵۳
 سنه ۱۲۵۳
 سنه ۱۲۵۳

سنه ۱۲۵۳
 سنه ۱۲۵۳
 سنه ۱۲۵۳
 سنه ۱۲۵۳
 سنه ۱۲۵۳
 سنه ۱۲۵۳
 سنه ۱۲۵۳
 سنه ۱۲۵۳
 سنه ۱۲۵۳
 سنه ۱۲۵۳

1.6. BABU... ..

برج کا نقشہ
اور انہیں پورے جملے اور انہیں پورے جملے
ماریت پورے جملے اور انہیں پورے جملے
توچ اور انہیں پورے جملے اور انہیں پورے جملے
ماریت پورے جملے اور انہیں پورے جملے

برخور واجبی دورہ و سابقہ وین پورے جملے اور انہیں پورے جملے
اور انہیں پورے جملے اور انہیں پورے جملے
ماریت پورے جملے اور انہیں پورے جملے
توچ اور انہیں پورے جملے اور انہیں پورے جملے
ماریت پورے جملے اور انہیں پورے جملے

اور انہیں پورے جملے اور انہیں پورے جملے
ماریت پورے جملے اور انہیں پورے جملے
توچ اور انہیں پورے جملے اور انہیں پورے جملے
ماریت پورے جملے اور انہیں پورے جملے
توچ اور انہیں پورے جملے اور انہیں پورے جملے
ماریت پورے جملے اور انہیں پورے جملے
توچ اور انہیں پورے جملے اور انہیں پورے جملے
ماریت پورے جملے اور انہیں پورے جملے

A.DVNS.MHM.ZYL.d 018

42

اور انہیں پورے جملے اور انہیں پورے جملے
ماریت پورے جملے اور انہیں پورے جملے
توچ اور انہیں پورے جملے اور انہیں پورے جملے
ماریت پورے جملے اور انہیں پورے جملے
توچ اور انہیں پورے جملے اور انہیں پورے جملے
ماریت پورے جملے اور انہیں پورے جملے
توچ اور انہیں پورے جملے اور انہیں پورے جملے
ماریت پورے جملے اور انہیں پورے جملے

اور انہیں پورے جملے اور انہیں پورے جملے
ماریت پورے جملے اور انہیں پورے جملے
توچ اور انہیں پورے جملے اور انہیں پورے جملے
ماریت پورے جملے اور انہیں پورے جملے
توچ اور انہیں پورے جملے اور انہیں پورے جملے
ماریت پورے جملے اور انہیں پورے جملے
توچ اور انہیں پورے جملے اور انہیں پورے جملے
ماریت پورے جملے اور انہیں پورے جملے

42
الحق انما هو الحق والباطل انما هو الباطل
جاء الحق باقرب من الباطل واراد اذلاله اولاد ان
انما الحق هو الحق والباطل انما هو الباطل
بحسن ما يلقى من اولاد الله
وهو الحق والباطل انما هو الباطل
ولما جاء الحق باقرب من الباطل
اراد ان يذلل الباطل
وهو الحق والباطل انما هو الباطل
ولما جاء الحق باقرب من الباطل
اراد ان يذلل الباطل
وهو الحق والباطل انما هو الباطل
ولما جاء الحق باقرب من الباطل
اراد ان يذلل الباطل

43
وهو الحق والباطل انما هو الباطل
ولما جاء الحق باقرب من الباطل
اراد ان يذلل الباطل
وهو الحق والباطل انما هو الباطل
ولما جاء الحق باقرب من الباطل
اراد ان يذلل الباطل
وهو الحق والباطل انما هو الباطل
ولما جاء الحق باقرب من الباطل
اراد ان يذلل الباطل
وهو الحق والباطل انما هو الباطل
ولما جاء الحق باقرب من الباطل
اراد ان يذلل الباطل
وهو الحق والباطل انما هو الباطل
ولما جاء الحق باقرب من الباطل
اراد ان يذلل الباطل
وهو الحق والباطل انما هو الباطل
ولما جاء الحق باقرب من الباطل
اراد ان يذلل الباطل

A.DVNS.MHM.ZYL.d.018

Handwritten text in Arabic script, top section of the manuscript page. The text is dense and appears to be a continuation of a treatise or a list of items.

44
Handwritten text in Arabic script, bottom section of the manuscript page. The text is dense and appears to be a continuation of a treatise or a list of items.

A.DVNS.MHM.ZYL.d.018

F. C. BARBARUSI, ORIENTAL INSTITUT BUDAPEST, HUNGARY, 2004, P. 47

Handwritten text in Arabic script, likely a historical document or manuscript, written in a cursive style. The text is densely packed and covers most of the page area.

Handwritten text in Arabic script, continuing from the top section. It includes several lines of text with some larger, possibly decorative or significant, characters. The script is consistent with the top section.

A.DYNS.MHML.ZYL.D 018

مطلع فی صفتی که چنانچه با اذن و استیذان
در اوقات شریفه که در وقت روزگار
بر وقت از روز یکم و پنجم و نهم از هر یک
سرت و اوقات معینی که در وقت روزگار
نوبت سرت و اوقات معینی که در وقت روزگار
حکومت سرت و اوقات معینی که در وقت روزگار

بسم الله الرحمن الرحیم
اینکه با اذن و استیذان
در اوقات شریفه که در وقت روزگار
بر وقت از روز یکم و پنجم و نهم از هر یک
سرت و اوقات معینی که در وقت روزگار
نوبت سرت و اوقات معینی که در وقت روزگار
حکومت سرت و اوقات معینی که در وقت روزگار

A.DVNS.MHM.ZYL.d 018

بسم الله الرحمن الرحیم
اینکه با اذن و استیذان
در اوقات شریفه که در وقت روزگار
بر وقت از روز یکم و پنجم و نهم از هر یک
سرت و اوقات معینی که در وقت روزگار
نوبت سرت و اوقات معینی که در وقت روزگار
حکومت سرت و اوقات معینی که در وقت روزگار

بسم الله الرحمن الرحیم
اینکه با اذن و استیذان
در اوقات شریفه که در وقت روزگار
بر وقت از روز یکم و پنجم و نهم از هر یک
سرت و اوقات معینی که در وقت روزگار
نوبت سرت و اوقات معینی که در وقت روزگار
حکومت سرت و اوقات معینی که در وقت روزگار

Handwritten text in Persian script, likely a historical document or manuscript. The text is dense and covers most of the page area.

50
Handwritten text in Persian script, continuing from the top page. The page number '50' is visible at the top left of this section.

A.D.V.N.S.M.H.M.Z.Y.L.D.18

سابقه فیران امانت مشهور است و در
کتابت است و سالها در حقیقت در کتب
مختلفه از طرف مختلف شرح آمده است
حقیقتا در کتابت و در کتابت در کتابت
است و در کتابت در کتابت در کتابت
در کتابت در کتابت در کتابت

اولین کتاب در کتابت است و در کتابت
تفاوتی است در کتابت در کتابت
در کتابت در کتابت در کتابت
در کتابت در کتابت در کتابت
در کتابت در کتابت در کتابت

در کتابت در کتابت در کتابت
در کتابت در کتابت در کتابت
در کتابت در کتابت در کتابت
در کتابت در کتابت در کتابت
در کتابت در کتابت در کتابت
در کتابت در کتابت در کتابت
در کتابت در کتابت در کتابت
در کتابت در کتابت در کتابت
در کتابت در کتابت در کتابت
در کتابت در کتابت در کتابت

در کتابت در کتابت در کتابت
در کتابت در کتابت در کتابت
در کتابت در کتابت در کتابت
در کتابت در کتابت در کتابت
در کتابت در کتابت در کتابت
در کتابت در کتابت در کتابت
در کتابت در کتابت در کتابت
در کتابت در کتابت در کتابت
در کتابت در کتابت در کتابت
در کتابت در کتابت در کتابت

در کتابت در کتابت در کتابت
در کتابت در کتابت در کتابت
در کتابت در کتابت در کتابت
در کتابت در کتابت در کتابت
در کتابت در کتابت در کتابت
در کتابت در کتابت در کتابت
در کتابت در کتابت در کتابت
در کتابت در کتابت در کتابت
در کتابت در کتابت در کتابت
در کتابت در کتابت در کتابت

A.DYNS.MHM.ZYL.d.018

قوله في حق من يمشى على الحرام...
فقد ليد فخره لانها لو كانت حراما...
على لوليت على الحامة وكذا لو...
بوجاهة تفرقت من غير ان...
من رايها من حيث انك...
والنار فمما خرج في حق...
الحرام ليوثها...

59
بسم الله الرحمن الرحيم
قوله في حق من يمشى على الحرام...
فقد ليد فخره لانها لو كانت حراما...
على لوليت على الحامة وكذا لو...
بوجاهة تفرقت من غير ان...
من رايها من حيث انك...
والنار فمما خرج في حق...
الحرام ليوثها...

A.DVNS.MHM.ZYL.d.018

Handwritten text in Arabic script, likely a continuation of a treatise or a list of items. The text is dense and covers most of the page area.

60
Handwritten text in Arabic script, starting with a large number '60' in the top right corner. The text continues from the previous page.

A.DVNS.MHM.ZYL.d.018

Handwritten text in Ottoman Turkish script, likely a historical document or letter. The text is dense and covers most of the page, with some ink bleed-through from the reverse side. The script is a cursive style typical of the period.

61
Handwritten text in Ottoman Turkish script, continuing from the previous page. It includes a date at the top: "السنه ١٠٤٢" (1042 AH). The text is dense and covers most of the page, with some ink bleed-through from the reverse side.

A.DVNS.MHM.ZYL.d.018

مردم که با کینه و دروغ و با کینه و کینه
مردم را از سر راه برودند و کینه و کینه
مردم را از سر راه برودند و کینه و کینه
مردم را از سر راه برودند و کینه و کینه

و کینه و کینه و کینه و کینه و کینه و کینه
و کینه و کینه و کینه و کینه و کینه و کینه
و کینه و کینه و کینه و کینه و کینه و کینه
و کینه و کینه و کینه و کینه و کینه و کینه

و کینه و کینه و کینه و کینه و کینه و کینه
و کینه و کینه و کینه و کینه و کینه و کینه
و کینه و کینه و کینه و کینه و کینه و کینه
و کینه و کینه و کینه و کینه و کینه و کینه

و کینه و کینه و کینه و کینه و کینه و کینه
و کینه و کینه و کینه و کینه و کینه و کینه
و کینه و کینه و کینه و کینه و کینه و کینه
و کینه و کینه و کینه و کینه و کینه و کینه

و کینه و کینه و کینه و کینه و کینه و کینه
و کینه و کینه و کینه و کینه و کینه و کینه
و کینه و کینه و کینه و کینه و کینه و کینه
و کینه و کینه و کینه و کینه و کینه و کینه

A.DVNS.MHM.ZYL.d 018

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على سيدنا محمد
الذي ولد في مكة ليلة الجمعة
سنة الفيل في شهر ربيع الأول
عام الفيل في سنة الفيل
والصلاة والسلام على سيدنا محمد
الذي ولد في مكة ليلة الجمعة
سنة الفيل في شهر ربيع الأول
عام الفيل في سنة الفيل
والصلاة والسلام على سيدنا محمد
الذي ولد في مكة ليلة الجمعة
سنة الفيل في شهر ربيع الأول
عام الفيل في سنة الفيل

A.DVNS.MHM.ZYL.d.018

64
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على سيدنا محمد
الذي ولد في مكة ليلة الجمعة
سنة الفيل في شهر ربيع الأول
عام الفيل في سنة الفيل
والصلاة والسلام على سيدنا محمد
الذي ولد في مكة ليلة الجمعة
سنة الفيل في شهر ربيع الأول
عام الفيل في سنة الفيل
والصلاة والسلام على سيدنا محمد
الذي ولد في مكة ليلة الجمعة
سنة الفيل في شهر ربيع الأول
عام الفيل في سنة الفيل

Handwritten text in Arabic script, likely a historical document or manuscript. The text is dense and covers most of the page. There are some large, stylized characters or initials at the top and bottom of the page.

65
Handwritten text in Arabic script, continuing from the previous page. The text is dense and covers most of the page. There are some large, stylized characters or initials at the top and bottom of the page.

A.D.VNS.MHM.ZYL.d 018

اظهره كذا...
 ولربنا و...
 و...
 و...
 و...
 و...
 و...

68
 و...
 و...
 و...
 و...
 و...
 و...
 و...

A.DVNS.MHM.ZYL.d.018

Handwritten text in Arabic script, top page of a manuscript. The text is dense and covers most of the page, with some marginalia at the top right.

73
Handwritten text in Arabic script, bottom page of a manuscript. The page number '73' is written in the upper right corner. The text is dense and covers most of the page, with some marginalia at the bottom right.

A.DVNS.MHM.ZYL.d.018

Handwritten text in Arabic script, likely a historical document or manuscript. The text is dense and covers most of the page. There are some large, stylized initials or signatures interspersed within the text.

78

Handwritten text in Arabic script, continuing from the previous page. The text is dense and covers most of the page. There are some large, stylized initials or signatures interspersed within the text.

A.DVNS.MHM.ZYL.d.018

مجلس عمومی
روز سه شنبه

روز سه شنبه ماه جمادی الثانی سنه ۱۲۸۰
باینکه افسان اولی در این جلسه بجهت شکر حق تعالی
ادبیاتی بجهت شکر اولی که در این روز جمعه است
بدرود که در حق خداوند است و در این روز جمعه است
اولی که در این روز جمعه است و در این روز جمعه است
و ما شکر نعمتی است که در این روز جمعه است
روز سه شنبه ماه جمادی الثانی سنه ۱۲۸۰
باینکه افسان اولی در این جلسه بجهت شکر حق تعالی
ادبیاتی بجهت شکر اولی که در این روز جمعه است
بدرود که در حق خداوند است و در این روز جمعه است
اولی که در این روز جمعه است و در این روز جمعه است
و ما شکر نعمتی است که در این روز جمعه است
روز سه شنبه ماه جمادی الثانی سنه ۱۲۸۰

روز سه شنبه ماه جمادی الثانی سنه ۱۲۸۰
باینکه افسان اولی در این جلسه بجهت شکر حق تعالی
ادبیاتی بجهت شکر اولی که در این روز جمعه است
بدرود که در حق خداوند است و در این روز جمعه است
اولی که در این روز جمعه است و در این روز جمعه است
و ما شکر نعمتی است که در این روز جمعه است
روز سه شنبه ماه جمادی الثانی سنه ۱۲۸۰
باینکه افسان اولی در این جلسه بجهت شکر حق تعالی
ادبیاتی بجهت شکر اولی که در این روز جمعه است
بدرود که در حق خداوند است و در این روز جمعه است
اولی که در این روز جمعه است و در این روز جمعه است
و ما شکر نعمتی است که در این روز جمعه است
روز سه شنبه ماه جمادی الثانی سنه ۱۲۸۰

A.DVNS.MHM.ZYL.d.018

کوه خفته کله نفا و موند باق در ...
کوه خفته کله نفا و موند باق در ...
کوه خفته کله نفا و موند باق در ...

کوه خفته کله نفا و موند باق در ...
کوه خفته کله نفا و موند باق در ...
کوه خفته کله نفا و موند باق در ...

A.DVNS.MHM.ZYL.d.018

کوه خفته کله نفا و موند باق در ...
کوه خفته کله نفا و موند باق در ...
کوه خفته کله نفا و موند باق در ...

کوه خفته کله نفا و موند باق در ...
کوه خفته کله نفا و موند باق در ...
کوه خفته کله نفا و موند باق در ...

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي هدانا لهذا
ما كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله
والحمد لله رب العالمين
الحمد لله الذي هدانا لهذا
ما كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله
والحمد لله رب العالمين
الحمد لله الذي هدانا لهذا
ما كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله
والحمد لله رب العالمين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي هدانا لهذا
ما كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله
والحمد لله رب العالمين
الحمد لله الذي هدانا لهذا
ما كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله
والحمد لله رب العالمين
الحمد لله الذي هدانا لهذا
ما كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله
والحمد لله رب العالمين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي هدانا لهذا
ما كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله
والحمد لله رب العالمين
الحمد لله الذي هدانا لهذا
ما كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله
والحمد لله رب العالمين
الحمد لله الذي هدانا لهذا
ما كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله
والحمد لله رب العالمين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي هدانا لهذا
ما كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله
والحمد لله رب العالمين
الحمد لله الذي هدانا لهذا
ما كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله
والحمد لله رب العالمين
الحمد لله الذي هدانا لهذا
ما كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله
والحمد لله رب العالمين

A.DVNS.MHM.ZYL.p.018

Handwritten text in Arabic script, likely a historical document or manuscript. The text is dense and covers most of the page area.

86
Handwritten text in Arabic script, continuing from the previous page. The page number '86' is visible in the top right corner.

A.DVNS.MHM.ZYL.d.018

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على سيدنا محمد
الذي ولد في مكة المكرمة
في يوم الاثنين الثاني عشر
من شهر ربيع الثاني سنة
الف واربعمائة وخمسة
عشرة للهجرة النبوية
والصلاة والسلام على
آله الطيبين الطاهرين
الذين هم المرادون
والعقائد والارواح
التي هي في حوزة
الرحمة والكرامات
والسلامة والبركات
والجنان والجنات
والعقول والافعال
والجوارح والاعمال
والنعمات والبركات
والجنان والجنات
والعقول والافعال
والجوارح والاعمال
والنعمات والبركات

الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على سيدنا محمد
الذي ولد في مكة المكرمة
في يوم الاثنين الثاني عشر
من شهر ربيع الثاني سنة
الف واربعمائة وخمسة
عشرة للهجرة النبوية
والصلاة والسلام على
آله الطيبين الطاهرين
الذين هم المرادون
والعقائد والارواح
التي هي في حوزة
الرحمة والكرامات
والسلامة والبركات
والجنان والجنات
والعقول والافعال
والجوارح والاعمال
والنعمات والبركات
والجنان والجنات
والعقول والافعال
والجوارح والاعمال
والنعمات والبركات

الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على سيدنا محمد
الذي ولد في مكة المكرمة
في يوم الاثنين الثاني عشر
من شهر ربيع الثاني سنة
الف واربعمائة وخمسة
عشرة للهجرة النبوية
والصلاة والسلام على
آله الطيبين الطاهرين
الذين هم المرادون
والعقائد والارواح
التي هي في حوزة
الرحمة والكرامات
والسلامة والبركات
والجنان والجنات
والعقول والافعال
والجوارح والاعمال
والنعمات والبركات
والجنان والجنات
والعقول والافعال
والجوارح والاعمال
والنعمات والبركات

A.DVNS.MHM.ZYL.d.018

Handwritten text in Ottoman Turkish script, consisting of several paragraphs. The text is densely packed and appears to be a formal document or a letter. There are some ink blots and a large, dark stain at the top of the page, partially obscuring the text.

91
Handwritten text in Ottoman Turkish script, continuing from the previous page. It includes a large, stylized signature or seal at the top center. The text is organized into several columns and paragraphs, with some lines starting with decorative initials. There is a large, dark stain at the bottom of the page, partially obscuring the text.

A.DVNS.MHM.ZYL.d.018

T.C. KUTUPHANESİ GENELİ İZMİR BİLİM VE TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ

Handwritten text in Arabic script, likely a manuscript page. The text is dense and covers most of the page, with some marginalia. The script is in a cursive style typical of historical Arabic manuscripts.

92
Handwritten text in Arabic script, likely a manuscript page. The text is dense and covers most of the page, with some marginalia. The script is in a cursive style typical of historical Arabic manuscripts.

A.DVNS.MHM.ZYL.d 018

معرفة فطنته لولا ان حسن ما شاء...
آدمه به سادته الماده كبرت و بعد از آنكه به طرز الكبر...
عنه منجى بالغ افرح و در سالها يك ساله علمه...
فما جعله انفسه لوزن خفته هفتاد و نود و نوبت...
لرديه شبهه انما كان له و ساع كبريه و اعلم لونه...
كلون ابيضه و طراجه ان الكبر ما عنه...
الفرح و لسا ان لوزن الكمال و ساع و صوفه و...
در است و له و ساع اذ به ان من و لولا ان ما برون...

94
مفرد و در کتب تفسیر رسوله...
متناهی که کتب و دست و خطی که...
در این کتاب...
عنه و غیره...
معه و غیره...
فما جعله انفسه لوزن خفته هفتاد و نود و نوبت...
لرديه شبهه انما كان له و ساع كبريه و اعلم لونه...
كلون ابيضه و طراجه ان الكبر ما عنه...
الفرح و لسا ان لوزن الكمال و ساع و صوفه و...
در است و له و ساع اذ به ان من و لولا ان ما برون...
معه و غیره...
فما جعله انفسه لوزن خفته هفتاد و نود و نوبت...
لرديه شبهه انما كان له و ساع كبريه و اعلم لونه...
كلون ابيضه و طراجه ان الكبر ما عنه...
الفرح و لسا ان لوزن الكمال و ساع و صوفه و...
در است و له و ساع اذ به ان من و لولا ان ما برون...

A.DVNS.MHM.ZYL.d.018

Handwritten text in Persian script, likely a historical document or manuscript. The text is arranged in several columns and includes various headings and sub-sections. The script is dense and characteristic of the Qajar or Reza Shah era.

A.D.V.N.S.M.H.M.Z.Y.L.d.018

Handwritten text in Persian script, likely a historical document or manuscript. The text is arranged in several columns and includes various headings and sub-sections. The script is dense and characteristic of the Qajar or Reza Shah era.

Handwritten text in Arabic script, likely a historical document or manuscript. The text is dense and covers most of the page area.

98
Handwritten text in Arabic script, likely a historical document or manuscript. The text is dense and covers most of the page area.

A.DVNS.MHM.ZYL.d 018

Handwritten text in Arabic script, appearing as a list or series of entries. The text is dense and difficult to read due to fading and bleed-through from the reverse side of the page.

99
Handwritten text in Arabic script, appearing as a list or series of entries. The text is dense and difficult to read due to fading and bleed-through from the reverse side of the page.

A.DVNS.MHM.ZYL.d 018

F. C. Bahmani, Sharada, Jodhpur, Rajasthan, India

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
الذين بعثهم في
أمة من أمة
ليبين لهم
الدين الذي
هو الحق
والذي
هو العدل
والذي
هو البر
والذي
هو النور
والذي
هو الحياة
والذي
هو النجاة
والذي
هو السعادة
والذي
هو الخلق
والذي
هو الملك
والذي
هو الربوبية
والذي
هو الحق
والذي
هو العدل
والذي
هو البر
والذي
هو النور
والذي
هو الحياة
والذي
هو النجاة
والذي
هو السعادة
والذي
هو الخلق
والذي
هو الملك
والذي
هو الربوبية

100
بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
الذين بعثهم في
أمة من أمة
ليبين لهم
الدين الذي
هو الحق
والذي
هو العدل
والذي
هو البر
والذي
هو النور
والذي
هو الحياة
والذي
هو النجاة
والذي
هو السعادة
والذي
هو الخلق
والذي
هو الملك
والذي
هو الربوبية
والذي
هو الحق
والذي
هو العدل
والذي
هو البر
والذي
هو النور
والذي
هو الحياة
والذي
هو النجاة
والذي
هو السعادة
والذي
هو الخلق
والذي
هو الملك
والذي
هو الربوبية

A.DVNS.MHM.ZYL.d.018

۱۶۲

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين
 والصلاة والسلام على سيدنا محمد
 وآله الطيبين الطاهرين
 اجمعين

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين
 والصلاة والسلام على سيدنا محمد
 وآله الطيبين الطاهرين
 اجمعين

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين
 والصلاة والسلام على سيدنا محمد
 وآله الطيبين الطاهرين
 اجمعين

۱۰۳

۱۱۰

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين
 والصلاة والسلام على سيدنا محمد
 وآله الطيبين الطاهرين
 اجمعين

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين
 والصلاة والسلام على سيدنا محمد
 وآله الطيبين الطاهرين
 اجمعين

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين
 والصلاة والسلام على سيدنا محمد
 وآله الطيبين الطاهرين
 اجمعين

A.DVNS.MHM.ZYL.p.018

Handwritten text in a cursive script, likely Persian or Arabic, covering the upper portion of the page. The text is dense and appears to be a formal document or a detailed letter. There are some faint markings and possibly a signature at the top right.

104
Handwritten text in a cursive script, likely Persian or Arabic, covering the lower portion of the page. The text continues from the upper page or is a separate section. There are some faint markings and possibly a signature at the top right of this section.

ADVNS.MHM.ZYL.d.018

از ملاحظه و کرم و در دوز و ولاد و در ستون و طایفه و در طریقه و در هر چه
ب قی طایفه و در دوز و ولاد و در ستون و طایفه و در طریقه و در هر چه
ب قی طایفه و در دوز و ولاد و در ستون و طایفه و در طریقه و در هر چه

ب قی طایفه و در دوز و ولاد و در ستون و طایفه و در طریقه و در هر چه
ب قی طایفه و در دوز و ولاد و در ستون و طایفه و در طریقه و در هر چه
ب قی طایفه و در دوز و ولاد و در ستون و طایفه و در طریقه و در هر چه

ADVNS.MHM.ZYL.d.018

105
از ملاحظه و کرم و در دوز و ولاد و در ستون و طایفه و در طریقه و در هر چه
ب قی طایفه و در دوز و ولاد و در ستون و طایفه و در طریقه و در هر چه
ب قی طایفه و در دوز و ولاد و در ستون و طایفه و در طریقه و در هر چه

از ملاحظه و کرم و در دوز و ولاد و در ستون و طایفه و در طریقه و در هر چه
ب قی طایفه و در دوز و ولاد و در ستون و طایفه و در طریقه و در هر چه
ب قی طایفه و در دوز و ولاد و در ستون و طایفه و در طریقه و در هر چه

کتاب الفقه...
فصل فی...
و در این باب...
و در این باب...
و در این باب...

106
چون در این کتاب...
و در این باب...
و در این باب...
و در این باب...

ADVNS.MHM.ZYL.d.018

لونه صلبا اللون عموما سحرهم هو جان طيبا
بوترة لونه حرمون قتي كونه قضا وقوسه برة سورحه
زباة لونه سورحه سورحه سورحه سورحه سورحه
ولتشنة لونه سورحه سورحه سورحه سورحه سورحه
لشنة لونه سورحه سورحه سورحه سورحه سورحه
سورحه سورحه سورحه سورحه سورحه سورحه سورحه
لشنة لونه سورحه سورحه سورحه سورحه سورحه

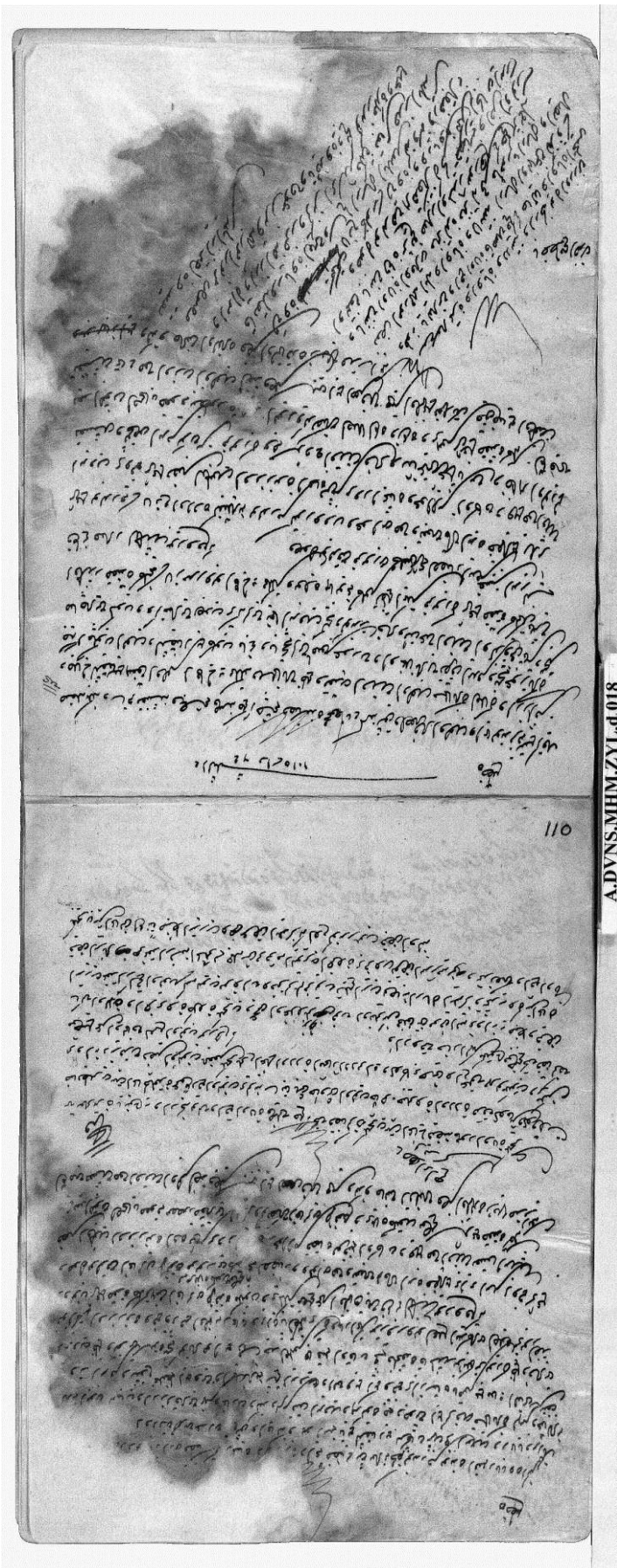
لشنة لونه سورحه سورحه سورحه سورحه سورحه
سورحه سورحه سورحه سورحه سورحه سورحه سورحه
لشنة لونه سورحه سورحه سورحه سورحه سورحه
سورحه سورحه سورحه سورحه سورحه سورحه سورحه
لشنة لونه سورحه سورحه سورحه سورحه سورحه
سورحه سورحه سورحه سورحه سورحه سورحه سورحه
لشنة لونه سورحه سورحه سورحه سورحه سورحه
سورحه سورحه سورحه سورحه سورحه سورحه سورحه

ADVNS.MHM.ZYL.d.018



ADVNSMHMLZYL.p.018

F. C. HANSMANER, GERMANY. IMPRINT: KUNST-VERLAGS-ANSTALT, LEIPZIG.



A.DVNS.MHM.ZYL.d.018

P.C. INSTITUT FÜR ORIENTALISCHES STUDIUM, WÜRZBURG

Handwritten text in Arabic script, likely a manuscript page. The text is arranged in several columns and is heavily obscured by large, dark, irregular stains, particularly on the left and bottom portions of the page. The script is dense and appears to be a form of Arabic or Persian calligraphy. There are some faint markings and what might be a signature or date at the bottom right of the page.

ADVNS.MHM.ZYL.D.018

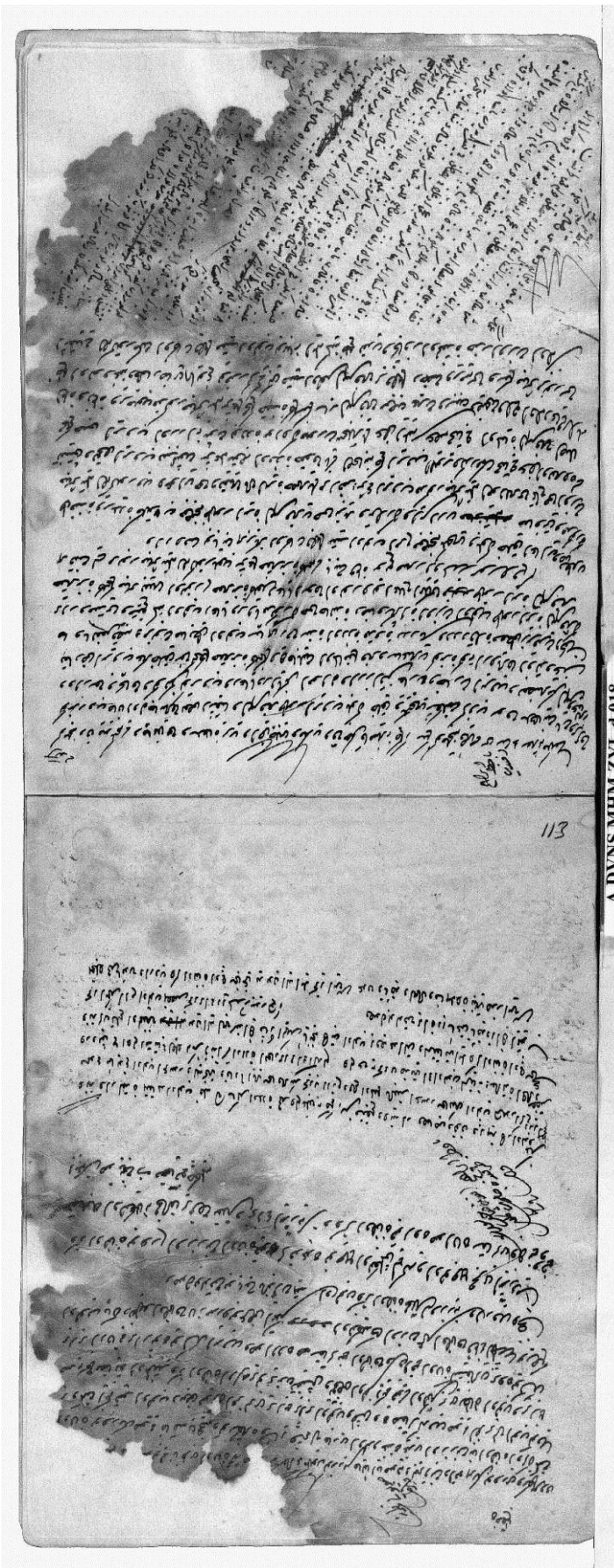
F. C. BEHREMANIANI, LIBRARY, UNIVERSITY OF TEHRAN

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or letter. The text is densely packed and covers most of the upper half of the page. It appears to be written in a historical form of a European language, possibly German or Dutch, given the context of the manuscript's origin.

Handwritten text in a cursive script, continuing from the upper section. This section contains several lines of text, some of which are underlined. The handwriting is consistent with the upper section, suggesting it is part of the same document.

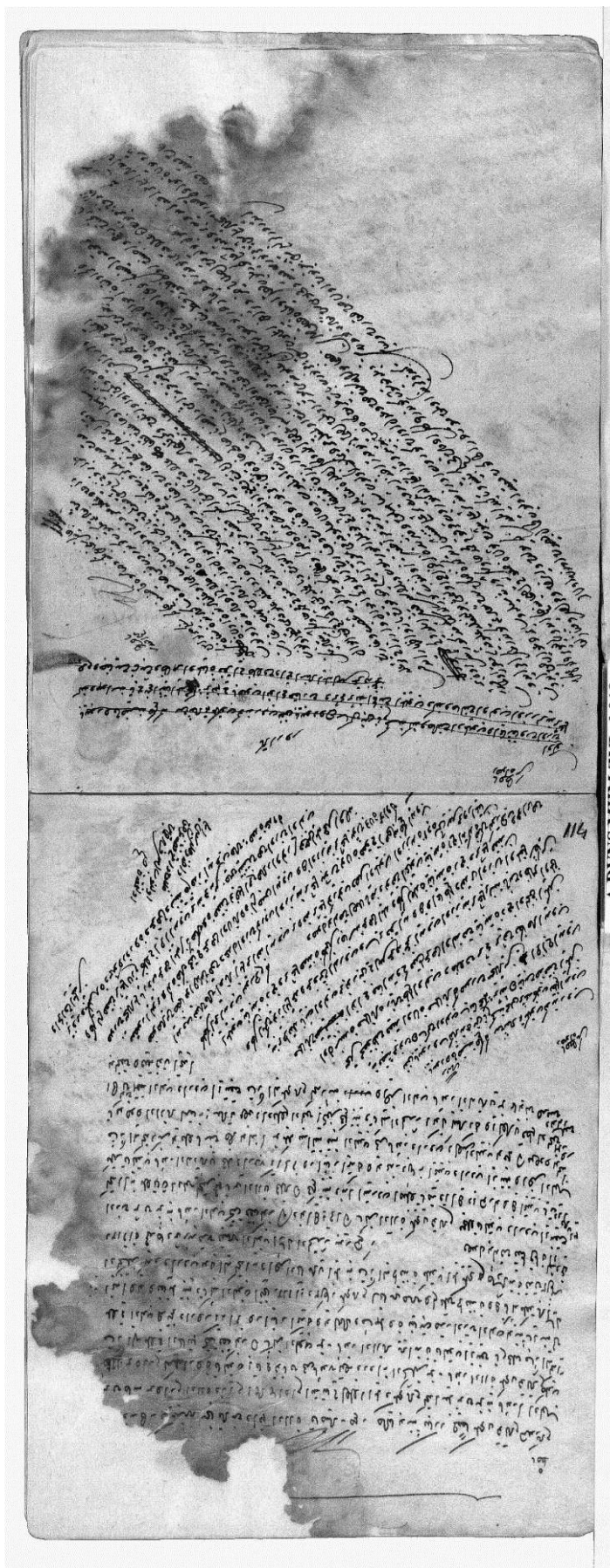
ADVNS.MHM.ZYL.p.018

F. C. HANDEMAEKER, KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, ROTTERDAM



810 P. IX. Z. M. S. H. M. Z. Y. L. P. 018

T. C. HAGHAPETER LIBRARY, HARVARD-YENCHING INSTITUTE, BEIJING



810 P. 17Z. MHM. ZYL. D 018

F. C. HESPERIANER UNIVERSITÄT WÜRZBURG

Handwritten text in a cursive script, likely a letter or document. The text is dense and fills most of the page. There are some large, stylized initials or flourishes interspersed within the text. The paper shows signs of age and some staining.

Handwritten text in a cursive script, continuing from the previous page. The text is dense and fills most of the page. There are some large, stylized initials or flourishes interspersed within the text. The paper shows signs of age and some staining.

A.D.VNS.MHM.ZYL.p.018

F. C. BECHTOLD'S COMPANY, PRINTED AND BOUND IN NEW YORK

Handwritten text in Arabic script, likely a manuscript page. The text is dense and appears to be a list or a detailed account, possibly related to military or administrative matters. There are some large, stylized initials or signatures interspersed within the text.

116
116
Handwritten text in Arabic script, continuing from the previous page. The text is dense and appears to be a list or a detailed account, possibly related to military or administrative matters. There are some large, stylized initials or signatures interspersed within the text.

ADVNS.MHM.ZYL.d.018

Handwritten text in Arabic script, consisting of two pages. The top page contains approximately 15 lines of text, and the bottom page contains approximately 15 lines. The text is written in a cursive style and is partially obscured by large, dark stains. The page number '117' is visible in the top right corner of the bottom page. The text appears to be a historical document or a letter.

A.D.V.N.S.M.H.M.Z.Y.L.d.018

Handwritten text in Arabic script, likely a manuscript page. The text is dense and appears to be a list or a detailed account. There are some large, stylized initials or signatures interspersed within the text.

118
Handwritten text in Arabic script, continuing from the previous page. The text is dense and appears to be a list or a detailed account. There are some large, stylized initials or signatures interspersed within the text.

ADVNS.MHM.ZYL.d.018

T.C. İZMİR ANKARA KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

Handwritten text in a cursive script, likely a manuscript page. The text is arranged in several lines, with some larger characters or initials. The page number 112 is visible at the bottom right of this section.

Handwritten text in a cursive script, likely a manuscript page. The text is arranged in several lines, with some larger characters or initials. The page number 119 is visible at the bottom right of this section.

A.D.V.N.S.M.H.M.Z.Y.L.d.018

F. C. BEAUMONT & CO. LTD. PRINTED AND BOUND BY THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

Handwritten text in a cursive script, likely Persian or Urdu, covering the upper portion of the page. The text is dense and appears to be a continuous narrative or a list of items.

120
Handwritten text in a cursive script, likely Persian or Urdu, covering the lower portion of the page. The text is dense and appears to be a continuous narrative or a list of items.

ADVNS.MHM.ZYL.018

P. C. HEMCHANDER SHARMA, ASSISTANT LIBRARIAN, BHANU MANGAL, POKHARA

Handwritten text in Arabic script, likely a manuscript page. The text is dense and covers most of the page area.

Handwritten text in Arabic script, likely a manuscript page. The text is dense and covers most of the page area. At the top right, the number '121' is written. At the top center, the number '1' is written. The text is arranged in several lines, with some larger characters or headings.

A.D.VNS.MHM.ZYL.d.018

U.C. HARVARD-YENCHING INSTITUTE LIBRARY HARVARD-YENCHING INSTITUTE

Handwritten text in Arabic script, likely a manuscript page. The text is dense and covers most of the page, with some large, decorative initials or headings. The script is cursive and characteristic of the Ottoman or Persian periods.

122
Handwritten text in Arabic script, likely a manuscript page. The text is dense and covers most of the page, with some large, decorative initials or headings. The script is cursive and characteristic of the Ottoman or Persian periods.

ADVNS.MHM.ZYL.d.018

مکتوب
 در باره...
 در روز...
 در وقت...
 در آن...
 در این...
 در آنجا...
 در آنوقت...
 در آنروز...
 در آنسال...
 در آنوقت...
 در آنروز...
 در آنسال...
 در آنوقت...
 در آنروز...
 در آنسال...

123
 طر...
 در روز...
 در وقت...
 در آن...
 در این...
 در آنجا...
 در آنوقت...
 در آنروز...
 در آنسال...
 در آنوقت...
 در آنروز...
 در آنسال...
 در آنوقت...
 در آنروز...
 در آنسال...

A.DVNS.MHM.ZYL.d.018

اینکه چنین فایده ای که با بشریت و نفع و ارباب اولاد
کنند که درین قضیه و نفع اهلین و ارباب اولاد
کلیت حاضر و حاضران اینچنین میسر است که درین اولاد
اهلین و ارباب کناره و ارباب اولاد و نفع ارباب اولاد
کلیت فایده اولاد که نفع ارباب اولاد و نفع ارباب اولاد
حدیثه اولاد که نفع ارباب اولاد و نفع ارباب اولاد
درینکه ارباب اولاد و نفع ارباب اولاد و نفع ارباب اولاد

اینکه چنین فایده ای که با بشریت و نفع و ارباب اولاد
کنند که درین قضیه و نفع اهلین و ارباب اولاد
کلیت حاضر و حاضران اینچنین میسر است که درین اولاد
اهلین و ارباب کناره و ارباب اولاد و نفع ارباب اولاد
کلیت فایده اولاد که نفع ارباب اولاد و نفع ارباب اولاد
حدیثه اولاد که نفع ارباب اولاد و نفع ارباب اولاد
درینکه ارباب اولاد و نفع ارباب اولاد و نفع ارباب اولاد

125
دویمین و اینکه درین قضیه و نفع ارباب اولاد
کنند که درین قضیه و نفع اهلین و ارباب اولاد
کلیت حاضر و حاضران اینچنین میسر است که درین اولاد
اهلین و ارباب کناره و ارباب اولاد و نفع ارباب اولاد
کلیت فایده اولاد که نفع ارباب اولاد و نفع ارباب اولاد
حدیثه اولاد که نفع ارباب اولاد و نفع ارباب اولاد
درینکه ارباب اولاد و نفع ارباب اولاد و نفع ارباب اولاد

اینکه چنین فایده ای که با بشریت و نفع و ارباب اولاد
کنند که درین قضیه و نفع اهلین و ارباب اولاد
کلیت حاضر و حاضران اینچنین میسر است که درین اولاد
اهلین و ارباب کناره و ارباب اولاد و نفع ارباب اولاد
کلیت فایده اولاد که نفع ارباب اولاد و نفع ارباب اولاد
حدیثه اولاد که نفع ارباب اولاد و نفع ارباب اولاد
درینکه ارباب اولاد و نفع ارباب اولاد و نفع ارباب اولاد

A.DVNS.MHM.ZYL.d.018

سهاية فضيلة جاكر تا هنا سطح قلعتك معلوم شكرك كما في قول
 قور زره كازن و در سوا و خان سلطان بطرح هنر و در سوا
 فرزند معلوم و تولد هر جا دست انداخته شد و سلمه بر سوا معلوم كوسر
 بر ما هر زان مندر و در سوا اوله معلوم كازن قور زره و عیة از ولسل
 و حنی سلطان بطرح و در سوا معلوم كازن قور زره و عیة از ولسل
 حنزه سلطان بطرح و در سوا معلوم كازن قور زره و عیة از ولسل
 از قور زره از سوا معلوم كازن قور زره و عیة از ولسل

موسور
 و در زره مارگلس

سهاية

زاد خدا كند و در سوا معلوم كازن قور زره و عیة از ولسل
 بر سوا معلوم كازن قور زره و عیة از ولسل
 معلوم كازن قور زره و عیة از ولسل
 معلوم كازن قور زره و عیة از ولسل
 معلوم كازن قور زره و عیة از ولسل
 معلوم كازن قور زره و عیة از ولسل
 معلوم كازن قور زره و عیة از ولسل
 معلوم كازن قور زره و عیة از ولسل

انطباق كند و در سوا معلوم كازن قور زره و عیة از ولسل
 و در سوا معلوم كازن قور زره و عیة از ولسل
 و در سوا معلوم كازن قور زره و عیة از ولسل
 و در سوا معلوم كازن قور زره و عیة از ولسل
 و در سوا معلوم كازن قور زره و عیة از ولسل
 و در سوا معلوم كازن قور زره و عیة از ولسل
 و در سوا معلوم كازن قور زره و عیة از ولسل
 و در سوا معلوم كازن قور زره و عیة از ولسل
 و در سوا معلوم كازن قور زره و عیة از ولسل

موسور
 و در زره مارگلس
 معلوم كازن قور زره و عیة از ولسل
 معلوم كازن قور زره و عیة از ولسل
 معلوم كازن قور زره و عیة از ولسل
 معلوم كازن قور زره و عیة از ولسل
 معلوم كازن قور زره و عیة از ولسل
 معلوم كازن قور زره و عیة از ولسل
 معلوم كازن قور زره و عیة از ولسل
 معلوم كازن قور زره و عیة از ولسل

ADVNS.MHM.ZYL.d.018

این طرز نگارش که در این روزها بعضی نسخه ها در دسترس
و قافیه و وزن از خود رفته و بعضی نسخه ها در دسترس
نهی و تا به این روزها در میان بعضی نسخه ها در دسترس
از کتب قدیم در دسترس است و تا به این روزها در دسترس
تا به این روزها در دسترس است و تا به این روزها در دسترس
و چون در این نسخه ها بعضی نسخه ها در دسترس است
و کما بین بعضی نسخه ها در دسترس است و کما بین بعضی نسخه ها
در دسترس است و کما بین بعضی نسخه ها در دسترس است
معدوم و تا به این روزها در دسترس است و تا به این روزها در دسترس
معدوم و تا به این روزها در دسترس است و تا به این روزها در دسترس

بسم الله الرحمن الرحیم
الحمد لله رب العالمین
والصلاة والسلام على سيدنا محمد
والآله الطيبين الطاهرين
الطاهرين الميامين
الذين هم خاتم النبيين
ما مضى وما بقي
وما كان
وما يكون
وما يلقى
وما يلاق
وما يلقون
وما يلقونهم
وما يلقونهم
وما يلقونهم

128
این در وقت قضاوت که در دسترس است و تا به این روزها در دسترس
معدوم و تا به این روزها در دسترس است و تا به این روزها در دسترس
معدوم و تا به این روزها در دسترس است و تا به این روزها در دسترس
معدوم و تا به این روزها در دسترس است و تا به این روزها در دسترس
معدوم و تا به این روزها در دسترس است و تا به این روزها در دسترس
معدوم و تا به این روزها در دسترس است و تا به این روزها در دسترس
معدوم و تا به این روزها در دسترس است و تا به این روزها در دسترس
معدوم و تا به این روزها در دسترس است و تا به این روزها در دسترس
معدوم و تا به این روزها در دسترس است و تا به این روزها در دسترس
معدوم و تا به این روزها در دسترس است و تا به این روزها در دسترس

119
این در وقت قضاوت که در دسترس است و تا به این روزها در دسترس
معدوم و تا به این روزها در دسترس است و تا به این روزها در دسترس
معدوم و تا به این روزها در دسترس است و تا به این روزها در دسترس
معدوم و تا به این روزها در دسترس است و تا به این روزها در دسترس
معدوم و تا به این روزها در دسترس است و تا به این روزها در دسترس
معدوم و تا به این روزها در دسترس است و تا به این روزها در دسترس
معدوم و تا به این روزها در دسترس است و تا به این روزها در دسترس
معدوم و تا به این روزها در دسترس است و تا به این روزها در دسترس
معدوم و تا به این روزها در دسترس است و تا به این روزها در دسترس
معدوم و تا به این روزها در دسترس است و تا به این روزها در دسترس

ADVNS.MHM.ZYL.d.018

T.C. HASKARIYE KUTUPHANE SIHTE BASKIMISIZI: 1030 40

لا ناستر...
 طبعه...
 در اول...
 کتبه...
 کجای...
 میانه...
 فی الخ...
 صدر...
 کما...
 در...
 در...
 بر...

129
 سر...
 در...
 در...
 در...
 در...
 در...
 در...
 در...
 در...
 در...
 در...
 در...
 در...
 در...
 در...

A.DVNS.MHM.ZYL.d.018

